il Padre

Confessore
mani
proprî

TRACTATVS DE OFFICIO ET POTESTATE VICARII EPISCOPI

Auctore

IACOBO SBROZZIO I.V.D.
AB VRCEANO.

CVM ADDITIONIBVS EIVSDEM AVCTORIS
nunc Rotæ Senensis Auditoris in fine positis,
numquam antea editis.

CVM INDICE LOCVPLETISSIMO.

CVM PRIVILEGIO.

ROMAE, Sumptibus Paulini Arnolfini Lucensis.
Apud Gulielmum Facciottum. M. DCIV.

SVPERIORVM PERMISSV.

Francisci Ferrante Sanctae Vadensis Ecclesiae Archidiaconi

CAMILLO BVRGHESIO CARD. AMPLISS. PP. VICARIO.

Paulinus Arnolfinus Lucensis. F.

PROBITAS, atq; doctrina, & si expetendæ singulæ sunt, maximiq; æstimandæ, tamen nisi simul coniungantur, egregia illa, atque præclara agere minime poterunt. Ac doctrina quidem sine probitate sæpe etiam noxia; sæpe erit perniciosa; est enim integritas velut ipsius anima, qua si careat, quasi quoddam cadauer pessimum emittet odorem. Probitas autem quamuis non adeo indigeat doctrina, tamen absq; ea vel sæpe errabit, vel certe vix alicui præter possessorẽ vllam afferet vtilitatem. Copulentur igitur ambo, & copulentur in Principe viro, tunc præclara illa, ac præstantes actiones simul se se prodent vniuersæ. Neque aliud opus est huiusce rei exemplum proferam, quam te ipsum (præstantissime Cardin.) qui cum eas ita singulas possideas, vt simul emineas in singulis, non est quærendum, quo alio ex fonte sapientissi-

mæ tuæ actiones, cogitationesq; fluant. Ac de integritate quidem animi tui, & rerum nobilissimarum cognitione, qua mirifice ornatus es, dicere, neque meæ tenuitatis, neq; huius loci est. Verum hæc eò spectant, vt non ineptum fuisse consilium meum videatur, qui librum de officio Vicarij, ob penuriam exemplariorum à multis desideratum, modo ab ipso auctore recognitum, auctumq; denuo typis mandare cogitans, illum sub nomen etiam optimi, amplissimiq. Vicarij, qualem te faciunt eæ animi dotes in hoc munere, si in aliquo, necessariæ, emittere statuerim. Perbelle enim hoc pacto consultum posteritati existimaui, si ad eam coniunctum cum doctrina exemplar trasmitteremus, vt vno eodemque tempore & ab hoc habeat quomodo exequi possit, quod sapienter docetur, & ab illa quomodo assequi, quod egregie præstitum videbit. Non erit igitur hoc in libro nominis tui otiosa inscriptio; immo verò eo magis vtilior, quam ipse liber, quo efficacius est exemplum, quam ipsa oratio. Cæterum non arrogans videri tenuitas mea debet, dum tibi leue hoc munus affert, cum in eo non munus aliquod considerari debeat: sed vnum tantummodo tibi debitum obsequium, vna obseruantia, ac reuerentia, quæ si à te benigno illo tuo, gratoq; vultu excipientur, non tantum me non dedisse munus, sed maximum præterea, & singulare accepisse beneficium existimabo. Vale.

SERE-

SERENISSIMO
FRANCISCO MARIAE
FELTRIO A ROBORE II
VRBINI DVCI VI.
M. FERETRII AC DVRANTIS COMITI
PISAVRI ET SENOGALLIAE
DOMINO ALMAE VRBIS
PRAEFECTO ETC.

Iacobus Sbrozzius ab Vrceano.

NON minus rationi quàm officio meo conſentaneum eſſe exiſtimaui inter Principes huius ſeculi viros, Te vnicum optare (SERENISSIME DVX) cui lucubrationes meas (tametſi ad ius canonicum, non ad ciuile conſcriptas) nuncuparem. Quamuis enim Cæſareæ leges oculis meis oblatæ eſſe videantur, & in ijs congrua operis conſecrandi ratio verſetur, quibus ſubiectis populos miro quodam ordine ac pene celeſti hierarchico moderas, & gubernas; Pontificias tamen Cæſareis ſocias, & velut animas corporum aſſeclas à Deo Opt. Max. inſtitutas ad vniuerſalis Eccleſiæ firmamentum, vt non alienas ab officio ſcribendi, ita non ab re offerendas à ſubdito, qui Numini ſuo ſtudium, operam, vitam denique debet, arbitratus ſum. Cumque etiam inter præclaras animi tui dotes, ſcientiam rerum humanarum, ac etiam diuinarum ſacrorum dogmatũ cultum; & Serenitatem tuam tam iuſtitiæ ſplendore, quàm ſanctitate vitæ, quæ omnibus exemplo eſt, imitatricem ſummæ illius Pontificiæ dignitatis; cui datæ fuere claues Regni cælorum, Mortales vna omnium voce adeo ex-

tollant & admirentur, & Cæsarea & Pontificia iura in tui pectoris scrinio residere intueor. Placida itaque fronte exiguum serui ac subditi munus accipere tua Serenitas ne dedignetur in aliquod deuicti addictiq; animi signum, & vt meus iste partus ab oculis Momorum protegatur sub vmbra alarum tuarum, tutusq; reddatur à Monstris, tuæ nodoso ROBORE QVERCVS. Quod sicut boni diligunt, colunt, ac venerantur tanquam iustitiæ propugnaculum à summo rerum omnium conditore paratum, & malis hominibus obiectum, vt eius formidine à peccando deterreantur, floridum ita diutissime seruet ille ipse Deus, qui trinus regnat & vnus.

CLE-

CLEMENS PAPA VIII.
AD FVTVRAM REI MEMORIAM.

CVM sicut accepimus, dilectus filius Paulinus Arnolfinus summo studio & diligentia infrascripta opera, videlicet Decisiones Marchiæ dilecto filio nostro Petro S. Nicolai in Carcere Diacono Cardinali Aldobrandino nuncupato nostro secundum carnem ex fratre germano Nepoti directas, Decisiones Mohedani cum multa correctione, & additione, Ac etiam opus vulgariter nuncupatum lo Sbrozzio de officio Vicarij, cum additione, & correctione Auctoris ad publicam omnium vtilitatem typis cudere intendat, vereaturque ne postquam in lucem prodierit, alij, qui ex alieno labore lucrum quærunt, hæc ipsa opera typis cudi facere curent in ipsius Paulini damnum, & præiudicium: Nos eiusdem Paulini indemnitati, ne ex impressioneq; huiusmodi nimium dispendium patiatur, prouidere, ipsumq; specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à Iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat cõsequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes: Supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati: eidem Paulino, vt Decennio proximo à primæua dictorum operum, dummodo antea à Magistro Sacri Palatij approbata sint, impressione computando durante, nemo tam in Vrbe, quàm in vniuerso statu nostro Ecclesiastico mediatè, vel immediatè nobis subiecto opera prædicta sine speciali dicti Paulini, aut eius hæredum, & successorum, vel ab eo, & eis causam habentium licentia imprimere, aut ab alio, vel alijs vbicumq. locorum sine huiusmodi licentia impressa vendere aut vænalia habere, seu proponere possit auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus. Inhibentes propterea vniuersis vtriusq; sexus Christifidelibus, præsertim librorum Impressoribus, & Bibliopolis sub quingentorum ducatorum auri de Camera, & amissionis librorum, & typorum omnium pro vna Cameræ Apostolicæ, ac pro alia eidem Paulino, seu illius hæredibus, & successoribus, aut ab eo, vel eis causam habentibus, ac pro reliqua tertijs partibus accusatori, & Iudici exequenti irremissibiliter applicandis, & eo ipso absq. vlla declaratione incurrendis pœnis, ne dicto durante Decennio opera prædicta, aut quamlibet eorum partem, tam in magno, quàm in paruo folio, etiam prætextu declarationum, siue additionum, tam in Vrbe, quàm in reliquo statu Ecclesiastico prædictis sine huiusmodi licentia imprimere, aut ab alijs impressa vendere, aut venalia habere, seu proponere quoquo modo audeant, seu præsumant. Mandantes dilectis filijs nostris, & Apostolicæ Sedis de latere Legatis, seu eorum Vicelegatis aut Præsidentibus, Gubernatoribus, Prætoribus, & alijs Iustitiæ ministris, Prouinciarum, Ciuitatum, Terrarum & locorum status nostri Ecclesiastici prædicti, quatenus eidem Paulino, eiusq; hæredibus, & successoribus, seu ab eis causam habentibus huiusmodi, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes quandocumq; ab eodem Paulino, seu alijs prædictis fuerint requisiti pœnas prædictas contra quoscumq; inobedientes irremissibiliter exequantur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis & quibusuis statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoq. indultis, & literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, cæterisq. contrarijs quibuscunque. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam in ipsis operibus impressis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die x Iunij M. DC IV. Pontificatus Nostri Anno Decimotertio.

M. Vestrius Barbianus.

AVCTOR

Amico Lectori S. D.

IN vanis gloriæ vanitatem, & præmij cupiditatem, à me, hanc Vicarij Episcopalis tractationem in lucem emissuro, longe abesse, vnicuique statum matrimonij, cui sum alligatus, intuenti, fas erit credere. Cum enim in vno eodemque officio non debeat dispar esse professio: dicente Moyse in lege diuina, Non arabis in boue, & asino; Nec iudicare possit ordinatos, qui ad ordines promoueri non potest: & sacerdotij, & præmiorum, quæ inde scatent ambitione, carere me omnes certiores esse debent. Nimirum cum post vnum supra vigesimum annum ætatis meæ, qua Doctoratus insignia recepi officio Prætoris fungi inciperem, & aditum mihi licèt immaturæ adhuc ætatis ad maiores magistratus pararem, pestis illa funesta, quæ trans Padum serpebat, me non solum a Prætura: sed ab alijs maioribus magistratibus ad quos fueram delectus, abdicauit. Quapropter vix incolumis reuersus in patriam ob grauiora in itinere passa, quibus Deus Opt. Max. dedit finem, generalis Vicarius in Episcopatu Fani ab Illustri, & Reuerendissimo Domino Episcopo Rusticutio hic Vrceani residente cooptatus fui. Cuius gratia cum inter Præsidem illius Ciuitatis, & me de iurisdictione Episcopatus orta esset contentio, non ab re esse duxi tũc Librum de Vicario Episcopi conscribere, vt inde certi fines huiusce potestatis apparerent. Verum angustiæ domus meæ, quæ varijs fortunæ insidijs tenebatur obsessa, assiduæ curæ familiares, quæ propterea me maiorem in modum torquebant, posteaq. forensium causarum patrocinia, quibus vacare cogebar, opus inceptum, & suis ferè partibus absolutum intermittere pluribus ab hinc annis coegerunt. Cumque grauiter dolerem iuueniles lucubrationes meas aduersæ fortunæ telis videre prosternatas, post aliquod temporis spacium ad Vrbem accersitus, illas cum Illustri, & Reuerendissimo Domino Paulo Albero Archiepiscopo Ragusiæ, Patrono meo semper, & vbique plurimum obseruando, tanquam

viro

viro acerſimi iudicij,& præclaris virtutibus ornato, Pontificij, Cæſareiq; Iuris Doctore celeberrimo, ſæpiſſime communicaui,& eiuſdem gratijs, & fauoribus intermiſſum opus reſumpſi, & multis Sacræ Rotæ Deciſionibus non impreſſis exornaui, & qua inde potui diligentia perfeci. Denique Amicorum hortatibus, qui Vicarias gerunt Epiſcoporum, idem in lucem emittere curaui, vt ita laboribus meis conſulerem, amicis obtemperarem, & tyronibus, qui Pontificiæ iuriſdictioni præeſſe cupiunt, in aliquo prodeſſem: meq. tandem aliquando de huiuſmodi iuriſdictione bene meruiſſe omnibus palam facerem. Alacri igitur animo Librum perlegere ne dedigneris (amice Lector.)Habes enim poteſtatem Vicarij Epiſcopalis ſupremis vix antea labijs deguſtatam ac pene obrutam, hinc in vnum congeſtam, & radijs dignitatis, & iuriſdictionis Epiſcopalis illuſtratam. Et ſi quæ in opere errata tuo iudicio cognoueris, noli (amabo te) procacitate linguæ illa improbare: ſed ea,qua decet charitate corripere. Teſtor enim me nihil in hoc opere, neque in alio, ita ex animo affirmare, vt à legibus, & Sacroſanctæ Eccleſiæ Decretis, & illius Canonibus, & traditionibus, ne latum quidem pilum, deuiare præſumam.

ΕΙΣ

ΕΙΣ ΜΑΡΚΕΛΛΟΝ
υἱὸν τοῦ συγγραφέως Βαρθολομαίου τοῦ Ουσκχίου

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

Εὐδαίμων, ᾧ πολλὰ πατὴρ θνήσκων καταλείπει,
Ὡς ἀφνειότερον δέξεται ὧδε δόμον.
Εὐδαίμων δ', εἰκὸς, κεῖνος πολὺ μᾶλλον ὑπάρχει,
Ὃς δύναται πατρικῆς, καὶ σοφίης τυχέειν.
Πρὸ πάντων δ' εὐδαίμον' ἐγὼ, Μάρκελλε, σὲ θείην,
Οὕνεχ' ἑλεῖς κλέος ἐν χρήμασι, καὶ σοφίῃ.

MARCELLI SBROZZII LEGVM TYRONIS
ad Parentem optimum I. V. C. Rotæ Senensis Auditorem;
De Officio Vicarij scribentem.
Carmen.

VT genus electum miro fulgore Columna
Præuolat; Isacidum ducens per tesqua vagantem
Gaudeat vt (priscis promissa) diuite terra
Prauia virtutis mihi lux tua gloria, bonosq.
(Non ouium vt custos, sed qui pastoribus ignes
Nocturnos præfers, pandens oracula Iuris)
Æmulus vt patriæ laudis, succensus amore
Nominis æterni, assidue inclita Iura reuoluam.
Ius geminum illustras, scandens sublime tribunal.
Iuridicum laudis vindex trux criminis hostis,
In qua Magistratu vario dum iura dedisti.
Iurgia nunc dirimens Tusco mirante theatro.
Vtile consilium, ingenium velox, & copia legum
(Fama minor meritis) nomen, quod terminet astris
Gignunt: hoc opus eximium super astra locabit
Abdita dum sacri reseras penetralia Iuris.
Errantes reuocas animos, & mollia iustis
Corda inopum veri legum compescit habenis.
Indociles, varios, per deuia lustra vagantes
Ore, stylo (licet inuita fortuna) coerces.
Vt Nato vitam Genitrix vena vberis addit:
Porrigit & Genitor mihi lac cœleste bibendum.
Dum potis est legum nodos aperire tenaces.

Viuitur

Viuitur ingenio? & cineres membrabile nomen
Seruant? progreditur tam splendida signa sequutus
Et tua calcar erit, clara ad sublimia Virtus.
Fama loquax celebrat Decios, duo fulmina belli,
Nos longæua canet, gemini duo lumina Iuris.

AD AVCTOREM SCRIBENTEM DE OFFICIO VICARII
Io. Paulus Gallasinus. I. V. D. Vrceanensis Episcopi
Tudertini Vicarius Generalis.

De Robore Feltrio.

DVm Pugnatorum mentes voluuntur in vmbris
Præclara sacros instruis arte Duces
Quaris vbi tua pastoralia dogmata condas?
Scripta timent nimbos, flamina multa faces,
Si serues firma celso sub robore QVERCVS:
SBROZZE, vbi seruasses tutius? vberius?
Vt vigeat lex; vt viuat grex; vt videat Dux:
Vmbra fouet; Robur protegit, esca sapit.

EIVSDEM
De Alite Feltrio.

NObile Martis opus callet Regina volucrum
Palladis, ense potest, æmula; mente potest;
Dum satis audacter pia lumina solis in Orbem
Figit; & occultas vult (puto) scire vias.
Late Ales, longæua diù, vulgabit, aletque
SBROZZE, laboratum, cui bene credis, opus
Belliger Ales; vitat ineuitabile fulmen;
Viuet in ense labor; viuet in igne decus.

Eiusdem.
AD SERENISSIMVM VRBINI DVCEM
Ode Dicolos Tetrastrophos.

SI quicquid reddet mollibus hortulis,
Spargit quaq. nitens Areola atticis,
Gemma que viridi spirat odoribus
Quos nares rapiunt vagos.
Si quando teneris mitia frondibus
(Subrident nitida fronte modestius)

Hortis

Hortis poma latent, vel dubio procul
Grato debita sunt Hero.
Cui praclari operis primitias, polit
Quod nunc aridula pumice SBROZZIVS.
Sacraturus erat, ni tibi pra potens
Moecenas, decus Italum?
Non despexit aquas gurgite turbido
Oblatam manibus pauperis, impius
Persa: ergo obsequijs pignora dediti
PRINCEPS, aspicias licet.

GVIDI GVIDARELLI CALLIENSIS
Cancellarij Ducalis in laudem Operis Carmen, Ad Lectorem.

VIdistin' (dic lector) Apes dum tempore veris,
Floribus è varijs passim per amœna vireta
Delibant succos, humana ad commoda vita
Concessos? & quando alacres ad roscida onusta
Claustra reuertentes, operoso examine certant.
Mella laboratis libata reponere ceris?
Sic Iuris Doctor facundus SBROZZIVS, alta
Iudicij virtute sui, studioq. vigenti,
Sub tenero flore atatis, viridiq. iuuenta
Authorum ex veris cartis, doctisq. libellis
Ad solam vtilitatem hominum, rectoq. regendum
Imperio populos, Opus hoc vigilanter in vnum
Dispersas congessit opes, pleno ordine pandens
Facundos fructus, & dulcia pabula Iuris,
Officium, officijq. vices, & dogmata legum
Qua seruare potest, debetq. Vicarius, & qua
Ante eius sacrum sunt cognoscenda Tribunal:
Librum hunc sume lubens, & toto pectore Praxem
Volue diu ipsius, de quo resonabilis Echo
Scire mihi optanti, si verè hac scripta Cothurno
Digna Sophocleo sunt, sunt, respondit, & alto
De cælo est eadem nostris vox reddita Terris.

Eiusdem Decasthicon.
AD CAMILLVM FILIVM I.V.D. IN GENERALEM VICARIVM ab Illustri & Reuerendiss. Domino Ascanio Libertano, Episcopo Ciuitatis Callij electum.

VIs bene (mi fili) venerando munere fungi,
Et ferre impositum conuenienter opus?

Versa

Versa sæpe manu librum hunc, Quem SBROZZIVS omni
(Sub prælo) in lucem sedulitate dedit;
Hic quæ te deceant, quæ ve hac te in mole regendi
Dedeceant, vel quæ sint statuenda, leges;
Sic fultus Iure, ex CHRISTI auxiliaribus armis,
Et docti ASCANII Præsulis eloquio,
Tu Momi poteris postica occurrere sannæ
Et ferre officij pondus, vt alter Athlas.

ANTONII FELICIS ANDREOLI I.V.C. EVGVBINI
in laudem Operis Carmina.

Commissas qui pastor oues bene ducere quiq.
Rite sibi iniunctas gestit obire vices:
Hauriat, exiguo quæ nunc congesta libello
Sedulus eximia SBROZZIVS arte refert.

Eiusdem.

Ne teneras male perdas oues, sitis anxia, plenus
Vrceus en largas vndiq. fundit aquas:
Pabula ne ve gregi desint, en congerit herbas
SBROZZIVS, & frondes decutit arboribus.
Huic igitur dignas pastores reddite laudes;
Optate annosi & sæcula longa senis.

Eiusdem.

Vt queat iniuncto Antistes se fasce leuare;
Illius vtq. alter possit obire vices,
Addocet egregio bene SBROZZIVS, ecce, libello,
Excultum curis, quem dedit, innumeris.
Ast, tanto Auctoris quis digna rependat amori,
Qui proprio, alterius membra, labore leuat?
Consueta haud desunt virtutis præmia: laudes,
Fama perennis, honor, perpetuumq. decus.

Ordo

Ordo rerum, quæ in primo Libro continentur.

Ordo Secundi Libri.

quando Vicario Episcopi competant pluribus connexis quaestionibus dilucidatur.

Iurisdictio postea Vicarij Episcopalis tam ordinaria, quàm delegata, tam
Generalis, quàm
Foranei vnius &
Plurium etiam
Substitutorum,
Episcopalium &
Archiepiscopalium demonstratur.

Iurisdictionis actus, & effectus extraiudiciales Episcopo attributi an competant eius Vicario, declaratur pluribus qq. pertinentibus
Ad
Collationes beneficiorum.
Resignationes.
Praesentationes, & electiones,
Institutiones,
Vniones ecclesiarum erectiones.
Diuisiones.
Alienationes, translationes.
Visitationes.

Iudiciales inde subnectuntur actus pertinentes
Ad
Iurisdictionem Vicarij episcopalis in
Ciuilibus.
Beneficialibus.
Criminalibus.
Censuris & alijs.
Paenis fori Episcopalis.
Absolutionibus.
Executionibus.
Auxilio brachij saecularis.

Voluntariae demum iurisdictionis actus ad regimen dioecesis pertinentes qualiter, & quando competant.
Vicario Episcopi enucleatur.

Ordo Tertij & vltimi Libri.

Officium & potestatem Vicarij Episcopalis suspendi per
Appellationem,
Nullitatem,
Recusationem,
Prohibitionem,

Excom-

Excommunicationem, & alias censuras, Nec non per
Culpam, ostenditur.
Et expirare per
Mortem.
Reuocationem,
Translationem,
Crimen, multifariam multisque modis aperitur.
Tandem totius operis ordinem cuiuslibet libri exordia & singularum qq. quæ tam in principio libri, quàm in medio & fine subordinantur, oculata fide demonstrant & materias connectunt.

TRA-

TRACTATVS DE VICARIO EPISCOPI, OFFICIO EIVS, ET POTESTATE, ETC.

LIBER PRIMVS.

AVCTORE IACOBO SBROZZIO I.V.D. AB VRCEANO.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia Romana maxima omniũ ecclesiarum, quando fuerit constituta.*
2 *Episcopi sunt columnæ ecclesiæ Romanæ,*
3 *Vicarij Dei, & locumtenentes, & Christi legati,*
4 *Oculi Domini, specula, ora, throni, Ministri, & Sacerdotes Dei.*
5 *Pupillæ oculi Christi,*
6 *Fratres summi Pontificis, & Coepiscopi,*
7 *Illustres, Principes, Serenissimi,*
8 *Patres, & Pastores nostri.*
9 *Hierarchia cælestis ordinem referunt in terris.*
10 *Sunt constituti supra omnes gradus.*
11 *Episcopo nihil clarius, & beatius.*
12 *Episcopatus est honoris, & oneris, & qualis.*
13 *Episcopi ad quæ sint vocati.*
14 *Qui episcopatum desiderat, bonũ opus desiderat.*
15 *Sanguis subditorũ de manu episcoporum requirendus.*
16 *Episcopi debent constituere Vicarios in suis diœcesibus.*
17 *Spiritualis, & temporalis potestas restringitur in manu Vicarij episcopalis.*
18 *Vicarij vnitas cum episcopo quanta.*
19 *Vicarij episcopalis materia frequens, & ampla, sed parum tractata ab interpretibus.*
20 *Omnia fieri debent honestè, & secundum ordinem.*
21 *Operis diuisio.*

PROOEMIVM.

ALMA mater Ecclesia Romana eminentiam potestatis super vniuersas Ecclesias à Christo assecuta, cum dixit Petro principi Apostolorum: Tu es Petrus, &c. Matth. 16. c. sacramenta 21. dist. c. fundamenta, de elec. in 6

c.consideran. 50.dist. c.manet, & ca quandocunque, 24. q.1. Et si diligis me, pasce oues meas,&c. Io.20.c.significasti,ext.de elec.vices suas aliis elargiri dedignata non est,vt in partem solicitudinis vocarentur, & onera gradatim distribuerentur, teste Gregorio Primo, in c.decreto, 2. q. 6.Innocentio Tertio, in c. ad honorem,ext.de auct. & vsu pal. & Leone Decimo in Concilio Lateranensi, sess. 10. In partem huius solicitudinis vocati sunt sanctissimi episcopi,
2 quos Deus Opt. Max. elegit in oculos,& columnas ecclesiæ Romanæ,vt illam sustinerent, & propriis humeris portarent. Vnde Apostolus scribit,cap.20. Act. episcopos, tãquam positos à Spiritu sancto,regere ecclesiam Dei sanguine suo acquisitam, cuius dictum extollit diuus Hieronymus in Epistola 85. ad Euandrũ,vel Eugenium episcopum, canonizata in c.legimus, distin.93. Et viri Pon-
3 tificii iuris,& sacrarum literarũ consultissimi episcopos in eorum diœcesib.Vicarios Dei,& Locumtenentes, sãctissimos Iesu Christi Legatos,O-
4 culos Dñi, Specula, Ora, Thronos,
5 Ministros,& Sacerdotes Dei, Pupil-
6 las oculi Christi,Fratres summi Pon
7 tificis,& Coëpiscopos,Columnas ec
8 clesiæ Romanæ, Illustres, Principes, Serenissimos, & vbiq; Patres, & Pastores nostros appellarunt, cle. 2. §. nec super,de pœn.Abb.c.1.nu.7.ext. de iureiur.in c.cum satis, in fi. prin. ext.de offi.Arch. Concil.Trid. c.17. sess.15.fuse Burs.cons.125. edito super ordine epatus, & sacerdotii iurisdictione,nu.61.vol.1.Barb.de præstan. Card. q.1.n.20.Corset. sing.14. late Reuerendissimus Sarnen. tract. de visi.& reg.eccl.c.2.n. 10.Iac.Ben. de priuil. Iurisc.14. nu.4. Et eosdem
9 ordidem cœlestis hierarchiæ referre in terris, & supra omnes dignitatis gradus constitutos, & iurisdictione
10 oroboratos affirmat sacrosancta Tridentina Synodus,c.4. sess.23.& cap. 1.sess.24.post Abb.c.quanto, num 2. ext.de exces.præla.Fel.c.dilectus,nu. 4.ext.de præser.Burs.d.cons.125.nu.
11 39. Et nihil clarius, nihilq; beatius epo inquit Card. clem. plerisque de
12 elec. Cæterum epatus non tantũ honoris est,quantum oneris,secundum Apost.ad Timo.3.c.qui epatum,8.q. 1. Atq; adeo grauis, & humeris etiã Angelicis formidandi, vt si pro rei magnitudine expendatur, nunquam satis cautum de eo videatur,Ant.de Prat.trac.de iurisd.epis. in proœm. per totum,& c.8.nu.7.& c.7.sess.24. apud Conciliũ Tridentinum.Non .n.
13 ad propria cõmoda, nõ ad diuitias, aut luxũ,sed ad labores,& solicitudines pro Dei gloria sunt vocati,inqt tex. c. 1.sess.25. apud Conc.Trid. de refor.& tex. c.cũ in cunctis, de elec. late Pau.Fusc.d.trac.de visi.ca.3.nu. 1.cum seq. lib.1. Vnde apostolus ad
14 Tim. 3. qui epatum desiderat, bonũ opus desiderat,& animæ hominũ illis adeo creditæ sunt,c.præcipimus, 12 q.2.c.quæcũque,10.q 1.Vt de ma
15 nu corũ sanguis subditorũ sit requirendus,c.irrefragabili,in prin.cũ gl. 1.ext.de off.ord. Clamante dño apud Ezechielẽ, c.34. Vos lac comedebatis,& lanis operiebamini,& qđ crassum erat occidebatis: gregem autẽ meum nõ pascebatis, & paulo infra. Ego dñs super Pastores requirã gregem

gẽ de manib.eorũ,& 3.Reg.c.2.Custodi virũ istũ, q si lapsus fuerit,erit anima tua ꝑ anima illius;refert hæc Henr.Boi.trac.de syno. par.2. nu. 3. Cũq; ecclesia Dei omni diligẽtia, & bona fide,quę Deo debetur,q omnia prævidet,& cũcta iudicat,gubernari cõueniat,& dispensari cũ iudicio, & potestate epõrũ,d.c.quæcunq; 10.q. 1.d.c.præcipimus,12.q.1.Nõ est cur dedignentur vocare in partẽ solicitudinis viros,qui moribus, scientia,& ætate reperti sunt probatissimi,& vices suas illis elargiri more apostolorũ,qui olim videntes messẽ esse multã,& paucos operarios, rogauerunt Dñm messis, vt mitteret operarios in messem suã, c. in nouo,21. dist. & S.Rom Ecclesiæ matris omniũ aliarum maiorum ecclesiarũ, quæ alias in partem solicitudinis vocare dedi-
16gnata nõ est. Propterea epi,qui reb. ecclesiæ, & fori præesse nequeunt,Vicarios in suis diœcesibus constituere debent,c.in noua,16.q.7.& c.cum simus,9.q.4.& c.qm,89.dist.Cucc.Insti.iur.can. de Vicar.nu. 1. & nu.45. lib.1.tit.8.Io.de Sylua trac.de benef. par.3.q.16.in fi. In manu vicarij episcopalis restringitur,ut plurimũ tem-
17poralis,& spiritualis potestas,si Bal. credendum est,conf.478. nu.5. in 4. Totiusq; diœcesis positum esse regimen dixit Diaz prac. cri. cano. c. 3. nu.4. Et Vicarios, ex quadam conscientia,& permissione iuris,mandatam sibi à Prælatis exercere iurisdictionẽ scribit Couar.lib.3.var. resol. c.20.nu. 4.Ita vt faciant idẽ consisto-
18rium cum epis, associentur eisdẽ in iurisdictione tãquã Tribunal, Auditorium,& cõsistorium vnius,sit quoque alterius, vna sit eorum persona, vnum sit caput,vnum quoq; corpus, vnũ officiũ,vnus iudex, vnũ iudiciũ, vnũ agens,& vna actio, c.Romana, de appel.in 6. c.non putamus cũ gl. in ver.videatur,& vtrobiq; Canonistæ,de consue.eo.lib.6.c.1.vbi etiam Doct.de of.Vic.eo.lib.gl.cle.2.vbi ẽt Doc.de rescr.Rot.decis.8. de of.vic. in vlt.Abb.cons.21.nu.2.par.1. Ant. de Præt.d.trac.de iurisd.epis.c.7.Menoc.cons.51.nu.2.cum seq.vol.1. Brugen. enchir. par. aut sim.iur. in ver. iudicium. Ad forum Vicarij epalis, ꝙ frequens est,& amplum, sed parũ ab interpreerib.tractatum,secundum
19Rebuf.prac.benef. tit. coll. plur. sie. pos. Mandos. reg. Cancel. 14. reseruat.q.6. nu.3.in fi. Nactus otiũ meã extendi curam,& more maiorũ, qui operam dederunt libros ordinis,dignitatis, & iurisdictionis epalis antea confusos in luculentã erigere cõsonantiã, curaui secundũ tenues vires meas Vicariã operam post eorũ terga cęlesti fauore adimplere.Verũ vt cuncta, quæ huc spectant,honeste fiant, & secundum ordinẽ, sicut monet Apost.ad Cor.14. breuisq; insurgat operis diuisio,& inde res clara reddatur,& apta, iux.gl.in procem. Insti.§.eadem, cum concordantibus adductis per Menoc. lib.1. de arbit. iudic. q.1.in fin.Tractatum in libros tres subordinabo. In quorum priore ponam quæstiones, quæ respiciunt constitutionem Vicarij episcopalis, & qualitates. In secundo, quæ spectant ad eius officium, & potestatem. In tertio verò,& vltimo quot, & quibus modis eiusdem officium cesset,& expiret.Quib.absolutis,erit

quoq; absolutus totus iste tractatus ad laudem Dei Opt. Max. & Diuæ Virginis Mariæ Genitricis.

SVMMARIVM.

1 *Nomen rei pertractandæ noscere prius oportet.*
2 *Ordo est incipere à genere ad faciliorem speciei cognitionem.*
3 *Vicarius dictus est à vice, quam gerit.*

QVAESTIO I.

EXplicaturus itaq; quid, quantũq; complecti potuerim, atq; intelligere de Vicario episcopi, necessariò
1 prius exponendum existimaui, vnde hoc nomen Vicarius descendat, iuxta præceptum l. 1. ff. de iust. & iu. & l. 1 ff. si cer. pet. Hinc etenim ad specialem cognitionem Vicarij episcopa-
2 lis facilius deueniemus, secundum Bal. theoricam, & ordinem, in d. l. 1. de iust. & iur. post glo. rub. de reg. iu. in 6. cum alijs congestis per Balb. trac. de præscr. 1. par. prin. in præmissis, circa principium, & latissimè omnium per Simon. de Præt. trac. de interp. vlt. volun. in præfat. Vicarius igitur dictus est à vice, quam gerit, vel
3 qua alicui⁹ muneri, seu officio, vel loco succedit, auctore Tul. in Verr. act. 6. ibi, succedã ergo vicarius tuo muneri: & pro Roscio Amer. Propterea quòd quibus rebus ipsi interesse non possumus, in his vicaria fides amicorum supponitur: probatur in l. Vicarius alieni muneris, ff. de leg. & tradit Goffred. in sum. ver. Vicarius, in prin. dicens hanc esse vicarij etymologiam, Card. cle. 1. nu. 4. de of. Vic. Alber. d. ver. vicem alterius; Curt. iun. rub. nu. 16. Calepha. nu. 47. ff. de off. eius, late Pet. Belli. tract. de re militar. par. 1. tit. 17. de offic. Vic. nu. 1. & 2. cum seq. Mandos. reg. Cancel. 14. reserua. q. 6. num. 2. Cucc. Inst. iur. can. de Vicarijs, tit. 8. nu. 4. lib. 2. Alphons. Carmonen. tract. de benef. incomp. par. 1. c. 15. nu. 1.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi, quis dicatur.*
2 *Etymologia continet substantiam vocabuli.*
3 *Archidiaconi, & Archipresbyteri Ciuitatenses dicuntur Vicarij Episcopi.*
4 *Diffinitio non debet conuenire alij, quàm rei diffinitæ.*
5 *Vicarij Episcopalis descriptio.*
6 *Vicarij nomen generale cõprehendit plures species Vicariorum.*
7 *Archipresbyteri gerunt vices episcopi in quibusdam spiritualibus ecclesiæ.*
8 *Vicarij foranei deputãtur in aliqua parte diœcesis, vel ad certos actus.*
9 *Diffinitio debet conuerti cum suo diffinito.*
10 *Vicarius Episcopi dicitur etiam officialis, præsertim in Hispania, & vltra montes.*
11 *Deputatus.*
12 *Commissarius.*
13 *Missus Dominicus, siue Nuncius.*
14 *Visitator, & suffectus.*
15 *Substitutus.*
16 *Ordinarius.*
17 *Procurator.*

18 *Oeco-*

18 Oeconomus.
19 Locumtenens.
20 Vicegerens.
21 Vicedominus.
22 Legatus.
23 Nomina prædicta sunt synonyma.
24 Effectus rei potius, quàm nomen attendi debet.
25 Argumenta contra diffinitiones, quæ ? remissiue.
26 Quidditas, & essentia rei non solet à Legistis explicari.
27 Legistæ debent esse contenti diffinitione, quæ constat ex genere, & differentijs.

QVÆSTIO II.

VT autem clare intelligatur Vi-
carius episcopi, de quo sumus
tractaturi: Quæro, qualiter is possit
in iure describi. Et videtur, illum esse
Vicarium episcopi, qui gerit vices
episcopi, vt post Host. in sum. de off.
1 Vic. nu. 1. & alios scribit Capra, reg.
92. Rebuf. prac. benef. tit. de Vic. epi.
nu. 4. Calephat. rub. nu. 47. post Cur.
iun. & alios, ff. de off. eius, Bero. rub.
nu. 2. cum seq. extra de of. deleg. Vbi
late cōprobat, quod gerit vices alie-
nas, & quod frustratoriū est de hoc
disputare post alios per eū citatos.
Et cum huiusmodi descriptio conso-
net etymologiæ, quam etiam posui-
mus in præcedenti q. videtur recipi-
enda propter eiusdem etymologiæ
2 consonantiam, in qua vocabuli sub-
stantia consistit, vt per Euerar. in lo-
co ab etymol. Verum quia sub hac
generali descriptione comprehen-
dūtur etiā alij Vicarij, quàm illi qui
habēt iurisdictionē epalem: nā Ar-
chidiaconi, & Archipresbyteri Ciui-
3 tatenses gerūt vices episcopi, & pro-
pterea eius Vicarij dicuntur tex. cū
glo. c. 1. & cap. ad hæc, §. secundum,
& §. item epistola, extr. de off. Arch.
Host. in sum. eo. tit. nu. 1. & de of. Ar-
chipresb. nu. 2: vt descriptio conue-
niat solis epōrum Vicarijs exercen-
4 tib. spirituale iurisdictionē, de quib.
habendus est sermo, iux. tex. l. 1. §. do
lum, ff. de dolo, Doct. l. 1. in prin. ff. de
acq. poss. & in l. oīs diffinitio, ff. de re
gul. iu. ille Vicarius epī dici poterit,
qui gerit vices epī in eodē tribuna-
li, in quo iudicare solet episcopus, se-
5 cundum Bar. sic Vicarium describē-
tem, l. 1. in fi. ff. quis, & a quo. Maran.
de ord. iud. 4. par. dist. 5. princ. nu. 8.
Calefa. d. rub. num. 48. ff. de off. eius,
Alex. cons. 12. nu. 2. & 3. in 6. Franc.
Marc. quæst. Delph. 317. nu. 17. in pri
ma Couar. lib. pract. q. ca. 4. nu. 3. Et
6 comprobatur huiusmodi descriptio.
Namque, vt superius dixi, Vicarius
in genere dicitur qui gerit vices, cō-
prehendens quemlibet gerentem vi-
cem alterius, l. 2. cum gl. in ver. Re-
ctorum, C. de offi. eius qui vic. alter.
ger. l. Vicarius, ff. de legat. c. pen. vbi
Doct. extra de off. vic. firmat Goffre.
in summa, tit. de offic. Vic. nu. 1. Al-
cia. rub. nu. 22. extra de offic. ord. Et
illa autem verba, in eodem loco, &
7 Tribunali, ponuntur ad differentiam
Archipresbyterorum, qui gerunt vi-
ces episcopi in quibusdam spiritua-
libus ecclesiæ secundū Host. in sum.
d. tit. de off. Archipresb. nu. 2. Prout
etiam ad exclusionem foraneorum
Vicariorum, qui non sedent in eodē
loco, quo Vicarius Episcopalis, sed

in aliqua parte diœcesis, vel ad certos actus deputantur, per glo. cle. &
8 si principalis, in ver. foraneus, de rescri. & in c. 1. in eodem ver. foraneus de offi. ord. lib. 6. & vtrobique Doct. & in rub. ff. de offi. eius, vbi in specie Calefat. nu. 48. Alex. d. conf. 12. nu. 3. Franc. Marc. d. q. 317. nu. 17. par. 1. Nec huiusmodi descriptioni refragatur, si dicatur, non conuerti cum suo
9 diffinito, iuxta l. 1. §. 1. ff. de dolo, & docent scribentes, l. 1. ff. de acq. poss. & l. omnis diffinitio, vbi Dec. num. 2. ff. de regu. iur. Et quod multi gerunt vices episcopi, & tamen non appellantur Vicarij, sed quandoque officiales episcopi, vt in d. cle. & si prin-
10 cipalis cum gl. in ver. officialis, vbi etiam Doct. de rescr. c. Romana, in prin. de appel. in 6. c. 1. 2. & 3. cum gl. in ver. officialiũ, extra de inst. Card. cle. 1. nu. 18. cum seq. de off. Vic. Rota decis. 11. tit. de offic. Vic. in nouis, vbi Papaz. inquit in apost. quod Vicarij in Hispania, & alijs Prouincijs appellantur officiales, Rim. iun. rub. nu. 113. ff. de of. eius, post Bero. rub. de of. deleg. firmat Capra regul. 92. nu 4. Concil. Trid. c. 16. sess. 14. in decreto de refor. Et apud Vltramontanos Vicarium appellari officialẽ testatur Gem. c. fi. nu. 5. de of. Vic. in 6. Hiero. Paul. lib. Pontif. fol. 13. & 14. cum seq. quẽ refert Menoc. conf. 51. nu. 36. & 38. in 1. Mandos. reg. Cancel. 14. q. 6. n. 8. Vbi dicit, quod ex stylo Romanæ curiæ quando scribitur pro materijs, seu expeditionibus cõcernẽtib. Italiã, Vngariã, Dalmatiã, Epirum siue Albaniã, Sclauoniã, Cyprum, & Cretam, & partes Orientales, item Siciliã, Sardiniã, & Corsicã, Cancellaria semper vtitur hoc termino, Vicarius: Hoc modo videlicet: Dilecto filio Vicario venerabilis fratris nostri Episcopi Bononiensis in spiritualib. generali. Sed vltra montes Alpinos pro Hispania, Gallia, Germania, Polonia, Anglia, & Africa, nominatur officialis hoc modo, videlicet: Dilecto filio officiali Lugdunensi. Subdens, ꝙ ista est vera forma, qua prætermissa literæ siue bullæ non carent suspicione falsitatis, firmat Cucc. Inst. iur. cano. de Vicar. ti. 8. nu. 5. lib. 2. Alphons. Carmon. tract. de incomp. benef. par. 1. c. 15. num. 1.
11 Quandoq; et appellantur deputatus, & Commissarius, secundum Paui.
12 de Pot. ca. sede vac. 2. par. prin. q. 10. in prin. Mandos. d. q. 6. nu. 10.
13 Quandoq; missus Dominicus, siue Nuncius, c. 2. cum glo. in ver. admissum, extra de frig. & malef. gl. c. 2. in ver. officialem, de off. Vic. in 6. Capr. d. reg. 92. nu. 3. Alcia. rub. nu. 23. ext. de off. ord. Mandos. d. q. 6. nu. 10.
14 Quandoq; visitator, & suffectus, c. fi. de supplen. neg. prælat. lib. 6. Archid. c. caritatem, 12. q. 2. Pauin. d. q. 10. in prin. Mandos. d. q. 6. n. 14. Paul. Granut. lib. 1. Theor. 12. nu. 2. vers. de iure autem canonico, in fine.
15 Quandoque substitutus, cle. 1. & 2. de hæret. Pauin. d. q. 10. in princi. Mandos. d. q. 6. nu. 10.
16 Quandoque ordinarius, glo. c. Romana, in prin. vers. generaliter, de appell. in 6. Doct. in d. rub. ff. de offic. eius.
17 Quandoque procurator episcopi, c. petitio, vbi Doct. extra de procur. Gemin. c. licet, num. 12. Franc. col. 2. vers. & aduerte, de off. Vic. in 6.

18 Quan-

18. Quandoque œconomus, c. in nona, 16. q. 7. cap. cum simus, 9. q. 3. cap. quoniam, 89. dist. Abb. ca. quoniam, nu. 3. extra de off. ord.

19 Quandoque locumtenens, Feder. de Sen. consi. 302. nu. 1. in fin. Maran. de ord. iud. 4. par. 5. dist. princ. nu. 6. Couar. d. lib. 3. var. resol. c. 20. nu. 4.

20 Quandoque Vicegerens, Alex. d. rub. nu. 14. & 17. ff. de off. eius, Maran. d. dist. 5. princ. nu 9.

21. Quandoque Vicedominus, Turrecrem. ca. volumus, 89. dist. & c. Diaconum, & c. seq. ead. dist. Specu. lib. 1. tit. de Vicedomino, Abb. c. 2. num. 3. extra ne Præla. vic. suas.

22 Nec non etiam legatus, l. Vicarius ff. de leg. Barb. tract. de præstan. Cardin. in prælud. 2. par. Boer. tracta. de ord. gra. ver. fo. num. 9. Rebuff. pract. benef. tit. for. vic. Arch. nu. 64. & 65.

23 Quoniam ad ista omnia responde tur, quod sunt synonyma, secundum Io. Andr. in addit. ad Specul. rubr. de off. Vic. post glo. 1. 2. in ver. Rectorũ, C. de offic. eius, qui vic. alt. ger. Rebuff. d. pract. benef. tit. for. vic. Arch. nu. 24. Diaz. prac. cri. can. c. 3. nu. 4. Papaz. ad Rotam d. decis. 11.

Quidquid dixerit antiquus Doct. Lau. cle. 1. de off. Vic. Vbi distinguebat Officiales à Vicarijs in ijs, quæ sunt iustitiæ, & dicebat esse similes in ijs, quæ sunt gratiæ, cuius dicta reassumit ibi Card. num. 18. cum seq. qui illius cõtradictionem detegit, & hos promiscue accipi posse concludit, & hæc est cõis opinio, teste Diaz. d. c. 3. nume. 4. Menoch. d. consi. 51. num. 38. in 1.

Nec potest negari, quin isti officiales sint Vicarij, quamuis diuerso vocabulo nominentur, quia satis est, quod gerant vices, & operam Vica-

24 riam præbeant, cuius effectus attendi debet etiam si cum illo pugnet nomen, l. si forte, ff. de castren. pecul. l. cum falsa. C. de iur. & fac. ignor. & in his terminis Gemin. c. fi. nu. 5. de off. Vic. in 6. Alex. consi. 107. num. 8. in 1. Dec. 160. nu. 2. Soc. 88. vers. non obstat, vol. 1. Tiraq. de retract. conuent. glo. 1. nu. 24. Diaz. d. c. 3. nu. 4.

25 Non etiam obstant supradictæ descriptioni, quæ adduci solent contra rerum diffinitiones, de quibus passim Doct. l. 1. ff. de acqu. poss. l. 1. ff. de testa. l. 1. ff. de dolo. l. omnis diffinitio. ff. de reg. iur. & in rubri. extra de probatio.

Quia non est nostrum explicare illam rei quidditatem, & essentiam, quam Philosophi perscrutantur, testimonio Dec. d. l. omnis, nu. 3. Raro enim esset quod non posset diffinitio subuerti.

26 Sed huiusmodi scholasticas inuestigationes illis dimittemus differendas, qui cathedrale magisteriũ profitentur, contenti sola illa descriptio-

27 ne, quæ constat ex genere, & differentijs, quam satis probarunt Doct. d. l. 1. in princ. ff. de acq. poss. & Dec. d. l. omnis, in fi. de reg. iur.

SVMMARIVM.

1 *Vicariorum varia, & diuersa genera, & qualia.*

2 *Vicarii alii à lege, alii ab homine deputantur.*

3 *Summi Pontifices sunt Petri successores.*

4 *Vicem gerunt Dei in terris.*

5 *Vicarij supremi Iesu Christi vocantur.*
6 *Vicarij Petri.*
7 *Impropriè tamen.*
8 *Episcopi successores, & Vicarij Apostolorum, & nu. seq.*
10 *Et quandoque Vicarij Christi.*
11 *Pontifices, & summi Sacerdotes in eorum diœcesibus.*
12 *Sacerdotes Vicarij Christi, & sanctorum discipulorum, & num. sequen.*
13 *Apostolorum rogatu electi sunt septuaginta duo discipuli.*
14 *Capitula ecclesiarum cathedralium sede vacante dicuntur Vicarij Episcoporum, impropriè tamen, & remissiue.*
15 *Archidiaconi absente episcopo sūt ipso iure Vicarij episcopales.*
16 *Vices gerunt episcopi inquirendo, qualiter quisque viuat.*
17 *Oculi dicuntur episcopi, & Vicarij nati.*
18 *Archipresbyteri Ciuitatenses sūt Vicarij nati episcopi in quibusdam spiritualibus.*
19 *Vicarius Papæ in Vrbe est tamquā Ordinarius in sua diœcesi.*
20 *Vicarij generales Papæ deputati ad regendas prouincias, qui.*
Vicegerens Auenionis est loco Auditoris Cameræ.
21 *Vicarij Cardinalium legatorum de latere, qui.*
Vicarius legati Auenionis, quis, remissiue.
22 *Cardinales deputare possunt Vicarios in Ecclesiis eorum titulo subiectis.*
23 *Et facere omnia quæ sunt iurisdictionis Episcopalis.*
24 *Vicarij legatorum natorum, qui.*
25 *Prælatorum ordo tripartitus, & qualis.*
26 *Vicariorū alij generales, & principales, & qui.*
27 *Vicarius generalis deputatur Episcopo capto ab hostibus, vel exuli, durante impedimento.*
28 *Vicariorum alij simpliciter constituti, alij in temporalibus, & alij in spiritualibus.*
29 *Vicarij Foranei qui, remissiue.*
30 *Vicarij capitulorum, & administratorum Episcopatuum, qui, remissiue tamen.*
31 *Vicarij Vicariorum Papæ, & Vicariorum Episcopaliū, quales.*
32 *Vicarij Prælatorum episcopis inferiorum, quales.*
33 *Vicarij conseruatorum, quales, remissiue.*
34 *Vicarij Archidiaconorum, qui, remissiue.*
35 *Vicarius Præpositi Pontiroli est Ordinarius.*
36 *Vicarij Archipresbyterorum, Plebanorum, & Sacristarum, qui.*
37 *Vicarij ecclesiarū constituuntur in ecclesiis auctoritate Episcopi, & certam habent portionem.*
38 *Vicarij Ecclesiarum quidam perpetui, & quidam temporales.*
39 *Vicarij Abbatum, qui habent vsum mitræ, & baculi, qui.*
40 *Vicarij Ordinum Prouincialiū, & Ministrorum regularium, quales.*
41 *Creantur à summo Pontifice, Generali vacante.*
42 *Vicarij Abbatissarum, custodum, & aliorum Regularium superiorum.*

43 Im-

43 *Imperatores, & Principes sunt Vicarij Dei in temporalibus.*
44 *Vicarij Imperatorum, Regum, & Principum, qui, & nu.46.*
45 *Duces Sabaudiæ, & Mediolani, Vicarij Imperiales.*
47 *Vicarii Castrorum dicuntur Iudices, & Notarii, & Vicarii Comitatus.*
48 *Vicarii deputati à superiore in locum eorum, qui superiorum vices gerunt, qui.*
49 *Locumtenentes, & Vicarii Prætorum, qui, remissiue.*
50 *Vicarii Iustitiæ, quales.*
51 *Delegati gerunt vices delegantis. Dicuntur largo modo vicarii.*
52 *Vicarii inferiorum à Principe, auctoritate Principis constituti, quales.*
53 *Vicarii Præfectorum Prætorio, & Proconsulum, qui.*
54 *Vicarii Magistrorum militum, qui.*
55 *Vicarii constituti in locum seruorum, qui.*
56 *Vicarii Præsidum, Gubernatorii, Rectorum, & Potestatum, & aliorum secularium magistratuum, quales.*
57 *Vicarii prouisionum quales, & eorum officium.*
58 *Vicarii quandoque pro loci habitatoribus accipiuntur.*

QVÆSTIO VII.

SEd clarius demonstrabitur Vicarius Episcopalis, si illum ab alijs Vicarijs distinguemus, iuxta text. §. igitur, cum glo. in procem. Instit. l. 1. vbi glo. & Doct. ff. de doli excep. Ideo quæritur quot sint genera Vicariorum.

1 Respondeo, varia, & diuersa esse à iuris interpretibus constituta, secundum Canonist. clem. 1. de offic. Vic. late Mandos. reg. cancel. 14. reseruat q. 6. à nu. 4. vsque ad finem, & remissiue Massuer. ad Pract. Papien. for. libel. act. real. in ver. Vicarius. Alphōs. Carmon. trac. de benef. incomp. c. 15 nu. 1. par. 1. Vt autem Vicarios, quos potui reperire in vtroque iure descriptos, recenseam: Distinguo in primis duo genera principalia Vicariorum. Nam alij sine facto hominis ab
2 ipsa lege constituti sunt: Alij autem hominis facto, vt scribit Maran. de ord. iud. par. 4. dist. 5. princ. nume. 6. Mandos. d. reg. 14. q. 6. nu. 16. Vicarij qui à lege sine hominis facto sunt cō stituti, in tres species diuiduntur. Nā in prima resident illius successores, cui Euangelica voce Domini & Re-
3 demptoris nostri claues æternæ vitę traditæ fuerunt, & terreni simul, & cælestis Imperij iura commissa; vt traditur, c. quamuis, 21. dist. c. omnes dist. 22. Qui summi Pontifices à Beato Isidoro appellātur in can. cleros, 21. dist. cum adductis per Pet. à monte in Monarch. Concil. c. 1. nu. 6. cum seq. & latius per Bursat. cons. 118. nu. 1. cum seq. & cons. 110. nu. 5. in prin. Mandos. d. q. 6. nu 4. Cum enim ge-
4 rant vicem Dei in terris ca. quanto, extra de translat. epis. cap. ad apostolicæ. §. nos, de re iud. in 6. Supremi Vicarij Iesu Christi vocantur, c. inter corporalia, extra de trāsac. epis. glo. cle. 1. in ver. vndecunque, de iud. cum adductis per Barb. tract. de præstan. Card. q. 1. nu. 14. Nauar. in extrau.

trau.Indulgen.ann.Iobel. Sanctiss.D. N. nu. 12. Et licet in c.ego Lodoui-
6 cus,63.dist.c.Constantinus, 96. dist. & c.quoties.1.q 7.Summus Pontifex Vicarius Petri dicatur,firmat Barb.
7 d.q.1.nu.15. Tamen huiusmodi appellatio impropria est, vel ita debet intelligi, quod exerceat eandem Vicariam quam Petrus exercuit,secundum glo. cle.1. in ver. Vicarium, de iureiur.Nauar.cõm. de Iobel. c. 20. in fin.

8 Secunda vero species est illorum qui Apostolis successerunt, vt sunt Episcopi,c.legimus,93. dist.c.in nouo,dist.21.Concil.Trid.ca.4.sess.23. & supra dixi in prooem. Qui cum gerant vices Apostolorum,ca.quorum
9 vices,69.dist.gl.c.porrò,66. dist.eorum Vicarij dicuntur,c.1.§.per frontis,vbi Abb.de sacra vnct. Et quan-
10 doque etiam Christi Vicarij, glo. c. mulier,il.2.vers.in hoc,33.q.5.& c.2 in ver. Vicariũ,extra de transla.epis.
11 Et Pontifices in eorum dioecesibus, & summi sacerdotes, c.insolita,& c. de persona,11.q.1. d.§.per frontis,& tradit Bertac.trac.de epis.in prelud. nu.13.Tertia species Vicariorum est illorum, quos dominus noster Iesus Christus ascensurus à terris ad coelos reliquit tanquam Praesides,& Iu-
12 dices,ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quae Christi fideles eciderint,Concil.Trid.ca.5.sess.13. in decreto de confes.post tex. c.accusatio,in fi.2.q.7.Spec.de leg.§.1 nu.1 Et isti etiam Sacerdotes Vicarij Sanctorum Discipulorum Domini N.Iesu Christi dici possunt à vice quã gerunt.Nã Apostoli olim videntes messem esse multã, & operarios paucos rogauerunt dominum messis,vt mit-
13 teret operarios in messem suam.Vnde electi sunt septuaginta duo discipuli, quorum vicem Presbyteri gerunt, d.c. in nouo, 21.dist. Bertac. d. trac.de epis.in princ.praelud.late Io. Vgo.trac.de of.qua Prala. 3.par. c. de regen.pop.num.1.& 2.

14 Quarta species illorum est, qui se de episcopali vacante sunt ipso iure Vicarij Episcoporum,improprie tamen,vt sunt capitula Cathedralium ecclesiarum,de quibus dicam inf. q. 15. hoc eodem lib.

15 Quinta species est Archidiaconorum,qui absentibus episcopis absq; aliquo facto sunt ipso iure illorum Vicarij,c. 1.vbi gl. & But. c. ad haec, §.secundum,& §.item epistola,extra de of. Arch.Host.in sum.eo.tit.nu. 1. Alex.rub.num.16.ff.de of.eius, Dec. cons.664.nu.3.Mandos.d.q.6.nu.16. Franc.Marc.q.Delphin.495. num.9. Foller.in 1.par.commen.super cõst. reg.tit.de sacros.eccl. c.peruenit ad audientiam,nu.75.in fi.& c. iustitiarij,nu.15.tit.de off. iust.

16 Hi enim gerunt Episcoporum vices inspiciendo, & inquirendo qualiter quisque viuat, d.§.item epistola,& d.§.sciendum,& ideo & Vicarij nati,quia cum Archidiaconatu Vica-
17 rij ipso iure efficiantur, & oculi episcopi dicuntur,Host. d.tit. de of. Archi. nu. 1.Abb. c.dilecto, nu.3. extra eod.Bero.rub.nu.9. extra de off. deleg.& cons.22.nu.3.vol.1.Cucc.Inst. iur.cano.de Vic.Epis.tit.8.nu.3. lib. 2 & num.18.post Canon. c. 1.de off. Archipresb. & iterum Cucc. de Archi. nu.8.tit. 10.eo. lib.2.

18 Sexta species est Archipresbyterorum

rum Ciuitatem. qui et dñr Vicarij nati epi, quo ad spiritualia quædam, ut in prouidendo ad vitã omnium presbyterorũ, in dicendo Missam maiorẽ absente epo, in absoluendo à peccatis epo reseruatis pænitentiã iniungendo, & alia faciendo, quæ scribit Host. d. tit. de off. Archipresb. post gl. c. 2. in ver. suo subdito, de pœnit. in 6. Sylu. in sum. in ver. Vicarius, num. 5. Abb. c. cõquerente, nu. 4. cir. fi. ext. de off. ord. Dec. d. cons. 664. nu. 2. Bero. rub. nu. 9. extra de of. delega. & cons. 22. nu. 3. vol. 1. Deci. resp. 16. nu. 20. in 2. Alterum vero, & secundũ principale genus Vicariorum hominis facto constitutorum, in alias quoque species diuidi potest, quia alij creantur secundum ius canonicum, & alij secundum ius ciuile.

19 Primo loco secundum ius canonicum creatur in alma vrbe, Vicarius summi Pontificis, qui velut Ordinarius in sua diœcesi habet iurisdictionẽ in clericos, c. tua nobis, vbi Canonistæ, extra de off. Vic. plura scribit Pau. trac. de Pot. c. sede vac. c. fin. Vestr. in prac. lib. 2. c. 6. vbi Grauat. in addit. Vant. de nullit. ex def. iurisd. nu. 13. Mandos. d. reg. 14. q. 6. num. 5. Alphons. Carmonen. in tract. de incomp. benef. c. 15. nu. 1. par. 1.

20 Secundo loco sunt illi Vicarij generales per sedem Apostolicam ad certam ecclesiæ Prouinciã regendã destinati, vt exequantur illa, quæ sũt fori cõtentiosi, de quib. Capra, reg. 92. nu. 8. latius de Vicarijs quondam Ferrariæ, Pisauri, Arimini, & aliarũ Ciuitatum ecclesiæ Romã. consi. 59. Paui. d. tract. q. 10. in fi. 2. par. prin. & de Vicegerente Apostolico Aueniōnis, qui habet maximã auctoritatem & est loco Auditoris Cameræ, Frãc. Marc. q. Delph. 347. Rot. dec. 86. alias 580. & 880. ti. de rescr. in antiq. & de alijs Vicarijs Apostolicis, Rui. cons. 148. num. 5. in 4. Alphon. Carmon. d. trac. de incõp. benef. c. 15. nu. 1. par. 1.

21 Tertio loco sunt Cardinaliũ Vicarij legatorũ de latere, de quib. Abb. c. nouit, ext. de iud. & de Vicario legati Auenionis, Franc. Mar. q. 31. nu. 25. par. 1. & de alijs Vicarijs legatorum Cardinaliũ, Paui. d. trac. 2. par. prin. q. 10. nu. 35.

22 Quarto loco sunt Vicarij Cardinalium in ecclesijs eorum titulo subiectis, in quibus Cardinales habent iurisdictionẽ epalem, Abb. c. his, quæ nu. 1. vbi ẽt Sapia in apost. & c. tua, nu. 5. ext. de of. Vic. Bursat. cons. 107. nu. 7. in 1. Fusc. trac. de visit. & reg. eccl. c. 2. nu. 5.

23 Et pñt fulminare censuras ecclesiasticas, & reliqua facere, quæ sunt iurisdictionis epalis, secundũ Abb. ibi, Imol. cle. ne Romani col. 6. vers. 4. quæro, de ele. Ro. consi. 498. nu. 11. cum seq. d. trac. de visit. & regul. eccles. c. 2. nu. 5.

24 Quinto loco sunt Vicarij legatorum natorũ, ut sunt in Anglia Vicarij Archiepiscoporũ Cantuarien. & Eboracen. in Francia Archiepi Rhemen. & Pisani in Italia, Gemin. c. 1. ext. de fil. presb. & in c. 1. vbi Franc. de appel. in 6. Abb. in c. 1. num. 1. per illum text. vbi Zacar. in apost. ext. de off. dele. Paui. d. tract. de pot. cap. sede vac. in sexto prælud. nu. 13.

25 Sexto loco sunt Vicarij Prælatorum, quorum ordo cũ sit tripartite collectus: Nam alij sunt Patriarchæ, siue Primates, alij Archiepiscopi, siue Me-

Metropolitani,& alij episcopi,secundum Host.in sum.de off. ord. §. sunt autem autem.Bertac.in trac.de epi. in prælud.num.3. late Boer. trac. de auc. magni cons.nu.50. cum seq. Alber.Rub.de sta.ho. primo commen. Fel.Rub. nu.1. & 9. in fine, extra de maio.& obed.Lancellot.Inst.Iur.cano.tit.de epis.& sum.Pont. cum glo. in ver.Tripartititus,latius Paui. dicto trac.de of.& pot.cap.sede vac.in sexto prælud.nu.13.referens sex in orbe Primates,videlicet in Italia Archiepiscopum Pisanum, in Vngaria Archiepiscopum Strigoniensem, in Alemania Archiepiscopum Magdeburgensem, in Hispania Toletanum, in Francia Vien.Bituricen.& Lugdunen.& in Anglia Cantuariensem,eodem modo tripartitus dabitur ordo Vicariorum. Nam alij sunt Vicarij Patriarcharũ siue Primatum, & alij Archiepiscoporum siue Metropolitanorum,& alij Episcoporũ; Rebuf. prac.benef. tit.forma Vic.Arch.nu. ; Concil.Trid.c.3. sess.24. In decre. de refor.Port.Imo.cons.87.nu.16. in fine,Mandos.dicta q.6.nu. 8. Alphõs. Carmonensis d.c.15. nu.1. par. 1.

26 Ex ijs autem Vicarijs alij sunt generales,siue principales, qui principaliter super eodem Tribunali episcopatus gerentes vices episcoporũ cognoscunt omnes causas spectãtes ad illud forum, vt in c.fi. de off. Vic. in 6.glo.c.2.eo.tit.cle.& si principalis,de rescrip.cum gl.1.in ver.Foraneos,vbi Io. And.Card. nu.3. & 24. Ancar.col.1. Imol. nu.17. & seq. de rescrip.Bar.l.1.in fin.ff.quis & à quo Alex.in rub.nu.17.ff.de off.eius, Bertac.trac.de epis. par.6. tit.de Vicar. Epis.nu.84.Rebuf.prac.benef.tit. de Vic.Epis.nu.6.& post Inno. c.Romana. de off. ord. Franc. Marc. q.317. nu.17.par.1. Rolan. cons.75.nu. 17. volum.3.

Dicti Vicarij creati,quia sunt ad nutum Episcopi,& voluntatem,vt inquit Bero. rub.num.9. extra de offi. de leg.

27 Qui autem a Papa dantur Episcopis captis ab hostibus fidei vel schismaticis, vsquequo durat impedimẽtum,c.si Episcopus,ext. de supplen. negl. prælat. in 6. & tradit Mandos. reg. cancell.24. de male promotis; quæst. 6. num.13.

28 Aut ab Episcopis eliguntur quandoque in spiritualibus, & insimul et in diuinis,quandoque in temporalibus tantum, quandoque in spiritualibus & temporalibus,& quandoque simpliciter, prout latius de his omnibus dicam infra, quæst.9. cum sequentibus.

29 Alij vero Vicarij sunt foris ab Episcopis constituti,dicti Vicarij Foranei,de quibus infra suo loco,q.13. hoc eodem libro.

30 Septimo loco sunt Vicarij capitulorum & Administratorum Episcopatuum, sedibus Episcopalibus vacantibus,de quibus & infra suo loco q.16.& q.62. nu.1.

31 Octauo loco sunt Vicarij Vicariorum Papæ,& Vicariorum Episcopalium,qui constitui solent speciali mãdato Episcopi ad modicum tempus vel ex causa necessaria sui, gl.in cle. 1.ver.locum,de reg.Fel. in c.G. perpetuus,col.1.extra de fide instr. Maran.de ord.iud. 4. par. 5.dist. princ. nu.22.Guido Papæ,decis.374.Paris.

cons.

conf.80.nu.15.in 4.post Host. in c.1. de off. Vic. in 6. Rot. deci. 387. eodem tit. in noui. vbi Papaz. vel solent constitui de consuetudine, Aufre. ad decis. Tolos. 36. Rebuff. in prac. benef. tit. de Vic. Epis. nu. 37. cũ seq. Paris. d. cõs. 60. Vant. de null. ex def. iurisd. ord. nu. 25.

32 Nono loco sunt Vicarij illorum Prælatorum episcopis inferiorum, qui habent iurisdictionem, vt sunt

33 Vicarij Conseruatorum, de quibus Bald. in l. aliquando, nu. 5. ff. de offic. proc. Abb. in ca. statuimus, ext. de of. delega. Vicarij Archidiaconorum,

34 de quibus gloss. in clem. & si principalis, in verbo, Episcopi, vbi Card. nu. 14. de resc. Vicarius.

35 Præpositi Pontiroli, quem Ordinarium esse respondit Port. cons. 87. num. 26.

36 Necnon Vicarij Abbatum, Archipresbyterorum, Plebanorum, & Sacristarum maiorum, qui ad ministeria Ecclesiæ Vicarios constituunt, de quibus Claud. Seysell. in rub. nu. 14. ff. de off. eius, Paris. cons. 50. nu. 5. 8. & 12. post Doct. in c. fin. de off. Vic. lib. 6. Io. Bapt. Ferret. cons. 327. nu. 3.

37 Decimo loco sũt Vicarij ecclesiarum, qui auct. Episcopi in Ecclesia à persona instituuntur, & certam habent portionem, secundum gl. in c. fi. ver. perpetuus, ext. de off. Vic. c. extirpandæ, §. qui verò, vbi Doct. extr. de prob. Doct. in cle. 1. de offic. Vic. Abb. Fel. & alij in cap. postulasti. in princ. ext. de rescrip. Rot. decis. 237. tit. de excess. præla. in no. Capra, reg. 92. nu. 6. Concil. Trid. c. 6. sess. 21. in decreto de reform. & c. 7. sess. 7. late Alphons. Carmonens. trac. de benef. incomp. par. 1. c. 15. num. 2. cum seq.

38 Horum quidam perpetui sunt, qui deputantur Ecclesiæ curatæ perpetuò annexæ cathedralibus, Monasterijs, Ecclesijs, Collegijs, Beneficijs, seu pijs locis, de quibus text. in d. §. qui verò, in cle. vnica, de of. Vic. Concil. Triden. c. 7. sess. 7. Quidam vero temporales, qui deputantur propter absentiam Rectoris causa studij, vel ob eius imperitiam, de quibus text. in d. c. 6. sess. 21. & in c. cum ex eo, de elect. lib. 6. Doct. in d. c. postulasti, & in c. G. perpetuus, extra de fide instr. vel ad iuuandum Rectorem, vt per Zabarel. in cle. 1. nu. 4. vbi Imola vocat istos, Capellanos, nu. 6. de offic. Vic. Mandos. late dict. quæst. 6. num. 11. cum sequen.

39 Vndecimo loco sunt Vicarij Abbatum, qui habent vsum mitræ, & baculi, & iurisdictionem in Ecclesijs & locis Abbatiæ subiectis, de quibus Dec. cons. 128. nu. 1. & 632. post cap. Abbates, de priuil. in 6. Port. consil. 165. nu. 15. Bursat. d. cons. 107. nu. 7. in primo. De his Vicarijs meminit Paris. cons. 22. nu. 19. in 4. Rebuff. in pract. benef. titu. de Vic. Episco. num. 24. & 169. & de Vicario Abbatis Cluniacensis, Grauet. cons. 96. in fin.

40 Duodecimo loco sunt Vicarij ordinum prouincialium, & Ministrorũ regularium, de quibus text. in clem. dudum, §. statuimus, de sepul. in clemen. exiui. §. cæterum, & ibi Card. de verb. sign. Fel. rub. nu. 5. ad finem extra de maior. & obed. Mandos. dicta q. 6. num. 14.

41 Vicarij Ordinum, & Ministrorum creari solent à summo Pontifice, vacante Generali, d. §. cæterum, & ibi Card. Ruin. cons. 148 per

per totum, vol. 4. Rebuf. in prac. benef. Tit. coll. plur. an fieri poss. nu. 18. Pauin. de pot. cap. sede vac. prælud. 6. num. 21.

42 Decimotertio loco sunt Vicarij Abbatissarum, qui habent Vicariam in Ecclesijs, & Priorissarum, & aliarum prælatarum habentium quomodolibet iurisdictionem in subiectas, de quibus tex. in c. dilecta, vbi Abb. extra de maior. & ob. Rot. decis. 21. in antiq. Pauin. d. prælud. 6. num. 22. Nec non Vicarij custodum, & aliorum superiorum Regularium, iuxta Prouinciarum, & Monasteriorum, seu Cõuentuum ritum, & consuetudinem, Pauin. d. prælud. 6. num. 15. & isti sunt Vicarij, qui secundum ius canonicũ creantur vel deputari solent. Vicarij autem secundum ius ciuile, plures quoq; reperiuntur. Nam

43 alij sunt Vicarij Dei in temporalibus, vt sunt Imperatores, & Principes, secundum Bal. in c. significantibus, in fine, de off. deleg. Curt. sen. cons. 65. nu. 5. circa medium, vers. sic et tex. Cephal. cons. 301. nu. 20. in 3. & cons. 369. num. 71. vol. eo. Pet. Bell. tract. de re milit. par. 1. tit. de offic. Vic. 17. nu. 8. Alij sunt Vicarij Im-

44 peratorum, Regum, & Principum, Ducum, Marchionum, & Comitum, qui deputantur ab ipsis in locum eorũ in Imperio, Regno, Principatu, Ducatu, Marchionatu, & Comitatu, & in Prouincijs, & Ciuitatibus, secũdum Bal. in l. 1. C. vbi & apud quem. Alc. in ru. nu. 17. ff. de off. eius, Alcia. rub. nu. 25. ext. de of. ord. Maran. de ord. Iud. 4. par. dist. 5. prin. nu. 9. Mãdos. d. q. 6. nu. 6. Alphons. Carmonẽs. d. c. 15. nu. 1. Rolan. cons. 86. nu. 32.

45 cum seqq. in princ. & cons. 3. nu. 110. Franc. Marc. qui de Sereniss. Duce Sabaudiæ, & Duce Mediolani Vicarijs Imperatoris pertractat. quæst. Delphin. D. C. XVIII. n. 6. & 7. par. 1. & de Vic. Generali Regni Neapolis, Carauit. in tit. 55. num. 2. & 3. Et de vice Ducibus, vice Marchionibus, & vice Comitibus latè Foller. super

46 const. Regni, cap. Iustitiarij per Prouincias, tit. de off. Iust. num. 4. Alij autem Vicarij deputantur à princi-

47 pibus in Castris, & oppidis, quos Vicarios Comitatus Iudices & insimul Notarios appellat Bar. in l. iubemus la 2. nu. 12. C. de sacros. eccl. Rolan. cons. 75 num. 11. 16. & seq. in 3. volu. Et alij ab eodem superiore deputan-

48 tur in locum eorum, qui ab ipso superiore creati fuerunt, de quibus gl. post tex. in l. 2. C. de off. eius qui vicem alt. ger. Hostien. in sum. de offi. Vic. nu. 1. Archid. in c. fi. in fi. eo. ti. in 6. Maran. de ord. iud. 6. par. distin. 5. num. 7. Rebuff. in prat. benef. titu. de Vic. Epis. nu. 240. referens exempla legatorum Proconsulũ, Azo. in sum. C. de off. eius qui vicem, &c. Rolan. cons. 39. num. 16. cum seq. vol. 1. qui

49 de Locumtenentibus, vel Vicarijs Prætorum, seu vice Potestatum loquitur, de quibus Anca. in c. licet, in fi. de off. Vic. in 6. Dec. in c. quoniam abbas, nu. 15. vers. secundus casus, de off. deleg. latius Boss. tit. de sent. nu. 21. 22. 23. cum seq. Osasc. decis. Ped. 131. nu. 15. & 16. Foller. super const. Regni cap. Iustitiarij, tit. de off. iust. nu. 14 cum seq. Iul. Clar. prac. cri. §. fi. q. 40. in prin. Mandos. dicta q. 6. nu.

50 16. Horum etiam numero describi possunt Vicarij Iustitiæ, de quibus

Cassan.

Cassan.super consue.Burg. num.41. quem refert Clar.d.§.fin.q.55. vers. quomodo,in fine.

51 Sexto etiam loco poni possunt illi,qui à Principe,seu ab alio delegati sunt & gerunt vicem delegantis, dicti largo modo Vicarij,secundum Alex.rub.nu.16.ff.de off. eius,Zabarel.in clem.1. nu.3. de of. Vic.Ruin. cons.141.nu.4.in 4. glo. & Alciat. in rub.nu.6. de off. ord. in 6,Menoc.de arb.iud.lib.1.q.12.nu.5.

52 Septimo loco, sunt ij, qui ab inferiore à Principe in locum ipsorum, authoritate tamē ipsius constitūtur: de quibus Bald.in l.aliquando,in secunda oppos. ff. de off. procons. Alciat.rub.nu.25.extra de off.ord.Maran. de ord.Iud.par.6. dist.quinta, qui dat exemplum vice Comitum, vice Marchionum, & vice Ducum, qui sunt ab ipsis Ducibus,Comitib. &Marchionibus constituti in Regno ex licentia Principis ex priuilegio, firmat Faber.in §.item si adhuc, nu. 5. Inst.mand.

53 Octauo loco sunt alij constituti ab inferiore à Principe absq; ipsius Principis auctoritate,quorum quidā antiquitus constituebantur à Præfectis Prætorio, & à Proconsulibus ad causas ciuiles audiendas, & terminandas,de quibus tex.in l.1. cum gl. C.de off.Vic.& in l.à Proconsulibus, cum gl.in princ. C. de appel.Azo in sum. tit.de off.Vic.Alciat. d.rub. nu. 25.ext.de off.ordi.l.aliquando, & ibi Bal.col.1.ff.de of. procons. Didac.de prac.quæst. cap.4.nu.8.in fine 5.conclus.nu.4.Rolan.cons.75. num.16. in 13. Pet.Bell. tract. de re milit. par. 1. tit.17..de of.Vic.nu.1. cum seq. & de Vicario Beneuentano, in temporalibus ad ciuiles causas deputato,tradit Quintil. Mandos. in praxi form. 3.commis.cau.in c.summarie,in fine.

54 Quidam autem à Magistris militū, & à Comitibus in negotijs militum, de quibus Azo. d.tit. de off.Vic. Pet. Bell.d. trac.de re milit.par. 1.d.tit.17. de off.Vic. nu.1. & 7.Mandos. d.q.6. nu.3. Alphons.Carmon. d.c.15. nu.1.

55 Et quidam alij constituebantur in locum seruorum ordinariorum,& eorum vices gerebant,quorum meminit Horat.in 2.sermonum, sat.7. ibi: Siue vicarius est,qui seruo paret,vti mos Vester ait, seu cōseruus:& Martial. in illo carmine : Esse sat est seruum,iam nolo vicarius esse: de quibus loquitur tex.in l.vrbana familia, ff.de verb.sign.& in §.cum autem,Insti. quod cum eo. Bell. d. trac. de re mil.d.tit.de off.Vic.nu.1. quos etiam subinstitores appellat Alciat. in d. l. vrbana,nu.7.& in rub.nu.23.extra de off. ordi. Mandos. d. q. 6. nu. 3. Alphons. d. c.15. num. 1.

56 Nono loco constituuntur à Præsidibus sæcularibus,Gubernatoribus, Rectoribus,Potestatibus , & cæteris Magistratibus vel ex consuetudine, vel in casu necessitatis,puta,absētię, vel infirmitatis,de quibus Bald. in l. aliquando. ff.de offic. procons. Alex. in rub.nu.18.Scysell. nu.10. cum seq. ff.de offi. eius,Gemin. in c.fi. nu.9. de off.Vic.in 6. & ibi Ancar. in fine, qui de Vicepotestate loquitur, Maran. de ord.iud.par.6. dist.5.nu.18. & 19. Didac.de prac.q. d.c.4. nu.4. & 8. & per totum,Franc.in c.dilecti,q.6.extra de appellat.Bell.d.trac.de re milit. d.par.1. d.tit. de off.Vic. nu. 7. & de

de Vicario Gubernatoris, Astensis Osas. decis. Ped. 131. in princ. Man-
57 dos. dicta q. 6. num. 15. sunt etiam, & vlt. quidam Vicarij prouisionum, quorum officium, versatur circa carnes & frumenta, & idem sunt, quod Præfecti Vrbis, de quibus Boss. tit. de regal. nu. 20. de extraord. cum nu. 6. de aq. & flum. nu. 20.
58 Et quidam loci habitatores, qui Vicarij dicuntur, in l. vnica, C. non licere hab. metro. cum gl. in ver. Vic. & adductis per Mandos. d. q. 6. num. 3. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius temporalis non est proprie Vicarius. Contra n. 2. & 1.*
2 *Vicar. Episcopi est proprie Vicar.*
4 *Vsus communis loquendi præualet etiam in statutis.*

QVAESTIO IV.

Sed an Vicarius Episcopi dicatur proprie Vicarius? Dicendum videtur, quòd non, quia non est perpetuus: & Vicarius temporalis non est
1 proprie Vica. Butr. Abb. Fel. & alij in c. G. perpetuus, in prin. ext. de fid. instru. Lancellott. Inst. iur. Cano. in rub. de off. Vic Gemin. in c. 1. num. 1. de of. Vic. in 6. Io. Bapt. Castel. in addit. ad Alber. in ver. Vicarij appell.
2 Sed contrarium tenet Fel. in d. c. G. perpetuus, nu. 2. Dec. in c. postulasti. nu. 1. ad fi. extra de rescr. ea ratione, quia Vicarius dictus est à vice, quã gerit, vt dixi supra, q. 1. & argumentũ ab etymologia probat in proposito, Dec. in d. c. postulasti, nu. 1. & de Vicario episcopi iudicari posse sicut de perpetuo, quamuis non timetur decreto de pacifico possessore; probat Rebuf. trac. de pacif. possess. nu. 1?
3 79. dicam infra lib. 3. q. 48. Nec aduersatur, quod Vicarius Episcopi versatur perpetuus, quia sat est, quod non sit perpetuus, vt animaduertit Fel. d. c. G. perpetuus. Et licet possit esse, quòd sit ab Episcopo deputatus
4 ad tempus, proprie tamen Vicarius diceretur, ex communi vsu loquẽdi, qui etiam præualet in statutis, Bart. & alij in rub. ff. de oper. no. nũc. Abb. & alij in procem. decret. & tradit in specie Fel. in d. c. G. nu. 2. & perpetuã iudicari dignitatem Vicarij Episcopi comprobat Gabr. conf. 32. nu. 19. & 21. vol. 2. post hæc scripta visus.

SVMMARIVM.

Officiales communis, dicitur etiam Episcopus, siue eius Vicarius.

QVAESTIO V.

Sed hic per incidens non omitto, quod etiam sub nomine officialis communis, venit Episcopus, siue eius Vicarius, vt in specie pro Vicario Bononiensi resp. Ancar. cons. 340 Viso themate, nu. 1. Paul. tract. de offic. & pot. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 28. Dec. in c. ecclesia S. Mariæ, nu. 10. extra de const. in c. sane, col. fi. extra de off. deleg. Roland. consil. 37. nu. 23. in 4.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi, quot, & quibus nominibus vocetur, remissiue.*

QVAE-

QVAESTIO VI.

1 NVnquid autem Vicarius Episcopi alijs nominibus vocetur, & quot, dixi sup. q. 2. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius, Vicegerens, Vicedominus, Locumtenens, Officialis, Ordinarius, Procurator, Oeconomus, Substitutus, Cōmissarius, Deputatus, Visitator, & Missus Dominicus Episcopi differunt, & nu. 3. cum seq.*

Contra nu. 7. cum seq.

Nomina supradicta sunt synonyma, nu. 10.

Promiscuè accipiantur, nu. 8. & sunt vnum, & idem, nu. 10.

Ampliantur, nu. 21.

Declarantur, primo, & 2. nu. 22. cum seq.

2 *Federicus de Senis praecipuus decretorum Doctor, & Rector magnae scientiae appellatur.*

3 *Officialis Episcopi sine speciali mādato non potest concedere literas commendatitias.*

Declara, nu. 12. cum seq.

11 *Beneficiorum collatio non venit in generali commissione Vicariatus.*

12 *Officiales Episcoporum dicuntur, qui eorum vices gerunt.*

13 *Ablatiui important conditionē.*

14 *Forma colligitur ex conditione.*

15 *Ratio colligitur ex forma.*

16 *Cessante causa auctoritatis, cessat auctoritas.*

17 *Nouus Auctoris intell. ad c. cum nullus, §. inferiores, de temp. ordin. in sexto.*

18 *Aduersatiua autem aduersatur in iure, & in facto, repetendo praecedentes qualitates, & numero 19.*

20 *Dictum glo. debet intelligi secundum auctoritatem, quam allegat.*

21 *Vocabulorum diuersitates locorū diuersitatibus dimittenda sūt.*

QVAESTIO VII.

SVccessiuè quaero, an ista nomina Vicarius, Vicegerens, Locumtenens, Officialis, Ordinarius, Procurator, Oeconomus, Substitutus, Commissarius, Deputatus, nec non Missus Dominicus, quibus Doctores passim appellant Vicarium Episcopi, vt supra dixi, q. 2. differant in effectu inter se. Hanc q. super differentia Vicarij, & officialis excitauit Lau. antiquus Doctor in cle. vnica, vbi Car. illū refert, nu. 18. de of. Vic. & praecipuus decretorum Doctor, & Rector
2 magnae scientiae, Feder. de Sen. cons. 302. nu. 4. sic dictus à Ias. in l. legatū, num. 16. ff. de leg. 1. & cons. 110. col. 3. vers. moueor in primis, vol. 4. illam inter Vicarium, & officialem Epi constituens differentiam, q̄ Vicar. possit omnia, quae potest officialis, sed non è conuerso, allegans Guil. in cle. 1. de of. Vic. & Io. And. in c. fi. eo. tit. in 6. Mouentūr isti ad id dicendū ex text. in c. cū nullus, §. inferiores, cū glo. in verbo, non extendat, de temp. ord. in 6. Vbi officialis Epi absq; mandato
3 speciali non pōt literas commendatitias ad ordines Clericis concedere, quas tñ Vicarius in spiritualibus

generalis concedere poteſt. Secundò adducitur tex. in c. licèt, in c. fi. de off. Vic. in 6. vbi Vicarius, & officialis ponuntur diſtinctè, tamquam inter ſe differentes. Tertiò iſtorum nominũ differentiam probat gloſ. in clemen. & ſi principalis, in verbo Officialis: vbi Imol. nu. 17. de reſcipt. dicens nõ videri, quòd Vicarius Epiſcopi in ſpiritualibus, qui non eſt officialis, poſ-
4 ſit eſſe delegatus Papæ, at officialem poſſe ex tex. in d. clem. & ſi principalis. Vltimò hanc ſententiam tenuit etiam Aufrel. ad Toloſ. q. 148. dicens Vicarium, & Officialem diuerſos eſ-
5 ſe, præſertim apud citramontanos poſt Io. And. & alios in d. c. fin. & in addi. ad Specul. ſuper rub. de of. Vic. & hanc eandem differentiã inter Vicarium, Vicegerentem, Officialem, Delegatum, & Locumtenentem ponit Pauin. in trac. de poteſt. Capit. ſede vacan. in 2. par. princ. quæſt. 10. Vbi dicit Vicegerentem eſſe illum,
6 qui fuit à ſuperiore conſtitutus propter impedimentum principalis officialis, de quo loquitur tit. de off. eius qui vic. alt. ger. Vicarium verò ab Epiſcopo creari, vt ſupra dictũ fuit, & dicam infrà, q. 46. cum ſeq.

7 Sed contrariam ſententiam rectè defendunt Io. And. in addit. ad Spec. in rub. de off. Vica. Archid. in cap. 2. in prin. Gemin. in c. fin. & ibi Franc. in 2. notab. de off. Vicar. in 6. firmat
8 Card. in d. clem. vnica, nu. 18. Dicens tales terminos poſſe accipi promiſcuè, & quòd ſic accipiunt Barbat. in d. cle. & ſi principalis, vbi Imo. num. 16. de reſcrip. Pauin. tract. de poteſt. ſed. vacan. pri. parte, q. 2. nu. 2. Rota deciſ. 4. alias 378. nu. 3. in nouis. Bal. conſ. 93. in fi. vol. 1. Dicens, quòd non eſt differentia in nomine officij, ſed
9 in qualitate, Diaz. pract. crim. Can. c. 1 3. nu. 4. Rebuf. in prac. benef. tit. de Vicar. Epiſcop. num. 24. Papazon ad Rot. deciſ. 66. eo. tit. nullam in effectu conſtituentes differentiam inter prędictos terminos, ſed ſynonyma, &
10 vnum, & idem eſſe affirmantes, Mandoſ. in reg. cancell. 14. reſeruat, q. 6. num. 16. Hippoly. Riminal. in rubr. nu. 113. ff. de offi. eius, & hæc videtur eſſe cõmunis, & recepta opinio, nedum apud Hiſpanos, vt affirmat Papazon ad Rot. in deciſ. præalleg. verùm etiam apud Italos, vt teſtatur Ioan. And. ad Specu. in d. rub. Feder. de Sen. d. quæſt. 302. num. 4. Menoch. conſ. 51. nu. 38. in primo. Hæc autem opinio ſatis commodè probatur in cap. fina. de offic. Vica. in 6. Vbi col-
11 latio beneficiorum non venit in generali conceſſione facta Vicario Epiſcopi, nec in ea facta officiali, ad idẽ text. in cap. Romana, in princip. de appel. in 6. Vbi officiales Epiſcopo-
12 rum dicuntur, qui vices eorum gerunt, ſecundum Hoſtien. in ſumma. de off. Vic. in princ. Syl. in ſumma, in ver. Vicarius, in princip. Rebuff. in d. pract. benef. d. tit. de Vica. Epiſco. num. 1. cum quibus concordat text. in cap. 16. ſeſſ. 24. apud Concilium Triden. in decreto de reformat. vbi Vicarius, & Officialis Epiſcopi pro eodem accipiuntur. 1

Nec obſtant adducta ſupra in contrarium: & primò non obſtat tex. in d. c. cum nullus, §. inferiores. Nam mirum non eſt, ſi ibi Vicarius in ſpiritualibus generalis facultatem habet concedendi literas commenda-

titias

titias ad ordines, quia tunc Episcopus agebat in remotis, & ista ratio deducitur ex verbis illius text. ibi: Episcopo autem in remotis agente,
13 quæ cum ablatiua sint, important cõditionem, l. ab emptione, ff. de pact. l. euictis agris, ff. de vsur. Crauet. consil. 156. num. 5. volu. 1. Cephal. consi.
14 192. num. 6. in 2. ex qua conditione forma colligitur, Felin. in cap. cum dilecta, colu. 6. ver. secundum signũ, de rescr. cum adductis per Roland. cons. 82. num. 5. vol. 1. Ploc. de in lit.
15 iur. §. 2. num. 3. Et per consequens ratio, l. Iulianus, §. sed si quis, ff. ad exhiben. Feli. in d. cap. dilecta, d. colum. 6. Bal. in l. comparationes, 2. colum. C. de fide instrum. Soc. cons. 24.
16 circa finem, volum. primo. Ergo cessante absentia Episcopi cessare debet auctoritas concedendi literas, c. cum cessante, extra de appell. cum adductis per Euerard. in loco à cessatione rationis, & per consequens Vicarius non poterit concedere huiusmodi literas, sicut nec officialis, absque speciali mandato. Quod etiã comprobatur retorquẽdo illum tex. in contrarium, quia non solum non facit differentiam inter officialẽ Episcopi, & Vicarium, sed vnum, & idẽ esse in effectu præsupponit. Nam dicit, quòd inferiores Prælati, vel officiales Episcopi non possunt licentiã ordinandi impartiri, nullam de Episcopi absentia faciens mentionem in d. §. inferiores, sed subdit in §. seq. Episcopo autem in remotis agente, posse Vicarium in spiritualibus generalem, dare huiusmodi licenriam ordinãdi: ergo tex. in d. §. inferiores,
17 loquitur, quando Episcopus non est in remotis, & quòd tunc officialis nõ potest concedere huiusmodi licen-
18 tiam, propter illam dictionem, autem, quæ aduersatur tam in iure, quàm etiam in facto, l. hoc amplius, §. de his autem, ff. de dam. infec. Dec. cons. 387. num. 7. Et sic quando Episcopus est in remotis, text. repetere videtur eundem officialem posse dare huiusmodi licentiam, qui fuit prohibitus, quando Episcopus non erat
19 in remotis. Quia illa aduersatiua repetit easdem qualitates, quamuis aduersetur, Dec. d. consil. 387. nume. 7. Cephal. cons. 278. nu. 90. in secundo. Et ideò dum dicitur in tex. quòd Vicarius potest concedere licentiam, Episcopo agente in remotis, debet intelligi de eodem officiali, de quo proximè dictum fuerat, quia repetitus censetur, & ita idem erit officialis, quod Vicarius. Secundò non obstat tex. in d. c. licèt, & in c. fin. de of. Vic. in 6. Quia ad hæc respõdit Car. in d. clemen. vnica, num. 18. & 19. ꝙ huiusmodi differentia nõ probatur, cum ibi Vicarius, & officialis promiscuè accipiantur. Sicut ẽt, & tertiò non obstat glo. in d. cleme. & si principalis, quia licèt dicat credere, qđ Vicarius in spiritualibus, qui nõ sit officialis episcopi, non possit esse delegatus Papæ: tamen respondeo negando Vicarium Episcopi non esse officialem episcopi, cum sint vnum, & idem, vt proximè diximus, & firmat Barbat. in d. clem. vnica.
20 Prout etiam respondeo, dictum glo. debere intelligi, secundum auctoritatem, quam allegat Bar. in l. nõ solùm, §. si liberationis, ff. de liber. legata, Afflic. deci. 321. nu. 16. Crauet. cons.

conf.37.nu.14. Caphal.cõf.179. nu. 13.in 2.Port. conf.36. nu.53. & glo. nihil allegat,nisi tex.in d.c.cum nullus,§.1.cui fatis fuit fupra refponsũ. Et contra glo. ftringit text. in dicta clemen. & fi principalis, in princip. quę vult principalem officialem Epifcopi poffe fieri delegatum Papæ,firmat ibi Ancar.colu.1. Card. num.3. Imola num.18.Rebuff.in d.prac.benef.tit.de Vic.epif.in prin.& tit.for. Vicar.Archiepifc. nume.27. Ex quibus abfoluta remanet conclufio, ꝙ Vicarius,& officialis Epifcopi in effectu funt vnum,& idem.

21 Am pliatur,vt procedat tam in officiali,& Vicario,quàm etiam in Vicegerente Epifcopi,nec non in Vicedomino, Locumtenente, Ordinario, Oeconomo, Procuratore, & Miffo Dominico. Nam omnes ifti termini verificantur in Officiali, & Vicario Epifcopi, cum Doctores permixtim vtantur iftis vocabulis, vt fupra diximus,q.2. & in eis vim non effe faciendam admonet Rot. decif. 378. num.3. in nouif.

22 Declaratur,vt non procedat,quãdo confuetudo loci, vel prouinciæ aliud fuaderet, quia diuerfitas horũ vocabulorum locorum diuerfitatib. dimittendæ funt,Io.And.ad Spec. in d.rub. de off.vic.Domin.in d c.fi. nu. 5.de off.vic.Diaz.in prac. crim. can. cap.3.nu.4. Ioan.Iac.Melil.in tracta. de Vic.præced. cap. 1.num.13. poft Barbat.in d.clem.2.de refcript.

23 Secundò declaratur, nifi Epifcopus in literis teftimonialibus Vicariatus aliter expreffiffet officialem, Syl. in fumma,in ver.Vicarius.

SVMMARIVM.

1 *Vicaria Epifcopalis quo iure introducta fuerit.*

QVÆSTIO VII.

Vlterius autem progrediendo, quæro, quo iure introducta fuerit Vicaria Epifcopalis. Refpondeo, ꝙ de iure canonum. Nam de iure ciuili Vicarius Epifcopi cognitus non reperitur,tefte Rimin.iun.in rub.nu. 159 ff.de offic. eius, & alibi fcripfit Card.in clem.1.nu.19. de of. Vicar. quòd in volumine Gregoriano paucis in locis de Vicarijs Epifcoporũ mentio fit,fed in fexto pluries. 1

SVMMARIVM.

1 *Vicarius generalis Epifcopi,quis, remiffiue tamen.*

QVAESTIO VIII.

ET quoniam dictũ fuit fuperius inter Vicarios Epifcoporũ alios effe generales,& alios foraneos, Quæro, fecundum ordinem, quis dicatur generalis Vicarius Epifcopi. Refpondeo,vt fupra,q.3 nu. 29. cum feq. vbi vide. 1

SVMMARIVM.

1 *Vicarij Epifcoporum conftituti fimpliciter,qui funt.*

QVÆSTIO IX.

DIxi etiam fupra, Vicarios generales,fiue principales epifcoporum 1

rum aliquando simpliciter esse constitutos, quandoq; in spiritualib. tantùm, nonnunquam in temporalibus, & insimul quoq; in diuinis. Quæro modò, qui sint Vicarij simpliciter cōstituti. Respondeo, esse illos, qui con
1 stituuntur absq; expressione spiritualitatis, & temporalitatis, c. statutũ, de hæret. lib. 6. c. vt officium, §. compescendi, eodem titulo, pulchrè Bal. cons. 478. nu. 1. cum seq. vol. 4. Feder. de Sen. q. 302. num. 1. Diaz. in prac. crim. can. c. 3. in prin. Rebuff. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 17.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi in Spiritualibus, quis.*
2 *Administratio spiritualis in quibus consistat, remissiue.*

QVÆSTIO X.

SVccessiue quæro, quis dicatur Vicarius episcopi, in spiritualib. tantùm. Respondeo, illum esse, qui ha-
1 bet ab episcopo spiritualem rerum administrationem, c. cum nullus, §. penult. de tempor. ordi. in sexto, Bal. cons. 478. nu. 1. cum seq. vol. 4. Fede. de Sen. q. 302. ad fin. Diaz. in pract. crim. cano. q. 3. in princ. Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 18. firmat Chis. decis. Rot. 200. Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. Episc. num. 60.
2 cum seq. In quibus autem administratio spiritualis consistat, scribunt Bald. Feder. de Sen. & Rebuf. in locis iam adductis, Bertac. in trac. de episc. ti. de pot. epis. circa spiri. per totũ, & dicã latius inf. lib. 2. q. & ferè p totũ.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi in temporalibus, quis.*
2 *Administratio Episcopi in temporalibus quandoque ad iudicialia pertinet, & quandoque ad extraiudicialia.*
3 *Administratio Episcopi in temporalibus, quo ad iudicialia, in quibus consistat.*
4 *Franciscus Maria Henricus, Episcopus Senogalliæ & Comes, laudatur.*
5 *Administratio episcopi in temporalibus circa extraiudicialia, in quibus consistat.*

QVAESTIO II.

ET eodem modo dicetur Vicarius episcopi in temporalibus
1 ille, qui ab Episcopo consecutus fuerit administrationem circa temporalia, Bald. cons. 478. num. 2. in 4. Feder. de Sen. q. 302. num. 1. Pauin. de pot. capituli sede vacante, 2. par. princip. q. 10. nu. 10. Rebuf. in praxi benefic. tit. forma Vic. Archiepisc. nu. 12. 20. & seq. Cucc. qui plura refert exēpla Inst. iur. cano. de Vic. episc. nu. 61. 62. 63. cum seq. formularium Rom. Fel. 245. vbi latè ponit exempla temporalitatis, huiusmodi enim admini
2 stratio quandoq; ad iudicialia pertinet, quandoque ad extraiudicialia, secundum Doct. supra allegatos. Pertinet ad iudicialia, quãdo Episcopus
3 habet in diœcesi vnum, vel plura castra, in quibus præter spiritualem iurisdictionem, habet etiam merum, & mixtum imperium, & omnem Iu-

risdictionem, exemplo, quod ipsi afferunt Archiepiscopatus Bononiensis, de quo meminit tex. in c. cōquestus, vbi notant Abb. & alij extra de foro compet. Et plures episcopos habere ab Imperatore, & Rege Franciæ Territorium, & Iurisdictionem, & vocari Duces, & Comites, & multos alios in Regno, & Abbates & Priores habere Iurisdictionem, & illam per officiarios exercere, scribit Boer. dec. 263. nu. 4. par. 2. & in hoc Ducatu Sereniss. Ducis Vrbini Reuerendiss. Dñs Franciscus Maria Henricus episcopus Senogalliæ, est etiam Comes Castri Porcozoni, & in eo exercet iurisdictionem, & tātam in oues suas pietatem, & charitatem, quanta quidem esse debet in Pastore, vt ex Apostoli voce ad Corinth. & Saluatoris nostri, admonet Ioan. Hug. in tract. de offi. quat. Prælat. in procem.

Ad extraiudicialia verò pertinet, quando res Ecclesiæ alienantur, secundum exempla Bald. d. consi. 478. nu. 2. Bertach. in d. trac. de episc. tit. de pot. episc. in temporal. per tot. & nos suo loco dicemus, Cucc. d. tit. de Vic. episc. nu. 63. 64. cum seq.

S V M M A R I V M.

1 *Administrationis qualitas cognoscitur ex natura rei administratæ.*

2 *Vicarius Episcopi in spiritualibus, & temporalibus quis.*

Q V AE S T I O X I I.

Et cum ex natura eius, quod administratur, administratio qualis sit cognoscatur, teste Bal. cōs. 478. nu. 2. in 4. Cucc. Inst. iur. can. de Vic. epis. nu. 60. si Vicarius episcopi spiritualem ab eo & temporalem, ac in diuinis insimul consequutus fuerit administrationem, dicetur Vic. Episc. in spiritualibus, & temporalibus, & in diuinis etiam constitutus, in c. fi. vbi Abb. extra de concess. præben. c. 1. & 2. & ibi Io. An. de suppl. neg. prael. lib. 6. Bal. cons. 478. nu. 1. cum seq. vol. 4. Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 5. & 15. & de Vicario episcopi presbytero in spiritualibus, & temporalibus, & insimul in diuinis constituto, Bero. cons. 22. num. 10. & 19. vol. 1. In quibus autem huiusmodi Vicarij administratio consistat, tradunt præcitati Doctores, & alij, quos retuli in duabus quæst. præcedentibus, & latiore folio dicam infra lib. 2. vbi est huius materiæ locus.

S V M M A R I V M.

1 *Vicarii Foranei, qui.*

2 *Vicariorum Foraneorum species & quales, & nu. 4. cum seq.*

3 *Vicarii Foranei vnde dicti.*

4 *Vicarij Foranei quidam constituuntur ab Archiepiscopis, vel Episcopis in Ciuitate tantum, vel certo loco.*

5 *Aliqui in aliqua parte diœcesum, vel per parochias.*

6 *Decani rurales nonnunquam Vicarii Foranei.*

7 *Delegati ab episcopo ad vniuersitatem causarum, sunt Vicarii Foranei, & etiam delegati ad certum genus causarum, nu. 8.*

Q V AE S T I O X I I I.

Dixi etiam supra, quod post Vicarios generales Episcopor ū reperiuntur etiā Vicarij Foranei. Ideo quæro in proposito, qui sint Vicarij Fo-

Foranei. Respondeo, esse illos, qui ab episcopis in certa parte diœcesis, vel
1 ad certos actus deputantur, glos. in clem. 2. in ver. foraneo, vbi Ancar. & Car. de rescr. & in c. in ver. foraneus, de off ord. in 6. & ibi Doct. & in rub. ff. de off. eius, Fel. in c. cum causam, & l. primo, nu. 8. vbi Abb. nu. 9. de offic. deleg. Maran. de ord. iud. par. 4. dist. 5. prin. n. 14. Natta ad Alex. cons. 12. nu. 3. vol. 6. Franc. Marcus q. Delph. 317. nu. 17. par. 1. Capra reg. 12. nu. 8. Rolan. cons. 75. nu. 17. lib. 3. Didac. Couar. lib. prac. quæst. c. 4. num. 8.
2 Quorum quidam ponebantur ab Archiepiscopis in diœcesi suorum suffraganeorum, qui prohibebant Iudicibus, à quibus appellatum fuerat, ne pendente appellatione procederent, licèt causas non cognoscerent dicti
3 foranei, ad illorum differentiā, quos Archiepiscopus constituebat in sua Curia, vel quasi forum tenentes Archid. Imol. & alij, in d. c. 1. in princ. post gl. 1. in ver. foraneus, Syl. in sum. in ver. Vicarius, nu. 4. Quidam verò
4 constituuntur ab Archiepiscopis, & Episcopis in Ciuitate tantùm, vel in certo loco, Card. in cle. 2. nu. 3. de rescri. Et quidam in aliqua parte diœ-
5 cesium, vel per parrochias, gl. in d. cle. 2. in ver. foraneo, & ibi Io. And. &
6 Card. nu. 3. Nonnunquam sunt Decani rurales, c. adhæc extra de offi. Archid. gl. in d. cle. 2. vbi Card. in fine, &
7 Imol. nu. 33. Alij sunt delegati ad vniuersitatem causarum secundum Bar. in l. 1. in fin. ff. quis & à quo. Innoc. in d. c. 1. in fin. de off. ord. Abb. in c. relatum, nu. 8. extra de of. dele. Alex. cons. 12. nu. 2. & 3. lib. 6. Fran. Marc. d. q. Delph. 317. num. 17. Didac. de
8 prac. q. d. c. 4. num. 8. Et alij constituuntur ad certos actus, gl. in d. cle. 2. in ver. foraneo, qui etiam dicuntur delegati ad certum genus causarum, quia certæ causæ in genere distinctæ illi mandantur, Bar. in l. more, num. 14. ff. de iurisd. omn. iud. Salic. in l. à Iudice, colu. 1. in fin. versi. quæro ad declarationem, vbi Castrens. num. 3. C. de iud. Alex. in l. 1. num. 76. & 77. ff. de offi. eius.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Specialis Episcopi, quis.*

QVAESTIO IV.

SEd quid, si Vicarius fuerit quis ab episcopo deputatus ad vnum actum specialem, vt pote ad absoluendum à peccatis occultis, & Apostolicæ sedi reseruatis prævia dispensatione, secundum Concil. Trid. c. 6. sess. 24. in decreto de reformat. Re-
1 spondeo, huiusmodi Vicarium dici specialem, quia causa illi specialiter committitur, & ad illam specialiter deputatur ab Episcopo, d. cap. 6. sess. 24. Couar. lib. prac. q. c. 4. nu. 8.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum sede vacante gerit vices episcopi, & nu. 3.*
Declaratur, nu. 9. & seq.
2 *Vicarius dictus est à vice, quam gerit.*
3 *Summus Pontifex transmittit literas Capitulo sede vacante, tamquam Vicario Episcopi.*
4 *Capitulum sede vacante impro-*

prie est Vicar. Episcopi, proprie autem successor.

5 *Successor & Antecessor pro vna persona reputantur.*

6 *Capitulum sede vacante idem est cum episcopo.*

Infinita potest, quæ nõ põt Vicar.

Strictior est Vicar. potestas, quàm capituli sede vacante.

7 *Vicarius episcopi non potest sine causa, & mandato episcopi constituere Vicarium.*

8 *Capitulum sede vacãte Vicarium constituere potest.*

9 *Capitulum non est Vicarius, sed Episcopi vicem supplet.*

10 *Vicarius episcopi sine eius mandato non potest omnia exercere.*

QVAESTIO XV.

DIxi etiam alias, Capitulum, sede episcopali vacante, connumerandum inter Vicarios episcoporum: ideò in proposito quæro, an dicatur propriè Vicarius episcopi. Partem affirmatiuam probare videtur gl. in c. vnico in 2. notab. de maior. & obe. in 6. Innoc. in c. eam te. nu. 4. & seq. Dec. nu. 7. ver. successiuè, extra
1 de rescri. vbi dicitur, quòd Capitulum sede vacante gerit vices episcopi, & latè comprobat Rebuf. in prac. benef. tit. de deuolut. nu. 58. cum pluribus seq. ergo est Vicarius episco-
2 pi à vice, quam gerit, iuxta tex. in l. vicarius, ff. de legat. l. 2. cum glo. in verbo, rector. C. de offi. eius qui vic. alte. gerit. Syluest. in summa in ver. Vicarius, in prin. latè Per. Bellin. tractat. de re milit. par. 1. tit. 17. de offic. vic. nu. 1. & 2. cum seq. Et huic capi-
3 tulo tamquam Vicario episcopi literas transmitti à summo Pontifice dicit Inno. in d. c. eam te. nu. 5.

Sed quòd non dicatur propriè Vicarius episcopi, neque procurator,
4 sed successor episcopi sit, respondit Feder. de Sen. consi. 30. nu. 3. post glo. in d. c. vnico de maior. & obed. in 6. & hoc pro regula ponit Abb. in c. cũ olim, in 1. notab. extra eo. & hæc est communis opin. teste Roman. consi. 306. nu. 13. in fi. vbi Mandos. in litera I. successor enim & antecessor pro
5 vna persona reputantur, c. 1. ext. de sola. cap. dilecti, de foro compe. & ad terminos nostros. Innoc. in d. c. eam te. nu. 6. & 7. Feder. in d. consi. 30. nu. 3. dicens Capitulum sede vacante,
6 idem esse cum episcopo, & infinita posse, quæ non potest Vicarius, quẽ sequitur Dec. in c. quoniam Abb. nu. 15. ver. & videmus, extra de offi. deleg. Pauin. tract. de potestate Capit. sede vacan. par. prima, quæst. 2. nu. 2. subdens strictiorem esse potestatem Vicarij episcopi, quàm Capituli sede vacante, & quæst. 5. num. 5. ad fin. inquit, quòd plura potest, quàm Procurator, aut Vicarius episcopi: prout etiam quia si capitulum Vicarius esset, Vicarium constituere non posset,
7 quia regulariter Vicarius absque speciali episcopi consensu, & causa Vicarium constituere non potest. c. Clericos, & ibi Ioan. And. & Host. extra de offi. vic. Rota decisio 378. in nouis, & ibi Papaz. in postill. Port. consi. 87. nu. 16. At hoc est falsum, quia Capitulum sede vacante Vicarium constituere potest, Abb. in cap. irre-
8 fragabili, nu. 2. circa principium, extra de off. ord. post Hostien. ibi relatum, & Felin. in c. cum olim, num. 9. ex-

extra de maior.& obed. & hodie tenetur ex Conc.Triden. in cap.16. in decret.de reformat. aliaq; infinita potest,quæ non potest Vicarius Episcopi secundum supra allegatos,& latius Rebuf.d.tit.de deuolut. à nu.58. vsque ad fin. tit. ergo sequitur,quòd Capitulum proprie non sit Vicarius Episcopi;sed successor. Non obstat, quòd Capitulum sede vacante gerat episcopi vices,secundum glo.in d.c. vn.cum alijs quæ supra in contrariū relata sunt, quia non infertur necessariò,quòd sit Vicarius,sed quòd epi
9 scopi vicem suppleat, vt declarat gl. in c.si episcopus,in verbo: sed Capitulum, vbi Doct. de supplen. neglig. Prælat.in 6. Nec semper fungitur vice episcopi,vt in collationibus præbendarum est tex.in c. vnico,ne sede vacan.lib.6.Ripa in d.c. eam te, nu. 47.Lancellot.in 6.licèt, cum glo. in verbo fungitur,Inst.iur. can. de collat. Ideò propriè non est Vicarius episcopi,sed impropriè secundum Feder.de Sen.d.cons.30.nu.3.cum alijs superius adductis,quæ omnia aduertenda sunt,quia Vicarius episcopi et generalis non omnia, quæ ad episcopalem spectant auctoritatem gerere
1 oportet absque speciali mandato c. 2. & 3.de off.Vica.in 6.Feder.de Sen.d. cons 30.nu 3. Rota decis.378. tit.de off.Vic.in nouis, Rolan. cons.47.nu. 21.& 45. vol.1. & dicam latius infra suo loco,ergo nec etiam posset Capitulum prædicta facere,si propriè episcopi Vicarius diceretur.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum sede vacante succedit Episcopo in his, quæ illi competunt de iure communi; non si de speciali, vel delegato.*

2 *Nemo plus iurisdictionis in alios transferre potest,quàm ipse habeat.*

3 *Vicarius capituli sede vacante est Vicarius iurisdictionis Episcopalis.*

Declaratur nu.11.

4 *Argumentum à coniugatis, siue deriuatis valet.*

5 *Vicarius capituli sede vacante debet vti carceribus, & aliis ministeriis Episcopi.*

6 *Vicarius capituli sede vacante non dicitur Vicarius Episcopi.*

7 *Capitulum sede vacante habet iurisdictionem Episcopalem, & est Episcopi successor.*

8 *Creare debet Vicarium ex Conc. Triden.*

9 *Vicarium ante Concilium Tridentinum constituere non cogebatur, et per seipsum poterat exercere iurisdictionem.*

10 *Non entis nulla sunt partes.*

QVÆSTIO XVI.

SEd an Vicarius deputatus à capitulo sede vacante dicatur Vicarius episcopi,an vero Vicarius capituli? Vtilis est huiusmodi quæstio, quando summus Pontifex mandat alternatiuè Episcopo,vel eius Vicario absolutionem à peccatis, si iste enim erit Vicarius episcopi, absoluere poterit,non si erit Vicarius capi-
1 tuli. Nam sede vacante capitulum succedit Episcopo in his,quę illi cõpetunt de iure communi, non si de spe-

speciali, vel delegato cōpetant. Doc. in c. eam te, vbi Fel. nu. 17. extra de rescr. & in c. cum olim, extra de maior. & obed. in c. verum, nu. 17. extra de foro compet. Dec. in c. quoniam, Abb. nu. 15. extra de off. deleg. Rom. cons. 56. vbi Mandos. in addit. nu. 14. Dec. cons. 128. col. 1. Et ideò quemadmodum capitulum absoluere non posset, cum absolutio iure delegato, episcopo competat secundum gl. in clem. 1. in ver. casus, de hæret. Fel. in d. c. eam te, nu. 17. ergo nec eiusdem capituli Vicarius, qui plus iurisdi-
2 ctionis habere non potest, quàm capitulum, l. nemo plus iuris, ff. de reg. iur. Fel. in præcitato cap. eam te, nu. 17. Cucc. Inst. iur. cano. de offic. Vic. nu. 39. lib. 2. post Host. Franc. & alios à se cumulatos. Dic ergo plures esse, qui dicerent prima fronte talem esse Vicarium Episcopi, quia glo. in clem. & si principalis, in ver. Episcopi, & ibi Card. nu. 15. & Imo. num. 20.
3 de rescript. sentiunt, illum esse Vicarium iurisdictionis Episcopalis: firmat Fel. in d. cap. eam te, per tex. in c. vnico. de maior. & obed. lib. 6. ibi, ad quem episcopalis iurisdictio. ergo eodem modo dici poterit Vicarius Episcopi, à quo deriuat episco-
4 palis iurisdictio, arguendo à deriuatis, seu coniugatis, vt latè scribit Euerard. in loco ab etymolog. num. 15.
5 Prout etiā, quia debet iste Vicarius vti carceribus Episcopi, & alijs ministerijs, non autem capituli, alias habentis iurisdictionem, secundum Pauin. in tract. de offic. & pot. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 9. per not. in clem. 1. de hæret.

Sed contrarium tenet glos. in d. clem. & si principalis, in d. ver. episc. de rescrip. vbi Imol. col. 5. Dicens, quod iste Vicarius est episcopalis iu-
6 risdictionis, non autem episcopi, & eam sequitur Fel. in sæpius allegato cap. eam te, nu. 17. ad finem, Pauin. d. q. 10. nu. 2. Lambert. de iure patron. lib. 2. par. 3. art. 7. 1. q. princ. num. 3. Cucc. Inst. iur. cano. tit. de Vic. episc. nu. 39. lib. 2. Et ab hac sententia non puto recedendum, tum propter glo. auctoritatem, tum etiam, quia Vicarius iste gerit vicem capituli, à quo
7 deputatur, quia capitulum habet iurisdictionem Episcopalem sede vacante, & est Episcopi successor, Abb. in d. cap. cum olim, nu. 1. Feder. de Sen. cons. 38. nu. 5. post alios superius relatos, Bursat. cons. 168. num. 25. in primo, vicesque gerit episcopi, glo. cap. vnico, in 2. not. extra de maio. & obed. in 6. Et pro hac iurisdictione exercenda hodie ex Concil. Trid. cap. 16. sess. 24. in decreto de refor.
8 debet creare Vicarium sede vacante. Nam antea poterat per se ipsum
9 exercere iurisdictionem, nec cogebatur constituere Vicarium, Abb. in c. irrefragabili, nu. 2. circa princ. extra de offic. ord. Fel. in d. c. cum olim, nu. 9. extra de maior. & obed. Nec scio videre, quam aliam vicem gerat iste Vicarius, nisi illius, à quo habet iurisdictionem. Nec Episcopus, qui nō adest sede vacante, dare potest illi iu-
10 risdictionem, cùm non entis nullæ sint partes, l. 2. ff. de vsufr.

Non obstant ea, quæ superius adducta fuerunt in contrarium, quia licèt glo. in d. clem. & si principalis, dicat hunc Vicarium à capitulo deputatum, esse Vicarium Episcopalis iurisdictio-

risdictionis, tamen intelligitur, quod
11 sit Vicarius illius iurisdictionis, quæ est in capitulo, in quantum repræsentat Episcopum, non autem totius episcopalis iurisdictionis, quæ non transit in capitulum, vt declarat Felin. in sæpius allegato cap. eam te, nu. 17. ad fin. post Cardin. in d. cle. 2. nu. 15. de rescrip. Et potest esse iste Vicarius episcopalis iurisdictionis, cum gerat vicem capituli successoris episcopi, non autem Vicarius episcopi. Quia vacante sede episcopali remanet episcopalis iurisdictio ipsi capitulo, secundum supradicta, cum quibus concordat text. in c. vnico ibi, ad quem iurisdictio episcopalis, de maior. & obed. lib. 6. & in dicto cap. 16. sess. 24. in decreto de refor. apud Concil. Triden. Neque sumi potest argumentum à nomine deriuato ab Episcopo, q. a, vt videmus, datur episcopalis iurisdictio, sede episcopali vacante, & sic Episcopo non extante, d. c. vnico, & d. c. 16. neque possumus vllum habere respectũ ad Episcopum, qui non extat, cum non entis nullæ sint partes, d. l. 2. ff. de vsufruc.

SVMMARIVM.

1. *Archidiaconus an sit Vicarius Episcopi, & quando, remissiue tamen.*

QVÆSTIO XVII.

1 Q Vero etiam, an Archidiaconus sit Vicarius episcopi. Dixi supra q. 3. nu. 14. cum seq.

SVMMARIVM.

1. *Archipresbyter an, & quando sit Vicarius episcopi, remissiue.*

QVAESTIO XVIII.

1 Sicut etiam quæro, an Archipresbyter sit Vicarius episcopi. Dixi supra, q. 3. nu. 16. vbi vide.

SVMMARIVM.

1. *Decanus ruralis an sit Vicarius episcopi, remissiue.*

QVAESTIO XIX.

1 ITem etiam quæro, an Decanus ruralis dicatur Vicarius Episcopi. Respondeo, quòd est foraneus Vicarius, vt dixi supra, quæst. 13. num. 6. vbi vide.

SVMMARIVM.

1. *Officialis Foraneus Episcopi est propriè Vicarius.*
Contra, nu. 3. cum seq.
Ampliatur, nu. 6.
Declaratur, nu. 10.
2. *Vicarii foranei Episcopi ordinarii vocantur, quando sunt delegati ad vniuersitatem causarum, & num. 10.*
3. *Vicarius propriè dicitur, qui gerit vicem Ordinarii in loco, in quo ipse ordinarius sedet.*
4. *Vicegerens Ordinarii in alio loco, quàm illo quo sedet Ordinarius, non dicitur Vicarius, sed delegatus, & num. 8.*
5. *Delegatus gerit vicem delegãtis.*
6. *Officiales foranei verè, & propriè non sunt Vicarij, etiam si Episcopus, siue eius Generalis Vicarius istis dicerét: Facio vos Vicarios*

carios in ista parte, vel loco diœcesis.

7 *Vicarii Episcoporum deputati in certa parte diœcesis, & in loco, quo foranei officiales constituuntur, dicuntur delegati ad vniuersitatem causarum.*

8 *Vicarii foranei non gerunt vices episcopi in loco, & Tribunali, quo solet reddi ius ab episcopo.*

9 *Syluest. in summa, in ver. Vicarius, nu 4. confutatur.*

11 *Vicarii foranei episcoporũ, quandoque generales dicuntur. Declaratur, nu. 12.*

QVAESTIO XX.

RVrsus quæro secundum ordiné, an Vicarius, siue officialis foraneus episcopi, dicatur proprie Vicarius. Partem affirmatiuam probat glo. in clem. 2. in ver. foraneos, de rescrip. Dicens, huiusmodi officialem gerere vices episcopi in illa parte diœcesis, in qua fuit constitutus, er-
1 go est Vicarius à vice, quam gerit, dicendus secundum ea, quæ dixi supra, q. 1. nu. 5. & comprobant Doct. in rub. ff. de offic. eius, & in clem. 2. de rescript. Abb. in cap. causam, il. primo, nu. 7. Fel. nu. 8. extra de offi. deleg. Bertach. de episc. par. 8. lib. 4. tit. de Vic. epis. nu. 17. Maran. de ord. iud. 4. par. dist. 5. prin. nu. 14. Syluest. in sum. in ver. Vicarius, nu. 4. Nat. ad Alex. cons. 12. nu. 5. in 6. Qui appel-
2 lant hos officiales Vicarios foraneos, siue rurales, & ordinarios etiam, & generales, quando delegati sunt ab episcopis ad vniuersitatem causarum certi loci. Sed contrarium
3 tenet Bart. in l. 1. in fin. ff. quis, & à quo, dicés illum intelligi Vicarium, qui gerit vices Ordinarij, in eodem loco & Tribunali, quo ipse Ordinarius, quem sequutus est Maran. d. 5. dist. nu. 8. Alex. cons. 12. num. 2. in 6. Bertach. d. tit. de Vic. epis. nu. 8. Couar. de prac. q. cap. 4. nu. 8. Alioquin secundum ipsos, qui non sedet, in eodem loco, quo Ordinarius, non esse Vicarium sed delegatum. Et ideò cum foraneus Vicarius non gerat vicem episcopi in eodem loco, quo episcopus, non videtur proprie Vicarius appellandus. Hanc etiam partẽ probat glo. in d. clem. 2. in ver. foraneos, dum inquit Officiales foraneos episcopi esse delegatos, quam sequũ-
4 tur ibi Ancar. col. 2. & Card. Arch. in cap. 2. de consuet. in 6. Hostien. de of. Vica. nu. 2. Innoc. in cap. Romana, de off. ordin. in 6. Fel. in rub. num. 41. extra de off. delega. Alex. & alij in d. rub. de offi. eius, & d. cons. 12. num. 2. Bertach. in d. tit. de Vic. episc. nu. 16. Couar. d. c. 4. nu. 8. Non obstat glos. supra adducta in contrarium, quia respondetur, verum esse, quòd isti foranei officiales gerunt vices episcopi in illa parte diœcesis, seu in illis actibus, in quibus fuerunt constituti, sed tamen vt delegati, quia delegati sunt, vt superius dictum fuit, & tradunt omnes supra relati, & delegati gerunt vices delegantis, Alex. in d.
5 rub. nu. 16. in fin. ff. de of. eius, Card. in clem. 2. nu. 3. de offi. Vica. Menoc. de arb. Iud. lib. 1. q. 12. nu. 5.

6 Ampliatur supradicta conclusio, vt vere, & proprie officiales foranei non sint Vicarij, etiam si Episcopus, siue eius generalis Vicarius dice-

ret

ret istis: Facio vos Vicarios in illa
7 parte diœcesis, & loco, in quo sunt deputati. Quia tales dicuntur Delegati ad vniuersitatem causarum, nō autem Vicarij, secundum Bar. in l. 1. in fin. ff. quis, à quo, Maran. de ord. Iud d. 4. par. dist. 5. prin. nu. 8. Alex. d. cons. 12. nu. 3. Couar. d. cap. nu. 8. ea ratione, quia non gerunt Episcopi vices in eodem loco, & tribunali, quo solet Episcopus secundum præ-
8 allegatos, & Imo. in d. c. Romana ad finem, Hostien. d. tit. de offi. Vic. nu. 2. in fin. Bertach. d. tit. de offi. Vic. epis. nu. 8. Rebuf. in prac. benef tit. de Vica. epis. nu. 6. Ex quibus confutatur Syluest. in sum. in ver. Vicarius, nu. 4. qui vocat istos Foraneos nedum Vi-
9 carios, verum etiam Generales, & etiam Ordinarios.
10 Declaratur supradicta conclusio, vt proprie Vicarij non dicantur, sed largo modo, cum gerant largo modo vices secundum Alex. in d. rubr. num. 16. post glo. in d. clem. 2. in ver. Foraneos, Abb. in cap. quis contra col. 20. extra de foro compet. quem refert Fel. in c. causam, el primo, nu. 8. extra de off. deleg.
11 Ampliatur hæc declaratio, vt secundum generalitatem causarum, vel actuum ipsis commissorum, dicantur etiam Vicarij Generales, Syluest. sum. in ver. Vica. nu. 4.
12 Intellige tamen secundum quòd Syluest. in d. summa. in ver. Vicarius, num. 4.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius foraneus dicitur Episcopi sui delegatus.*

QVAESTIO XXI.

Ex præmissis etiam absoluta remanet conclusio, quòd Vicarius
1 Foraneus dicitur esse Episcopi sui delegatus, quod etiam in sequenti quæstione comprobabo, & latius, q. 55. lib. 2. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Delegatus ad vniuersitatem causarum, quis, & nu. 2.*
3 *Delegatus ad certum genus causarum, quis, & nu. 4.*
5 *Delegatus ad quasdam causas in genere distinctas, dicitur ordinarius.*
6 *Forma literarum Vicariatus foranei est inspicienda ad cognitionem delegatæ iurisdictionis.*
7 *Vicarius foraneus constitutus ab episcopo ad vniuersitatem causarum alicuius loci, dicitur delegatus ad vniuersitatem causarum.*
8 *Vicarius foraneus constitutus ad aliquos actus, vel ad aliquas causas in genere distinctas, dicitur delegatus ad certum genus causarum.*
9 *Vicarius specialis, quādo simplex delegatus dicatur.*
10 *Vicarii foranei tribus modis deputantur, & quibus.*
11 *Delegatorum differentia, qua, remissiue.*
12 *Delegatus ad vniuersitatem causarum, ordinario æquiparatur.*
Contra, num. 13.
Communis, num. 14.
Certa in quibusdam casibus, n. 15.

QVAE-

QVAESTIO XXII.

ALia etiam ex prædictis quæstio manare videtur; An si Vicarius Episcopi foraneus, dicatur delegatus ad vniuersitatem causarum, an verò ad certum genus, item an simplex delegatus.

1 Pro intellectu huius q̃stionis aduertendum censeo, quòd delegatus ad vniuersitatem causarum dicitur ille, cui omnes causæ vnius territorij committuntur, vel vniuersitatis, secundum glo. in l. 1, in prin. vers. ab eo. ff. quis, & à quo, vbi Bar. in vltimis verbis, Sali. in l. à iudice, col. 1. in fi. ver. quæro ad declarationem, & ibi Ias. nu. 8. C. de iud. Castren. in l. 2. ff. de off. eius, Fel. in c. causam matrimonij, nu. 7. ad fi. ext. de offic. deleg.

2 Et iste delegatus dicitur ad vnum corpus, & ad vnum totum complectens multa corpora, arg. l. hæreditas, ff. de verb. sign. l. peculium, la 4. ff. de pecul. l. quod dicitur, ff. de impens. in rebus dotal. fac. & not. per

3 Doct. in rub. ff. solu. matr. Delegatus verò ad certum genus causarum dicitur ille, qui est constitutus ad omnes causas, puta mutui, vel fideicommissi, vel vertentes inter Titium, & Sempronium, Sal. in d. l. à iudice, col. 1. in fin. vers. quæro ad declarationẽ, Castren. nu. 3. Franc. in d. c. cum cau-

4 sam, col. fin. ext. de off. deleg. Vel ad quasdã causas in genere distinctas, Bar. in l. more, nu. 4. Soc. nu. 17. ff. de iurisd. om. iud. Alex. in l. 1. nu. 78. ff. de off. eius, Alci. in rub. nu. 5. de offi. ord. in 6. Menoch. de arbit. iud. lib. 1. q. 12. nu. 8. & 9. Subdens huiusmodi delegatum rectè dici ordinarium.

5 Si ergo quæritur, an Vicarius foraneus Episcopi sit delegatus ad vniuersitatem causarum, an verò ad certum genus, inspicienda est forma cō-

6 stitutionis Vicariatus foranei, siue literarum testimonialium, tamquam constituētium essentiam horum delegatorum, l. Iulianus, ff. ad exhib. & in specie nostra, Bal. in l. aliquando, nu. 4. ff. de off. procons. post Bart. in l. Vicarius, ff. de leg. Card. in cle. 1. nu. 17. & seq. de off. Vic. Abb. in c. tua, nu. 5. ext. eod. & cons. 88. nu. 6. col. 5. vol. 1. Dec. cons. 66. nu. 4. Pet. Bell. in tract. de re mil. lib. 1. par. 1. tit. 17. de offi. Vic. num. 7. Et ideò si foraneus erit cōstitutus ad vniuersitatem causarum alicuius loci diœcesani, iste quidem dici poterit delegatus ad v-

7 niuersitatem causarum, secundum Bar. in d. l. 1. in fin. ff. quis, & à quo, Abb. in cap. si quis contra, 20. colu. extra de foro compet. Imo. in clem. 2. nu. 34. de rescrip. Fel. in d. c. cū causam, nu. 7. circa medium, ext. de off. deleg. post Abb. nu. 7. & idem Fel. in rub. nu. 4. & in c. relatum, num. 8. eo. tit. Alex. cons. 12. num. 3. vbi Nat. in addit. lib. 6. Sin autem Vicarius fo-

8 raneus constitutus erit ad aliquos actus, vel ad aliquas causas in genere distinctas, dicetur delegatus ad certum genus, secundum supradicta. Et eadem forma inspecta cognosci poterit Vicarius specialis, siue sim-

9 plex delegatus, vt si aliqua causa specialis committeretur ab Episcopo alicui, qui propterea specialis Vicarius, vel delegatus diceretur, Felin. in d. rub. num. 4. extra de offi. deleg. Franc. in c dilecti, in 3. q. extra de appell. Couar. lib. prac. q. cap. 4. nu. 8.

8. Concil. Triden. cap. 6. sess. 24. in decreto de reform.

10 Quę omnia in practica vtilia sūt. Nam istis tribus modis Vicarij foranei deputari solent, secundum Felin. in d. rub. nu. 4. & supra dixi, q. 13. & ex his cognoscentur qualitas, & natura Vicariorum foraneorum, vt animaduertit Imo. in clem. 2. num. 34. in

11 fin. de rescrip. & differentiæ delegatorum, de quibus Bart. in d. l. more, vbi Alexand. & alij, præsertim pro-

12 pter delegatum ad vniuersitatē causarum, qui ordinario æquiparatur secundum glo. in d. l. á iudice, in fin. vbi Iaſ. nu. 8. & in c. statutum, §. insuper, in ver. moderatas, de rescript. in 6. Bal. in l. si vt proponis. col. 3. ver. q d si delegatus, C. quomodò, & quando iud. & in specie nostra no. Felin. in d. cap. causam, num. 7. circa medium, Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 66. nu. 31. Vant. de nullit. tit. de null. ex defect. iurisd. ord. num. 178. Cæphal. consil. 359. num. 21. in 3.

13 Et licèt multi sentiant contrariū, vt Abb. in c. relatum, num. 7. ext. de offic. deleg. Alex. in d. l. more, nu. 26. in fine, Dec. num. 32. & in d. cap. cum causam, in fine.

14 Tamen præcedens opinio est communis, teste Vant. d. tit. de nullit. ex defect. iurisd. ord. nu. 178. Cæphal. d. cons. 359. num. 21. in 3.

15 Et certa in multis casibus, in quibus ordinario æquiparatur, vt per Docto. in l. á iudice, & in dicto capit. cum causam, post glos. in dicto cap. statutum, in ver. moderatas, Iaſ. in l. vnic. num. 8. vsque ad finē, ff. de re iudic.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius foraneus, in quibus differat à Vicario generali.*

2 *Vicarius foraneus, quis.*

3 *Vicarius generalis, quis.*

4 *Vicarius constitutus ab Episcopo limitatè ad Ciuitatem tantùm, non dicitur generalis.*

5 *Vicarius generalis episcopi est ordinarius.*

6 *Foraneus Vicarius est delegatus.*

7 *Vicarius generalis censetur vna, & eadem persona cum episcopo.*

8 *Appellatio à sententia Vicarii generalis ad episcopum nō datur.*

9 *Appellatio datur à Vicario foraneo, siue delegato episcopi, ad Episcopum, siue eius Vicarium generalem.*

QVAESTIO XXIII.

Licèt Vicarius foraneus, quandoque sit delegatus ad vniuersitatem causarum, vt dixi supra in præcedenti quæst. differt tamen in pluribus à Vicario generali Episcopi,

1

siue principali. Nam foraneus constituitur in certo loco, vel in certa

2

parte diœcesis, vel ad certos actus, glo. Ancar. Card. & Imol. in clem. 2. in ver. foraneus, de rescrip. Innoc. & alij in c. Romana, in fin. de off. ord. in 6. & in cap. Romana, de appell. in 6. Doct. in rub. ff. de offi. eius. Generalis verò, qui super eodem loco, & tribunali Episcopi gerit vices Episcopi cognoscendo causas spectātes ad

3

illud forum, Bart. in l. 1. in fin. ff. quis, & à quo, Ancar. in clem. 2. num. 5. col. 1. Imo. nu. 17. & 18. Card. nu. 30

de

de rescript. Abb. in c. relatum, nu. 8. extra de offi. deleg. Maran. de ordi. iud. 4. par. in 2. distin. princ. nu. 8. Rebuf. in pract. benef. tit. de Vic. episc. nu. 6. Rolan. cons. 75. nu. 17. in 3. Didac. de prac. q. cap. 4. nu. 8. Cuc. Inst. iur. can. de Vic. epis. num. 131. Cum
4 declaratione tamen, quòd non restringatur ad solam Ciuitatem, secundum Card. in d. clem. num. 3. ea ratione, quia tunc non faceret idem consistorium cum Episcopo, & per consequens non diceretur Vicarius
5 generalis. Rursus Vicarius generalis Episcopi est ordinarius, c. Romana, de appel. in 6. glo. in ca. 2. in ver. ordinariam, vbi Host. num. 2. de offi. Vic. in 6. Archid. in c. 2. de consuetu. in 6. Innoc. in d. c. Romana, de offic. ord. in 6. Ancar. Imol. & Card. in d. cle. 1. de rescrip. Abb. in c. decernimus, nu. 12. extr. de iud. Alex. in rub. nu. 17. vbi Ias. nu. 2. de of. eius, & hęc est communis opinio, vt Doct. testantur in d. rubr. & Couar. lib. 3. variar. resolu. cap. 20. num. 4. Vicarius verò
6 foraneus est delegatus, glo. in d. cle. 2. Bart. in d. l. 1. in fine, Host. in d. c. Romana, Alex. & alij in d. rubr. ff. de of. eius, Alex. cons. 12. nu. 3. in 6. Maran. d. 2. distin. princ. nu. 8. Couar. d. c. 20. nu. 4. Tertiò Vicarius genera-
7 lis censetur vna, & eadem persona cum Episcopo, & facit idem auditorium, & cõsistorium cum Episcopo, c. 2. vbi Archid. de consi. in 6. d. c. Romana, de appel. eo. lib. 6. glo. in d. cle. 2. Faber in §. item si adhuc, nu. 5. Institu. mand. Et ideò à sententia Vi-
8 carij generalis non datur appellatio ad Episcopum, tamquam ab eodem ad se ipsum, d. ca. Romana, vbi Innocen. & Archid. de appel. in 6. & idem Innoc. in d. c. Romana, in fi. de offi. ord. in 6. Berrach. in tract. de Episc. tit de Vic. epis. nu. 17. Rebuf. in pract. benef. tit. de Vic. episc. num. 6.
9 Secus à sententia Vicarij foranei, à quo datur appellatio ad Episcopũ, siue ad eius Vicarium generalem, secundum Doct. præcitatos, & Card. in d. clem. 2. nu 24. 10. And. in d. c. 2. de consuetu. in 6. Rot. decis. 350. & 371. de offic. Vic. vbi Papaz. in apost. Abb. in rep. ca. si quis contra, nu. 35. extra de foro compet. & hæc est magis communis opinio, vt testatur Couar. d. cap. 20. nu. 4. & dicam latius infra, lib. 3. q. 1. & seq. vbi etiã vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius generalis, & Vicarius principalis episcopi, sunt idem.*

QVAESTIO XXIV.

1 AN etiam Vicarius generalis sit idem, quod Vicarius principalis Episcopi? Respondeo, quòd sic, vt dixi supra, quæst. 3. num. 26. cum seq. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi in Spiritualibus tantùm constitutus, non est generalis.*
Contra, num. 4.
Declaratur, num. 5.
2 *Capitulum sede vacante, vel eo negligente, visitator ab Archiepiscopo creatus, administrat duas species episcopalis iurisdict.*

3 Vi-

3 *Vicarius episcopi in spiritualibus deputatus cum iurisdictione, differt à deputato sine iurisdictione.*

6 *Generalitas regulatur secundum naturam rei, de qua loquitur dispositio.*

QVÆSTIO XXV.

QVæro iterum, an Vicarius Episcopi in spiritualibus tantùm constitutus, dicatur Vicarius gene-
1 ralis? partem negatiuam tenet Pauin.in tracta.de offic.& pot. cap. sede vac.2.par.princ.q.10.nu.6. in fin. Rebuf.in prac.benef.tit.de Vic.epis. nu.18.& tit.de deuol.num.59. & de forma Vic.Arch.nu.16.quèm sequutus fuit Io.Iac.Melill.in opusc.de præced. Vic.c.1.nu.5. moti ex tex. in c.
2 pen.de supplen.negl.præla.in 6.Vbi sede vacante capitulum, vel eo negligente visitator ab Archiepiscopo creatus administrat duas species iurisdictionis Episcopalis, videlicet temporalem,& spiritualem,quasi qđ superstite temporali iurisdictione, tamquam specie iurisdictionis Episcopalis, Vicarius in alia tãtùm cō-
3 stitutus,non sit generalis,& alibi dicit Rota decis.371. nu.1. differentiã esse inter Vicarium Episcopi in spiritualibus deputatum cum iurisdictione,& sine iurisdictione,post Ioa. And.Pau.Zenzel. & Guil. in clem.2. de rescript.

4 Sed contrarium probat tex.in ca. cum nullus, § episcopo, de tempor. ord. in 6. Concil.Triden. in c.1.2.3. & 4. sess.13.in decreto de refor. Vbi Vicarius Episcopi in spiritualibus appellatur generalis; firmat Feder. de Sen.q.302. num.4. ver.his verbis inter eius consilia.

5 Nec aduersantur, quę superius adducta fuerunt in contrarium,quia locum habent in ea specie iurisdictionis,ad quam generalitas Vicarij,qui
6 tantùm in spiritualibus deputatur, restringi debet.Nam generalitas regulatur secundum naturam rei, de qua loquitur dispositio. l.sed si adijciatur.ff.pro soc.l.1.§.1.ff.de off.procur.Cæsar.Soc.cons.145. num.44. in primo,Crauet. cons.186.num.5.Cephal. cons.77. num.88. in primo. Et ideò cum dispositio Vicariatus loquatur de generalitate spiritualium, ad huiusmodi spiritualia tantùm generalitas restringi debet,non autem ad temporalia, & ita declarando vtraque sententia conciliatur.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi in tẽporalibus tãtum constitutus, non dicitur generalis.*
Declaratur,num.3.

2 *Iurisdictio episcopi comprehendit spiritualia,& temporalia.*

4 *Vicariatus episcopalis generalitates duæ sunt.*

QVAESTIO XXVI.

SEd quid è conuerso? an Vicarius Episcopi in temporalibus tãtùm constitutus, dicatur generalis? Re-
1 buf.in prac.benef.tit. de Vic.epis. & in forma Vic.Arch.nu.16. dicit,quòd non,quem sequitur Io.Iac.Melill. in tract.de præced.Vic. c.1. nu.5.

2 Cum enim generalitas Episcopalis iurisdictionis spiritualia, & temporalia comprehendat,c.pen. & vlt.

de supplen.negl.præla.in 6. Bal.consil.478.num.1.cum seq. volumine 4. Vicarius in vna specie tantùm constitutus, non erit generalis, cum aliā non comprehendat, iuxta regulam l.in agris,ff.de acquir.rer.dom. cum vulg. & in terminis Prosper Faseth. cons.43.num.4.

3 Declaratur,vt non procedat quoad generalitatem restrictam,& limitatam ad temporalem iurisdictionē tantùm,in quo est Vicarius constitutus, quia in illa erit generalis secundum ea,quæ dixi supra in proxima quæst. præcedenti, & tradit Syluest. summa in ver.Vicarius,nu.4.

4 Et ideò videmus in foro Episcopali duas dari generalitates Vicarij, vnam in spiritualibus, & alteram in tēporalibus, vt docet formul. Rom. fol.245. exemplo literarum testimonialium, in quibus huiusmodi Vicarij generales appellantur,& deputātur, & in dies videmus in Breuibus summi Pōtificis ad Episcopos transmissis Vicarios eorum generales in spiritualibus vocari: sub hac forma: Venerabili Fratri Episcopo Fanen. siue dilecto filio, eius Vicario in spiritualibus generali.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius simpliciter constitutus ab Episcopo,intelligitur constitutus generalis in spiritualib. Ampliatur, nu.6.8.10.*

2 *Mandatum iurisdictionis simile est mandato Procuratoris.*

3 *Procurator is intelligitur in dubio,cui vniuersa negocia mandata sunt.*

4 *Spiritualia sunt digniora temporalibus.*

5 *Digniora censentur in dubio demandata.*

7 *Forma literarum testimonialiū Vicariatus est attendenda.*

9 *Vicarius Episcopi in spiritualibus dignior est Vicario in temporalibus.*

10 *Vicarius constitutus in vna diœcesi ab Episcopo, qui habet plures diœceses,dicitur etiam in altera constitutus.*

QVAESTIO XXVII.

VBi autem vnicus Vicarius ab Episcopo cōstitutus fuerit simpliciter absq; expressione spiritualitatis,& temporalitatis, tūc censebitur constitutus in spiritualibus gene-
1 ralis,Diaz.in prac.crim.can.c.3.nu. 3.post Feder.de Sen. q.302. num. 4. vers. ex his verbis. Quamuis iste Doctor loquatur quando eps facit vnū Vicarium generalem, non si simpliciter illum constituat. Sed hæc conclusio ex alio probatur. Nam man-
2 datum iurisdictionis simile est Procuratoris mandato,vt per l. & quia, ff.de iurisd.om. iud. respondit Abb. cons.87.nu.2.in primo, post Inno. in c. suscitata, extra de restit. in integ.
3 Ac vbi mentio fit de Procuratore,de illo intelligitur, cui vniuersa negocia mandata sunt,l. ædiles, §.procuratoris,ff.de ædil.edic. Bald. in l.fin. col.2.C.de ædil. acc. & in l.1. in pri. oppo.C.etiam per Procur.c.petitio, vbi Canonistæ, extra de proc. ergo per cōsequens quando Vicarius erit simpliciter constitutus, dicetur constitutus generalis in spiritualibus, tamquam illi vniuersa negocia spiritualia censeantur mandata. Ea ratione

4 tione, quia spiritualia digniora sunt temporalibus, c.solitæ:vbi Doc. ext.
5 de maior. & obed. Et digniora censentur in dubio demandata, glos. in clem.2.in ver.principalis, extra de rescrip. & in c.quoniam Abb in ver. substitutum,in fine,extra de offi.deleg. Faciunt in proposito congesta per Tiraquel.de retractu.ligna.§.30. glos.1.nu.15. cum plur. seq.
6 Ampliatur,etiam si creatus fuerit simpliciter officialis, quia adhuc huiusmodi appellatione veniet Vicarius generalis, Feder. d.q.302.nu.4. Diaz. d.c.3.num.3. ea ratione, quia ista vocabula,Vicarius, & officialis, sunt synonyma,& vnum,& idem, vt latè dixi supra, q. 7.

Intellige,nisi forma testimonialiũ literarum Vicariatus aliud suaderet, Syluest. summa, in ver.Vicarius, nu. 4. vers.quia tamẽ in Italia:ista enim
7 forma attendenda est, tamquàm essentiam tribuens, l. Iulianus, ff.ad exhiben. cum l.diligenter,ff.manda. c.cum dilecti,vbi latè Fel.col.6.ver. de formæ obseruantia, extra de rescri.Abb.in c.tua, nu.5. ext. de offic. Vic.qui in specie nostra loquitur.
8 Secundò ampliatur,etiam si Vicarius esset generaliter constitutus,nõ autem simpliciter.Nam adhuc dicetur constitutus generalis in spiritualibus,Fede.d.q.302.nu.4. vers.ex his verbis,ea ratione,quia is dignior est
9 Vicario generali in temporalibus, d.c.solitæ, extra de maior. & obed. & in dubio censentur mandata digniora,vt superius dictum fuit.
10 Tertiò ampliatur etiam,si Episcopus duas haberet diœceses,quia cõstitutus in vna, censetur etiam in altera constitutus,Card.in clement. 2. quæst. 2. de rescript.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius constitutus ab Episcopo generaliter ad conferendum omnia,& quæcunque beneficia certi loci, dicitur generalis.*
At contra,num.2.
3 *Concilium Lateranense prohibet specialem facultatem concedendi collationes beneficiorum alteri,quàm Vicario generali Episcopi.*
4 *Vicarius constitutus generaliter ad conferendum beneficia certi loci,dicitur delegatus ad certũ genus causarum.*
5 *Delegatus ad certum genus causarum,quis.*
6 *An sit Vicarius foraneus Episcopi.*
7 *Vicarius Episcopi propriè,quis,et numero 8.*

QVAESTIO XXVIII.

DVbitari etiã solet, an Vicarius constitutus ab Episcopo generaliter ad conferendum omnia, & quæcunque beneficia certi loci,dica-
1 tur Vicarius generalis. Nam partẽ affirmatiuam tenuit Barba.in cle. 2. de rescript.& Rebuff.in prac. benef. tit.de Vic.epis. nu.23. quorum opinio nulla ratione comprobatur.
2 Sed credo,quòd iste Vicarius non sit generalis,nec Vicarij nomen mereatur:tum quia Vicarius generaliter constitui debet, & generalitas non est restringenda tantùm ad collationem beneficiorum,ne fraus fiat Lateranensi Concilio,prohibẽti speciales istas facultates concedendi

3 collationes beneficiorũ alteri, quàm Vicario generali, c.fi. vbi gl. & Doct. de offi.Vic.c.constitutus, & c.fi. extra de conceff.præb.Doct. in c. deliberationem, de off.leg.in 6.Rot. decis.397.in prin.vbi Papaz. in annot. Rebuff.in prac.benef.tit.forma Vic. Archiep.nu.3.& 9. Tum etiam, quia
4 talis constitutus ad conferendum generaliter beneficia certi loci, dicitur constitutus delegatus ad certum genus causarum, secũdum Bar. in l.more, nu.14.ff.de iurisd.om.iud. Alex. in l.1. nu.76.& seq. ff. de offic. eius, Salic.in l.à iudice, col.1. in fine, ver.quæro ad declarationẽ, vbi Ca-
5 stren. nu.3.C.de iud. dum volunt illum esse delegatum ad certum genus causarum, cui causæ distinctæ in genere mandantur, & per consequẽs
6 erit Vicarius foraneus, cum ad certos actus fuerit constitutus, vt per glo.in clem.2.in ver.foraneos, de rescrip. & in c. 1.vbi Innocen.de offic. ord.in 6. Host.in summa.de offi.vic. nu.2.Alex.in rub.num. 16.ff.de offic. eius, & sic nõ erit propriè Vicarius,
7 secundum Bar.in l.1.in fi.ff.quis, & à quo, dum inquit, illum intelligi Vicarium, qui gerit in eodem loco vices ordinarij, in quo ipse ordinarius iudicare solet, aliàs esse delegatum, &
8 non Vicarium, etiam si speciali titulo vicarij crearetur, & Bar. sequitur Maran.de ord.iud.in 4.par.distin.5. princ.num.8. Didac.de pract.quæst. cap.4. num.8.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius constitutus ab Episcopo in Ciuitate tantùm, in qua residet, dicitur foraneus, nõ autẽ generalis.*

2 *Vicarius Episcopi restrictus ad Ciuitatem tantùm, non facit idem consistorium cum Episcopo, sicut facit Vicarius principalis.*

3 *Vicarius generalis, & Vicarius principalis Episcopi sunt idẽ.*
Contra, num.4.
Communis, num.5.

6 *Facit vnus eorum idem consistorium, quod alter.*

7 *Ordinarius dicitur vnus eorum, sicut alter.*

8 *Vicarius simpliciter constitutus ab Episcopo in Ciuitate, dicitur etiam constitutus in diœcesi.*

9 *Ciuitatis cura commissa, dicitur commissa cura districtus.*

10 *Ciuitate alicui concessa, tota eius iurisdictio concessa dicitur.*

11 *Ciuitate Episcopo concessa, intelligitur concessa diœcesis.*
Contra, num. 12.
Communis, num.14.

13 *Vrbis appellatione non venit diœcesis.*

15 *Vicarius Papæ positus in aliqua vrbe, dicitur positus in eius territorio.*

16 *Vicariatus forma seruanda.*

QVAESTIO XXIX.

SEd nec illud omittendum est, ꝙ Vicarius ab Episcopo cõstitutus in Ciuitate tantùm, in qua residet ip-
1 se Episcopus, & eius Ecclesia, non erit appellandus generalis, sed foraneus, Ancar.in clem.2. col.1.vbi dat exemplum de Vicario Patriarchæ Aquileien. constituto in Aquileia, cum tamen Patriarcha moram trahat in Vtino, & Gradensis Venetijs, Card.

Card.nu.2.vbi Franc.in addit.Imol.
nu.18.de rescript. ea ratione funda-
2 mentali, quia ita restrictus ad Ciui-
tatem dumtaxat, non facit idem con
sistorium cum Episcopo, sicut facit
Vicarius principalis, secundum glo.
in d.cleme.2.in ver.foraneos, cap.2.
cum glo.in ver.officialis, de consuet.
in 6.in c.Romana, in princ. vers. ad
se ipsos, vbi Io.And.de appel.in 6.In
nocen.in c.Romana, de off.ord. in 6.
Rot.decis.371.in no. Paris. cons.89.
nu.10. in 4. Et ideò non poterit dici
Vicarius principalis, & per conse-
quens nec generalis, cũ nulla sit dif-
ferentia inter Vicarium principalẽ
3 Episcopi, & generalem, secundũ glo.
in d.clem.2.in ver.foraneos, vbi An-
car.colu.1.Card.nu.3.& 24.Imo.nu.
17.cum seq.& sic erit Vic.foraneus.
4 Et licet Laur.in d.clem.2. relatus
per Card.ibi faciat differentiam in-
ter Vicarium generalem, & princi-
palem, nihilominus contrariam sen-
tentiam probant Card. Ancaran. &
5 Imo.dicto loco. Quorum sententia
verior videtur, quia per glo. in dicto
ver.foraneos, nulla inter istos consti
6 tuitur differentia, & idem consisto-
rium facit cum Episcopo Vicarius
generalis, quod facit Vicarius prin-
cipalis, d. cap. 2.cum glo.in ver.offi-
ciali, de cõsuet.in 6.iunctis alijs, quæ
supra proximè dicta sunt, & vnus di-
citur ordinarius, sicut alter, Card.in
7 d.clem.nu.3.Innocent. in d.cap.Ro-
mana, in fine, de offi.ord.in 6.

Declaratur ista conclusio, vt pro-
cedat, quando Vicarius ab Episcopo
constitutus esset limitatè ad Ciuita-
tem, sicut loquuntur Doct. præalle-
gati, secus si simpliciter esset consti-
tutus, quia tunc erit quoque consti-
8 tutus in diœcesi, & per consequens
dicetur generalis. Et hoc probatur:
nam commissa cura Ciuitatis dici-
9 tur commissa cura districtus, l.2. §.
cum vrbem, ff. de off. præf.vrb. Abb.
& Fel.in c.Rodulphus, nu.8.extra de
10 rescrip. & concessa alicui Ciuitate,
intelligitur concessa cum omni sua
iurisdictione, Bar.in l.2.in princ.ff.de
verb.sig.& in l.fi.vbi Ias.num.8. ff.de
const.princ.& specialiter, quod con-
11 cessa alicui Ciuitate intelligatur cõ-
cessa etiam diœcesis: ex eisdem fir-
mat Alex. in addit. ad Bar. in d.l.2.
num.3.& Bened.de Vad.in addit.ad
Feli.in d.c.Rodulphus, nu.8.in litera
b. Ant.Franc.in addit. ad Abb. in c.
tua, nu.5.extra de offic.Vic.cum ad-
ductis per Capr. reg.101. nume. 20.
cum sequen.
12 Et licèt contrarium teneat Abb.
in c.tua, nu.5.extra de offic.Vic. Vbi
in iurisdictione Vicarij vrbis non in
cluditur diœcesis, ea ratione, quia
13 diœcesis non venit appellatione vr-
bis, vbi aliud non exprimitur, per
tex.in d.c.tua, & in l.fi.ff. de of. præf.
vrb. Tamen præcedens opinio est
14 communis, vt testantur Alex.& Bene
dict.in locis supius adductis, & alias
15 Vicarium Papæ positum simpliciter
in aliqua vrbe, etiam dici positum
in eius territorio, firmat Pauin. de
potest. cap. sede vac. in 10. q.2.par.
princ. in fi. q. post finem bullæ Pauli
summi Pont. in ver. superest. Tutius
tamen esset in literis testimonialib.
Vicariatus, exprimere etiam diœce-
16 sim, sicut communiter exprimi so-
let, vt habetur in pract.benef. Rebuf.
tit.for.Vic.Arch. & in formul. Rom.

fol. 247. Quia forma talis cõmissionis attendi debet, Card. in clemen. 1. nu. 17. & 18. de offic. Vic. Abb. in d. c. tua, nu. 5. extra eod.

SVMMARIVM.

1 *Diœcesi concessa alicui, Ciuitas quoque dicitur concessa.*

2 *Diœcesis appellatione, Ciuitas venit in materia larga.*

3 *Vicarius ab Episcopo constitutus in diœcesi, intelligitur etiam constitutus in Ciuitate.*
Declaratur, num. 4.

QVAESTIO XXX.

ET quemadmodum concessa alicui Ciuitate dicitur etiam concessa diœcesis, vt dixi in præcedenti proxima quæst. ita è conuerso con-
1 cessa diœcesi censebitur quoque Ciuitas concessa, Alex. in addit. ad Bar. in l. 2. nu. 3. ff. de verb. sign. Felin. in c. Rodulphus, nu. 8. vbi apost. Bened. de
2 Vad. extra de rescrip. Ea ratione, quia appellatione diœcesis, venit Ciuitas in materia larga, prout ista, de qua agimus, teste Bal. in l. fi. ff. de cõstit. princ. cum adductis per Feli. in d. c. Rodulphus, d. nu. 8. Capra, reg. 101. num. 20. cum seq. Et ideò Vica-
3 rius constitutus ab Episcopo in diœcesi censebitur etiam constitutus in
4 Ciuitate, nisi limitatè ad diœcesim restringeretur, vt dixi in proxima q. præced. Tutius tamen esset seruare formam literarum Vicariatus in electione Vicarij generalis ad tollendas quascunque difficultates, vt etiã dixi in d. q. præced. in fin.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi debet esse Clericus, non autem laicus.*
Ampliatur, nu. 4. 5. 8. 9. & seq.
Declaratur, nume. 11. 12. 13. 14. cum sequen.

2 *Episcopus est puniendus, quando Vicarium laicum constituit.*

3 *Iudex secularis causas ecclesiasticas sine licentia Papæ cognoscere non potest.*

4 *Bigamus non potest esse Vicarius Episcopi.*
Declaratur ibidem.

6 *Clericus cum virgine cõiugatus, laicus censetur, præterquàm in duobus casibus reseruatis.*
Declaratur, nu. 7.

9 *Laicus factus clericus, postquam fuit iudex maleficiorum, non potest esse Vicarius Episcopi.*

10 *Laicus constitutus Vicarius Episcopi, intelligitur constitutus assessor, non autem Vicarius.*

11 *Laicus Vicarius Episcopi in temporalibus deputari potest, repbata opinione Barb. & Ripæ.*

12 *Laicus potest esse assessor, & consultor Episcopi.*

13 *Laicus potest esse Vicarius Episcopi de licentia Papæ.*

14 *Papa potest committere causas criminales clericorum etiam mero laico.*

15 *Paulus de Castro fuit Vicarius Florentiæ in spiritualibus, licèt esset coniugatus.*

16 *Episcopus habens populos in Ciuitate, vel diœcesi diuersarum linguarum, tenetur, vbi necessitas vrget, constituere sibi Vicariũ*
Epi-

Episcopũ illius lingua diuersæ.
17 *Ciuitates, & diœceses, in quibus adsunt populi diuersarum linguarum, quæ.*
18 *Episcopi titulares, vocantur nullatenentes.*

QVAESTIO XXXI.

POstquam vidimus etymologiã, & descriptionem Vicarij Episcopalis, necnon varia ac diuersa genera Vicariorum, & plures insimul species, ac differentias illorum, qui iurisdictionem habent episcopalem: Videndum est modò, quis esse debeat huiusmodi Vicarius, qualis, à quo quando, & qualiter creari, & constitui debeat, & in quo loco residere.

Ideò quæro, an Vicarius Episcopi debeat necessariò esse clericus, an verò laicus etiam deputari possit. Et quod debeat esse clericus, non au
1 tem laicus, dicit formalibus verbis, tex. c. in noua, vers. indecorum est enim Vicarium Episcopi laicum esse, & viros ecclesiasticos iudicare, 16. q. 7. Canonistæ in c. decernimus, vbi Abb. nu. 12. Feli. nu. 6. Dec num. 15. Ripa nu. 56. ext. de iud. Turrecrem. in d. c. in noua, num. 1. & 2. dicens, ꝙ
2 punitur Episcopus, qui Vicarium laicum constituit, Franc. in c. 1. ad fin. vers. 4. de offi. Vic. in 6. Alber. in dictio. in ver. Vicarius, Mil. in repert. in ver. laicus, Lancellot. Instit. iur. canon. de off. Vic. §. 1. Bertac. tract. de episc. tit. de Vic. epis. num. 24. Io. de Sylua tract. de benef. par. 2. q. 23. nu. 13. Massuer. ad prac. Papiens. in for. libel. act. rea. in ver. Vicarius, fidem faciens de communi, Franc. Marc. q. Delph. 1001. par. 1. Ant. de Præt. tractat. de iurisd. epis. c. 6. nu. 43. Foller. super consti. regni. c. non exigit agendo, tit. de epis. & cler. nu. 15. Camil. Borel. in comment. ad prag. reg. §. 2. glo. 1. nu. 85. & ratio est, quia non debet in vno, & eodem officio dispar esse professio, iuxta illud propheticum; Non arabis in boue, & asino, de quo in d. c. in noua. Vnde sacrosancta Tridentina synodus illos detestatur, ꝙ pedes in diuersis ponũt, vnum in diuinis, & alterum in carnalibus, vt in c. 6. sess. 14. in decreto de
3 refor. Tum etiam, quia secularis iudex causas ecclesiasticas, neq; principaliter, neque incidenter sine licentia Romani Pontificis cognoscere potest d. c. decernimus, vbi Doc. cap.

Ampliatur, etiã si laicus esset magnæ sanctimoniæ, Ripa in d. c. decer-
4 nimus, nu. 56. vbi etiam alij, maximè Dec. nu. 15. reprobata opinione Siculi, & Barbatiæ, qui diuersum senserant.

Ampliatur, vt nec etiam bigamus admissus ad ordines ecclesiasticos, possit esse Vicar. Episcopi, Conrad.
5 tit. de const. episc. nu. 6. quem refert, & sequi videtur, Cucc. Instit. iur. canon. de Vic. epis. num. 55. lib. 2. Cum declaratione tamen, nisi solutus fuerit à bigamiæ impedimento, & cœlibatum obseruet.

Ampliatur, vt non debeat esse clericus coniugatus etiam cum virgine vnica, Gemi. c 1. num. 8. post Lapum ibi relatum, Ancar. num. 3. Franc. in glo. ver. recipiunt, de offic. Vic. in 6. Imo. in clem. 2. num. 14. de rescrip. & cap. Ioannes, col. 9. vers. circa quintam oppositionem, extra de fide instrum. Abb. Fel. Dec. & alij in c. 2. nu.

6.& 15.extra de iud.& in c.sanè,n.2. extra de cler.coniug. Io. de Sylua, tract.de benef. par.2. q.23. num.13. Nicol. Mil. in reper.ver. Vicar.episc. post Io. And.in c.fin.eod.tit. de cler. coniug. Ant. de Præt. in tract. de iurisd.episc.c.6.nu.43. Franc.Marc. q. Delph.1501.n.1.par.1.Capr.reg.97. Paris.conf.40. nu.25.in 4. Foller. super const.reg. in c. non exigit agendo,num.9.Cucc.Instit. iur. cano. de Vicar.episc.nu.48. lib.2. Ea ratione, quia clericus cum virgine coniugatus censetur laicus, præterquàm in
6 duobus casibus reseruatis, videlicet in priuilegio canonis:si quis suadente,ac etiam fori, vbi de crimine ci-
7 uiliter, vel criminaliter agitur, & hoc si in habitu, & tonsura incedat, c.clerici,§.in literis,ext.de cler.coniug.c.vnico,de cler.coniug.in 6. Capra d.reg.96. nu.27. Paris. d.consil. 30. num.21.
8 Extende huiusmodi ampliationẽ, etiam si iste coniugatus non bigamus incederet in habitu, & tonsura, quia Vicarius Episcopi esse non potest, nec officialis, vel delegatus ad causam spiritualem, Gemin. in d. c. 1.nu.8.post Ancar.num.3.& Fran.in glo.in ver.recipiunt, Capra d.regu. 97.nu.26. cum seq. ea ratione, quia quoad reliqua, vt laicus reputatur, d.c.vnico, vbi Io.Andr.de cler. con-
8 iug. lib.6. & prædicta maximè procedunt si fuit laicus iudex maleficiorum,quia qui non potest ordinari, ordinatus etiam non potest iudicare, & per consequens prohibetur esse Vicarius Episcopi,Bald. in proœm. decret.nu.18.Fel.in c.2.num.6. Dec.num.15.ext.de iudic.

10 Ampliatur, vt uerba debeant impropriari,& intelligi,quòd Vicarius laicus, constitutus in spiritualibus, intelligatur constitutus assessor. Bal. in c.2. Fel.nu.6. extra de iudi.

11 Primò declaratur, quando Vicarius Episcopi esset in spiritualibus constitutus,secus si in temporalibus tantùm,vt si Episcopus haberet temporalem iurisdictionem in aliquibus locis, in quibus laicus Vicarius deputari potest,Arch.in d. c. in noua, Turrecrema. num.1. & 2. Feli. post alios,in d.cap.2.col.3 num.6.vers.5. Dec.nu.15. vbi resecat argumenta adducta in contrarium,extra de iud. Zacar.in apost.ad Abb.in c.quoniã, num.3. extra de offic.ordin. Ant. de Pret. in tracta.de iurisd. episc.cap.6. nu.43. Pauin.de offi.& pot.cap. sede vacan.2.par. princ.q. 10.nu.15. post Io.And.in c. cum Ioannes, extra de cler.coniug.Butr.in c. decernimus, col.fi.extra de iud.Lap.in c.1. de offi. Vic.in 6.Nicol de Mil. in reper. in Vicarius episcopi,Cami.Borell.d.§. 2.glos.1.num.86. quidquid sentiant Sicul.Barba.& Rip. in d. c. decernimus,num.56.de iud.quorum opinio ex numero,& auctoritate,& ratione Doct. qui superius citati sunt, confutatur.

12 Secundò declaratur,vt nõ procedat in Assessore, & Consultore Episcopi,qui laicus esse potest, Archid. in c.plures,16.q.1.Abb.Fel.& alij,in c.2.extra de iud. Roma.in l.2. ff. de off.assess. &.est communis opinio, ut testatur apost.ad Fel.in d.c.2. nu.6. Lanfranc.de arbit. par.2. ad finem, apost.ad Abb.in c.cum causam,in fi. extra de iud.Cagnol.in repet.l.diem fun-

functo, nu. 13. ff. de offi. assess. Gaspar Caballi. in addi. ad const. Aegid. lib. 3. c. 17. nu. 3. Borell. d. §. 2. gl. 1. nu. 85. Cucc. d. tit. d. tit. de Vic. episc. nu. 49.

13 Tertiò declaratur, nisi adsit licentia Papæ, c. Hadrianus, 63. distinct. Gemin. in ca. 2. de præb. lib. 6. Anto. Franc. in apostilla ad Abb. in c. quoniam, num. 3. extra de offi. ord. Bertach. tract. de episc. lib. 4. par. 6. tit. de Vic. episc. nu. 14 Rip. in d. c. decernimus, nu. 56. Caballi. in d. c. 17. num. 3.

14 & Papam committere posse clericorum causas criminales etiam mero laico, dicit glo. in c. bene quidem in præter. 96. dist. quam totum mundum sequi testatur Bero. q. 7. num. 1. Clar. in prac. crim. §. fi. q. 41. ver. sed quid dicendum, & Pau. de Cast. consil. 220. incipiente, visa quadam disputatione affirmat se fuisse Floren-

15 tiæ tempore, quo ibidem aderat Papa Martinus Quintus, officio Vicariatus Florentiæ in spiritualibus Pōtificis decreto, licèt esset coniugatus, decoratum, prout illum refert Tho. Diplonat. in eius vita.

16 Quartò declaratur, quando in ciuitate, vel diœcesi populi diuersarū linguarum reperiuntur, quia tunc, si vrget necessitas, tenetur Episcopus constituere sibi Vicarium non tantū clericum, sed episcopum illius linguæ, c. quoniam, vbi Abb. in 3. not. ext. de off. ord. ponit exemplum de Ciuitate Constantinopolitana, & de multis locis Calabriç, & de Ciuitate

17 Tridentina, in qua adsunt Theutonici, & Itali, & de Ciuitate Meten. in qua adsunt Galli, & Theutonici. In istis enim Ciuitatibus, Abb. in d. c. quoniam, in 4. not. secundum tertiū intellectum, dicit esse constituendos Vicarios, qui episcopi sunt, & non

18 habent administrationem episcopatus, quos idem Abb. in d. c. quoniam, num. 4. in fin. vocat nullatenses episcopos, & Picard. inter consi. Menoc. 52. nu. 91. vol. 1. At Concilium Tridentinum, titulares, vt in c. 2. sess. 14. in decreto de reformat. firmat Cuc. Inst. iur. can. de episc. nu. 416. fortè, nullatenentes.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi incedere debet in habitu clericali per Ciuitatem, & diœcesim, sicut Episcopus.*

2 *Declaratur, nu. 2.*

3 *Vicarius Episcopi in itinere habitu consueto vti potest.*

QVÆSTIO XXXII.

1 Licèt autem Vicarius Episcopi debeat esse clericus: non tamen requiritur necessariò, quòd sit in sacris constitutus, sed tantùm, quòd prima tonsura sit initiatus, vt ex facto resp. Brun. cons. 97. lib. 2. & incedat in habitu clericali per Ciuitatē, & diœcesim, sicut episcopus ipsum constituens, c. in noua, 16. q. 7. Rebuf. prac. benef. tit. de Vic. episc. num. 7. Cucc. Instit. iur. cano. de Vicar. episc. num. 50. cum seq.

2 Declaratur, vt debeat gestare vestes clericorum, non autem omnes, quæ soli Episcopo cōueniunt, Cucc. d. tit. de Vic. episc. nu. 50. cum sequen. Dicens, quòd si Vicarius laicorum vestibus incedat, & illis indutus intra suam diœcesim, vel Ciuitatē beneficium ecclesiasticum alicui conferat, debere eum, qui beneficium assecutus

secutus fuit, aut Vicariũ ipsum probare, quòd esset Vicarius, & clericus, quo tempore contulit beneficium, quamuis alioquin hoc probare opus non esset.

3 Declaratur, quando Vicarius incedit in Ciuitate, & diœcesi, non autem si in itinere, in quo reputatur peregrinus, & eius habitu consueto vti potest, Rebuf. d. tit. de Vic. episc. nu. 39. Cucc. in eodem tit. nu. 52.

SVMMARIVM.

1 *Vicarij Episcopalis qualitates.*

QVAESTIO XXXIII.

IN assumendo autem Vicario non oscitanter se gerere debet Episcopus, sed personã eligere debet qualificatam, circumspectam, bonæ, & approbatæ vitæ, timentem Deum, veridicam, liberalem, temperatam, for-
1 tem, magnanimam, mansuetam, doctam, & quæ non declinet ad dexteram, neque ad sinistram, vt monet Paul. de pot. cap. sed. vac. 2. par. prin. q. 10. nu. 34. Foller. pract. cri. can. par. 1. moral. nu. 116. Rebuf. pract. benef. tit. de Vic. episc. nu. 28. & 33. Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. episc. nu. 44. cum sequ. Vbi monet Episcopum, ne talẽ Vicarium constituat, cui illud Virgilianum exprobari possit: Hic alienus oues custos bis mulget in hora: Et succus pecori, & lac subducitur agnis, Paul. Fusc. tract. de Visit. & reg. eccles. c. 15. nu. 32. lib. 1.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi exterus eligi non debet.*

2 *Nec excommunicatus.*

QVAESTIO XXXIV.

ET vt conuersatio Vicarij Episcopalis nota esse possit, ac pro-
1 bata, nõ expedit eligere exterum ad Vicariatum, secundum Foller. prac. crimin. can. 1. par. moral. nu. 117. qui damnat prælatos, qui Vicarios eligũt Hispanos, aut alterius nationis, firmat Cucc. Instit. iur. cano. de Vic. episc. num. 53.

2 Prout nec etiam eligi debet excommunicatus, secundum Franc. ca. de off. vic. in 6. Foller. vbi supra, numer. 116. Cucc. dicto titu. de Vicar. episc. num. 54.

SVMMARIVM.

1 *Ordinarius esse potest maior annis xx.*

2 *Vicarius Episcopi non debet esse minor annorum xxv.*

3 *Sicut nec promouendus ad dignitates habentes curam animarũ.*

4 *Nec ad officium, vel dignitatem, continens administrationem.*

5 *Vicarius Episcopi habet dignitatem cum administratione.*

6 *Episcopus super ætate Vicarij dispensare non potest.*

7 *Vicarius capituli sede vacante in causa hæresis constitutus, debet attingere quadragesimum annum.*

8 *Alioquin gesta non valebunt.*

QVAESTIO XXXV.

AN autem Vicarius Episcopi debeat excedere annum ætat. suę vigesimum quintum, dubitari pote-
1 rat, quia maior viginti annis potest ordinarius deputari etiam ab inferiori

riori à principe, l. quidam consulebant, vbi Imo. & Alex. in princ. ff. de re iud. glo. l. cum prætor, in fin. ff. de iud. c. cum vigesimum, vbi Canonistæ, ext. de of. deleg. Capr. reg. 31. nu. 5. ergo etiam dicendum est posse creari Vicarium Episcopi, qui etiam ordinarius est, secundum communẽ Doctorum sententiam, de qua dicã, inf. lib. 2. q.

2 Sed quòd non debeat esse minor xxv. ann. probat text. in c. cum in cũctis, §. inferiora, vbi Abb. & Dec. nu. 5. ext. de elec. à quo postmodum excerptus est tex. in c. 12. ver. nemo igitur, sess. 24. in decreto de refor. apud
3 Conc. Trid. vbi nemo ad quascunq; dignitates, quibus animarum cura subest, promoueri potest, nisi qui ętatis suæ vigesimum quintum annum attigerit. Et comprobatur, quia mi-
4 nor 25. ann. ad officium, vel dignitatem, continens administrationẽ admmitti non debet, l. ad rempublicã, ff. de mun. & hon. Bar. in d. l. quidam, nu. 2. ff. de re iud. Sed Vicarius Epi-
5 scopi habet dignitatem, & quidem cum administratione rerum spiritualium, gl. in clem. 2. in ver. delegatus, & ibi Ancar. in princ. Card. num. 22. Imo. nu. 18. de rescrip. glo. in clemen. auditor, de rescrip. Abb. in cap. quoniam, nu. 11. extra de of. deleg. Staphil. de lit. grat. & inst. tit. de modo, & forma impetr. benef. cap. dignitatis person. & offi. diff. nu. 12. Ant. de Præt. in tract. pe iurisd. episc. cap. 6. num. 51. Nicol. Mil. in repert. in ver. Dignitas est esse Vicarium Episcopi: ergo Vicarius Episcopi non debet esse minor annis viginti quinque, & ita in specie firmat Rebuf. quamuis de prædictis non faciat mentionem in prax. benef. tit. de vic. episc. nu. 28.

Non obstant adducta supra in cõtrarium, cum de alio iudice loquantur, quàm de Vicario Episcopi, in quo propter dignitatem, & administrationem spiritualium ætas viginti quinque annorum requiritur, d. §. inferiora, cum adductis ibi per Abb. num. 3. & d. cap. 12. sess. 24. & d. l. ad rempublicam.

6 Ampliatur, vt nec Episcopus dispensare valeat super ætate sui Vicarij, Card. in clemen. 1. q. 38. nu. 25. de offic. Vicar. Dicens opinionem Archid. qui contrarium tenet in c. licèt canon. de elect. in 6. communiter reprobari, Abb. in d. c. cum in cunctis. §. inferiora, num. 3. vbi Dec. num. 8. extra de elect.

7 Declaratur, vt non procedat in vicario capituli sede vacante in causa hæresis, in qua non potest deputari Vicarius à capitulo, nisi attigerit an-
8 num suæ ætatis quadragesimũ, aliàs non valent gesta per eum, etiam si non opponatur, Paul. de potest. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. num. 9. post glo. in d. clem. 1. in ver. committi, de hæret.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi idoneus esse debet moribus, scientia, & ætate.*
2 *Vicarius Episcopi eligi debet doctus, bonæ opinionis, & benemeritus, & num. 12.*
3 *Iudices esse possunt illiterati.*
Contra, num. 11.
Declaratur, num. 13.
4 *Potestates terrarum quotidie illiterati eliguntur.*

5 Ma-

5 *Matrimoniales causæ tractandæ sunt per iudices, qui non ignorent statuta canonum.*

6 *Causæ terminandæ secundum ius canonicum, committi debet auditori in iure canonico.*

7 *Vicarius Episcopi causas matrimoniales cognoscere potest.*

8 *Promoueri quis debeat ad dignitatem habentem curam animarum.*

9 *Vicarius Episcopi debet esse Doctor iuris canonici, & nu. 12.*

Declaratur, nu. 13. 14. & 15.

10 *Archidiaconi sunt oculi Episcoporum.*

Debent esse Doctores iuris canonici, vel licentiati.

QVAESTIO XXXVI.

ET cum Vicarius Episcopi non solũ moribus, & ætate idoneus
1 esse debeat, verum etiam scientia, vt scribit Rebuf. in prax. benef. tit. de Vic. epis. nu. 28. subdens, num. 33. do-
2 ctos, & bonæ opinionis homines, ac benemeritos esse eligendos: Iccirco quæro in proposito, an Vicarius Episcopi debeat necessariò esse Doctor saltem iuris canonici: & primo aspectu respondendum videbatur, quod non, per regulam l. pen. & ibi Doct. C. de iud. c. sciscitatus, vbi Abb. & Felin. nu. 9. extra de rescript. Vbi illi-
3 terati iudices esse possunt, & ideò secundum Bal. & Ias. in d. l. pen. & Fel.
4 in d. c. sciscitatus, num. 9. Potestates terrarum quotidie eliguntur viri illiterati, pro quibus latè differendo respondit Menoc. cons. 100. a num. 243. vsq; ad 259. vol. 1.

Sed contrarium probat tex. in c. fi. in fin. vbi Abb. extra de consangu.
5 & affinit. Vbi habetur, quòd causæ matrimoniales tractandæ sunt per iudices, qui non ignorent statuta canonũ, firmat Rot. decis. 84. aliàs 778. tit. de rescr. in antiqu. dicens, quòd causa terminanda secundum doctri-
6 nam iuris canonici, debet committi auditori in iure canonico. Sed Vica-
7 rio Episcopi competit cognitio huiusmodi causarum matrimonialiũ, c. pen. in fi. ext. de rest. in integ. Bertac. in trac. de episc. lib. 4. par. 7. tit. de Vic. epis. num. 14. & dicam latius infra, lib. 2. q. 43. & seq. meritò debet esse Doctor iuris canonici.

Secundò pro hac sententia potest adduci tex. in c. cum in cunctis, §. inferiora, & ibi Abb. ext. de elec. Conc. Trid. in c. 12. vers. nemo igitur deinceps, sess. 24. in decreto de reformat.
8 Vbi ad quascunque dignitates, quibus subest cura animarũ, nullus admitti debet, nisi illa doctrina commendetur idoneus, quæ ad suum munus exequendum est necessaria. Vnde cum scientia canonum sit necessaria ad munus Vicariatus exequen-
9 dum, vt probatur in d. cap. 1. in fin. extra de consag. & affi. & dixi supra in proœmio, Vicarius Episcopi debet esse Doctor iuris canonici.

10 Tertiò adducitur hæc ratio: Archidiaconi dicũtur oculi Episcoporum, c. ad hæc, extra de offi. Archid. Host. in summa, de offic. Archid. nu. 1. & ipso iure Vicarij illorum absentium, c. 1. vbi glo. & But. c. ad hæc, §. secundum, & §. item epistola, ext. de off. Archid. Sed Archidiaconi Doctores esse debent, aut licentiati in iure canonico, Concil. Trid. d. c. 12.

vers.

vers. Archidiaconi, sess. 24. ergo etiā Vicarius in spiritualibus generalis.

11 Quartò accedit auctoritas multorum, qui affirmarunt imperitum, & illiteratum munus iudicandi obtinere non posse, vt post Bal. in l. vlt. q. 16. C de hæred. instituen. & alios cōgestos refert Menoc. d. consil. 100. num. 243. vol. I.

12 Vltimò hanc q. decidere videtur Concilium Tridentinum in cap. 16. sess. 24. in decreto de reformat. Vbi mortuo Episcopo Vicarius creari debet, qui saltem sit in iure canonice Doctor, vel licentiatus, vel aliàs quantum fieri potest idoneus, & alibi Pàuin. de pot. cap. sede vac. 2. par. princ. q 10. n. 24. * scribit huiusmodi officiales eligi de militibus, & sufficiētioribus, & * diuitibus, Deumque timentibus, & inter litteratos Vicarium Episcopi optimum locum tenere asserit Pau.. Granut. lib. 1. theorem. 12. num. 2. vers. de iure ciuili.

*Fortè melioribus.
*Fortè, doctioribus.

Declaratur hæc conclusio, vt non
13 habeat locum, quando Vicarius Episcopi assumeret sibi assessorem, quia tunc non requiritur necessariò, quòd Doctor sit, cum possit assessorem Doctorem iuris canonici consulere. Nā & iudices imperiti esse possunt, & Rectores Ciuitatum, assumendo assessores, Bal. Salic. & Ias. in d. l. pen. in princ. C. de iud. & in l. fi. C. de sent. ex breui, c. rec. Fel. qui de indice spirituali loquitur in d. c. scisicitatus, nu. 9. extra de rescrip. Et ita obseruari vidi in Episcopatu Fanensi, in quo aliàs deputatus fuit Vicarius Reuer. Pater, frater Io. Maria Brunellus ordinis S. Dominici sacræ Theologiæ professor, qui assessorem Doctorem iuris canonici consulebat, & de assessore Vicarij episcopi, Brun. consi. 89. num. 18. cum seq.

Secundò declaratur, nisi Vicarius
14 esset in in iure canonico licentiatus, vel aliàs idoneus probatus, secundū Concil. Trident. d. c. 16. sess. 24. Pau. Fusc. tract. de visit. & reg. ecc. c. 15. num. 32. lib. 1.

Tertiò declaratur, vt procedat in
15 Vicario generali Episcopi, non autem in Vicario foraneo, qui non dicitur habere dignitatē, Ancar. Card. & Imo. in cle. 2. de rescript. Rebuff. in prac. benef. tit. de Vic. epis. num. 4. Vant. de null. tit. de nul. sent. ex def. iurisd. deleg. nu. 66. & ideò non militāt in eo, quæ supra de scientia canonum dicta sunt.

SVMMARIVM.

1 *Canonicus regularis potest esse Vicarius Episcopi.*
Declaratur, num 7,
2 *Canonici regulares per se ipsos clerici censentur.*
3 *Canonici regulares veniunt appellatione clericorum.*
4 *Vicarius Episcopi debet esse clericus.*
5 *Canonicus regularis creari potest Archidiaconus.*
6 *Archidiaconus absente Episcopo, eius Vicarius dicitur ipso iure.*
8 *Regularis obsequio alicuius Prælati se subijcere non potest sine licentia sui superioris.*

QVAESTIO XXXVII.

Quæro etiam, an idoneus ad Vicariatum Episcopi dicatur esse

se canonicus regularis? Respondeo,
1 quod sic. Doct. in c. si quis, 68. dist. Ioan. de Imo. in c. fi. de cler. ægro. quòd refert & sequitur Paris. consil. 40. num. 19. in 4. Cucc. Inst. iur. can. de Vic. episc. nu. 57. lib. 2. Franc. Marc. q. 1287. in prin. par. 1. Mouentur isti auctoritate glo. in d. cap. si quis, in ver. maiorem, dist. 78. quæ de mona-
2 chis loquitur. Quib. astipulatur hæc ratio: nam canonici regulares per se ipsos clerici censentur. cap. 1. & c. generaliter, 16. q. 1. & diuus Thom. 2. 2. q. 169. arti. 4. in responso ad secundum argumentum. Vbi inquit, quòd ordini canonicorum regularium qualitas clericatus per se competit, sed monachis competit per accidens, quem sequitur consulendo Port. Imp. consil. 165. nu. 93. cum seq. & num. 23. per tex. in c. cum tibi, in ver. consultationi tuæ, de ver. sig. Vbi
3 clericorũ appellatione canonici continentur nulla habita distinctione secularium, vel regularium: cum ergo
4 clericus Vicarius Episcopi esse debeat, c. in noua, 16. q. 7. & dixi supra, q. 31. nil mirum, si etiam canonicus regularis esse potest, qui clerici appellatione continetur.
5 Secundò facit hæc alia ratio: Canonicus regularis potest creari Archidiaconus. glo. 2. in c. præterea, ex. de præb. Port. Imol. consi. 165. nu. 40. ergo eodem modo creari potest Vi-
6 carius Episcopi, cum Archidiaconus Episcopo absente dicatur eius Vicarius ipso iure, c. 1. vbi glo. & But. c. ad hæc. §. secundum, & §. item epistola, ext. de off. Arch.
7 Declaratur, vt procedat, quando interuenisset superioris licentia, Rebuff. in pract. benefic. titu. de vicar. episcop. numero tertiò, Frãc. Marc. dicta quæstio. 1287. in princip. Con-
8 cil. Triden. in cap. 4. sessio. 25. titu. de regul. & monial. vbi prohibetur quibuscunque regularibus sine suorum superiorum licẽtia subijci obsequio alicuius Prælati. Cucc. Instit. iur. cano. de Vicar. episc. num. 58. quamuis absque huiusmodi licentia canonicum regularem eligi posse ad Vicariatum Episcopi scribant, Cardin. Flor. clemen. 1. §. ad prioratus, de regul. & Conrad. de constitu. episcop. num. 5.

SVMMARIVM.

1 *Monachus habetur pro mortuo. Contra, nu. 5.*
2 *Non habet velle, nec nolle.*
3 *Stare debet in cella.*
4 *Vicarius Episcopi deputari potest. Ampliatur, nu. 9. Declaratur, numero 10. 11. 13. 14. & 15.*
5 *Fratres ordinis Minorum funditus pro mortuis habentur.*
6 *Monachorum status differt à statu fratrum ordinis Minorum.*
7 *Monachi plura officia exercere possunt & qualia, remissiue.*
8 *Episcopus vtilitatis causa Monachos à claustro auocare potest.*
9 *Monachus deputari potest locum tenens Vicarij Episcopi.*
10 *Monachus sine licentia Abbatis non potest esse Vicarius Episcopi. Ampliatur, nu. 11.*

12 *Mo-*

12 *Monachus quãdo obedire debeat Abbbati potius, quàm Episcopo.*
13 *Monachus habens administrationem, Vicarius Episcopi deputari potest sine licentia Abbatis.*
16 *Abbas habens administrationem, potest esse officialis Episcopi.*

QVAESTIO XXXVIII.

MAior autem in monacho videbatur esse dubitatio, quòd nõ posset deputari Vicarius Episcopi, cum monachus habeatur pro mor-
1 tuo, & sit à cœtu secularium penitus segregatus. l. Deo nobis. §. hoc etiam congruum, C. de episc. & cler. iuncta l. iudicium soluitur, ff. de iud. c. placuit, el secundo, & cap. monachi. 16. q. 1. capit. causam, quæ. extra de 5
iud. cap. ex parte, extra de accusat. Guido Papæ, q. 563. in princ. Vant. de nullit. titu. de null. ex defec. iu-
2 risd. deleg. nume. 82. Nec habet quoad hoc velle, nec nolle, Rot. decis. 4. num. 2. titu. de offic. Vicar. in
3 antiq. Et stare debet in cella, Rom. singul. 500. & simplicem monachum non posse deputari Vicarium Epi- 6
scopi, tenet Guid. dec. manuscrip.
4 114. Sed contrarium tenet Abb. in 7
cap. fi. num. 4. extra de cler. ægrot. & in ca. cum causam, num. 9. extra de elect. post Ioan. And. in clemen. & si principalis: vbi Card. nume. 17. Imol. nume. 26. de rescri. & Archid. in cap. in noua, 16. q. 7. Rota decis. 3. 8
aliàs 284. nume. 2. in antiq. titu. de offic. Vicar. & decisio. 4. in antiquior. per Bissig. Guido Papæ, decis. 563. in princip. Rebuff. in pract. benefic. titu. de Vic. epis. num. 30. Franc. Marc. q. 1286. in princip. par. 1. Vant. de null. ex defec. iurisd. deleg. num. 82. Reuerendis. Do. Fuscus Episcopus Sarnen. tract. de visit. & reg. eccles. c. 17. num. 100. lib. 2. Cucc. Instit. iur. can. de Vic. epis. nu. 57. lib. 2.

Mouentur omnes per glo. in cap. de præsentium, in ver. defensor, 16. q. 1. & in cap. monachi, in ver. Abbate, eadem q. Vbi monachus iudex ab Episcopo constitui potest, melior gl. in c. si quis, & ibi Doct. in ver. maiorem, distin. 58. Vbi monachus potest esse vicedominus Episcopi ea ratione, quia Episcopus debet habere testimonium a monachis, 2. quæstio 7. c. cum pastoralis, firmat expressius Mil. in reper. in ver. Vicarius Episcopi.

Ad contraria respondetur, quòd locum habent in fratribus ordinum minorum, qui funditus pro mortuis habentur, clement. exiui de Paradiso, extra de verborum significationibus, Bal. in l. cum acutissimi, colum. fin. C. de fideicom. Dec. consil. 499. per totum, & ita declarat Vant. de nulli. ex defec. iurisd. deleg. num. 78. secus in monachis, quorum status longè differt ab illis, vt respondit Deci. consil. 199. in princip. & multa officia exercere non prohibêtur, vt fusè illa refert Innocen. Abb. & Felin. in cap. cum I. & A. extra de re iudic. Guido Papæ, dicta quæstio. 563. numero secundo, & Vant. in loco præcitato: possuntque per Episcopos vtilitatis causa a claustro auocari, Rot. dicta deci. 3. tit. de offi. Vicar. in antiq. per tex. in cap. qui verè, 16. quæstione prima, Card. in clem. 1. §. ad prioratus, nu. 6. de reg.

Am-

9 Ampliatur, vt etiam deputari possit locum tenens Vicarij, vel officialis Episcopi, Rot. dicta decis. 3. alias 283. & decisio. quarta, eodem tit. de officio Vicar. in antiquioribus, per Bissig.

10 Declaratur supradicta conclusio, vt procedat interueniente licentia Abbatis, vel superioris, aliàs sine huiusmodi licentia Vicarius Episcopi deputari nõ poterit, Bissig. dicta decisio. 4. titu. de offic. Vic. in antiquiobus Rotæ, secundum nouam impressionem, Card. in dicta clemen. 2. nume. 17. Imo. nume. 26. Guido Papæ, d. q. 563. Franc. Marc. d. q. 1287. in prin. Abb. in d. cap. cum. causam, num. 9. extra de elect. Rebuff. d. titu. de Vic. epis. num. 30. & in monacho professo ordinis Sancti Benedicti, idem Marc. q. 1120. num. 12. par. 2. Mil. in d. reper. in ver. Vicarius Episcopi, Fusc. dicto tract. de visit. & reg. eccl. dicto capit. 17. num. 100. vbi citat Card. in diuersam sententiam cum glos. in cap. si quis, 58. distinctio. Cucc. Insti. iur. cano. dicto titu. de Vicar. epis. numero 57. cum sequen. Feder. de Sen. consilio 104. columna secunda, Ant. de Pret. in tract. de iurisd. epis. cap. 6. nume. 43. Crauet. consilio 325. numer. ver. secundò dubitatur, & Concil. Triden. cap. 4. sess. 25. titu. de reg. & monial. dum prohibet, ne quis regularis sine sui superioris licentia subijciat se obsequio alicuius Prælati, post gl. in. d. c. de præsentium, & in d. c. monachi.

Extende hanc declarationem, vt nec etiam possit sine licentia Abbatis, vel superioris esse Vicarius capituli sede vacante, nec locum tenens Vicarij, Panin. de pot. cap. sede vac. 2. parte princ. quæst. 10. numer. 15. Et si monachus non est exemptus, debet etiam interuenire licentia Episcopi, secundum Laud. quem refert, & sequitur Cardin. in

12 dicta clemen. 2. nume. 17. Subdens, quod si discordãt Episcopus, & Abbas, debet monachus obedire potiùs Abbati, quàm Episcopo.

13 Subdeclaratur, vt procedat in monacho claustrali: secus in monacho habente administrationem, Card. cle. 2. nume. 17. de rescrip. Guido Papæ, dicta quæst. 563. versic. secundo casu, Vant. dicto titu. de nullit. ex defec. iurisd. delega. nume. 82. ea ratione, quia cum illis administratio concedatur, & consequenter cõuersatio, & frequentatio cum hominibus laicis, & alijs in causis secularibus, multò magis poterit præsidere in causis spiritualib. iuxta regu. auth. multò magis. C. de sacrosanct. eccles.

14 Subdeclaratur, nisi forsan Abbas esset mortuus, vel absens, & necessitas vrgeret, vel vtilitas monasterij, Bissig. dicta decisione quarta, numero tertio.

Secũdò principaliter declaratur, quando monachus habet secum vnũ religiosum de suo conuentu, quia so-

15 lus stare non debet, capit. 2. de statu monac. clemen. ne in agro. §. ad hæc, eo titu. Imola in c. fin. de cler. ægrot. Rebuff. dicto titu. de Vicar. epis. nume. 31. Frãc. Marc. dicta quæst. 1287. in princ. Cucc. dicto titu. de Vicar. epis. num. 59. post Card. Alexan. c. si quis, circa finem, dist. 58. Imola in

in cap. fin. de cler. agrot.

16 Tertiò declaratur, vt non procedat in Abb. habente administrationem, qui potest esse Vicarius Episcopi, Guido decisio. 112. in codicibus manu scriptis.

SVMMARIVM.

1 *Sententia lata per monachum constitutum Vicarium Episcopi sine licentia superioris, non tenet.*

Contra, num. 4.

Ampliatur, num. 8.

Declaratur, num. 9.

2 *Monachus non habet velle, nec nolle.*

3 *Voluntate deficiente nihil explicari potest.*

5 *Monachus Vicarius Episcopi toleratus, præsumitur canonicè institutus, & cum licentia Abbatis.*

6 *Gesta per iudicem erroneũ, quando sustineantur.*

7 *Monachus Vicarius Episcopi toleratus, habet iurisdictionem propter publicam vtilitatem.*

10 *Processus, & sententia lata per iudicem, qui patiebatur defectũ suæ potestatis impeditiuum, si non fuit oppositum, ipso iure tenent.*

QVAESTIO XXXIX.

Alia etiam à præmissis quæstio venit diuidenda, an .s. sententia lata per monachum, qui fuit constitutus Vicarius absque licentia sui superioris, sit ipso iure nulla. Dubiũ enim faciebant, quæ scribit Bissign. ad 4. decis. Rot. tit. de of. Vic. in antiquis, dum inquit, nullã esse sententiã propter impedimentum iudicantis,
2 prouueniens ex defectu voluntatis, quia Monachus non habet, neq; velle, neq; nolle, c. si religiosus, de elect. c. religiosus, de testa. in 6. & volunta-
3 te deficiente, nihil explicari posse multis cõprobat Vãt. de null. ex def. iurisd. deleg. nu. 84. ver. & videbitur.

4 Sed contrariam partẽ tenuit Rot. decis. 3. aliàs 284. tit. de offic. Vic. in antiq. secundum nouam impressionem, Guido Papæ decis. 563. nu. 1. ad fi. Vant. de null. sent. ex defec. iurisd. dele. nu. 82. & hæc opinio est æquior & receptior, vt testantur Bissign. & Vant. in locis iam adductis. Huius sententiæ fundamentum illud est, quia ex quo Episcopus illum tolerauit, præsumptio est, quòd canonicè, & cũ licentia Abbatis illum met constitue-
5 rit, secundum Bissig. d. decis. 4. in fin. & ob huiusmodi erroneam præsumptionem, & publicam vtilitatem, sententia ab ipso prolata valebit, secundum Guid. Papæ d. decis. 563. nu. 1. quia ob communem errorem, & pu-
6 blicam vtilitatem gesta per erroneũ iudicem, sustinentur, l. Barbarius, vbi Bar. & alij, ff. de offic. præsid. l. 2. C. de sent. præsertim, quando toleratur à superiore Episcopo, quo casu habet
7 iurisdictionem propter publicam vtilitatem, per ea quæ scribit Fel. in c. sciscitatus, nu. 5. ver. aliæ rationes, extra de rescr. dum dicit: ordinarium toleratum à superiore habere iurisdictionem ordinariam.

8 Ampliatur ista sententia, etiam si lata fuisset per Monachum Vicariũ Capituli sede vacante, absq; licẽtia, vel tolerãtia Abbatis, Pauin. de pot.

c.sede vac.2.par.prin.q.10.num.15. post Canonist. in cle. & si principa-
9 lis,de rescrip. Declaratur,vt procedat,quando ab initio non fuit oppositum contra personam ipsius Monachi, videlicet, quòd non poterat esse Vicarius sine licentia Abbatis, quia tunc valet sententia, & processus,vt declarant Bissig. Rot. Guido, & Vant.in locis præallegatis, & ra-
10 ctione,quia processus, & sententiæ latæ per iudicem,qui patiebatur defectum suæ potestatis impeditiuum, si non fuit oppositum,ipso iure tenent, Innoc.Abb. & Fel. in d.c.sciscitatus, col.3. num.4. ext. de rescr. Vant.de null.tit.quib.mod.sententiæ nul.def. poss.nu.4 & est communis opin.teste Fel.& Vant.in locis præallegatis.

SVMMARIVM.

1 *Religiosus ordinis mendicantium non potest esse Vicarius Episcopi.*

2 *Simonias committendi occasio, & recedendi à regula, dari non debet.*

QVAESTIO XL.

Quid autem de religioso ordinis mendicantium?an possit vicarius episcopi deputari? Respon-
1 deo,quòd non,clem.1. §. ad prioratus, & ibi Paul.& Card.nu.6. de reg. Rebuff.in prac.benef.tit.de Vic.epis. nu.32.Franc.Marc. q.Delphin.1287. num.1. par.1. post Io. And. & Io. de Imo.in c.fi.extra de cler. ægrot. Ant. de Præt.in tract. de iurisd.episc. c.6. nu.43.Paul.Fusc.de Visit.& reg.eccl. c.17.nu.100.lib.2. Courad.de const. epis.nu.5.Cucc.Inst.iur.cano.de vic.
2 epis.nu.56. Ea ratione,quia daretur occasio committendi simonias, & à regula recedendi contra tex. in c.1. sess.25.apud Concil.Trid.vt animaduertit Card. in cle. plerisq; num.14. de elect.

SVMMARIVM.

1 *Iudex laicus maleficiorum,non potest esse Vicarius Episcopi. Declaratur,num.5.*

2 *Ordinatos iudicare non potest,qui nō potest ascendere ad ordines.*

3 *Irregularis fit iudex, & quicunque participat in causa sanguinis.*

4 *Sanguinis effusio non decet ministros Dei.*

6 *Episcopus dispensare potest dictatorem vindictæ sanguinis.*

QVAESTIO XLI.

Dixi supra,quòd Vicarius Episcopi non debet esse laicus. Quæro modò, an is, qui fuit iudex laicus
1 maleficiorũ,possit esse Vicarius Episcopi. Respondeo, quòd non, teste Bal.in prælud. decret. in ver.vniuersis,col.2. num.18. sequitur Pauin. in tract.de pot.c.sede vac.2.par.princ. q.10. nu.34. Ant.Franc. in apost. ad Abb.in c.sicut,ante finem, extra ne cler.vel mona.Io.de Sel.tract.de benef.par.2.q.23.nu.13. Qui enim non
2 potest ascendere ad ordines, non potest iudicare ordinatos, secundum Bal.in d.ver. vniuersis, num.18. post Inno.in c. cum P.Manconella, extra de accus. Et aliàs diuus Thomas 4. sent.dist.2. 2.art.5.post medium,scri-
3 bit,quòd iudex,& omnes, qui participant in causa sanguinis, sunt irre-
4 gulares propter hoc,quòd effusio sanguinis

guinis non decet ministros Dei; refert illum Ant.Fran.in apost.ad Abbat.in c. sicut, ante finem, extra ne cler.vel mona. firmant Canonistæ in c.in Archiepiscopatu,c.clerici, & c. sententiam,extra eod.Diaz in prac. crimi.cano.cap.92.Dec.c.2.nu 4.de
5 iud. Declaratur,nisi fuerit dispensatus,vt per Card.in c.1. extra ne cle. vel mona. Fel.in c. cum illorum, nu. 12. de sent. excom. Et de episcopo
6 dispensante dictatorem vindictæ sanguinis,Bertach.tract.de episc.par.2. lib.4.tit.de ant.epis.circa spir. num. 141. vers. 156. & ab omnibus irregularitatibus, non deductis ad forū contentiosum,Concil.Trid.c. 6. sess. 24.in decreto de reseruat,

SVMMARIVM.

1 *Canonicus sæcularis Vicarius Episcopi deputari potest.*
2 *Et Vicarius capituli sede vacante.*

QVAESTIO XLII.

NVmquid etiam Canonicus sæcularis deputari possit Vica-
1 rius Episcopi? Respondeo, quòd sic, vt per Card.in cle.statutum, de elec. Pauin.trac.de of.& pot. ca.sede vac. 2.par.prin.q.10.num.4.Foller.super const.regni,tit.de sacrosf.eccl.nu.75. Ancar.Card. Abb.& Imo.post Ioan. And.in c.cum olim,de re iud.& But. in c.petitio,nu.2.extra de proc. Bal. cons.344. lib.5. Card. cons.53. incipiente,Decanus,de quo meminit Felin.d.c.cum olim, col.1.cum cæteris adductis per Ferret.cons.327. nu.4. & per totum. Ex quibus constat Canonicum tam ab Episcopo, quàm
2 etiam à capitulo sede vacante Vicarium creari,& constitui posse.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi Canonicus percipere potest in ecclesia duas distributiones quotidianas,vnam tamquam Vicarius,& alteram vti Canonicus residens.*
Contra,num.2.
Declaratur,num.3.
4 *Vicarius episcopi excusatur à residentia sui beneficij, & illius fructus lucratur.*
Declaratur,num.5.
Contra,num.6.

QVAESTIO XLIII.

SEd reuocatur in dubium, an Vicarius Episcopi,qui ex statuto,& consuetudine ecclesiæ habet in illa vnam præbendam Canonicalem, & quotidianas distributiones residentiæ, etiam si non intersit diuinis, & est Canonicus in dicta ecclesia præbendatus,possit percipere, & consequi in eadem ecclesia duas distributiones quotidianas,vnam,quia Vica-
1 rius,alteram vti Canonicus residēs, & diuinis interessens. Nam Io.And. in occurrenti casu ecclesię Florentinæ respondit pro affirmatiua,vt ipse refert in c.cum olim,de re iud.cuius iura,& rationes ponunt,& sequūtur Ancar.Card.Abb.& Imo. in d.c. cum olim, & hanc partem sequitur consulendo Bal. in cons. 344. incip. & pro ista opinione,lib.5. Cuius consilium refert, & sequitur subscribendo Card.cons.53.incip. Decanus Ecclesiæ Tridentinæ,de quo etiam me-

minit iterum Card. in d.c. cum olim, quos refert, & sequitur Fel. ibi, col. 1. Ferret. cons. 327. num. 4.

2 Sed quòd Vicarius, & Canonicus non consequi debeat, nisi vnicam residentiam, tamquam Vicarius, vel Canonicus residens, ad sui beneplacitum, probant Butr. & Aret. in d.c. cum olim, duabus rationibus, quas refert, & sequitur Ferret. contra Vicarium Concordiensem, d. cons. 327. num. 4. post Nic. de Mill. in repert. in ver. distributiones, & hanc partẽ magis æquam esse, & in puncto iuris veriorem testatur idem Ferret. qui, nu. 5. declarat in hac quæstione standum

3 esse consuetudini ecclesiæ, post Butr. Card. & Abb. in d.c. cum olim, & ex facto probat Vicarium Episcopi Cõcordiensis, qui Canonicus erat, habere vnicam residentiam ratione consuetudinis. Et Vicarium Episcopi Canonicum non posse percipere distributiones quotidianas comprobat Alfon. Carmonens. tract. de benef. incompat. c. 10. num. 16. par. 2. Vbi declarat, nisi consuetudo sit in contrarium, quia seruanda erit.

Non tamen diffiteor Vicarium Episcopi excusari à residentia, & fa-

4 cere fructus sui beneficij, vel Canonicatus, suos in absentia, per tex. in c. ad audientiam, & c. de cætero, ext. de cler. non resid. & in specie firmat Rebuf. in prac. benef. tit. de Vic. epis. nu. 5. Alfons. Carmonens. trac. de incompat. benef. c. 10. nu. 15. & 16. par.

5 1. qui declarant, nisi consuetudo esset in contrarium, secundum Rebuff. & Alfons. in locis propè citatis, & tunc etiam excusari à pœna priuationis

6 beneficij. Quamuis contra Clericum inferioris gradus à Canonico inseruientem Episcopo pro Vicario cum ipsius Episcopi dispensatione decisum fuerit in Rota, quòd fructus non lucretur in vna Calaguritana fructuum coram R. Patre Bubalo die 17. Martij 1583.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus, & Cardinalis potest eligi Vicarius alterius Episcopi.*
Contra, num. 2.
Declaratur, num. 3.

QVAESTIO XLIIII.

1 SEd mirum videtur, Episcopum, & Cardinalem electos ad Vicariatum Episcopi fuisse, vt scribit Rebuf. prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 35. 39. & 68. Mandos. reg. Cancel. 24. de malè promot. q. 6. nu. 13.

2 Quia diuersum firmant expressè Io. de Plat. trac. de excom. par. 2. nu. 4. Mill. in reper. in ver. Vicarius episcopi, Ant. de Pret. tract. de iurisd. epis. c. 6. num. 43. in fin. Ioan. Picard. inter consi. Menoch. 52. num. 59. vo-

3 lumine primo. Quod tamen declaratur, nisi vrgens adesset necessitas, secundum Io. de Plat. & Picard. in locis iam adductis post glo. in c. quoniam, extra de off. ord.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia plures parochiales, & dignitates ecclesiasticæ recipi non debent.*

2 *Beneficium primum curatum dicitur ipso iure vacare per secundum.*

Am-

Ampliatur, num. 3.
4 *Vicariatum Episcopi acceptans priorem dignitatem, siue curatum beneficium, & num.* 6.
Contra, num. 7.
Declaratur, nu. 11. *&* 12.
5 *Vicariatus Episcopi perpetua dignitas esse potest.*
8 *Vicaria Episcopalis in titulum non confertur.*
9 *Vicarius Episcopi remoueri potest ad libitum.*
10 *Vicaria Episcopalis non est perpetua, nec est dignitas incompatibilis, sed compatibilis cũ alia.*
Ampliatur, num. 11.
Declaratur, nu. 12. *cum seq.*

QVÆSTIO XLV.

ET quia olim fuit prohibitum in Concilio Lateranensi, vt nullus diuersas dignitates Ecclesiasticas,
1 vel plures Ecclesias parochiales reciperet contra sacrorum canonum instituta, c. quia nonnulli, de cler. nõ res. c. eam te, extra de ætate, & quali. & 21. q. 1. per totam: & postea statutũ in Cõcilio generali, quòd per se-
2 cundum beneficium curatũ dicatur ipso iure vacare primum, c. de multa, vbi Abb. ext. de præb. & in extrauag. Io. Papæ, 22. incip. execrabilis, & postremò hoc idem innouatum in Concil. Triden. c. 3. & 4. sess. 7. in decreto de reform. & 17. sess. 24. in decreto simili, de quo latè in proposito, Carauita. in coment. super rit. magnæ curiæ Vic. in ritu. 30. nu. 30. cum plur. seq. & ampliatũ in personatib.
3 & dignitatib. d. c. de multa, cum glo. in ver. in eadem, in fi. vbi Docto. & in Vicaria firmat Goffred. in summa ti. de off. Vic. nu. 9. Carauit. qui plures tradit declarationes, d. ritu 3. num. 31. cum seq.

Quæro modò, in proposito, nunquid acceptans Vicariatum Episcopi perdat dignitatem, vel beneficiũ curatum. Dubium facit glo. in clem. & si principalis, vbi Doct. de rescri. & glo. in clem. auditor, de rescr. Vbi
4 habetur, quòd per Vicariatum Episcopi dicitur quis habere dignitatẽ. Et satis est, quòd huiusmodi dignitas possit esse perpetua, quia fortè Episcopus non remouebit huiusmodi Vicarium in vita, arg. l. Iurisperi-
5 tos, ff. de excus. tut. cum adductis per Fel. in c. G. perpetuus, nu. 2. ext. de fide instru. ex quibus hanc partem defendit Abb. in d. c. de multa, num.
6 23. extra de præben. post Goffre. in sum. tit. de off. Vic. num. 9.
7 Sed contrariam sententiam tenet Calder. cons. 9. de rescr. Abb. in d. c. de multa, nu. 23. Fel. in c. postulasti, nu. 1. col. 2. in fi. Dec. nu. 1. in fi. extra de rescr. ea ratione, quia Vicaria episcopalis in titulum non confertur, c.
8 cum eo, de elect. lib. 6. c. peruenit, ex. de appel. prout etiam, quia Vicarius
9 potest ad libitum remoueri per Episcopum, glo. in clem. fi. de procur. & in cle. & si principalis, in ver. per electionem, vbi Ancar. col. 2. Card. nu. 10. Abb. num. 9. de rescr. Holt. in sum. de off. Vic. §. & in quibus, ver. sed nũquid, Barb. in c. postulasti, in 1. not. in fi. de rescr. Bertrand. cons. 72. nu. 1. in
10 x. vol. Et ideò non est perpetuus, nec habet dignitatem incompatibilem, sed cõpatibilem cum alia, Abb. in d. c. de multa, nu. 23. Pauin. de offic. & pot. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10.

de Vic.episc. num.7. Carauit. super rit. magnæ Curiæ,ritu 3.num.32. & latè differendo comprobat Alphon. Carmonens.de benef.incomp.par.2. cap.10.nu.1.cum seq.& nu.16.

11 Ampliatur tam in Vicario generali Episcopi, quàm etiam in foraneo,& Vicario capituli sede vacante,nec non in habente officia temporalia ab Episcopo,& in Vicario Episcopi habēte Vicariam perpetuam, Alphons.d.tract.c.10.num.18.vsque ad finem,licèt Fel. sentiat contrariū d.c.postulasti,num.2.

12 Declaratur,nisi Vicarius Episcopi electus, sit Episcopus, quia tunc statim expirat Vicariatus, Bal. in l. iudicium,num.3.ff.de iudic.

SVMMARIVM.

1 *Quilibet regulariter seruire debet ecclesiæ in propria persona. Declaratur,nu.7. & 10.*

2 *Episcopus tenetur sibi Vicarium constituere.*

3 *Episcopus vnus,& vnus Vicarius debet esse in qualibet Ciuitate.*

4 *Archiepiscopus tenetur constituere Vicarium Episcopo negligenti.*

5 *Intellectus Feli.ad c.in noua. 16. q.7.confutatur ab Auctore.*

6 *Vicarius Episcopi dicitur etiam Vicedominus.*

8 *Rectores ecclesiarum Vicarios sibi constituere regulariter non possunt.*

9 *Vicarÿs Episcoporum multa committi possunt,quæ alÿs non possunt.*

11 *Episcopus coadiutor deputatur alteri Episcopo propter eius imbecillitatem,& senectutem.*

12 *Episcopus semper est in necessitate, propter regimen episcopale.*

13 *Episcoporum munus grande est.*

14 *Episcopus captus à Turcis,nec beneficia conferre potest,nec Vicarium creare.*

15 *Episcopus ante apprehensionem episcopatus Vicarium creare non potest.*

QVAESTIO XLVI.

Post species,differentias,&qualitates Vicariorum Episcopalium, videamus à quo eligi,& constitui debeant,qualiter,& quando, & in quo loco. Et ideò quæro in primis, an Episcopus teneatur, constituere Vicarium.Dubitari poterat ex eo,quia
1 quilibet regulariter debet in persona propriè ecclesiæ deseruire,c.quia nonnulli,vbi glos. extra de cler. non resi.c.relatum,eod.titu. Host.in sum. de of.Vic.§.& in quibus,num.4.cum adductis per Bald. in l. aliquando, num.1. ff.de offic.proconf. Fel. in c. quoniam,ante finem,ext.de offi.ord. Vbi hoc sub dubio reliquit, diluens omnia iura,& rationes ex aduerso citatas ibi per Abb.glos.in tit. de offi. Vic.in princ.in ver.rationabili, Inst. iur. cano. Lancellot. Capra reg. 92. num.10. cum seq.

Secundò,adducitur hæc ratio:Episcopus tenetur sibi constituere Vicarium, quando vrgens necessitas postularet, d.c. quoniam, vbi Abb.ext. de off.ord.c.petisti.7.q.1.firmat glo. in c.2.in ver.statuātur,extra,ne prælati vices suas:ergo arguendo à speciali,citra vrgentem necessitatem nō tene-

tenetur, & ideò hoc sub dubio reliquit glo.Inst.iur.can.Lancellot.in d. titu.de offic.Vic.in princi.in ver.non potest,& probat hanc partem Bero. in capit. prudentiam, de offi. deleg. nu. 100. & ita decisum fuit in Rota, teste Moh. decis.manu scr. 356. Vic. suo cogitur,Gom.20. si consueuerit, lib.2. Put.6.de offi. Vic.

2 Sed contrarium tenet Bald.in d.l. aliquando,num.1.in 4.oppos.Abb.in d.c.quoniam,nu.3.Dicens etiam extra huiusmodi casum Episcopum teneri sibi constituere Vicarium, vel officialem, & aliàs de hoc fuisse interrogatũ: & ibi etiam idem firmat

3 Bal.dicens,quòd in qualibet Ciuitate debet esse vnus Episcopus,& vnus Vicarius,sequitur Ruin. consil. 148. nu.4. vol.2. Boer.decis.347. num.6. Dicens Episcopum posse cogi tenere Vicarium,Lancellot.Inst.iur. can. de offi.Vic.in princ.Rebuff.tract.nominat. q. 4. num. 61. Dicens, quòd Episcopus tenetur creare Vicarium, & illum in Ciuitate relinquere, Couar.lib.3. var.resol. cap. 20. num.4. Foller.in prac.cri.can.1.par. moral. num.74. Bero.cons.23.num.4.vol.1. Cucc.Inst.iur.cano.de epis. num.72. tit.6.lib.2. Alphons.Carmonẽs.trac. de benef. incompat. par.2. c.10. nu. 9. & per immemorabile tempus Episcopos, maximè nobilium ciuitatum,habuisse,& habere,Vicarios testatur Gabr. conf. 32.num.22. lib.2. post hæc scripta visus. Mouentur ex tex.in c.in noua. 16. q.7.& in c. cum simus,9.q.3.& in c. quoniam,89.dist. Vbi dicitur,quòd Episcopus tenetur

4 ecclesiæ suæ constituere œconomum generalem, & eo negligente Archiepiscopum debere sibi illum constituere. Quem œconomum generalem pro gerente vices Episcopi vniuersaliter etiam in iudicandis clericis probat tex.in d.c. in noua, vbi iste œconomus appellatur Vicarius,quẽ tamen impugnare videtur Fel. in d. c.quoniam,in fin. intelligendo illum tex. loqui de œconomo, non autem de Vicario,ex eo, quia illud verbũ, iudicare,positum in d.c.in noua, capitur pro quadã auctorizatione, quã habet œconomus in rebus exigẽdis, & quia si loqueretur de Vicario,diceret,iudiciũ,non autẽ testimoniũ. Sed

5 tamẽ iste intellect⁹ Felin.videtur repugnare verbis expressis in d.c.in noua,quæ de Vicario loquuntur, & œconomum intelligũt esse Vicarium, nec illud verbum, iudicare,consonat auctorizationi œconomi, sed potius iudicis, sicut est Vicarius Episcopi ratione correlationis, igitur nec intellectus Fel.conuenire debet, l.4.§. toties, ff.de damn.infec. cum simil.

Secundò adducitur tex.in c.volumus,89. distin.vbi summus Pontifex mandat Paschasio episcopo,vt ordinet sibi Vicedominum, qui idoneus, & paratus existat causis,quæ eueniunt,firmat Alber. in dictionario, in ver.Vicedominus debet.

6 Sed Vicedominus dicitur vicarius episcopi, Abb.in c.2.num.3.ext. ne Præla.vices suas, Rot. decis.378. tit.de offi. vicar. in no. meritò Vicarium debet episcopus ordinare. Non obstant modò adducta superius in contrarium. Et primò non obstat, ꝙ quilibet debeat ecclesiæ suæ deseruire,d.c.quia nonnulli,&.d c.relatũ, cum alijs superius adductis. Nam iu

ra allegata ex aduerso per Bal. in d.
7 l aliquando, loquuntur de loci seruatore,& in casu speciali secundum eũdem Bal.ibi. Dicta verò per Host. in d.§.& in quibus, loquũtur de Rectoribus ecclesiarum parochialium, qui regulariter non possunt Vica-
8 rios in ecclesijs constituere, c.clericos,extra de offi. Vic. c.extirpandæ, §.qui verò,vbi Abb. extra de præb. quorum ratio longè distat à præsenti quæstione. Nam Rectoribus regulariter est prohibitum constituere Vicarios,d.c.clericos,& d.§. qui verò,& multa committi possunt Vica-
9 rijs Episcoporum, quæ alijs non possunt,Fel.in c.quod ad sedem, num.2. circa finem,ext.de offi ord. Nec Episcopi reperiuntur personaliter astricti, vt prohibeantur adimplere officium per Vicarium,vt probat Ruin. d. consi.148. num. 1. in 4. post alios ibi cumulatos.

10 Secundò non obstat tex. in d.cap. quoniam,& in d.c. petisti, quia specialitas ibi non est illa causa necessitatis,ob quam Vicarius ab Episcopo constituitur,sed qnòd Episcopus eligit sibi Vicarium alterum Episcopũ propter linguarũ diuersitatem, quæ erat in populis illius diœcesis, quib.
11 tenetur Episcopus de Catholico Præsule prouidere, qui illis nationibus sit conformis, & eisdem sacramenta ministret,& ad tex.in d.c.petisti, respondetur, quòd ibi non fuit constitutus Vicarius,sed deputatus coadiutor quidam Episcopus ex speciali indulto Pontificis,& ob senectutem, & imbecillitatem Episcopi, & ideò de coadiutore ad Vicarium,non est inferendum tãquam ab illo diuersum.

12 Secundò respondetur, quòd Episcopus semper dici potest constitutus in necessitate propter ingentes occupationes, in quibus Episcopale regimen, & animarum cura versatur, c.inter cętera, & ibi Abb. & in d.c quoniam, nu.3. ad finem, ext. de off.ord. Host.in d.§.& in quibus,nu. 4.ad finem,Ruin.d.cons.148. num.4. Et si hæc necessitas attenditur, erit potissima causa constituendi Vicarium. Nam munus Episcoporum est
13 adeò grande propter amplas,& diffusas diœceses,vt cum per se ipsos,& si diligentissimos non valeant omnia ministrare,debeant cum alijs onera sua partiri, d.c.inter cętera,cum gl. in ver.per se ipsos,Ruin.d.cons.148. nu.5.quia veh illi soli, qui cum ceciderit,non habet subleuantem, vt ex diuini oraculi mente refert in proposito tex.in c.illud,7.q.1.

14 Declaratur, quãdo Ẽps esset captus à Turcis, quia tunc nec beneficia conferre põt,nec Vicariũ creare, Domin.& Franc.in c.si ẽps,de suppl. negli.præla. quos refert, & sequitur Rebuf.in Concord.Franc.rub.de collat.§.teneantur,in ver.aut eorum Vicarijs,Mandos.in reg.24. cancell. de malè promotis,q 6.nu 13.

15 Secundò declaratur, vt non possit creare Vicarium ante apprehensionem possessionis ẽpatus, quãuis fuerit per Papam pronũciatus ẽps, Fel. cons.40. nu.7. post Abb. in c. qualiter, primò not. extra de elect.

Tertiò declaratur, vt episcopus non possit deputare Vicarium perpetuum,nisi ex legitima causa, neq; talis deputatio ligat successorẽ, Put. decis.4. de off. Vic.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest sibi Vicarium constituere in qualibet parte diœcesis, vel particulari loco.*
Declaratur, nu. 2.
Subdeclaratur, nu. 3.

QVAESTIO XLVII.

POsse autem Episcopum sibi Vicarium constituere in qualibet parte diœcesis, vel particulari loco,
1 tradit Gemin. post Archid. in c. cum Episcopus, nu. 7. de off. ord. lib. 6. Vbi
2 declarat, nisi in illa parte adsit Archidiaconus, habens ex consuetudi-
3 ne iurisdictionem, & subdeclarat, quando eidem Archidiacono competeret per modum præuentionis, vel prioritatis, vt Episcopo, in eiusdem Archidiaconi negligentia, secus si cum Episcopo competeret cumulatiuè.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus debet constituere sibi Vicarium generalem.*
2 *Concilium Lateranense prohibet conferri beneficium, antequàm vacet.*
Nec permittit Episcopo creare sibi Vicarium ad beneficij vacaturam.
3 *Fraus, quæ fieri potest Concilio Lateranensi, prohibenti creare Vicarium ad vacaturam, quãdo esset.*
4 *Rebuffi ratio constituendi Vicarium generalem reprehenditur ab Auctore.*
5 *Vicarius specialis ab Episcopo quando constituatur.*
6 *Vicarij appellatione venit generalis.*
7 *Vicarius Episcopi regulariter omnia potest, quæ Episcopus.*
8 *Episcopi regimen versatur circa temporalia, & spiritualia.*

QVAESTIO XLVIII.

DEbet etiã Episcopus Vicarium sibi constituere generalem, vt
1 tradit Rebuff. in pract. benef. titu. de Vic. epis. nu. 15. & 18. & in tit. forma Vic. Arch. n. 2. Franc. Marc. q. 1062. art. 17. par. 1. ea ratione, quia si Vicarius esset specialis, non autem generalis, fraus fieri posset Concilio Lateranensi, quod prohibet beneficium
2 conferri, antequàm vacet. c. constitutus, & c. fi. vbi Abb. extra, de concess. præb. Nam si Episcopus posset Vicarios speciales facere, videns non posse conferre alicui beneficium vacaturum, faceret ad huiusmodi vacaturam Vicarium specialem, quod ratione fraudis est prohibitum. d. c. constitutus, vbi Abb. num. 5. & in d. c. fin. & cap. fin. cum glo. in ver. commissa, & ibi Io. And. de offic. Vic. in 6. c. statutum, cum glo. in ver. id canonicè, & ibi Doct. de præben. in 6. c. deliberationem. §. prohibemus, cum glo. in ver. cuicunque, & ibi Io. And. de offic. leg. in 6. Et ista fraus
3 cessat generali vicario constituto, dicto §. prohibemus, & d. c. statutum cum cæteris superius adductis, Oldra. consil. 77. Rot. decis. 287. in antiq. & decis. 397. nu. 3. in nouis.

Sed huiusmodi ratio, quę Rebuffi est in loco superius citato, non videtur vsquequaque vera, quia licèt Episcopus Vicarium specialem ad beneficia

ficia conferendum constituere non possit in fraudem Lateranensis Concilij iuribus superius citatis: non tamen sequitur, ergo debet illum facere generalem, quia nulla fraus fit concilio Lateranensi, si Vicarius nõ est generaliter constitutus, cum de-
5 putari possit specialiter ad alios actus, quàm ad conferendum, vt scribit Felin. in rub. nume. 4. extra, de offic. deleg. Franc. in cap. dilecti. q. 3. extra de appel. Couar. lib. pract. q. cap. 4. nu. 8. & dixi supra, q. 14. & 22. per totum. Quinimo si ratio constituendi Vicarium generalem illa esset, ne scilicet creando speciales Vicarios, fraus fieret Lateranẽsi Cõcilio, sequeretur omni modo esse prohibitũ Episcopo facere Vicarios speciales contra tex. in cap. 6. sess. 24. apud Concil. Triden. in decreto de reforma. & contra auctoritates superius adductas. Et ideò crederem, illam esse veram rationem creandi Vicarium generalem ab Episcopo, quia appellatione Vicarij venit ge-
6 neralis, Feli. in c. G. perpetuus, numer. 2. Dec. num. 1. ad finem, extra de rescrip. in cap. postulasti, & dixi supra, q. 4. & confirmatur hæc ratio, quia Vicarius regulariter omnia po-
7 test, quæ potest Episcopus, Hostien. Ioan. And. Archid. & alij in cap. fin. de offic. Vic. in 6. Bertac. trac. de epis. par. 6. lib. 4. titu. de Vic. episc. num. 3. Port. Imol. consil. 99. nu. 43. Couar. d. ca. 4. num. 4. Rolan. consilio 86. num. 83. in primo. Sed hæc regula non conuenit, nisi generali, cum specialis Vicarius non omnia possit, quæ potest Episcopus, cuius administratio non est circa specialia tantũ, 8 sed generalis est in spiritualibus, & temporalibus, cap. si quis, 1. quæst. 3. cap. fin. de concess. præben. c. cum nobis olim, in fi. de elect. c. penul. & fin. de supplen. neglig. prælat. in 6. Bald. consilio 478. numero primo, cum sequen. volumine quarto, meritò, vbi dicitur, quòd Episcopus debet sibi Vicarium constituere, de Vicario est intelligendum, qui generalis est deputandus.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi debet esse generalis, tam in spiritualibus, quã etiam in temporalibus.*
At contra, quòd sufficiat, si generalis in spiritualibus cõstituatur, numero 3.
Declaratur, num. 4.
2 *Vicarius Episcopi in temporalibus cõstitutus, spiritualia exercere non potest.*
3 *Vicarius Episcopi deputatus in spiritualibus cum iurisdictione, differt à deputato sine iurisdictione.*

QVAESTIO XLIX.

NOn solùm autem Vicarius Episcopi generalis esse debet, sed
1 tam in spiritualibus, quàm etiam in temporalibus videtur deputandus, vt probat Pauin. in trac. de of. & pot. cap. sede vac. par. 1. q. 43. nu. 5. dum inquit, vicarium datum ad temporalia tantũ, nõ posse spiritualia exercere, Fran. Mar. q. Delph. 1587. nu. 17. Rebuf. in prac. benef. ti. de Vic. episc. nu. 18. & forma Vica. Arch. nu.
2 15. & seq. vbi tenet Vicarium Episcopi

scopi non esse generalem, nisi in spiritualibus, & temporalibus: sequitur Melil. in opusc. de Præced. Vic. t.1.nu.5.Cuec. Inst. iur. can.de Vic. epis.num.60.

3 Sed contrarium probant Feder. q.302.nu.4. & Diaz. in prac. cri. cano. c.3.nu.3.dũ dicunt, quòd si Episcopus faciat vnum Vicarium generalem, talis intelligitur generalis in spiritualibus,moti ex c.nullus.§.Episcopo autem,de temp.ord.in 6.Concil. Trid.c.1.2.3.& 4. sess. 13. in decreto de reform.Et in breuibus summi Pontificis,cum delegantur causæ Episcopis, seu eorum Vicarijs, Vicarij generales in spiritualibus appellantur.Ideò satisfactum erit legi, si Episcopus Vicarium in spiritualibus, generalem sibi constituat. Tu-
4 tius tamen esset illum constituere generalem in spiritualibus, & temporalibus, propter ingentes Episcoporum necessitates, in quibus animarum cura versatur, arg. c. inter cætera, vbi Abb. extra de offi. Vic. §. & in quibus, num. 4. ad finem, & ita constitui solent vt plurimum ab Episcopis cum ampla, & libera facultate, & cum iurisdictione ad euitandam differentiam inter Vicariũ in spiritualibus cum iurisdictione, vel sine, de qua Rot. decis. 7. aliàs 371.nu.1. in no.post Paul. Zenzel. & Guil.in clem.2.de rescr.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus plures Vicarios sibi constituere potest.*

2 *Iudices plures creari possunt, sicut plures procuratores, administratores, plures actores, plures tutores, & curatores.*

3 *Sicut etiam capitulum sede vacante.*

4 *Et potest constituere non solùm plures Vicarios generales, sed etiam plures foraneos.*

5 *Et tam in solidum, quàm pro parte.*

QVAESTIO L.

Illud autẽ certi iuris est,quòd Episcopus plures Vicarios sibi con- 1
stituere potest, clem. & si principalis, vbi Card.nu.3.de rescr.c.prudentiã, vbi Abb.num.10.Feli. in prin. & latius Bero.num.2. ext.de of. deleg. post Bar. & Bal.in l.1. nu.7.ff. de off. cons.Lancello.Inst.iur. cano. de iud. §.item mandari. Albe. in ver. Vicarius,vide supra,ad fi. Old. cons.318. num. 1. & seq. Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 203. Fran. Mar. q. Delph. 997. in prin. par. 1. Cuec.Inst. iur.cano.de Vic. epis. nu 43.lib. 2.

2 Quemadmodum enim dari possũt plures procuratores,actores,tutores, curatores,& administratores, ita etiam plures iudices. l.si quis. §. vnius.l. plurib. l.qui duo. ff. de proc. c.duo,eod.titu.lib.6.l.si alicuius, vbi Bar.ff.de neg.gest.l.creditor.§.duobus,vbi Bart. ff. manda.& in l.1.§. si plures,vbi Bart. per discursum. ff.de exerc.l.decreto.§. si. duobus. l. diui. l.cum plures. l.tres.l. si plures.ff. de administr.tuto.l.1.& per totum. C.si ex plur.tutor.

3 Ampliatur idem in capitulo sede vacante, quod potest plures Vicarios constituere, Io. And. in c. tua, ext. de offi. Vic. Pauin. in tract. de pot.

potest. cap. sede vac. 2. par. prin q. 10. num. 6.

4 Secundò ampliatur, vt tam plures Vicarij generales, quàm plures Vicarij foranei, creari possint, vt probatur in d. clem. & si principalis, in princi. cum gl. & ibi Card. num. 3. & seq. Inn. in c. Romana, de offic. ord. in 6. latè Fel. in c. causam matrimonij, num. 8. extra de offi. deleg. post gl. in c. quoniam Abbas, in ver. substitutum, vbi Abb. & alij, extra eo, & in d. c. prudentiam vbi Bero nu...

5 Tertiò ampliatur, vt tam in solidum creari possint, quàm simpliciter, & pro parte gl. in d. cle. & si principalis, in princip. vbi Card. nu. 3. & seq. Bal. in l. 1 ff. de of. conf. quem refert, & sequitur Feli. in d. c. prudentiam, num. 1. post Abb. num. 10. Fran. Marc. d. q. 997. in prin.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest in totum eximere Ecclesiam à sua iurisdictione.*
Contra, num. 2.
3 *Episcopus, quando de consensu capituli constituere possit aliquẽ Vicarium perpetuum.*
4 *Episcopus per constitutionem Vicarij perpetui, non dicitur à se in totum abdicasse iura Episcopalia.*

QVÆSTIO LI.

1 Controuersi iuris est apud Canonistas, an Episcopus possit in totum eximere Ecclesiam à sua iurisdictione. Nam pro affirmatiua, re-
2 spondit Oldr. cons. 182. & Fede. consil. 147. sed negatiuam probat Ioan. Andr. in cap. cum venerabilis, quem retulit Abb. ibi, numero 4. extra de consuetu.

Sed quæro modò in proposito, an Episcopus possit per modum cuiusdam Vicariæ perpetuæ cócedere inferiori Prælato, etiam recipienti nomine suæ dignitatis omnia iura Epi-
3 scopalia. Respondit Abb in d. c. cum venerabilis. num. 4. Episcopum posse de consensu capituli constituere aliquem Vicarium suum perpetuum, nomine dignitatis suæ, vt illa exerceat tamquam Vicarius Episcopi, præter tria, vt cathedraticum, reuerentiam, & charitatiuum subsidium; conferunt etiam tradita per Canonistas, in c. cum satis, extra de
4 offi. Arch.

Declaratur secundum Abb. in loco superius citato, quòd per constitutionem huiusmodi Vicarij perpetui, non sunt ex toto abdicata ab Episcopo iura Episcopalia. Quia saltem eo Vicario negligente poterit Episcopus illa iura exercere, arg. c. irrefragabili. §. excessus, extra de of. ord. & eorum, quæ ad hanc declarationẽ scribit Inno. in c. in Lateranensi, nu. 4. extra de præben.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus creare potest Vicarium specialem ad beneficia conferendum.*
Communis est contra, nu. 2. *&* 4.
3 *Io. Andrea consilium datum cuidã scholari suo reprehenditur.*
4 *Communis opinio, quòd Vicarius specialis ad conferendum beneficia creari non posit ab Episcopo.*

Am-

Ampliatur, num.5.8.9.11.13.14. 15. 16. 17.

Declaratur, nume. 18. 19.20.21. 24, 25. 28.

6 *Generalis concessio restringitur ad specialem praecedentem, & num. 10.*

Et ad naturam rei, de qua loquitur dispositio, num.7.

12 *Consuetudo inducens votum captandae mortis, non valet.*

13 *Collatio beneficij nulliter facta per Vicarium, non potest ab Episcopo ratificari, sed est facienda de nouo.*

18 *Papa dare potest alicui specialem potestatem conferendi etiam certa beneficia.*

19 *Reges, & Principes laici creare possunt generales procuratores, & illis dare potestatem conferendi beneficia, & praesentādi.*

22 *Concilium Lateranense prohibet promittere beneficia, antequàm vacent.*

23 *Mortis captandae votum induci non debet.*

26 *Episcopus dare non potest facultatem conferendi beneficia alteri, quàm Vicario generali, & num. seq.*

QVAESTIO LII.

RVrsus quaeritur, & in dubium ēt reuocatur, an Episcopus creare possit Vicarium specialem ad bene-
1 ficia conferendum. Et posse sentit Bissign. ad Rotam, decis.2.tit.de con cess.preb.quem sequutus fuit Staphi. in 3.par.de lit.gra. in qua tractat de var.mod. vac. fol. 68. & in alia impress.fo.57. sicut refert Papaz.in addit.ad Rot.decis.397. nu.5. de offic. Vic. in nouis.

2 Sed contrarium tenent Io.And.in in c.deliberatione, §.prohibemus, de offi.lega.in c.fin.de offi.Vic. in c.statutum, de prob. lib.6. vbi etiam Archid.in glos.in.ver.generaliter, & in d.c.fin.vbi Gemin.num.9.Franc. col. col. 2. in fin. de offic.Vica.eod.lib.6. Host.& Inno.in c.ex parte, el primo, extra de offic. deleg. Rot. d. decis. 397. vbi Papaz. in apost. nume. 5. & decis.327.tit.de offic.Vic. in antiqu. Abb.in c. constitutus, nume. 5. post Butr.& Imo. super glos.penult. colu. 4. extra de concess. praeb. Bellame. decis.343. Oldrad. cons.77.Paris.cōsil.50.nu.1. cum seq.in 4. Staphil. de lit.gra.& iust.fol.68.latissimè Franc. Marc. q.Delph.317.nu.8.& 99.nu.7. 8.& 9. cum seq. par. 1. Vbi damnat
3 Io. Andr.in d.c.constitutus, quia dedit consilium cuidam scholari suo, qui volebat dare potestatem vni cōferendi primam vacaturam, quòd daret sibi tamquam Vicario generali potestatem conferendi omnia beneficia ad ipsum spectantia, deinde scriberet sibi per aliam literam inhibendo, ne post primam collationem faceret aliam, nisi habito respōso ab ipso, Ioan.de Selua, in tract. de benef. 2.par. q. 22. nu. 1. & est communis opinio, vt testatur Rebuf. in
4 prac.benef. tit.forma Vic.Arch. nu. 7. Couar.lib.3.var.resol.c.20. nu.6.

Probatur haec communis sententia ex text.in d. c.statutum, ver. tantummodo, de praeben.in 6. Vbi Episcopus, vel alter, ad quem spectat beneficiorū collatio, non potest illam cōcedere, nisi eius Vicario generali. Se-

Secundò adducitur tex. in d. c. de
liberatione, §. prohibemus, de offic.
leg. in 6. Vbi prohibetur expresè le-
gato, etiam de latere, ne in genere,
vel in specie cuiquam committat, si-
ue det potestatem recipiẽdi resigna-
tionem, & conferendi beneficia etiã
personis idoneis infra legationem
suam existentia, ea ratione, quia per
huiusmodi commissionem daretur
via ad beneficia vacatura, contra
Concilium Lateranense, in d. c. con-
stitutus, de concess. præben. & in d. §.
prohibemus, & hoc per indirectum,
quia ille, qui vellet permittere ius
ad vacatura alicui, constitueret Vi-
carium amicum illius, quem scit illi
beneficium collaturum, & sic fraus
fieret concilio, vt animaduertit glo.
in d. c. si in commissa, de offic. Vicar.
in 6. Paris. d. cons. 50. nu. 10.

Non aduersantur auctoritates su-
perius in contrarium relatæ, quia
tolluntur ex prohibitione supra de-
ducta in d. c. statutum, & ex ratione
dicti cap. constitutus. Vbi prohibe-
tur huiusmodi concessio, ne aperia-
tur via ad beneficia vacatura. Et
quia Bisign. in dicta decis. 5. supra
relata in contrarium loquitur, quan
do non committitur generalis pote-
stas conferendi, quouis modo vacet
beneficium, sed dumtaxat, si vacet be
neficium per resignationem facien-
dam, sub quo modo cessat ratio Con
cilij Lateranensis, & periculum cap-
tandæ mortis, cum facultas data nõ
sit in casu vacationis per mortem,
sed per resignationem, vt declarat
idem Bisign. d. decis. 5. Et isto casu
etiam corruit eius opinio ob frau-
dem, quæ fieri posset à resignatario
cum resignante, quando sciret com-
missionem huiusmodi esse factam ab
Episcopo, vt animaduertit Papaz. in
addi. ad Rot. d. decis. 397. nu. 5.

5 Ampliatur ista communis, vt pro
cedat etiam si Episcopus daret Vica
rio generalem potestatem conferen-
di, & illum postea crearet Vicarium
generalem, quia adhuc diceretur Vi
carius generalis ad conferendũ tan-
tùm, non autem in spiritualibus, &
temporalibus, & ideò non teneret,
Rebuff. dicto tit. forma Vic. Archiep.
num. 3. ea ratione, quia illa genera-
6 litas restringitur ad specialem con-
cessionem conferendi, l. quæsitum, §.
sed si fundus, vbi Bart. ff. de fundo
instr. Doct. in c. pastoralis, §. fina. & §.
sedes, extra de rescrip. & ad naturã
7 rei, de qua loquitur dispositio, l. sed
si adijciatur, ff. pro soc. l. 1. §. 1. de off.
procur. Cæsar Soc. iun. cons. 145. nu.
44. in princ. Crauet. cons. 186. nu. 1.
Cephal. cons. 77. nu. 88. in princ. Et
ideò diceretur creatus ad conferen-
dum, & non valeret ratione fraudis
superius allegatæ.

8 Ampliatur, etiã si Episcopus crea-
ret illum generalem ad conferendũ
quæcunque beneficia, quia adhuc nõ
posset, ratione fraudis, quæ indirec-
tè fieri posset ad vacatura, contra
tex. in d. cap. constitutus, & in dicto
§. prohibemus, vt notat ibi Io. And.
& Archid. & in d. c. statutũ, & in dicto
cap. fin. de offic. Vic. in 6. Rebuff. in
loco superius allegato, nu. 4. Franc.
Marc. d. q. 995. nu. 13. & 15.

9 Tertiò ampliatur, etiam si in lite
ris diceret Episcopus: creamus te Vi
carium generalem in spiritualibus,
& temporalibus, specialiter, & ex-
presè

presſè ad conferendum, quia diceretur adhuc deputatus ad conferendum tantùm, & ideò nõ valeret eius constitutio, tamquam expressa illa generalitas restricta fuerit in fraudẽ legis ad specialem conferendi potestatem, Soc. conſ. 260. col. 11. cõcluſ. 5. vol. 2. quem ſequitur Rebuff. in loco ſupra citato, nu. 10. Franc. Marc. d. q. 995. nu. 18. per tex. in d. §. prohibemus, & in d. cap. ſtatutum, de præben. in 6. & per alia iura relata. Et
10 quia quando fit enumeratio ſpecierum poſt genus, illa enumeratio reſtringitur in dubio ad illas ſpecies, l. ſed ſi adijciatur, ff. pro ſoc. l. legata, §. 1. ff. de ſupel. leg. l. quæſitum, §. ſed ſi fundus, vbi Bart. ff. de fundo inſtr. cum concord. quæ ſuperius adduxi in prima ampliatione.

11 Quartò, ampliatur etiam ſi conſuetudo extaret in contrarium, quia non eſſet attendenda, Barbat. in c. cõſtitutus, col. 1. in fine, extra de reſcri. Soc. d. conſil. 260. Rebuf. in loco ſæpius citato, nu. 10. Pariſ. d. conſ. 50. nu. 11. ea ratione, quia votum inducitur captandæ mortis, & ideò con-
12 ſuetudo non valet, tamquam contra bonos mores, c. mala, diſt. 8.

13 Quintò ampliatur, vt non valeat huiuſmodi collatio beneficij ab huiuſmodi Vicario ſpeciali facta, etiã ſi ab Epiſcopo ratificata foret, Guido Papæ conſ. 189 Rebuf. in loco ſuperius citato, nu. 11. ea ratione, quia collatio nulla, ratificari non poteſt, nec retrotrahi, ſed de nouo eſt faciẽda, Soc. in reg. ratihabitionem, de reguł. iur. in 6. c. examinata, vbi Doct. extra de confirm. vtil. vel inutil. Gozad. conſ. 72. nu. 5. Pariſ. qui alios citat conſ. 24. nu. 156. vol. 2. Laur. Sylua. conſ. 71. nu. 16. vol. 2.

14 Sextò ampliatur non ſolum in Epiſcopo, verum etiam in legato de latere, quia nec is dare poteſt ſpecialem poteſtatem conferendi beneficia, & ad huiuſmodi actum ſpecialẽ creare Vicarium, d. §. prohibemus, & ibi Dec. de off. leg. in 6. Rot. d. deciſ. 397. in prin. Abb. in d. c. conſtitutus, nu. 2. cum ſeq. & in c. fi. nu. 6. extra de conceſſ. præb. Pauin. de offic. & pot. cap. ſede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 34. in fine, Franc. Marc. d. q. 995. nu. 7. & q. 317. nu 8. par. 1. Rolan. conſ. 47. nu. 56. in primo.

15 Septimò ampliatur, vt locum etiã habeat in præbenda, d. c. 1. & 2. extra de conceſſ. præben. Roland. conſ. 47. nu. 55. in primo.

16 Octauò ampliatur, vt procedat in quolibet alio habente poteſtatem cõferendi, nam illam alteri ſpecialiter dare non poteſt, c. ſtatutum, §. vt hi de præben. in 6. Pariſ. d. conſ. 50. nu. 1. cum ſeq. Franc. Marc. d. q. 996. nu. 15. cum ſeq. Nam inde ſequeretur illa fraus ad beneficia vacatura, vt docet Abb. in d. c. conſtitutus, & in d. c. fin. extra de conceſſ. præb. & ſuperius dictum fuit.

17 Nonò ampliatur, vt non ſolum Vicarium facere nõ poſſit, ſed nec procuratorem ad cõferendum tantùm, ratione eiuſdem fraudis, gloſ. in d. §. prohibemus, & in d. c. conſtitutus, extrà de conceſſ. præb. Pariſ. d. conſ. 50. nu. 1. & per totum Rebuf. in loco ſuperius citato, nu. 12. Franc. Marc. d. q. 995. nu. 3. & 7.

18 Declaratur, vt non procedat in ſummo Pontifice, qui poteſt alicui dare

dare specialem conferendi potestatem etiam ad certa beneficia, cap. is cui, de præb. in 6. c. proposuit, extra de concess. præben. Oldr. d. cons. 87. Rebuf. in loco aliàs citato, nu. 12.

19 Secundò declaratur in Regibus, Principibus, & laicis, qui nulla habēt iura spiritualia, ad quæ possint generales facere Vicarios, quoniam isti possunt generales procuratores omnium bonorum creare, dando illis potestatem conferendi, & præsentandi, Abb. in d. c. fin. nu. 6. vbi etiā alij, extra de concess. præben. Paris. dicto cons. 50. nu. 4. Rebuff. in loco præcitato, nu. 13. Pau. de Cittad. in tracta. de iure patron. par. 6. q. 41. Roc. Cur. in eod tract. in ver. honorificum, q. 5. Rolan. d. cons. 47. nu. 54. in primo, vbi de communi testatur.

20 Subdeclaratur, vt non procedat, quando specialis potestas daretur præsentandi ad beneficium vacaturum, secus si ad vacans, Rolan. dicto cons. 47. nu. 53. cum sequen. post Feder. de Sen. Abb. & alios, per eum cumulatos.

21 Tertiò principaliter declaratur, vt procedat, quando beneficium esset vacaturum, secus si vacans. Quia tunc potest collator dare specialem alicui potestatem illud conferendi, d. c. constitutus, in fi. & ibi Abb. nu. 5. extra de concess. præb. Rota d. decis. 327. tit. de off. Vic. in antiquis, Io. de Selua in tract. de benef. q. 21. num. 1. par. 2. Bellame. decis. 443. Rebuff. in loco superius allegato, num. 7. & 14.

22 Franc. Marc. d. q. 995. nu. 4. par. 1. ea ratione, quia Concilium Lateranense prohibet beneficia promitti alicui antequàm vacent, d. ca. constitutus, & ideò, ne fraus illi fiat per indirectum prohibetur specialis conferendi potestas alicui dari, antequàm

23 beneficium vacet, ne quæratur votū captandæ mortis, vt animaduertit Abb. in d. c. constitutus, & in c. fi. nu. 6. extra de concess. præb. Paris. dicto cons. 50. nu. 12. & diximus supra, quæ ratio cessat, quando vacat beneficium, quia tunc nulla fraus, nullūq; votum induci potest captandæ mortis, vt probatur in d. ca. constitutus, ergo cessare debet dispositio, l. adigere, §. quamuis, ff. de iure patro. ca. cum cessante, ext. de app. cum vulg.

24 Quartò declaratur, quando Episcopus committeret alicui receptionem resignationis beneficij, & quòd resignatum beneficium alteri conferret, quia tunc & resignatio, & collatio valeret, Bissig. in decis. Rotæ, 5. in antiq. tit. de concess. præb. secundum nouam impressionem, quam refert Staphi. qui latè hanc partem defendit, de lit. grat. & iust. fol. 68. dicens opinionem Rotę esse verissimā, Fran. in d. c. deliberatione, §. prohibemus, ver. & aduerte, de offi. deleg. in 6. Franc. Marc. d. q. 995. nu. 9. quāuis sub dubio, Pauin. tracta. de of. & pot. cap. sede vacan. 2. par. princip. q. 10. num. 31. & 35. ea ratione, quia per huiusmodi commissionem nulla fit fraus Concilio Lateranensi, prohibenti viam aperiri ad vacatura, d. c. constitutus, d. c. deliberatione, & c. 2. & c. ex parte, extra de cōcess. præb. cum alijs superius adductis. Nam Lateranense Concilium prohibet aperiri viam ad vacatura, scilicet, generaliter viam iniquam, per quam veniret etiam modus vacandi per mortem,

item,vt cum generaliter promittitur primum beneficium vacaturum, vel mandatur conferri, sub qua promissione,vel gratia veniret etiam,si per mortem vacaret, & ideò non valet, quia sic captari posset mors aliena, vt animaduertit Bisfign. d. decis.2. num.23. Dicens sic loqui tex. in d.c. constitutus,in c.ex parte,& c. 2. extra de concess. præben. Sed in casu isto non committitur generaliter potestas conferendi, quouis modo vacet beneficium,sed dumtaxat, si vacet per resignationem faciendam, sub quo modo cessat ratio Concilij Lateranensis, & votum captandæ mortis, & ideò valet collatio ab isto speciali Vicario facta.

25 Sed contra huiusmodi declarationem tenuerunt iidem Domini de Rota in libro decis. de anno 1544. vt refert Papaz.in addit.ad decis.Rotę 397.nu.5. tit.de offi. Vic.in nouis. & in eadem decisione prohibetur Epi-
26 scopus alteri, quàm suo Vicario generali committere huiusmodi facultatem,Abb.in d.c.constitutus, num. 5. post Ioan.Andr.& alios antiquiores,in d.c.fin.de offi. Vica. in 6.& in d.c.statutum,Rebuf. in pract. benef. titu.de Vica.episc.num.20. post Io. de Selua,in d.tract.de benefi. par.2. qu. 21. quorum sententia probatur, tum ex generali ratione tex. in d. §. prohibemus, & in d. ca.constitutus, quæ prohibent alteri concedi beneficiorum collationes, ne aperiatur via ad beneficia vacatura, tum etiã ex tex.in d.c.statutum, vbi prohibetur fieri huiusmodi collatio p alios, quàm per Vicarios Episcoporum generales, & quia dari posset occasio
27 inferendi vim, vel simoniam, quia resignatarius,qui scit collationem omnino esse faciendam,in eius fauorem posset concordare cũ resignante, postquàm sciuit notarium esse rogatum de tali commissione facta per Episcopum,vt considerat Papaz. ad Rot.d.decis.397. num.5. in fi in nouis. secundum nouam impressionem tit.de offic.Vic.

28 Subdeclaratur,vt procedat, quando permixtim simul,& semel darentur ambę prædictæ potestates, secus si diuisim concedatur facultas admittendi resignationem, & illa postea admissa per Episcopum, daretur facultas conferendi beneficium resignatum,quia tunc valeret, Rot. d.decis.397. nu. 3. & licèt loquatur de huiusmodi facultate concessa generali,tamen Papaz. ibi,in addit. loquitur indistinctè, & ratio militat etiã concessa facultate alteri, quàm Vicario generali. Namque diuisim concessa facultate,& distincta, cessat tunc prohibitio text. in dicto §.prohibemus, qui solùm intelligitur per Rot. in præallegata decisione, quando permixtim simul, & semel darentur alicui ambæ facultates, non si diuisim: & sicut legatus
29 potest commissiones sic distinctas facere cuicunq; personæ, secundum Rot. in loco iam relato, pari modo Episcopus, quia eadem ratio militat in vno,quæ in alio, vt in specie dicit Rot. dicta decisio. numero secundo, meritò idem ius statuendum, cap.translato,extra de consti. tut. cum simil.

E SVM-

SVMMARIVM.

1 *Episcopus dare non potest Vicario generali specialem potestatem certum beneficium conferendi.*

Ampliatur, num. 2.

Declaratur, nu. 3. 5. 6. 7. & seq.

4 *Generaliter multa permittuntur, quæ specialiter prohibentur.*

6 *Episcopus dare potest facultatem Vicario suo specialem conferendi beneficium vacans.*

7 *Nec non recipiendi resignationẽ beneficij, & conferendi illud sic resignatum.*

8 *Episcopi commissio dari potest Vicario viuæ vocis oraculo absq; alia scriptura.*

QVAESTIO LIII.

COnsequens etiam fit præmissis, Episcopum dare non posse Vicario suo generali specialem potestatem conferendi certum beneficiũ, vt probatur in cap. deliberatione, §. prohibemus, de of. leg. in 6. & in specie nostra respondit Oldr. consil. 77. Rot. decis. 367. tit. de offi. Vic. num. 2. cum seq. in nouis. vbi Papaz. in addit. num. 6. Put. decis. 8. de proc. Mil. in reper. in ver. Vicarius Episcopi, post Roma. cons. 317. firmat Abb. in c. constitutus, num. 5. extra de concess. præben. Pauin. tract. de pot. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 31. viget enim adhuc ratio sæpius allegata fraudis, quæ fit Concilio Lateranensi prohibenti viam aperiri ad beneficia vacatura, dicto §. prohibemus, vbi Canonistæ.

2 Ampliatur, vt locum habeat etiã si Episcopus daret Vicario generali generalem potestatem conferendi, & postea per secundas literas inhiberet, ne procederet ad secundã collationem, antequàm insinuaret sibi primam, & expectaret secundum responsum, an vellet habere ratũ, quia quoad secundas literas non videtur delegata generalis potestas conferendi, & esset in fraudem Concilij Lateranensis, ideòque non valeret, Io. Andr. in d. c. constitutus, quem sequitur ibi Abb. nu. 5. ad fin. post Butr. & Imo. Franc. Mar. q. Delph. 965. num. 15. in prima.

3 Declaratur, vt procedat data speciali facultate conferendi certum beneficium, secus, si generaliter data esset, quia tunc teneret, cap. fina. vbi Doct. de præben. in 6. Oldrad. dicto cons. 77. Abb. post alios, in d. c. constitutus, nu. 5. Paris. cons. 50. nu. 2. & 3. in 4. multa enim, inquiunt ipsi, generaliter permittuntur, quæ specialiter prohibentur.

5 Extenditur huiusmodi declaratio, etiam si generalis ista conferendi potestas daretur Vicario generali certi loci, dummodo plura ibi adsint beneficia, quia valeret, ex quo cessat fraus prohibita à Concilio Lateranensi, Rebuff. in pract. benef. tit. de Vic. epis. nu. 23. & 24.

6 Secundò principaliter declaratur, quãdo beneficium esset vacaturum, secus si vacans, quia tunc dari potest Vicario specialis potestas illud conferẽdi, d. c. constitutus, in fi. vbi Abb. num. 5. Bellame. decis. 443. Rebuff. in d. prac. benef. titu. forma Vic. Archi. nu. 7. & 14. Franc. Mar. d. q. 995. nu. 4. & dixi supra q. præceden. nu. 21.

Ter-

7 Tertiò declaratur, vt non procedat, quando Episcopus commisit eidem Vicario generali potestatem recipiendi resignationem, & ea admissa daret illi Episcopus potestatẽ conferendi beneficium sic resignatũ, quia commissiones sic distinctas posset Vicarius exequi, Rota decis. 397. nu. 3. tit. de offic. Vic. in no. vbi Papaz. nu. 10. & dixi supra in q. præcedenti, in fine quartæ declarationis, vbi posui rationem Put. dicta decis. 8. de procur. dicens valere mandatum ad certum beneficium conferendum ex causa permutationis.

8 Extenditur hæc declaratio, etiam si Episcopus viuæ vocis oraculo cõmisisset articulum resignationis, & collationis, quia cõmissio valet absque alia scriptura, & per testes probari posset, Rota dicta decis. 397. in fine, Franc. Marc. dicta quæstio. 995. nume. 14.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest constituere Vicarium sine consensu capituli.*

2 *Consuetudo, quæ dat auctoritatẽ Episcopo constituendi sibi Vicarium sine consensu capituli, seruanda est.*

QVAESTIO LIV.

IN electione autem Vicarij per Episcopum facienda non requiri
1 consensum capituli, firmat Host. in sum. de offic. Vic. §. & in quibus, nu. 5. Gemin. in c. 1. nu. 10. Ancar. nu. 4. Franc. col. 2. vers. sed quæritur, de of. Vic. in 6. Pauin. de potest. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. numero 12.
2 Dicens ita approbare consuetudinẽ, quæ in huiusmodi casibus est seruanda, Bertach. in tracta. de episc. par. 7. q. 10. Rebuff. in pract. benef. titu. de Vic. epis. in princ. Syluest. sum. in ver. Vicarius, num. 4. vers. potest, Bero. cons. 23. nu. 4. vol. 1. Cucc. Instit. iur. cano. tit. 8. de Vic. epis. nu. 36. lib. 2.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus tenetur subministrare Vicario congruum salarium, & num. 3.*

Contra, num. 4.

Declaratur, num. 5.

Contra, num. 6.

2 *Nemo cogitur suis stipendijs militare.*

Vicarius mortuo Episcopo consequi debet salarium à capitulo de bonis ecclesiæ vacantis, pro tempore quo vixit Episcopus.

6 *Vicario Episcopi salarium debetur etiam non conuentũ, quando extraordinaria banchi sunt exigua, secus si magna, & quolibet anno reddant ei scutos 300.*

7 *Canonicus Vicarius capituli debet habere salarium, sicut extraneus Vicarius.*

QVAESTIO LV.

CVm autem Episcopus Vicariũ sibi cõstituit, debet illi congruũ salarium subministrare, vt probatur
1 in c. si Episcopus, cum glo. in ver. illi, & ver. ipse, & ibi Doc. de of. Vic. in 6. vbi Episcopus tenetur in necessarijs Vicario prouidere, & in c. inter cætera, cum glo. in ver. necessaria, & ibi Doct. ext. de offi. ord. quibus suf-
2 fragatur illa regula, quòd nemo co-

E 2 gitur

gitur suis stipendijs militare, cap. iã nunc, 28. q. 1. & c. cum ex officijs, ext. de præscrip. Specul. de salar. in princ. & de salario debito officialibus latè Caraui. super ritu magnæ curiæ 9. per totum, Senat. Ped. decis. 99. num. 22. & ad terminos nostros, glo. in c. 1. in ver. quantitate, extra ne prælati
3 vices suas, cum qua concordant Innocen. & Hostien. vt refert Card. ibi, in 1. opposi. & idem Card. in clemen. statutum, q. 7. ver. in contrarium, vbi Ancar. nu. 3. Imo. nu. 13. de elec. qui licèt loquantur de Vicario à capitulo constituto, tamen Imo. nu. 27. idẽ sensit de Vicario constituto ab Episcopo, dum viuebat, cui putat, mortuo Episcopo, salarium pro tempore, quo vixit episcopus, à capitulo de bonis ecclesiæ vacantis præstandum esse, concordat Archid. in c. charitatem, 12. q. 2. quos refert, & sequitur Pau. Granut. in suo lib. 1. theore. 12. ver. de iure vero canonico, qui in
4 princ. refert Rotam diuersum iudicasse, nempe salarium non deberi Vicario Episcopi, nisi duobus extremis probatis, videlicet, Vicarium solitũ esse operas suas locare, & Episcopũ
5 solitum conducere, vt per Put. decis. 6. de off. Vic. & decis. 1. lib. 3. & 44. & 45. lib. 2. & alibi. Sed postmodum supradictam sententiam pro Vicario Episcopi acerrimè defendit tam argumentis, & rationibus probatissimis in iure ciuili, quàm etiam in iure canonico, subdens per eandem Rotam fuisse contra Episcopum decisum in vna Turritana die 20. Maij 1569. in qua fuit resolutum deberi sa
6 larium Vicario, etiam non conuentum, & ad dictam decisionem contrariam respondit, quòd est fundata in auctoritatibus loquentibus in longè diuersis casibus, vt ipse sigillatim deducit, & in factoVicarij Episcopi, qui ex extraordinarijs banchi percipiebat scuta 300 pro quolibet anno, vnde nil mirum, si aliud salarium præsertim non conuentum sibi non debebatur.

7 Ampliatur etiam in canonico Vicario eiusdem capituli sede vacante, qui debet habere salarium, sicut quilibet extraneus Vicarius, & deducere expensas, quas domi facturus esset, tamquam reputatus præsens, & residens propter ecclesiæ seruitium, Pauin. de potestat. cap. sede vacan. 2. parte princ. q. 10. nu 5. Foller. super consti. regni, tit. de sacros. eccl. n. 75.

Declaratur, vt non procedat in vicario prædecessoris, cui Episcopus non cogitur soluere salarium, vt tradit Moh. deci. Rotæ manu scrip. 356. Vicario suo cogitur, Gem. decis. 20. lib. 2. si consueuerit, Put. 6. de offic. Vicar.

SVMMARIVM.

1 *Altari seruiens de altari viuere debet.*
2 *Clerici mendicare non debent.*
3 *Ordinari non possunt, nisi possideant beneficium, ad victum sufficiens.*
4 *Episcopus debet prouidere necessaria clerico, quem ordinauit, donec assequatur beneficium.*
5 *Declaratur, nu. 5.*
6 *Cap. postulasti, de rescrip. non habet locum in Vicario Episcopi.*
7 *Vicarius Episcopi non dicitur Vicarius perpetuus.*

QVAE-

QVÆSTIO LVI.

Sed cum secundum Apostolum, qui altari seruit, de altari viuere
1 debeat, cap. ex his, 12. q. 1. c. ecclesiasticus, 12. q. 2. c. cum secundum, vbi Abb. & alij, extra de præben. c. postulasti, extra de rescrip. Lancellot. in §. 1. Institu. iur. cano. de præb. cum multis alijs concordantibus congestis per Senat. Ped. decis. 99. num. 21. Et propterea ne contingat, eos, qui diuino ministerio ascripti sunt, cum
2 ordinis dedecore mendicare, statuerit sacrosancta Tridentina synodus in c. 2. sess. 21. in decreto de refor. ne clericus secularis, quamuis idoneus moribus, scientia, & ætate, promo-
3 ueatur ad sacros ordines, nisi prius legitimè constet, eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè sufficiat, possidere, pœnas antiquorum canonum super his innouando, ex quibus dictis compelluntur Episcopi prouidere clericis
4 ordinatis ab ipsis sine titulo necessaria, donec ordinati beneficium ecclesiasticum fuerint assecuti, d. c. cū secundum, & d. c. postulasti, & vtrobique Canonistæ, & traditur in d. c. ex his, 12. q. 1. Lancellot. in d. §. 1. & seq. latè Ant. Franc. in apost. ad Abb. in d. cap. postulasti, col. 3.

5 At quoniam Episcopus non tenetur prouidere secundum huiusmodi formam de beneficio illis, qui habēt Vicariam perpetuam in ecclesia, vt habetur in d. c. postulasti, vbi Abb. Fel. Dec. & alij in princ.

Quæro modò in proposito, an dispositio d. c. postulasti locum habeat in Vicario Episcopi.

6 Respondeo, quòd non, quia Vicarius Episcopi non est Vicarius perpetuus ecclesiæ, sed est Vicarius temporalis Episcopi, & ad eius volun-
7 tatem remoueri potest, glo. in clem. & si principalis, in ver. electionem, vbi Canonistæ, extra de rescrip. Barbat. in cap. quoniam, nu. 37. extra de off. deleg. & hanc sententiam firmāt huiusmodi ratione, Abb. & Barbat. in d. cap. postulasti, in primo not. Felin. nu. 1. col. 2. in fine, Dec. nū. 1. in fi. quæ vera etiam comprobatur, quia illud verbum, perpetuò, positum in d. c. non conuenit Vicario Episcopi, ideò nec illius dispositio debet ei conuenire, l. 4. §. toties, cum simil. ff. de dam. infec.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus debet sibi Vicarium constituere, & negligente Episcopo, Archiepiscopus.*

2 *Practica deputandi Vicarium ab Archiepiscopo, negligente Episcopo illum constituere.*

QVÆSTIO LVII.

Qvid autem, si Episcopus Vicarium non constituat, ad quem spectabit huiusmodi constitutio?

1 Respondeo, quòd ad Archiepiscopum, Abb. in c. quoniam, nu. 5. de officio ord. Fel. in c. pastoralis, nu. 8. eo. tit. Ruin. cons. 148. nu. 5. & 6. volu. 4. Probatur in c. cum simus, 9. q. 3. Vbi si Episcopus non satagerit statuere œconomum in sua ecclesia, Metropolitanus illum statuere potest, œconomum pro Vicario accipiendo, vt in c. in noua, 16. q. 7. Concil. Trid. c. 16. sess. 24. Et ideò practica erit, quā-

do Episcopus erit negligens in constituendo sibi Vicarium, quòd Archiepiscopus statuat illi terminum ad eligendum Vicarium, quo elapso ipse Archiepiscopus prouidebit, d.c. cum simus iuncto dicto cap. in noua, quam practicam docet Abb. in d. ca. quoniam, nu. 3. in fine, Cucc. Inst. iur. cano. de Vicar. titu. 8. num. 13. lib. 2. & num. 39.

SVMMARIVM.

1 *Metropolitano negligente Vicarium cõstituere, Episcopus antiquior in Metropolitana constituere potest, Episcopo verò exempto negligente, Episcopus propinquior deputabit.*

QVAESTIO LVIII.

AT quid, si ecclesia erit Metropolitana? aut exempta? Respondeo, quòd Episcopus antiquior ex
1 suffraganeis in Metropolitana, & propinquior Episcopus in exempta, Vicarium deputabit, Concil. Trid. in c. 16. sess. 24. in decreto de reform. Cucc. Instit. iur. cano. lib. 2. tit. 8. de off. Vic. num. 19.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum non potest Vicarium constituere, etiam Episcopo negligente, vel absente.*

QVAESTIO LIX.

POrrò siue Episcopus negligens
1 sit in eligendo Vicarium, siue absens, eo refragante capitulum illum cõstituere non potest, vt respondit Bero. cons. 23. a nu. 4. vsque ad finem consilij, vol. 1.

SVMMARIVM.

1 *Canonici mortuo Episcopo non possunt eligere de nouo Vicarium, sed solùm electum ab Episcopo confirmare.*

2 *Contraria opinio, quòd capitulum sede vacante possit, ac debeat eligere, aut electum confirmare, est verior.*

3 *Ampliatur, nu. 3. & 5.*

4 *Canonicus electus Vicarius Episcopi, debet habere salarium, sicut quilibet Vicarius extraneus.*

QVAESTIO LX.

AN autem sede Episcopali vacante capitulum teneatur constituere Vicarium, dubium faciebat prima fronte responsum Bero. con-
1 sil. 23. n. 7. vol. 1. vbi concludit, quòd Canonici mortuo Episcopo non possunt eligere de nouo Vicarium, sed solùm electum ab Episcopo confirmare, aut remouere. Sed cõtrarium
2 probat glo. 4. in cleme. 2. vbi Card. de rescrip. Specul. lib. 4. titu. ne sede vacante, nu. 4. Archid. in c. 1. in fine, de offi. Vic. lib. 6. Io. And. & Domin. in cap. fin. de supplen. neglig. præla. Fel. in c. eam te, nu. 17. circa mediũ, extra de rescript. & in c. cum olim, num. 9. extra de maior. & obed. post Abb. in cap. irrefragabili, in princ. col. 2. extra de offi. ord. Afflict. super const. regni, rub. de adminis. rerum eccles. ad fi. Foller. super eisdem, tit. de sacrosan. eccles. in cap. quod incipit, peruenit ad audienciam nostram, nu. 75. Pauin. de potest. capit. sede vac. 2. par. princ. q. 10. in princ.

&

& nu. 2. Rebuff. in prac. benef. tit. de deuolutionibus, nu. 62. Concil. Trid. in cap. 16. sess. 24. in decreto de reform. Pau. Fusc. trac. de visit. & reg. eccl. c. 15. nu. 32. lib. 1. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. epis. tit. 8. nu. 39. lib. 2.

3 Ampliatur, vt etiam Vicarium facere possit vnum, vel duos ex Canonicis eiusdē capituli, Pau. & Cardin. Floren. in clem. statutū, de elect. Pauin. de potest. capit. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 4. Subdens, quòd debet habere salarium, sicut quilibet Vicarius extraneus, firmat Foller. d. tit. de sacros. eccl. nu. 75.

5 Secundò ampliatur, quòd si Vicarius creatus, fuerit negligens, poterit capitulum sede vacante creare visitatorem, cap. vltimo, de supplen. neglig. prælat. in 6. Rebuf. in prac. benef. d. tit. de deuolut. nu. 62.

SVMMARIVM.

1 Archidiaconus sustinet Vicarij vices sede vacante, dum agitur de electione Vicarij à capitulo.

QVÆSTIO LXI.

INterim autem, quòd à capitulo sede vacante de Vicarij electione facienda tractatur, Archidiaconum sustinere vices Vicarij in ijs, in quibus de iure communi est Vicarius, tradit Foller. in commentar. ad constit. Regni, peruenit ad audientiam nostram, tit. de sacros. eccl. num. 75. post Abb. in cap. dilecto, nu. 3. extra de offic. Archid. Subdens, ita seruatum, & factum in vacantia sedis ob mortem Reuerendissimi Cardinalis Seripandi Archiepiscopi Salernitani, & fuisse electos duos Vicarios, videlicet, Archidiaconum, & vnum ex Canonicis, licèt postea gratiosè fuerit permissum, Archidiaconum exercere iurisdictionem, & eo absente, vel impedito alterum.

SVMMARIVM.

1 Administrator Episcopatus succedit in ordinaria iurisdictione Episcopi.

2 Administrator Episcopatus capitulo aquiparatur, & Vicarium constituere potest.

QVÆSTIO LXII.

QVid dicendum de administratore Episcopatus sede vacante, an & is Vicarium constituere debeat? Et debere, ea ratione suadetur, quia administrator Episcopatus succedit in ordinaria iurisdictione Episcopi, cap. is cui, de elect. in 6. Rom. cons. 506. nu. 13. circa finem, & omnia potest, quæ sunt Episcopalis iurisdictionis, dicto cap. is cui, & à pari procedunt administrator, & capitulum sede vacante, cap. cum nullus, §. Episcopo, de tempor. ord. in sexto, Roma. dicto cons. 506. num. 13. ergo debet administrator creare Vicarium, quemadmodū capitulum per regulam, l. is, cui, ff. de iurisd. om. iud. per quam ita in Abbate respondit Paris. cons. 22. nu. 19. in 4.

SVMMARIVM.

1 Archiepiscopi non possunt iudicare, aliquidue disponere in diœcesi suffraganeorum.

2 Archiepiscopi, vel eorum officiales, mittendo clericos in diœcesibus suffraganeorum pro ineundis,

vel recognoscendis contractibus, dicuntur mittere falcem in messem alienam.

3 *Archiepiscopus non potest constituere Vicarios in diœcesibus suffraganeorum.*

Declaratur, nu. 4. 5. 6. & 7.

QVAESTIO LXIII.

PRohibent etiam canonica instituta Archiepiscopis ingressum diœcesum suffraganeorum suorum, ne

1 propria auctoritate iudicent in eis, aliquidue aliud agant, teste Innocentio Tertio in cap. Romana, in princ. vbi glo. in ver. canonica, congeric canones concordantes, de offic. ordin. in sexto. Vnde secundum Archid. in cap. Romana, in fin. de foro compet.

2 in 6. Archiepiscopi, vel eorum officiales mittendo clericos in diœcesibus suffraganeorum pro incipiẽdis, vel recognoscendis contractibus coram ipsis, contra tex. in d. c. Romana, §. nec clericos, dicuntur mittere falcem in messem alienam.

Ideò quæro, an Archiepiscopus constituere possit Vicarios foraneos in diœcesibus suffraganeorum suorum ad faciendum citationes, & inhibitiones in causis appellationum, à dictis suffraganeis ad ipsum Archiepiscopum deuoluendis, compescendumque ecclesiastica censura in ea parte rebelles? Respondeo, quòd nõ,

3 dicto c. Romana, vbi Canonistæ, in princ. de offi. ord. & c. vt litigantes, eo. tit. lib. 6. Capic. decis. 27. nu. 34.

4 Declaratur, nisi obstet specialis cõsuetudo ecclesiæ Metropolitanæ, dicto cap. Romana, in princ. & d. cap. vt litigantes.

5 Subdeclaratur, vbi consuetudo esset præscripta spatio quadraginta annorum, vel per tantum tempus, cuius initij memoria non extet in contrarium gl. & Doct. in d. c. Romana, & in d. c. vt litigantes, vbi Archid. in fi. eod. titu.

6 Secundò subdeclaratur, vt nõ possint inhibere Vicarijs vigore istius consuetudinis, priusquam fuerit appellatum, d. cap. 1. §. 1. vers. à quibus, & ibi Doct. de off. ord. in 6.

7 Secundò principaliter declaratur, vt procedant prædicta in causis appellationis deuoluendis, non autem deuolutis, in quibus Archiepiscopus vices suas committere potest in diœcesi suffraganeorum suorum, dicto cap. Romana, & d. cap. vt litigantes, eodem titulo, & vtrobique Canonistæ.

SVMMARIVM.

1 *Testes, & instrumẽta, parem vim habent.*

2 *Instrumentorum appellatione veniunt testes.*

3 *Argumentum de testibus ad instrumenta valet.*

Declaratur, nu. 12.

4 *Scriptura non est de substantia constitutionis, & potest probari per testes.*

Declaratur, nu. 13.

5 *Officialis quis eo ipso probatur, quod exerceet officiũ domino sciente.*

6 *Mandatum potest probari per testes.*

Declaratur, nu. 12. cum seq.

7 *Vicarius Episcopi requirit scripturam, & num. seq.*

Declaratur, nu. 19. 20. 21. 22. 24. 25.

25. 26. vsque ad finem.
8 Principis mandatum non potest, nisi per scripturam probari.
9 Iudex ordinarius debet scriptura probari, nec nō iudex quilibet, & officialis ecclesiasticus, numero 10.
Et ab initio debet ostendere literas suæ potestatis, nu. 11. & 19.
14 Episcopi solent facere suis Vicarijs literas testimoniales.
15 Literæ Episcoporum sigillo munitæ faciunt fidem, tamquam publicum instrumentum.
16 Vicarij Episcoporum statim ingressi Episcopatum, debent publicare literas testimoniales, sicut Præsides Ciuitatum.
17 Scriptura priuata, siue publica, absque solemnitatibus requisitis non probat Vicariatum.
18 Iurisdictio ordinaria publico probari debet instrumento.
19 Intellectus l. vnica. C. de manda. Princ.
20 Acta coram officiali Episcopi, valent, quamuis eius potestas non probetur per literas patentes, quando à partibus nō negatur.
21 Cardinalis assertioni est credendum absque literis testimonialibus.
Declaratur, nu. 27.
22 Cardinalis potestas raro, aut nunquam, in dubium reuocatur.
23 Cardinales quandoque Vicarij Episcoporum extiterunt.
De iure autem, an esse possint, dubitatur.
27 Cardinali non creditur, nec Episcopo, nec Vicario in his, quæ requirunt speciale mandatum.
28 Iurisdictio Vicarij Episcopalis absente Episcopo probari debet per scripturam, præsente verò per testes.
29 Episcopi commissio data voce eius Vicario super vno articulo, potest testibus probari.
30 Literarum Vicariatus amissarū tenor potest testibus probari.
Declaratur, nu. 31. remissiue tamen.
32 Vicarij Episcopi acta valent, quando Vicarius habebatur, & communiter reputabatur.
Contraria opinio Bellameræ conciliatur.
33 Collatio beneficij à Vicario facta, & sigillata Episcopi sigillo, probat Vicariatum.
Non tamen in tertij præiudiciū.
34 Iurisdictio Vicarij Episcopi notoria non eget alia probatione.

QVAESTIO LXIV.

SVccessiuè quæro, sequendo ordinem, aliàs superius præmissum, an Vicarius Episcopi solemni scriptura constitui, probarique debeat, an verò testes sufficiant.

1 Et videbatur prima fronte dicendum, scripturam non esse de substantia, quia parem vim habent testes, & instrumenta, l. in exercendis, C. de fide instrum. cap. cum Ioannes, extra eodem, Zuccard. in l. fin. nu. 129. Menoc. num. 916. C. de edic. diui Adria. tollen. Immò appellatione instru-
2 mentorum veniunt testes, l. 1. ff. de fide instru. c. peruenit, el primo, ext. de test. cog. Bar. & Alciat. in l. notionem, §. instrumentorum, ff. de verborum signific. & de vno ad aliud isto-

rum

rum valet argumentum, vt probatur iu d.l.in exercendis, & tradit glo. & Docto.in l. 1.C.de vsur.& post alios, Tiraquel. de retract.lig.§.2. gloss. 1. num. 13.& ideò testes supplere scripturam.

4 Secundò adducitur hæc ratio, scriptura non est de substantia constitutionis, & potest probari per testes, c. constitutionis, 25.q.2. c.1.in fiue, primò responso, de iureiuran.in 6. & c. 1.de renunc.eo. lib.6. clemen. dudũ, §.nos etenim, de sepult. Rot. decis.8. tit.de constit. secundum nouam impressionem, Abb. Felin. Dec. Ripa, & Alcia.in rub.de consti.q.5. Ergo scriptura non est de substantia Vicariatus, sed per testes probari poterit.

Confirmantur præmissa. Nam eo ipso probabitur quis officialis, quòd exercet officium domino sciente,

5 quia tunc videtur eum præponere, vt de Vicario Episcopi in specie tradit Pauin.in tract.de potesta.cap.sede vacan.2.par. princ.q.10. num.23. per tex.in l. 1. §. magistratus, ff. de exer. vbi firmat hoc Bald. num.5. & quòd Vicarius non tenetur fidem facere de mandato, quia sufficit patientia Episcopi. Nec connumeratur Vicariatus Episcopi inter casus necessariò requirentes scripturam, enumeratos per glossam in cap.1.in ver. in scriptis, de cons.in 6. ergo te-

6 stes non videniur excludi, l. cum Prętor, ff.de iud. poteståque mandatum, etiam per testes probari, vt p Vant. tractat. de nullit. ex inhab. seu def. manda. num. 70.

7 Sed quòd Vicariatus Episcopi requirat scripturam, tenent domini de Rot.decis.5. aliàs 397.vers.de secundo, tit.de off. Vicar. in no. & decis.4. tit.de offic.ord.in antiq. Aegid.decisio.134.de præsump. Paris.consil.80. num.2.in 4.post Bal. in l. aliquando, num.4.ff. de offic.procons. Rebuff. in pract. benef.titu.de Vic.epis.nu.8. & 13.& in tract.nominat.q.14.num.71. & in rub.de collat.in præfatio. Paul. Fusc. Episcopus Sarnen.tract. de visit. & reg.eccles.cap.33.nu.8. lib.1.

8 Probatur huiusmodi sententia in l. vnica, C.de mand.princ. & in cap. cum in iure, exrra de offi.deleg.cum glo.in ver. iniungi. Vbi mandatum principis nõ potest probari, nisi per scripturam, & licèt iste tex.loquatur de delegato Imperatoris, vel Papæ, idem tamen dicendum est de Vicario Episcopi, secundum Rot. & Rebuff.in locis superius relatis, & Aegid.decis.110.de off.deleg.

9 Secũdò adducitur hæc ratio: Scripturæ auctoritas requiritur ad probandum iudicem ordinarium, secundum Bar.in l.more, vbi Ias. num.53. ff.de iurisd.omn.iud. ergo etiam requiritur ad probandum Vicarium Episcopi, qui ordinarius est, vt latè scribam infra, lib. 2. q.55.

10 Quib. admodum suffragatur tex. in extrauag. commun. quæ incipit, iniunctæ, lib.1.de elect. Vbi quilibet asserens se habere officium, vel forũ ecclesiasticum debet illud prius ostendere legitimis documentis, per quem tex. sic tradit Vant. de nullit. sent. titu. de nullit. sent. ex defec.iurisd. & vide, num.15.

11 Vbi dicit iudicem ecclesiasticum debere saltem à principio ostendere literas eius potestatis, post Bal. qui generaliter firmat hoc in quolibet ordi-

ordinario,l. prohibitum, per illum tex.col.3.verſ.3.C.de iure fiſci,cuius dictum pro notabili refert, & ſequitur Iaſ.in l.more maiorum,colum.8. verſ.item aduerte,ff.de iuriſd. omn. iud. & per illum tex. hoc dicit idem Bald. in d.l. aliquando, num.4. cum alijs cumulatis per Vant.in loco ſuperius allegato,nu.12. cum ſeq.

Ad contraria reſponſio patet ex ratione d. l.vnicæ, ſecundum quam neceſſariò requiritur ſcriptura in Vicariatu Epiſcopi. Et ideò teſtes non ſufficiunt, nec habent eamdem vim, quam ſcriptura, minuſque arguere

12 licet de illa ad teſtes, vt multis explicat Tiraq.d.tracta.de retract.lig. §.2 glo.1.nu.15.16.17.cum alijs pluribus ſeq.& ſpecialiter,num.20. latè Menoc. ad quartum remedium adipiſcendæ,nu.917.cum ſeq. ea ratione, quia cum lex ſcripturam requirat,& teſtes omittat,teſtes pro omiſſis debent haberi,vt per Tiraq. in d. loco,nu.15. & 20.

13 Prout etiam, quia tunc non eſſet ſcriptura neceſſaria,quando nõ ageretur de illa probanda, ſed tantùm de eſſentia ipſius conceſsionis,vt dicam infra in prima declaratione,& ita procedunt, quæ ſupra adducta fuerunt in contrarium, & per Doct. in d.rub.de conſti. vt declarant, Fel. Dec.Bero.& alij recentiores in dicta rub. q.5.& Port.conſ.25.ſub num.9. Et ideò ſolent fieri ab Epiſcopis literæ teſtimoniales,ſigillo eorum mu

14 nitæ, quarum formam ponit Rebuf. in pract.benef. tit. forma Vic.Arch. & latiore folio formul. inſtrum. curiæ Romanæ,folio 246.vſq; ad 250. ſecundum paruam impreſsionem,& dicam infra ſuo loco.

15 Quæ literæ epiſcoporum ita ſigillo munitæ faciunt fidem tamquam publicum inſtrumentũ, glo.& Doct. in c.poſt ceſsionem,extra de probat. Crauet.conſil.122. num. 14. volum. 1. Nouel. reg.80. Port.conſil.25. nu. 22. libro 1.

16 Illaſque debent publicare Vicarij,cum fuerint ingreſsi Epiſcopatũ, quemadmodum ſolent Præſides, & Rectores Ciuitatum, vt inquit Specul.titu. de legat. §. ſupereſt,verſ.& propter hoc Apoſtolicę ſedis legati, & poſt alios Vant. titu. de nullit. ex defec.iuriſd.num.15.& 19. Vnde refert Rebuff. in ſupra allegato titulo de Vic.epiſc. nu. 14. ſtatutum fuiſſe in Senatu Pariſienſi,quòd nullus Vicarius Epiſcopi recipi poſsit,niſi regiſtrato in actis inſtrumento Vicariatus.

17 Ampliatur,vt non ſolùm requiratur ſcriptura, verùm etiam ſolennis eſſe debeat. Nam ſcriptura priuata, vel publica abſque ſolemnitatibus in ea requiſitis non probaret Vicariatum,ſecundum Pariſ.d.conſil.80. nu.3.& 4. per l.ſcripturas,C.qui potior.in pig.hab. & ea, quæ in materia huiuſmodi ſolemnitatum tradũt Doct.in l.admonendi,ff.de iureiur.& in cap.2. de fide inſtrum & ponit Rebuff.d.tit.de Vic.epiſ. nu.13.

18 Et quia iuriſdictio ordinaria debet probari per publicũ inſtrumentum ſecundum Bald. in d.l.prohibitum,col.4.C.de iure fiſ. lib.10. Bart. & Iaſ.in l.more,num.53. ff.de iuriſd. omn.iud. ergo eodem modo probari debet iuriſdictio Vicarij, qui ordinarius eſt,vt latè ſcribam,infra libro

bro secundo, quæst. 55. vbi vide.

19 Declaratur, vt procedat, vbi agitur de probanda ipsa constitutione Vicariatus, negata à partibus. Quia tūc scripturæ requiritur auctoritas: & ita loquitur d. l. vnica, C. de manda. Princip. vt declarant Io. Andr. & Archidia. in proœm. sexti decretal. Felin. Dec. Alciat. & Bero. in d. rubr. de constitu. quæst. 3. Port. Imol. cons. 26. nu. 9. secus quoad essentiam constitutionis, & concessionis Vicariatus, remotam à contentione probationis, quia tunc scriptura nō est necessaria secundum præallegatos Do cto. in d. quæst. 5. Port. d. cons. 26. nu. 9. in terminis, Rota decis. 47. tit. de offic. Vic. in no. vbi Papaz. & alij secundum nouam impressionem, & decis. 4. tit. de offic. ordin. in antiq. Rebuff. in trac. nominat. quæst. 14. num. 71. vbi refert, quòd vidit condemnari ad interesse illos Vicarios, qui nō ostendebant instrumentum Vicariatus, & dicit Rot. in præallegata decisione, quòd valent acta agitata co-

20 ram Officiali alicuius Episcopi, licèt non probetur per literas patentes eius potestas, dummodo non negetur à partibus, quia cum sit ordinarius, præsumitur pro fundamento suæ iurisdictionis, firmat Nicol. Mil. in reper. in ver. Vicarius, siue officialis Episcopi, Cagnol. in l. velle, num. 14. ff. de reg. iur. latè Gabriel. lib. 2. conclus. tit. de procur. conclus. 1. nu. 11. Menoc. de præsumpt. lib. 2. præsump. 33. num. 20.

21 Secundò declaratur, vt nō habeat locum, quando Vicarius Episcopi esset Cardinalis S. Romanæ Ecclesiæ: quia tunc assertioni tanti viri credendum esset absque literarum ostensione, c. nobilissimus, cum glo. in ver. credidimus, 97. distin. Specul. titu. de lega. §. superest, versic. quid si de legati iurisdictione. Dicens, quòd rarò, aut nunquam dubitatur de ipsius

22 potestate, Salic. in l. exemplo, in fi. C. de prob. & plenius in l. 1. vbi Castrē. C. de manda. princ. latè Felin. in cap. cum in iure, num. 13. extra de offic. deleg. Anca cons. 296. & 298. Roma. cons. 298. post alios, quos refert, & sequitur Vant. dicto tit. de nullit. ex defec. iurisd. nu. 17. Cephal. cōs. 167. nu. 7. in 20. & hæc est communis opinio, vt testatur Dec. in d. l. 1. num. 18. C. de manda. prin. Cephal. dicto nu. 7. & ideò non esset opus alia scriptura, tamquam Cardinales non dicantur comprehensi in dispositione d. l. vnicæ. Nec videatur ista declaratio cuiquam ridiculosa in Cardinali Vicario Episcopi; Nam Cardinales, &

23 Episcopos, Vicarios Episcoporum præsupponit Rebuff. in dicta pract. benef. titu. de Vicar. Episco. num. 35. 39. & 68. cum seq. A quo tamen multi dissentiunt, quos retuli supra, q. 44. vbi declaraui.

24 Tertiò declaratur, quando Vicarius Episcopi esset Episcopus, q. eadem ratione non comprehenditur in generali dispositione dictæ l. 1. secundum, Dec. ibi nu. 24. & quamuis postea defendat contrarium, tamen opinio superior est communis, vt dixi supra in prima declaratione.

25 Subdeclarantur præmissæ declarationes, in his, quæ veniunt in generali commissione Vicariatus, secus autem in requirentibus speciale mādatum, vt in cap. fin. de offi. Vic. in 6.

Quia

Quia tunc soli assertioni illorum nõ
26 esset credendum, Io. And. & Host. in capitulo primo, de offic. delega. lib. 6. Dec. in d. l. 1. nu. 18. Abb cons. 94. num. 2. in 2. Tolos. decis. 463. Vbi in requirentibus speciale mandatum,
27 non creditur etiam Cardinali, & per consequens nec Episcopo, nec Vicario, Papaz. in addit. ad Rotam d. decis. nu. 1. & 2. in nouis, post Gasp. de Per. in trac. de rescrip. fol. 19. Ioseph. Mascard. in trac. de probat. conclus. 269. numer. 3. & 4. & conclus. 140. num. 3. vol. 1.

28 Quartò principaliter declaratur, quãdo Vicarius Episcopi vellet exercere iurisdictionem absente Episcopo, quia tunc eius Vicariatus nõ potest per testes probari: secus si Episcopo presente; Bal. in d. l. aliquando, num. 4. ff. de off. proconf. per tex. in d. l. prohibitum, & in d. l. 1. sequitur Barbat. in trac. de Card. leg. à lat. q. 1. num. 9.

29 Quintò declaratur supra posita conclusio, vt procedat quo ad generalem constitutionem Vicariatus, secus in commissione illi facta ab Episcopo viuæ vocis oraculo, quia tunc eius potestas per testes probari posset, & ideò scriptura non esset tunc necessariò requirenda, Rota dicta decis. 397. versic. de secundo, in nouis, & ibi Papaz. in addit. nu. 11. Paris. dicto consi. 80. num. 2. Rebuff. dicto titulo de Vic. episc. nu. 8. Aegid. decis. 443.

30 Sextò declaratur, nisi literæ Vicariatus essent amissæ, tunc enim tenor illarum testibus probari posset, vt post Doct. in l. fi. vbi Zuccard. num. 156. scribit, Menoc. in 4. remed. adipisc. nu. 918. & de scriptura delegationis deperdita, Vant. de nulli. sent. tit. de null. sent. ex defe. iurisd. nu. 28. vers. vel si semel, post alios à se con-
31 gestos; & alias declarationes, quibus testes admittuntur, etiam si scriptura esset de substantia, ponunt Doct. in d. l. fi. & tres in species, Menoc. in dicto 4. remed. adipis. num. 919. cum sequentibus, præter illas, quæ colligi possunt ex Dec. in capitu. quoniam contra. C. de probat. & Vant. de null. ex def. iurisdi. à nume. 20. vsque ad 30. & deseruire supradictæ conclusioni.

32 Septimò declaratur, nisi probaretur, quòd communiter habebatur, nominabatur, & reputabatur Vicarius, quia tunc acta per eum valerent, Rota dicta decis. 47. in fi. & ibi Camill. Mell. in addit. nu. 1. per tex. in vulgata l. Barbarius ff. de off. Prætor. Rebuff. in trac. nominat. q. 14. num. 71. Pauin. de potest. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 3. Felin. in c. sicut, col. 18. de re iud. Cagnol. in l. velle, num. 14. ff. de reg. iur. Nicol. Mil. in reper. in Vicarius Episcopi, Gabr. lib. 2. cõclus. tit. de procurat. conclus. 1. nu. 11. Ioseph. Mascard. de probat. conclus. 648. num. 6. vol. 2. vbi declarat, Bellame. deci. 594. qui aliter sensit, procedere, quando probatio Vicariatus suffulta non erat dispositione iuris communis, nec notoria.

33 Octauò declaratur, nisi collatio facta per Vicarium esset sigillata Episcopi sigillo: tunc enim satis probatus censetur Vicariatus, sed non in præiudicium tertij, Rebuff. in rub. de collationibus, §. teneantur, in ver. aut eorũ Vicarijs, in cõcord. Fráciæ.

Nonò

34 Nonò declaratur, nisi iurisdictio Vicarij esset notoria, quia tunc alia non egeret probatione, Camill. Mel. in add. ad Rot. d. decis. 47. in ver. officiali, Vant. in loco superius citato, Mascard. dicta conclus. 648. num. 6. volum. 2.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi quæ non possit exercere sine mandato speciali.*

2 *Mandatum speciale Vicarij Episcopi quale.*

3 *Mandatum ad alienandum dicitur speciale, & si non fuerit in eo expressa causa, neque persona.*

4 *Mandatum singulare, quod.*

5 *Vicarius Episcopi ex generali mãdato cum clausula generali, & omnia alia, &c. & cum expressione aliquot specialium, omnia etiam specialia poterit.*

6 *Mandatum Vicarij Episcopi cũ libera, & plena potestate, & omnia alia agendi, quæ mandatũ speciale requirit, æquiparatur mandato speciali.*

Declaratur, nu. 7. 9. 10. cum seq.

8 *Mandatum procuratoris cum plena potestate, vel cum libera, habet vim specialis mandati.*

11 *Imperium merum non venit in mandato cum clausula generali, & expressione mixti imperij.*

12 *Mandatum procuratorium cum clausula generali, maiora expressis non comprehendit.*

13 *Mandatum generale Vicarij cũ clausula generali exceptis quibusdam specialibus, non includit alios casus exigentes mandatum speciale, & num. 14.*

Communis contra, nu. 15.

QVAESTIO LXV.

Sed quoniam Vicarius Episcopi multa, quæ pertinent ad dignitatem, & iurisdictionẽ Episcopi exercere nõ potest absque mandato spe-
1 ciali Episcopi, vt in c. pen. & fi. cum allegatis ibi per glo. & Canonist. de offi. Vic. in 6. Quæro modò in proposito, quale esse debeat huiusmodi mandatum speciale.

2 Respondeo, speciale mandatum dici, quando Episcopus dat potestatem Vicario verbis expressis ad aliquem actum, generalitate verborum abstracta. Vt exempli gratia, ad inquirendum, corrigendum, puniendum, beneficia conferendum, absque eo, quòd causa, & persona exprimatur, vt probant optimi text. in d. c. pen. cum glo. in ver. committantur, & in d. cap. fin. cum glo. in ver. commissa, & vtrobique Canonistæ, scribit latè Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vicar. Archid. à nu. 56. vsque ad 60. post Alex. cons. 63. in princ. vol. 6. & cons. 134. col. 2. in primo, & consi. 7. num. 4. in 2. & post alios concorcordantes, cum quibus etiam assensit Dec. in l. actione, nu. 3. C. de transact. latius Crauet. consi. 125. nu. 6. & in terminis nostris Io. Iaco. Melill. in tract. de præced. Vic. cap. 3. nu. 5. in fin.

3 Quibus suffragatur illa communis conclusio Doc. qui volunt, quòd mandatum ad alienandum, dicatur speciale, & si non fuerit in eo expressa causa, neq; persona, cum eo casu singulare, nõ speciale dicatur, l. procurato-

curatorem, ibi, si non specialiter distrahendi, vbi etiam glo. C. de procura. Alex. consl. 189. nu. 8. in 7. motus potissimum ex d.c. pen. & fin. de offic. Vic. lib. 6. firmat Couar. latius scribens, lib. 1. var. resol. c. 6. num. 2. ex theorica, Bart. in l. filius familias, nu. 10. ff. de donat. & ex alijs adductis concludens, quòd non oportet
4 esse mandatum speciale quoad causam, neq; quoad personas, post Vant. de nullit. sent. titu. de null. ex defec. manda. nu. 96. & alios concordantes subdens, ita communiter teneri ex Alex. d consl. 189. nu. 8. & tradit Menoc. alios memorans, quàm supradictos in tract. de arbit. iud. lib. 2. casu 315. num. 26.

5 Ampliatur etiam, si Episcopus dederit Vicariam generalem, & in mandato expresserit aliquod de istis, quę requirunt speciale mandatum secuta clausula generali, & omnia alia, quæ per nos possumus, etiam si mandatum exigant speciale, quia tunc omnia etiam specialia poterit, Host. in c. significasti, per illam decretalē, extra de offic. Archid. & per c. sedes, extra de rescript. & alia iura refert, & sequitur illum glo. in c. 2. in fin. & post eam Gemin. nu. 6. in fi. & alij Canonistæ de offi. Vic. in 6. per tex. qui de procuratore loquitur in c. qui ad agendū, §. 1. de procur. in 6. Bertac. in trac. de episc. lib. 4. par. 6. tit. de vic. episc. num. 10. Franc. Marc. qui alios citat. q. Delphin. 1018. nu. 8. Abb. consil. 88. col. 5. nu. 6. vol. 1. Diaz. in prac. crim. cano. c. 3. num. 5. Bero. consl. 22. nu. 16. 12. & 19. vol 1. & de mandato procuratoris, latè Couar. alios referens, lib. 1. var. resol. c. 6. num. 3. & firmat Chis. decisione Rot. manuscrip. 200.

6 Extēditur hæc ampliatio, vt procedat etiam adiectis clausulis generalibus similibus, videlicet, cum libera, & plena potestate, & omnia alia agendi, quæ mandatum exigunt speciale, secundum Bal. qui de mandato Vicarij loquitur in l. aliquando, nu. 8. ff. de offic. procons. & probatur in d. c. qui ad agendum, de procu. in 6. quem in mandato procuratoris dicit optimum, Couar. alios referens in d. c. 6. nu. 2. in fi. & ante illum, Felin. altius scribens in cap. sunt & alij, num. 2. & 3. extra de rescrip. Bar. & alij, in l. si procurator, C. de procur. & in l. procurator cui libera. ff. eod. Abb. qui de mandato Vicarij loquitur, consl. 88. nu. 6. colu. 5. vers. si enim dedit, volum. 1. Bero. dicto consl. 22. num. 19.

7 Declaratur supradicta ampliatio, vbi sunt expressi aliqui speciales casus, & deinde secuta fuit clausula generalis, vt supradictum fuit: secus si aliquod speciale non fuisset expressum, quia tunc Vicarius generalis non habebit facultatem ex clausula generali agendi ea, quæ requirunt speciale mandatum, vt declarat glo. in dicto c. 2. in ver. committantur, in fine, per tex. in d. c. qui ad agendum de procura. in 6. & firmat Mar. dicta

8 quæst. 618. nu. 8. & quàmuis procuratoris mandatum cum plena potestate, vel cum libera vim specialis mandati habere scribant Doct. in d. l. si procurator, vbi Alex. nu. 2. Bart. & alij in d. l. procurator cui libera, Abb. in c. fin. num. 28. extra de dilat. Felin. in dicto cap. sunt & alij, nu. 3.

extra

extra de rescript. Couar. alios referens in dicto capit.6.numero tertio. Quod tamen non transit absque difficultate ex dictis per Alex. & alios in dicta l. si procurator,& Abb.in dicto cap. fin.

9 Vicarium tamen Episcopi ex mãdato cum plena potestate non posse facere exigentia speciale mandatũ, nisi quibusdam specialibus expressis, dicit glo.in dicto cap.2.in fine,& videtur esse de mente illorum,quos retuli supra in principio huius quæst. præsertim,Marc.dicta q.618.num.8. cum seq.

10 Secundò declaratur, vt virtute clausulæ generalis post aliquam specialium enumerationẽ, Vicarius possit facere ea, quæ sunt eiusdem ponderis,vel similis, non autem maiora expressis in mandato,Philip.Font.in apostil.ad glo. in d.cap.pen. in fine, de offi. Vic.in 6. Bald. in dicta l. aliquando,nu.8. Dicens, quod in man-
11 dato Vicarij potestatis expresso mixto imperio non venit merum imperiũ virtute clausulæ generalis, Fran. Marc.quæst.Delphin.618. nu.8. post Gemin.in dicto cap.licèt, ibi citatũ, nu.6. ad fi. Franc. in glo.fin. de offi. Vic.in 6. Bero.cons.22.nu.19. vol.1. cuius rei illam adferunt rationem, quia sub generalitate clausulæ mandati procuratorij non veniunt ma-
12 iora,sed similia,vel minora expressis in ipso procuratorio,per tex.formalem in clementina,nõ potest,de procur.c.sedes,vbi Canonistæ, extra de rescriptis,& Legistæ in l.sed & si qs, §.quæsitum,ff.si quis cautionibus,Paris.consi.40. nu.1.& 2. in 4. Crauet. cons.95. nu.10.vol.1. & in specie nostra,Rebuff. in pract.benef.tit.forma Vicar. Archid.nu.183. Bertrand. consil.132. & seq.vol.2. secundum veterem impressionem.

13 Tertiò declaratur, quòd non veniant casus speciales, vbi sequuta clausula generali aliqua ex eis forent excepta, vt si Episcopus concederet Vicario,quòd posset ea,quæ ipse Episcopus, excepta collatione beneficiorum,seu alia re speciale mandatũ
14 exigente, quia tunc exceptio veniẽs ad regulæ diminutionem non debet operari augmentum, sic includere in illa causa non includibiles, & per consequens requirentes speciale mãdatum,Lap.Ancar. in d.c.2.ad fin. & ibi etiam Franc.de offic.Vic.lib.6.& idem Franc.in c.qui ad agendum,§. 1. post Ancar.de procur. in 6.Felin. in cap. quoniam frequenter, in prin. nu.3.extra,vt lite non contest. Aret. consil.8.in fine,cum alijs relatis per Couar.lib.2.variar.resol.c.5.num.9. qui dicit hanc sententiam veriorẽ, Crot.cons.136.num.28.vol.1.

15 Sed contrariam sententiã defendit Dec.in cap.cum dilecta,col.2.de cõfir.vti.& in l.1.nu.29.ff.de regulis iuris, post Domin.in d.c.2.& in d.cap. qui ad agendum,quorum dicta reassumit latè Cagnol.in d.l.1.nu.37.vbi sequi videtur opinionem Decij, & de communi facere fidem,& de magis communi, Couar. dicto libro secundo, cap.5. nume.9. quorum auctoritates,& argumenta missa facio, quia principaliter in aliam generalem conclusionem tendunt, incidenter verò ad Vicarij Episcopi mandatum.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Vicario Episcopi attestanti de commissione superioris, an sit credendum, & num. 2.*

QVAESTIO LXVI.

Nunquid autem Vicario Episcopi attestanti de ordine superioris, & commissione sit credendum? Et si Episcopus est in Ciuitate, credendum illi esse, tradit Roman. in l. sciendum, ff. de verb. oblig. Ias. in l. ex quacunque, col 2. ff. si quis in ius vocan. non ier. Carauit. in pragmat. de filijs fam. §. 2. num. 4. Foller. in prac. crimin. cano. 2. par. iud. tit. aut cri. specif. num. 14.

2 Quod tamen verum putarem in his, quae veniunt ex generali commissione, quibus Vicario Episcopi creditur sine literis, Rot. deci. 47. in nouis, quam refert, & sequitur Ioseph Mascar. in tract. de prob. concl. 140. nu. 3. & 269. nu. 3 & 4. vol. 1. Verumtamen stari assertioni Vicarij de licentia Epi ad prouiden. constito de Vicariatu ex publica voce, & fama, tradit Crescent. libro 1. decis. 178. manu scri.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum speciale requirentia exprimi solent in literis Vicariatus Episcopi.*

2 *Vicarius Episcopi quando dicatur ordinarius, & quando delegatus, & num. 3.*

4 *Iurisdictio Vicarij Episcopi maior est, quàm iurisdictio delegati.*

5 *Delegatus in quibus differat ab ordinario.*

6 *Vicarius Episcopi in casibus, in quibus est delegatus, non potest prorogare iurisdictionem ad similia.*

QVAESTIO LXVII.

Et quia in literis Vicariatus Episcopalis specialiter committi, & exprimi solent quaecunque exigentia speciale mandatum, vt scribit Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vicar. episc. post num. 42. & Formul. Rom. fol. 247. de quo dicam infra lib. 2. q...

Quaero modò, quae nam differétia sit inter causas, quas Vicarius Episcopi cognoscere potest absque speciali mandato, & illas, quas non potest cognoscere, & terminare, sine speciali mandato. Respondeo, quòd Vicarius Episcopi in eis, quae de iure communi illi competunt ex generali officio Vicariatus, dicitur iudex ordinarius, sed in illis, quae requirũt speciale mandatũ, dicitur iudex delegatus, Io. Andr. in addi. ad specul. tit. de off. Vic. §. 1. Doc. in c. 2. de offi. Vic. in 6. Maran. de ord. iud. in 4. par. dist 5. princ. nu. 16. Fel. in rub. nu. 4. in 3. limit. Bero. nu. 2. & 26. extra de offi. deleg. Maria. Soz. in c. qualiter, num. 179. vbi dicit huiusmodi differentiam esse magni effectus, extra de accus. Hier. Gig. cons. 82. nu. 5.

3 Nisi addatur in literis clausula generalis, post aliquot specialium expressionem: aut si simul, & semel cũ ordinaria potestate committantur, secundum Lapum in d. cap. 2. Ancar. 161. in ver. primò quaero, Gemin. nu. 9. Fran. in gl. in ver. officialis, Fel. in c. in corrigendis, num. 1. de offi. ord. Bero. cons. 22. num. 12. & 14. vol. 1.

F Ma-

4 Maior autem eſt iuriſdictio Vicarij Epiſcopi, quàm delegati, glo. in c. Romana, §. fi. in ver. obſeruan. de offi. ordi. in 6. Bertach. in trac. de epiſ. lib. 4. par. 5. nu. 32. & quemadmodum differt ordinarius à delegato, vt tra-
5 ditur in l. more, & ibi per Doc. ff. de iuriſd. omn. iud. & latiſſimè Maran. referens quadraginta in ordine differentias inter delegatum, & ordinarium, in aur. ſpec. 4. par. diſt. 5. tit. an ſit iud. ord. vel delega. à num. 23. vſque ad finem, ſecundum nouam impreſſionem; ita etiam debent regulari cauſæ, quas Vicarius tamquã ordinarius gerere poteſt abſq; ſpeciali mandato, ab illis quas cognoſcere non poteſt ſine ſpeciali mandato. Vnde ad propoſitũ dixit aliàs Io. de S. Georg. in c. licèt, de offi. Vic. in 6. quòd Vicarius Epiſcopi in caſibus, in quibus habet iuriſdictionem delegatam, non poterit prorogare iuriſdictionem ad ſimilia, quia iuriſdictio delegata eſt improrogabilis, c. P. & G. de offi. deleg. ſecus in ijs, in quibus habet ordinariam, ſequitur Gemin. ibi nu. 9. ad fin.

SVMMARIVM.

1 *Vicarij Epiſcopalis poteſtas menſuratur ex forma literarum Vicariatus.*

2 *Vicariatus Epiſcopi forma ſæpe in dubium reuocatur.*

3 *Ordinis Epiſcopalis quæ ſunt, non poſſunt exerceri à Vicario, niſi ſit Epiſcopus, remiſſiuè tamen. Sacerdotalia exercere non poteſt Vicarius Epiſcopi, niſi ſit ſacerdos, remiſſiue.*

QVAESTIO LXVIII.

Cvm autem poteſtas Vicarij Epiſcopalis menſuretur ex forma Vicariatus, vt inquit Card. in clem. 1. nu. 17. & 18. poſt Laur. ibi, de off. Vica. Abb. in cap. tua num. 5. extra de offic. Vic. & conſ. 88. col. 5. num. 6. vol. 1. Dec. conſ. 66. num. 4. Pet. Bell. in trac. de re mil. lib. 1. tit. 17. de off. Vic. nu. 7. ita vt de illa ſæpius dubitari contingat, teſte Rebuff. in pract. benef. tit. de Vica. epiſc. nu. 42. in fin. & multi etiam proceſſus actitati, irriti fiant ex clauſularum defectu in inſtrumento Vicariatus, vt monet Cucc. Inſti. iur. cano. de Vic. Epiſco. nu. 72. propterea formam literarum Vicariatus in fine huius libri primi ponendam curaui, in qua licèt etiam deſcribantur illa, quæ ſunt ordinis Epiſcopalis, & fori ſacerdotalis, quæ non poſſunt à Vicario Epiſcopali exerceri, niſi ſit Epiſcopus, & ſacer- 3
dos, vt dicam infra, lib. 2. quæſt. 5. & q. 13. nihilominus omitti poterunt in literis illorum Vicariorum, qui paſſim clerici creari ſolent, non Epiſcopi, neque ſacerdotes, vel eiſdem addi poterit facultas committendi prædicta alicui Epiſcopo, vel ſacerdoti, vt ſcribam infra, lib. 2. d. quæſt. 12. & 13. Prout etiam addi poterit facultas Vicario Archiepiſcopi conſecrandi Epiſcopos ſuffraganeos, & conuocandi Concilium prouinciale, vt dicam infra, libro ſecundo, quæſt. 5. & ſeq.

Et cætera omnia, quæ pertinent ad dignitatem, & iuriſdictionem, poterunt in literis exarari, ſecundum qualitatem perſonę, quę ad Vicaria-

tum

tum Episcopi, vel Archiepiscopi deputatur, & ordinem positum in eisdem literis, & in singulis quæstionibus, quas gradatim in dicto secundo libro pertractabo.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi residere debet in Episcopatu, in quo residet Episcopus.*

2 *Vicarius generalis Episcopi cognoscitur ex loco Episcopalis residentia.*

QVAESTIO LXIX.

Svccessiuè quæro secundum ordinem aliàs præmissum, in quo loco debeat residere Vicarius Episco-
1 pi. Respondeo, quòd debet residere in Episcopatu, in quo residet Episcopus, vt inquit Rebuff. in pract. benef. tit. de Vicar. epis. num. 33. per tex. in l. nulli iudicum, aliàs l. fin. C. de offi. Rect. Prouinc. Prout etiam, quia Vi-
2 carius generalis cognoscitur ex loco Episcopali, in quo Episcopus commoratur, Barto. l. prima, §. ideò, ff. quis, & à quo, Castrens. in l. secunda, ff. de offi. eius, quos in hoc citat Francis. Marc. quæst. Delphin. 317. nume. 17. parte 1.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi tribunal sibi eligere potest in quocunque loco diœcesis, & nu. 2. & 5.*

Declaratur, nu. 6. 7. 8. 9. & 10.

2 *Processus Vicarij, & officialis valet, quamuis non sederit in loco ordinario.*

3 *Iudex in omni loco sua iurisdictionis ius reddere potest.*

4 *Episcopus Xantonensis nõ est obligatus reddere auditorium Xantoni.*

8 *Locus exemptus intra diœcesim, quoad iurisdictionem per ordinarium exercendam, loco extra territorium æquiparatur.*

9 *Vicarius Episcopi causam spiritualem cognoscere non potest in domo laicorum.*

QVAESTIO LXX.

Potest autem Vicarius Episcopi eligere sibi tribunal in quocunq; loco diœcesis, vt est tex. in cap. cum
1 Episcopus, ibi, per se, vel per alium, & ibi Io. And. Archid. Gemin. de offi. ordin. in 6. Bertachin. in tracta. de episc. libro quarto, parte 6. titu. de Vicar. episc. num. 17. Abb. in ca. qua fronte, num. 2. per illum tex. vbi latè Franc. de appell. & tangit hoc Ias. in l. fin. numero secundo, vbi etiam no-
2 tat Bald. & Alber. ff. de iust. & iure, dum scribunt Vicarios generales discurrere prouinciam, & ideò posse in omni loco ferre sententiam, & in specie Vicarij Episcopalis, firmat Pauin. in tract. de potesta. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 25.

Dicens, valere processum factum per Vicarium, & officiales, quamuis non sederint in loco ordinario, & consueto, post Calder. cons. 2. de offi. Vicar. & Vicarium Episcopi posse exercere iurisdictionem in quacunque parte diœcesis quoad oẽs vbique existentes intra fines suæ diœcesis, tradit Caputaquen. decisio. 306. numero secũdo, parte prima, vbi ampliat, etiam si Vicarius in vno loco

F 2 iurisdi-

iurisdictionem exercuisset.

3 Nec enim ad prouinciæ, siue diœcesis angulum restringendus est iudex, sed in omni alio loco suæ iurisdictionis ius reddere potest, secundù Archid. in dicto cap. cum Episcopus, probat l. penult. vbi Doct. ff. de iusti. & iure, & in cap. nouit, vbi Canonistæ, extra de offic. legat. Vant. de nullit. sent. tit. de nullit. ex defec. iurisd. num. 111. Oldrad. consi. 318. num. 3.
4 vbi dicit, quòd Episcopus Xantonensis non est obligatus tenere auditorium Xantoni, sed habet largas habenas, vt possit in quacunque parte suæ diœcesis sedere pro Tribunali, audire causas spectantes ad forum Ecclesiasticum, capere personas ecclesiasticas, & reliqua facere, quæ spectãt ad Episcopalem iurisdictionem; firmat hoc generaliter in quocunque
5 Episcopo Bertach. in dicto tracta. de episc. libro quarto, par. 5. tit. de pot. episc. circa iud. num. 45. Cucc. Institu. iur. cano. de episc. titu. 6. num. 119. lib. 2.

6 Declaratur, quando locus est honestus, & partibus tutus, dicto capit. nouit, cum not. ibi per Doct. & in d. l. penul. cum glo. in ver. vbi sit, & ibi Doct. l. si cum dies, §. arbiter, ad fi. ff. de recep. arb. & d. ca. qua fronte, vbi Host. & Innoc.

7 Secundò declaratur, quando locus eligitur pro iuridico, Doct. in d. c. cum Episcopus, Bertach. d. tract. de episc. tit. de auct. episc. circa iud. n. 44.

8 Tertiò declaratur, quando locus est exemptus, d. cap. cum Episcopus, vbi glo. in ver. non exempto, & ibi Arch. & Domin. in 4. notab. Dicens locum exemptum intra diœcesim quoad iurisdictionem per ordinariũ exercendam loco extra territorium æquiparari, & in c. 2. extra de consti. cum cæteris adductis per Vant. de null. sent. ex def. iurisd. num. 108.

9 Quartò declaratur, quando domus esset laicorum, & causa esset spiritualis, Bertach. in tract. de episc. d. tit. de potest. episc. circa iud. nu. 45.

10 Quintò declaratur, quando consuetudo extaret in contrarium, glo. in Auc. de test. §. multæ, versic. apud eundem, Vant. de nulli. ex def. iurisd. ord. num. 111. in fine.

Forma Vicariatus Episcoporum, & Archiepiscoporum.

N. Dei, & Apostolicæ sedis gratia Archiepiscopus N.

Cũ ex Apostoli voce deceat nos, tamquam positos à Spiritu sancto regere Ecclesiam nostram sanguine Iesu Christi acquisitam, & propterea quantum in nobis est curare, vt cuncta adimpleãtur ex omni parte, quæ pertinent ad primum ordinem hierarchicum, nec non ad dignitatem nostram, & iurisdictionẽ, attendentes necessitatem, in qua semper cõstituti sumus propter multiplices occupationes nostras, & curam animarum, quæ nobis subiectæ sunt: curæ etiam nobis fuit, munera nostra alijs impartiri, qui moribus, scientia, & ætate reperti sunt probatissimi. Iccirco considerantes probitatem, ætatem, atque scientiam Domini N. Iuris vtriusque Doctoris, reuocantes in primis quemcunque Vicarium, & officialem nostrum hactenus per nos cõstitutum, præfatum N. constituimus, & creamus Vicarium nostrum generalem

in

in ecclesia, Ciuitate, & diœcesi nostra tam in temporalibus, quàm in spiritualibus, dantes, & concedentes eidem plenam, & liberam potestatem, & mādatum speciale, ecclesias, altaria, oratoria, ac cœmeteria ædificata, benedicendi, & consecrandi, cæteraque loca, & vasa, vestesq; diuino cultui deputata, & eadem polluta reconciliandi, Episcopos suffraganeos, Abbates, & Abbatissas, ac Moniales benedicendi, & consecrandi, chrisma, oleum cathecumenorū, & infirmorum conficiendi die Iouis sancta, pueros, & puellas baptizatas confirmandi, clericos ordinandi, vsumque pontificalium exercendi, & reliqua conficiendi, quæ ordinis sūt Episcopalis, vel prædicta omnia, & singula cōmittendi, vt fiant & exerceantur per alium Episcopum, nec non indulgentias concedendi in casibus à iure permissis, exhibendi sacramenta diœcesanis, ad eum recurrentibus, confessiones audiendi, prædicandi, publicas, & solemnes pœnitentias iniungendi, synodum diœcesanam celebrandi, Prouinciale concilium conuocandi, dimissorias, siue commendatitias ad ordines, & sacramenta concedendi, clericos iudicandi, causas matrimoniales cognoscendi, & decidendi, decimam oblationum in casibus à iure expressis, nec non synodaticum, vel cathedraticum, quartam funeralium, procurationem visitationis, subsidium charitatiuum, & ius census in casibus à iure permissis exigendi, & reliqua faciendi, & exercendi, quæ sunt dignitatis Episcopalis, nec non subiectionem subditorum nostrorum, & reuerentiam, ac iuramenta ab ipsis recipiendi, electos sibi subditos confirmandi, nouas parochias erigendi, erectas collapsas conficiendi, in matrices ecclesias transferendi, eligendi, præsentādi, præsentatos instituendi, destituendi, beneficia conferendi, pensiones super illis imponendi in casibus à iure permissis, resignationes illorum recipiendi, eadem resignata conferendi, inuestiendi, alienandi, dispensandi, vota commutandi in casibus nobis permissis, causas omnes ad forum Episcopalem spectantes, & pertinentes cognoscendi, & decidendi, etiam feudales, visitandi, reformandi, præcepta, & edicta faciendi, & constitutiones, illasque exequendi, corrigendi, mulctandi, excommunicandi, anathematizandi, absoluendi etiam à casibus quibuscunque nobis reseruatis, suspendendi, interdicendi, deponendi, delinquentes incarcerandi, torquendi, condemnandi, tam ad tempus, quàm ad perpetuos carceres, prout sibi cōuenire videbitur, causasque omnes criminales cognoscendi, & decidendi, clericos degradandi, brachium sæculare inuocandi, pœnas mitigandi, gratias faciendi delinquentibus, prout sibi videbitur expedire, purgationes indicendi, pias voluntates exequendi, & easdem commutandi, vnum, vel plures Vicarios loco eius cum eadem, & simili, vel minori auctoritate faciendi, creandi, & substituendi, & cætera omnia, quæ sunt Episcopalis, & Archiepiscopalis iurisdictionis, exercendi, & terminandi: & omnia alia, & singula faciendi, & committendi, etiam si talia essent,

quæ mandatum exigerent speciale, & maiora,& grauiora expressis,prout ad Vicariatus officium noscitur quomodolibet pertinere, cuius gesta,sententias,& mandata, rata, & grata habere promittimus; mandantes quibuscunque, ad quos spectat, sub pœna excõmunicationis, quam ex nunc,prout ex tunc,ferimus in his scriptis, quatenus ipsum N. tamquã Vicarium,& officialem nostrum recipiant, suscipiant, & admittant, ac eidem in his, quæ ad nos,& iurisdictionem nostram ordinariam qualitercunque spectant, vel spectare poterunt,pareant,faueant, & assistant, ac efficaciter obediant, sicut nobis parere, fauere, assistere, ac efficaciter obedire tenentur. In quorum testimonium has nostras fieri iussimus per Cancellarium, & Notariũ nostrum,subscriptione nostra,ac maioris nostri sigilli impressione roboratas.

Datum Die 2. Nouembris. M. D. LXXXIX.

Finis Libri Primi.

TRA-

TRACTATVS

DE VICARIO EPISCOPI, OFFICIO EIVS, ET POTESTATE, ETC.

LIBER SECVNDVS.

AVCTORE IACOBO SBROZZIO I.V.D. AB VRCEANO.

SVMMARIVM.

1 *Dignitas Vicarij coruscat radijs Episcopi.*
2 *Pastorale munus fuit à Christo institutum.*
3 *Continet in se potestatem ordinis, & iurisdictionis.*
4 *Episcopus per consecrationem consequitur ordinem, & per baculum iurisdictionem.*
5 *Episcopus tantùm electus, licèt nõ consecratus, habet iurisdictionẽ.*
6 *Episcopi iurisdictio à summo Pontifice deriuat, secundum communem, & num. 7.*
7 *Christus vnum tantùm instituit Episcopum, Petrum, à quo alij deinde instituti fuerunt.*
8 *Episcopi omnis potestas versatur circa tria.*
9 *Merum, & mixtum imperiũ secundum canones comprehendit omnia iura Episcopalia.*
10 *Episcopi habent merum, & mixtum imperium, & iurisdictionem secundum canones.*

QVAESTIO I.

SVperiore libro de generibus, speciebus, & differẽtijs Vicariorum Episcopalium, deque illorũ electionib. qualitatibus, forma, & loco exposuimus. Videamus
1 modò de officio eorundem, & potestate. Sed quoniam tota dignitas, & auctoritas Vicarij coruscat radijs dignitatis Episcopi, sicut Augusta radijs Principis, secundum Card. in clement. 2. nu. 22. de rescript. Abb. in c. quoniam, nu. 11. extra de offi. deleg. in primis habenda est præ oculis tota Episcoporum dignitas, atque potestas, quia per huiusmodi inspectionem facilius auctoritatem, & iurisdictionem Vicarij percipiemus.
2 Sciendum est igitur, pastorale munus à Christo institutum, quando Petrum summum Pastorem constituit eum omnimoda pascendi, & regendi

 aucto-

auctoritate, ex Ioan. 20. duas insimul
3 potestates continere, vnam, quæ ordinis est, & confertur Episcopo per consecrationem, & alterā, quæ est iu-
4 risdictionis, per baculum sibi traditum in consecratione, vt ex Pontificali D. Gregorij, & Concilio Aquisgran. sub Ludouico I. Imperatore II. respondit copiosè Bursat. in suo consil. 125, edito super ordine Episcopatus, & sacerdot. iurisdictione, nu. 32. 33. cum seq. in primo, Couar. 2. par. relect. §. 9. nu. 6. Cucc. Inst. iur. can. de epis. nu. 14. 15. 16. cum plur. seq. lib. 2. Gabriel cons. 181. num. 21. cum seq. vol. 2. Quamuis iurisdictionis potestas competat Episcopo etiam nondum consecrato, sed tantùm electo,
5 cap. transmissam, de elect. cum cæteris concordantibus adductis per Bursat. d. cons. 125. nu. 23. & aliàs diuus Thomas in 2. & 4. sent. dixit contra gentiles totam potestatem iurisdictionis aliorum prælatorum ex lege communi deriuare à summo Ponti-
6 fice, & 2. secundæ q. 39. iurisdictionē dari Episcopo iniunctione Pontificis, quæ omnia pro communi opinione adnotantur per Tācred. Card. & Abb. in c. significasti, de elect. & per alios Canonistas, & Theologos, quos longa acie congerit Bursat. d. consil. 125. nu. 51. subdens eandem sententiam ab obstinatis schismaticis, pertinacibusque hæreticis acerrimè variis auctoritatibus, & rationibus defendisse eleganter pro more Reuerendissimum Lælium Iordanum Episcopum Acernensem in suo tract. de maior. caus. epis. ad Papam defer. c. 9. 10. & per totum, & confirmari per illos, qui dicunt Christum vnum tantùm instituisse Episcopum, Petrum,
7 & alios deinde à Petro institutos, quos ordinatè recenset Bursat. d. cōsil. 125. nu. 52. & Couar. 2. par. relect. §. 9. siue in reg. peccatum, num. 6. de reg. iur. in 6. Verùm multi, quos paulò infra referam, pleraque ascribunt Episcopi dignitati separatim ab ordine, & à iurisdictione. Alij etiam dicunt multa esse de lege diœcesana distincta ab ipsa iurisdictione Episcopali, tamquam species à suo genere, & latè scribit Cucc. Instit. iur. cano. titu. de episc. atque ita magis confunduntur, quàm distinguantur loca, & auctoritates, quæ pertinent ad potestatem Episcopi. Ego inhærendo communi diuisioni Canonistarum, concludam totam Episcopalem potestatem versari circa
8 tria, nempè circa ordinem, circa dignitatem, & circa iurisdictionem, vt respondit Butr. consil. 19. Abb. in cap. quanto, num. 2. extra de constit. in cap. accedentibus, num. 2. extra de excess. prælat. Felin. in cap. dilectus, num. 8. extra de offic. ord. in c. auditis, nu. 2. extra de præscr. Henric. Bott. de syno. epis. par. 1. nu. 61. in fi. Francis. Varg. in tracta. de iurisd. epis. proposi. 4. Quintil. Mandos. in reg. 24. cancell. de malè promotis, q. 6. nu. 5. Paul. Fusc. tract. de dign. eccles. 2. par. c. 6. & de Visit. & reg. Eccles. lib. 2. de reconc. eccle. c. 25. nu-
9 me. 13. Quæ omnia continentur sub mero, & mixto imperio, ac iurisdictione secūdum canones, quibus muniti sunt Episcopi, cap. si quis Episcopus, 1. quæst. 8. cum glos. 1. c. de persona. 11. quæst. 1. Specul. de iurisdictione omnium iud. nu. 28. 29. cum seq.

Doct.

Doct.in cap.cum contingat,extra de foro compet. Bald. & alij in l.Imperium, vbi Iaſ. nume. 18. ff.de iuriſd. omn.iudic.Abb,in cap.quòd ſedem, num. 4.5.6. 7. & ſeq. de offic. ordin. Oldr. conſ.317. Duen. reg.251.in fi. Pau. Fuſc.d.tract. de viſit. & reg.eccleſ.lib. 1.rub. de ſtatu epiſ. nu. 1. c. 25. Cucc. d.tit.de epiſ. nu...

SVMMARIVM.

1 *Ordinis Epiſcopalis,quæ ſint.*

QVAESTIO II.

QVæro igitur ſecundũ ordinem, quæ ſint ea, quæ competant Epiſcopo ratione ordinis? Reſpondeo Epiſcopum ratione ordinis eccleſias, altaria,calices, oratoria, ac
1 cœmeteria ædificare,benedicere,cõſecrare,cæteraque loca,veſtes, campanas,mappas, & vaſa diuino cultui deputata,& eadem polluta reconciliare,Abbates, & Abbatiſſas, Moniales benedicere, & conſecrare, & ſi Archiepiſcopus eſt, ſuffraganeos, chriſma, oleum cathecumenorum. & infirmorũ conficere die Iouis ſancta,pueros & puellas baptizatas con firmare, clericos ordinare, pontificalia exercere, & cætera huiuſmodi, quæ ordinis ſunt Epiſcopalis, de quibus tex. in c. quamuis 68.diſtrin. cap. perlectis,25. diſtinct.c. quod ſicut.§.præterea,cũ gl.in ver.ſine pallio,& in c. trenſmiſſam, cum gloſ,in ver.de dotalibus, & vtrobique Abb. extra de elect. c. aqua,cum gl.in ver. iuriſdictionis.vbi Abb. nu. 2. ext. de conſecr. eccl. vel alt.c.inter corporalia,ext.de tranſl.epiſ.c.vnico.§.frontis, extra de ſacra vnct. Spec. de Iuriſd. om.iud.num.28. Abb. in c. ſuffraganeis, num. 2.extra de elec. in c. quanto,nume.2. extra de conſuet. in c. conquerente, nume. 2. ext. de off. ord.in c.accedentibus, num.2. extra de exceſſ. prælat. Lancellot. Inſt.iur. cano. de immunit. eccleſ. §. fi. & de elect.§.fin.& de ſacerd.in infer.grad. conſt.§.fin.& de conſtr. eccl. §. conſici autem, cum gloſ.in ver.ordinis, Bertach. de epiſc.lib.4. par. titu. de poteſta. Epiſco. circa ſpir. num. 39. aliàs 148. cum ſequen. Rebuff. in pract.beneſi.tit.forma Vic.Arch.nu. 32. vſque ad 41.Cæphal. conſilio ſecundo,nu 18.volumine primo,Ioan. Piccard.conſi.52.nu.118.inter conſil.Menoch. volumine primo, latius Burſat.qui poſuit etiam arborem eccleſiaſticæ poteſtatis,conſi. 125. numero 36.volumine primo,& in libro Pontifi. quem refert Pauin. in tract. de offi. & pot. cap.ſede vacan.parte 1.q.3.nu.1.Quintil. Mandoſ. in reg. cancel.24. de malè promotis, quæ 3. 6. num. 5. Caball. ad conſt. Aegid. lib.3.cap.25. in gloſ. num. 8. Reuerendiſſimus Epiſcopus Sarnen. trac. de viſit.& reg. eccl. c. 33. num. 1. & 2. & alibi ſæpe,Cucc. Inſt. iur.cano. de conſecr. epiſ. numero 9. 10. cum ſequenti. & de epiſ. numer. 21. cum ſeq.lib. 2.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopo quæ competant ratione dignitatis.*

QVÆSTIO LII.

SVcceſſiuè quæro, quæ ſint illa, quæ competunt Epiſcopo ratione dignitatis? Reſpondeo, Epiſcopũ ta-

rente,& ibi latè Abb. nu.2. cum seq. extra de offi.ord.in c.cum ab ecclesiarum. vbi glos. in ver. ecclesia sententia,& Abb.extra eodem,glo.in c. transmissa, in ver. de dotalibus, & ibidem Abb. extra de elect. & in c. aqua, in ver. iurisdictionis, de consecra.eccle. vel alta. & in c. quod sedem,nu.5.cum sequen. extra de offi. ord.Docto.in c.at si.clerici,§.fin.vbi Fel.& Phil.Simonem.in apost.nu.13. Dec.num.20. cum seq. extra de iud. Specul.de iurisd. om.iud.num.28.Paris.consi.34.in 4 & cons.22. eod.vol. post Bal.cons.478.nu.1. in 4. Bertach.de epis. lib.4. parte 1. tit. de vita epis. num. 12 & à parte 2. vsque ad sextam,latè formul.Rom.fol.247.super forma Vicariatus generalis Episcopi, latius Bursat. consi.325.à nu. 25.vsque ad 36. vol.1. & melius in arbore ibi posita de ecclesiastica potestate,Franc.Targ. tract. de iurisd. epis. propositione 4. Reuerendissimus Dominus Fuscus Episcopus Sarnensis tract.de visit.& reg.eccl.c.33. nu.1.& 2.& alibi sæpe Cucc.Inst.iur. cano.de Vic.epis.num.62.63.64. cũ alijs sequen.& de epis. num. 26. 27. 37. vbi docet etiam regulam cognoscendi ea quæ sunt iurisdictionis Episcopalis, ex Bal. l. si quis. §. in omnibus, columna prima. C.de episco. & cler.

SVMMARIVM.

1 *Inferior ab Episcopo non potest exercere ea, quæ sunt ordinis Episcopalis.*

2 *Vicarius Episcopi non potest exercere ea, quæ sunt ordinis Episcopalis.*

Declaratur, nu. 4.

Ampliatur declaratio numero 6. cum sequent.

Subdeclaratur, nu. 8.

Contra, num. 9.

3 *Ordinis Episcopalis potestas non dependet à nuda voluntate superioris, sed consistit in certa forma tradita per ecclesiam.*

4 *Summus Pontifex mandare potest Vicario Episcopi ea, quæ sunt ordinis Episcopalis.*

5 *Nicolaus Biluzicus I.V. D. Vrceanensis,auctoris cõterraneus, & auunculus,reconciliauit, & rebenedixit Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Castro Plani pollutam ex homicidio.*

6 *Papa committere potest simplici clerico, quæ sunt ordinis Episcopalis.*

Declaratur,nu.7. cum seq.

8 *Papa non potest committere ea, quæ sunt ordinis Episcopalis ex dispositione diuina non habenti illos ordines secundum Theologos.*

At contra secundum canonistas, numero 9.

10 *Episcopus potest committere Vicario, qui Episcopus est,ea quæ sunt ordinis Episcopalis.*

11 *Ordinis Episcopalis potestas delegari potest.*

12 *Episcopus potest committere Vicario suo, quæ alijs non possunt committi.*

QVÆSTIO V.

RVrsus quęro secũdum ordinem supra positum, an Episcopus committere possit eius Vicario exequenda,

1 quenda, ea quæ ſunt ordinis Epiſcopalis? Reſpondeo, quòd non, nam ea, quæ ſunt ordinis Epiſcopalis, non poſſunt exerceri, niſi per Epiſcopos, nec alteri inferiori demãdari, l. quauis, 68. diſtinct. c. aqua, :vbi Abb. nu. 2. extra de conſecr. eccle. vel altar. in c. quanto, num. 2. extra de conſuet. & in c. accedentibus, num. 2. extra de exceſſ. Prælat. Syluestr. ſumma, in ver. Epiſcopus, nume. 1. Balb. de præſcri. par. 1. 5. par. prin. q. 11. nu. 9. Lancellot. Inſt. iur. cano. de eccle. conſtr. §. confici autẽ, cum gl. in ver. ordinis, Couar. lib. 3. var. reſol. cap. 20. nu. 3. Concilc. Triden. cap. 4. ſeſſ. 23. de ſacram. ord. & ibi Horat. Luc. in apoſt. Burſat. conſ. 125. nu. 41. verſ. Cyprianus, vol. 1. Et quòd Vicarius Epiſcopi exercere nõ poſſit ea, quæ ſunt ordinis Epiſcopalis, firmat Claud. Seyſel. in rub. nu. 13. ff. de offic. eius, Rebuff. in prac. benef. titu. de deuolut. nu. 66. & de vic. epiſ. num. 170. quem refert, & ſequitur Paul. Fuſc. in trac. viſit. & reg. eccleſ. c. 25, num. 3 lib 2. ea ratione, quia poteſtas exercendi ea quæ ſunt ordinis non dependet ex nuda voluntate ſuperioris, ſed

3 conſiſtit in certa forma tradita per eccleſiam, ſecundum gl. in d. c. aqua, in ver. iuriſdictionis, & ibi Abb. nu. 7. circa medium. Et ideo ſacroſancta Tridentina ſynodus ſub anathematis interminatione ſtatuit in d. c. 4. & can. 7. ſeſſ. 23. cõtra eos qui vellent confundere eccleſiaſticam hierarchiam, vt caſtrorum acies ordinatam, Epiſcopos qui in locum Apoſtolorum ſucceſſerunt, non autem alios ordinis inferioris poſſe conferre ſacramentum confirmationis, ordinare eccleſiæ miniſtros, & alia facere, quæ pertinent ad hunc ordinem hierarchicum, quod latiore folio comprobauit Burſat. in conſilio 125. edito ſuper ordine epiſcopatus, & ſacerdotij iuriſdictione, numero 23. 29. cum ſequentibus, volumine primo.

4 Declaratur, quando ea, quæ ſunt ordinis epiſcopalis, commiſſa forent Vicario ab Epiſcopo, ſecus ſi a ſummo Pontifice, vel ab Epiſcopo, ſedis tamen Apoſtolicæ indultu, quia tunc Vicarius poſſet ea exercere, Abb. in dicto cap. aqua, num. 7. & in dicto c. quanto, num. 7. cum ſequen. extra de conſ. Diuus Thom. in dicta 4. diſt. 25. q. art. 1. Rebuff. in prac. benef. tit. forma Vicar. Archid. num. 169. dicens conſuluiſſe cuidam Vicario, quòd abſente Epiſcopo impetraret a Papa facultatem benedicendi quæcunque ornamenta eccleſiaſtica, citra tamen corporalia, calices, & patenas, Veſtr. in pract. lib. 2. cap. 16. num. 5. firmat Seyſel. in dicta rub. nu. 13. ff. de offic. eius, & ex facto, cum de anno 1563. polluta fuiſſet eccleſia Sanctæ Mariæ de Caſtro Plani, membrum Epiſcopatus Aeſini, ſanguine cuiuſdam Franciſci Nigæ de Maſſatio, qui die Annunciationis glorioſiſſimæ Virginis Mariæ fuit a quibuſdam ſuis maleuolis interfectus in dicta eccleſia, dum miſſa celebraretur, Reuerendus Dominus

5 Nicolaus Biluzicus, I. V. D. conterraneus, & auunculus meus, tunc Vicarius generalis Epiſcopatus Aeſini acceſſit perſonaliter ad eccleſiam prædictam mandato Pij Quarti ſummi Pontificis, & illam reconciliauit, rebe-

rebenedixit, & omnia, & singula pontificalia in huiusmodi actu fieri, & exerceri solita fecit, & Apostolica auctoritate curauit, cuius anima per infinita sæculorum sæcula quiescat in pace.

6 Ampliatur huiusmodi declaratio, etiam si Vicarius, cui à summo Pontifice mandantur ea, quæ sunt ordinis episcopalis, esset simplex clericus, Abb. in d. c. quanto, num. 7. & 8. post Innoc. ibi.

7 Intelligitur hæc ampliatio vera, quando Vicarius haberet illum ordinem, & sacramentum, quod alij vult conferre. glo. Innoc. & Abbas in dicto cap. 4. numer. 7. & 8. post glo. in ca. peruenit, dist. 95.

8 Secundò prædicta declaratio subdeclaratur, vt Papa mandare possit Vicario ea, quæ sunt ordinis episcopalis ex dispositione humana: secus si ex dispositione diuina sunt certo ordini tributa, quia non possunt committi illum ordinem non habenti, etiam per Papam. glo. in dicto capit. peruenit, 95. distin. quam pro regula posuit Abb. in d. cap. aqua, in fine de consecrat. eccles. vel alta. Et ideò Diuus Thom. in dicta 4. distin. q. 25. artic. 1. tenet contra Canonistas, quòd Papa committere non possit simplici sacerdoti ordines sacros, quem sequitur Syluest. summa in ver. ordo, el 3. numero 7. Dicens opinionem Diui Thomæ seruari in practica ea ratione, quia Papa, qui habet plenitudinem potestatis, committere potest non episcopo pertinentia ad episcopalem dignitatem, modò illa non habeant immediatam relationem ad verum corpus Christi, ideòque secundum Thomam poterit sacerdos Apostolica auctoritate conferre ordines minores, & confirmare, non autem ordines maiores, qui habent immediatam relationem ad corpus Christi: sed huic rationi respondit Abb. in d. c. quanto, nu. 9. Dicens hanc collationem sacrorum ordinum sacerdoti delegari posse indistinctè, & quòd licèt de sacramento Eucharistiæ sit dispositum institutione dominica, qui habeāt illud ministrare: hoc tamen non est dispositum in collatione ordinum. Nam olim presbyteri in communi regebant ecclesiam, & sacerdotes ordinabant. Vnde sicut olim poterant, ita videtur, quòd Papa possit hoc concedere sacerdoti, maximè delegando, cum nihil exerceat delegatus nomine proprio, l. 1. §. qui mandatam. ff. de offic. eius, c. sanè, de off. deleg.

10 Secundò principaliter declaratur, quandò episcopus mandat, quæ sunt ordinis episcopalis Vicario simplici, qui non est episcopus, secus si Vicarius esset episcopus, Ancaran. in c. fina. col. fin. ad fin. Gemin. n. 8. Franc. col. 2. vers. sed quæritur primò, de offic. Vic. lib. 6. Bertach. tract. de episc. par. 3. q. 61. Rebuff. in pract. benefi. tit. forma Vic. Arch. num. 35. vbi refert Vicarium, qui episcopus est, episcopos consecrare, & num. 36. Abbates, Abbatissas, & Moniales benedicere, & num. 37. pueros, & puellas

puellas confirmare,& numer.40. chrisma conficere,& oleum catechumenorum, & infirmorum die Iouis sancta, & num. 45. ordines sacros celebrare, & conferre, & n.168. ecclesias, capellas, & oratoria, ac cœmeteria polluta reconciliare,& num.170. consecrare ecclesias de nouo ædificatas,& ædificandas, firmat Couar. dicto cap.20.num.3.Cucc.Inst.iur.can. de Vic.episc.num.119. 20. cum sequent. vbi etiam subdit Vicarium,qui episcopus est,vestes posse benedicere ex mandato speciali. Nam ea quæ sunt ordinis episcopalis delegari possunt,c.aqua,
11 de consecrat. eccles. vel alt. Hostien.quem alij sequuntur, in cap. quod sedem,de offic. ord. Specul. de iurisd.omn.iud. num. 28. in fi. Abb.in c.his quæ,num.3.extra de maior.& obed.Bertach. de episc. tit.de vita episc. num.12. in fine, post glos. in d.cap.peruenit,Bursat.consil.110.nu.12.in primo,latè comprobat Couar. dicto cap. 20.nu.3. dicens hanc sententiam esse frequentiori calculo receptã. Ideò a fortiori poterunt Vicario
12 committi, cui alia etiam committuntur,quæ alijs delegari non possunt, Felin. in d. cap. quod sedem,num.2.ad finem, extra de offic.ord. Couar. d.cap.20. nu. 3. Hippo.Riminal.in l.1.nu. 89.post Alexan. in loco ibi citato, ff. de offic. eius.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus Vicarius alterius episcopi ex sola generali commissione Vicariatus, non potest exercere ea, quæ sunt ordinis episcopalis,sed requiritur speciale mandatum.*

2 *Maiora non comprehenduntur in generali mandato vicarij.*

3 *Maiora dicuntur ea,quæ sunt ordinis episcopalis.*

QVAESTIO VI.

VBI autẽ Vicarius esset episcopus, aut alter,in casibus supra positis non prohiberetur exercere ea,quæ sunt ordinis episcopalis, numquam tamen ex generali tantùm commissione Vica-
1 riatus posset illa exercere; nisi specialiter sibi committerentur, secundum Calder.consil.3.de offic.Vic.Rebuff. in pract.benef.tit. forma Vic. Arch. num. 31.cum pluribus sequent.& num.171. Bero. consil.83.num.21. volumine primo,Pau.Ful.tract. visit.& reg. eccl.c.25. nu. 13.lib.2. Cucc. Inst. iur.cano de Vic.episc.num.119.Nã in generali mandato Vicarij non ueniunt illa,quæ sunt de maiorib. c.pen.& fi.vbi Doc.de off. Vic. in 6. c.quod translationem, de offic. deleg.Card.in cle.1.num. 19. de offic. Vic. Prout sunt de maioribus ea, quæ sunt ordinis episcopalis, & mandatum exigunt speciale,cap.nemo, de consecrat.distin. 1. scribit latè Couar.lib.3.var.resol c. 20,num.3.

SVMMARIVM.

1 *Pontificalis dignitatis ornamenta,quæ sint.*

Com-

2 *Competunt episcopo ratione dignitatis.*

3 *Episcopus non potest concedere Pralato inferiori vsum Pontificalium.*

Declaratur nume. 4. & 5. cum seq.

Subdeclaratur, num. 9.

7 *Episcopus in aliena diœcesi potest exercere Pontificalia de licentia episcopi ordinarij.*

8 *Vicario episcopi multa committi possunt, quæ alijs non possunt.*

9 *Pallij Archiepiscopi vsus, tamquam personalis, alteri concedi non potest.*

QVAESTIO VII.

ET quoniam mitra, baculus pastoralis, anulus, compa-
1 gus, dalmatica, & chirotheca sunt ornamenta, & insignia pontificalis dignitatis, secundum gl. in c. vt apostolicæ, & ibi Doct. de
2 priuil. in sexto, & competunt Episcopo ratione suæ dignitatis, dicto cap. vt apostolicæ, & ibi Doctores, Abbas in cap. accedentibus. nu. 2. extra de exceſſ. prælat. cum adductis latè per Cassan. in catal. de glor. mun. par. 1. conclus. 2. post Durand. in Ration. diuin. off. lib. 3. de mitra, Bursat. in cons. 125. in arbore eccleſ. poteſt. vol. 1. Cucc. Inst. iur. can. de episc. nu. 377. cum seq.

Quæro in proposito, an episcopus committere possit eius Vicario vsum illorum Pontificalium.
3 Respondeo quòd non. Quia solus Pontifex concedere potest inferiori Prælato vsum dictorum ornamentorum, non autem episcopus, d. c. accedentibus, num. 2. Syluest. in sum. in ver. Episcopus, nu.
4 9. in princ. Et quamuis vsus Pontificalium tamquam dignitatis Episcopalis Vicario committi possit ab Episcopo, vt probatur in dicto cap. accedentibus, vbi Abb. nu. 2. & alij post eum: Vsus tamen mitræ, & prædictorum Pontificalium, quæ sunt insignia,
5 & ornamenta dignitatis Episcopalis, secundum glos. & Doct. in d. c. vt apostolicæ, concedi non potest inferiori ab Episcopo, nisi per summum Pontificem, secundū Abb. & Syluest. in locis adduct.
6 Declaratur, nisi Vicarius esset Episcopus, quia tunc de licentia Episcopi exercere posset vsum prędictorum Pontificalium. Nam si Episcopus etiam titularis in aliena diœcesi potest exercere Pontificalia, de licentia Episcopi ordinarij. c. 5. seſſ. 6. & c. 2. seſſ. 14. apud Concilium Tridentinum, in decreto de reformat. à fortiori poterit illa exercere Vicarius, qui Episcopus est, cui multa possunt committi, quæ alij non possunt, Fel. in c. quod sedem, num. 2. ad finem extra de offic. ord. Cou.
8 lib. 3. var. resol. cap. 20. nu. 3. & in terminis firmat Cucc. Instit. iur. can. de Vic. Episc. num. 119. lib. 2. Subdeclaratur, vt non procedat
9 in vsu pallij Archiepiscopi, quod tamquam personale alteri concedi non potest, c. 2. & c. ex tuarum, de auct. & vsu pal. Specul. de iurisd.

risd.omn.iud.nume.28. Abb.in c. quod sedem, nume.4.extra de off. ord.Bertach.tract.de Episc.lib.1. par.4.num.12.in fine.

SUMMARIUM.

1 *Episcopus benedicit Abbates, Abbatissas, & moniales, & dat eisdem velum consecrationis.*

2 *Vicarius, qui non est Episcopus, non potest benedicere Abbates, Abbatissas, & moniales, nec illis dare velum consecrationis.*

3 *Benedictio, & consecratio Virginum est ordinis Episcopalis.*

4 *Nec possunt non habenti illum ordinem delegari.*

QUAESTIO VIII.

DIXI etiam supra, quòd Episcopus benedicit Abbates, Abbatissas, & Moniales, & dat illis velum consecrationis, c.
1 1.vbi Abb. & alij, extra de suppl. negl.prael. c.2.vbi Innoc. Abb. & etiam alij Canonistae, extra de temp. ord. & idem Abbas in cap. quanto, num 3. extra de consuet. gl.in §.cōfici, in ver, ordinis, Inst. iur.cano.Lancellot.de eccles. con str. Ideò quaero in proposito, an praedicta perficere possit vicarius Episcopi; & posse consulto Episcopo, & quando Vicarius esset sacerdos, probat tex. in can. 2. & 3.cum gl. 26.q.6.
2 At contra, nisi Vicarius sit Episcopus, & habeat ad huiusmodi speciale mandatum, secundum Rebuff. in pract.benef.tit. forma Vic. Arch.num. 36.& probat.glo. in d.§.confici, dicens benedictionem, & consecrationem virginū
3 esse ordinis Episcopalis, & non posse delegari non habenti illum
4 ordinem, firmant Inno. & Abb. in d. c.1.n.1.& in dicto cap. quanto, nume.3.Lancellot. in §.fina. Insti. iur.cano.de immu.eccl.& §.fin.de confirm.elect.Cucc.Inst. iur.can. de Vica.Episc.num.119.cum seq.

SUMMARIUM.

1 *Confirmationis sacramentum solus Episcopus conferre debet omnibus baptizatis.*

2 *Vicarius, qui nō est Episcopus, non potest sacramentum confirmationis conferre.*

3 *Episcopus dicitur summus sacerdos.*

QUAESTIO VIIII.

SIcut etiam certum est, quòd omnibus baptizatis conferri debet ab Episcopis sacramentum
3 confirmationis, praesertim cum attigerunt duodecimum annum, c.vt ieiunii, cum seq. & c.spiritus sanctus, c.de his, cum sequ. & c.vt Episcopo, de consecra. dist.5.c.1. §.per frontis, extra de sacra vnct. c.quanto, extra de consuet. Concil.Trid.in can.3. sess.7.de confir.

2 Propterea quaero, an huiusmodi sacramentum conferre possit Vicarius Episcopi. Et non posse, nisi quando Vicarius esset Episcopus, & haberet mandatum speciale, probat text. in d.§.per frontis, & in d.c.quanto. Vbi habetur 2

sacra-

sacramentum confirmationis conferri non posse, nisi à summo sacerdote, hoc est Episcopo, firmat Lan-
3 cellot. in §. igitur, Inst. iur. cano. de sacram. chrism. & ad terminos huius quaestionis, Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. num. 39. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. epis. num. 119. cum sequen.

SUMMARIUM.

1 *Archiepiscopus intra tres menses à die confirmationis computandos, tenetur consecrare Episcopos suffraganeos.*

2 *Vicarius, qui non est Episcopus, suffraganeos sui Archiepiscopi consecrare non potest.*

3 *Vicarius Episcopus sine speciali mandato Archiepiscopi non potest consecrare suffraganeos.*

4 *Consecratio Episcoporum est ordinis Episcopalis.*

5 *Ordinis Episcopalis quae sunt, committi non possunt Vicario, qui non est episcopus.*

6 *Vicarius Episcopus sine speciali mandato Episcopi non potest exercere Pontificalia.*
Declaratur, num. 12.

7 *Reconciliationes ecclesiarum quarumcunque sunt ordinis Episcopalis.*

8 *Benedictio calicis, & patenae est ordinis episcopalis.*

9 *Consecrationes ecclesiarum sunt ordinis episcopalis, item Chrismatis confectio & olei catechumenorum, & infirmorũ, &*

10 *Ordinum sacrorum collatio*

11 *Menochij locus de arb. Iud. lib. 2. casu 222. nu. 9. damnatur.*

QUAESTIO X.

Quid etiam dicendum est de cõsecratione Episcoporum suffraganeorum, quos Archiepiscopus cõ-
1 secrare debet intra tres menses à die confirmationis computandos? c. 1. & per totum, dist. 100. c. cum in cunctis, §. cum vero, vbi glo. & Abb. num. 5. extra de elect. c. quod sicut, §. praetereà, vbi Doct. extra eo. & ferè per totam distin. 65. cap. 1. & 2. 11. q. 3. Abb. in c. quòd sedem, nu. 1. extra de off. ord. & in c. 1. de sacra vnct. Lancellot. Inst. iur. cano. de consecr. in prin. & per totum, Concil. Trid. in cap. 9. sess. 7. in decreto de reform.

Nunquid ergo huiusmodi consecratio perfici possit ab eiusdem Archiepiscopi Vicario? & Respondeo
2 simili modo, quòd non, nisi iste Vicarius esset Episcopus, & mandatum haberet speciale exercendi pontificalia, vt probatur in c. episcopi, 80. dist. c. aqua, vbi Abb. nu. 2. extra de consecr. eccles. vel altar. c. quoad sedem, nu. 1. de off. ord. gl. in c. quòd sicut, §. praetereà, in vers. sine pallio. vbi Canonistae extra de elect. Lancellot. Inst. iur. cano. de consecrat. §. quod si Metropolitanus, cum glo. in ver. demandare, & in §. confici, cum glo. in vers. ordinis Inst. de constr. ecc. Et
3 etiam quia consecratio Episcoporũ est ordo, secundum communem opinionem Canonistarum, de qua Abb. in d. §. cum verò, nu. 2. & ea, quae sũt ordinis episcopalis, Vicario, qui non est episcopus, committi non possunt. c. quamuis, dist. 68. dicto. c. aqua. vbi Abb. nu. 2. de consecr. eccl. vel alt. in c. quanto, extra de consuet. Concil.

G Trid.

Trid.can.3.& 11.sess.7.& cap 4. sess.
5 23.de sacramento ordinis, & in specie Vicarij episcopalis firmant Ancar.in c.fi.col.1.ad finem,Gemin.nu. 8.Franc.col.2. vers.sed quæritur primò,de off.Vic.in 6. Vbi etiam volũt,
6 quòd Vicarius Episcopus debeat habere plenum mandatum exercendi pontificalia cum clausula, & ad omnia, quæ facere posset constituens, etiam si mandatum exigant speciale,& quòd poterit tunc exercere põtificalia,etiam si Archiepiscopus exi stat in remotis,Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. epis. nu.120.

7 Et simili etiam modo, nisi Vicarius Episcopus sit,& habeat speciale mandatum,non poterit reconciliare capellas, oratoria, cœmeteria, & quascunque ecclesias pollutas, cum hæc sint ordinis episcopalis, d. cap. aqua,vbi gl. Abb.& alij extra de con
8 secr.ecc.vel alt. Prout etiam nec benedicere calicem,& patenas,& quæcunque ornamenta ecclesiastica, citra tamen corporalia,Card.in clem. 2. §.statuimus, de statu monac ho. c. quamuis,68.dist.Pauin. tract.de offi. & pot.cap.sede vac. par.1.q.3.nu.1. Rebuff.in pract.benef. tit.forma Vicar.Archiepisc. nu.168.cum sequen. Nec ecclesias ædificatas,& ædificandas consecrare, d.cap.aqua, cum gl. in ver.iurisdictionis:vbi Abb.num.2. d.c.quamuis,68.distin. Pauin. d.q.3. num.1. Rebuf. in loco præcitato, nu. 178. Et minus conficere chrisma, oleum catechumenorum,& infirmorum,d.c.quamuis, & c. vnico, extra de sacra vnct. Durand. in rationa. diu.off.lib.1.de vnct.& lib.6. de quinta feria,& in libro pontificali.Pauin. & Rebuf.in locis iam adductis, Bursat. consil. 125. in arbore potestatis ecclesiasticæ, lib. 1. Sicut nec etiam ordines sacros conferre,c.fin.15.q.8. Abb.in c. transmissa, nu. 3. post glos. ibi,in ver.de dotalibus,extra de ele. Lancellot. Inst. iur.can.§.fi.de confir. elect. & §. fin. de sacerd. infer.grad. const.& §.pen.& fi.de immun.eccles. Concil.Trid. cap.4.sess.23.de sacramen. ordin.

Et ex his vereor, ne decipiatur Menoch.I.C. plurium operum splendore conspicuus,atque admirabilis, sic nuncupatus, atque laudatus à Io. Bapt.Lupo in commẽt.l.curabit,primò,§.6.nu.148.C.de act.emp. Nam in tract. de arb. iud. lib.2. casu 222. nu.9.inquit,quòd Vicarius Episcopi
11 ordines conferre potest Episcopo agente in remotis, adducens tex. in c cum nullus,de tempo.ord.lib.6.qui loquitur de licentia ordinandi præstanda à Vicario, Episcopo agente in remotis,de qua licentia dicam, infra q.41. non autem de collatione ordinũ, quia huiusmodi collatio est ordinis episcopalis,vt superius dictũ fuit. At licentia ordinandi est dignitatis,& ideò potest à Vicario concedi Episcopo agente in remotis,vt latius scribam infra, dicta quæst. 41. vbi vide.

12 Declarantur præmissa eisdem illis modis, quibus declarata fuit conclusio posita,q.5. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Rectores ecclesiarum immediatè subiecti Episcopo,ad eundem recurrere debent pro omnibus sacramentis.*

2 *Vi-*

1 *Vicarius Episcopi an possit exhibere sacramenta Rectoribus ecclesiarum ad Episcopum recurrentibus, & quando, nu. 3.*

QVAESTIO XI.

Clerici etiam præsidentes ecclesijs parochialibus, Rectores ec-
1 clesiarum, qui immediatè Episcopo subsunt, debent ad eundem recurrere pro omnibus sacramentis, secundum Abb. in c. conquerente, col. 2. nu. 3. post Host. ibi relatum, extra de off. ord. Ideò quæro, an & illa exhibere possit Vicarius Episcopi. Censeo, pro intellectu responsionis aduertendū, alia esse saramenta ordinis episcopalis, & alia presbyteralis, vt scribit Abb. in dicto cap. conquerente, col. 2. num. 3. Vnde sacramenta ordinis
2 episcopalis Vicarius, qui non est episcopus, & non habet mandatum speciale, exhibere non poterit, vt latè scripsi super q. 5. 6. cum alijs sequen. sacramenta verò fori pœnitentialis ita demum poterit exhibere, si sit sacerdos, & mandatum habeat speciale, vt per Abb. post Innocen. in c. cum satis, in princ. & nu. 2. extra de offi. Archid. Concil. Trid. cano. 10. sess. 14. de sacramento pœnitentiæ, Rebuf. in pract. benef. tit. forma Vic. Archi. nu. 46. & 171.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus dare potest eius Vicario specialē auctoritatem committendi alicui Episcopo ea, quæ sunt ordinis episcopalis.*
Ampliatur, nu. 2.
Declaratur, nu. 3. cum seq.
Subdeclaratur, nu. 6.
2 *Vicarius capituli sede vacante potest conuocare Episcopum vicinum, qui ordines conferat.*
3 *Vicarius Episcopi habens auctoritatem conuocandi Episcopum vicinum, vt exerceat ordines episcopales, protestari debet, quod per hoc nihil iuris illi Episcopo acquiratur.*
7 *Episcopus non potest aliter conferre ordines sacros clericis non subditis, quàm eorum superiore ex ægritudine impedito.*

QVAESTIO XII.

Sed an Episcopus dare possit eius Vicario specialem auctoritatem
1 committendi alicui Episcopo ea, quę sunt ordinis episcopalis? Et posse, tradit Abb. in c. in his quæ, & in c. cum olim, extra de maior. & obed. Bertach. de episc. par. 3. quæst. 61. Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vicar. Arch. num. 35. & 171. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. nu. 121.
2 Ampliatur, idem in Vicario capituli sede vacante, Pauin. de pot. cap. sede vac. par. 1. q. 3. num. 3. cum seq. Rebuf. in pract. benef. titu. de deuolut. num. 66. vbi inquit, quòd poterit conuocare Episcopum vicinum, qui ordines conferat.
3 Declaratur, huiusmodi commissionem fieri debere cum protestatione, quòd per hoc nihil iuris illi Episcopo acquiratur, vt docet Abb. in d. c. his quæ, nu. 3. Pauin. d. q. 3. Rebuff. dicto titu. de deuolut. num. 66. vbi docet cautelam, quòd episcopus conuocatus cautionem præstet, ex

hoc nihil iuris sibi acquirere, nec possessionem.

4 Secundò declaratur, quando episcopus esset impeditus, c. quod sedē, in fi. vbi Alcia. firmat, ext. de off ord.

5 Sed contrarium, nempe quòd possint committi pro libito voluntatis, tenet Host. & alij, in d. c. quod sedem, & hanc sententiam communi, & frequentiori calculo receptā dicit Couar. lib. 3. var. resol. cap. 20. nu. 8.

6 Subdeclaratur, vt non procedat in collatione ordinum, quæ aliter fieri non potest per alium Episcopum in clericos sibi non subiectos, quàm eorum impedito superiore ex ægritudine, & illis in examine probatis, Concil. Trid. in cap. 3. sess. 23. in decreto de reformat. & ibi apost. Horat Luc. Callien.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi, qui non est sacerdos, exequi non potest ea, quæ sunt fori pœnitentialis.*

2 *Vicarius cum speciali mandato Episcopi concedere potest facultatem alicui sacerdoti exequendi ea, quæ sunt fori pœnitentialis.*

QVAESTIO XIII.

ET quoniam, sicut Vicarius, qui Episcopus non est, exequi non potest ea, quæ sunt ordinis episcopalis, vt superius dictum fuit, ita nec etiam ea, quæ sunt fori pœnitentialis, nisi sit sacerdos, abb. post Inno. in

1 c. cum satis, in prin. & nu. 2. extra de off. arch. per illum tex. & in c nullus, 16. q. 7. & c. in nouo 28. dist. c. omnis, ext. de pœnit. & remis. Concil. Trid. can. 10. sess. 14. de sacramento pœnitentiæ. Et in dies videmus Vicarios Episcoporum clericos, prima tonsura tantùm initiatos.

Ideò quæro, an Vicarius episcopi concedere possit facultatem alicui

2 sacerdoti exequendi ea, quæ sunt fori pœnitentialis. Respondeo, quòd sic, abb. in c. his, quæ, nu. 3. & in c. cū olim, extra de maior. & obed. Bertachi. in tract. de epis. par. 3. q. 61. Rebuf. in pract. benef. tit. forma Vic. arch. nu. 46. & 171. Qui declarant, verum esse, quando Episcopus illi dedit speciale mandatum, firmat Albe. in dictionario, in ver. Vic. episc.

SVMMARIVM.

1 *Omnis vtriusque sexus Christi fidelis semel in anno peccata cōfiteri debet ꝓprio sacerdoti.*

2 *Sacerdos proprius quis dicatur.*

3 *Vicarius Episcopi si est sacerdos, audire potest confessiones, sicuti proprius Parochus, vbi adest mandatum speciale Episcopi.*

QVAESTIO XIIII.

SEd cum omnis vtriusque sexus Christi fidelis, postquam ad annos discretionis peruenerit, omnia sua solus peccata saltem semel in an no fideliter cōfiteri debeat proprio sacerdoti, & si peccata confiteri voluerit alieno sacerdoti, prius postu-

1 lare, & obtinere debet licentiam à proprio sacerdote, cum aliter illum nō possit absoluere, vel ligare, vt his formalibus verbis mandauit Innoc. tertius, in c. omnis vtriusque sexus, vbi Abb. extra de pœnit. & remis. quē tex. approbauit sacrosancta Tridentina

tina synodus, in cap.5. in fi. sess. 14. de confessione, ideò quæro in proposito, an etiam Vicarius generalis Episcopi dicatur proprius sacerdos ita, quòd ad illum recurri possit, etiā non petita licentia alterius. Hanc quæstionem expressè decidere videtur Abb. in dicto cap. omnis.

2 Dicens, quòd proprius sacerdos non solum dicitur presbyter parochialis: verùm etiam Episcopus legatus in prouincia, & ipsius pœnitentiarius, item Vicarius generalis Episcopi, & Archipresbyter ecclesiæ cathedralis, qui censetur in hoc Vicarius Episcopi, allegās tex. cum glos. vbi etiam Archid. & alij, in c.2. de pœnit. & remis. in 6. firmat glos. in §. priuata, in ver. proprio sacerdoti, Inst. iur. can. Lancel. de pœn. & remis. & Mari. Soc. in d. c. omnis, num. 30. & Vicarium Generalem Reuerendissimi Pastoris Tridentini, proprium dici sacerdotem, respondit Port. consil. 100. numer. 20.

3 Declaratur, quando Vicarius haberet ab Episcopo huiusmodi potestatem; Archid. in dicto c. 2. in fine, firmat Abb. in Archidiacono Vicario Episcopi absentis, in c. ad hæc, num. 1. post Host. ibi, & Innocen. in c. cum satis, vbi etiam Abb. num. 2. extra de off. Archid.

SVMMARIVM.

1 Vicarius generalis Episcopi dare potest licentiam subdito eligendi sibi confessorem.

Declaratur, num. 2.

QVÆSTIO XV.

Cumque proprius sacerdos fit quoque generalis Episcopi Vicarius, vt iam fuit probatum, poterit dare licentiā subdito eligendi sibi confessorē, quæ à proprio sacerdote postulanda, & obtinenda est, cap. omnis vtriusque sexus, vbi Abb. nu. 12. post glos. in ver. obtineat, de pœnit. & remiss. quod tamen damnat idem Abb. in cle. 1. n. 10, de priuil. dū inquit, q officialis episcopi non debet se impedire in istis spiritualib.

2 Delaratur hoc verum esse, vbi Vicarius haberet ab Episcopo talem potestatem, Archid. in cap. 2. in fine, de pœnit. & remiss. in 6. Alberic. in dictionario. in versic. etiā episcopi

SVMMARIVM.

1 Vicarius Episcopi non debet dare licentiā religiosis ministrandi sacramenta clericis, vel laicis alienæ parochiæ, sicut presbyter parochialis.

2 Religiosi ministrantes sacramenta clericis, vel laicis alienæ parochiæ de licentia diœcesani, post factū à pœna excusantur.

3 Sacerdos de licentia parochi, siue ordinarij, potest matrimonium solemnizare.

QVAESTIO XVI.

Caeterùm Vicarius Episcopi non debet dare licentiam religiosis ministrādi clericis, vel laicis

1 alienæ parochiæ sacramentū extremæ vnctionis, vel eucharistiæ, vel solēnizandi matrimoniū, sicut presbyter parochialis, vt in clementina prima, in princ. de priuil. scribit glos. in ver. presbyteri, dū dicit, quòd, vbi ecclesia parochialis non vacat, consulendū est religiosis, vt à licentia epi

 scopi,

ſcopi, vel Archipresbyteri Ciuitatenſis,ſe abſtineant. At illos à pœnis excuſari poſt factum, ſi de auctoritate diœceſani illa ſacramenta miniſtrauerint,firmat Abb in d.cle.1.nu.11. Dicés,Vicarium epiſcopi nō debere ſe impedire in iſtis ſpiritualib. in qbus cenſetur Vicarius epiſcopi conſtitutus Archipresb. Ciuitatéſis.

3 Hodie autem ſacerdoté de ipſius Parochi, ſeu Ordinarij licētia poſſe matrimonium ſolénizare,ſtatuit ſacroſancta Tridentina ſynodus, in c.1.ſeſſ.24. In decreto de reformat.

SVMMARIVM.

1 *Peccantes publicè, ſunt palàm corripiendi.*

2 *Vicarius epiſcopi ex mādato ſpeciali publicas iniungere poteſt pœnitentias.*
Declaratur num.6.

3 *Pœnitentias publicas iniungere, eſt dignitatis epiſcopalis.*

4 *Sacerdos de mandato epiſcopi publicas iniungere poteſt pœnitentias.*

5 *Vicarius epiſcopi maiorem habet iuriſdictionē,quàm delegatus.*

QVAESTIO XVII.

APoſtolus monet, publicè peccantes, palàm eſſe corripiendos,vt exorditur Conc. Trid.cap.8. ſeſſ. 24. in decreto de refor. mādans publicam iniungi pœnitentiam, vbi crimen ab aliquo publicè commiſſum fuit, & in conſpectu multorum, quod etiam ex tertio Carthaginenſi Concilio legitur in c.fi.26.q.6. & ex Agathéſi in c.in capite 60.diſt.gloſſ. in cap.1.26.q.6.& c.miniſtrare,20.titulo.c.2.vbi Canoniſtæ,extra de maled. ſcribunt,Abb. & alij in c. accedentibus, extra de exceſſ. prælat. & in c.conquerente,n.4.extra de offic. ord.Lancell;in §.1.cum ſeque. Inſti. iur. cano. de pœnit. & remiſſ. Ideò quæro, an Vicarius epiſcopi publicas iniungere poſſit pœnitentias, ac etiam ſolemnes.

2 Reſpondeo, quòd ſic, vbi adſit ſpeciale mandatum. Nam publicas
3 iniungere pœnitentias eſt dignitatis epiſcopalis.c.accedétibus, vbi Abb. & alij,nume. 1. extra de exceſſ prælat.& ea, quæ ſunt dignitatis epiſcopalis, Vicario committi poſſunt d. c. accedentibus, in fine, vbi Abb.& alij Felin.in c.his quibus, in princip. extra de offi. ord. Archid. in c. placuit per illū tex.de pœn. diſt. 6. ſub-
4 dens etiam ſacerdotem de mandato epiſcopi publicam poſſe iniungere pœnitentiam,ergo multo magis Vicariū, qui eſt vna & eadem perſona cū Epiſcopo,vt ſæpiſſime dictū fuit,
5 & maiorem habet iuriſdictionem, quàm delegatus epiſcopi, gloſ. in c. Romana §. fin. in ver. obſeruare, de off.ord.in 6. Bertach. de epiſ. lib. 4. par.6. tit.de Vic.epiſc.nu.8.

Declaratur,vbi Vicarius epiſcopi eſſet ſacerdos,quia in foro pœnitentiali nullus habet auctoritatem ligandi & ſoluendi, niſi ſit ſacerdos, c.omnis,extra de pœnit.& remiſ.capitulo, cum ſatis,vbi Innocen. num. 2.Abb. in princi. & num 2. extra de off.ord cap.nullus. 16.q.5. cap.in nouo,diſt.21.Oldrad. conſil. 73. num. 7. Abb. in c. accedentibus, in fine, extra de exceſs. prælat. vbi Sapia in 2 poſt.in ver. per ſolum epiſcopū, dicit

dicit publicam pœnitentiam debe-
6 re imponi ab episcopo, vel eius mandato à sacerdote, post Arch. in d. c. placuit, de pœnit. dist. 6.

SVMMARIVM.

1 *Reconciliationes publicæ ab Episcopis fiunt pœnitentibus in crimine grauissimo, et publico.*
2 *Forma publicæ reconciliationis pœnitentium, remissiue.*
3 *Reconciliationes publicæ pœnitentium solis Episcopis reseruantur.*
4 *Vicarius Episcopi ex mandato speciali publicè potest reconciliare pœnitentem.*
Declaratur, quando Vicarius Episcopi esset sacerdos, & abesset episcopus, num. 5. & 6.

QVAESTIO XVIII.

Publicæ quoque fiunt ab episcopis reconciliationes pœnitenti-
1 bus, quando crimen grauissimum, & publicum extat, cap. fin. 26. q. 6. cap. ministrare, vbi forma ponitur, eadem. & cap. in capite, 50. distinc.
2 Quæro igitur, an Vicarius episcopi publicè reconciliare possit pœnitentem. Dubium facit, quia publicè reconciliationes pœnitentium di-
3 cuntur solis episcopis reseruatæ, & ideo non videntur exerceri posse per non episcopos, Cancell. in §. fin. cum glo in ver. solis episcopis, Inst. iur. can. de sacerdo. in infer. grad.
4 const. At speciali mandato episcopi posse Vicarium publicè reconciliare, probat tex. in c. Aurelius, 26 q. 6. per quem dicit glo. in ca. 1. in princ. & in cap. 2. in ver. reconciliare, in fine, eadem q. quòd sacerdos de mandato episcopi publicè reconciliare potest, meritò etiam Vicarius, qui maior est episcopi delegato, vt dixi in quæstione præcedenti.
5 Declaratur, vt procedat quando Episcopus esset absens, dicto c. Aurelius, 26. q. 6.
6 Et quando Vicarius esset sacerdos, d. c. Aurelius, cum glo. in d. c. 1. & 2. in fi. & quæ dicta sunt in proxima qu. præcedenti.

SVMMARIVM.

1 *Casus Episcopis reseruati, quales, remissiue.*
2 *Vicarius generalis episcopi non potest absoluere pœnitentem à casibus Episcopo reseruatis.*
Declaratur, num. 5.
Subdeclaratur, num. 6.
3 *Casus speciales non veniunt in generali commissione.*
4 *Voti commutatio est de casibus Episcopo reseruatis.*
6 *Absolutio pœnitentis a peccatis est fori sacerdotalis, non autem iurisdictionis.*
7 *Prælatus non habet auctoritatem ligandi, & soluendi in foro pœnitẽtiali, nisi sit sacerdos.*
8 *Potest tamen illam committere sacerdoti.*
Declaratur, num. 9.
10 *Pœnitentiarii, magistri, Doctores, vel licentiati in Theologia, reconciliant, & absoluunt poenitentes.*
Instituuntur ex decreto Concil. Trid. in ecclesiis cathedralibus.

QVAESTIO XIX.

Et quia plures casus sunt episcopo reseruati, quos recenset glo.

1 in c.2.de pœnit.& remis. in 6. & latius traduntur in lib.sacerdotali,tit. de casib. episcopo reseruatis, Lancel.Inst. iur. cano.§. illud etiam, de pœnit.& remiss.Nic.Plot.in tract.de sacram.in 4.part.c.5.& cap.6.Cucc. Inst.iur.can de episc.num.231.

Quæro nunc, an Vicar.generalis episcopi possit ab illis absoluere pœnitentem, & ei pœnitentiam iniūge-
2 re. Respondeo,quod non, Host.in summa de pœnit.§.cui confitēdum, vers. quid si Episcopus, refert, & sequitur Archid. in cap.2. in fine, de pœnit.& remis.in 6.Franc.in c.licet, co.2.ver.qnto limita,de of.Vic.li.6.
3 Ea ratione, quia casus isti sunt speciales, & non veniunt in generali commissione,d.c.2. & ibi Doct.Et
4 ideò non poterit commutare votū, tamquam de casibus episcopo reseruatis,d.cap.2.cum gloss. & Doct.
5 Declaratur, nisi Vicarius specialem ab Episcopo habeat facultatem absoluendi,Rebuff.in pract. benefic. tit.forma Vicar.Archid.n. 179. post Hostien.in d.§.cui conferendū, vers. quòd si episcopus.glo. in §.de eo, in ver.in generali,Instit.iur.cano. Lancell.de pœnit.& remiss.Concil.Trid. cap.6.sess.24.in decr. de reforma. & in cap.7.sess.13. tit.de casibus reser. Viu.opin.255.lib.1.com.opin. Cuc. Instit.iur,can.de episc.nu. 191.
6 Subdeclaratur, quando Vicarius episcopi esset sacerdos. Nam absolutio pœnitentis a peccatis,est fori sacerdotalis, non autem iurisdictionis Archid, in cap. fin. col.1 in princip. de pœn.& remiss. Abb.in c.accedentibus,in fi.extra de excess.prælat. Oldra. consil.73. numer. 7. Felin. in c. pastoralis, numer. 13. circa finem, vers. vnde si sic moritur, extra de
7 offi.ord. Nec prælatus habet auctoritatem ligandi, & soluendi in foro pœnit.nisi sit sacerdos,sed huiusmodi facultatem alteri committere potest sacerdoti,Innocen. in cap. cum satis,in princ.Abb.numer. 2. extra de offic.Archid. per tex.ipsum,& in cap.nullus,16.q.7. cap.in nouo, 21. distinc.omnis, de pœnit. & remiss. c.10.sess.14.apud Concil.Trid.Quāuis Vicarius episcopi specialem debeat habere commissionem, secundum Alber.in Dictio. in ver. Vicarius etiam Episcopi.
8 Hodie autem secundum formam decreti Concil. Triden. capit.8.sess. 24.in decreto de reform. in ecclesijs
9 cathedralibus constituuntur pœni-
10 tentiarij magistri, Doctores, vel licentiati in Theologia, quorum munus est reconciliare huiusmodi pœnitentes,& absoluere.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi non potest absoluere in foro conscientiæ subditos,in hæresis crimine.*

QVAESTIO XX.

Sed an Vicarius episcopi in foro consciētiæ absoluere possit subditos,sicut potest episcopus, in crimine hæresis?

1 Respondeo,quòd non, secundum Concil.Tridentin.in cap. 6. sess. 24. in decreto de reformat. ibi, eis tantùm,non eorum Vicarijs sit permissum,Cucc.instiu. iur. cano. de episcop. num. 191.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Prædicandi officium spectat ad Episcopum principaliter.*
Deinde ad Rectores, curam habentes animarum, & nu. 2.
3 *Prædicare non est minus, quàm corpus Christi consecrare.*
4 *Prædicatio non est iurisdictionis, sed ministerij.*
5 *Vicarius Episcopi ex mãdato speciali potest prædicare.*
6 *Laicus sancta vita, & doctus potest prædicare ex delegatione.*
7 *Episcopi, qui per se prædicare non possunt, tenẽtur assumere idoneos ad huiusmodi officium.*
8 *Delegatus alteri subdelegare non potest officium prædicandi.*

QVAESTIO XXI.

NVnquid etiam Vicarius Episcopi habeat auctoritatem prædicandi, quemadmodum Episcopus?
1 Respondeo, quòd non. Quia officium prædicandi principaliter spectat ad episcopũ, vt notat Abb. per illũ tex. in cap. inter cætera, num. 1. extra de off. ord. Fel. in c. excommunicamus, nu. 3. extra de hæret. Concil. Triden. in cap. 2. sess. 5. in decreto de reformat.
2 Deinde ad Rectores habentes curam animarum in eorum Ecclesia, clem. dudum, §. verũ, & ibi Card. in princ. de sepult. glo. in clem. 1. in ver. officia, de reg.
3 Dicẽs, quod prædicare non est minus, quàm corpus Christi consecrare, per tex. in c. cum extra, de consecrat. dist. 2. & Card. in dicta clem. 1. Archid. in cap. adijcimus, 16. q. 1. Ioan. Andr. Abb. & Fel. in d. c. excommunicamus, num. 4. & idem Abb. in c. quàm sit, extra de Iudæ. & in dicto cap. inter cætera, nu. 1. vbi latè Sap. in apost. de offi. ord.

Ea verò, quæ spectant principaliter ad Episcopum, non veniunt in generali mandato Vicarij, cap. fin. vbi Doct. de offi. Vic. in 6.

4 Præsertim cum prædicatio non sit iurisdictionis, sed potiùs ministerij, & ideò prohibeatur per alium exerceri, cap. fi. § fin. vbi Canonistæ, ext. de off. deleg.

5 Declaratur, nisi Vicarius Episcopi habeat speciale mandatum, probatur in ca. sicut, de hæret. & per illũ tex. Sap. in apost. ad Abb. in dict. cap. inter cætera, in ver. ad Episcopum.
6 Dicens, quòd laicus, qui est homo sanctæ vitæ, & doctus, potest prædicare ex delegatione, melior tex. in d.
7 capit. inter cætera, vbi Episcopi, qui per se non possunt, tenentur assumere idoneos, qui suo loco suppleant prædicationes, Fel. in d. c. excommunicamus, num. 4. Concil. Triden. d. c. 2. sess. 5. Nec aduersatur tex. in d. c. fin. §. fin. quia loquitur de delegato,
8 qui officiũ prędicationis sibi iniunctum alteri committere non potest. Nos verò de ordinario, cuius officiũ latius patet, vt in specie prædicationis, declarat glo. in d. c. inter cætera, in ver. prædicationis, in fine, de offic. ordin. & in cap. si Episcopus, in ver. per alium, & ibi Canonistæ, extra eodem titu.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi potest esse delegatus Papæ.*
2 *Habet dignitatem.*
3 *Vicariatus Episcopi dignitas est.*

Am-

Ampliatur, num. 6.
Declaratur, nu. 7. 13. 14. cum seq.
4 *Vicarius Episcopi dicitur prælatus, largè loquendo.*
5 *De medijs magistratibus, & spectabilibus.*
8 *Coruscat radijs dignitatis Episcopi, sicut Augusta radijs dignitatis Principis.*
9 *Dignitas Pontificalis Episcopi, non est communicabilis, neque diuisibilis.*
10 *Vicarius Episcopi non dicitur habere dignitatē propriè, nec culmen dignitatis, sicut episcopus.*
11 *Dignitas Vicarij est diuersa à dignitate Episcopi.*
12 *Dignitas nunquam moritur, sed perpetua est.*
14 *Foraneus Vicarius non potest esse delegatus Papæ.*
15 *Vicarius Episcopi habet dignitatem compatibilem cum alia, nō autem incompatibilem.*
16 *Dignitas ecclesiastica, siue beneficium curatum Vicarij Episcopi, non vacat per ademptionem Vicariatus.*
17 *Vicarius Archidiaconi, vel alterius prælati inferioris ab Episcopo, non dicitur habere dignitatem.*
At contra, num. 18.

QVÆSTIO XXII.

Vidimus, an, & quando Vicarius Episcopi exercere possit ea, quę sunt ordinis episcopalis, & sacerdotalis. Videamus modò Vicarij potestatem in his, quæ pertinent ad episcopalem dignitatem. Et in primis, an Vicarius Episcopi habeat dignitatem. Nam glo. in clemen. 2. in ver. delegatus, inquit, quòd Vicarius Episcopi potest esse delegatus Papæ, &
1 ideò, quòd est constitutus in dignita-
2 te, firmant ibi Ancar. in princ. Zabarel. nu. 22. Imo. nu. 18. de rescr. Abb. nu. 8. & in cap. quoniam, nu. 11. extra de offic. delega. Staphil. de lit. grat. & iust. fol. 58. Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vicar. Archid. num. 27. & de Vic. epis. num. 4. & in tract. de pacif. possess. nu. 79. Ant. de Pret. in tract. de iurisd. epis. cap. 6. nu. 51. Nicol. Mil. in reper. in ver. dignitas est esse Vicarium Episcopi, post glo. in cleme. auditor, de rescr. dicentem, dignitatem esse Vicariatum Episcopi, & q
3 latè intelligendo, Vicarius dicitur prælatus ratione iurisdictionis, quā
4 habet cū administratione, Pau. Fusc. tract. de visita. & regim. eccles. lib. 1. c. 15. nu. 32. & Butr. in cap. decernimus, extra de iud. & idem Anton. de Pret. dicto cap. 6. nu. 50. inquit, Vica-
5 rium dici spectabilem, & de medijs 2
magistratibus, Alberic. in Diction. in ver. Vicarius, quis sit, Pauin. in tract. de offic. & potesta. cap. sede vacan. 2. par. princip. quæst. 10. nu. 16. vers. an autem Vicarius capituli, Seysel. in l. 1 num. 15. ff. de offi. eius, Vant. de nullit. tit. latè scribit, Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. titu. 8. nu. 7. 8. 9. 10. cum alijs seq. lib. 2.

6 Ampliatur idem in Vicario capituli sede vacante, & in Vicario electi in Episcopum, & confirmati, nondum tamen consecrati, glo. in dicta clem. & si principalis, in ver. episcopi, vbi Abb. num. 11. & post Zenzel. Ancar. ibi, col. 1. Imo. nu. 20. qui tamen tutius dicit tenere contra in Vi-

carío

cario Episcopi non consecrati, de mente Anto.ibi relati, firmat Card. in 3.col.num.15.

7 Declaratur prædicta conclusio, vt vera sit quoad præminentiam, siue prærogatiuam ortam ex iurisdictione, & tribunali Episcopi, vel consistorio, secundum quod ipse est vna, & eadem persona cum Episcopo, vt in cap. 2. vbi Archid. de consuet. in 6. cap. Romana, de appell. eo. lib. 6. glo. in d. clem. 2. vbi Card. num. 22. Imo. nu. 13. & 18. in fine, & num. 19. in fin. Abb. nu. 11. Hostien. in summa, de of. Vicar. num. 2. Faber in §. item si adhuc, Inst. manda. Capr. reg. 37. nu. 29. Et quoad istam iurisdictionem coruscat radijs dignitatis Episcopi, sicut
8 Augusta radijs dignitatis Principis, secundum Card. & Abb. in locis superius adductis, firmat Rebuff. in trac. de pacif. posseff. nu. 79. post Bologn. in addit. ad Ioan. de Anan. cons. 14. Ant. de Pret. in d. quæst. 6. numer. 49. Marc. Mant. enchir. lib. 12. cap. 278. circa medium, Menoc. consil. 51. nu. 75. & post eum Picar. consil. seq. nu. 14. vol. 1. & idem Menoc. consi. 257. nu. 84. vol. 3. secus quoad dignitatē
9 ecclesiasticam Pontificalē, quæ propriè residet in Episcopo, quia cum illa non sit communicabilis, nec diuisibilis, c. maioribus, extra de præb. Cardin. in d. clem. 2. num. 14. & 22. & Abb. in d. cap. quoniam, num. 11. Nec quoad illam Vicarius faciat idem consistorium cum Episcopo. Ideò nō dicitur habere dignitatem propriè per se stantem, nec culmen dignitatis, sicut Episcopus, qui est supra om
10 nes gradus constitutus, secundum Doct. præallegatos, Ioan. de Selua in tract. de benef. par. 1. quæst. 2. nu. 64. Pauin. de pot. cap. sede vacan. par. 2. q. 10. nu. 16. post Paul. Eleazar. in d. clem. 2. q. 12. Dec. cons. 664. latè cōprobat Alciat. in rub. nu. 25. ext. de off. ord. latius Menoc. d. cons. 51. nu. 33. vol. 1. post Ant. de Pret. d. c. 6. nu. 51. Gabr. cons. 32. nu. 4. lib. 2. Picard. d. cons. 52. nu. 32. cum seq. & iterum Menoc. d. cons. 257. nu. 7. & 8. vol. 3. Vbi damnat Rebuf. dicto tit. de Vic. epis. dum inquit, Vicarium Episcopi
11 habere dignitatem, & diuersam etiā esse Episcopi, & Vicarij dignitatem, tradit Quint. Mandos. in cōmen. super reg. Cancel. 24. de malè promot. q. 6. nu. 15. in fin. pulchrè Ias. l. sed si hac, §. Prætor ait, num. 6. ff. de in ius voc. Si etenim Vicarius propriè haberet dignitatem per se stantem, eo mortuo remaneret dignitas vacans, cum illa non expiret, sed perpetua sit, c. præcepta. 55. dist. c. veniens, de
12 fil. presb. vbi gl. & tamen Vicariatus expirat morte Vicarij. cle. vlt. in glo. fin. de procu. & tradunt Card. & Abb. in locis superius citatis, quamuis prædictam rationem, & similes
13 alias impugnare conetur Cucc. Inst. iur. can. de Vicar. tit. 8. nu. 7. 8. 9. 10. cum sequ. lib. 2. vbi tutius opinatur Vicariatus Episcopalis dignitatem perpetuam, continuatamque esse, & in ea dari successorē, delegationeq; ad successorem in officio manare.

Secundò declaratur, vt procedat supradicta conclusio in Vicario generali, seu principali, secus in foraneo, quia iste non habet dignitatem, Zenzel, Anca. Imo. & Card. in d. cle. 2. Staphil. de lit. gra. d. fol. 58. Rebuf. d. tit. de Vic. epis. nu. 4. Vant. de null.

sent.

sent.ex def.iurisd.delega. num.66. & probatur in d.cle.2. cum glo.in ver. delegatus, & in ver.foraneo, vbi Vicarius foraneus non potest esse dele-
14 gatus Papæ, quia non habet dignitatem, nec facit idem tribunal, & consistorium cum Episcopo, nec est vna, & eadem persona cum eo, secundum Card. in dicta clem. 2. & dixi supra lib. 1. q. 23. vbi vide.
15 Tertiò declaratur, vt vera sit quoad dignitatem compatibilem cum alia, secus quoad incompatibilem, quam Vicarius Episcopi non habet, Abb. in c. de multa. num. 23. de præb. Rebuf. d. tit. de Vic. epis. nu. 7. Cucc. d. tit. de Vicarijs, num. 8. Et ideò per
16 adeptionem Vicariatus non vacat dignitas ecclesiastica, seu beneficiũ curatum ipsius Vicarij, nec è contra vacat Vicariatus, quemadmodum vacaret si talis dignitas esset incompatibilis d.c. de mulcta, vbi Abb. tradit Rebuf. in loco præcitato, Concil. Trid. ca. 4. & 5. sess. 7. in decreto de reformat. latè Alphons. Carmon. de benef. incomp. par. 2. q. 10. nu. 15.
17 Quartò declaratur, vt non procedat in Vicario Archidiaconi, vel alterius Prælati inferioris ab Episcopo, glo. in d. clem. 2. in ver. Episcopi, vbi Abb. nu. 5. Cuius tamen contrarium probat Menoc. dicto cons. 257. colum. 3.

SVMMARIVM.

1 *Causæ à sede Apostolica, vel eius Legatis, non possunt delegari, nisi obtinentibus dignitatem.*
2 *Vicarius Episcopi potest esse delegatus Papæ.*
3 *Et Vicarius capituli sede vacãte,*
4 *Et Vicarius Episcopi electi, et cõfirmati, licèt nondũ consecrati.*
5 *Vicarius Episcopi collega esse potest Episcopi in causa sibi delegata specialiter per Papam.*
6 *Vicarius Episcopi põt esse executor mandatorum, & gratiarum Papæ.*
7 *Vicarij Episcoporum auctoritate Apostolica immittere solent in possessionẽ ecclesiæ illos, qui beneficia à Papa impetrarunt.*
8 *Vicarius foraneus Episcopi, aut alterius ab Episcopo inferioris, non potest esse delegatus Papæ. Declaratur, nu. 9. cum seq.*
10 *Legatus de latere non potest delegare causas Vicario foraneo episcopi, etiam ex certa scientia.*
11 *Canonici Ecclesiæ cathedralis, & alij habentes dignitatẽ, possunt esse delegati Papæ.*

QVAESTIO XXIII.

Et cum Bonifacius huius nominis octauus ediderit statutum, vt nullis, nisi dignitate præditis, aut personatum obtinentibus, seu ecclesiarum cathedralium canonicis, causæ auctoritate literarum sedis Apostolicæ, vel Legatorum eiusdem, de
1 cętero committerentur, sicut legitur in cap. statutum, de rescrip. in 6. consequens erit huiusmodi causas Vicario Episcopi delegari posse, clemen.
2 & si principalis, vbi Ancar. Cardin. qui num. 14. in fin. dicit ita communiter seruari, Imo. & Abb. de rescri. glo. in c. statutum, vbi etiam Canonistæ, de rescrip. in 6. Abb. consi. 21. vol. 1. Staphil. de lit. grat. & iust. fol. 58. col. 2. Nicol. de Mil. in reper. in ver.

ver. Vicarius Episcopi, Ant. de Pret. in tract. de iurisd. epis. cap. 6. num. 51. Cucc. Inst. iur. can. tit. 8. Vicarijs, nu. 7. lib. 2.

3 Quæ conclusio ampliatur etiam in Vicario capituli sede vacante, gl. in dicta clem. & si principalis, in ver. Episcopi, vbi Abb. nu. 5. Pauin. tract. de potesta. cap. sede vac 2. par. prin. q. 10. nu. 6. & nu. 8. post Canonist. in præallegata clem.

4 Secundò ampliatur etiam in Vicario Episcopi electi, & confirmati, licèt nondum consecrati, cap. transmissam, de elect. glo. & Abb. in dicta clem. & si principalis, in ver. Episcopi, Pauin. d. q. 10. nu. 6. de quo tamen dubitat Card. & Imo. ille nume. 20. iste nu. 15. in dicta clem. & si principalis, q. 22. nu. 6. vt dixi supra in proxima q. præced. nu. 6.

5 Tertiò ampliatur, vt Vicarius possit esse collega sui Episcopi in causa sibi specialiter delegata per Papam, c. insinuante, vbi Abb. hoc dicit, in 1. not. ext. de appel.

6 Quartò ampliatur, vt non solùm possit esse delegatus Papæ, verum ét executor mandatorum, & gratiarũ, Rebuff. in pract. benef. tit. forma nouæ prouis. ver. officialis Episcopi, nu. 1. & 3. Et ideò Vicarij episcoporum

7 solent Apostolica auctoritate inducere in possessionem parochialis ecclesiæ illos, qui beneficia à Papa impetrarunt, vt per eundem Rebuf. in dicto tit. forma nouæ prouis. versic. quarta bullæ pars, & in dicto ver. officiali, Io. Iac. Melill. de præced. Vic. c. 1. num. 13. in fin.

8 Declaratur, vt procedat in Vicario generali episcopi, non autem in foraneo, vel Vicario Archidiaconi, aut alterius prælati inferioris ab episcopo, d. clemen. & si principalis, vbi glo. Ancar. Cardin. nu. 14. Imo. num. 19. qui defendit glos. ab opinione quorundam antiquorum, qui tenebant contrarium in Vicario inferioris habentis ordinariam, Rebuff. in d. ver. officialis, num. 1 cum sequen. Melill. in d. ver. Vicarius episcopi.

9 Subdeclaratur, nisi fieret delegatio officiali foraneo ex certa scientia Pontificis, glos. in d. clemen. & si principalis, in fine, vbi etiã Barbar. & Imo. nu. 7. In legato autem aliud

10 est dicendum, quia ex certa etiam scientia non potest facere delegatũ foraneum officialem episcopi, secundum glo. in d. clem. & si principalis, in fine, quem sequitur ibi Io. de Imo. & Abb. reprobata sententia Barbat. qui tenet contra glo.

11 Secundò subdeclaratur, nisi tales officiales Foranei vellent admitti nõ ratione officialatus, siue decanatus, quia prætendunt se canonicos ecclesiæ cathedralis, vel similem dignitatem: tunc etenim poterunt esse delegati Papæ, Imo. in dicta clemen. & si principalis, nu. 33. post gl. ibi in ver. foraneo, in fin.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius repræsentat personam Episcopi, & auctoritatem.*

2 *Est superior, sicut Episcopus.*

Non tamen in omnibus, nu. 12.

3 *Honorandus est, sicut Episcopus, & debet in eius loco sedere.*

Contra, num. 8.

Declaratur, nu. 13. cum seq.

4 *Locumtenenti Principis debetur eadem*

eadem prærogatiua, qua Principi, & num. 5.

6 *Vicarius Episcopi non habet idē priuilegium, & immunitatem, quam Episcopus.*

Declaratur, num. 13. cum sequen. ad finem.

7 *Episcopo debetur maior honor, quàm eius Vicario.*

8 *Vicarius non est pater omnium, sicut Episcopus.*

9 *Principi concessum ratione suæ dignitatis, non extenditur ad eius Vicarium.*

10 *Episcopus licèt Vicarium sibi cōstituat, maiorem tamen sibi retinet potestatem.*

11 *Fons scaturiens est maior, quàm riuus inde proueniens.*

12 *Episcopus habet maius imperiū, quàm Vicarius.*

Vicarius non potest concurrere cum Episcopo.

17 *Luminare minus per luminare maius superueniens obscuratur.*

18 *Vicarius Episcopi dicitur iudex ecclesiasticus, spectabilis, & de medijs magistratibus.*

QVÆSTIO XXIV.

EX præmissis quoque dubitari cōtingit, an Vicarius habeat idem priuilegium, seu eandem immunitatem, & prærogatiuam, quam habet episcopus.

Nam pro affirmatiua facit, quia
1 Vicarius repræsentat personam episcopi, & auctoritatē, & est superior,
2 & sicut episcopus honorandus, cuius
3 locum tenet, & in quo sedere debet, l. 1. C. de offic. Vic. Archid. in c. Romana, col. 1. in fin. in ver. curiam, de appel. in 6. Franc. Marc. q. 421. nu. 1. par. 1. Lancellot. Instit. iur. cano. tit. de offi. Vicar. §. 1. cap. fin. 93. distinc. quem tex. extollit in proposito Roman. sing. 362. Abb. consi. 21. num. 3. post Archid. in d. cap. Romana, Feli. in cap. cum olim, el 2. num. 1. extra de offi. deleg. cum multis concordātibus adductis per Menoc. consi. 51. num. 16. vol. 1. Vbi Principis locum
4 tenenti eandem inquit deberi prærogatiuam, quæ debetur ipsi Principi, & administratori in Regno, eundem honorem, qui Regi, pulchrè Afflict.
5 super const. regni, rub. de iniur. cur. pers. irrog. nu. 3. post Bal. in l. 1. §. à præfectis, ff. de legat. 3.

6 Sed contrariam partem defendit Franc. Marc. d. q. 421. nu. 4. ex intentione Bar. in l. filius, ff. de legat. vbi Vicarius Rectoris non habet priuilegium immunitatis, & Bar. sequitur Alex in rub. nu. 13. ff. de off. eius, post Bald. in l. sed si hac, §. semper, ff. de in
7 ius vocan. vbi dicit, maiorem honorem deberi Episcopo, quàm vicario, sequitur latè Ias. ibi, nu. 6. Felin. in d. cap. cum olim, el 2. colu. 1. extra de offi. delega. latè Dec. in c. sanè, col. 2. extra eo. Alciat. in rub. nu. 25. extra de off. ord. Io. Picar. inter consi. Menoc. 52. nu. 116. cum seq. in primo, & idem Menoc. consi. 257. num. 89. cum
8 seq. volu. 3. vbi inquit, quòd non est pater omnium, nec honoratur, sicut Episcopus, & aliàs dixit Franc. in c. non putamus, col. 2. in ver. delegatio tamen, de consuet. in 6. quòd si aliquid conceditur Principi ratione suæ dignitatis, illud non extenditur ad eius Vicarium.

Ad

9 Ad contraria respondetur, quòd licèt vera sint, non tamen sequitur necessariò, quòd Vicarius eandem habeat immunitatem, quam Episco-
10 pus, cum maiorem episcopus sibi retinuerit potestatem, vt declarat Frãcis. Marc. d. q. 421. nu. 4. per tex. in c. dudum, de præben. in 6. vbi Archi. & Ioan Andr. dicunt, quòd fons scatu-
11 riens est maior, quàm riuus inde proueniens, latè Fel. in d. cap. cùm olim, col. 1. num. 1.
12 Et maius sit imperium Episcopi, nec Vicarius possit cum ipso concurrere, nec in omnibus sit superior, sicut episcopus, Archid. in dicto cap. Romana, col. 1. in ver. curiam, de appel. in 6. Bertach. de epis. lib. 4. par. 6. tit. de Vicario episc. num. 3. & par. 5. lib. 4. nu. 32. Capra reg. 33. num. 17. par. 1. Ias. d. §. prætor, nu. 9.
13 Declaratur supradicta conclusio, vt procedat, quando Vicarius creatur ab episcopo, non autem si crearetur à superiore per suspensionem, vel per mortem episcopi, quia tunc gaudet eodem priuilegio, vt probatur in l. Vicarius, ff. de leg. & in l. §. hi quibus, ff. de leg 3. quos citat in proposito Firmia. in ver. Vicarius, num. 21. & declarat Ancar. in c. licèt; in fi. qui de Vicepotestate loquitur constituto per mortem Potestatis. . . Aret. in rub. nu. 6 & 7. extra de exce. Alex. in rub. vbi contraria sic conciliat, num. 13. ff. de offi. eius, post Bal. quem citat in proposito in l. aliquanvo, ff. de off. proconf. Franc. Marc. d. q. 421. nu. 4 & q. 317. nu. 2. & 17. Boer. decis. 151. nu. 4. vbi alios citat, par. 1. Alciat. in dicta rub. num. 25. extra de off. ordin. Io. Picar. inter d. consi. Menoc, 52. nu. 116. qui refert ita obseruatum esse in ecclesia Ariminen. & Bononien. propter episcopi inhabilitatem, & idem Menoc. dicto consi. 257. nu. 89. vol. 3.
14 Secundò declaratur, vt procedat in actibus, quos exercet, & non repræsentat episcopum, secus in illis, in quibus episcopum repræsentat, quia habet in illis eandem prærogatiuam Fel. in d. c. cum olim, el 2. col. 1. nu. 1. in fi. ext. de off. deleg.
15 Tertiò declaratur, quando episcopus esset præsens, secus si absens, qa tunc eadem reuerentia, & honor debetur, qui episcopo, vt declarat Io. Picar. d. consi. 52. nu. 69. conciliando contrariam senentiam, quam retulit, nu. 19. ex intentione Ant. de Pret. in tracta. de iurisd. epis. qui inscribitur clypeus pastoralis, ca. 6. Vbi irri-
16 det illos, qui fatuè dicunt, Vicarium saltem præsente episcopo honorari non debere, ne duo videantur capita. Nam concordari potest, vt non debeatur Vicario in præsentia episcopi tantus honor, ac reuerentia, si-
17 cut episcopo, tamquam minori lumini per luminare maius superueniens obscurato, vt in simili Foller. super consti. regni. c. honorem, & latius Carauit. ritu 48. num. 5. pulchrè Afflict. super eisdem constit. rub. de prob. exper. Med. in consti. vtilitati, num. 5. Sic etiã intelligi, & declarari possunt dicta decis. in dicto c. sanè, cum cæteris superius relatis. Non autem, quod Vicarius non debeat honorari etiam episcopo præsente, si non ex alio, saltem, quia est iudex ecclesiasti-
18 cus spectabilis, & de medijs magistratibus, cui propterea honor debetur,

tur,c.vt debitus honor iudicib.deferatur,vbi Canonistæ hoc not. ext. de appel. Ant.de Pret.d.tract.de iurisd. episc.c.6.nu.46.post Spec.de iurisdic. om.iud.vers. medij sunt.

19 Quartò declaratur,vt non procedat de cõsuetudine, secundum quam indistinctè seruatur, quòd Vicarius gaudeat Episcopi immunitate,vt testatur Alex.in d.rub.nu.14. post Cardin.in clem.1.de off.Vic.Fel.in d.ca. cum olim,el 2. in princ.extra de off. delega.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi pracedere debet Archidiaconum.*
Ampliatur, etiam si consuetudo extaret in contrarium,num.5.
Contra,num.6.
Ampliatur.nu.7. cum seq.
Declaratur,nu.18. cum seq vsque ad finem.
Consuetudo, quòd Archidiaconus pracedere debeat Vicarium episcopi,est detestabilis,nu.6.

2 *Episcopus componere debet controuersias pracedentiæ omni appellatione remota.*

3 *Vicarius Episcopi facit idem consistorium cum Episcopo. Associatur illi in iurisdictione.*
Repræsentat reuerentiam Episcopalem.
Gradus medius non datur inter Episcopum,& Vicarium.
Tribunal, persona, caput, corpus, agens,& actio.
Episcopi dicuntur esse Vicarij.

4 *Vicarius est honorandus,sicut episcopus in loco, sessione, & in alijs.*

7 *Archidiaconi priuilegium obtinendi primam sedem post Episcopum nõ habet locum respectu Vicarij.*

8 *Vicarius Episcopi pracedere debet omnes pralatos Episcopo inferiores,& nu.10.*
Contra,num.9.

11 *Vicarius Episcopi pracedere debet canonicum etiam episcopũ.*

12 *Vicarius præfertur Archidiacono,etiam Episcopo præsente, & num.14.*
Contra,num.13.

15 *Iudici debetur reuerentia tam in assurgendo, quàm in salutando.*

16 *Officialis potest punire arbitrariè illum, qui ei non exhibet reuerentiam.*

17 *Vicarius Episcopi Canonicus stare debet in loco suo, nec pracedere antiquiores.*

21 *Archidiaconus Præposito præfertur, nisi repugnet illi consuetudo.*

QVAESTIO XXV.

Magna etiam contentio ex dignitate Vicariatus in dies oriri solet tam in ecclesijs, quàm etiã in processionibus super præcedentia Vicarij Episcopalis, & Archidiaconi. Pro qua adeò strenuè pugnant hinc inde Canonistæ, vt negari non possit,quin dubia sit huiusmodi quæstio, sicut exorditur Io. Picar. in responso edito ad fauorem Archidiaconi Ragusiæ inter consi.Menoc.volum.1. Quia alij,vt ipse refert,rem propriam egerunt, & alij videntur annuisse precibus eorum,qui ambulantes

lantes in vanitate sensus sui, amant primas cathedras in synagogis. In hoc igitur conflictu duo egregia edidit responsa Iacob. Menoch. admirabilis tempestate nostra I.C. alterũ ad fauorem memorati Archidiaconi Ragusiæ, quod est 51. volumine primo, cui etiam subscripserunt alij celebres I.C.C. & alterum ad fauorẽ Decani ecclesię Bellunensis, quod est 257. volumine tertio, quorum omnium argumenta, rationes, & auctoritates prætereo, quia nouissimè etiã prodijt in lucem specialis tractatus de huiusmodi præcedentia à Io. Iac. Melillo, de quo dicam inferius.

1 At Vicarium Episcopi esse Archidiacono præferendum, probat latè Abb. ad fauorem Vicarij Episcopi Bononien. cons. 21. per totum, vol. 1. quem sequitur Fel. in rub. nu. 10. extra de maior. & obed. Ias. in l. de quibus, num. 69. ff. de leg. Boer. in tract. de auc. magni cons. num. 77. in fine, Rebuf. in prac. benef. titu. de Vicar. episcop. nume. 7. Cassan. catal. glor. mun. par. 4. consid. 46. post Fel. in ca. statuimus, ext. de maior. & obed. Io. de Arnono, sing. 18. vbi appellat Archidiaconos, qui volunt præcedere Vicarium generalem Episcopi, temerarios, & arrogantes, Staphil. de lit. gra. 2. par. de modo & forma imper. ver. 2. dubitatur, fol. 58. & in alia impress. 47. quem refert & sequitur A. M. Papaz. in apost. ad Rot. decisio. 1. alias 47. tit. de offic. Vic. in no. Card. cons. 33. in hac dubia. & cons. 63. in ecclesia Domini. in c. fi. de offi. leg. in 6. quos refert & sequitur Pet. Andr. Gambar. trac. de offic. & potest. leg. à lat. lib. 3. num. 109. Ant. de Pret. qui fuit Vicarius Archiepiscopi Florentini in trac. de iurisd. Episc. c. 6. num. 41. post Iacob. Cun. seniorem, & alios, & in cap. 5. in fine. Hanc etiam partem tenet Roc. curt. de consuet. cap. vlt. nume. 110. Henric. Bott. in trac. de Syno. episc. par. 3. nume. 20. Card. Iacobat. trac. de Concil. pag. 67. col. 1. & pro hac parte contra Archidiaconum Lunensis, & Sarzanensis ecclesiæ respondit Bero. cons. 21. per totum, volum. 1. sic etiam ex facto pro Vicario decisum fuisse contra Decanum ecclesiæ Bellunensis, in qua nec Archidiaconus, nec Archipresbyter aderat, refert Menoc. dic. cons. 257. num. 94. Paul. Fusc. trac. de visit. & reg eccles. c. 2. num. 19. lib. 1. Cucc. inst. iur. can. tit. 8. de Vic. epis. nu. 29. lib. 2. & hæc est cõmunis opinio, vt testatur Ioa. Iac. Melill. in suo trac. de præced. Vica. c. 1. & c. 4. per totum. Quæ fuit etiam obseruata per dominos de Rota Florentina in fauo- 2 rem Vicarij contra capitulum corã Reuerendissimo Episcopo cum expensarum restitutione, prout refert Ant. de Pret. d. c. 6. in fine. Nec non hodie contra Archidiaconum, & Archipresbyterum in Grammathophylacio Archiepiscopali Iaderæ literis publicis relata, & in Archiuio Episcopali Veglensi, & denique in constitutionibus, & decreto, Prouincialibus Iaderæ editis, aucto. Apostolica confirmatis, & demum assistente Reuerendiss. Episcopo Veronen. Visitatore Apostolico fuit per ipsos Reue- 3 rendissimos Patres statutum generalem Episcopi Vicarium Archidiacono, ac cæteris dignitatibus, & Canonicis esse præferendum, & princi-

pem locum in ecclesia habere post Episcopum, & thurificari, pacemq; ante alios osculari, secundum Melil. d. c. 4. & ab hac sententia non puto recedẽdum: tum quia communis est, & ex facto obseruata, vt superius dictũ fuit, per memoratos Episcopos,
2 ad quos spectat controuersias præcedentiæ huiusmodi componere, omni appellatione remota ex decreto Concil. Trid. c. 14. sess. 25. de regular. & non solum auctoritatib. verũ et rationibus comprobatur. Nã vi-
3 carius epi facit idem consistorium cum epo, dicitur illi associari in iurisd. repræsentare reuerentiã epalẽ, nec datur medius gradus in diœcesi inter epum, & Vicarium, tamquam tribunal vnius sit tribunal alterius, persona vnius sit persona alterius, vnũ sit eorum caput, vnum corpus, vnum agens, & vna actio, & sit tamquam eps honorandus in loco, ses-
4 sione, & alijs capit. secundo, cum glo. de consuet. in 6. cap. Romana, de appel. eo. lib. glos. in clemen. secunda, vbi Doct. de rescrip. cap. in noua, 16. quæst. 7. c. præcipimus, ibi, sicut illius locum tenens honorabitur, Hostien. in proœm. summæ, Gemin. in cap. si contra, num. 7. Franc. in 4. not. de offi. deleg. lib. 6. Albert. in Dictionario in ver. Vicarius, seu vicem alterius gerens, Rom. sing. 362. Ruin. cons. 148. num. 1. par. 1. Abb. d. cons. 21. num. 2. & 3. Boer. dicto tract. de auct. magni cons. num. 66. Cassan. de glor. mundi, dicta par. 4. consid. 46. Lancell. Inst. iur. cano. de off. Vic. in princ. Anton. de Pret. d. c. 6. num. 44. cum seq. subdens, nu. 46. quòd sicut Papa Christum repræsentat, & facit idem tribunal cum Christo, & omnibus post Christũ honoratur, ita Vicarius repræsentat Episcopum, facit idem tribunal cum Epo, & omnibus post Episcopum præhonoratur, si magna, (vt ipse inquit) paruis componendo, & latius, capitulo septimo, per totũ, vbi vnitatem Episcopi, & Vicarij cõprobat cum alijs argumentis pro hac parte relatis per Bero. d. consil. 22. Menoc. d. cons. 51. & 257. volu. 3. Picar. post dictum cons. 51. num. 11. cum seq. Melil. d. c. 1. & 5. & Cucc. d. tit. 8. de Vic. epis. nu. 29. post Conrad. de off. & potest. Vicar. nu. 14. & alios superius relatos, & num. 30. vbi egregiè confutat argumenta cõtraria, & stylum Cancellariæ, de quo rescripta summi Pontificis directa ad Vicarium, & Archidiaconum, seu Archipresbyterũ, vel omnes simul, & coniunctim directa, prius Archidiaconum, & Archipresbyterum compellunt.
5 Ampliatur supradicta conclusio, etiam si cõsuetudo, vel statutum extaret in contrarium, Abb. d. cons. 21. Ias. in dicta l. de quibus, nu. 69. Feli. in dicta rub. num. 10. & in dicto ca. statuimus, Cassan. dicta considerat. 46. Ioa. de Arno. dicto sing. 28. Roc. Curt. dicto tract. de consuetu. capit. vlt. num. 110. Henric. Bott. de synodo episc. par. 3. num. 20. Staphil. de litt. grat. & iust. fol. 58. Rebuff. in pract. benefic. titu. de Vicar. episc. num. 7. Bero. dicto cons. 22. num. 20. volum. 1. Melill. d. c. 5. nu. 3.
6 Et quamuis contrariam partem defendit Corn. cons. 193. nu. 14. cum seq. volumine secundo, referens in ecclesia Perusina vigere consuetudinem

nem contra Vicarium, quem sequitur Menoc. dicto cons. 51. nume. 52. Picard. dicto cons. 52. num. 17. referens in Burgundia, & in Ciuitate Eduen. non tantùm Archipresbyterum, & digniores, sed etiam omnes canonicos semper Vicarium praecedere, post Cassan. dicta considerat. 46. & idem Menoc. dicto cons. 257. nu. 36. cum sequen. qui hanc partem acerrime tuetur, quando consuetudo viget cõtra Vicarium, post Boer. tract. de ordin. grad. vtr. for. par. 1. num. 12. Vbi dicit, quòd stante consuetudine praepositus praefertur Archidiacono, etiam electo Vicario Episcopi, de mente Io. Andr. in capit. penul. de offic. deleg. in sexto, vbi dicit, se ita consuluisse in ecclesia Taurinensi, firmat Rim. iun. cons. 52. nu. 14. in 2. Gemin. inter consil. Purpu. 546. nume. 1. 2. 10. & sequen. vol. 1. & ex facto Vicarium Illustrissimi Patriarchae Venetiarum non anteferri Archipresbytero suae cathedralis, nec Vicarium Episcopi Patauini, nec Perusinum, & Eugubinum praeferri Archipresbyteris, & Archidiaconis, refert Menoc. d. cons. 257. nu. 45. 46. 52. cum seq. & 67. Extendens huiusmodi conclusionem, nu. 30. & 78. in Abbate, quoad diuina, post Abb. in c. ex ore, not. 4. de priuil. Dec. cons. 61. num. 1. Bott. de syno. par. 1. nume. 22. & par. 3. nu. 15. Cucc. d. titu. 8. de Vicar. epis. nu. 29.

Tamen praecedens opinio est maiori Doctorum calculo fulcita, & cõmunis, detestabilisque probatur ista consuetudo tanquam ratione carẽs, & ex quadam ambitione, & stultitia inducta, contrariaque primò iuri diuino, secundò ordini naturali, tertiò iuri Pontificio, quartò iuri Caesareo, vt probant Abb. Fel. Cassan. Ioan. de Arno. Staphil. Rebuff. & Melill. in locis superius citatis.

7 Secundò ampliatur, etiam si Archidiaconus haberet priuilegium obtinendi primam sedem post Episcopum, Abb. d. cons. 21. nu. 5. Declarans illud priuilegiũ respectu aliorum clericorum non habentium iurisdictionem in Archidiaconum, non autem respectu Vicarij, argum. c. ex ore, vbi idem Abb. de priuil.

8 Tertiò ampliatur, vt non solùm debeat praecedere Archidiaconum, verùm etiam Abbates, Archipresbyteros, Canonicos, & alios Praelatos Epo inferiores. Nam si praelatio ista non habet locum respectu Vicarij Epalis, sed respectu clericorum secundum Abb. in d. cons. 21. nu. 5. Vicarius est praeferendus Abbati eisdẽ rationibus, quibus Archidiacono, quamuis Abbas immediatè post Episcopum stare debeat, & alijs praelatis citra Episcopum praeferri, d. c. ex ore, vbi Abb. nu. 3 ext. de priuil. Dec. cons. 161. cum relatis per Picard. d. cons. 52. & hanc partem secutus fuit Mant. in tract. de Concil. nu. 121. Melill. d. c. 4. per totum, & c. 5. post Ant. de Pret. d. c. 6. nu. 55. Pauin. tracta. de pote. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 17. dicens consultũ fuisse pro Vicario Paduano contra Canonicos, firmat contra Archipresbyterum Diu. deci. Rot. manu scr. 278. Et quãuis
9 Picar. sentiat contrarium in dic. cons. 52. nu. 131. post Bott. in trac. de syno. par. 3. nu. 15. & Menoc. d. cons.
10 257. nu. 36. & 78. Tamen praecedens

opinio videtur magis vera eisdem
rationibus, quæ contra Archidiaco-
num superius relatæ sunt. Nam Vi-
carius omnibus diœcesanis præfer-
tur post Episcopum, vt multis com-
probat Cassa. de glo. mund. par. 4.
consid. 46. & Mel. d. c. 4. Cucc. d. tit.
de Vic. epis. nu. 29. 30. cum seq.
11 Quartò ampliatur, etiam si Cano
nicus esset Episcopus, quia adhuc Vi
carius illi præferri debet, ea ratione,
quia ille Episcopus non ambulat in
processionibus, nec sedet in choro,
vt Episcopus, sed vt canonicus, Ant.
de Pret. d. c. 6. nu. 55.
12 Quintò ampliatur, etiam Episco-
po præsente, Ant. de Pret. d. c. 6. quem
sequitur Mel. in d. c. 4. nu. 2. & 5. &
alias in choro, & processionib. præ-
sente ēt Episcopo, fuisse decisum, Vi
carium vniuersis canonicis, & Deca-
no ecclesiæ Bellunensis, refert Meno.
d. cons. 257. nu. 94. vol. 3. Et quam-
13 uis ad fauorem Decani, pro quo cō-
sulebat, huiusmodi cōclusionem de-
struere conetur, prout ēt in d. cons.
51. nu. 46. cum seq. & 56. & Picar. d.
cons. 52. nu. 69. cum seq. & nu. 94. cū
14 alijs seq. Tamen dictis illorū respon
dit Mel. in d. c. 4. nu. 2. & 5. Quibus
etiam addo, Vicarium Epi dici supe
riorem, sicut eps, & spectabilem, atq;
de medijs magistratib. vt dixi sup. q.
24. hoc eod. lib. nu. 2. atq; ideò etiam
præsente epo honorandum, c. vt de-
bitus honor iudicibus deferatur, vbi
Canonistæ hoc notant, ext. de appel.
Ant. de Pret. d. trac. de iurisd. epis. c. 6.
15 nu. 46. post Spec. de iurisd. omn. iud.
vers. medij sunt, & de reuerētia, quæ
iudicib. debetur tam in assurgendo,
quàm ēt in salutando, latè Cassan. in
catal. de glor. mun. par. 1. consid. 2. in
fi. pulchrè Carauit. ritu. 6. nu. 10. cum
16 seq. Vbi ēt probat arbitrariè punien
dos, qui non exhibent reuerentiam
officialib. in assurgendo, & salutādo,
& præeminentiā Vicarij locū habe-
re tam epo pñte, quàm absente, con-
tra Archidiaconū probat ēt Cucc. d.
tit. de Vic. episc. nu. 33. cum seq. sub-
dens ineptū esse illū mihi antecelle-
re, in quē ius dicere possum, seu ad-
sit, seu absit episcopus.
17 Declaratur, quando Vicarius Epi
scopi esset canonicus, quia tunc se-
debit in loco suo, Fel. d. rub. nu. 4. in
fi. ext. de maior. & obed. Boer. tract.
de auc. magni cōs. nu. 66. & de grad.
vtr. fo. nu. 29. Cassan. d. 4. par. consid.
45. Menoc. de arb. iud. lib. 2. casu 68.
nu. 23. & d. cons. 51. num. 43. vbi Ga-
spar Fabia. in subscrip. nu. 156. Bar-
ba. trac. de præst. Card. nu. 32. in 1. q.
Capic. decis. 27. nu. 27. Pauin. de po-
testa. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 10.
ver. an autē Vicarius capituli, Rim.
sen. cons. 93. nu. 31. Melill. d. c. 6. nu. 8.
vbi si Vicarius canonicus incēdat in
apparatu clericali, cū superpelliceo,
& zamparda, non præcedet alios an-
tiquiores, firmat Loffred. in paraphr.
feud. col. 4. versic. nec obstat sextum.
Caputaq. decis. 306. nu. 2. par. 1. Diu.
in decis. Rotæ manu scrip. 278.
18 Secundò declaratur, quando Vica
rius Episcopi esset presbyter, & in
ordine sacerdotali constitutus: tunc
.n. est præferendus Archidiacono, &
Archipresbytero, etiam in his, quæ
sunt ordinis, & ratione ordinis com-
petunt, vt resp. Bero. cons. 22. nu. 32.
& 39. & per totum consilium.
Hæc tamen declaratio mihi vide-

tur periculosa, quia licèt Vicarius Episcopi, non sit sacerdos, gerit tamen vices Episcopi, & eandem prærogatiuam, vt scripsi supra, q. 24. Et ideò in his, quæ forum sacerdotale non respiciunt, putarem adhuc Vicarium Archidiacono præferendum, cum rationes, & argumẽta superius relata contra Archidiaconum militent, etiam si Vicarius non sit sacerdos.

19 Subdeclaratur, quando extaret statutum, quòd in locum Episcopi Archidiaconus celebret solemnia, quia tunc Archidiaconus in celebratione præfertur Archipresbytero, & Vicario Episcopi, Dec. cons. 664. Decian. resp. nu. 20. in 2.

20 Tertiò declaratur, vt non procedat in Vicario capituli sede vacante, quia illi Archidiaconus est præferendus, ex dictis per Io. And. & Domin. in c. fi. de off. lega. in 6. Vbi quando adest consuetudo, Præpositus præfertur Archidiacono, etiam si Archidiaconus gerat Episcopi vices, sede vacante, sequitur Fel. in rub. num. 10. ext. de maior. & obed. referens, ita consuluisse Io. And. in ecclesia Taurinen. pro Præposito contra Archidiaconum, cum apost. ibi in ver. præposito, nu. 4. in fi. Boer. trac. de auct. magni cons. nu. 66. & 70. & de ord. grad. vtr. fo. num. 21. Licèt alias remota consuetudine de iure Archidiaconus præferri debeat Præposi-

21 to, secundum Rot. decis. 451. in fi. in no. & Bal. cons. 387. per totum, vol. 1. Boer. trac. de auc. magni consi. num. 70. Meno. d. consi. 51. num. 51. vol. 1. quidquid dixerit Pauin. in d. q. 10. num. 16.

22 Quartò declaratur, vt procedat, quando Archidiaconus, & Archipresbyter subditi sunt Vicario: secus si ei subditi non sunt, vt si Vicarius Papiensis, & Archidiaconus Cremonensis, aliena in diœcesi de loco priore contendunt, tunc enim præcederet Archidiaconus, non si vterque eidẽ Episcopo subsit, ita scribit Cuc. d. tit. de Vic. episc. tit. 8. nu. 35.

SVMMARIVM.

1 *Episcopalis dignitas est supra omnes alias quantumcunque potentes.*

2 *Imperator subest Episcopo.*

3 *Episcopus est constitutus supra omnes gradus.*

4 *Est caput ciuitatis, & diœcesis in spiritualibus.*

5 *Vicarius Episcopi præcedere debet iudices, & magistratus seculares, & nu. 18. cum seq. Declaratur, nu. 21. cum seq. & 24. cum seq. & 26. cum seq. & numero 33.*

6 *Vicarius Episcopi præcedere debet in ecclesia quamlibet aliam dignitatem primam post Episcopum.*

7 *Iurisdictio ecclesiastica, vel spiritualis est maior temporali.*

8 *Iudex animarum est dignior iudice seculari, & nu. 13.*

9 *Iudices, & magistratus laici non clericis, sed laicis praferuntur.*

10 *Laici clericis sunt inferiores.*

11 *Maior tantò quis est, quantò melioribus præest.*

12 *Sacerdotali potestati omnes homines à lege Christi subiecti sũt.*

14 *Sacerdotes sunt Patres, & Magistri*

gistri Regum, & Principum.
15 *Angeli Domini exercituum.*
16 *Si vinco vincentem te, vinco te.*
17 *Vicarius Episcopi dicitur spectabilis, & de medijs magistratibus.*
19 *Priuare potest officijs seculares officiales in concernentibus fidem.*
21 *Aequiparatur legato proconsulis in temporalibus.*
Contra, nu. eod.
25 *Ecclesia quoad feudalia, quæ habet à Domino temporali, legibus eisdem feudalibus ligatur.*
27 *Præsides Prouinciarum comparantur Archiepiscopis, & Proconsulibus.*
28 *Gubernator vrbis præfertur Vicario, qui non sit Cardinalis.*
29 *Gubernatores Ciuitatum gerunt vices Papæ.*
30 *Gubernator Perusiæ est maior Vicario Episcopi.*
31 *Gubernator Beneuenti est maior Vicario Archiepiscopi.*
Contra, nu. 32.

QVAESTIO XXVI.

SEd adhuc in ambiguo versamur, prosequendo Vicarij Episcopalis prærogatiuam, an etiam præcedere debeat Iudices, Prętores, Locatenentes, Rectores Ciuitatum, Gubernatores, & alios similes Magistratus seculares? Nam si dignitatem episcopalem præ oculis habemus,
1 quæ est supra omnes alias quantumcumque potentes, c. solitæ, vbi Canonistæ, ext. de maior. & obed. glo. in c. decernimus, de sent. excom. in 6. Io. Hugo trac. de of. qua præla. 4. par. c. 8
2 qualis sit. fac. Imper. probans ex alijs Imperatorem epo subesse, Conc. Triden. c. 1. sess. 24. in decreto de refor. & sess. 25. c. 17. post c. venerabilis, extra de præb. Vbi, quod Eps est constitu- 3
tus supra omnes gradus, & est culmẽ
4 dignitatis, & primus, & caput in sua diœcesi, Fel. rub. nu. 9. circa medium, ext. de maio. & obed. Picar. inter consil. Menoc. 52. nu. 118. Abb. c. quoniã, nu. 2. ext. de off. ord. Illiq; primus locus primæue sedes est tam in choro, quàm in capitulo assignanda, & publicis actibus, vt in d. c. 1. & c. 17. & latè Pau. Fusc. trac. de visi. & reg. eccl. c. 15. nu. 4. lib. 1. Vicarius Epi prę- 5
cedere debet, sicut eps supradictos, & alios similes magistratus seculares, tum, quia Vicarius iste in honore præferendus est omnibus diœcesanis, & honorandus sicut eps, cuius locum tenet, & specialiter in ecclesia præcedere quamlibet aliam dignitatem primam post episcopum, c. præcipimus, disti. 93. Host. in summæ proœmio, Alberic. in Dictiona- 6
rio, in ver. Vicarius, seu vicẽ alterius gerens, Franc. Marc. q. Delphin. 41. & 619. nu. 3. par. 1. latius Ant. de Pret. in tract. de iurisd. epis. c. 6. num. 46. Cassan. de gloria mundi, par. 4. consider. 46. & 50. & par. 7. consider. 10. Melil. de præced. Vic. c. 4. & 5. num. 3. Tum 7
etiam, quia Vicarius episcopi habet iurisdictionem ecclesiasticam, quæ maior est iurisdictione temporali, d. ca. p. solitæ, vbi Canonistæ, & glo. in dicto c. decernimus, & Doct. in c. nouit, extra de iudic. c. cum sit, extra de æta. & qual. pulchrè Boer. tract. de auct. mag. consi. nu. 44. Cephal. consi- 8
lio 360. num. 5. vol. 3. vbi, quòd index ani-

animarum dignior est iudice seculari, & simpliciter iudicem ecclesiasticum esse maiorem iudice seculari, not. glo. in capit. licet, de excep. in sexto, Lancellot. de attent. 2. par. cap. 20. de attent. post inhibitionem, in praef. quaestio. nume. 78. Praeest enim Vicarius Episcopi clericis, & sacerdotibus, canonicis, Archidiacono, Archipresbytero, Abbati, & alijs inferioribus praelatis, vt scribit latè Ant. de Pret. in d. trac. de iurisd. epis. qui inscribitur clypeus pastoralis, c. sexto à nume. 40. vsque ad finem, &
9 scripsi latè in proxima quaestione praecedenti. Laici verò iudices, & magistratus non clericis, sed secularibus tantùm praeferuntur, cap. in noua, vers. indecorum, 16. quaest. 7. dicto cap. solitae, vbi Doct. de maior. & obed. & in dicto capit. decernimus, Foller. super consti. regni, tit. de epis. audien. cap. item statuimus, 104. nu. 1. cum seq. pulchrè Capic. decis. 27. nu. 23. & 28.
10 Qui clericis sunt inferiores, dicto cap. solitae, cap. si quis, dist. 96. d. cap. cum sit, de aetate, & qualitate.
11 Et quantò quis melioribus praeest, tantò etiam maior est, §. nos igitur, in Auct. de defen. ciui. Abb. cons. 21. num. 10 vol. 1. Capic. dicta decis. 27. nu. 23. Menoc. conf. 51. nu. 10. vol. 1.
12 Quinimo, si lex Christi homines omnes subiecit sacerdotali potestati, dist. 10. cap. suscipitis, cum adductis per Io. Hug. in dicto tract. de offi. quat. prael. par. 5. cap. de laicis erga sacerdotes, & sunt sacerdotes, tan-
13 quam iudices animarum, digniores iudicibus secularibus, dicto cap. cum sit. de aeta. & qual. Cephal. dicto cons. 360. nume. 5. volumine tertio.
14 Nec non patres, & magistri regũ, & principum, atque omnium fideliũ, sic referente Gratiano ex epistola Gregor. ad Herman. Metensem Epi-
15 scopum, & Angeli Domini exercituũ, teste Malach. c. & tamen subiecti sunt Vicario Episcopi, vt superius dictum est, fortius erunt illi inferiores seculares magistratus, per regu-
16 lam, si vinco vincentem te, ergo vincam te, de qua tex. in cap. auctoritate, extra de concess. praeben. lib. sexto, Abb. de Vicarij praecedentia loquens in dicto cons. 21. & seq. vol. 1. Anton. de Pret. dicto cap. 6. num. 40.
17 Prout etiam, quia Vicarius Episcopi dicitur spectabilis, & de medijs magistratibus, Specul. de iurisd. om. iud. vers. medij sunt, Anton. de Pret. dicto cap. 46. num. 46. Pauin. de pote. cap. sede vacan. 2. par. princip. q. 10. num. 16. vers. an autem Vicarius Episcopi, Seysel. in l. 1. num. 15. ff. de offi.
18 eius. Vnde ratione medij ordinis praecedet magistratus ordinis inferioris, secundum regulam Docto. in l. 1. ff. de off. eius, de qua alte Cassan. de gloria mun. par. 7. consid. 1. & per totam. Ratione autem dignitatis episcopalis, & iurisdictionis spiritualis praecedet, sicut episcopus, alios seculares magistratus ordinis maioris, vt superius dictum est. Et magis ad terminos nostros, quòd Vicarius Episcopi praesit quibuscunque laicis of-
19 ficialibus in concernentibus fidem, ita, vt illos priuare possit officijs, & inhabilitare, dicit Franc. in c. vt officium, §. denique, in vltimo not. post Gemi. ibi, numer. 2. de haeret. in 6. & contra praetores, siue Potestates, re-

H 4 spondit

20 spondit Bal. pro Vicarijs Episcopo-
rum, consil. 91. nu. 1. vol. 1.
21 Declaratur supradicta conclusio
in his, quæ pertinent ad spiritualia,
non autem ad temporalia, Abb. in c.
conquerente, nume. 2. de off. ordin.
Marc. d. q. 147. nume. 4. cum seq. par-
te prima, Caraui. super ritu 52. nu. 6.
In his enim temporalibus Vicarius
22 Episcopi legato proconsulis æqui-
paratur, secundum Bello. lib. 3. sup-
put. cap. 10. quem taxat Hip. Rimi.
in rub. nu. 15. ff. de offi. eius, ea ratio-
23 ne, quia tunc Vicarius Episcopi co-
gnitus non erat, ideò dicetur de me-
dijs magistratibus, & quoad tempo-
ralia præcedent eum magistratus se-
culares ordinis maioris, vt superius
dictum fuit.
24 Secundò declaratur, vt nō habeat
locum in officialibus deputatis per
Episcopum in ea terra, quæ tenere-
tur in feudum per ecclesiam à Re-
gia curia, vel ab alio Domino tem-
porali, quia tunc subsunt cuilibet Re
gio officiali superiori, Caraui. super
ritu 52. nu. 6.
25 Ratio est, quia ecclesia quoad bo-
na feudalia, quæ tenet à Rege, aliòue
domino temporali ligatur legibus
feudalibus laicorum, & subest Do-
mino temporali, cap. verum, de foro
compet. dicto cap. solitæ, vers. quod
autem, de maior. & obed. Afflic. in c.
1. §. item si clericus, num. 25. & seq.
de capitu. Conra. Capic. dicta de-
cis. 27. num. 28.
26 Tertiò declaratur, vt non habeat
locum in Præsidibus, & Gubernato-
ribus Prouinciarum, & Ciuitatum
ecclesiæ subiectarum, qui immedia-
tè creantur à summo Pontifice. Nā
isti Præsides Prouinciarum compa-
27 rantur Archiepiscopis, & Proconsu-
libus, & maiores sunt omnibus in
Prouincijs post Papam, cap. cum ve-
nerabilis, de consuetud. capit. man-
data, & vtrobique Canonistæ, extra
de præsumpt. l. 4. ff. de offic. Præsid.
glo. in cap. Romana, in ver. canoni-
ca, de offic. ordin. in 6. Franc. Marc.
quæstio. 617. num. 2. par. 1. & alijs
28 Gubernatorem Vrbis Vicario, qui
non sit Cardinalis, præferendum, scri
bit Picar. inter consil. Menoch. 52.
nume. 54. volu. 1. Magna etenim est
horum magistratuum auctoritas, di-
gnitasque, quia fluunt immediatè à
summo Pontifice, vt probatur dicto
cap. cum venerabilis, & d. c. manda-
ta, capit. Abbate sanè, de elect. in 6.
Corn. consl. 253. vol. 3.
29 Geruntque vices Papæ, & ideò, si-
cut Papa sunt honorandi, Specul. de
leg. §. 1. in princ. Franc. Marc. quæst.
Delphin. 36. num. 4. par. 2. Et in ter-
minis pro Gubernatore Perusiæ,
Abb. cons. 25. ad fi. volum. 1. Dicens,
30 quòd habet legati potestatem, & est
maior Vicario Episcopi, & quolibet
alio post Principem: & Gubernato-
31 rem Beneuenti maiorem esse Vica-
rio Archiepiscopi, asserit Quint. Mā
dos. trac. de inhib. quæstio. 4. nume. 7.
& 8. quamuis rem propriam tunc
32 ageret, & dicat nihilominus Vicariū
Archiepiscopi Beneuenti tam in ci-
uilibus, quàm in criminalibus cau-
sis, solitum esse Præsidi, quem Guber
natorem nuncupant, inhibere.
33 Quartò declaratur, vt non proce-
dat, quando Episcopus esset præses.
Tunc enim secularem magistratum
Vicario Episcopi præferendū, refert

Men oc.

Menoc. fuisse decisum ab Episcopo Bellunensi, consil. 257. numero 94. volum. 3.

SVMMARIVM.

1 *Conseruarores, quando, & à quo deputari soleant.*

2 *Forma deputandi conseruatores, quæ, remissiue.*

3 *Conseruatorum facultas in quibusdam sublata per Concil. Trid.*

4 *Vicarius episcopi conseruator deputari potest, & num. 9.*

Contra num. 7. cum seq.

Ampliatur opinio affirmatiua, numer. 14.

Declaratur, num. 15. & 16.

5 *Conseruator deputari potest habens dignitatem in ecclesia, & & numer. 8.*

6 *Conseruatorum potestas, qualis.*

10 *Dignitas nihil aliud est, nisi quadã præeminentia, vel quadam prærogatiua in gradu.*

11 *Dignitas ecclesiastica nil aliud est, nisi rerum ecclesiasticarum administratio cum iurisdictione.*

12 *Personatus est sola præeminentia in ecclesia sine iurisdictione.*

13 *Et dignitas largo modo.*

14 *Vicarius capituli sede vacante conseruator deputari potest.*

QVAESTIO XXVII.

ET cùm Romanus Pontifex volens eximere aliquos à potestate Iudicis ordinarij, & in suam tute-
1 lam, & custodiam recipere, consueuerit, dare illis conseruatores, vt legitur in cap. 1. vbi Doct. & in specie Ancar. in princ. de off. deleg. in 6. & consi. 132. col. 1. & 216. col. 2. vers. 4. Corn. consi. 15. nu. 1. & 2. in 3. Ruin.
2 consi. 3. num. 1. in 4. Quorum deputandorum formam ponit Quint. Mandos. in prax. in forma sig. prima
2 par. & potestatem in quibusdam casibus resecauit Concil. Trid. cap. 5. & 14. sess. 7. in decreto de reform. & latè de his scribit Paul. Fusc. tract. de visit. & reg. eccl. c. 23. per totum, lib. 2. Quæro nunc sequendo ordinem eorum, quę pertinent ad dignitatem Vicariatus: An Vicarius episcopi deputari possit conseruator. Nam partem affirmatiuam tenet glo. in clemen. secunda, in ver. delegatus, de rescrip. quam sequitur Io. de Lignano, pro vt refert Card. num. 22. Ancar. col. 2. in princ. Imo. nume. 31. in fine, Abb. num. 17. Io. Picard. consi. 52. num. 33. inter consi. Menoc. vol. 1. Pauin. de potest. capit. sede vaca. 2. par. princi. q. 10. num. 6. & remissiue Nicol. Mil. in reper. in Vicarius Episcopi, ea ratione, quia habens di-
5 gnitatem in ecclesia cathedrali deputari potest conseruator. c. fi. & ibi Doct. de off. deleg. in 6. sed Vicarius Episcopi habet dignitatem, latè supra q. 21. & eandem habet in ecclesia cathedrali, cum non cõstet, quòd illa dignitas sit alterius ecclesiæ, quàm cathedralis, tamquam profluens iure connexitatis ex dignitate episcopi, arg. c translato, extra de constitu. ergo potest esse conserua-
6 tor: & quia potestas conseruatorum non est ordinis Pontificalis, sed fori iudicialis, & iurisdictionis contentiosæ, vt per Io. de Lig. quem refert

Imo

Imo.in d.clemen.secunda, num. 31. post Ancar.col.2. de rescrip. sed ista competunt Vicario episcopi, vt dicam latè infra quæst. 55. & 57. ergo etiam potestas conseruatorum.

7 Sed contrariam sententiam sequuti sunt, Paul. de Eleazar. post Ancar. in d.cle.2. Card.num.22.de rescr.moti ex tex.in d. c. fi. de off. deleg. in 6. Vbi deputari non potest conseruator, nisi sit Episcopus, vel eius superior, vel habeat prælationem, seu dignitatem in ecclesijs cathedralibus, vel collegiatis. sed Vicarius episcopi non habet in ecclesia cathedrali illam dignitatem, cuius ratione deputatur conseruator, nempe pontificalē, vt ipsi volūt, quia quoad illam non habet idem consistorium cum Episcopo, vt dixi supra q. 22. num. 9. meritò non potest deputari conseruator.

Non obstat glos. supra allegata in contrarium, quia dicit in fine, quòd eius dictum eget declaratione, & ideò non videtur in ea firmare pedem, prout etiam non obstat eius ratio, videlicet quòd Vicarius habeat dignitatem in ecclesia cathedrali, quia respondit Card. in d.cle. 2.num.22. Imola, num. 31. quòd Vicarius habet dignitatem profluentem ex iurisdictione Episcopi, non autem pontificalem, vt etiam dixi d.q. 22. sed episcopus potest esse conseruator, in d. c.fi.non ratione iurisdictionis, sed ratione pontificalis dignitatis, vt ipsi dicunt, arg.cap. 1.de relig.domib. ergo Vicarius non potest esse conseruator, cum non habeat dignitatem pontificalem. Ego tamen sequor opinionem gl. & aliorum, qui illi adhæret, & sentio quòd

9 Vicarius Episcopi possit deputari conseruator: & moueor ex text. in d. c.fi.de offic.delega.in sexto. Vbi certum est, quòd habens personatum, vel dignitatē in ecclesia cathedrali, deputari potest conseruator. Quòd autem Vicar. episcopi habeat dignitatem in ecclesia cathedrali, probatur, tum ex ratione adducta supra per glos. in d. clem. 2. tum etiam

10 quia dignitas nihil aliud est, nisi quædam præeminentia, vel quædam prærogatiua in gradu, secundum gloss. in c.quia nonnulli, in ver. dignitates, extra de cler. non residen. Archid. in c. 1.col.1.de consue. in 6. Host. in sum. de præb. numer. 2. Vant. de null.sent. tit. de null.sent. ex defec. iurisd. deleg. num. 70. Et cum Vicarius episcopi habeat in ecclesia cathedrali prærogatiuam, & præeminentiam, quia nedum præest Canonicis, verum etiam Archidiacono, & alijs inferioribus Prælatis, vt scripsi supra q.25. meritò potest deputari conseruator. Quinetiam cum Vicarius Episcopi habeat etiā iurisdictionem rerum ecclesiasticarum, c. Romana, vbi Canonistæ, in prin. de app. in 6. c.non putamus, cū glo.in ver. videatur, vbi Arch. Fran. & alij, de consuet. in 6. & latius dicam, infra q. 55. & 57. & administrationem, c. petitio, & ibi Doct. extra de procur. c. in noua. ibi, qui administrationibus associantur. 16. q. 7. c. causa, cum gloss. in ver. habentibus, & ibi Doct. de resti. in integ. Certum etiam est, eundem in ecclesiastica dignitate constitutum. Nam digni-

11 tas ecclesiastica nihil aliud est, nisi rerum

rerum ecclesiasticarum administratio cum iurisdictione, Io. And. Inno. Archid. & alij, & in c. 1. num. 2. & 6. de cons. in 6. Abb. in c. de multa. nu. 21. vers. 1. conclusio, extra de præb. Vant. de null. sent. ex defect. iurisd. deleg. num. 70. Port. cons. 165. num. 2. & ideò conseruator dari poterit. Tota difficultas est in respondendo ad rationem adductam per Card. in d. clem. 7. num. 22. quæ poterit facillimè confutari, si tex. in d. c. fi. per extraneos, & subauditos intellectus nõ cauillabitur. Nam Cardinalis ratio ea est, quia in Vicario non adest dignitas Pontificalis, quemadmodum in episcopo, & quòd ratione ipsius Pontificalis dignitatis, quæ in episcopo residet, Conseruatoris officium constituatur in ipso. Quod in Vicario cadere non potest, quia caret huiusmodi dignitate, & quoad illam non facit idem consistorium cum episcopo. Sed ratio huiusmodi facilè potest euitari, quia posito etiã quòd conseruator deputetur ratione dignitatis Pontificalis, tamen tex. in dicto c. fi. non solùm necessariò non requirit Pontificalem dignitatem ad deputandum Conseruatorem, sed immò requirit solam dignitatem in ecclesia cathedrali, immò solùm Personatum, qui longè inferior est, cum dignitas sit largo modo, vt infra dicam, & ideò cum Vicarius episcopi habeat dignitatem in ecclesia cathedrali, vt superius dixi, illa satis esse videtur ad officium conseruatoris consequendum. Qui-

12 nimmo si solus personatus est satis secundum. tex. in d. cap. fi. qui nihil aliud est, nisi sola præeminentia in ecclesia sine iurisdictione, cap. 1. vbi Docto. & in specie Arch. num. 2. de consuet in 6. Rebuff. in prac. benefi. tit. benefi. secul. quot. numer. 8. & est

13 largo modo dignitas, secundũ Arch. in d. cap. 1. col. 2. à fortiori sufficere debet dignitas Vicariatus, quæ continet iurisdictionem, auth. multò magis de sacrosan. eccl.

14 Ampliatur, vt dari possit Conseruator etiam Vicarius capituli sede vac. 2. par. princ. q. 10. nume. 6. & 16. post Io. de Ligna. in d. clem. & si principalis de rescrip.

15 Declaratur, vt habeat locum in Vicario Generali, secus in Vicario tantùm in spiritualibus, vel Foraneo, Paui. dicta qu. 10. num. 6. in fin.

16 Subdeclaratur, nisi adsit certa scientia Principis in litteris expressa, Paui. d. num. 6. in fine per not. in c. cum nullus. §. 1. de tempor. ord. in 6.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus committere potest eius Vicario ea, quæ sunt dignitatis Episcopalis.*

2 *Vicario Episcopi multa committi possunt, quæ alijs non possunt.*

QVAESTIO XXVIII.

Dictum fuit alias superius, quòd regulariter episcopus non potest committere eius Vicario ea,

1 quæ sunt ordinis episcopalis. Successiuè quæro, an illi committere possit ea, quæ sunt dignitatis episcopalis. Respondeo quòd sic. Nam ea, quæ sunt dignitatis episcopalis, inferiori etiam episcopo committi possunt, Abb. in c. quanto, numer. 2. extra de cons. in c. accedentibus, nu. 2. & 3. extra de excess. prælat. Syl. in 2

sum.

sum. in ver. episcopus, num. 9. Bald. de præscr. 1. par. 5. par. princip. num.
2 5. & num. 9. ad finem, & ideò multò magis Vicario committi possunt, 2 cui pleraque committi possunt, quæ alijs non possunt, Fel. in cap. quod sedem, num. 2. ver. 3. casus, extra de offic. ord. Hippo. Riminal. in l. 1. num. 89. ff. de off. eius, post alios ibi citat.

SVMMARIVM.

1 *Doctoratus insignia recipi non possunt, sine Imperiali, vel Apostolica auctoritate.*

2 *Episcopi plerumque habent potestatem doctorandi, ex priuilegio.*

3 *Archidiaconi Bononiensis priuilegium doctorandi.*

4 *Doctorandi priuilegiū competens Episcopo, non transit in Vicarium, nisi concedatur.*
Declaratur, num. 8. & 9.

5 *Specialia nō veniunt in generali mandato Vicarij, nec priuilegia episcopi.*

6 *Doctorandi priuilegium competens Episcopo, non transit in capitulum, sede vacante.*

7 *Vicarius episcopi non omnia potest, quæ capitulum.*

8 *Episcopus de iure communi habet potestatem Doctorandi, secundum Host. opinionem.*

10 *Vicarius episcopi, tanquā ordinarius, creare potest Notarios in sua diœcesi.*

QVAESTIO XXIX.

Licet autem promoueri quis nō possit ad gradum doctoratus, si
1 ne Imperiali, vel Apostolica auctor. secundum Bal. in §. hæc autem tria nu. 4. & 5. in prima const. ff. vet. tria, habent tamen plerique Episcopi po
2 testatem doctorandi scholares ex priuilegio, vel iure aliquo speciali apostolico, secundum glo. in clem. 2. vbi Imo. Cardi. & Abb. numero 16. de magist. Fel. in c. cum olim, numero septimo, extra de maio. & obed. qui dicit hanc esse communem opinionem, & eamdem de consuetudine seruari, testatur Abb. in cap. tuæ, num. 3. in fine de cler. non resid. latè Alex. consf. 110. num. 2. vbi apost. in ver. si alios, referens & de priuilegio episcopi, & Archidiaconi Bononien
3 sis, in doctorando, Calde. consil. 3. de priu. Pauin. de potest. cap. sede vac. 1. par. qu. 10. num. 17. & de Episcopo Vicarij Patauij, Decia. resp. 14. nu. 39. volum. 1.

4 Ideò quæro in proposito, an istud priuilegium transeat in Vicarium. Respondeo, quòd non, nisi specialiter ei concedatur. Nam ea, quæ de iure speciali competunt, non veniūt in generali mandato Vicarij, cap. si.
5 vbi Doct. de offic. Vic. in 6. Castrens. consil. 348. num. 1. cum seq. in 1. Rolan. consil. 75. num. 20. in 3. Sicut nec illa, quæ ex priuilegio competunt episcopo, Rota decis. 47. in antiqu. & decis. 3. de offi. Vic. per Bisig. Put. decis. 488. num. 4. lib. 2.

6 Prout etiam, quia priuilegium doctorandi competens episcopo, non transit etiam in capitulum, sede episcopali vacāte, Card. in c. verùm in princ. vbi Abb. num. 10. extra de foro compet. Domin. in c. 1. extra de maio. & obed. Abb. in c. cum olim, in fi. Fel. num. 7. extra eodem. Alex. dicto

cto conf. 112, nu. 2. & 3. cum seq. Rebuf. prac. benefi. tit. de deuolut. nu. 69. Ergo minus transire debet in Vi
7 carium episcopi, qui non omnia potest, quæ capitulum, Innoc. in c. eam te, num. 6. & extra de rescrip. Dec. in c. quoniam, Abb. num. 15. ver. & videmus, extra de offic. deleg. Feder. consi. 30. num. 4. Paui. de pot. cap. sede vac. par. 1. q. 2. num. 2. & his rationibus, atque cõsimilibus in Vicario capituli sedis episcopalis Pisanæ, quæ Pastore carebat, respondit Alex. d. consil. 110. per totum, & præsertim, num. 2. cum seq. & num. 15.

Declaratur, quando Episcopus haberet potestatem ex priuilegio,
8 secus si iure communi ordinario, secundum opinionem Host. de qua per gl. in cle. 2. de magist. Tunc enim transiret in Vicarium, sicut in capitulum, vt scribit Pauin. d. tract. par. 1. prin. q. 10. num. 16. post Abb. in c. cum olim, in vlt. q. extra de maior. & obedien. & in c. verùm, extra de foro compet.

9 Secundò declaratur, quando Episcopus esset absens, quia tunc Vicarius supplere potest Episcopi consensum, Archid. in c. Reatina, 63. distin. Ias. in l. cum filiusfamilias, num. 3. ff. si cert. pet. Dec. in c. dilecti. 2. nu. 2. ext. de app. vbi apost. in ver. propter absentiam, probat latè Rebuff. tract. nomen. q. 14. num. 60.

10 Tertio declaratur, vt licèt non possit creare Doctores, præterquàm ex speciali mandato, poterit tamen creare Notarios tanquam ordinarius in sua diœcesi, Host. in c. cum P. de fide inst. & summa, eod. tit. §. quibus. Cuius sententiam communiter teneri dicit Imo. in c. 1. de fide inst. quem refert, & sequitur pro capitulo sede vacante tanquam ordinariò, Paui. de offi. & pot. cap. sede vac. q. 10. num. 12.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi quando intersint electioni Archiepiscopi, & statutis Canonicorum.*

2 *Additi, & principalis eadem dispositio.*
Declaratur, num. 8. cum seq.

3 *Capitulum sede vacante succedit Episcopo in iurisdictione, & facultate interueniendi alicui electioni de consuetudine.*
At contra, num. seq.

4 *Vicarius episcopi non habet auctoritatem interueniendi electioni, & consentiendi statutis, in quibus Episcopus interuenit, & consentit de iure speciali, & numer. 7.*
Declaratur, num. 13. cum seq.
Subdeclaratur, num. 19. cum seq.

5 *Specialia, & quæ sunt contra ius commune, non veniunt in generali mandato Vicariatus.*

6 *Collatio beneficiorum quamlibet aliam prouisionem includit.*

10 *Episcopus, & capitulum non habent tantam communionem in his, quæ de iure speciali competunt, sicut in his, quæ de iure communi.*

11 *Episcopus in his, quæ sunt de iure cõmuni dicitur ordinarius, in his autem, quæ de iure speciali, delegatus.*

12 *Vicarius quãdo non faciat idem tribunal cum Episcopo.*

Vica-

13 *Vicarius potest consensum, & auctoritatem præstare absente episcopo, & num. seq.*
14 *Episcopi absentia extenditur Vicarij potestas, contra, nu. 16.*
15 *Vicarius Cardinalis absentis, habentis indultum præsentialitatis, præstat consensum.*
18 *Episcopus quando dicatur præsens.*
19 *Vicarius licèt absente episcopo præstet consensum, non tamen præstat consilium.*
Contra, num. 20.
22 *Vicarius absente episcopo consentire potest in casibus tantùm comprehensis in generali mandato. At quòd etiam in speciale mandatũ requirentibus, n. 23.*
24 *Intellectus c. vnici. §. fi. ne sede vacan. lib. 6. & num. 17.*

QVAESTIO XXX.

MVlti sunt etiam Episcopi habentes iurisdictionem, vel facultatem de iure aliquo speciali, vel consuetudine, interueniendi, & con-
1 sentiendi alicui electioni, vel statuto, ca p. Massana, cum glo. in ver. per laicos, c. sacrosancta, cap. cum ecclesia, extra de elect. Prout de electione Archiepiscopi est text. de elect. Ro. cons. 833. col. pe. & de statutis Canonicorum scribit Feder. consi. 264. Feli. in c. ex parte, post numerum 1. col. 3. vers. an autem, de const.

2 Ideo quæro, an huiusmodi facultas, seu iurisdictio transeat in Vicarium.

Et quidem posset prima, vt aiunt, fronte dici, quòd sic, quia sicut ex generali mandato habet Vicarius Episcopi ordinariam iurisdictionem, vt dicam latius infra q. 55. Ita etiam videtur habere iurisdictionem additam episcopi, cum idem iudicetur de addito, quod de principali, reg. accessorium, de reg. iur. in 6. firmant in hac specie Abb. Fel. & alij, in c. cũ olim, 10. q. num. 5. ext. de maior. & ob. & tradit Rom. cons. 345. numer. 17. cum seq. & hanc partem in capitulo sede Episcopali vacante, quòd succedat episcopo in iurisdictione, quæ de consuetudine competit, & in facultate interueniendi alicui electioni, tenuit Abb. in dicto. c. cum olim, numero 5.

3 Sed contrarium credo verius esse. Nam etiam in capitulo sede vacante hanc sententiam veriorem dicit Fel. in dicto c. cum olim, num. 5. referens eandem firmari per Abb. sibi contrarium in c. scriptum, de ele. num. 10. post glo. ibi, Host. & alios, qui dicũt communiter teneri, quòd in his, quæ competunt Prælatis ratione consuetudinis, maximè contra ius inductæ, vel iuris specialis, capitulum sede vacante non succedit; & idem Abb. num. 9. & seq. post Butr. & Card. in c. verum extra de foro compet. & Domin. in c. 1. ver. 11. de maior. & obed. in 6. ergo etiam in
4 illis Vic. non succedet. Quia Vicar. episcopi habet ordinariam iurisdictionem in his, quæ competunt epi-
5 scopo de iure communi, secus de iure speciali vltra ius commune, quia illa non veniunt in generali mandato, c. licet, vbi Doct. de off. Vic. in 6. Dec. in c. quoniam Abbas, numer. 15. de off. deleg. Fede. cons. 130. circa fi. Rui. cons. 178. in prin. volum. 3.

Rolan.

Rolan.consil. 39. num.17.in 1. Port. consil.99.num.43.prout etiam,quia sicut Vicarius episcopi non potest conferre beneficia sine speciali mandato,ita nec eligere in ecclesia, cum sub nomine collationis beneficiorũ,
6 qualibet alia prouisio includatur, rub. vt ecclesiasticum beneficium sine dim. confe. Rebuff.in pra. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 49.& hanc partem firmat expresse Arch. in c.
7 pen.per illum tex. de elect.in 6. & in cle. 1. de præb. Fed. d. cons.264.in prin.quem refert, & sequitur Franc. in c.fi.col. 3.in 2.qu. post Io. An.ibi relatum,de of.Vic.in 6. Ro.sin. 700. cum addit. Nic.Pignot.& contra Vicarium Episcopi Vincentini respondit Io.Bap.Ferre. cons.327.num.2.

Ad contraria responsio patet ex supradictis, & ex traditis per Fel.in dicto c.cum olim, num.5.Vbi dicit, quòd quando additum non nascitur eadem via, qua principale,tunc non iudicatur idem quod de ipso principali: prout etiam, quando est diuersa ratio inter accessorium,& principale,secundum Hippol. sing.17. Ias. in l.fi.§.fin.num.9.ff.de cond. indeb. Dec.in l. si pascenda,num. 14. C. de pac. Contar. in comment.l.vnicæ,in
9 1.limi.num.43.C.si à moment. poss. fuer. app. Sicut non nascitur eadem via facultas,seu iurisdictio,quæ competit Episcopo de consuetudine, vel iure aliquo speciali: cum non sit tanta communio inter episcopum, & capitulum,in his,quæ sunt de consuetudine, vel iure speciali, sicut ex-
10 tat in his, quæ competunt episcopo de iure communi, vt egregè declarat Abb.in d.c.cum olim, col. antepen. ver. quintò dubitatur, quod alijs similibus comprobat Fel.ibi, ad finem d.num.5.& idem Abb. in c.verum,num.6 extra de foro compet.& diuersa ratio est inter iurisdictioné, & facultatem, quæ cómpetit de iure communi,& illam, quæ de iure spe-
11 ciali,cum in prima sit ordinarius,in secũda aũt delegatus,Ioa.An.in addi.ad Spec.tit.de offi.Vic. Lap. in c. 2.de offi.Vic.in 6.Fel.in rub.num.4. in 3.lim.de offi. deleg.Mara de ord. iud.d.par.4. dist.3.princ.numer.16. Rursus in his, quæ competunt epi-
12 scopo iure ordinario,sunt ipse,& Vicarius vnum, & idem,non autem in his, quæ competunt episcopo de iure spec,ali,secundum Abb. in d.cap. cum olim, colum. antepenult. ver. quintò dubitatur.

Declaratur, nisi Episcopus esset absens,quia tunc sufficit auctoritas,
13 vel consensus Vicarij, Ias.in l. cum filiusfamilias, numer.3.ff.si cert.pet. vbi inquit, se consuluisse in casu,quo requirebatur cõsensus episcopi, qui aberat ab Episcopatu per theoricã Arch. d. in c. Reatina ecclesia. 63. dist. Vbi dicit, quod si ex consuetudine in electu alicuius Prælati debet interuenire consensus Regis,vel Archiepiscopi, aut episcopi, si contingat Regem esse extra Regnum, vel Episcopum extra Episcopatum, sufficit habere consensum Vicarij, vel locum tenẽtis,post Compost. in cap. quod sicut de elec. qui refert ita obtinuisse in causa Episcopi Cantuari. vel Canonicorum Rotens.quam sententiam Archid.sequitur Ant.in d.c. quod sicut, Bal. in c.cum venerabilis,de consuet.Dec.in c.dilecti, el 2. num.

num.2.ext.de app.ea ratione ibi adducta, quia propter absentiam episcopi confirmatur Vicarij potestas, c.cum nullus, §.1.de temp. ord.in 6. latè Fel.in c.ex parte, col.3.post nu. 5.versi.an autem, de const. Ias.in l. in proninciali.§.si ego, num.6.ff.de no.ope.nunc.Franc.Marc.qu.Delph. 619 num.1.& 2.par. 1.& latè comprobat Rebuff.tract.de nomin.q.14. num.60.Quint.Mando.in comment. de reg.Cancell.reg.24.de malè promotis,qu.6.num.12. Dicens opinionem Archid. esse veriorem, & communem de mente Sarnen. qu. 22. de impetr.benef.vac. per obitum familiarium Cardinalium,& infert,quòd Vicarius Cardinalis absentis,haben-
15 tis indultum præsentialitatis, præstabit consensum, & refert ita fuisse in Rota iudicatum.

16 Sed contra hanc declarationem facit,quia absentia episcopi non ampliat Vicarij facultatem, nisi in casibus à iure expressis,secundũ Fran. c.2.col. 3. circa fi. de offic. Vic.in 6. sequitur in hac specie Io. Baptista Ferret.dicto consi.327.num.6.Rom. singu.700.cum apost.Nic. Pign. vbi sequitur Feder.d.cons.264.

Veruntamen præcedens declaratio sustinetur ex ratione adducta
17 in d.c.cum nullus, §. 1.ibi,episcopo agente in remotis, vbi probatur ꝙ potestas Vicarij extenditur propter absentiam Episcopi, quem citat in proposito Rebuff. dicto tract.de nominat.quæst.14.num.60. Vbi etiam probat ad terminos nostros, quòd
18 episcopus dicitur præsens, quando est in Ciuitate, vel in continentibus ædificijs.

19 Subdeclaratur, vt non procedat, vbi consilium requiritur, quia tunc etiam absente episcopo Vicarius illud non præstat, Feli.in d.c. ex parte,dicta colum. 3.vbi ponit differentiam inter consilium, & consensum, sequitur Rebuff.in pract. benefi. tit. forma Vic. Archi. numer.95. Verùm opinionem Archid. superius relatã,
20 indistinctè veram tam in consilio, quàm consensu, sequitur Fel.in d.c. ex parte,colum.3.in fine.ver.ex quibus sequitur,post Fede.d.consi.264. Ideò subdeclaratio ista non videtur recipienda.

21 Secundò subdeclaratur, vt non procedat in consensu præstando collationi beneficiorum,vt scribam infra quæst.71.

Tertiò subdeclaratur, vt procedat in casibus, qui in generali man-
22 dato Vicarij includuntur,quia tunc ratione generalis Vicariatus potest Episcopo absente consentire, vt declarat Fel.in d.c.ex parte,col.3.post numerum primum, ver. non obstat dictum c.vnicum,post Feder.d.consil.264.motus ex dicto c. vnico.§.fi. ne sede vac.in 6.Rebuff.iu prac. benefi.tit.forma Vic. Arch.num. 96.

23 Hæc tamen restrictio mihi videtur periculosa, & potius destruere opinionem Archidiaconi in d.capit. Reatina, & aliorum, qui eandem sequuntur in locis superius relatis. Quia si absente episcopo posset Vicarius consentire in casibus tantum comprehensis in generali mandato, nulla esset differentia inter auctoritatem Vicarij absente episcopo, & eo præsente, cum episcopo etiam præsente possit Vicarius exercere

ea,

ea,quæ veniunt in generali mandato Vicariatus, ex quo in illis habet eandem iurisdictionem & auctoritatem,quam episcopus, & omnia possit,sicut episcopus, Cardin.in clem. 1.qu.17. de scrip. Felin.in dicto c. ex parte,colum 3.post nume. 1.ver.vnde cogitabam. Et ideò si Vicarius non posset consentire,nisi in istis,per absentiam episcopi, nulla Vicario daretur facultas, & auctoritas, contra omnes supra allegatos in prima declaratione, dum volunt,quòd vbi ex cõsuetudine episcopus debet consentire, eo absente Vicarius supplet consensum, tanquam episcopi absentia illius potestas fuerit confirmata, secundum Dec. in dicto c. dilecti. el 2. num.2.de appell.per tex.in c.cum nullus.§.1.de temp. ord. libr.6. Nec obstat tex.in dicto c. vnico. §. final. Quia licèt exprimat consensum episcopi, nec eo absente dicat quidquã de consensu Vicarij, non tamen sequitur, quòd sit exclusus consensus Vicarij,vt per allegatos in dicta prima declaratione.

24 Prout etiam respondetur, quòd tex.in d.§. fina.loquitur de consilio, quod differt à consensu,secundum glo.in dicto §. fina. in ver.cum consilio,vbi Doct. & latè Fel.in dicto c. ex parte,colum.3.post numerum primum, ver.an autem,& dixi etiam supra, & ideò non est ita de vno ad aliud inferendum,sicut etiã & tertiò respondetur, quòd ille tex. loquitur de consensu, vel consilio ad collationem beneficiorum, in quibus Vicarius nihil agere potest ex generali mandato propter specialem prohibitionem, de qua in c.fi.vbi Dec. de offic. Vic. in 6. Et ita illum text. declarat Fel.in d.c.ex parte. colum. 3. post num.1.ver.secundò respondeo. Nec aliter loquitur Fed.d.cons.264. quem ita Fel.saluat in d.colu. 3. ver. & ita saluo Feder.

SVMMARIVM.

1 *Dignitatem nouam creare pertinet ad Papam.*

2 *Canonici, quando possint in eorũ ecclesia creare dignitatem non nouam, vt Archidiaconatum, & Archipresbyteratum.*

4 *Vicarius Episcopalis sine speciali mandato non potest interponere auctoritatem in creatione dignitatis.*

Nec ius patronatus creare.

Contra, num.3.

Ampliatur, num.5.cum seq.vsque ad finem.

5 *Vicarius Episcopi sine speciali mandato non potest in laicum transferre ius patronatus.*

Etiam Episcopo absente à Ciuitate, num.6.

At contra, num.7.remissiue tamen.

8 *Consensus tacitus episcopi non sufficit in creationẽ iuris patronatus.*

9 *Mandatum Vicarij cum expressione aliquot specialium non sufficit in creatione iuris patronatus.*

QVAESTIO XXXI.

ET quamuis creare dignitatem omnino nouam pertineat ad
1 Papam,c.1.22.dist. Abb.in c. cum accessissent,num.4.fol. nu. 14. extra de const. Possunt tamen Canonici

I creare

creare in sua ecclesia dignitatem nō nouam, prout Archidiaconatum, vel Archipresbyteratum, modò auctoritas Episcopi interueniat, & dos pro tali dignitate constituatur, d.c. cum accessissent, vbi Canonistæ, & in specie. Abb.d.nu.4.Fel.d.num.14. cum seq.Dec.nu.9.post Host. Domi. Io. And. & alios ibi relatos, & consuluit Corn.conf.193.n.19.in 2.

3 Ideò quæro modò, an sufficiat auctoritas Vicarij, & an habeat potestatem creādi ius patronatus à principio ex causa dotis, constructionis, vel fundationis. Et pro Vicario Episcopi Vicentini respondit Port. consil.99.num. 43. ratione idemtitatis, quàm Vicarius habet cum Episcopo, vt sæpissimè aliàs dictum fuit.

4 At quòd Vicarius huiusmodi auctoritatem non possit interponere sine mandato speciali, probat Dom. post Io.de Deo in c.fi.de off. Vic. in 6.Fed.conf.264.si Canonici, in prin. Lap.alleg.vlt. quem refert Fel. in d. c.cum accessissent, nu.15.Dec.nu. 9. & Calder.conf.3. de offi.Vic.& contra Vicarium episcopi Vincentini respondit Io.Bapt.Ferret. conf. 324. nu.4.& latissimè conf. 343.num. 3.

5 Ampliatur, vt nec etiā possit trāsferre ius patronatus in laicum titulo donationis sine consensu episcopi Io.Bapt.Ferret.d.consi.327.nu.4. & d.consi.243.nu.3.4.7.8.cum alijs sequ.& per totum consilium post Calde.consi.1.de off.Vic.& consi.3.eod. tit.& in Vicario episcopi Bononien. Bursat.conf.310. nume.27. & tradit Din.decis.Rot.147.

6 Ampliatur, etiam si episcopus esset absens à Ciuitate, vel diœcesi, vt respondit contra Vicarium episcopi Vicentini Io.Bapt.Ferret. dic. consil.327.nu.6.ea ratione, quia absentia episcopi non ampliat facultatem Vicarij, nisi in casibus à iure expressis, post Franc.in c. 2.colon. 3. circa finem, de offi.Vic. in 6.

7 Sed quòd absente episcopo Vicarius consensum præstare possit, dixi latè supra prox.q. 9. præced.nu. 13. cum sequ.vbi vide.

8 Tertiò ampliatur, vt minus sufficiat tacitus consensus episcopi. Io. Bapt.Ferret.d.consi. 343.nu. 3. post Abb.in c.cura, in fine, extra de iure patro.contra Card.ibi, & num.sequ. & per totū consiliū, & conf.345.n.5.

9 Quartò ampliatur, etiam si Vicarius haberet mandatum, cū expressione aliquot specialium, secuta clausula generali, Ferre.d.consi.327.n.7.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi sine mandato speciali nouum beneficium in ecclesia creare non potest.*

QVAESTIO XXXII.

1 MInus etiam creare potest Vicarius episcopi nouum beneficium in ecclesia, sicut nec conferre sine speciali mandato, vt huiusmodi argumento probat Io.Andr.in c.fin. quem refert & sequitur ibi Franc. col.2.in 2.q.de off.Vic.in 6.Io.Bapt. Ferret.consi.327.num.4.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus dispensare potest in quibusdam auctoritate ordin. & in quibusdam auctoritate delegata.*

I *Casus,*

2 *Casus, in quibus episcopus dispensare potest, remissiue.*
3 *Episcopus committere potest Vic. dispensationes, quæ competunt Episcopo ordinaria auctoritate.*
Ampliatur, num. 6.
4 *Dignitatis episcopalis quæ sunt, vel Iurisdictionis, Prælato inferiori committi possunt.*
5 *Episcopus potest quædam committere Vicar. quæ alijs committi non possunt.*
6 *Episcopus nō prohibetur delegare nudum ministerium, & factum dispensandi Vic. suo.*
7 *Vicarius episcopi cum inhabili non potest dispensare.*

QVÆSTIO XXXIII.

1 SEd quoniam episcopus in pluribus dispensare potest ordinaria auctoritate, & in pluribus etiam auctoritate delegata sibi per summum Pontificem, vt de prima tradūt Doctor. in c. at si clerici §. fi. extra de iud. Aluar. Pelarg. in libr. 1. de planctu ecc. articu. 50. Vbi ponit videlicet casus, Specul. in tit. de dispensatione. §. nunc de episcoporum, a nu. 1. vsque ad 22, vbi ponit centum sexaginta tres casus, Berrac. de episc. tit. de auct. & potest. episc. circa spiritualia, vbi ponit centum & triginta tres casus. Et de secunda Innoc. Abb. Fel. & alij in c. fi. extra de off. deleg. Rot. decis. 8. tit. de off. Vic. in vltimis. Concil. Trid. c. 6. sess. 24. & c. 5. sess. 22. in decretis de reform. & latissime de potestate episcopi in dispensando scribit Paul. Borgas. trac. de irreg. & dispens. 3. par. tit. de disp. episc. per totum & post alios Cucc. Inst. iur. can. de epis. n. 338. cum seq. Quæro nunc sequendo ordinem eorum, quæ pertinent ad episcopalem dignitatem, an episcopus committere possit Vicario dispensationes in illis casibus, quibus iure ordinario dispensare potest; & posse cōmittere, probant Calder. consil. 3. de offic. 3
Vic. gl. in c. quæ de causa, in ver. quicquid. 2. q. 4. Card. Alex. in cap. denique, col. 7. ver. sed iuxta hoc, 4. distin. Dom. consi. 37. col. 3. Fel. in d. c. at si clerici. §. fi. n. 21. extra de iud. dū volunt, quòd Vic. epi. possit dispensare ex mandato speciali, firmat Concil. Trid. in c. 6. sess. 24. Et quia si ea, quæ sunt dignitatis episcopalis, vel Iuridictionis possunt committi Prælato
4 inferiori, Abb. in c. quanto. n. 2. extra de conf. in c. accedentibus, extra de excess. prælat. & in terminis dispensationis, Fel. in d. c. at si clerici §. fi. n. tit. de iud. Syl. in sum. in ver. episc. n. 9. multò magis poterūt Vicario cō-
5 mitti, cui ab episcopo possunt illa etiā committi, quæ alijs nō possunt, c. constitutus, extra de concess. præb. Feli. in c. quod sedem, n. 2. vers. 3. est casus, extra de offic. ordin. Hipp. Ri. in l. prima, num. 89. post Alciat. & Couar. ibi citatos. ff. de off. eius.
6 Ampliatur, etiam si nudum ministerium, & factum dispensandi absque causæ cognitione mandaret, quia cum illud episcopo non competat ex cōmissione, sed iure proprio, delegare non prohibetur, gl. in c. fi. in ver. casibus, & ibi Abb. extra de off. ord. Fel. in d. §. fi. n. 8. ver. 2. limita, post Abb. ibi, & alios, extra de
7 off. deleg. Cū inhabili tamen Vicar.

episc. dispensare non posse, decisum fuit in Rota, teste Gem. libr. primo decis. manuscr. 26.

SVMMARIVM.

1 *Dispensationes commissas nullus præter legatum sedis apostolicæ demandare potest.*
Declaratur, num. 4.
2 *Seruire quis non potest per substitutum, vbi electa est industria personæ.*
3 *Episcopus subdelegare potest eius Vicario dispensationes cum causæ cognitione.*
5 *Episcopus non potest Vicario subdelegare nudum factum dispensandi.*
Nec dispensationes sibi committendas, nu. 6.

QVAESTIO XXXIV.

SVccessiue quæro, an episcopus committere possit Vicario dispensationes sibi mandatas à summo Pontifice; dubium faciebat tex. in c. fi. §. fi. extra de off. deleg. vbi nullus præter legatū sedis apostolicæ, cui
1 fuerit commissum dispensare, potest alij dispensationes demandare, ea ratione, secundū Abb ibi, num. 2.
2 post alios, quia electa videtur industria personæ, & quādo per aliquem est electa industria personæ, non potest quis seruire per substitutum, gl. in l. quisquis, la 1. C. de episc. & cler. Alexan. consi. 10. n. 7. cum sequ. in 5. Curt. sen. consi. 62. Craue. consi. 303. n. 1. Rui. qui loquitur de Vicario episcopi, consi. 146. nu. 1. in 4. cum alijs per eum relatis, Pauin. de pot. capi. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 36. Menoch. de arb. iud. lib. 1. q. 68. n. 10. & consi. 69. n. 55, qui loquitur de Vicario episcopi Veronensis, & Cæph. consi. 422. num. 71. cum sequ. vol. 3.

Sed contrarium tenent, Host. Innoc. & Fel. in d. c. fi. num. 8. ad fin. Rot. decis. 8. episcopus constituit, ad fin. in vlt. tit. de off. Vic. Vbi dispensatio
3 cū causæ cognitione Vicario potest ab episcopo committi: ratio est, secundum Doc. in d. c. fi. quia propter causæ cognitionem annexam episcopus censetur nō nudus minister, nec aliàs constat, quòd sit electa industria personæ, & ideò non prohibetur per Vicarium deseruire, secundum Rot. d. decis. 8. & Ruin. dicto consi. 148. num. 1.

Ex quibus declarantur adducta superius in contrarium, vt locū habeant, quando nudum ministerium
4 dispensandi, vel nudum factum, est commissum sine causæ cognitione; & ita declaratur tex. in d. c. fi. §. fin. per Host. & Innoc. ibi, circa finem, & per Rot. in decis. superius allegata, post Paul. de Eleaz. in cle. iudices, extra de off. deleg.

Declaratur ista conclusio, vt procedat, quando episcopo committitur dispensatio requirens causæ cognitionem, vel habens eam illi annexam, secus si nudum ministeriū, vel
5 nudum factum dispensandi committeretur, quod aliàs cōmitti non pōt, d. c. fi. in fi. Rota d. deci. 8. in vlt. in fi. Host. & Inno. in d. c. fi. & Fel. num. 8.

Secundo declaratur, vt procedat in dispensationibus episcopo commissis, non autem in committendis,
6 quia illas Vic. episcopi committere non potest, cum non dum sibi competant,

petant, Rot. d. decis. 8. num. 2. cum seq. Fel. in dicto c. fi. num. 8. vers. & nota illam decisionem.

SVMMARIVM.

1 *Dispensatio est iurisdictionis.*
2 *Vicarius episcopi exercere potest ea, quæ sunt iurisdictionis, sine speciali mandato.*
3 *Vicarius sine speciali mandato episcopi dispensare non potest.*
4 *Dispensatio habet instar restitutionis in integrum.*
Restitutio in integrum ex generali mandato non delegatur.
5 *Specialia non veniunt in generali mandato Vicariatus.*
Nec illa, quæ sapiunt liberalitatem.
6 *Vicarius capituli sede vacante sine speciali mandato dispensare non potest.*
7 *Vicarius qui palàm, & publicè facit dispensationes, præsumitur habere auctoritatem.*

QVAESTIO XXXV.

Sed an Vicarius generalis episcopi ex generali mandato dispensare possit in casibus, in quibus episcopus dispensat, an verò requiratur speciale mandatum? Pro affirmatiua faciebat, quia dispensatio est
1 iurisdictionis, Dec. in c. at si clerici. §. de adulterijs, num. 21. post Card. ibi, in 4. not. de ind. ea verò, quæ sũt
2 iurisdictionis, potest Vicarius exercere absque speciali mandato, c. fin. vbi Doct. de off. Vic. in 6. Feder. cõs. 130. circa finem, sequitur Fel. in cap. eam te, num. 17. in princ. extra de rescrip. Dec. in c. quoniam, Abbas, n. 15. extra de off. deleg. Aut. de Pret. in tra. de iurisd. Episc. c. 6. n. 46. Port. Imo. cons. 99. n. 43. & in Vicario capit. sede vac. Rebuff. in pract. benef. tit. de deuolut. num. 63.

3 Sed verius est, quòd Vicarius sine speciali mandato episcopi dispensare non possit, Calder. cons. 3. tit. de offi. Vic. post. glo. in c. quæ de causa, in ver. quidquid, 2. q. 4. Card. Alex. in c. denique, col. 7. vers. sed iuxta hoc, 4. dist. Fel. in d. c. at si clerici. §. fi. n. 22. Pau. de Cast. cons. 348. n. 1. Rebuf. sibi parum constans, in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. n. 44. Pau. Borgas. tract. de irreg. & dispen. pag. 7. c. fi. n. 22. Cucc. Inst. iur. can. de Vicar. episc. n. 62. & 111. secundum gl. in d. c. quæ de causa. Dispensatio habet
4 instar restitutionis in integrum. At restitutio in integrum, non delegatur ex generali mãdato. l. illud, ff. de minor. gl. in l. 1. C. etiam per procuratorem in integ. rest. pet. pos. & est communis opinio, teste Rola. cons. 25. in princ. vol. 2. Ergo nec etiam dispensatio. Et quia in generali mandato Vicariatus episcopi non veniunt specialia, d. c. fi. de offi. Vic. in
5 6. nec ea, quæ sapiunt liberalitatem, Castren. d. cons. 348. Rolan. d. cons. 75. nu. 20. in 3. ergo nec dispensatio, quæ speciali gratia, vel liberalitate prouenit, c. fin. de transact. & tradit Castren. dicto consilio 348.

6 Ampliatur etiam in Vic. cap. sede vacante, Pauin. tract. de potest. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. num. 17.

7 Declaratur, quòd si Vicarius palàm, & publicè faciat dispẽsationes, præsumatur habere auctoritatem respectu dispensandi, Baldus inter deci. Rot. manuscrip. alleg. 42. nu. 2.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius ex speciali mandato ad dispensandum, dispensare non poterit in illis casibus specialiter episcopo demandatis per summum Pontificem.*

Ampliatur, num. 4.

2 *Intentio committentis ad episcopum refertur, & vltra intentionem committentis actus non valet.*

3 *Vicarius non potest cognoscere causam specialiter episcopo delegatam, sine noua Episcopi commissione.*

5 *Iurisdictio, quæ nondum competit, committi non potest.*

6 *Episcopus in quibus casibus hodie dispensare possit ex decreto Concil. Triden.*

QVAESTIO XXXVI.

SEd quid si Vicarius episcopi habeat speciale mandatum ad dispensandum? An poterit dispensare etiam in illis casibus specialiter episcopo demandatis per summum Pótificem? Respondeo, quòd non, Fel. in
1 c. at si clerici. §. fi. nu. 21. extra de iud. post Rot. deci. 9. aliàs 845. tit. de of. Vic. in antiq. & decis. 3. tit. eodé, in antiquioribus, Bisig. aliàs decis. 9. in antiq. secundum nouã impressionem, Quintil. Mandos. in comm. reg. cancel. reg. 3. reseruat. q. 7. num. 16. part. 1. Cucc. Inst. iur. can. de Vic. nu. 111. Ea rõne, quia committentis
2 intentio ad Episcopũ refertur, & vltra intentionem non valet actus dispensationis, l. non omnis, ff. cer. pet. c. cum intentionis, extra de priuil. Rot. decis. 431. in no. Crauet. consi. 251. no. 4. ver. 1. etiam, & 292. nume. 4. & 312. num. 3. & 317. in fin. Prout etiam, quia Vicarius non potest co-
3 gnoscere causam specialiter episcopo delegatam, Rota d. decis. 9. Fel. in d. §. fi. num. 2. Fede. de Sen. cons. 130. in fine, Dec. in c. quoniam Abbas, n. 15. extra de offic. deleg. Et ideò cum noua sit episcopi iurisdictio, noua etiam erit opus commissione, secundum prædictos.

Ampliatur, etiam si mandatum
4 se extenderet ad causas Episcopo delegandas, Rot. decis. 9. Fel. in c. pastoralis, §. quoniam, numer. 1. ver. & adde, de rescr. Ea ratione, quia iurisdictio, quæ nondum competit, committi non potest, Rot. in præallegata decis. num. 2. & decis. nu. 2. & decis. 6. de off. deleg. in nouiss. Bisig. decis. 3. de offi. Vic. in antiquioribus Rotę, Fel. in d. §. quoniam, num. 1. ver. adde, & in c. eam te, num. 17. circa pri. extra de offi. deleg. Mandos. d. qu. 7. num. 19. cum seq. iterum Fel. c. fi. nu. 16. extra de const. Vbi quòd non poterit habilitare spurium aliquem ex dispensatione apostolica nouiter episcopo competente de iure speciali.
6 Hodie autem ex decreto sacri Concil. Trid. in c. 6. sess. 24. deputari solet ab episcopo specialis Vicarius ad dispensandum in omnibus irregularitatibus, & suspensionibus, ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentiosum, & ad absoluendum gratis in foro cõscientiæ quoscunque sibi subditos à quibuscumque casibus etiam sedi apostolicæ reseruatis, imposita salutari pœnitentia,

tentia, præterquam in crimine hæresis, refert Viui. opin. 255. in fin. lib. 2. comm. opi.

SVMMARIVM.

1 *Dispensatio dicitur iuris relaxatio.*

2 *Differt à remissione pœnæ.*
Iudici facilius est remittere pœnam, quàm dispensare.

3 *Officialis episcopi non potest commutare pœnam depositionis, vel priuationis à beneficio in pœnam pecuniariam, nisi habeat potestatem dispensandi etiam super crimine.*
Declaratur, num. 13. 14. 15. 16. cum seq.

4 *Episcopus dispensare non potest super omnibus criminibus, & regulariter dispensare non potest super criminibus maioribus adulterio.*

5 *Casus in quibus episcopus dispensare non potest, remissiue.*

6 *Episcopus sine causa dispensare non potest.*

7 *Nec pœnam minuere.*
Nec commutare in aliam.
Nec recipere compositiones.

8 *Casus, in quibus episcopus potest commutare pœnam, & n. seq.*

10 *Dispensandi potestas super crimine non venit in generali potestate dispensandi concessa.*
Nec etiam comprehendit potestatem commutandi pœnas, vel faciendi compositiones.

11 *Regula c. cui licet, de reg. iur. in sexto, declaratur duobus modis, & num. 12.*

15 *Compositionum praxis, quæ fit per officiales, remissiue.*

QVAESTIO XXXVII.

Rursus quæro, an Vicarius episcopi vigore etiam specialis mandati ad dispensandum, commutare possit pœnam corporalem in pecuniariam. Et quòd possit, ea ratione comprobari videtur, quia dis-
1 pensatio dicitur iuris relaxatio, secundum gl. in c. . . . §. nisi, 7. q. 1. Dec. in c. de causis, num. 20. ext. de off. deleg. & ideò continere videtur pœnæ remissionem. Et quamuis inter ista differentiam constituant Doc. com-
2 muniter, in d. c. de causis, vbi Dec. n. 20. tamen secundum eum facilius iudici permittitur remittere pœnam, quàm dispensare. Et ideò, sicut Vicarius ex speciali mandato potest dispensare, ita etiam & fortius poterit remittere pœnam, arg. cui licet, de reg. iur. in 6.

Sed contrariam sententiam consulendo probat Castren. in cons. 348 num. 1. cum seq. in 2. Dicens officia-
3 lem episcopi non posse commutare pœnam depositionis, vel priuationis ad beneficia in pœnam pecuniariam, nisi habeat potestatem dispensandi etiam super crimine, sequitur Rebuff. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. num. 153. & 154. post Bertach. de epis. par. 5. lib. 4. tit. de auct. epis. circa iud. num. 53. & in 6. par. tit. de Vic. episc. num. 11. in fi. Iul. Clar. in prac. crim. §. fi. q. 57. vers. dictum est, in fine, Pau. Borgas. tract. de irreg. & dispens. par. 7. c. fin. num. 22. & 23. &
4 23. Ea ratione, quia episcopus non potest dispensare super omnibus criminibus, Roma. consil. 325. Dec. cap. at si clerici. §. de adulterijs, numer. 10. extra de iud. dũ volunt, quod epi

scopus regulariter super criminibus maioribus adulterio dispensare non potest, & ibi plures casus recensentur, in quibus episcopus dispensare pro-
5 hibetur. Nec potest episcopus sine causa dispensare, gl. in c. si quis sine excommunic. diff. 50. in gl. magna, circa mediũ. Oldr. consi. 326. colu. pe. Rom. d. consi. 325. Vbi Mandos. in apost. Soc. in c. ad audientiã, col. pen. extra de homicid. Abb. & Dec. in d. c. at si clerici. §. de adulterijs, n. 20. Concil. Trid. c. 18. sess. 25. in decreto de reform. Prout nec pœnam
7 sine causa minuere, vel in aliam commutare, minusque recipere compositiones super omnibus criminibus, vt fuse tradit Castren. d. consi. 348. nu. 1. post tex. in c. licet, cum gloss. & Canonistæ, extra de pœn. Fel. in cap. qualiter, & quando, el 2. §. ad corrigendos, n. 30. cum plurib. seq. recenset causas pœnas mutandi, & tex. in
8 c. irrefragabili. §. fi. vbi gloss. & Abb. extra de off. ord. c. vt clericorum, §. Prælati verò, & ibi Doc. & præsertim Abb. nu. 10. extra de vita & honesta. cleric. cũ adductis in proposito per Clar. in prac. cri. §. fina. q. 85. vers. vlterius quæro, & vers. non omnia, Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 66. n. 10. cum sequen. sed tunc cum crimina leuia sũt, vel extraordinaria, in quibus est
9 locus pœnæ arbitrariæ, vel quando potest in illis dispensare, vel saltem cessat omnis suspicio auaritiæ, & mouetur ex causa correctionis, vt quando applicatur pœna loco pio, vel aliæ causæ absunt, de quibus Doctores in locis præcitatis, & præsertim Castrens. d. consi. 348. glo. & Abb. in d. c. licèt, & in d. §. Prælati, numero decimo, Feli. in d. §. ad corrigendos, num. 33. Et ideò in generali potesta-
10 te dispensandi non comprehenditur potestas dispensandi super crimine, & commutandi pœnam, vel faciendi compositiones, arg. c. pœn. & fin. de offi. Vic. in 6. & tradit Castrensis, dicto cons. 148. col. 1.

Non obstant contraria superius adducta: quia responsum fuit extare differentiam inter relaxationem pœnæ, seu remissionem, & dispensationem, vt tradunt cõmuniter Doct. in dicto cap. de causis, vbi Dec. num. 20. & ad regulam, c. cui licet, dicitur
11 quòd non militat in materia dispensationis, quæ si permissa est in vno casu, nõ extenditur ad alium longè minorem, c. si extra de post. præla. Host. in c. postulasti, extra de rescr. Abb. & alij in d. §. de adulterijs, vbi Dec. nu.
12 10. vers. successiuè, fidem faciens de communi. Prout etiam responderi potest, regulam d. c. cui licèt, procedere vbi plus & minus sunt eiusdem speciei: secus, si diuersæ, secundum Dy. in d. cap. cui licèt, sed in proposito differunt dispensatio, & remissio pœnæ, ergo cessat argumentum.

Declaratur supradicta conclusio, vt non procedat in criminibus leui-
13 bus, & extraordinarijs, in quibus imponitur pœna Iudicis arbitrio: tunc .n. Vicarius episcopi facere potest compositiones iuxta facti qualitatem: secus in criminibus grauibus, vt in illis, in quibus taxata est pœna à iure, & in quibus agitur de pœna
14 depositionis ab ordine, vel priuationis à beneficio, vt probat Castr. d. consi. 348. col. 1. Bertac. de Episc. lib. 4. par. 5. tit. de pot. epis. circa Iud. num.

nu. 36.in fi.& par.6. tit.de Vic.episc. num.11.in fi. Diaz.prac. cri.cano. c. 3. num.6.in fin. Cucc.inst.iur. cano. titu.de Vic.episc. num.109. Practi-
15 cam autem compositionũ,quæ fiunt per officiales super delicto,docet Carauit. super ritu magnæ cur. 276.nume. 3. & 4. vbi probat fieri debere quando constat de delicto per testes, vel per confessionem inquisiti, & latius super ritu 272. per totum.

Secundò declaratur, vt fieri possit dispensatio ante latam sententiam
16 ab Episcopo, vel eius Vicario, non autem post, Cucc. Inst.iur.cano. de episc.nume.306. post Canonist.in c. qualiter,vbi Feli. num. 129 extra de accus.

17 Subdeclaratur, nisi in sententia fuerit reseruatum ius mutandæ pœnæ, aut concessa restitutio aduersus sententiam, aut aliqua iusta causa impellat Iudicem, Cucc. d.titu. de epis. num. 308.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi sine mandato speciali non potest facere gratiam.*

2 *Sed expedire potest ea, quæ sunt iustitiæ, & necessitatis. Ampliatur, nu. 4.*

3 *Vicarius non est adeundus in his, quæ sunt gratiæ, sed Episcopus.*

5 *Nisi in quibusdam ex mandato speciali.*

QVÆSTIO XXXVIII.

Ex quibus etiam infertur, Vicarium Episcopi sine speciali man
1 dato non posse indulgere delinquentibus, & vt vulgò dici solet (teste Osasc. decis.Ped. 101.in fine) gratiã facere, quod etiam magis in specie firmat Rebuf.in prac.benef.titu.forma Vic.Arch.num.176.& seq.& ante illum Card. in clem.vnica, nume. 19. Abb.num.18.de offic. Vic. Io.de Selua in trac.de benef. par. 2. q. 14. num.7. dicens, quòd Vicarius Epi-
2 scopi expedire potest ea, quæ sunt iustitiæ, & necessitatis, non autem ea, quæ sunt meræ gratiæ, Io. Picard. inter cons. Menoc. 52.nu.75. volu.1. & in Vicario Imperiali, Fel in ca. cum te, num. 14. & 15. extra de re iud. & post Bal. Castren.& Ancar. Senat. Pedemont. d. decis. 101. num.3. Ea ratione, quia in generali mandato Episcopi non veniunt ea, quæ sapiunt liberalitatem, & gratiam, sed quæ sapiunt iustitiam, secundum allegatos supra, & Castren. cons. 348. num. 1. in 1. Afflict. super const. regni, titu. quæ sint regalia, in ver. pœnarum, nu.17. Senat. Pede. d. decis. 101. num. 6. post alios ibi citatos.

3 In his enim, quæ sunt gratiæ, Episcopus adeundus est, non autem Vicarius, glo. 1. in cap. si episcopus, de pœn. & remis. in 6.

4 Ampliatur, etiam si Episcopus non sit in diœcesi, Abb. in dicta clem. vnica, nnm. 18. Picard. dict. cons. 52. num. 75. post Guiliel. in præallegata clemen.

5 Declaratur, vt Vicarius Episcopi possit facere gratiam ex mandato speciali in illis casibus, in quibus episcopo permissum est dispensare, & remittere pœnam, vt dixi supra, in proxima quæstione præcedenti, vbi vide.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Vicarius non potest cognoscere de validitate, vel inualidiiate dispensationis ab Episcopo facta.*

2 *Inferior non potest impedire potestatem superioris.*

QVAESTIO XXXIX.

VBi autem Episcopus, aliquem dispensauerit, non posse eius Vi-
1 carium cognoscere de huiusmodi dispensationis validitate, vel inualiditate, respondit Purpurat. consf.381. nu.4. vol.1.

2 Non potest enim inferior impedire potestatem superioris, clem. ne Romani, de elect. capit. inferior, 31. dist. cum adductis per Aufrc. ad decis. Tolo.486.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus intra suum episcopatū quales concedere possit indulgentias.*

2 *Inferior ab Episcopo indulgētias ex speciali mandato concedere potest.*

3 *Vicarius Episcopi ex mandato speciali indulgentias concedere potest.*

Ampliatur, nu.4.

Declaratur, nu.7.& 9.

5 *Cardinales Diaconi habentes iurisdictionem, quales dare possint indulgentias.*

6 *Episcopus electus, & confirmatus, concedere potest indulgentias, licèt non sit consecratus, neque sacerdos.*

8 *Indulgentiæ, quæ sunt de foro pœnitentiæ, non possunt concedi ab alio, quàm à sacerdote.*

9 *Vicarius Episcopi indulgentias concedere non potest ex solo generali mandato, nisi adsit speciale.*

10 *Indulgentiæ dicuntur esse de maioribus Episcoporum.*

QVAESTIO XL.

INdulgentias etiam concedere potest Episcopus liberè intra suum episcopatum, ita tamen, quòd non
1 excedant vnum annum, in dedicatione basilicæ, etiam si à pluribus Episcopis dedicetur, & 40. dies in anniuersario dedicationis tempore, iuxta formam concilij generalis, vt legitur, in c. cum ex eo. c. nostro, & vtrobique Canonistæ, extra de pœnis, scribit Nauar. in coment. de Iobel. & indulg. num.3. Ideò sequendo ordinem eorum, quæ pertinent ad Episcopi dignitatem,

Quæro an Vicarius Episcopi concedere possit huiusmodi indulgentias, Et posse cum mandato speciali, ea ratione probatur, quia concedere indulgentias non est ordinis episcopalis, sed dignitatis, vel iurisdictionis: & ideò huiusmodi facultas concedi potest inferiori ab Episcopo, c.
2 accedentibus, & ibi Abb. num.2. extra de excess. prælat. & in cap. cum olim, in fine, extra de maior. & obed. post diuum Tho. ibi relatum, & in c. dilectus in fi. extra de offi. ord. cum cæteris adductis per Pauin. de offic. & pot. capit. sede vacan. prima par. princi. Nauar. in cōment. de Iobel. & indulg. cap. 31. nu.7. & 8. Franc. Marc. q. Delph. vlti. par. 2. Syluest. in summa in ver. Indulgentias, num. 11.

3 11. Oldra. conf.73.num.7.& 8. & in specie, quòd Vicarius Episcopi ex speciali mandato indulgentias concedere possit, voluit Card. in d.c. nostro, ad fin: extra de pœnit. & remis. quem refert & sequitur Felin. in sermone de indulg. in fi. vltimæ col. ver. & scias, & idem Card. in cle. 1. nu.19. vbi apost. in a de off. Vica. Paul. Borgas. trac. de irreg. par.3. titu. de Indulg. episc. nume. 2. & par.7. cap. fin. num.23. Turrecrema. a Borgas. non citatus in §. item in Leuitico, nu.42. de pœnit. dist.1. Nauar. in commen. de Iobel. & Indulg. §. in Leuitico, c. si quis, de pœnit. dist.1. cap.31. nu.7.

4 Ampliatur etiam, vbi Vicarius Episcopi non esset sacerdos. Nam etiã clerici, & Diaconi possunt illas tanquam dignitatis episcopalis exercere, Oldrad. dicto conf.73. num.8. dicens, istud esse de mente omnium Doct. Nauar. dicto cap.31. num.7. & ante illum Pauin. dicto trac. de pot. cap. sede vac. prima parte princip.

5 q.4. num.4. Dicens Cardinales Diaconos, & sic non sacerdotes, dare has indulgentias, dummodo habeant iurisdictionem, sequendo Diuum Tho. in quarto sent. dist.2. q.3. art.3.

6 Et quia Episcopus electus, & confirmatus, licèt non sit consecratus, neq; adhuc sacerdos, seu Presbyter, potest concedere indulgentias, Diuus Tho. in quarto sent. disti.23. art. 2. Abb. in cap. suffraganeis, extra de elect. in dicto c. accedentibus, nu.4. extra de excess. prælat. Ancar. in reg. ea, quæ, & in reg. peccatum, in tertia opp. de reg. iur. in 6. cum alijs congestis à Fel. in sermone de indulgen. col. fi. vers. & non omitto, & est communis opinio, vt testatur Abb. in dicto c. accedentibus, nume.4. & Feli. in loco supra allegato, ea ratione secundum Abb. & Nauar. in locis supra citatis, quia huiusmodi facultas prouenit ex dispensatione bonorum ecclesiæ, & sic ex iurisdictione: ergo Episcopi illas concedere possunt, cũ habeant iurisdictionem, licèt nõ sint consecrati, neq; sacerdotes: & ideò, sicut videmus, Episcopus, licèt non sit sacerdos, potest concedere indulgentias, eodem modo poterit Vicarius concedere, vt tradit Syluest. in summa in vers. indulgentia, nu.29.

7 Declaratur, vt procedat in illis indulgentijs generalibus, quæ sunt & dignitatis episcopalis & insimul de lege iurisdictionis, secus in specialibus, quæ sunt de foro pœnitentiæ, & dantur à Presbyteris, quibus commissum est secundum varios modos prouidere peccatori. Nam istæ non

8 possunt concedi, nisi à Presbyteris, vt declarat Archidia. in cap. fin. col. 1. in princip. de pœnit. & remis. in 6. Abb. in dicto cap. accedentibus, in fi. extra de excess. Prælat. Oldra. dicto conf.73. nu.7. ea ratione secundum Doct. præallegatos, quia huiusmodi speciales indulgentiæ sunt ordinis presbyteralis, cum alius non habeat claues, nisi Presbyter, capitu. multiplex. & capitu. verbum, de pœniten. distin.1.

9 Secundò declaratur, vt Vicarius Episcopi concedere possit memoratas indulgentias, quando habet speciale mandatum Episcopi ita, vt generale mandatum non sufficiat, Turrecrema. in d. §. item in Leuitico, nu. 42. de pœnit. distin.1. Card. in c. nostro,

ſtro, ad ſi. extra de pœnit. & remiſſ. quem refert,& ſequitur Felin.in dicto ſermone de indulg. in fin. vlt.col. verſ.& ſcias,poſt Hoſt.in ſum.de con ſecr. eccleſ. vel alt. Domin. conſ.38. col 3.Rebuff.in prac.benef.tit.forma Vic. Archid. nu. 172.Card. S. Six. in §. item in Leuitico,c.ſi quis, de pœnit.diſtin.1. art.5. quem refert,& ſequitur Nauar.in comment.de iobel. & indulg. cap.31. nu.6.

10 Ea ratione ſecundum prædictos, quia indulgentiæ ſunt de maioribus, & ideò requirunt ſpeciale mandatū, cap.cū ex eo,& cap. noſtro, & vtrobique Canoniſtæ, extra de pœnit. & remiſſ. cap.ſi. vbi glo.& Doct.de offic. Vic. in 6.

SVMMARIVM.

1 Clericus ſine literis commendatitijs ordinari non poteſt.

2 Vicarius Epiſcopi concedere poteſt literas commendatitias, ſiue dimiſſorias ad ordines etiā ſacros.

At contra, nu.3.

Ampliatur, nu.4. 6. cum ſeq.

Declaratur, nu.8. 9. cum ſequent. vſque ad finem.

5 Vicarius capituli ſede vacante maiorem poteſtatem non habet Vicario Epiſcopi.

6 Vicarius Papæ literas commendatitias ad ordines dare non poteſt.

At contra, nu.7.

Vicarij Apoſtolici in epiſcopalibus deputati propter inhabilitatem Epiſcoporum literas commendatitias concedere poſſunt.

9 Vicarius Epiſcopi habens generale mandatum cum expreſſione aliquot ſpecialium, ſecuta clauſula generali, dimiſſorias concedere poteſt.

Declaratur, nu.10. & 12.

At contra, nu.11.

13 Archidiaconus abſente Epiſcopo dimiſſorias concedere non poteſt.

14 Argumentum à poteſtate Archidiaconi ad poteſtatem Vicarij Epiſcopi valet.

QVAESTIO XLI.

Literæ etiam commendatitiæ ad ordines omnes, etiā ſacros pertinent ad epiſcopalem dignitatem, vt dixi ſupra, quæſt.3. Et ſine illis clerici ad illos ordines ſe promoueri fa

1 cere non poſſunt, capitu. tuæ fraternitatis, extra cler.peregr.cap.extraneo,diſtinc.71. cum ſeq. & in conſtitutione Pij Secundi in lib.Cancellar. Apoſtolicæ,de reſcrip.de qua Quintil.Mandoſ.in regu.24. de malè promotis,& per Concil.Triden. cap.16. ſeſſ.23. in decreto de reformatione.

Ideò quæro ſecundum ordinem, an huiuſmodi literas commendatitias Vicarius Epiſcopi concedere poſſit, & an ſatisfactum ſit conſtitutioni prædictæ, & regulæ Cancella-

2 riæ, ſuper quo partem affirmatiuam tenet Domin.in cap.fin. de offic. Vicar. in ſexto, ſicut refert Feli.in cap. ex parte, colum.3. verſ. vnde cogitabam, extra de conſtit. Ioan.de Selua in tracta. de benef. par. 2. qu. 14. num.7. Rebuff.in pract. benef.tit. de lit. dimiſſ. num.6.

3 Sed pro negatiua eſt tex.in capit. cum nullus, §.inferiores, & ibi gl. in

ver.

ver. non extendat, & Doct. de tempor. ordin. in sexto, firmat Hostien. Bellame. & Ioan. And. in capitu. tua nobis, in fine, extra de offi. Vic. Abb. in capitu. significasti, post alios antiquiores, extra de offi. Archid. Pauin. de potestate capituli sede vacante, par. 2. q. 10. colu. 4. num. 16. & latè differendo hanc partem comprobat Mandos. in reg. Cancell. 24. titu. 3. de malè promotis, q. 6. num. 8. in fi. cum seq. Vbi diluit omnia argumenta, quæ ante pro affirmatiua parte præmiserat, ea ratione, quia solius Episcopi est dare huiusmodi dimissorias, & ad officium Vicarij huiusmodi facultas non extenditur, dicto §. inferiores, & not. Abb. in dicto cap. significasti, in princ. Cucc. Instit. iur. cano. de Vic. episc. num. 110. cum adductis per Mandos. d. quæst. num. 8. cum sequen.

4 Ampliatur etiam in Vicario capituli sede vacante, Pauin. in dicta q. 10. colum. 6. nu. 16. ea ratione, quia
5 in Vicarium, vel officialem capituli sede vacante non transit maior potestas, quàm in Vicarium Episcopi, Mandos. dicta quæst. 6. nu. 10.

6 Secundò ampliatur etiam in Vicario Papæ, teste Pauin. dicta quæst. 10. num. 36.

7 At contrarium defendit Mandos. in dicta quæst. 6. num. 13. vbi dicit in Vicario Papæ in Vrbe hoc esse extra dubium, & idem comprobat in Vicarijs Episcoporum per Papam deputatis propter eorundem Episcoporum inhabilitatem, vt Mandos. dicta quæst. 6. latè deducit, & comprobat, num. 13.

8 Declaratur, vt non procedat, quando Vicarius haberet mandatum speciale ab Episcopo: tunc enim commendatitias literas concedere potest. glo. in dicto §. inferiores, in ver. non extendat, & tradunt, Hostien. Bellamera, & Abb. in dicto cap. significasti, Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vicar. Arch. numer. 47. Rolan. consil. 4. num. 19 in 1. Mandos. dict. quæst. 6. num. 10.

Secundò declaratur, quando Vicario commissi fuissent aliqui casus
9 speciales cũ generali clausula, quia tunc illas concedere posset ad instar procuratoris, qui vigore huiusmodi clausulę subsequentis post casus speciales expressos omnia potest, quæ etiam requirunt speciale mandatũ, c. qui ad agendum, & ibi Doct. de procura. in sexto, & in cap. penult. in ver. committatur, de off. Vicar. in 6. Io. And. in dicto cap. tua, in fin. extra eod. Abb. post Hostien. in dicto cap. significasti, & comprobat latè Mandos. dicta quæst. 6. num. 14. post alios ibi relatos. Et idem dicendum est, quando de facultate Vicarij constaret ex publica voce, & fama, Cresce. decis. Rot. manu scrip. 179. lib. 1.

10 Subdeclaratur, vt procedat, quando Episcopus est absens. Nam ipso præsente, qui sic generaliter commisit, non debet Vicarius expedire literas sine eius conscientia, Hostien. & Abb. in dicto cap. significasti, in 2. not. Rolan. dicto cons. 4. numer. 19. post Io. And. in dicto cap. cum nullus, §. inferiores, in glo. in ver. remotis, in fi. de temp. ord. in 6. Cucc. Instit. iur. cano. de Vic. episc. nu. 110.

Hæc tamen subdeclaratio periculosa mihi videtur. Nam Episcopo absen-

11 absente Vicarius potest concedere commendatitias absq; speciali mandato, vt probatur in dicto §.inferiores, in ver.episcopo autem, & ibi Peruf. in 4.notab. Lancellot. Instit.iur. can.§.pari ratione, tit. qui promou. non poss. Franc.Marc. quæst.Delphi. 619.num.19.& comprobat Mandos. in reg. Cancellar.241. de malè promotis, quæst.6.num.12. post Archid. in c.Reatina, post medium, dist.63. cuius dictum asserit communiter receptum. Et si mandatum, de quo supra, locum haberet tātummodo absente Episcopo, redderetur frustratorium, & nihil prodesset, nec vim haberet specialis mandati, quemadmodū supra diximus habere ex dicto capit. qui ad agendum, cum not. per Doct. in d.cap.penul.de offi.Vic. in 6. & in dicto cap.significasti. Nam absente Episcopo Vicarius has literas concedere potest absque speciali mandato, vt probatur in d. §.inferiores. Et ideò dum dicit Rolan. d. cons.4. num.19. ex intentione Ioan. Andr. in loco supra citato, quòd hodie Vicarij ex mandato expresso episcoporum possunt huiusmodi literas concedere, etiam Episcopis præsentibus, non videtur requirere aliam Episcopi scientiam.

12 Sed tamen responderi potest, non esse vsquequaque tutum, quòd Vicarius Episcopi possit absque speciali mandato dimissorias concedere, episcopo absente.

13 Nam Archidiaconus, qui absente Episcopo est eius Vicarius ipso iure, cap.1.vbi glo.& Butr.cap.ad hæc, §. secundum,& §.item epistola, ext. de offi. Arch. non potest huiusmodi literas concedere absente Episcopo, secundum glo. in dicto cap.significasti, in ver.literas, in fi. & ibi Hostien. & Abb.in 2.not. Et ideò tutius esse in literis Vicariatus exprimere specialem potestatem concedendi literas dimissorias, admonet Rebuf.in prac. benefic.titu.forma Vicar.Arch.num.
14 48. valet enim argumentum à potestate Archidiaconi ad Vicarium episcopi, secundum Marian. Socin. in c. sicut vnire, num. 45. extra de excess. præla. post Innocen. & Ioan.And. in cap.ad hæc, in ver. ardua, extra de offic. Archid.

15 Vltimò declaratur, nisi iste Vicarius generalis non habens specialem facultatem concedendi licentiam ordinandi, siue dimissorias, successisset aliquibus prioribus Vicarijs eā habere, & licentias huiusmodi concedere solitis, quia tunc illas concedere posset iusta ductus credulitate, vt latè comprobat Mandos. dicta q. 6. num.15.

SVMMARIVM.

1 *Notarius Episcopatus pro mercede ordinationis non potest aliquid accipere à clerico.*

2 *Declaratur, nu. 2. & 4.*

3 *Ministri Episcopi nihil accipere possunt etiam sponte oblatum, pro dimissorijs, aut pro testimonialibus, nec pro sigillo.*

QVAESTIO XLII.

NVnquid autem notarius Episcopatus pro mercede ordinationis aliquid accipere possit à clerico
1 ordinato? & non posse probat tex. in cap.1. vbi glo. & Canonistæ, extra de ætate,

etate,& qualitate, Bertach de episc. libro 4. par. 8. titu. de causa mater. degrad. num. 41. secundum magnã impressionem.

2 Quod tamen verum esse dicit, vbi notarius esset de publico salariatus.

3 Hodie autem ex decreto Concil. Tri den. ministri Episcopi nihil pro literis dimissorijs, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacunque de causa etiam sponte oblatum acci

4 pere possunt: notarij verò in ijs tantùm locis, in quibus non viget laudabilis consuetudo nihil accipiendi pro literis dimissorijs, aut testimonialibus, decimam tantùm vnius an rei partem accipere possunt, dummodo eis nullum salarium sit constitutum pro officio exercendo, vt in c. 1. sess. 21. in decreto de refor.

SVMMARIVM.

1 *Inferior ab Episcopo causas matrimoniales cognoscere non potest.*

2 *Episcopus potest committere eius Vicario causas matrimoniales, & num. 4.*

Declaratur, num. 9. 15. 18. 22. 24. 25.

3 *Coeundi impotẽtia probatio quadam damnatur.*

5 *Cognitor causarum matrimonialium canonum scientiam habere debet, & iurisdictionem.*

6 *Causa matrimoniales dicuntur esse dignitatis episcopalis.*

7 *Episcopus committere potest causas matrimoniales discutiendas, & decidendas Doctoribus non Vicarijs.*

8 *Dictio, aliorum, denotat similitudinem.*

10 *Causa matrimonij est grauis.*

Declaratur, nu. 15. cum seq.

11 *In causis grauibus, & arduis censetur electa industria persona.*

12 *Vices suas non potest alteri quis mandare, cuius persona est electa industria, & nu. 19.*

13 *Curia non solet committere causas matrimoniales, nisi Episcopis.*

At contra, nu. 17.

14 *Stylus curia habetur pro lege.*

20 *Forma breuis Papa in delegandis causis Episcopis, & illorum Vicarijs.*

21 *Actus non extenditur vltra agentis intentionem.*

23 *Dictio, nisi, facit exceptionem à casu pracedenti.*

26 *Habilitatus respectu vnius impedimenti non censetur habilitatus respectu alterius.*

27 *Episcopus mãdare non potest eius Vicario facultatem concedendi licentiam contrahendi matrimonium sine denunciationibus pracedentibus.*

At contra, nu. 28.

29 *Vicarius non censetur exclusus facta mentione de Episcopo, sed continetur sub Episcopi mentione.*

30 *Examen testium causa matrimonialis potest subdelegari etiam per viam nudi articuli.*

31 *Articulus causa potest subdelegari, quamuis causa principalis subdelegari non possit, & numero sequen.*

QVAESTIO XLIII.

Sicut etiam pertinent ad episcopalem dignitatem causæ matrimoniales,

niales, vt superius dictum fuit hoc eodem libro, quæst. 3. Ideò quæro, an Episcopus illas committere possit eius Vicario. Dubium faciebat, quia cognitio huiusmodi causarum spectat ad episcopalem dignitatem,
1 adeò, vt nullus inferior ab ipso illas cognoscere possit, cap. accedētibus, cum gl. in ver. dignitatis, & ibi Abb. & alij, extra de excess. prælat. & idē Abb. in cap. 1. num. 11. extra de consang. & affin. & in cap. ex literis, nu. 1. extra de restit. in integr. Roman. cons. 289. Concil. Triden. sess. 24. capit. 20. ver. ad hæc in decreto, de reformat. Vbi huiusmodi causæ relinquuntur tantùm examini Episcopi, & iurisdictioni, & non inferiori, cum adductis per Dec. in capit. proposuisti, extra de probat. Pauin. de off. & potest. cap. sede vac. 1. par. princ. q. 10. nu. 6 cum seq. Laur. de Pin. cons. 71. nu. 1. inter cons. matr. volum. 1. Menoc. cons. 17. nu. 7. vol. 1.

2 Sed contrariam partem tenent Ancar. in cap. literæ, not. 1. extra de frig. & malef. qui etiam, nu. 5. ineptè refert legi Christi, vel aspectum mulieris ad concupiscendum, & facere mala, vt veniant bona vetanti cōtrariā practicam probandi impotentiā coeundi factam per Vicarium Episcopi Venetijs, qui virum, quem dicebant impotentem, recludi fecit in vna camera cum vna meretrice, &
3 diu cum ea degēs nihil egit, & idem Ancar. in c. accepisti, numer. 6. post Vinc. extra de frig. & malef. Abb. in c. ex literis, num. 4. ext. de cognat. spir. Bertach. de episc. lib. 4. par. 7. q. 20. & Rebuf. in prac. benef. tit. for. Vic. Arch. nu. 155. & huiusmodi cau-
4 sas matrimoniales à Vicarijs Episcoporum cognosci, refert Ang. de Cast. inter cons. matr. 27. in princ. & cons. 32. in princip. & cons. 34. nu. 3. & 6. Alex. de Næuo, consil. 39. in prin. Ang. de Vbal. cons. 44. in prin. & cons. 47. in princi. Io. Bap. de Rosell. cons. 54. nu. 2. inter eadem consilia, & in generali mandato Vicariatus comprehendi causas matrimoniales, docet Cucc. Instit. de episc. nume. 123. titu. 6. lib. 2. post alios ibi citatos. Probatur hæc sententia ea ratione. Nam ad cognoscendum causas matrimoniales duo in Iudice
5 requiruntur, videlicet scientia canonum, & quòd habeat potestatem, seu iurisdictionem ordinariam, vel delegatam, ca. 1. cum glo. in ver. potestatem, extra de consang. & aff. Martin. de Carat. cons. 15. num. 2. inter cons. matri. volum. 1. & Iac. Leonis, cons. 47. num. 34. inter eadem cons. Sed Vicarius Episcopi debet habere canonum scientiam, secundum Concil. Trid. ca. 16. sess. 24. in decreto de reform. & latè scripsi supra lib. 1. q. 36. & est Iudex ordinarius, vt dicam infra q. 55. meritò causas matrimoniales cognoscere potest.

Secundò adducitur hæc ratio: Episcopus committere potest Vicario ea, quæ sunt dignitatis episcopalis, vt dictum fuit supra q. 28. ergò etiā
6 illi committere poterit causas matrimoniales, cum sint dignitatis episcopalis, d. c. accedentibus, cum no. ibi per glo. & Doct. extra de excess. prælat.

Sed quòd Episcopus committere possit causas matrimoniales discu-
7 tiendas, & decidendas Doctoribus etiam

etiam, qui non sunt eius Vicarij, ex Alex. cons. 149. volu. 3. firmat Laur. de Pin. cons. 71. num. 2. inter consil. matr. ergo fortius committere poterit eius Vicario, cui etiam committi possunt, quæ alijs non possunt, secundum Feli. in c. quod sedem, nu. 2. ad finem, extra de off. ordin. Hipp. Riminal. in l. 1. num. 89. ff. de off. eius post Alciat. & alios ibi relatos.

Non obstant modò adducta superius in contrarium. Quia fateor causas matrimoniales pertinere ad episcopalem dignitatem, & quòd nullus inferior episcopo possit illas cognoscere, vt supra dictũ fuit, sed de alijs est intelligendum, quàm de Vicarijs, vt probatur in d. c. 20. sess. 24. apud Concil. Triden. Vbi causæ matrimoniales examini tantùm episcopi relinquuntur, exclusis tantùm Archidiacono, & alijs inferioribus Prælatis, propter illam dictionem, aliorũ, in tex. appositam, quæ denotat similitudinem secundum glo. cum Dec.
8 in l. 3. nu. 33. C. de seruis fug. Ceph. cons. 53. num. 66. vol. 1. & cons. 134. nu. 19. & cons. 204. nu. 49. in 2. Port. Imol. cons. 165. nu. 19. Menoch. de recup. poss. remed. 9. q. 33. nu. 256.

Declaratur, vt episcopus commit-
9 tere possit Vicario causas illas matrimoniales, quæ spectant ad episcopum iure ordinario, sicut loquitur tex. in d. c. accedentibus, cum Doct. ibi, & Concil. Triden. in d. c. 20. cum alijs superius adductis, non autem causas sibi delegatas à summo Põt. quæ subdelegari non possunt, Abb. post Io. And. in c. si pro debilitate, nu. 4. Fel. nu. 4. extra de off. deleg. ea ratione quia causa matrimonij est
10 grauis, glo. in c. mulieris extra de iureiur. Soc. iun. cons. 86. nu. 6. in 2. Crauet. cons. 281. colu. 3. vers. respondi, Grat. cons. 75. num. 22. Rub. cons. 73. nu. 2. Paul. Merenda, cons. 86. nu. 2. & 3. inter cons. matr. & causæ graues subdelegari non possunt, d. c. si pro debilitate, in fi. & ibi Doc. Prout etiã quia cum delegantur causæ graues,
11 & arduæ, censetur electa industria personæ, c. is qui de off. delega. in 6. Alex. in l. 1. in prin. Ias. nu. 6. Seysell. in 3. no. Niger, nu. 31. in fin. ff. de off. eius, Crauet. cons. 303. col. 2. vers. 4. in rebus, Menoc. de arb. Iud. lib. 1. q. 54. nu. 7. & 11. & lib. 2. casu 205. sed
12 quando est electa industria personæ, nõ potest quis mandare alteri vices suas, c. fi. §. is cui, vbi Doc. ext. de off. deleg. Alex. cons. 10. lib. 1. Crauet. d. cons. 303. nu. 1. Menoc. d. q. 54. nu. 7. & q. 68. n. 10. & in specie de vic. epis. Ruin. cons. 148. nu. 1. in 4. Menoc. cõs. 69. nu. 55. in 1. Cephal. cons. 442. nu. 72. cum seq. in 3. ergo nec ẽt poterit subdelegare causas matrimoniales, quæ graues, & arduæ sunt, ex Dec. Crauet. Menoc. & alijs superius citatis. Sicut ẽt, & 3. quia curia non cõ-
13 sueuit committere causas matrimoniales, nisi epis, vt testatur Abb. in d. c. si pro debilitate, n. 4. Dec. in c. proposuisti, in princ. de probat. Grauat. cons. 82. nu. 7. inter cõsi. matr. Igitur nec delegatus eas poterit subdelegare, præsertim illi, qui eps nõ est. Quia
14 stylus curiæ pro lege habetur, & est obseruandus, Rolan. post alios, cons. 70. num. 12. vol. 1. Menoc. de recup. poss. in 1. respons. causæ Finarien. nu. 19. Redoan. de spol. q. 7. num. 18. & hanc partem, quod Eps Vicario sub-

delegare non possit causas matrimoniales, consulendo tenet Menoc. consil. 17. per totum, vol. 1.

15 Contra tamen hanc declarationẽ facere videntur dicta Dec. in d. c. si pro debilitate, nu. 4. Vbi dicit, quòd licèt causa matrimonialis dicatur grauis, non tamen est adeò grauis, quominus subdelegari possit, saltem episcopo, ea ratione, quia non sufficit causas simpliciter esse graues ad hoc, vt non possint subdelegari, sed ita graues esse debent, vt sine præsentia delegati terminari non possint, d. c. si pro debilitate, sed causæ matrimoniales non sunt ita graues, cum
16 hoc totum resideat in arbitrio iudicis, secundũ Dec. ibi nu. 5. post Butr. & alios in d. c. fin. §. is autem, de offi. deleg. cum adductis per Grauat. consil. 81. nu. 17. inter cons. matr. Meno. dicto casu 205. lib. 2. meritò poterunt subdelegari. Et ad stylum curiæ respondit Dec. in d. c. proposuisti, in princ. quòd causa matrimonia-
17 lis et alijs quàm epis delegatur, vt patet in d. c. proposuisti, & in cap. ex literis, vbi Abb. in princ. post Butr. extra de resti. in integr. c. literas, extra de restitu. spol. c. 1. extra de consang. & affi. Et videmus in dies de stylo curiæ Romanæ causas matrimoniales delegari nedum episcopis, verum etiam illorum Vicarijs.

18 Non tamen recederem à contraria opinione, tum quia causæ matrimoniales connumerantur inter graues & arduas, vt superius dixi. Et propterea cum sit electa industria personæ, propter istam delegationẽ non potest episcopus illas Vicario suo subdelegare, vt respondit Ruin. dicto cons. 148. num. 1. in 4. & latius
19 Menoc. dicto cons. 17. per totum, & dicto cons. 69. num. 55. Cephal. dicto cons. 422. num. 72. tum etiam, quia intentio summi Pontificis, qui delegat episcopo, non autem eius Vicario, causas istas matrimoniales, limitata videtur ad ipsum episcopum. Quod suadetur. Quia si Papa noluisset ad episcopum tantùm restringere delegationem, vtique mentionem fecisset de eius Vicario etiam in rescripto delegationis, quemadmodũ solet in omnibus breuibus, sub illa forma, videlicet, Venerabili fratri Episcopo N. seu Dilecto filio, eius Vicario in spiritualibus generali, de quo stylo meminit Fel. in cap. eam te,
20 num. 17. circa medium, extra de rescript. Et ideò nulla mentione facta de Vicario in ista delegatione, videtur illũ exclusisse ab huiusmodi causæ cognitione, vulg. l. cum Prætor, ff. de iud. nec vltra episcopum cognitio extendi debet, cum vlterius non ex-
21 tendatur voluntas, & intentio summi Pontificis, l. non omnis, ff. si cert. pet. c. cum intentionis, ext. de priuil. Rota deci. 43. in nouis, Crauet. cons. 251. num. 4. sed tamen melior est ratio superius adducta propter vnitatem Episcopi, & Vicarij, qui exclusus non videtur propter episcopi mẽtionem, secundum Arch. in capitu. Reatina, 63. distin. Felin. in capit. si quis contra, nume. 5. vers. sed caue, extra de foro compet.

22 Ampliatur supradicta declaratio, vt fieri non possit huiusmodi causarum subdelegatio etiam cum causa, secundum Dec. in dicto capit. si pro debilitate, numero quarto, per illum

textum

textum, in ver. nisi, ponderando istā dictionem, nisi, quæ facit exceptionē 23 à casu præcedenti, vt not. in reg. peccatum, de reg. iur. in 6. in l. actione, C. de transact.

Et ideò cum in dicto capit. si pro debilitate, dictum sit, quòd delegatus potest subdelegare ex causa, & ab isto casu graues causæ excipiantur, vt exceptio conueniat regulæ, iuxta not. per Doct. in l. prima, ff. de reg. iur. videtur dicendum, quòd causæ ita graues etiam cum causa subdelegari non possint, & hanc etiam partem tenuit Menoc. dict. consf. 17. num. 10.

24 Sed contrarium probat tex. in capitulo statutum, & ibi Doct. in fine, de præben. in sexto: Vbi collationē beneficiorum, & dignitatum in curia vacantium aliàs exequendā per solùm episcopum in defectum summi Pontificis, exequi potest Vicarius generalis ex speciali mandato. Ad idem tex. in capitulo, cum nullus, §. inferiores, & §. episcopo autem, de tempor. ordin. in 6.

Vbi Vicarius generalis literas cō mendatitias ex causa facere potest, quæ aliàs à solo Episcopo fieri possunt, non autem ab eius Vicario, & text. in cap. 3. sess. 24. apud Concil. Trid. in decreto de reformat.

25 Sed nec etiam recedendum puto ab opinione supra ex Dec. relata, & Menoc. dicto consf. 17. numero decimo, per tex. in dicto cap. si pro debilitate. Nec aduersatur tex. in dicto capit. statutū, §. inferiores, & in dicto §. episcopo autem, & in dicto capitulo tertio, sessio. 24. Quia licèt in ijs casibus possit episcopus concedere Vicario suo collationes beneficiorum, visitationem, & expeditionem literarum commendatitiarum, non tamen sequitur, quòd Vicarius cognoscere possit, & decidere causas matrimoniales. Nam licèt fuerit ha-26 bilitatus respectu impedimenti supradictorum casuum, non censetur habilitatus respectu alterius impedimenti, not. in capit. cum nuncius, vbi glo. Butr. Abb. & Felin. extra de test. l. si quando, C. de inoffic. testam. Plot. de in lit. iuran. §. secundo, numero 34.

27 Ampliatur, vt nec etiam episcopus mandare possit eius Vicario facultatem concedendi licentiam con trahendi matrimonium sine denunciationibus præcedentibus, vt in hac specie cōtra Vicarium Reuerendissimi Episcopi Veronen. qui licentiā huiusmodi concesserat, consuluit Menoch. dicto consf. 69. num. 55. Cephal. consf. 422. numero 72. cum sequent. ea ratione potissimum, quia per Cō cil. Triden. in capitulo primo, sessio. 24. in decreto de reformat. matrim. censetur electa industria personæ episcopi, cuius iudicio ac prudentiæ sancta synodus munus istud reliquit, vt post alios scribit idem Menoc. de arbit. iudic. quæst. 68. numero vndecimo, cum cæteris adductis supra, numero nono, & decimo, & per supradictos Dominos consulentes, & ideò huiusmodi munus episcopo mā datum, non potest Vicario subdelegari, vt etiam dictum fuit superius.

Sed tamen videmus quotidie per Vicarios Episcoporum remitti ex 28 causa denunciationes istas, quemadmodum per episcopos. Et ratio est,

 quia

quia sacrum Concil.in dicto cap.primo,sess.24. remittit iudicio, ac prudentiæ ordinarij prædictas denunciationes. Et ideò cum Vicarius Episcopi sit ordinarius secundum verã, & communem Doctorum sententiã, de qua dicam infra quæstione 555. non tantùm videtur electa industria personæ episcopi, sed etiam sui Vicarij, qui tanquam ordinarius videtur in dicto decreto comprehensus. Et vbi etiam loqueretur de episco-
29 po, non tamen excluderet eius Vicarium, quia & is sub episcopi mentione continetur, secundum Archid. in cap. Reatina, 63. distinct. Felin. in cap. si quis contra, numero quinto, vers. sed caue, extra de foro compe. & aliàs sacrosancta Tridentina synodus volens Episcoporum Vicarios in eius decretis excludere ab aliqua facultate, quæ Episcopo conceditur, inquit in cap.6.sess.24. in decreto de reformat. eis tantùm, non eorum Vicarijs, sit permissum, & ex facto remissis ex causa denunciationibus per Vicarium Episcopi valere adhuc matrimonium, comprobat Caualcan.decis.Fiuiza.29.num.18. Dicens, ita iudicasse Papię, vti Vicarius generalis Episcopi, de anno 1579.& quòd eius sententia confirmata fuit.
30 Declaratur, vt non procedat in examine testium, quod potest committi, & subdelegari etiam per viam nudi articuli, cap.significauit, extra de off.ord.c.1. in fi. ext.de test. cog. cle.1.cum glo.in ver.ciuili, de off.delega. Feli. in d.c.si pro debilitate,
31 nu. 4. Et quamuis aliàs causa alicui committi non possit, potest tamen articulus committi, vt not. Arch. in c.statutum, in ver.causæ, in princ. & ibi etiam glo.in ver.causæ, de rescr. in 6.Bar.in l.more, & in l.solet, ff. de iurisd.omn.iud. Alex. cons.32. num. 13. in 4.
32 Sed contrarium etiam in hac declaratione sentit Iac.Leonis, cõs.47. nu.33. inter consi. matr. diuers. vol. 1. per tex.in dicto cap.1.de consang. & affin. in fin. Vbi causæ matrimoniales solummodo committũtur peritis, & tractãtur per iudices discretos, qui potestatem habent iudicandi. Et ideò cum isti subdelegati non habeant potestatem iudicandi, ex quo huiusmodi causæ subdelegari non possunt, vt superius dixi, sequitur quòd nec etiam tractari.

Verùm nec modò etiam est recedendum à sententia Fel.superius relata, & per cõsequens dicendum est, quòd examen testium possit Vicario committi.

Et ad contraria respondetur, q locum habent, quando causæ matrimoniales committuntur, non quando solum examen ipsarum, vel articulus, d.c.1.in fi. de test. cog. cũ alijs supradictis.

SVMMARIVM.

1 *Matrimonialis causa debet cognosci per iudicem habentem iurisdictionem, & canonũ scientiam.*

2 *Vicarius Episcopi sine speciali mandato causas matrimoniales cognoscere non potest.*

3 *Matrimoniales causæ æquiparantur criminalibus.*

4 *Dicuntur graues, & arduæ causæ.*

5 Ardua

5 *Ardua non transeunt in Vicariũ, etiam cum facultate amplissima constitutum.*

6 *Matrimonialis causa non potest agitari per procuratorem non habentem speciale mandatum.*

7 *Vicarius dicitur procurator Episcopi.*

8 *Intellectus c.1.cum glo.in ver.potestatem, extra de consang. & affin.*

9 *Matrimonialis causa cognitio est dignitatis episcopalis.*

QVAESTIO XLIIII.

SEd an Vicarius Episcopi causas matrimoniales cognoscere, ac terminare possit sine mandato speciali Episcopi? Pro affirmatiua respondendum ea ratione videbatur, quia ad cognoscendum, & iudicandum de causa matrimoniali duo in
1 iudicante exiguntur, nempe scientia canonum, & quòd habeat iurisdictionem ordinariam, vel delegatam, c.1. vbi glo.in ver. potestatem, ext. de consag. & affin. Et hæc duo insũt Vicario Episcopi, vt dictum fuit supra in prox.q.præced.nu.5. Ideò huiusmodi causas terminare poterit, firmat in specie Cucc. Insti. iur. can. de epis.nu.123.lib.2. post Lambert. de iure patro.lib.2. 3.par.q.2.art.3. & iterum Cucc.de Vic.epis. lib.cod. Inst.nu.105. post Panor.& Præpos.in c.fi. de cogn.spir. Couar.lib.4.epit. c.8. §.12. num.1.

2 Sed contrariam partem tenuerunt Bertach. tract.de episcopo, lib. 4. par.6.q.20.Rebuff.in pract.benef. tit.for.Vicar.Arch.nu.155.

Pro qua adducitur tex. in c. accedentib.ext.de excess.prælat. Vbi de iure cõi cognitio causarum matrimonialiũ spectat ad Epum, non autem ad alios inferiores, nisi ex speciali concessione: ergo Vicarius tanquam inferior epo nõ poterit illas cognoscere sine mandato speciali: idẽ probat tex.in cap.20.sess.24.apud Concil.Triden. in decreto de reform.

Secundò dicitur, Vicarium Episcopi sine speciali mandato causas criminales cognoscere non posse, c. 2. de off. Vic. lib. 6. Et dicam latius suo loco, ergo nec etiam matrimo-
3 niales, quæ criminalibus æquiparantur, cap.pen.de resti. in integ.gl.Bar. Castrens. & alij in l.3.§.quacunque, ff.de iureiur. Bal. in ca. ad nostram, col.1.ext.de probat. Dec. cons.133. nu.3.& 699.nu.10.Crauet.cons.281. nu.6.Paul.Meren.cons.86.nu.3.Grauat.cons.82.nu.2. inter consilia matrim. diuers.

Confirmatur huiusmodi ratio. Nam causę matrimoniales dicuntur graues, & arduæ, cum in eis agatur
4 de statu hominis, vt tradunt Dec. & Grauat.in consilijs, & locis superius citatis, & post alios Menoc.de arbit. iud.lib.2.casu 205. num.7. Illa vero, quæ ardua sunt, non transeunt in Vi
5 carium etiam cum amplissima facultate constitutum, Feder.de Sen.consil.302. quem refert, & sequitur Picar.cons.72.nu.98. inter cons.Meno. volum.1.

6 Tertiò causa matrimonialis per procuratorem agitari non potest sine mandato speciali, Azo.in summa, de proc.glo.in c.qui ad agen.de pc. in 6. Canis inter consilia matrimonialia, 20.nu.1.vol.1. ergo nec etiam

cognosci poterit per Vicarium, qui
7 dicitur procurator Episcopi, c. petitio, vbi Doct. extra de procu. Gemi. in c. licet, nu. 12. Franc. col. 2. vers. & aduerte, de off. Vic. in 6.

8 Nec aduersatur tex. in d. c. 1. supra pro contraria parte citatus, quia illum intelligit Abb. ibi, nu. 10. de episcopo. Nam is de iure communi habet potestatem huiusmodi, vt declarat Abb. in d. loco post Hostien. ea ratione, quia cognitio causarum matrimonialium est dignitatis episcopalis, d. c. accedentibus, extra de excess. prælat. & tradit Dec. in c. proposuisti, nu. 1. extra de probat.

A prima tamen sententia maiori numero auctoritatum probata non recedo.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum speciale non prodest Vicario Episcopi in causis specialiter delegatis Episcopo.*

2 *Iurisdictio, & potestas futura nō potest committi Vicario per Episcopum.*

QVAESTIO XLV.

AT speciale mandatum Vicarij ad cognoscendum causas matrimoniales non erit sufficiens ad illas cognoscendas, quæ Episcopo de-
1 legatæ sunt, vt post Doct. in clem. 2. de rescrip. tradit Bertach. tract. de epis. par. 7. li. 4. q 4. Fel. in c. at si clerici. §. fi. nu. 21. extra de iud. Feder. de Sen. cons. 130. ad fi. Dec. in cap. quoniam Abbas, nu. 15. extra de offi. deleg. & alias scriptū fuit supra, quæst. 34. quod speciale mandatum Vicarij ad dispensandum non prodest in causis demandatis Episcopo per Pa-
2 pam, nec ad causas futuras extendetur, quia potestas vel iurisdictio, quæ nondum est, non potest Vicario committi per Episcopum, Rot. decis. 9. tit. de off. Vic. in antiq. & decis. 6. de off. deleg. in no. & decis. 3. de off. vic. in antiquioribus Bissig. Fel. in c. Pastoralis, §. quoniam, nu. 1. vers. adde, de rescrip. & in c. eam te, nu. 17. circa princ. extra de offi. deleg.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi non potest celebrare synodum sine mandato speciali.*

2 *Vicarius Papæ non potest attentare reseruata eiusdem summi Pontificis sine mādato speciali.*

3 *Synodus Græcè interpretatur Latinè Concilium, & quale.*

4 *Vicarius Episcopi non debet plus posse circa subiectos Episcopi, quàm Vicarius Papæ circa subiectos Papæ.*

5 *Archiepiscopi synodū prouincialem per se ipsos, aut illis impeditis per coëpiscopum antiquiorē congregare debent.*

6 *Vicarius Episcopi non potest capitulum conuocare.*

QVAESTIO XLVI.

RVrsus connumeratur inter ea, quæ competūt Episcopo ratione dignitatis etiam celebratio synodi, vt dixi supra q. 3. hoc eod. libro. Ideò quæro, an Vicarius episcopi possit celebrare synodum. Et nō pos-
1 se, nisi adsit mādatum speciale, probat glo. in c. tua nos, in ver. Vicarij, extra de off. Vic. iuncta glo. in c. qđ

ad

ad translationem, in vers. reseruata,
ibi item congregatio, extra de offic.
lega. Vbi Vicarius Papæ sine specia-
li mandato non potest attentare re-
2 seruata summo Pontifici, & per con-
sequens congregationem concilij ge-
neralis tanquam inter specialiter re-
seruata connumeratam: ergo eadem
ratione nec Vicarius Episcopi pote-
rit celebrare synodum sine speciali
mandato. Nam Græcè dicitur syno-
dus, Latinè verò interpretatur con-
cilium, cap. 1. 15. disti. & communi-
3 ter accipitur pro illa congregatio-
ne, quam facit Episcopus ex clericis
suæ diœcesis, Abb. in c. Osius episco-
pus in 4. no. extra de ele. & in c. con-
querente, in 2. not. extra de off. ord.
Nec Vicarius Episcopi debet plus
posse circa subiectos episcopi, quam
4 Vicarius Papæ, vt docet Abb. in dic.
c. tua nos in nu. 3. & hanc partem tenuit
Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vic.
Archiep. nu. 151. Henric. Bott. tract.
de synodo epis. par. 2. nu. 1. & 2. Cuc.
Insti. iur. cano. de vic. epis. num. 107.
Declaratur, vt non procedat in con-
gregatione synodi prouincialis, vt in
18. dist. per totum, & ca. quod super,
5 extra de maior. & obed. cap. sicut, de
accus. Abb. in c. conquerente, num. 1.
ad finem extra de off. ordin. Concil.
Trid. c. 2. sess. 24. in decreto de refor.
Nam Archiepiscopi synodum pro-
uincialem per se ipsos, aut illis im-
peditis per coëpiscopum antiquio-
rem congregare debet, d. c. 2. sess. 24.
6 Secundò declaratur, vt non pro-
cedat in congregatione canonicorũ,
ad quam perficiendam Vicarius epi
scopi non admittitur, Concil. Trid.
cap. 6. sessio. 25. in decreto de refor.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi quales accedere debeant ad Concilium Prouinciale.*
2 *Episcopus impeditus mittere potest vicarium ad Concilium.*
Ampliatur, nu. 3. & 7.
Declaratur, nu. 5. 6. & seq.
4 *Andreas Lusus I.C. Montauiensis, Gubernator Beneuenti laudatur.*
8 *Vicarij septem pro totidem Episcopis absentibus impeditis ad vniuersale Concilium quando transmissi fuerunt.*

QVAESTIO XLVII.

Et quoniam episcopi omnes accedere debent ad Concilium prouinciale, exceptis ijs, quibus esset cũ
1 eminenti periculo transfretandum, dist. 17. per totam, ca. episcopus, 15. dist. Concil. Triden. c. 2. sess. 24. in decreto de reformat. Bero. quæst. fami. 136. num. 8.

Quæro in proposito, an episcopus infirmitate detentus, aut satis graui necessitate, mittere possit ad Concilium eius Vicarium? & posse probat tex. in d. cap. episcopus, ibi, in perso-
2 na sua legatum mittat suscepturus (salua fidei veritate,) quidquid synodus statuerit, Abb. in c. ego, nume. 5. extra de iureiur. & hanc sententiam defendit Henr. Bott. in tract. de synodo, par. 2. num. 2. latè Bero. d. q. 136. nume. 9. dicens, quòd Episcopi, qui concilio adesse debent, comparere possunt per procuratores, qui tales esse debent, quod per se, & suo nomine principaliter possint Concilio interesse, vocemque dare, per tex. in c.

sancta,& ibi scribentes, distinct. 1. & Abb. in c. scriptum, col. 2. post gl. extra de elec. ergo etiam per Vicarios, qui dicuntur procuratores Episcoporum, cap. petitio, vbi Doct. extr. de procur. Domin. in c. licèt, n. 12. Fran. col. 2. vers. & aduerte, de off. Vic. in 6. & pro hac parte respondit Burs. cons. 107. num. 10. vol. 1. referens hoc idem consuetum in pluribus concilijs particularibus, quę in ordine recenset per totam 3. & 4. colum. post Pet. de Monte, & Famagust. in eorũ trac. de concil. vbi etiam ponitur forma mandati, & alios ibi citatos.

3 Ampliatur, vt Episcopus mittere possit procuratorem, & Vicarium non tantùm ad Concilium prouinciale, verùm etiam ad vniuersale œcumenicũ, ad quod totius orbis Episcopi cõuocantur, vt consuluit Burs. dicto cons. 107. d. num. 8. cum seq. & per totum, post Pet. de Monte, Famagust. & alios ibi citatos.

Et quamuis Cardinalis Iacobat. Campeg. & Turrecrema. in locis relatis per Bursat. in præalleg. consil. num. 10. ad finem, dicant Episcopos quantumuis impeditos non posse p procuratorem etiam cõepiscopum interesse concilio, nisi auctoritate Papæ, vel Concilij, tamen sententiam præcedentem cõprobat Bursat. multis rationibus, & exemplis per totũ ferè illud consilium, & maximè, num. 8. 10. & in 4. colu. & vltra eum satis commodè probatur in d. cap. episcopus, dist. 19.

Sed hanc ampliationem mihi aliàs discutienti restringebat Magnificus Dominus Andreas Luscus Montauiens. I.C. præstantissimus, tunc Beneuenti, nunc autem Ciuitatis Castelli sub Sixto V. Pont. Max. Gubernator, vt procederet, vbi constitueretur procurator vnus de collegio, 4 & sic cõepiscopus, & allegabat Bursat. d. cons. 107. nu. 9. vbi dicit, credere partem tutiorem, si vni de collegio, & sic alteri episcopo, vel simili demandetur, de mente Rosel. Abb. 5 Alex. Gemin. & Io. Andr. in locis per eum adductis, & Bero. d. q. 136. Et licèt isti auctores à Bursa relati non ita loquantur, prout relati sunt: tamen huiusmodi sententia comprobari videtur ex tex. per eosdem auctores citato in c. quia propter, §. illud, vbi Abb. nu. 1. de elect. dicit, q̃ vices debent committi alteri de collegio, per tex. in d. §. illud, & in cap. pen. eod. tit. lib. 6.

6 Verùmtamen cum præstare votũ in concilio sit actus iurisdictionis, vt fatetur Bursat. d. cons. nu. 7. non videtur eius delegatio prohibita alteri non episcopo, c. quod sedes, in gl. 1. c. pastoralis, ext. de off. ord.

Nec video, quòd prohibeatur demandari Vicario non Episcopo, nisi ea, quæ sunt ordinis episcopalis, vt latè scripsi supra, q. 5. nõ autem, quæ sunt iurisdictionis ac dignitatis, vt 7 etiam scripsi supra, q. 28. Et ideò absolutè crederem, verius esse episcopum mittere posse ad concilium vniuersale procuratorem, & Vicarium etiam, non episcopos, vt volunt Famagust. & Pet. de Monte, relati per Bursat. d. num. 8. qui refert in ordine 8 plura vniuersalia concilia, in quibus procuratores nõ episcopi, monachi, presbyteri, ac Vicarij descripti fuerunt pro episcopis absentibus impeditis,

ditis,& specialiter, num. 10. refert, quod in Concilio Toletano quarto tempore Honorij Papæ anno 622. post 62. episcopos, postremo loco septē Vic. subscripti reperti fuerūt.

SVMMARIVM.

1 *Synodaticum, vel cathedraticum, qualiter, & quando soluatur episcopo.*

2 *Episcopus habet quartam decimarum ab ecclesiis decimas percipientibus.*

Et quartam ex mortuarijs.

3 *Procurationem ratione visitationis.*

4 *Subsidium charitatiuum.*

Et quando, num. seq.

6 *Vicarius episcopi non potest exigere sine mādato speciali quartam decimarum, mortuariorum, synodaticum, & subsidium charitatiuum.*

7 *Vicarius Episcopi agere, ac experiri potest in iudicio, ac si esset procurator.*

QVAESTIO XLVIII.

Dixi etiam supra, quod ratione dignitatis Episcopus habet cēsum de prouentibus ecclesiasticis singulis annis in signum subiectionis;
1 quod speciali voce dicitur synodaticū, vel cathedraticū eo, q ob honorē cathedræ persoluatur, nō excedēs duos solidos argēteos, vel aureos, secundū loci cōsuetudinē in qualibet ecclesia: prout etiam habet quartā
2 decimarū ab ecclesijs decimas percipiētibus, & quartā ex mortuarijs, videlicet, ex his, quæ relinquūtur ecclesijs occasione funerum. Necnon
3 procurationem ratione visitationis exigendam consideratis facultatibus ecclesiæ, & subsidium charitati-
4 uum ex causa manifesta, & rationabili, quando episcopatus est grauatus onere debitorum, vel est tenuis, & non sufficit ad eum idoneè susten
5 tandum, vel quando ire vult ad concilium, ad Papam, vel ad Regem pro communibus negotijs, vt hæc omnia habentur in c. cum venerabilis, vbi Abb. ext. de relig. do. c. conquerente, vbi etiam, num. 3. ext. de offic. ord. cle. dudum, §. huiusmodi, de sepul. gl. in c. procurationes, in ver. visitationis, de cens. Bal. in l. 1. in fi. C. de oper. liber. & in l. si quis ad declinandam, §. in omnibus col. 3. C. de episc. & cler. Oldr. consi. 104. Fel. in c. cum ex officij, col. 1. cum alijs seq. ext. de præscri. Io. Hugo in trac. de off. quat. præla. tit. de exac. episc. per totum, latè Henric. Bott. in tract. de synod. episc. par. 3. numero 76. cum sequen. Lancellot. Instit. iur. cano. de immunit. eccle. & de cens. in princip. cum §. sequen. & §. vlterius, & de canonica portione, §. canonica, & de decim. §. fin. Concil. Triden. in c. 12. & 13. sessio. 25.

Ideò quæro, an huiusmodi exactiones fieri possint per Vicarium
6 Episcopi? Et non posse, nisi adsit mādatum speciale, vel generale cum libera, probat tex. in l. procurator, cui generaliter, vbi Doct. ff. de procura. & in capit. qui ad agendum, de procur. in sexto, Ancaran. consilio sexagesimo numero secundo: Dicens, Vicario episcopi cōmissam esse iurisdictionem, non autem exactionem debitorum. Et quia Vicarius epis-
7 copi agere, & experiri potest, ac si esset

QVAESTIO LIIII.

Quin etiam in erectione ecclesiæ, & applicatione bonorum eidem relictorum, in aliquo posse Vicarium episcopi commutare testatoris voluntatem, decisum fuit in Rota teste Moheda. decisio. manuscrip. 124.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi non habet ordinariam iurisdictionem, sed delegatam, & nume. seq.*

9 *Communis, quòd habeat ordinariam.*

Ampliatur, num. 33. 34 35. cum seq. vsque ad finem.

2 *Episcopus dare non potest iudicem ordinarium.*

Declaratur, num. 26.

3 *Episcopus Principi inferior quoad iurisdictionem.*

4 *Delegatus iurisdictionem amittit morte delegantis.*

5 *Iurisdictio Vicarij finitur morte episcopi.*

6 *Vicarius episcopi non potest constituere delegatum ad vniuersitatem causarum.*

Declaratur, num. 25.

7 *Iurisdictio pars dominij dicitur.*

Declaratur, num. 28.

8 *Correctio iuris ciuilis, & canonici vitanda.*

10 *Iurisdictio a quibus detur, & numero 24.*

11 *Vicarius episcopi an fiat cũ consensu capituli, & numero 12. 13. cum sequen.*

14 *Episcopi hodie contra capitula, omnia iura illi competentia vsurparunt de consuetudine.*

15 *Argumentum a potestate Archidiaconi ad Vicarium episcopi valet.*

16 *Iurisdictio episcopi est ordinaria.*

17 *Episcopus æquiparatur Comiti, vel Baroni, & Duci.*

18 *Substitutus Comitis, vel Baronis, dicitur ordinarius.*

19 *Iurisdictio in certo territorio cõcessa dicitur ordinaria.*

20 *Diœcesis dicitur territorium Episcopi.*

21 *Vicarius Episcopi dicitur territorio præesse.*

22 *Potest decretum interponere in alienationibus minorum.*

23 *Decreti interpositio delegari non potest.*

27 *Vicarius dicitur associatus episcopo in iurisdictione.*

29 *Vicarius episcopi incognitus est a iure ciuili.*

30 *De Vicarijs episcoporum paucis in locis mentio fit apud Gregorianum.*

40 *Delegatus differt ab ordinario quadraginta modis, remissiue relatis.*

QVAESTIO LV.

Et quoniam vidimus supra potestatem Vicarij episcopalis in ijs, quæ competunt episcopo ratione ordinis, & dignitatis; transeamus ad ea, quæ sunt iurisdictionis. Et videamus in primis, an Vicarius Episcopi habeat ordinariam iurisdictionem. Nam Goffred. in summa, de offic. Vica. nume. 2. dicebat Vicarium Episcopi esse delegatum ad vni-

vniuersitatem causarum, non autem ordinarium, sequitur Alciat. rubri. num. 24. cum seq. extra de offic. ord. Rimin. sen. in rubr. ff. de off. eius. Quorum sententiam probat glo. in capit. 2. in ver. statuuntur, extra ne prælati vices su. Vbi dicitur Episcopum dare non posse iudicem ordinarium, sed solùm Principem, vel legem, quod etiam dixerunt Doct. in l. more, ff. de iurisdi. om. iud. Alexan. rub. num. 17. & ibi alij, ff. de off. eius.
2
3 & ideo Episcopum excludi Principi inferiorem, vt in specie arguit Spec. lib. 1. par. 1. tit. de offi. ord. numer. 5. post glo. in dicto capitulo 2.

Secundò adducitur hæc ratio. Qui habet iurisdictionem ordinariam, non amittit eam, si ille moriatur, qui ei dedit iurisdictionem, secus si habet delegatam, cum eam amittat morte delegantis, d. l. more, & ibi Doct. glo. & Doc. in clemen. secunda, de rescript. At morte episcopi extinguitur iurisdictio Vicarij, cap. 2. de offic. Vicar. in 6. ergo Vicarij iurisdictio est delegata, non autem ordinaria.
4

6 Tertio dicitur, Vicarium Episcopi non posse constituere aliquẽ delegatum ad vniuersitatem causarum, cap. clericos, vbi Hostien. & alij, extra de offic. Vicar. Sed istud non conuenit ordinario, sed delegato, l. 1. ff. de off. eius, ergo Vicarius episcopi dicitur delegatus, non autem ordinarius.

Quarto, si iurisdictio Vicarij esset ordinaria, sequeretur, quòd apud duos eodem tempore esset in solidũ, videlicet, apud episcopum, & eius Vicarium, cum habeant vnum, & idem tribunal. cap. 2. de consuetu. in sexto. Hoc autem esse non potest,
7 cum iurisdictio sit pars dominij, argu. l. si vt certo, §. si duobus, ff. commoda. Ergo necesse est dicere, quod episcopus habeat ordinariam, vicarius verò delegatam iurisdictionẽ.

Vltimo confirmatur. Nam quoties in iure ciuili vnum est clarum, & de iure pontificio est dubium, debemus stare iuri ciuili. Cum in dubio non inducatur correctio iuris ciuilis, & canonici, cap. 1. & 3. de oper. no. nun. Sed certum est de iure ciuili, quod ordinaria iurisdictio non creatur, nisi a Principe, a lege, vel à consuetudine, d. l. more, vbi Doctor. meritò vicarius non habet ordinariam, cum habeat ab episcopo iurisdictionem, non autem a Principe, vel à lege, aũt a consuetudine, vt superius ex gl. in d. c. extra ne præla. vices suas, dictum est. 8

Sed contrariam sententiam, nempe, quod Vicarius episcopi habeat iurisdictionem ordinariam, tenuerunt glo. in cap. Romana, in ver. generaliter, & ibi Docto. de appell. in 6. in capit. tua, in ver. Vicarij, extra de offic. vica. in c. perlectis, 21. dist. in cap. licèt, in verbo, officialem, vbi Gemin. nu. 6. ad fi. post Ioan. Andr. & alios glossatores, de offic. vicar. in 6. Hostien. in summa, de offic. vicar. nume. 2. in fi. Archid. in c. 1. in princ. de off. vicar. in eodem libro sexto, & in cap. non putamus, vbi etiam alij Canonistę, de consuetu. eodem libro sexto, Butr. in cap. tua, num. 8. extra, eodem titu. de off. vicar. & ibi etiam Innoc. & Abb. num. 3. Hostien. Imo. & Abb. in c. fi. de iudic. Aret. rub. nu. 9

7. Instit.

delegare non possit causas matrimoniales, consulendo tenet Menoc. consil. 17. per totum, vol. 1.

15 Contra tamen hanc declarationē facere videntur dicta Dec. in d. c. si pro debilitate, nu. 4. Vbi dicit, quòd licèt causa matrimonialis dicatur grauis, non tamen est adeò grauis, quominus subdelegari possit, saltem episcopo, ea ratione, quia non sufficit causas simpliciter esse graues ad hoc, vt non possint subdelegari, sed ita graues esse debent, vt sine præsentia delegati terminari non possint, d. c. si pro debilitate, sed causæ matrimoniales non sunt ita graues, cum
16 hoc totum resideat in arbitrio iudicis, secundũ Dec. ibi nu. 5. post Butr. & alios in d. c. fin. §. is autem, de offi. deleg. cum adductis per Grauat. consil. 81. nu. 17. inter cons. matr. Meno. dicto casu 205. lib. 2. meritò poterunt subdelegari. Et ad stylum curiæ respondit Dec. in d. c. proposuisti, in princ. quòd causa matrimonia-
17 lis et alijs quàm epis delegatur, vt patet in d. c. proposuisti, & in cap. ex literis, vbi Abb. in princ. post Butr. extra de resti. in integr. c. literas, extra de restitu. spol. c. 1. extra de consang. & affi. Et videmus in dies de stylo curiæ Romanæ causas matrimoniales delegari nedum episcopis, verum etiam illorum Vicarijs.

18 Non tamen recederem à contraria opinione, tum quia causæ matrimoniales connumerantur inter graues & arduas, vt superius dixi. Et propterea cum sit electa industria personæ, propter istam delegationē non potest episcopus illas Vicario suo subdelegare, vt respondit Ruin. dicto cons. 148. num. 1. in 4. & latius
19 Menoc. dicto cons. 17. per totum, & dicto cons. 69. num. 55. Cephal. dicto cons. 422. num. 72. tum etiam, quia intentio summi Pontificis, qui delegat episcopo, non autem eius Vicario, causas istas matrimoniales, limitata videtur ad ipsum episcopum. Quod suadetur. Quia si Papa noluisset ad episcopum tantùm restringere delegationem, vtique mentionem fecisset de eius Vicario etiam in rescripto delegationis, quemadmodũ solet in omnibus breuibus, sub illa forma, videlicet, Venerabili fratri Episcopo N. seu Dilecto filio, eius Vicario in spiritualibus generali, de quo stylo meminit Fel. in cap. eam te,
20 num. 17. circa medium, extra de rescript. Et ideò nulla mentione facta de Vicario in ista delegatione, videtur illũ exclusisse ab huiusmodi causæ cognitione, vulg. l. cum Prætor, ff. de iud. nec vltra episcopum cognitio extendi debet, cum vlterius non ex-
21 tendatur voluntas, & intentio summi Pontificis, l. non omnis, ff. si cert. pet. c. cum intentionis, ext. de priuil. Rota deci. 43. in nouis, Crauet. cons. 251. num. 4. sed tamen melior est ratio superius adducta propter vnitatem Episcopi, & Vicarij, qui exclusus non videtur propter episcopi mẽtionem, secundum Arch. in capitu. Reatina, 63. distin. Felin. in capit. si quis contra, nume. 5. vers. sed caue, extra de foro compet.

22 Ampliatur supradicta declaratio, vt fieri non possit huiusmodi causarum subdelegatio etiam cum causa, secundum Dec. in dicto capit. si pro debilitate, numero quarto, per illum

textum

textum, in ver. nisi, ponderando istā dictionem, nisi, quæ facit exceptionē
23 à casu præcedenti, vt not. in reg. peccatum, de reg. iur. in 6. in l. actione, C. de transact.

Et ideò cum in dicto capit. si pro debilitate, dictum sit, quòd delegatus potest subdelegare ex causa, & ab isto casu graues causæ excipiantur, vt exceptio conueniat regulæ, iuxta not. per Doct. in l. prima, ff. de reg. iur. videtur dicendum, quòd causæ ita graues etiam cum causa subdelegari non possint, & hanc etiam partem tenuit Menoc. dict. consl. 17. num. 10.

24 Sed contrarium probat tex. in capitulo statutum, & ibi Doct. in fine, de præben. in sexto. Vbi collationē beneficiorum, & dignitatum in curia vacantium aliàs exequendā per solùm episcopum in defectum summi Pontificis, exequi potest Vicarius generalis ex speciali mandato. Ad idem tex. in capitulo, cum nullus, §. inferiores, & §. episcopo autem, de tempor. ordin. in 6.

Vbi Vicarius generalis literas cō mendatitias ex causa facere potest, quæ aliàs à solo Episcopo fieri possunt, non autem ab eius Vicario, & text. in cap. 3. sess. 24. apud Concil. Trid. in decreto de reformat.

25 Sed nec etiam recedendum puto ab opinione supra ex Dec. relata, & Menoc. dicto consl. 17. numero decimo, per tex. in dicto cap. si pro debilitate. Nec aduersatur tex. in dicto capit. statutū, §. inferiores, & in dicto §. episcopo autem, & in dicto capitulo tertio, sessio. 24. Quia licèt in ijs casibus possit episcopus concedere Vicario suo collationes beneficiorum, visitationem, & expeditionem literarum commendatitiarum, non tamen sequitur, quòd Vicarius cognoscere possit, & decidere causas matrimoniales. Nam licèt fuerit ha-
26 bilitatus respectu impedimenti supradictorum casuum, non censetur habilitatus respectu alterius impedimenti, not. in capit. cum nuncius, vbi glo. Butr. Abb. & Felin. extra de test. l. si quando, C. de inoffic. testam. Plot. de in lit. iuran. §. secundo, numero 34.

27 Ampliatur, vt nec etiam episcopus mandare possit eius Vicario facultatem concedendi licentiam contrahendi matrimonium sine denunciationibus præcedentibus, vt in hac specie cōtra Vicarium Reuerendissimi Episcopi Veronen. qui licentiā huiusmodi concesserat, consuluit Menoch. dicto consl. 69. num. 55. Cephal. consl. 422. numero 72. cum sequent. ea ratione potissimum, quia per Cōcil. Triden. in capitulo primo, sessio. 24. in decreto de reformat. matrim. censetur electa industria personæ episcopi, cuius iudicio ac prudentiæ sancta synodus munus istud reliquit, vt post alios scribit idem Menoc. de arbit. iudic. quæst. 68. numero vndecimo, cum cæteris adductis supra, numero nono, & decimo, & per supradictos Dominos consulentes, & ideò huiusmodi munus episcopo mādatum, non potest Vicario subdelegari, vt etiam dictum fuit superius.

Sed tamen videmus quotidie per Vicarios Episcoporum remitti ex
28 causa denunciationes istas, quemadmodum per episcopos. Et ratio est,

quia sacrum Concil. in dicto cap. primo, sess. 24. remittit iudicio, ac prudentiæ ordinarij prædictas denunciationes. Et ideò cum Vicarius Episcopi sit ordinarius secundum verã, & communem Doctorum sententiã, de qua dicam infra quæstione 555. non tantùm videtur electa industria personæ episcopi, sed etiam sui Vicarij, qui tanquam ordinarius videtur in dicto decreto comprehensus. Et vbi etiam loqueretur de episco-

29 po, non tamen excluderet eius Vicarium, quia & is sub episcopi mentione continetur, secundum Archid. in cap. Reatina, 63. distinct. Felin. in cap. si quis contra, numero quinto, vers. sed caue, extra de foro compe. & aliàs sacrosancta Tridentina synodus volens Episcoporum Vicarios in eius decretis excludere ab aliqua facultate, quæ Episcopo conceditur, inquit in cap. 6. sess. 24. in decreto de reformat. eis tantùm, non eorum Vicarijs, sit permissum, & ex facto remissis ex causa denunciationibus per Vicarium Episcopi valere adhuc matrimonium, comprobat Caualcan. decis. Fiuiza. 29. num. 18. Dicens, ita iudicasse Papię, vti Vicarius generalis Episcopi, de anno 1579. & quòd eius sententia confirmata fuit.

30 Declaratur, vt non procedat in examine testium, quod potest committi, & subdelegari etiam per viam nudi articuli, cap. significauit, extra de off. ord. c. 1. in fi. ext. de test. cog. cle. 1. cum glo. in ver. ciuili, de off. delega. Feli. in d. c. si pro debilitate,

31 nu. 4. Et quamuis aliàs causa alicui committi non possit, potest tamen articulus committi, vt not. Arch. in c. statutum, in ver. causæ, in princ. & ibi etiam glo. in ver. causæ, de rescr. in 6. Bar. in l. more, & in l. solet, ff. de iurisd. omn. iud. Alex. cons. 32. num. 13. in 4.

32 Sed contrarium etiam in hac declaratione sentit Iac. Leonis, cõs. 47. nu. 33. inter consi. matr. diuers. vol. 1. per tex. in dicto cap. 1. de consang. & affin. in fin. Vbi causæ matrimoniales solummodo committũtur peritis, & tractãtur per iudices discretos, qui potestatem habent iudicandi. Et ideò cum isti subdelegati non habeant potestatem iudicandi, ex quo huiusmodi causæ subdelegari non possunt, vt superius dixi, sequitur quòd nec etiam tractari.

Verùm nec modò etiam est recedendum à sententia Fel. superius relata, & per cõsequens dicendum est, quòd examen testium possit Vicario committi.

Et ad contraria respondetur, quòd locum habent, quando causæ matrimoniales committuntur, non quando solum examen ipsarum, vel articulus, d. c. 1. in fi. de test. cog. cũ alijs supradictis.

SVMMARIVM.

1 *Matrimonialis causa debet cognosci per iudicem habentem iurisdictionem, & canonũ scientiam.*

2 *Vicarius Episcopi sine speciali mandato causas matrimoniales cognoscere non potest.*

3 *Matrimoniales causæ æquiparantur criminalibus.*

4 *Dicuntur graues, & arduæ causæ.*

5 Ardua

5 *Ardua non transeunt in Vicarium, etiam cum facultate amplissima constitutum.*

6 *Matrimonialis causa non potest agitari per procuratorem non habentem speciale mandatum.*

7 *Vicarius dicitur procurator Episcopi.*

8 *Intellectus c. 1. cum glo. in ver. potestatem, extra de consang. & affin.*

9 *Matrimonialis causæ cognitio est dignitatis episcopalis.*

QVAESTIO XLIIII.

SEd an Vicarius Episcopi causas matrimoniales cognoscere, ac terminare possit sine mandato speciali Episcopi? Pro affirmatiua respondendum ea ratione videbatur, quia ad cognoscendum, & iudicandum de causa matrimoniali duo in

1 iudicante exiguntur, nempe scientia canonum, & quòd habeat iurisdictionem ordinariam, vel delegatam, c. 1. vbi glo. in ver. potestatem, ext. de consag. & affin. Et hæc duo insūt Vicario Episcopi, vt dictum fuit supra in prox. q. præced. nu. 5. Ideò huiusmodi causas terminare poterit, firmat in specie Cucc. Insti. iur. can. de epis. nu. 123. lib. 2. post Lambert. de iure patro. lib. 2. 3. par. q. 2. art. 3. & iterum Cucc. de Vic. epis. lib. eod. Inst. nu. 105. post Panor. & Præpos. in c. fi. de cogn. spir. Couar. lib. 4. epit. c. 8. §. 12. num. 1.

2 Sed contrariam partem tenuerunt Bertach. tract. de episcopo, lib. 4. par. 6. q. 20. Rebuff. in pract. benef. tit. for. Vicar. Arch. nu. 155.

Pro qua adducitur tex. in c. accedentib. ext. de excess. prælat. Vbi de iure cōi cognitio causarum matrimonialiū spectat ad Epum, non autem ad alios inferiores, nisi ex speciali concessione: ergo Vicarius tanquam inferior epo nōn poterit illas cognoscere sine mandato speciali: idē probat tex. in cap. 20. sess. 24. apud Concil. Triden. in decreto de reform.

3 Secundò dicitur, Vicarium Episcopi sine speciali mandato causas criminales cognoscere non posse, c. 2. de off. Vic. lib. 6. Et dicam latius suo loco, ergo nec etiam matrimoniales, quæ criminalibus æquiparantur, cap. pen. de resti. in integ. gl. Bar. Castrens. & alij in l. 3. §. quacunque, ff. de iureiur. Bal. in ca. ad nostram, col. 1. ext. de probat. Dec. cons. 133. nu. 3. & 699. nu. 10. Crauet. cons. 281. nu. 6. Paul. Meren. cons. 86. nu. 3. Grauat. cons. 82. nu. 2. inter consilia matrim. diuers.

4 Confirmatur huiusmodi ratio. Nam causę matrimoniales dicuntur graues, & arduæ, cùm in eis agatur de statu hominis, vt tradunt Dec. & Grauat. in consilijs, & locis superius citatis, & post alios Menoc. de arbit. iud. lib. 2. casu 205. num. 7. Illa vero,

5 quæ ardua sunt, nōn transeunt in Vicarium etiam cum amplissima facultate constitutum, Feder. de Sen. consil. 302. quem refert, & sequitur Picar. cons. 32. nu. 98. inter cons. Meno. volum. 1.

6 Tertiò causa matrimonialis per procuratorem agitari nōn potest sine mandato speciali, Azo. in summa, de proc. glo. in c. qui ad agen. de pc. in 6. Canis inter consilia matrimonialia, 20. nu. 1. vol. 1. ergo nec etiam

cognosci poterit per Vicarium, qui
7 dicitur procurator Episcopi, c. petitio, vbi Doct. extra de procu. Gemi. in c. licet, nu. 12. Franc. col. 2. vers. & aduerte, de off. Vic. in 6.

8 Nec aduersatur tex. in d. c. 1. supra pro contraria parte citatus, quia illum intelligit Abb. ibi, nu. 10. de episcopo. Nam is de iure communi habet potestatem huiusmodi, vt declarat Abb. in d. loco post Hostien. ea ratione, quia cognitio causarum matrimonialium est dignitatis episcopalis, d. c. accedentibus, extra de excess. prælat. & tradit Dec. in c. proposuisti, nu. 1. extra de probat.

A prima tamen sententia maiori numero auctoritatum probata non recedo.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum speciale non prodest Vicario Episcopi in causis specialiter delegatis Episcopo.*

2 *Iurisdictio, & potestas futura nō potest committi Vicario per Episcopum.*

QVAESTIO XLV.

AT speciale mandatum Vicarij ad cognoscendum causas matrimoniales non erit sufficiens ad illas cognoscendas, quæ Episcopo delegatæ
1 sunt, vt post Doct. in clem. 2. de rescrip. tradit Bertach. tract. de epis. par. 7. li. 4. q 4. Fel. in c. at si clerici. §. fi. nu. 21. extra de iud. Feder. de Sen. cons. 130. ad fi. Dec. in cap. quoniam Abbas, nu. 15. extra de offi. deleg. & alias scriptū fuit supra, quæst. 34. quod speciale mandatum Vicarij ad dispensandum non prodest in causis demandatis Episcopo per Papam, nec ad causas futuras extende-
2 tur, quia potestas vel iurisdictio, quæ nondum est, non potest Vicario committi per Episcopum, Rot. decis. 9. tit. de off. Vic. in antiq. & decis. 6. de off. deleg. in no. & decis. 3. de off. vic. in antiquioribus Bissig. Fel. in c. Pastoralis, §. quoniam, nu. 1. vers. adde, de rescrip. & in c. eam te, nu. 17. circa princ. extra de offi. deleg.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi non potest celebrare synodum sine mandato speciali.*

2 *Vicarius Papæ non potest attentare reseruata eiusdem summi Pontificis sine mādato speciali.*

3 *Synodus Græcè interpretatur Latinè Concilium, & quale.*

4 *Vicarius Episcopi non debet plus posse circa subiectos Episcopi, quàm Vicarius Papæ circa subiectos Papæ.*

5 *Archiepiscopi synodū prouincialem per se ipsos, aut illis impeditis per coëpiscopum antiquiorē congregare debent.*

6 *Vicarius Episcopi non potest capitulum conuocare.*

QVAESTIO XLVI.

RVrsus connumeratur inter ea, quæ competūt Episcopo ratione dignitatis etiam celebratio synodi, vt dixi supra q. 3. hoc eod. libro. Ideò quæro, an Vicarius Episcopi possit celebrare synodum. Et nō pos-
1 se, nisi adsit mādatum speciale, probat glo. in c. tua nos, in ver. Vicarij, extra de off. Vic. iuncta glo. in c. qđ ad

ad translationem, in vers. reseruata, ibi item congregatio, extra de offic. lega. Vbi Vicarius Papæ sine speciali mandato non potest attentare reseruata summo Pontifici, & per consequens congregationem concilij generalis tanquam inter specialiter reseruata connumeratam: ergo eadem ratione nec Vicarius Episcopi poterit celebrare synodum sine speciali mandato. Nam Græcè dicitur synodus, Latinè verò interpretatur concilium, cap. 1. 15. disti. & communiter accipitur pro illa congregatione, quam facit Episcopus ex clericis suæ diœcesis, Abb. in c. Osius episcopus in 4. not. extra de ele. & in c. conquerente, in 2. not. extra de off. ord.

4 Nec Vicarius Episcopi debet plus posse circa subiectos episcopi, quam Vicarius Papæ, vt docet Abb. in dic. c. tua nos, nu. 3. & hanc partem tenuit Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vic. Archiep. nu. 151. Henric. Bott. tract. de synodo epis. par. 2. nu. 1. & 2. Cuc. Insti. iur. cano. de vic. epis. num. 107. Declaratur, vt non procedat in congregatione synodi prouincialis, vt in 18. dist. per totum, & ca. quod super,

5 extra de maior. & obed. cap. sicut, de accus. Abb. in c. conquerente, num. 1. ad finem extra de off. ordin. Concil. Trid. c. 2. sess. 24. in decreto de refor. Nam Archiepiscopi synodum prouincialem per se ipsos, aut illis impeditis per coëpiscopum antiquiorem congregare debet, d. c. 2. sess. 24.

6 Secundò declaratur, vt non procedat in congregatione canonicorum, ad quam perficiendam Vicarius episcopi non admittitur, Concil. Trid. cap. 6. sessio. 25. in decreto de refor.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi quales accedere debeant ad Concilium Prouinciale.*

2 *Episcopus impeditus mittere potest vicarium ad Concilium.*

3 *Ampliatur, nu. 3. & 7.*

Declaratur, nu. 5. 6. & seq.

4 *Andreas Lusius I. C. Montauiensis, Gubernator Beneuenti laudatur.*

8 *Vicarij septem pro totidem Episcopis absentibus impeditis ad vniuersale Concilium quando transmissi fuerunt.*

QVAESTIO XLVII.

1 ET quoniam episcopi omnes accedere debent ad Concilium prouinciale, exceptis ijs, quibus esset cum eminenti periculo transfretandum, dist. 17. per totam, ca. episcopus, 15. dist. Concil. Triden. c. 2. sess. 24. in decreto de reformat. Bero. quæst. famil. 136. num. 8.

2 Quæro in proposito, an episcopus infirmitate detentus, aut satis graui necessitate, mittere possit ad Concilium eius Vicarium? & posse probat tex. in d. cap. episcopus, ibi, in persona sua legatum mittat suscepturus (salua fidei veritate,) quidquid synodus statuerit, Abb. in c. ego, nume. 5. extra de iureiur. & hanc sententiam defendit Henr. Bott. in tract. de synodo, par. 2. num. 2. latè Bero. d. q. 136. nume. 9. dicens, quòd Episcopi, qui concilio adesse debent, comparere possunt per procuratores, qui tales esse debent, quod per se, & suo nomine principaliter possint Concilio interesse, vocemque dare, per tex. in c.

 sancta,

sancta, & ibi scribentes, distinct. 1. & Abb. in c. scriptum, col. 2. post gl. extra de elec. ergo etiam per Vicarios, qui dicuntur procuratores Episcoporum, cap. petitio, vbi Doct. extr. de procur. Domin. in c. licèt, n. 12. Franc. col. 2. vers. & aduerte, de off. Vic. in 6. & pro hac parte respondit Burs. cons. 107. num. 10. vol. 1. referens hoc idem consuetum in pluribus concilijs particularibus, quę in ordine recenset per totam 3. & 4. colum. post Pet. de Monte, & Famagust. in eorũ trac. de concil, vbi etiam ponitur forma mandati, & alios ibi citatos.

3 Ampliatur, vt Episcopus mittere possit procuratorem, & Vicarium non tantùm ad Concilium prouinciale, verùm etiam ad vniuersale œcumenicũ, ad quod totius orbis Episcopi cõuocantur, vt consuluit Burs. dicto cons. 107. d. num. 8. cum seq. & per totum, post Pet. de Monte, Famagust. & alios ibi citatos.

Et quamuis Cardinalis Iacobat. Campeg. & Turrecrema. in locis relatis per Bursat. in præalleg. consil. num. 10. ad finem, dicant Episcopos quantumuis impeditos non posse p procuratorem etiam coèpiscopum interesse concilio, nisi auctoritate Papæ, vel Concilij, tamen sententiam præcedentem cõprobat Bursat. multis rationibus, & exemplis per totũ ferè illud consilium, & maximè, num. 8. 10. & in 4. colu. & vltra eum satis commodè probatur in d. cap. episcopus, dist. 19.

Sed hanc ampliationem mihi alias discutienti restringebat Magnificus Dominus Andreas Luscus Montaniens. I.C. præstantissimus, tunc Beneuenti, nunc autem Ciuitatis Castelli sub Sixto V. Pont. Max. Gubernator, 4 vt procederet, vbi constitueretur procurator vnus de collegio, & sic coèpiscopus, & allegabat Bursat. d. cons. 107. nu. 9. vbi dicit, credere partem tutiorem, si vni de colle- 5 gio, & sic alteri episcopo, vel simili demandetur, de mente Rosel. Abb. Alex. Gemin. & Io. Andr. in locis per eum adductis, & Bero. d. q. 136. Et licèt isti auctores à Bursa. relati non ita loquantur, prout relati sunt: tamen huiusmodi sententia comprobari videtur ex tex. per eosdem auctores citatõ in c. quia propter, §. illud, vbi Abb. nu. 1. de elect. dicit, quod vices debent committi alteri de collegio, per tex. in d. §. illud, & in cap. pen. eod. tit. lib. 6.

6 Verùmtamen cum præstare votũ in concilio sit actus iurisdictionis, vt fatetur Bursat. d. cons. nu. 7. non videtur eius delegatio prohibita alteri non episcopo, c. quod sedes, in gl. 1. c. pastoralis, ext. de off. ord.

Nec video, quòd prohibeatur demandari Vicario non Episcopo, nisi ea, quæ sunt ordinis episcopalis, vt latè scripsi supra, q. 5. nõ autem, quæ sunt iurisdictionis ac dignitatis, vt 7 etiam scripsi supra, q. 28. Et ideò absolutè crederem, verius esse episcopum mittere posse ad concilium vniuersale procuratorem, & Vicarium etiam, non episcopos, vt volunt Famagust. & Pet. de Monte, relati per Bursat. d. num. 8. qui refert in ordine 8 plura vniuersalia concilia, in quibus procuratores nõ episcopi, monachi, presbyteri, ac Vicarij descripti fuerunt pro episcopis absentibus impeditis,

ditis,& specialiter, num. 10. refert, quod in Concilio Toletano quarto tempore Honorij Papæ anno 622. post 62. episcopos, postremo loco septẽ Vic. subscripti reperti fuerũt.

SVMMARIVM.

1 *Synodaticum, vel cathedraticum, qualiter, & quando soluatur episcopo.*

2 *Episcopus habet quartam decimarum ab ecclesiis decimas percipientibus.*

Et quartam ex mortuarijs.

3 *Procurationem ratione visitationis.*

4 *Subsidium charitatiuum.*

Et quando, num. seq.

6 *Vicarius episcopi non potest exigere sine mãdato speciali quartam decimarum, mortuariorum, synodaticum, & subsidium charitatiuum.*

7 *Vicarius Episcopi agere, ac experiri potest in iudicio, ac si esset procurator.*

QVAESTIO XLVIII.

Dixi etiam supra, quod ratione dignitatis Episcopus habet cẽsum de prouẽtibus ecclesiasticis singulis annis in signum subiectionis,

1 quod speciali voce dicitur synodaticũ, vel cathedraticũ eo, ꝙ ob honorẽ cathedræ persoluatur, nõ excedẽs duos solidos argẽteos, vel aureos, secundũ loci cõsuetudinẽ in qualibet ecclesia: prout etiam habet quartã

2 decimarũ ab ecclesijs decimas percipiẽtibus, & quartã ex mortuarijs, videlicet, ex his, quæ relinquũtur ecclesijs occasione funerum. Necnon

3 procurationem ratione visitationis exigendam consideratis facultatibus ecclesiæ, & subsidium charitati-

4 uum ex causa manifesta, & rationabili, quando episcopatus est grauatus onere debitorum, vel est tenuis, & non sufficit ad eum idoneè sustentandum,

5 vel quando ire vult ad concilium, ad Papam, vel ad Regem pro communibus negotijs, vt hæc omnia habentur in c. cum venerabilis, vbi Abb. ext. de relig. do. c. conquerente, vbi etiam, num. 3. ext. de offic. ord. cle. dudum, §. huiusmodi, de sepul. gl. in c. procurationes, in ver. visitationis, de cens. Bal. in l. 1. in fi. C. de oper. liber. & in l. si quis ad declinandam, §. in omnibus col. 3. C. de episc. & cler. Oldr. consi. 104. Fel. in c. cum ex officij, col. 1. cum alijs seq. ext. de præscri. Io. Hugo in trac. de off. quat. præla. tit. de exac. episc. per totum, latè Henric. Bott. in tract. de synod. episc. par. 3. numero 76. cum sequen. Lancellot. Instit. iur. cano. de immunit. eccle. & de cens. in princip. cum §. sequen. & §. vlterius, & de canonica portione, §. canonica, & de decim. §. fin. Concil. Triden. in c. 12. & 13. sessio. 25.

Ideò quæro, an huiusmodi exa-

6 ctiones fieri possint per Vicarium Episcopi? Et non posse, nisi adsit mãdatum speciale, vel generale cum libera, probat tex. in l. procurator, cui generaliter, vbi Doct. ff. de procura. & in capit. qui ad agendum, de procur. in sexto, Ancaran. consilio sexagesimo numero secundo: Dicens, Vicario episcopi cõmissam esse iurisdictionem, non autem exactionem debitorum. Et quia Vicarius epis-

7 copi agere, & experiri potest, ac si esset

fet procurator, Ioan. And. post Hostien. in capitulo. petitio, de procura. sequitur Geminian. in capi. licèt, numero duodecimo, Franc. colum. secunda, versic. in ea. gloss. in fine, regulariter dicens, quod Vicarius episcopi potest esse in iudicio, & extra, agendo, & defendẽdo, sicut procurator, sed procurator prædicta exigere non potest sine speciali mandato, dicta l. procurator, ergo nec Vicarius episcopi.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus est executor piarum voluntatum.*

2 *Vicarius episcopi pias voluntates exequi non potest sine mandato speciali.*

Et nisi adsit causa, num. 6.

3 *Executor testamentarius non potest facere subexecutorem.*

Declaratur, num. 4.

5 *Piæ causæ fauor iuris subtilitates rescindit.*

7 *Vicarius episcopi non dicitur habere mandatum ad liquidandum fructus.*

QVAESTIO XLIX.

Est etiam constitutus episcopus executor piarum voluntatum,
1 in l. si quis ad declinandum, §. vbi autem, vers. si enim. C. de Episc. & cler. scribit late Menoch. ad quartum remedium adipis. num. 256. cum sequ. Cucc. Instit. iur. cano. de episc. num. 142. cum seq.

2 Quæro igitur, an pias voluntates exequi possit eius Vicarius? Et non posse, nisi cum speciali mandato, docet Bal. in l. nulli, num. 8. vbi dicit, ita seruari in pract. C. de probat. Cuius axioma ex eo confirmatur. Nam licèt executor testamentarius facere non possit subexecutorem, tanquam
3 electa sit fides eius, & industria suæ personæ, vt probatur in d. l. nulli, in ver pro sua conscientia, vbi Bald. hoc firmat, num. 4. cum multis concordantibus adductis per Tiraquel. de priuil. piæ causæ, priuil. 31. Tamẽ in legatis ad pias causas potest hu-
4 iusmodi officium delegari, Bal. in c. cum causis, de elec. sequitur Tiraq. d. priuil. 31. in fi. ea ratione, quia fauor piarum causarum rescindit iuris subtilitates, per not. in c. cum ti-
5 bi, de testa. & alia, quæ congerit Tiraq. in d. loco.
6 Declaratur, vt episcopus in huiusmodi exactionibus committere possit vices suas ex causa, Bal. in d. l. nulli, d. num. 8.
7 Secundò declaratur, vt Vicarius episcopi non censeatur habere mandatum ad liquidandum fructus, Achil. decis. Rot. manuscript. 250.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi executores fideicommissarios, & laicos compellere potest ex officio ad exequendum pias defunctorum voluntates.*

QVAESTIO L.

Non solum autem Vicarius episcopi pias exequi potest voluntates, sed etiam compellere execu-
1 tores, siue fideicōmissarios vltimarum voluntatum, vt illas expleant post susceptum ab illis mandatum, cap. Ioannes, cap. si hæres, cap. tua nobis,

nobis,& ibi Canonistæ, extra de testa. Pauin.tracta. de potesta. capitu. sede vacante, prima part. princip. quæst.8.numero quinto, vsque ad finem,& secunda par. princip. quæst. 7. per totam,& aliàs Vicarium episcopi posse ex officio suo compellere laicos ad exequendum pias defunctorum voluntates,tradit Gemi. consi.114.numero quinto.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi potest prorogare tēpus executoribus piarum voluntatum.*

2 *Iurisdictio voluntaria trāsit in Vicarium episcopi.*

QVÆSTIO LI.

Necnon etiam potest prorogare tempus executoribus pia-
1 rum volnntatum, etiam si sint iuris, vel constitutionis synodalis, vt respondit Calder.consi.5. tit. de offic. Vic.Felin.in cap.ex parte,col.3.post numerum primum, vers.vnde cogitabam,extra de consti. Ea ratione,
2 quia ista prorogatio est iurisdictionis voluntariæ, quæ quidem transit in episcopi Vicarium, vt per Fel. in loco præcitato, & dicam latius infra,qu.

SVMMARIVM.

1 *Ordinarius rationem exigere potest a religiosis etiam exemptis de testamentorum executionibus, & circa illas punire delinquentes.*

QVAESTIO LII.

Sicut etiam tanquam ordinarius
1 rationem exigere potest a religiosis etiam exemptis de testamentorum executionibus, quas gesserunt, & delinquentes circa illas punire, vt in clemen.1. vbi glo. & Canonistæ,de testa.quem tex.in cap.sede vacante, & Vicario,citat Pauin. de offic. & potesta. cap. sede vacan. 1.par. princip.quæstio.8. nume. 5.& 2.par.princip.q.7.numer.6.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi adire potest hæreditatem lucrosam delatam ecclesiæ cathedrali, quando habet mandatum speciale.*

2 *Vicarius episcopi non potest constituere Occonomum ecclesiæ sine mandato speciali.*

QVAESTIO LII.

1 Et si contingat lucrosam hæreditatem ecclesiæ cathedrali deferri,eandem adire posse Vicarium episcopi, probat Pauin. de offic.& potesta.cap.sede vacan.2.par. princip.q.8.nume.27.

Quod ego verum esse existima-
2 rem, vbi adesset mandatum speciale. Ea ratione, quia Vicarius episcopi œconomum ecclesiæ constituere non potest, nisi adsit speciale mandatum, Lap. allegat. 8. vbi apost. Mandos.in ver.œconomum,Felin.in cap.quoniam, in fine, post Butr. ibi relatum,extra de offic ord.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi quando possit in aliquo commutare voluntatem testatoris.*

QVAE-

QVAESTIO LIIII.

QVid etiam in erectione ecclesiæ, & applicatione bonorum eidem relictorum, in aliquo posse Vicarium episcopi commutare testatoris voluntatem, decisum fuit in Rota teste Moheda. decisio. manuscrip. 124.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi non habet ordinariam iurisdictionem, sed delegatam, & nume. seq.*

9 *Communis, quòd habeat ordinariam.*
Ampliatur, num. 33. 34 35. cum seq. vsque ad finem.

2 *Episcopus dare non potest iudicem ordinarium.*
Declaratur, num. 26.

3 *Episcopus Principi inferior quoad iurisdictionem.*

4 *Delegatus iurisdictionem amittit morte delegantis.*

5 *Iurisdictio Vicarij finitur morte episcopi.*

6 *Vicarius episcopi non potest constituere delegatum ad vniuersitatem causarum.*
Declaratur, num. 25.

7 *Iurisdictio pars dominij dicitur.*
Declaratur, num. 28.

8 *Correctio iuris ciuilis, & canonici vitanda.*

10 *Iurisdictio a quibus detur, & numero 24.*

11 *Vicarius episcopi an fiat cum consensu capituli, & numero 12. 13. cum sequen.*

14 *Episcopi hodie contra capitula, omnia iura illi competentia vsurparunt de consuetudine.*

15 *Argumentum a potestate Archidiaconi ad Vicarium episcopi valet.*

16 *Iurisdictio episcopi est ordinaria.*

17 *Episcopus æquiparatur Comiti, vel Baroni, & Duci.*

18 *Substitutus Comitis, vel Baronis, dicitur ordinarius.*

19 *Iurisdictio in certo territorio concessa dicitur ordinaria.*

20 *Diœcesis dicitur territorium Episcopi.*

21 *Vicarius Episcopi dicitur territorio præesse.*

22 *Potest decretum interponere in alienationibus minorum.*

23 *Decreti interpositio delegari non potest.*

27 *Vicarius dicitur associatus episcopo in iurisdictione.*

29 *Vicarius episcopi incognitus est a iure ciuili.*

30 *De Vicarijs episcoporum paucis in locis mentio fit apud Gregorianum.*

40 *Delegatus differt ab ordinario quadraginta modis, remissiue relatis.*

QVAESTIO LV.

ET quoniam vidimus supra potestatem Vicarij episcopalis in ijs, quæ competunt episcopo ratione ordinis, & dignitatis; transeamus ad ea, quæ sunt iurisdictionis. Et videamus in primis, an Vicarius Episcopi habeat ordinariam iurisdictionem. Nam Goffred. in summa, de offic. Vica. nume. 2. dicebat Vicarium Episcopi esse delegatum ad vni-

vniuersitatem causarum, non autem ordinarium, sequitur Alciat. rubri. num. 24. cum seq. extra de offic. ord. Rimin. sen. in rubr. ff. de off. eius. Quorum sententiam probat glo. in capit. 2. in ver. statuuntur, extra ne prælati vices su. Vbi dicitur Episco-
2 pum dare non posse iudicem ordinarium, sed solùm Principem, vel legem, quod etiam dixerunt Doct. in l. more, ff. de iurisdi. om. iud. Alexan. rub. num. 17. & ibi alij, ff. de off. eius.
3 & ideo Episcopum excludi Principi inferiorem, vt in specie arguit Spec. lib. 1. par. 1. tit. de offi. ord. numer. 5. post glo. in dicto capitulo 2.

Secundò adducitur hæc ratio. Qui habet iurisdictionem ordinariam, non amittit eam, si ille moriatur, qui ei dedit iurisdictionem, se-
4 cus si habet delegatam, cum eam amittat morte delegantis, d. l. more, & ibi Doct. glo. & Doc. in clemen. secunda, de rescript. At morte episcopi extinguitur iurisdictio Vicarij, cap. 2. de offic. Vicar. in 6. ergo Vicarij iurisdictio est delegata, non autem ordinaria.

6 Tertio dicitur, Vicarium Episcopi non posse constituere aliquē delegatum ad vniuersitatem causarum, cap. clericos, vbi Hostien. & alij, extra de offic. Vicar. Sed istud non conuenit ordinario, sed delegato, l. 1. ff. de off. eius, ergo Vicarius episcopi dicitur delegatus, non autem ordinarius.

Quarto, si iurisdictio Vicarij esset ordinaria, sequeretur, quòd apud duos eodem tempore esset in solidū, videlicet, apud episcopum, & eius Vicarium, cum habeant vnum, & idem tribunal. cap. 2. de consuetu. in
7 sexto. Hoc autem esse non potest, cum iurisdictio sit pars dominij, argu. l. si vt certo, §. si duobus, ff. commoda. Ergo necesse est dicere, quod episcopus habeat ordinariam, vicarius verò delegatam iurisdictionē.

Vltimo confirmatur. Nam quoties in iure ciuili vnum est clarum, & de iure pontificio est dubium, debemus stare iuri ciuili. Cum in
8 dubio non inducatur correctio iuris ciuilis, & canonici, cap. 1. & 3. de oper. no. nun. Sed certum est de iure ciuili, quod ordinaria iurisdictio non creatur, nisi a Principe, a lege, vel à consuetudine, d. l. more, vbi Doctor. meritò vicarius non habet ordinariam, cum habeat ab episcopo iurisdictionem, non autem a Principe, vel à lege, aut a consuetudine, vt superius ex gl. in d. c. extra ne præla. vices suas, dictum est.

9 Sed contrariam sententiam, nempe, quod Vicarius episcopi habeat iurisdictionem ordinariam, tenuerunt glo. in cap. Romana, in ver. generaliter, & ibi Docto. de appell. in 6. in capit. tua, in ver. Vicarij, extra de offic. vica. in c. perlectis, 21. dist. in cap. licèt, in verbo, officialem, vbi Gemin. nu. 6. ad fi. post Ioan. Andr. & alios glossatores, de offic. vicar. in 6. Hostien. in summa, de offic. vicar. nume. 2. in fi. Archid. in c. 1. in princ. de off. vicar. in eodem libro sexto, & in cap. non putamus, vbi etiam alij Canonistę, de consuetu. eodem libro sexto, Butr. in cap. tua, num. 8. extra, eodem titu. de off. vicar. & ibi etiam Innoc. & Abb. num. 3. Hostien. Imo. & Abb. in c. fi. de iudic. Aret. rub. nu.

7. Instit.

7.Instit. de excep. Abb. in cap. quoniam,numer.3. extra ne præla. vices suas,& in cap.fin.num. 2. de fide instru.& in c.fin.num. 1.de re iud.& in c.si quis contra,num.30.cum seq. de foro compet.Fel.in rub.num. 4. Bero. num.12.& 13. cum seq.& nu. 26, extra de offic.deleg.Specul.rub.de off.ord.num.2. Bal. in l.aliquando, num.2.ff. de off.proconsu.Alexan.in d.rub.num.17.Ias.numero secundo, Calephat.numer.48.post alios relatos.ff.de offic.eius,Socin.in l.more, nu.13.ff.de iurisd.om.iud. Bertach. de Episc.libro 4.par.6.titu.de Vic. episc.Maran.de ord.iudic.4.par.di. 5.princ.num.12.Anton.de Pret.tra. de iurisdict.episc.cap.6.numer.44. Rom.singul.58.num. quarto,Franc. Marc.quæst.Delphin.317.numer.7. parte prima,Bello.lib.1.supput.cap. 11.num.3.Nic.Mill. in repet.in ver. Vic.siue officialis episcopi.Oct. Vestr.lib.3.prac.c.3. num.2. Foller. in pract.cri.cano.1.par.moral. numer. 119. Quint. Mandos.in praxi, form. 14.in ver.Vicarium, & in reg. cancell.24.de malè promotis, qu.6.nu. 6.Bero.consi.22.num. 34. volum. 1. Rolan.cons.75.num.17.in 3.Couar. de pract.q.c.4.num.7.& libr. 3. var. resol.c.20 num.4.Cucc.Inst.iur.can. de Vicarijs, titulo octauo,nume. 15. libr. 2. Gaspar Caball.& ad Consti. Aegid.lib.3.c.17. nume. 1.& hæc est communis opinio, vt testatur Paul. de offic. & potesta. cap. sede vacan. 1.par.princ.q.2.nu.2. subdens hanc eandem sententiam esse etiam de iure verissimam.

Pro hac communi ea potissimum ratio adduci solet. Nam ordinaria iurisdictio datur à lege viua, siue mortua, vel à consuetudine, siue ab
10 Vniuersitate, cui a lege, vel canone Iudicem creare & facere permittitur,d.c.Romana, & dicto c. tua in plebibus.63.d.§.nos igitur, in Auct. defens.ciuita.& l.fina. C. de Iurisd. om. Iudi. cum cæteris adductis per Alex.in d. rub. nume.17. ff. de offic. eius,& latius Bero.in rub. nume.13. extra de offic.deleg.& cons.22.num.
11 34.volum.1. At Vicarius Generalis episcopi non fit a solo Episcopo,sed cum consensu & auctoritate capituli,& sic ab Vniuersitate, quæ ex capitulo & episcopo consistit. c. nouit & c.quanto, extra de his,quæ fiunt à prælat. sine consensu cap. ergo habet ordinariam.

12 Nec dicatur, quòd Vicarius episcopi a solo episcopo fiat,c.2.cum glo. extra ne præla. vices suas, & c. 2,de off.ord.in 6.

13 Quia,vt inquit Bero.in dicta rub, num. decimotertio, ibi non excluditur capitulum, a quo Vicarius de iure fieri dicitur. Vel respondetur secundum Bero.ibi,numero decimo quarto, quòd illa iura loquuntur de
14 consuetudine, secundum quam hodie episcopi aduersus capitula omnia iura, quæ sibi competebant, vsurparunt, vt dicitur in capitulo, ca no scitur, extra de his,quæ fiunt à prælato sine consensu capituli.c. irrefragabili.§. excessus de offi.ord.

Qua consuetudine sic stante hodie episcopus non dat iurisdictionē Vicario, sed consuetudo, cuius auctoritate hodie solus episcopus Vicarium facit: & ideo Vicarius olim à capitulo & episcopo & sic ab Vniuersi-

uersi-

uersitate, & hodie à consuetudine habet iurisdictionem, & sic dicitur habere ordinariam. l. & quia. ff. de iurisdi. om. Iud. glo. in dicto capitulo, Romana, de appella. in sexto, & in cap. dilecti, extra de offic. Archi. cum cæteris superius adductis.

Secundo adducitur textus in capitulo, adhæc, extra de offic. Arch. & in capitulo primo, de off. Archi. Vbi Archipresbyteri & Archidiaconi dicuntur Vicarij episcoporum & habere ordinariam iurisdictionem, ergo etiam vicarius episcopi, arguendo ab Archidiacono ad vicarium,
15 iuxta Innocen. & Ioan. Andr. in capitulo adhæc, in versicu. ardua, extra de offi. Archi. quos refert & sequitur Mari. Soc. in c. sicut vnire, nu. 45. extra de excess. prælat.

Tertio episcopus & eius Vicarius faciunt vnum & idem tribunal, vnũ & idem consistorium, & habent vnã & eandem personam, capit. 2. cum, glo. de consuetu. libro sexto, capitulo, Romana, de appella. in sexto, glo. in clementina secunda, de rescrip. &
16 dixi sæpius, sed iurisdictio episcopi est ordinaria, Specula. in rub. de officio ordinarij, parte secunda, num. 1. Cardi. in clemẽtina prima. §. adhæc num. 4. extra de statu monacho. Alexan. rub. num. 4. ff. de iurisd. om. Iud. Vant. de null. titu. de null. sent. ex defec. Iurisd. deleg. num. 5. ergo etiam est ordinaria Iurisdictio Vicarij.

17 Quarto, episcopus æquiparatur Duci, Comiti, vel Baroni, Ias. in l. 1. num. .. ff. de off. eius, post Bart. in l. secunda, in princi. vbi Alexan. ff. de ver. ob. Vnde sicut substitutus Co-
18 mitis vel Baronis dicitur ordinarius, secundum Isern. in consti. in locis demanij, la. 1. quem refert & sequitur Maran. de Ord. Iud. num. 10. eodẽ modo dicitur Ordinarius substitutus episcopi, & sic Vicarius.

Quinto, quando conceditur iurisdictio in certo territorio, dicitur cõcedi Iurisdictio ordinaria, Bar. in l.
19 more, vbi Ias. num. 53. ff. de Iurisdi. om. Iud. Abb. in d. c. tua, num. 3. in fine, ergo eodem modo quando episcopus concedit Iurisdictionem suo Vicario in eius diœcesi, quæ dicitur
20 territorium ipsius episcopi, Ancar. in clementina secunda, columna prima, q. 1. de rescr. dicens, quòd Vica-
21 rius episcopi præest territorio, quod alij non habent, Fel. in c. Rodulphus, numer. 8. col. 8. ver. est autem diœcesis, extra de.

Sexto loco, Innocen. in d. c. tua, hoc adducit argumentum: Vicarius potest decretum interponere in alie-
22 nationibus minorum, l. 2. C. de off. eius qui vicem alt. ger. Rolan consil. 86. num. 23. cum sequ. vol. 1. sed hæc cum requirant causæ cognitionem, delegari nõ possunt l. ne quidquam,
23 §. 1. vbi Doc. ff. de off. procons. ergo fiunt auctoritate ordinaria, & sic Vicarius est Iudex ordinarius, non autem delegatus.

Septimo, qui habet ordinariam Iurisdictionem, Iudicem dare potest
24 l. more, vbi Doct. ff. de Iurisd. omn. Iud. sed Vicarius episcopi Iudicem
25 dare potest, vt in c. clericos, de off. Vic. &c. 1. de off. Vic. in 6. & vtrobique Canonistæ, & dicam latius infra q. nu. ergo habet iurisdictionem ordinariam. Confirmatur, quia non solum Iudicem dare potest & interponere

nere decretum, vt superius dictum est, sed etiam curatorem dare ipsis minoribus.c.2. de iud.quæ datio curatoris non potest delegari tãquam requirens causæ cognitionem.l. ne quicquam §.vbi decretum.ff.de offi. Proconf. ergo Vica. est ordinarius, non autem delegatus.

Non obstant modò adducta superius in contrarium; Nam responsio ad multa patet ex supradictis,& specialiter respondendo,dicitur, quòd gloss.in dict.c.2.versi.statuuntur, nõ negat Vicarium episcopi esse ordinarium, & licèt dicat episcopum nõ posse dare ordinarium, sed solùm Principem,vel legem, tamen lex ipsa est, quæ dat Iurisdictionem Vicario,secundum gloss.in dicto cap. Ro
16 mana in ver. generaliter, de appell. in 6.Host. in summa de offic. Vicar. num. 2.in fi.Abb.in dicto c. quoniã in fi.Dicens quod episcopus propriè non dat iurisdictionem Vicario, sed lex ipsa ministerio, & facto episcopi interueniente,firmat Vestr.quamuis de prædictis non faciat mentionem, lib.13.pract.c.num.2.

Prout etiam respondetur, quòd Episcopus in sua diœcesi est Dux,vt superius dictum est, cuius substitutus,sicut est ordinarius, vt etiam supra dictum est, ita etiam esse debet Vicarius episcopi, sicut etiã respondetur non valere consequentiam: iurisdictio non est mandata à lege, nõ à Principe, neque à consuetudine, ergo est delegata. Nam est tertia species,quam habet is, cui mandata est iurisdictio,& sic non sequitur, nõ est ordinaria, ergo est delegata.

Minus obstat, quòd habẽs iurisdictionem iure proprio, non amittat eam,si moriatur, & quod Vicarius, qui amittit iurisdictionem morte episcopi,habeat delegatam, vt superius dictum fuit.

Nam respondetur, quòd illa iurisdictio,quæ transfertur ab episcopo in Vicarium,extinguitur,non tãquam delegata, sed tanquam acces-
27 soria, cum Vicarius sit episcopo associatus in iurisdictione, Archid. in c.in noua.16.q.7.Abb. cons. 21. nu. 2.par.1.Menoch.consi.51. numer.2. vol.1.Ideo extinguitur morte principalis,reg.accessorium, de reg. iur. in 6.& in terminis,Ias.in l.more, nu. 18.ff.de iurisd.omn. iud.

Ad tertium argumentum respondetur, prout supra in septimo fundamento, vbi dictum fuit,Vicarium episcopi iudicem dare posse, saltem ex causa, prout etiam latius dicam, infra q.

Quartum vero argumentum de dominio ad iurisdictionem, non va-
28 let, ob rationis diuersitatem inter vnum, & aliud,secundum Barto. in l. Pomponius,de re iud. quam diuersitatem rationis probat tex.in l. obseruandum.l.2.ff.de offi.proconf. l.legatus.l.pen.ff.de off.consf.

Vltimum vero euitatur, negando quòd sit dubium in iure canonico vicarium episcopi habere ordinariam: cum simus in claris, ex supradictis, prout etiam negatur sententiam contrariam certam esse de
29 iure ciuili, cum Vicarius episcopi sit à iure ciuili incognitus,sed à iure canonũ introductus, vt inquit Rim. iun.rub.nu.159.ff.de offic.eius,& alibi scribit,Card.in cle.1.num.19.de offic.

offic.Vic.quòd in volumine Grego-
30 riano paucis in locis de istis Vicarijs mentio fit,sed in sexto pluries.

31 Ampliatur supradicta communis sententia, vt locum habeat etiam in Vicario capituli sede vacãte,Pauin. de pot. cap. sede vac. 2.par.prin.q. 10.num.8.& 9.ea ratione, quia præest territorio, & habet à lege iurisdictionem,sicut Vicarius episcopi.

Secundo ampliatur, vt Vicarius episcopi habeat ordinariam iurisdi-
32 ctionem habitu, etiam si nunquam sedet pro tribunali, Nicol. Mill.in repert. in ver. Vicarius,siue officialis epis.post Rom.quẽ citat cõs.377.

33 Declaratur ista communis, vt locum habeat in Vicario generali episcopi,non autem in officiali, siue foraneo Vicario, vel rurali, deputato in vna terra diœcesis, vel in certa parte causarum,gl.in cl.2.in ver. foraneus,vbi Ancar.col. 2. Imo. num. 64.de rescrip. Innoc.in c. Romana, in ver. generaliter, de appell. in 6. Bar.in l. 1. §.fi.ff.quis, & à quo. Bal. in rub.vbi Fel.num.3.& 4. Bero. nu. 7.8.& 26.extra de off.deleg. Alex.in rub.num.17.ff.de off.eius, & consil. 12.num. 3. in 6. Maran.de ord. iud. 4.par.dist.5.princ.n.14.Nicol. Mill. in reper. in ver. Vicarius foraneus, Didac.Couar.de pract.q.c.4.n.7.Rolan.consil.75.n. 17.in 3.Mandos.in re. cancel.24.de malè promotis,q.6.nu. 6.Cucc.Inst.iur. cano.tit.8. de Vicarijs,num. 16.lib.2.

34 Subdeclaratur, vt Vicarius foraneus, qui ad vniuersitatem causarũ deputatur, habeat instar ordinarij, Abb.in c.si quis contra, num.31. extra de foro comp.Fel.in d.rub.de offdel.n. 4.Alex.d.cons.12.n.3.Syluest. summa,in ver.Vicarius,n.4.Mill. in d.reper.in ver.Vicarius,siue officialis episcopi,post Ro.cons. 378.

Secundò declaratur, vt procedat in his,quæ de iure communi, & ge-
35 nerali conceduntur Vicario episcopi, quia in illis est ordinarius;secus, si vltra aliquid specialiter ei cõmittatur, quia tunc erit delegatus, non autem ordinarius,Io. And. ad Spec. tit.de offi.vic.§.1.Lap.in c. 2. Anca. num.2.Gem.n.9. Fran. in gl. in ver. officialis, post Io.And. ibi relatum, de off.vic.in 6.Fel.in d.rub. n.4.in 3. limi.Bero. nu. 15. Dicens, quòd Vi-
36 carius episcopi non est generalis iudex ordinarius totius diœcesis, sed simplex ordinarius in diœcesi quoad certam speciem causarũ,hoc est, in leuibus,non in arduis, nisi specialiter ardua committantur, & idem Bero.num.26.Maran.in d.4.par.d.2. dist.n.16.qui ponit exempla de causis crimin.quas de iure vic. episcopi exercere non potest absque speciali mandato, c. 2. de off. vic. in 6. & de collatione beneficiorum, c.fi.eo.tit. lib.6.& de alijs,de quibus Rebuff. in prac.benef.tit.forma Vic. Arch. ferè per totum,vbi omnia ferè recensentur,quæ Vicarius episcopi expedire non potest, absque speciali mandato, & ego dicam infra loco suo, firmat Cucc.Inst.iur.cano.tit.8.de Vicarijs,n.17. dicens,Vicariũ generalẽ ordinariã iurisdictionẽ non nisi in ciuilibus, & leuibus criminibus habere, in delictis verò maioribus habere delegatam,& in beneficialibus.

37 Subdeclaratur præcedens declaratio, in his quæ specialiter commit-

tuntur separatim, non si simul, & semel cum potestate ordinaria committantur, quia tūc in oībus erit ordinarius, Io. And. ad Spe. in rub. de of. vic. quē refert Anca. in d. c. licet, n. 2. ver. primò q̄ro, Gemin. n. 9. Fran. in gl. in ver. officialis, de off. vic. li. 6. Fel. in c. in corrigendis, n. 1. extra de off. ord. Ber. cons. 22. n. 12. & 14. vol. 1.

38 Sed diuersam sententiam probauit Lap. in d. c. concludens, Vicarium episcopi in caussis requirētibus mandatū speciale esse delegatū, siue commissiones dentur coniunctim, siue separatim, nisi post aliquot specialium expressionem addatur etiā clausula generalis, firmat Anca. ibi in d. vers. primò quaero, Gem. d. n. 9. dicēs hoc esse de mente Io. And. in loco supra citato, & Franc. in d. gl. in ver. officialis, Bero. d. consi. 22. num. 12.

39 Ego autem hanc vltimam sententiam veram existimarem, vbi episcopus vellet Vicarium delegatum habere potestatem in caussis requirentibus speciale mandatum. Tūc enim erit delegatus, non aūt ordinarius, prout etiā declarare videtur Franc. in d. c. 2. col. 1. in glo. in ver. officialis. po Io. Ad. in loco iā relato, & Gemi. n. 9. Non autē si specialia ista cū ordinaria potestate committerentur: tunc enim etiā in illis Vicarius ordinarius esset, secundum priorem sententiam superius relatam.

Quae omnia maximè attendenda sunt, vt cognoscatur, quando appellari possit à sententia Vicarij in caussis, in quibus est delegatus, ad episcopum delegantem, & quando ad aliū superiorem in caussis, in quibus est ordinarius, vt animaduertit Fran. in loco iam citato post Ancar. & haec esse magni effectus propter istas, & alias differentias, quae extant inter

40 ordinarium, & delegatum, quarum quadraginta recenset Maran. dicta 4. par. distinct. 5. tit. an sit iudicium ordinarium, vel delegatum, à nu. 23. vsque ad fin. tradit Soc. in c. qualiter num. 180. extra de accusat.

SVMMARIVM.

1 *Merum imperium non transfertur in Vicarium episcopi absque speciali commissione.*
Declaratur, num. 4. 5. cum seque. & num. 10.

2 *Meri, & mixti imperij gradus plures dantur, secundum ius ciuile, & canonicum.*

3 *Merum, & mixtum imperium secundum canones omnia iura episcopalia comprehendit.*

5 *Excōmunicatio est meri imperij.*
Declaratur, num. 6.

7 *Vicarius episcopi ex generali commissione modicam habet coercitionem.*

8 *Modica coerctio est meri imperij.*
Declaratur ibidem.

9 *Mixtum imperium quando non tranferatur in Vicariū episcopi, nisi cum mandato speciali. & num. 12.*

11 *Inquisitio criminum, depositio, & degradatio clericorum, consecratio, & caetera, quae sunt ordinis episcopalis, sunt meri imperij.*

12 *Suspendere perpetuò, conferre beneficia, & caetera, quae non tangunt animaduersionem, sunt mixti imperij.*

Iuris-

13 *Iurisdictionis quæ sunt quando transferantur in Vicarium episcopi, remissiue.*

QVAESTIO LVI.

DIctum fuit aliàs, episcopum habere merum & mixtum imperium & iurisdictionem. Quæro nūc, an Vicarius episcopi habeat merū & mixtum imperium. Respondeo, controuersi iuris esse, an in generali commissione veniant, quæ sunt meri imperij, vt late differit Alex. in l. 1. n. 66. cum pluribus sequ. & post alios Hipp. Rim. num. 6. 7. 20. cum sequ. & 113. ff. de off. eius, & in Vicarium epi
1 scopi non transferri merum imperium sine mandato speciali, tradit idē Alex. in d. l. 1. n. 71. & 74. per tex. in cap. 2. de offic. Vic. in 6. ex quo fit conclusio, quòd ex generali cōmissione Vicariatus non transferatur merū imperium in Vicarium, quam conclusionem probat etiam glos. in cap. quod translationem, in ver. reseruata, circa medium, extra de off. leg. per tex. in d. l. 1. Vbi ordinarij legentes, Bart. in l. 1. §. cum vrbem, n. 10. ff. de off. præf. Spec. de Inquis. §. 1. n. 5. Abb. in c. 1. num. 2. extra de off. Archi. Bero. in ca. cum omnes, nu. 48. extra de constitu. sed quoniam repe-
2 riuntur plures gradus meri & mixti imperij tam de iure ciuili, quàm de iure canonico, vt per Docto. in l. imperium, vbi Rim. iun. num. 399. cum sequen. Specula. de Iurisd. omn. Iud. nu. 28. 29. cum sequ. Abb. in d. c. quod sedem, numero quinto, sexto, septimo, cum sequen. Merum autem imperium, & mixtum, secundum Canones, comprehendit omnia iura episcopalia tam ordinis, quàm dignitatis, & iurisdictionis, vt tradit Specu. d. titu. de iurisdi. omn. iud. numer. 28. 28. 29. cum seq. Abb. in d. cap. quod sedem, numero 4. 5. 6. 7. & sequent. Couar. lib. 3. var. resol. capi. 20. num. 3. & dixi supra hoc eodem libro, qu. prima, numero nono.

Nec prohibetur Vicarius exercere pleraque episcopalia iura absque speciali mandato, vt supra dictum fuit & dicam passim locis suis.
4 Ideo declaratur, Vicarium episcopi habere illos gradus meri & mixti Imperij, ac iurisdictionis, quæ in ipsum transeunt ex generali commissione Vicariatus, vt gladium excommunicationis, quem Vicarius habet absque mandato speciali, vt dicam infra q. 167. cum sequen. & est meri imperij, secundum Innocen. in c. trāsmissam, extra de elect. Hostien. in ca.
5 postulasti, extra de offic. ord. sequitur Abb. in dicto capitu. quod sedem, in fi. qui declarat hoc verum in excom-
6 municatione, quæ exercetur officio iudicis nobili, ad publicam vtilitatem, non si ad priuatum fauorem, in casu, quo delegatus vult excommunicare impedientem iurisdictionem, quia tunc esset mixti imperij, Menoch. aliorum auctoritate adductus in trac. de arbi. Iud. libr. 2. casu, 438. in fin. cent. 2.

Sicut etiam habet Vicarius episcopi modicam coerctionem, prout de Archidiacono, qui absente episcopo est eius Vicarius ipso iure: probatur in c. 1. extra de off. custo. Abb. in c. ad hæc, n. 1. vers. quartò quæro, post Innoc. ibi, ext. de off. Arch. & in c. 1. in fine, vbi etiam Hostien. eodem titu.

& de omnibus Magistratib. est textus in l. Magistratibus, ff. de iurisd. om. iud. §. audient, in Auth de defensor. Ciuit Quæ modica coërctio est meri imperij, Bar. Alex. Ias. & alij, in d. l. imperium, num. 5. vbi latè Hippol. Rim. num. 451. ff. de iurisd. omn. iud. Quam tamen declarat idem Rim. ibi, numer. 255. nisi exerceatur
8 velut accessoria ad mixtum imperium, vel iurisdictionem, quia tunc comprehendetur sub mixto imperio, vel simplici iurisdictione, secundum casuum contingentiam. Prout etiam cognoscere potest Vicarius episcopi causas ciuiles beneficiales,
9 sententiam suam exequi, restituere in integrum, præsentatos instituere, & cætera huiusmodi, quæ sunt mixti imperij, secundum Doct. in d. l. imperium, Specu. d. tit. de iurisd. om. iud. num. 29. & 30. Abb. in c. si quis contra, nu. 29. in 1. lect. & in 2. num. 34. extra de foro cõpet. In istis etenim Vicarius episcopi dicitur habere merum, & mixtum imperium, ac iurisdictionem, vt respondit Bald. consil. 478. nu. 15. in 4.
10 Non autem habet eos gradus meri, & mixti imperij, quæ non transeunt in ipsum sine mandato speciali, nisi adsit mandatũ speciale. Quod probatur, nam inquisitio criminum,
11 depositiones, degradationes, clericorum consecrationes, & ea, quæ sunt ordinis episcopalis, meri imperij sunt, Specul. d. tit. de iurisd. omn. iud. num. 28. Abb. in d. c. quod sedẽ, num. 8. late Bertach. in tract. de episcop. lib. 4. tit. de vita epis. num. 15. ad fin. & non possunt exerceri à Vicario sine mandato speciali, vt dixi supra hoc eodem libr. quæst. 6.

Sicut etiam non potest Vicarius episcopi absque speciali mandato
12 omnia, quæ sunt mixti imperij. Nã suspendere perpetuò, cõferre beneficia, & cætera, quæ animaduersionẽ non tangunt, sunt mixti imperij, secundum Specul. d. tit. de iurisd. om. iud. nu. 29. Abb. in d. c. quod sedem. Et tamen Vicarius episcopi non potest perpetuò suspendere, nec conferre beneficia absque speciali mandato, ideo illa mixti imperij tantùm transibunt in Vicarium episcopi, quæ non requirunt speciale mandatum, reliqua verò non trãsferentur, nisi cum mandato speciali. Et eo-
13 dem modo, quæ sunt iurisdictionis, si non exigant speciale mandatum, vsque transferentur in eundem Vicarium, non autem illa, quæ requirunt speciale mandatum, nisi ab episcopo committantur specialiter, vt dicam infra q. proxima seq. num. 7. cum seq.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius generalis episcopi habet eandem iurisdictionem, quam Episcopus.*
2 *Tribunal Episcopi & persona, dicitur tribunal, & persona Vicarij.*
3 *Vnitas magna inter Episcopum & eius Vicariũ existit quoad iudicium, officium, personam, & auctoritatem.*
4 *Vicarius dicitur associatus episcopo in iurisdictione, & superior sicut episcopus.*
5 *Et regulariter omnia potest, quæ episcopus.*
Ampliantur, num. 6.

Decla-

Declarantur, num. 7.
Subdeclarantur, num. 8.
Declarantur, num. 11.
Subdeclarantur, nume. 15.
9 *Ordinaria iurisdictionis natura est cognoscere omnes causas territorij, & illas sub sua potestate complecti.*
Declaratur, num. 10.
12 *Vicarius non potest concurrere cum episcopo suo.*
13 *Nec in omnibus est superior, sicut Episcopus.*
14 *Nec in omnibus datur paritas inter Episcopum, & Vicariũ.*
15 *Vicarius est regulariter in causis adeundus.*
16 *Episcopo tam præsente, quàm absente, ad eius Vicarium recurri potest.*

QVAESTIO LVII.

NOn solùm autem Vicarius episcopi dicitur habere iurisdictionem ordinariã, vt superius dictũ fuit, verùm etiam eandem, quam ha-
1 bet episcopus, idem consistorium, & auditorium, c. Romana, vbi Canonistæ, in prin. de app. in 6. c. non putamus, cum glo. in ver. videatur, vbi Arch. num. 2. Gemin. numer. 1. & 7. Franc. col. 1. de cons. in 6. c. 1. vbi etiam Canonistæ, de offic. vicar. in 6. Bertach. de episc. par. li. 4. tit. de vic. episc. num. 3. & par. 5. lib. eod. tit. de pot. episc. circa iud. num. 92. Didac. Couar. de pract. q. c. 4. num. 4. tribunal enim vnius dicitur tribunal alterius, persona vnius dicitur persona alterius, idem iudex, vnũ officium,
2 idem iudicium, & idem effectus au-
3 ctoritate episcopi, & Vicarij ministerio, dicto c. non putamus, cũ glo. & d. c. Romana. gl. in clem. vbi Doct. de rescrip. Rota decis. 8. de offi. vic. in vltimis, Ruin. cons. 148. num. 1. 3. & seq. vol. 4. Nicol. Mill. in ver. vicarius episcopi, Capr. conclus. & reg. 33. num. 17. in 1. Anto. de Præt. tract. de iurisd. episc. qui inscribitur, Clypeus Pastoralis, c. 7. per totum. Vbi latissime comprobat magnam vnitatem inter episcopum, & eius Vicarium, pulchre Brugen. enchir. par. aut simil. iur. iur. in ver. iudicium, Foller. in prac. cri. can. prima par. moral. num. 121. Et dicitur Vicarius
4 associatus episcopo in iurisdictione, c. in noua actione, vbi Archid. 17. q. 6. Abb. consi. 21. num. 2. par. 1. Menoch. consil. 51. num. eod. vol. 1. Et superior est sicut episcopus, Archid. in d. c. Romana, 150. 1. in fi. in ver. curiã, de appel. in 5. & regulariter omnia
5 potest, quæ potest episcopus, l. fin. C. de offi. eius. qui vic. alter ger. Host. Io. And. & Arch. in d. c. fi. de offi. Vic. in 6. gloss. in c. tua, in ver. Vicarij, extra eodem, Card. in clem. 1. q. 17. de rescript. Fel. in c. ex parte, colum. 3. post num. 1. vers. vnde cogitabam, extra de const. Rolan. cons. 86. num. 33. in primo, & est communis opinio, vt testatur Maran. de ord. iud. 4. par. in 5. in 5. dist. princ. nume. 20. Quint. Mandos. reg. cancell. 24. de male promot. q. 6. num. 3. post Corn. cons. 181. num. 39. in 2. Grat. resp. 2. num. 88. in primo.

6 Ampliatur etiam si Vicarius non esset creatus ab episcopo, sed ab eius superiore inuito episcopo, quia habet etiam eandem iurisdictionem, cum non minus intelligatur

repræsentare ipsum episcopum Ruin.d.consi. 148. numer. 5. Dicens Vicarium in hoc casu magis repræsentare illum, cuius vices gerit, per not. per Bar. in l. filius. ff. de legat. latius Picard. inter consi. Menoch. 52. num. 116. volum. 1. post Alciat. in rub. de offic. ord. num. 25. & alios ibi cumulatos, Seysel. in rub. num. 13. ff. de off. eius.

Declaratur prædicta conclusio quoad illa, quæ competunt de iurisdictione ordinaria, quia eadem con-
7 cessa dicuntur per episcopum eius Vicario generali, non autem, quæ competunt de iurisdictione delegata, Fel. in cap. eam te, nu. 17. in prin. extra de rescr. Dec. in c. quoniã Abb. num. 15. extra de offi. deleg. Feder. de Sen. consi. 130. circa finem, Anto. de Præt. tract. de iurisd. episc. c. 6. nu. 46. Rolan. consi. 30. num. 18. volum. Port. cons. 99. num. 43. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. epis. numer. 67. ea ratione, quia episcopus, & Vicarius non sunt vnum & idem in his, quæ competunt episcopo de iure speciali, Abb. in c. cum olim, col. antepenvers. quinto dubitatur, extra de maior. & obed.

8 **Subdeclaratur, vt non comprehendantur etiam in iurisdictione ordinaria causæ speciales, vt criminales, & collationes beneficiorum, quæ Vicarius exercere non potest ratione ordinariæ iurisdictionis sine mandato speciali, c. 2. & c. fi. vbi Doct. de off. Vic. in 6. & alia etiam, de quibus Doct. in dicto c. fin. & nos dicemus locis suis.**

Nec prædicta refragantur ordinariæ iurisdictioni, cuius natura est cognoscere omnes causas territo-
9 rij, & illas sub sua potestate comple cti, vt multis comprobat Vant. de null. tit. de null. sent. ex defect. iurisd. num. 32. post Spec. de iurisd. om. iud. in prin. Nam etiam potestas ordinaria limitatur, & circumscribitur ratione causarum, vel rerum litigato-
10 rum, & temporum, vt fuse scribit Vant. d. nu. 33. Et ideo licet sit ordinaria iurisdictio vicarij, tamen ex eo non veniunt in illa causæ speciales, quia ad illas specialiter restringitur iurisdictio ordinaria, dicto c. 2. & c. fi. & ibi Doct. de offi. Vica. in 6. & c. statutum de præb. eod. lib. 6.

Secundo declaratur maius esse, Imperium Episcopi, quam eius vicarij, maioremque potestatem episcopum habere, maius priuilegium, ac firmiorem iurisdictionem Vicario, Gemin. in c. licet, num. 6. in fi. de offic. Vic. in 6. Bald. & Ias. in l. sed si hac. §. semper, in fi. ff. de in ius voc. Fel. in c. cum olim, el 2. in prin. extra de off. deleg. Dec. in c. sanè, el 2. col. 3. de off. deleg. Alciat. in rub. numero 25. extra de off. ord. Io. Picard. inter consi. Menoch. 51. num. 118. cum seq. vol. 1. Bertach. de episc. lib. 3. par. 6. tit. de Vic. episc. numer. 3. & par. 5. num. 32. Franc. Marc. q. 421. num. 3. & 4. par. 1. Foller. in prac. cri. cano. dicta 1. par. moral. numero 121.

12 Nec potest Vicarius concurrere cum episcopo suo, Capra, reg. 33. nu. 17. par. 1. Nec in omnibus est supe-
13 rior, sicut episcopus, archi. in dicto c. Romana, col. 1. in ver. curiam de
14 app. in 6. Nec ista paritas locum habet in omnibus generaliter, Gemin. consi. 114. Bruge. enchir. par. aut simil.

similiter in vers. iudicium, circa medium, Quint. Mandos. in reg. Cancell. 24. de malè promot. q. 5. num. 9. & ibi Ias. dicto §. Prætor ait, in fin.

15 Subdeclaratur, quòd licet maiorem episcopus habeat potestatem & maius Imperium, Vicarius tamen est regulariter adeundus, vt probatur in c. 3. extra de instit. c. 2. de regul. c. 1. de fer. c. 2. de off. Vicar. Boer. decis. 347. num. 6. Dicens quod episcopo

16 præsente recurri potest in omnibus ad Vicarium, sicut episcopo absente, post Io. And. in add. ad Specu. tit. de off. Vic. & Domin. in c. licet, de offic. Vic. in 6. Berta. de episc. lib. 4. par. 5. tit. de potest. episc. circa iud. n. 92.

17 Tertio declaratur, vt non procedat in Vicario foraneo episcopi, glo. in cle. 2. in ver. foraneo, vbi Cardin. num. 34. Imola n. 32. de rescr. Franc. in c. non putamus, de consuet. lib. 6. Abb. in c. si quis contra, numero 13. cum sequ. extra de foro competen.

SVMMARIVM.

1 *Archiepiscopus est ordinarius omnium episcoporum suæ prouinciæ.*

2 *Vicarius archiepiscopi non habet iurisdictionem in episcopos suffraganeos.*

Declaratur, num. 3.

Subdeclaratur, num. 6. 7. & seq.

4 *Senatores præsente Principe non possunt condere statuta, nisi à Principe confirmentur.*

5 *Luminare maius per luminare minus superueniens obscuratur.*

7 *Episcopi hodie non possunt in criminalibus cōueniri, nisi ob causam depositionis, & priuationis, à solo summo Pontifice terminandam.*

QVAESTIO LVIII.

Rursus quæro, an Vicarius Archiepiscopi iurisdictionem habeat in Episcopos suffraganeos? Dubium faciebat, quia Archiepiscopus est iudex ordinarius omnium 1 episcoporum suæ Prouinciæ, & episcopi eidem subiecti sunt lege metropolitana, cap. pastoralis, vbi hoc not. Abb. numer. 2. de off. ord. ergo eodem modo erit iudex Vicarius qui gerit vices Archiepiscopi, vt per glo. in c. Romana §. offic. ver. non attentent, de off. ord. in 6.

2 Sed contrarium decidit tex. in d. §. officiales autem, & ibi Io. And. & alij Canonistæ, propter reuerentiā Pontificalis officij, idem Io. An. in c. licet, de offi. Vica. in sexto, Abbas in cap. si quis contra, in prima lectu. & in 2. num. 29. & num. 34. extra de foro comp. Bertac. de episc. par. 7. lib. 4. titul. de Vica. episco. qu. 10. vbi ampliat nume. 8. etiam in delegato, sequitur Rebuff. in practi. benef. titu. forma Vica. archie. numero 164. Franc. Marc. q. 483. nume 2. par. 1. pulchre, Ias. l. sed si hac. § Prætor, in fin. ff. de in ius voc. Dicens quòd Vicarius non exercet iurisdictionem in personas illustres, sicut episcopus, post Rom. leg. si vero. §. de viro, 4. fall. ff. sol. ma. & Vicarium Archiepiscopi nullam exercere iurisdictionem in episcopos suffraganeos firmat Cucc. Insti. iur. can. de vic. episco. num. 123.

3 Declaratur, quando Archiepiscopus

pus esset præsens in prouincia, vel circa illam, non autem si absens: tūc enim Vicarius Archiepiscopi habet iurisdictionē in illos, in quos etiam potest interdicti, suspensionis, vel excommunicationis proferre sententiam, dicto §. officiales, & ibi Canonistæ. Abb. Bertac. Rebuf. & Marc. in locis præcitatis, glo. in §. Archiepiscopi, in versi. suffraganeos, Insti. iur. cano. Lancellott. de episc. & sum. Pon. Foller. pract. cri. can. 1. par. moral. n. 123. & pro Vicario Archiepiscopi Aquileiensis respondit Picard. inter consi. Menoc. 52. numer. 187. vol. 1. Cucc. Inst. iur. cano. de consec. episc. num. 6. libr. 4. vbi declarat, quando episcopus suffraganeus nondum esset consecratus, quia tunc in illum poterit exercere censuras etiam Archiepiscopo præsente, & iterum in tit. de Vic. episc. num. 123. Rebuf. in rep. c. postulasti, extra, de cler. exco.
4 mi. n. 341. tomo 4. Quibus addo optimū simile de senatoribus, qui præsente Principe non possunt condere statuta, nisi à Principe confirmentur, Bal. in l. humanum, num. 2. C. de leg. cum similibus alijs adductis per Aufref. ad Tolo. decis. 48. & in Regno, capitulo, honorē, titulo de magist. & Iust. vbi Federicus Impera-
5 tor edixit, Iustitiarios regionum silere debere quousque in eodem loco Magister Iustitiarius vna cum iudicibus suis curiam Regiam tenuerit, vt pote minori lumine per luminare maius superueniēs obscurato, qua de re plura ibi similia congessit Foller. n. 3. & 6. & latiore folio Carauit. in comment. super Rit. magnæ curiæ Vic. ritu 47. n. 5. vsque ad finē.

Subdeclaratur, vt procedat in ci-
6 uilibus causis tantum, de quibus Archiepiscopi cognoscunt, vt per Abb. in dicto c. pastoralis, num. 2.

Non autem in criminalibus, in quibus episcopi non possunt hodie conueniri, citari, aut moneri, siue ex officio procedatur, siue per denunciationem, vel accusationem, nisi ob causam, ex qua venirent deponendi, aut priuandi, & tunc etiam a solo
7 summo Pontifice terminandam, capit. 2. de translat. episc. Abb. in d. c. pastoralis, num. 2. cum quo est communis opinio, secundum Anan. in c. excommunicamus, el 1. §. volumus, num. 5. de hæret. Clar. in prac. cri. §. fi. q. 35. Conc. Tri. c. 6. sess. 13. & c. 8. & sess. 24. c. 2. in decr. de reformat.

Secundò declaratur, valere sententiam Vicarij Archiepiscopi suf-
8 fraganeos excommunicantis, suspēdētis, & interdicentis, Foller. pract. cri. cano. 1. par. moral. num. 123. post gl. in c. 1. ver. attento, de off. ord. in 6. quæ subdit Vicariū tunc esse puniendum, firmat Bertac. trac. de epis. par. 7. lib. 4. post Canonist. d. §. officiales, Cucc. d. tit. de Vic. epis. n. 124. qui tamen sub dubio loquitur, & arch. & Io. Monac. in d. §. officiales, citat in diuersam sententiam.

SVMMARIVM.

1 *Archiepiscopus, vel eius vicarius non habet iurisdictionem in vicarios suffraganeorum.*

2 *Archiepiscopi cognoscunt causas ciuiles suffraganeorum suorum.*

3 *Archiepiscopi, vel eius vicarij, nō possunt punire vicarios, & officia-*

officiales suffraganeorum suorum, nisi prout punire possunt alios subditos Episcopis, & numero seq.

4 *Subditi suffraganeorum Episcoporum non conueniuntur corã Archiepiscopo, nec ab eo puniuntur, nisi in quibusdam.*

5 *Vicarius, vel officialis Episcopi quando aliquid faceret, vt priuatus, non punitur ab Archiepiscopo, secus si peccaret in ijs, quæ sunt iurisdictionis.*

6 *Archiepiscopus excommunicare potest Vicarium Episcopi suffraganei ex causa.*

7 *Et consuetudine speciali.*

QVAESTIO LIX.

POtest etiam in dubium reuocari, an Archiepiscopus, vel eius officialis habeat iurisdictionem in Vicarios officiales Episcoporum suffraganeorum eadem ratione, quod Archiepiscopus dicatur ordinarius iudex omnium Episcoporum suæ prouinciæ illis subiectorum lege Metropolitana, vt ex Abb. in c. pastoralis, num. 2. extra de off. ord. & alijs scriptum fuit, supra proxima q. præcedenti, & per consequens etiam eius Vicarius qui facit idem tribunal cũ ipso, vt in hac specie considerat Archid. in c. Romana, §. nec etiam, vbi Innoc. in fine, de foro compet. lib. 6.

1 Sed quod non habeat iurisdictionem in Vicarios, sicut etiam non habet in subditos suffraganeorum, probat tex. in d. c. Romana, §. nec etiam, & §. fi. vbi Innoc. hoc tradit in fin. & Archid. cum alijs Canonist. de foro compet. lib. 6. glo. in c. in ver. rationabilis, vbi etiam Archid. in princ. Gemin. nu. 6. de off. Vic. eo. lib. 6. c. pastoralis, vbi Abb. & alij, extra de offic. ord.

Et ideò non poterit Archiepiscopus in illos ecclesiasticam exercere censuram, eo quia vocati, querelantibus coram eo respondere recusẽt, d. c. Romana, §. fi. & ibi Doct. & in d. cap. 1. vbi Archid. in princ. & Gemi. num. 6.

Nec dicatur, quòd habeat iurisdictionem in Episcopos, quorum idem est cum Vicarijs auditorium, tum quia iurisdictio Archiepiscoporum cessat in Episcopos hodie in causis criminalibus. Cum non possint episcopi citari, aut moneri, siue ex officio procedatur, siue per inquisitionem, seu denunciationem, vel accusationem, nisi ob causam, ob quam venirent deponendi, aut priuandi, secundum Concil. Trid. c. 6. sess. 13. & huiusmodi causæ à solo Papa terminantur, c. 2. de translat. epis. Abb. in d. c. pastoralis, num. 2. & est communis opinio, vt refert Clar. in practi. crim. §. fina. q. 35. vers. vlterius quæro, Concil. Triden. cap. 8. sess. 13. & c. 6. sess. 24. in decreto de reformat.

Et ideò procederet argumentum tantùmmodo in ciuilibus causis episcoporum, de quibus Archiepiscopi

2 cognoscunt, vt per Abb. in d. ca. pastoralis, nu. 2. Non autem in criminalibus, vt supra dictum fuit in qu. proxima præcedenti. Tum ẽt quia verum est illud argumẽtum vbi peccaret Vicarius in ijs quæ sunt iurisdictionis, non si tamquam priuatus aliquid faceret, vel possideret, quia tunc archiepiscopus non posset illũ punire,

3 punire, nisi prout punire potest alios subditos episcopis, vt declarat, glos. in d.c. 1. in ver. rationabili, de offic. vic. in 6. ex not. in dicto c. pastoralis, de offic. ord. & probare videntur Innoc. & Archid. in dicto c. Romana, §. fi. de foro compet. lib. 6. Et ideò sicut illi subditi non puniuntur, nec conueniuntur coram Archiepiscopo,
4 nisi in casibus, de quibus glos. in dicto cap. pastoralis, in ver. exceptis, & ibi Canonistæ, ita nec conueniri, nec puniri possunt Vicarij Episcoporũ. Atque ita, secundum prædicta, declaratur conclusio supra firmata, vt vera sit quando Vicarius, vel officialis episcopi, aliquid faceret, vel possideret, vt priuatus, vel si delinqueret, vt priuatus, quia tunc Archiepiscopus non est iudex competens illius, nisi in casibus, in quibus est competens aliorum episcopis subditorum: non
5 autem, quando Vicarius peccaret in ijs quæ sunt iurisdictionis, quia tunc Archiepiscopus potest illum punire, & in eundem ecclesiasticam exercere censuram, d c. 1. vbi glo. in ver. ex rationabili, & ibi Archid. & alij supe rius relati.

Secundò declaratur, nisi causa ra-
6 tionabilis adsit, quia tunc Archiepiscopus potest excommunicare Vicarium, vel officialem Episcopi suffraganei, tex. in d. ca. 1. cum glo. in ver. rationabili, vbi etiam Canonistæ, & tradit Archid. in c. 1. in ver. iurisdictione. de offi. ord. lib. 6. Causas autem rationabiles excommunicandi Vicarium recenset glos. in dicto c. 1. & ibi Archid. in princip. & in fine, & Gemin. numer. 6. in princ. videlicet, quando Vicarius impedit causam appellationis delatã ad Archiepiscopum, vel si deliquit circa officium cõmissum, si peccaret in ijs quæ sunt iurisdictionis, si vteretur iurisdictione episcopi sui excommunicati, si nõ seruat sedis Apostolicæ priuilegia, & sit criminosus, & incorrigibilis, & idem Archid. in d. cap. 1. in princip. de offic. ord. in sexto, cum alijs superius relatis.

7 Tertiò declaratur, nisi specialis adsit consuetudo, d. cap. Romana, in prin. vbi Doct. de off. ord. in 6.

SVMMARIVM.

1 *Præuentio locum habet in causis subditorum Prælatis Episcopo subiectis, inter Vicarium Episcopi, & ipsos Prælatos, nisi obstet consuetudo.*

QVAESTIO LX.

Quid dicendum de subiectis Prælatorum, qui Episcopo subsũt? Nunquid Vicarius Episcopi habeat in illos iurisdictionem? & habere tam in ciuilibus causis, quàm in cri-
1 minalibus iurisdictionem, ita vt sit locus præuentioni inter Prælatos, & Vicarium Episcopi, tradit Io. Andr. in c. tua nobis, colu. 2. extra de offic. Vicar. firmat Abb. in cap. cum ab ecclesiarum, num. 9. extra de off. ord. Vbi declarat, nisi aliud suadeat consuetudo.

SVMMARIVM.

1 *Plures Vicarij si fuerint ab Episcopo deputati simpliciter, an vnus sine alio procedere possit separatim, diuersæ referuntur Doctorum sententiæ, num. 1. 2. cum seq.* Com-

QVÆSTIO LXI.

QVid autem,si plures vicarij fuerint ab episcopo constituti simpliciter,secundum ea,quæ scripsi supra,lib.1.q.50. An vnusquisque illorum habeat iurisdictionem insolidũ, & exercitium ita, vt vnus sine alio
1 procedere possit separatim,glo.in c. prudentiam, in ver.teneatur,extra de offi.& potest.iud. deleg. tenet, quod vnus ex ordinarijs possit altero absente exercere iurisdictionem. Sed Host. relatus ibi per Abb.nume.10. sentit,quòd omnes simul debent conuenire,nisi lex, vel consuetudo, seu Princeps, qui dedit iurisdictionem illam in solidum ei dedisset, Gemin. in c.si duo,de procur.in sexto,refert illum Franc. Marc. quæst. Delphin. 617. in fin.

2 Sed contrariam sententiam,quòd quilibet tam insolidum habens exercitium iurisdictionis, possit procedere separatim in specie Vicariorũ Episcopalium,tenet Bar.in l.1.nu.7. & Bal.ibi,ff.de off. cons. Ancar.in c. licèt,num.3.Gemi.nu.13. Franc.col. 2. vers.sed quid si duo sunt constituti,de offi.Vic. in 6. Abb. & Fel. in c. prudentiam,ille,num.11.iste,num.11. Imo.num.14. extra de off.deleg.Pauin.de potest.cap.sede vacan. 2.par. princ.q. 10.nu.9.Io.de Selua, in trac. de benef. par.2. q.14.nu.11. Rebuff. in prac.benef.tit.forma Vic.nu.203. & in tract.nominat.qu.14.nume.62. Franc.Marc. q. Delph.997.in princ. Vant.de nullit. sent. ex defec.iurisd. ord. nu. 176. Et generaliter in quibuscuuq; ordinarijs simpliciter creatis,quòd habeant iurisdictionem, & exer-

exercitium iurisdictionis in solidũ, ita quòd separatim quilibet sine alio procedere possit, firmat glo. in l. vni. in ver. si vni. circa medium, vbi Bart. num. 1. 2. & 3. Alex. num. 7. Ias. num. 4. in fin. ff. de re iud. Ias. in l. duo iudices, num. 12. ff. eod. glos. in cap. vt officium, in prin. in ver. separatim, de hæret. in sexto, Abb. Fel. & alij, in dicto cap. prudentiam, in princip. Tanc. dicto tit. null. sent. ex def. iurisd. ord. iud. num. 176. Roma. cons. 242. nu. 1. Maran. de ord. iud. 4. par. in 5. dist. princ. num. 31. Capra, reg. & conclu. 27. num. 1. vsque ad 5. Lancellot. in §. item mandari, Inst. iur. can. de iud. Rim. iun. rub. num. 92. ff. de offi. eius, Carauit. qui de Auditoribus loquitur in comment. super Ritibus mag. cur. Vica. Ritu 53. numer. 2. & hanc
3 opinionem dicit communiorem atq; veriorem, Abb. in dicto cap. prudentiam, nu. 10. in fin. Rim. in dicta rub. num. 92. Pro qua adducitur tex in l. 1. ff. de off. cons. Vbi ex duobus consulibus separatim quilibet manumittere potest, & in l. Imperator, ff. ad municip. Vbi vnus magistratuũ, qui nominatus est, potest conueniri quẽadmodum fideiussor, & in l. tutores, l. decreto, ff. de adminiſt. tut. l. fi. C. de auct. præst. Vbi pluribus tutoribus simpliciter datis, cuilibet in solidum videtur data potestas: & quamuis su pradictæ leges loquantur de iurisdictione voluntaria, idem tamen intelligũt de iurisdictione contentiosa, Ias. in d. l. si vni, num. 4. in fine, Alex. num. 5. Vant. in dicto titu. de null. ex def. iurisd. ord. num. 177. & de tutoribus ad Vicarios Episcoporũ nonnumquam argumentatur Rebuff. in præct. benef. tit. de Vic. epis. num. 28. sexto citatur tex. in l. 1. §. si plures, & ibi latè Barto. ff. de exercit. Vbi plurib. institutoribus, seu magistris præpositis, quilibet potest in solidum cõ ueniri.

Vltimò præter scribentes potest adduci tex. in c. si duo, §. sanè, cũ glo. in ver. non in solidum, de procur. in sexto. Vbi licèt ex procuratoribus constitutis sine adiectione solidi, vnus sine altero admitti non possit, tamen in negocijs spiritualibus specialiter obseruatur, vt si plures procuratores fuerint nõ in solidum deputati, præualeat idoneus, ac si in solidum esset electus, ex quo fit, quòd in spiritualibus procuratoribus constitutis non in solidum ex gratia idem seruatur quod in illis in solidum constitutis, sed Vicarius Episcopi in spiritualibus dicitur etiam procurator episcopi, in c. petito, vbi Abb. extra de procurat. ergo etiam in ipso locũ habebit dispositio d. §. sanè, vt absq; adiectione clausulæ, insolidum, sic cõ stitutus, & cõsequenter sine alio procedere possit.

Non obstant glo. & Host. superius in contrarium relati, quia præter iã dicta, ex quibus remanent confutati: tamen saluatur glo. per Abb. in d. c. prudentiam, num. 11. Vbi causa cœpta foret coram vno ex ordinarijs, qa postea non poterit coram alijs promoueri, & finiri, nisi primo impedito, quòd voluit etiam Ias. in d. l. si vni, nu. 5. in fine, Vant. dicto tit. de nulli. ex def. iurisd. ord. num. 177. & de Vicar. episc. Barto. in d. l. vnica, num. 7. ff. de offi. cons. quem reassumit Abb. in d. cap. prudentiam, num. 11. secus

si

si non esset incœpta causa, quia tunc quilibet eorũ poterit separatim procedere, tamquam in solidum singulis iurisdictionis exercitio concesso.

4 Ampliatur primò, vt locũ habeat etiam in delegatis ab episcopo ad vniuersitatem causarũ, & consequenter in foraneis Vicarijs episcopi, secundum Abb. in c. si quis contra clericum, col. 20. num. 35. extra de foro compet. Abb. & Felin. in dicto c. causam, el primo, ille num. 7. iste num. 8. Natta ad Alex. cons. 12. nu. 3. in 6.

Nam isti delegati ad vniuersitatẽ causarum simpliciter constituti habent iurisdictionem, & eius exercitium tãquam ordinarij in solidum, ita quòd vnus absque alio separatim procedere potest, glo. in d. l. si vni, & ibi Bart. num. 3. Alex. & Ias. num. 6. Barto. in repe. d. l. 1. §. si plures, col. 2. ff. de exerc. Bald. in l. fin. C. de auct. præst. Fel. in d. ca. causam, el primo, num. 8. circa medium, super glo. in ver. vnus, & ibi Dec. num. 9. Maran. de ord. Iud. in 4. par. 5. distin. princ. num. 31. in fine, Vant. de null. ex def. iurisd. num. 178. Rim. iun. in rub. nu. 96. ff. de offi. eius, post Calefat. num. 33. & hæc est communis opinio, vt testantur, Alexan. Ias. Dec. Maran. Vant. & Capra, locis iam relatis.

Adducitur pro hac communi sententia tex. in d. l. 1. §. si plures, ff. de exercit. Vbi pluribus magistris constitutis, seu exercitoribus ad vniuersalem administrationem, in dubio quilibet censetur insolidum constitutus, & quilibet potest administrare separatim. Ergo huiusmodi exemplo idem dicendum erit in pluribus delegatis ad vniuersitatem causarũ, vt quilibet possit procedere separatim, tamquam in solidum constitutus.

Secundò, mouentur Doctores hac ratione, scilicet, delegatus ad vniuersitatem causarum æquiparatur ordinario, glos. in d. cap. cum causam, in ver. delegatus, extra de appell. in c. statutum, §. insuper, in ver. moderatus, de rescrip. Vbi vocat istos ordinarios, glo. vltima in l. a iudice, vbi Ias nu. 8. vers. 2. fallit. C. de iud. Bald. in l. si vt proponis, la 1. col. 2. C. quomodo, & quando iud. Bar. in l. more, col. 2. ff. de iur. om. iud. Abb. in c. cum Bertoldus, col. 1. vers. ego ad hoc allego, de re iud. Imo in c. sciscitatus, in fine, de rescr. Fel. in c. causam, el 1. in glo. in ver. vtriusq. num. 8. extra de offi. deleg. Vant de titu. de null. sent. & def. iurisd. nume. 178. & tit. coram quo nullitas, num. 17. Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 67. nu. 31. ergo sicut pluribus ordinarijs simpliciter constitutis, quilibet procedere potest separatim, tamquam in solidum constitutis, vt supra dixi, eodem modo delegatus ad vniuersitatem causarum.

6 Sed cõtrariam sententiã in hac ampliatione, & quod isti delegati ad vniuersitatem causarum, seu foranei Vicarij Episcoporum simpliciter cõstituti, habeant singuli exercitium iurisdictionis, pro parte, non in solidũ, & quod vnus sine alio non possit procedere separatim, tenuerunt, Imola in ca. 1. de offi. deleg. quem refert & sequitur Ias. in d. l. si vni, num. 8. Abb. in d. cap. causam, quæ, el 1. nume. 7. Bened. de Vad. in add. ad Fel. in d. c. causam, super glo. in ver. vnius, in litera C, dicens opinionem Abb. sibi

videri

videri veriorem, Capra in regu. 27. num. 23. cum seq.

Mouentur isti ad hoc dicendum, primò ex tex. in c. vt officium, iuncta glo. in ver. separatim, de hæret. in 6. Vbi inquisitores hæreticæ prauitatis, qui deputati in aliqua prouincia, vel Ciuitate, vel castro, dicuntur delegati ad vniuersitatem causarũ, secundum Alex & Ias. in d. l. si vni, iste num. 8. ille num. 6. Dec. in c. causam, de app. Alc. in rub. num. 21. de offi. ord. Menoch. de arb. iud. lib. 1. q. 54. num. 41. speciali fauore fidei procedere possunt separatim, ergo regula est, vt debeant simul delegati ad vniuersitatem causarum conuenire arguendo à speciali.

Tertio loco dicunt isti, quòd ratio, quare vnus ex ordinarijs potest à principio tamquam in solidum cõstitutus procedere separatim, vt dixi supra in principio huius quæst. nõ autẽ vnus ex pluribus delegatis ad vnam causam, d. l. duo, ff. de re iud. d. c. prudentiam, vbi Doct. extra de of. 8 deleg. & paulò infra dicam, illa est, quia ordinarius dicitur habere iurisdictionem iure proprio, sed delegati habent illam iure alieno, l. 1. §. qui mandatam, vbi Doc. & l. si Prætor, ff. de offi. eius, l. more, ff. de iurisd. omn. iu. sed ista ratio militat etiam in delegatis ad vniuersitatem causarum, vt ipsi volunt, meritò eadem adesse debet dispositio, c. translato, extra de const. l. illud, ff. ad leg. Aquil. cum simil.

Non obstant modò, quę superius pro parte affirmatiua scripta sunt. Et primò non obstat text. in dicta l. prima, §. si plures, quia vt inquit Abb. in d. cap. causam, num. 7. loquitur de alia materia, quàm delegatorum, firmat Ias. in d. l. si vni, num. 8. Nam tex. in d. §. si plures, loquitur de exercitoribus, quorum officium est auctoritate, & vtilitate priuatum, vt per eundem Abb. in d. cap. prudentiam, nu. 10. Et ideò de vno ad aliud ita diuersum non est arguendum, l. naturaliter, §. nihil commune, ff. de acquir. poss. l. Papinianus exuli, ff de minor. Secundò respondit Dec. in d. c. causam, num. 9. quòd ille text. loquitur de habentibus potestatem ordinariam, de mente Bart. ibi, & ideò cessat argumentũ ad casum nostrũ. Minus obstat, si dicatur delegatum ad vniuersitatem causarum æquiparari ordinario, & esse ad instar ordinarij per auctoritates superius adductas, quia contrarium tenent Abb. in c. relatum, num. 7. extra de offic.
9 delega. Alex. in l. more, num. 26. vbi Dec. num. 42. ff. de iurisd. omn. iud. & in d. cap. cum causam, in fine, de app. Ias. in d. l. si vni, num. 8. & seq. ff. de re iudic. Vel saltem negari non potest,
10 quin delegatus ad vniuersitatẽ causarum in multis differat ab ordinario, vt quamplurimis exemplis ostendit Ias. in d. l. si vni, numer. 8. & 9. & alij Doctores superius relati. Et in specie delegatorum ad vniuersitatẽ causarum episcopi, siue foraneorum Vicariorum, ponit differentiã Abb. in c. relatum, num. 8. extra de offi. deleg. Bart. in l. 1. in fin. ff. quis, & à quo, per tex. in c. Romana, de app. in 6. c. 2. vbi Archid. de consuet. in sexto, Alex. cons. 82. numer. 3. vbi Natt. in apost. ver. 3. vol. 3. & dixi etiam supra. Et ideò non procedit argumentum

tum

tum ab æquiparatis, quia exæquatio nō est vniuersalis, & per modum re-
11 gulæ, prout requiritur ad hoc, vt dispositum in vno ex æquiparatis locum habeat in alio, secundum Dec. in c. translato, num. 3. extra de const. & communiter Doct. in l. 1. ff. de leg. 1. Tertiò ista æquiparatio delegati ad vniuersitatem causarum, & ordinarij non reperitur specialiter facta in exercitio iurisdictionis in solidū, de quo est quæstio nostra, sed Doctores, qui supra dixerunt istos delegatos posse separatim procedere, tamquam habentes in solidum exercitiū iurisdictionis, adduxerunt pro ratione argumentum ab æquiparatis non specialiter in materia ista, de qua agimus, sed in alijs, vt est videre supra in locis præallegatis, quo casu non procedit argumentum, quia æquiparatio debet esse in materia, de
12 qua agitur, non in alia, ad hoc, vt valeat huiusmodi argumentum, Dec. in d. c. translato, num. 3. extra de const. Atque ita videmus opinionem communem nullo loco esse munitā, quin expugnari possit, & confutari. Verūtamen nefas esset ab ipsa recedere propter auctoritatem tantorum Patrum in locis superius relatis.

Et adducta supra in contrariam partem tolli posse videntur hoc modo. Et primò vltra respōsiones, quas Fel. adfert in d. c. causam, nume. 8. & Deci. num. 10. ad finem, ad tex. in d. c. vt officium, iuncta glo. in ver. separatim, in quo sumunt argumentum à speciali fauore fidei, quod inquisitores hæreticæ prauitatis tamquam delegati ad vniuersitatem causarum habeant exercitium iurisdictionis in solidum, ita quòd vnus sine alio procedere potest. Respondeo præter Doctores negando huiusmodi inquisitores esse delegatos ad vniuersitatē causarum, quia sunt potius delegati ad certum genus causarum, non au-
13 tem ad vniuersitatem, & hoc probatur. Nam delegatus ad vniuersitatē causarum ille dicitur, qui est constitutus ad vniuersas causas alicuius lo-
14 ci, secundum Bart. in l. 1. in fine, ff. quis, & à quo, Alex. cons. 12. num. 3. in sexto, Ias. in l. a iudice, num. 8. C. de iudic. cū alijs supra adductis, quæst. 3. libr. 1. Et ista vniuersitas delegati comprehendere potest tamquam vnum totum multa corpora, vt in l. hęreditas, ff. de verb. sign. l. peculium, la quarta, ff. de pecul. l. quod dicitur, ff. de impens. in reb. dota. fac. Docto. in rub. ff. sol. matr. & tradit Alex. in l. 1. num. 7. ff. de offic. eius.

15 Sed delegatus ad certum genus causarum est ille, qui est constitutus ad omnes causas, puta mutui, vel ad quasdā causas in genere distinctas, secundum Castrens. in l. a iudice, nu. 3. vbi Salic. col. 2. in fi. vers. quæro ad declarationem, C. de iud. Franc. in c. cum causam, col. fi. de appell. Bart. in l. more, num. 14. ff. de iurisd. om. iud. Alex. in l. 1. num. 76. & 78. vbi ponit horum delegatorum differētias, ff. de offi. eius.

Cum igitur inquisitores hæreticę prauitatis, & sic causas in genere distinctas, non autem vniuersas causas, aliàs diuersas comprehendentes, vt habent illi, qui delegati sunt ad vniuersitatem causarum alicuius loci, vt patet ex iuribus superius adductis, meritò dicuntur delegati potius

ad

ad certum genus causarũ, quam ad vniuersitatem, & hãc opinionem tenuerunt Gemin.in cap.ne aliquid,& in d.c.per hoc,de hæret.in 6.Caccialup.in l.more,q.19.ff.de iur.om.iud. Et ideò videmus illos accedere ad naturam simplicis delegati,quemadmodum delegati ad certum genus.

Vltimò non obstat ratio superius allegata, quòd ideò delegatus ad vniuersitatem causarum non possit procedere separatim, tamquam non habens in solidum exercitium iurisdictionis, quia iurisdictionem habet iure alieno, sicut simplex delegatus, non iure proprio, sicut ordinarius: Nam respondetur negando istam esse veram rationem, sed quod ea est, quia delegata vniuersitate causarũ pluribus,censetur commissum in solidum exercitium iurisdictionis per iura superius allegata,& hanc respõsionem dat Fel.in d.cap.causam,nu. 8. ad finem,extra de offi. deleg. Atque ita constat ampliationem supra dictam remanere in robore suo.

16 Secundò ampliatur,vt isti Vicarij habeant iurisdictionem, & exercitiũ iurisdictionis, in solidum tam volun tariam,quàm contentiosam,vt in ordinarijs tradit gloss.in d. l.si vni, vbi Alex. num.5. Ias.nume.4.& in Vicarijs,Vant.de null.titu.de null.sent.ex defec.iurisd. numer. 117. & hæc est communis opinio, vt testatur Alex. & Ias. in locis adductis,quidquid dixerit in contrarium Io. And. in add. ad Specul.tit.de sent.prolat.§.sequitur,vers.quid si duo, cuius sententiã impugnat Alex.in d.l.si vni, nu.5.

17 Tertiò ampliatur,siue sint constituti in spiritualibus, siue in tempora libus,glo.in d.cap.prudentiam, extra de offic. delega. & est communis opinio teste Capra d.regul. 27.num. 4. post Ioan.And. & alios in d. cap. prudentiam.

18 Declaratur supradicta conclusio, vt procedat quando iurisdictio, siue potestas,concessa fuit Vicarijs,vt singulis,secus si vt vniuersis ac simul,& complexiuè, sicut fit,cum verba delegationis,vel rescripti,seu compromissi, vel statuti reperiuntur directa vniuersitati,seu dignitati Vicariorũ, seu pluribus tamquam vniuersis,non autem simpliciter,Franc.in d.cap.licèt, colu.2. vers.sed quid si duo,post Ancar. nume.13. Gemin.numer.13. Vant.d.tit.de null. ex defec.iur.ord. nume.175. & 176. in fine. Nam tunc vnus sine alio procedere non potest, sic in pluribus ordinarijs declarat Bart.in d.l.si vni, num.1. Alex. nu.7. Ias. num.4. Fel.in d.cap.causam,nu. 8.ad finem, Pauin.de pot. cap. sede vac. 2.par.prin. q.10. num.9. Vant. d.titu.de null. ex defec. iurisd. ordin. num. 175.& seq. & Capra d. reg. 27. nume. 5. Et ideò idem dicendum est

19 de Vicarijs Episcoporum, tum quia ordinarij sunt,cap. Romana, vbi Innocen.de appell.in 6. glo. in ca.2. in ver.ordinariam, & ibi Host. in summa,num.2.de offi.Vica.in 6. Archid. in c.2.de consuet.lib.6. Abb. in cap. decernimus,num. 12.de iud. Alex.in rub.num.17.ff.de offi.eius,& est communis opinio,vt testantur Docto. in d. rubr. Couar. lib. tertio var.resolut. c.20. num.4.

Tum etiam quia conclusionem supra firmatam in ordinarijs, deduximus etiam in specie Vicariorum episcopa-

scopalium,& Barto.in dicta l.prima numero septimo,& ibi Bal. ff.de off. cons. Abb.& Felin.in dicto c. pruden tiam,ille,numero 11. iste, num. primo,& Vant.in loco preallegato, numero 176. ergo etiam exceptio, seu limitatio conclusionis ordinariorũ militare debet in ipsis Vicarijs,cum eadem ratio vigeat,l.illud, ff.ad l.Aquil. c.translato, vbi Dec. numer. 3. extra de const.

20 Secundò declaratur, nisi vnus ex Vicarijs solus cœpisset de causa cognoscere,quia tunc coram alio pars non debet prosequi causam, cum sit locus præuentioni, Barto. in dicta l. prima,num.7. & ibi Bald. ff.de offic. consul.Abb.in dicto cap.prudentiã, numero 11. Imola numero 14. Ancar.in dicto cap.licet, nu. 3. Gemin. numero 13.Franc. dicta columna 2. vers. sed quid si duo,post Lapum ibi citatum, Lancellot. Instit. iur. cano. titu.de Iud. §. porrò,& idem Franc. in capitulo cum plures,in tertio not. de officio delega. in sexto, Ioan. de Selua tracta. de benef. parte secunda, quæst.14. num.11. Franc. Marc. q. Delph. 997. num. 1. Rebuf. tract. nominat. quæst. 14. num. 61. Vant. dicto titu.de null. ex defec.iurisdict. num.176. & ideò quilibet procedere non potest,probat admodum tex. in dicto capitulo cum plures,de offi. delega.in sexto.Vbi pluribus in solidum delegatis quilibet procedere potest,nisi vnus inchoauerit.

21 Subdeclaratur, nisi primus Vicarius esset iusta de causa impeditus, quia tunc causa potest coram alio promoueri, & si coram illo cępta sit, Bart.Bal.Abb.Ancar.Gemin.Imola, Fran.Rebuf.& alij proximè citati in locis adductis per text. in dicta l. si vni.ff.de re iudic. vbi Ias. num. 5.

Tertiò declaratur,nisi ab initio ta-

22 les iudices causam aliquam insimul cognoscere cœpissent. Quia tunc ẽt in solidum deputati,debent insimul eandem terminare,non autem separatim,glo.in d.l.si vni, vbi Barto. in princ. Alex.num.17. Ias. num.5.glo. in cap.cum plures,in vers.vno eorũ, de offi.delega. in 6. Rom.cons.92.in princ.Vant. d.titu. de null. ex defec. iurisd. Capra dicta reg.27. nume.7. Rimin.iun.in d.rub.nu.94. ff. de offi. eius. Et quamuis isti specialiter non loquantur de Vicarijs,cum tñ de ordinarijs faciant mentionem,illi comprehenduntur, vt superius dictũ est.

23 Extende huiusmodi declarationẽ, etiam si vnus istorum iurat sibi de causa non liquere.

Nam adhuc alter non potest ferre sententiam,tex.est in dicta l.si vni, à contrario sensu, vbi num.17. Alex. post Imol. firmat ita in ordinarijs,& delegatis ad vniuersitatem causarũ.

Subdeclaratur, nisi ferenda esset sententia pro causa fauorabili, puta libertate, testamento, vel pro reo, quia tunc iurante altero sibi de causa non liquere,potest alter ferre sententiam,Bart.in d.l.si vni,num.2.Ias. num.5. Fel. in dicto cap.prudentiã, num.9. extra eod. Rim.in dicta rub. num.94. ff.de off.eius.

24 Secundò subdeclaratur, nisi vnus istorum esset impeditus, quia tunc per alterum poterit sententia expediri,probatur in l. 1. ff. de offi. cons. Vbi vno ex consulibus impedito, alter,qui non poterat manumittere,

M non

non prohibetur propter alterius impedimentum, & in cap. cum plures, de offic. deleg. in sexto. Vbi propter impedimentum vnius ex delegatis in solidum constitutis alter negocium expedire potest, qui alioquin circumscripto impedimento non poterat, ex quo illud inchoauerat, firmat Alexan. in dicta l. si vni, numero 17. Vant. dicto tit. de null. ex defec. iurisd. numero 180. Capra dicta regul. 27. num. 7.

25 Idem erit, si alter procedere nollet, aut malitiosè se occultaret: quia tunc alter procedere poterit, qui alioquin non poterat, secundum text. in dicto cap. cum plures, cum glo. in ver. recusaret, vbi Doct. Lancellott. in dicto, §. item mandari, & in §. porrò, Insti. iur. can. de iud.

26 Tertiò subdeclaratur, vbi esset sententia diffinitiua, vel habens vim diffinitiuæ, quia tunc si omnes cœperũt simul cognoscere, debent insimul omnes iudicare, secus, si esset mera interlocutoria, Barto. in dicta l. si vni, numero quarto, Ias. numero vndecimo. Ea ratione fortasse, quia per meram interlocutoriam non finitur iurisdictio, nec eius officium, secundũ Bar. & Ias. in locis præcitatis, quemadmodum per diffinitiuam, vel habentem vim diffinitiuæ, l. iudex posteaquam, l. quod iussit, cũ materia, ff. de re iud. Quando autem per aliquem actum iurisdictio iudicum ordinariorum, vel delegatorum ad vniuersitatem causarum finitur, tunc ipsi non possunt illam separatim exercere, secundum Abb. in dicto capit. prudentiam, num. 14.

27 Quartò subdeclaratur, quod licèt omnes debeant insimul eandem causam terminare, tamen si isto casu vnus solus ferret sententiam, illa non reputaretur nulla ex defectu potestatis, cum sibi competat in solidum, Rota decis. 2. num. 8. tit. de arbit. in antiq. Vant. de null. ex defec. iurisd. ord. nu. 177. in fi.

28 Quartò principaliter declaratur supradicta cõclusio, vt quilibet istorum Vicariorum procedere possit separatim, vti deputatorum in solidum, in actibus, quibus iurisdictio eorum, vel officium non finitur, secus si per actus eorum iurisdictio finiretur, quia tunc separatim non possunt illam exercere, Abb. in dicto capitu. prudentiam, num. 14. Bart. in dicta l. si vni, num. 4. Ias. in fine, Capra dicta reg 27. num. 8. Vbi dat exemplũ in meris interlocutorijs, & diffinitiuis, vt supra dixi in tertia sublimitatione.

29 Quintò fallit, quandò statutum, vel consuetudo diceret, quod omnes concorditer iudicarent, quia tunc vnus sine alio procedere non potest, Bal. in dicta l. prima, ff. de offi. cons. Felin. in dicto cap. prudentiam, numero primo.

30 Sextò fallit supradicta conclusio in Vicarijs foraneis episcopi, non tamen delegatis ad vniuersitatem causarum, vt superius diximus, sed ad certos, vel speciales actus, qui dicuntur delegati ad certum genus causarum, & vicarij speciales, vt superius dictum fuit libro primo, quæstio. 13. & 22. Nam credo, quod isti simpliciter constituti non habeant in solidum exercitium iurisdictionis, sicut alij vicarij foranei, aliàs dicti delegati

gati

gati ad vniuersitatem causarum, ea ratione, quia isti Vicarij foranei de-
31 legati ad certum genus sunt simplices delegati, & idem videatur de istis delegatis, quod de particularibus, Alex. in dicta l. prima, nume. 76. & 77. cum seq. ff. de off. eius, & dictum fuit sup. in hac quæst. in primo responso ad contraria adducta. Sed delegatis simpliciter datis vnus sine alio procedere non potest, cum non habeant exercitium iurisdictionis in solidum, capit. causam matrimonij, vbi Doct. c. prudentiam, §. primo, extra de off. delega. vbi Abb. num. 13. Fel. num. 8. cap. vno delegatorum, extra eodem, Bart. in l. 1. §. si plures, ff. de exercit. & in d. l. si vni, nume. 3. Ias. num. 7. Alciat. num. 8. Maran. de ord. iud. in 4. par. in 5. dist. princ. nu. 31. Capra reg. 27. num. 19. Riminal. in dicta rub. num 95. ff. de off. eius. Ergo eodem modo isti Vicarij foranei. Rationem ponit glo. in dicto c. prudentiam, & ibi Abb. nume. 13. Felin. num. 8. quia plures delegati ab vno dati super eodem articulo repræsentant personam vnius in vnica iurisdictione, & ideò non possunt separatim procedere. Nisi tamen isti dele-
32 gati essent cum clausula, vos omnes, vel duo, aut vnus vestrum, quia tunc censetur delegatio cuique facta in solidum, & locus est præoccupationi, cap. cum plures, de offic. deleg. in sexto, cap. prudentiam, in princ. ext. eo. & ibi Doct. & in dicta l. si vni, Maran. in loco præcitato, Capra dicta reg. 27. num. 20. Idem si adiecta es-
33 set clausula, quod si vnus interesse nequeat alter exequatur. Nam constito, quod collega non possit, aut nolit interesse, alter solus expediet, per tex. in dicto cap. prudentiam, & ibi Doct. Fel. in cap. sciscitatus, versic. oportet, de rescript. Rota decis. 143. & 166. in no. Rom. singul. 13 Capra d. reg. 27. nume. 25. & est communis opinio, vt testatur Vant. d. tit. de null. ex defec. iurisd. ord. num. 180.

Qui subdeclarant non procedere in beneficialibus, in quibus etiam nō constito de collegæ impedimento, si alius solus procedit, & ex post apparet de alterius impedimento valebit processus.

34 Reliquas verò declarationes ad hanc fallentiam, & quomodo isti delegati causam insimul terminare debeant, scribunt Doct. in d. l. si vni, & in dicta rubr. de off. eius, & in dicto cap. causam, & in dicto cap. prudentiam, & per Capram, & Vant. in locis præallegatis, & Carauit. ritu 53.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius principalis episcopi, quis.*
2 *Error communis facit ius.*
3 *Causa delegata Vicario Episcopi intelligitur delegata Vicario principali ex pluribus in solidum constitutis.*
4 *Vicarius generalis Episcopi præfertur Vicario foraneo.*
5 *Vicarius foraneus dependet à generali, siue principali, & illi subditus est.*
Declaratur, num 8.
6 *Appellatur à sententia Vicarij foranei ad generalem Vicarium.*
7 *Vicarius foraneus non facit idem consistorium cum Episcopo, sicut generalis.*
9 *Causatus subest suo causanti.*

10 *Delegatus Principis in causa delegata est maior ordinario.*
11 *Episcopus Duci comparatur, & dicitur Princeps, & nu. 12.*
12 *Episcopus Parmensis Princeps vocatur.*
13 *Episcopi dicuntur Serenissimi. Dux loco Principis est.*
14 *Vicarius vnus generalis alteri eiusdem Episcopi nō præfertur. Declaratur, num. 15. 16. 17. cum sequent.*
15 *Vicarius foraneus Episcopi alteri foraneo non præfertur. Declaratur, num. seq.*
15 *Vicarius Episcopi in spiritualibus præfertur alteri in temporalibus.*
21 *Procurator electus à iudice in causis spiritualibus alteri procuratori præfertur.*
27 *Foranei Vicarij Episcopi delegati dicuntur.*
28 *Delegatus nihil repræsentat extra iurisdictionem.*

QVAESTIO LXII.

DVbitari etiam solet, quis præferri debeat ex pluribus Vicarijs ab Episcopo constitutis? Nam Cardin. in clem. 2. numero quinto, de rescrip. post Zenzel. ibi relatum sensit, illum esse principalem ex Vicarijs
1 constitutis extra Ciuitatem in diœcesi, ad quem secundum vsum communem recursus habetur per maiorem partem, firmat Ancar. colum. 1. Imola num. 11. ea ratione, quia com-
2 munis error facit ius, l. Barbarius, ff. de off. præto. cap. consultationibus, extra de iure patron. Vant. de nullit. tit. quib. mod. sent. nul. def. poss. num. 46. Pauin. de potesta. cap. sede vaca. secunda par. princ. q. 10. num. 9. in fi.
3 Vbi dicit, quod causa intelligitur delegata principali, licèt plures Vi-
4 carij sint in solidum constituti. Sed quoniam Card. & alij superius relati loquuntur tantùm de Vicarijs extra ciuitatem constitutis in diœcesi, & plures sunt species Vicariorum episcopalium, vt dixi supra, libro 1. q. 3. vbi quod alij sunt generales, seu principales, & alij sunt foranei, idcircò plures quoque in proposito sunt considerandi casus.

Primus est, an generalis, siue principalis Vicarius præferatur Vicario foraneo, & iste nullam recipit diffi-
5 cultatem, vt probatur in dicta clementina secunda, in princip. iuncto ver. in officiali, aut foraneo. Et quia foraneus Vicarius dependet à generali, siue principali, & eidem subdi-
6 tus est, secundum Cardin. ibi, numero vigesimoquarto, & ab eius sententia ad generalem appellatur, secundum Archid. in capitulo secundo, in fine, de consuetu. in sexto, Franc. columna penult. in glo. in ver. auditorium, Cardin. in clem. 2. numero 25. de rescrip. Rota decis. 371. tit. de offic. Vic. in no. apost. ad Bar. l. prima, §. primo, in ver. & idem auditorium, ff. de appel. & ad Roman. singu. 458. Bal. in cap. dilectis, vbi latè Francus, quæstione secunda, extra de appella. Felin. in cap. si quis contra, nume. 5. vers. sed caue, extra de foro compet. post Marian. ibi citatum, in cap. dilecti, el 3. colu. 12. vers. secundò quæ-
7 ritur, an à delegato, & ibi Perus. in d. secunda quæstione, nec Vicarius foraneus facit idem consistorium cum episco-

episcopo,nec dicitur vna, & eadem persona cum ipso, sicut Vicarius generalis,secundum Card. in dicta clement.2.num.23. & aliàs superius dictum fuit.

Declaratur iste primus casus, vt
8 non procedat, quando apparet, quod propter causas delegatas ab episcopo potestas detracta esset ab ordinaria potestate Vicarij generalis,& cō cessa foraneo, tunc enim generalis Vicarius Vicario foraneo non debet præferri in illis causis, vt firmare videtur Card. licèt obscure, in d. clem. 2. num. 24. Quod etiam videtur confirmari posse. Nam ratio, quare suberat foraneus generali erat, quia manabat ab ipso generali, & ab eodem erat causatus, tamquam habente eandem personam
9 cum episcopo, vt superius dictum est. Et tamquam causatus suberat causanti,vt volunt Alex. Ias.& alij in rub. in princ. ff. de offi. eius. Sed ista ratio cessat,quando episcopus detraxit Vicario generali illam potestatem, quam in foraneū habebat, Abb. in cap. si quis contra, num. 26. extra de foro compet. Dec. in cap. vt debitus, numer. 16. extra de appell. ergo cessare debet effectus rationis, & sic subiectio foranei, l. adigere, §. quamuis, ff. de iure patro. cap. cum cessante, extra de appellat. & tradit Abb. in d.cap. si quis contra, numer. 25. & 26. Tum enim non causatur ab ipso Vicario, sed ab episcopo tantum, qui Vicario potestatem detraxit,& ideò non subest in illa causa suo causanti, & per consequens sequitur, quod in illa causa delegata Vicar. foraneus
10 sit maior Vicario generali. Nam sicut delegatus Principis est maior ipso ordinario in causa sibi delegata, vt concludunt Doct. communiter in rub. ff. de offi. eius, ergo etiam dele-
11 gatus episcopi, qui Ducibus comparatur, secundum Bal. in l. 5. in princ. ff. de verb. oblig. Ias. in d. rub. nu. 15. ff. de offi. eius, & consequenter Principibus, quia Dux loco Principis est,
12 Pau. de Castr. cons. 226. volu. 2. Dec. cons. 191. num. 1. Immo Episcopos vocari Principes, scribit Paris. cons. 141. num. 27. in 4. Pauin. de pot. cap. sede vacan. prælud. 6. nume. 15. latè Barbat. de præstan. Card. q. 5. par. 1. nume. 13. vbi dat exemplum de episcopo Parmensi, qui vocatur Princeps,& aliàs episcopos Serenissimos
13 nuncupari, scribit idem Barbat. de præstan. Cardin. quæst. 1. numer. 20. per text. in clement. in plerisque, de electio.

Alter,& secundus est casus, an generalis Vicarius alteri itidem generali præferatur,& in hoc casu concludo alterum alteri non esse præferen-
14 dum, probatur ista conclusio ex notatis per glo. in d. clem. 2. in ver. principalis, de rescr.

Vbi si Vicarij sunt æque principales, censetur vterque delegatus,& in cap. quoniam, Abb. in ver. substitutum, in fin. lib. verbis, extra de offic. delega. Vbi si sunt plures iudices æqualiter digni, forte dirimitur, quis illorum præferatur, firmat Card. in d. clem. 2. num. 5. in fine. Vbi pluribus Vicarijs in diœcesi constitutis, si non apparet ex coniucturis in causa delegata, de quo delegans intellexerit, sentit neutrum esse præferēdum, sequitur Ancar. col. 21. Imo. nu. 9. &

10. post Hostien.in summa, de offic. deleg. §.quibus, vers. quid si impetrauit iudicem,& §.seq. Pauin.tract. de potest.capit.sede vacan. 2. parte princ.q.10. num.9.

15 Declaratur hęc conclusio, vt vera sit,data paritate Vicariorum. Nam si vnus eorum erit principalis, ille erit præferendus, secundum glos. in d.cle.2. in ver.principalis,vbi Card. num. 5.in princ. Ancar.colu.1.Imola nu.18.firmat Paui.d.tract.de pot.c. sede vac.2.par. princ. q.10. num.9.

Ex quo infertur,quod si vnus sit generalis in spiritualibus, alter verò in temporalibus,erit præferendus generalis in spiritualibus,quia principalior est,cap.solitæ, extra de maioritate,& obedientia,glos.in cap. decernimus, de sententia excommunicanis,in 6. Doctores in capit.nouit,extra de iudicijs,pulchrè Boerius in tractatu de auct.magni consil.nu.44.

Extende huiusmodi declarationē,

16 vt procedat etiam si ad vnū ex istis, vti ad principaliorem, recursus haberetur, quia etiam iste esset præferendus,secundum Cardin. Ancar. & Imol. in locis superius citatis, Paui. d.quæst.10. num.10. & 11. ea ratione,quia communis error facit ius,vt superius dixi in prin.

17 Secundò extende huiusmodi declarationem,vt locum habeat etiam si Vicarij non essent constituti in Ciuitate,sed in sola diœcesi,vt superius dixi in princip.

18 Secundò principaliter declaratur, data paritate etiā in dignitate, quia si vnus Vicariorum erit dignior.erit quoque præferendus, quia dignior altiori loco sedere debet,cap.episcopus,93.distinct. glos.in §.aliam, Institu.de bonorum possess.Hostien. in summa post princ.& in cap.quoniā, Abbas in ver.substitutum,in fine, de re iudic.

19 Tertiò declaratur,vt procedat,data etiam paritate in scientia,& aptitudine, quia si constabit vnum eorū esse altero magis idoneum, ille præferri debet,Card.in d. clem. 2. nu.5. post Io.And.in c.quoniam,Abbas in glo.2. extra de offic.delega. secus si non constabit, quia neuter in dubio est præferendus cæteris paribus, vt per Card. in d.loco.

20 Extende hanc declarationem, vt vera sit etiam si imparis esset dignitatis iste magis idoneus,quia adhuc alteri digniori esset præferendus, ea ratione,quia magis attendi debet fauor causæ,quam dignitas iudicis,Iason in l.inter pares,per illum tex.nu. 6. ff. de re iudic. & fauor causæ consistit in aptitudine,videlicet,quòd Iudex sit idoneus scientia,& conscientia,quia debet habere duos sales,secundum Bal. in l.2. col. fin.ver. scias tamen,C.de sent. ex breui. recit.

21 Quartò declaratur,quando episcopus declarasset,quis illorū esset præferendus. Nam is præfertur,quem episcopus elegerit,probatur in cap. si duo, §.sanè, de procura. in 6. Vbi in causis spiritualibus procurator electus à Iudice, ex duobus præfertur,& magis in terminis Bal.in cap. dilecti,col.fin. vbi Franc.q.15.extra de app. Bertach.de episc.lib.4.par.6. titu.de auct. episc. circa vlt. volunt. alien. Vbi si sunt duo Vicarij in solidum constituti per episcopum, qui in causa proferant contrarias sententias,

tias, ea præualet quam episcopus cõfirmat.

22 Quintò declaratur, quando pars vnum ex illis in causa impetrasset, quia impetratus erit Iudex, & sic alteri in illa causa erit præferendus, glo. in dicto capit. quoniam, Abb. in ver. substitutum ad finem, Card. in d. clemen. 2. numero quinto, & glo. in capit. vt debitus, in ver. assignare extra de appel.

23 Sextò declaratur, quando vtraque pars concorditer in causa vnum ex illis elegisset, quia præualet eius electio, glo. in d. cap. quoniam, Abbas in vers. substitutum, ad finem, Card. in d. clem. 2. num. 5.

24 Septimò declaratur, quando vnus eorum præuenisset, quia inter Vicarios ab episcopo constitutos est locus præuentioni, Bar. in l. 1. num. 7. & ibi Bal. ff. de off. cons. Franc. in c. cum plures, in 3. no. de off. deleg. in 6. post Lap. in c. penul. de off. Vic. in 6. Abb. in cap. prudentiam, num. 11. extra de offi. deleg.

25 Vltimus est casus, an Vicarius foraneus sit alteri foraneo præferendus, & in hoc facio eandem conclusionem cũ eisdem declarationibus, quas recensuimus in casu præcedenti, quia eodem rationes, & auctoritates loquuntur tam de Vicarijs ge-
26 neralibus, quàm de delegatis, vt est videre in locis præallegatis per Cardin. in d. clem. 2. num. 2. vbi Imo. nu. 9. & 10. cum seq. post glo. in d. cap. quoniam, Abb. & in d. ca. vt debitus, & per consequens de Vicarijs fora-
27 neis qui delegati dicuntur, glo. in d. clem. 2. in ver. foraneus, vbi Ancara.
28 col. 2. Imo. num. 34. Innoc. in c. Romana, in ver. generaliter, de appell. in sexto, Bart. in l. 1. §. fin. ff. quis, & à quo, Bal. in rub. vbi Fel. num. 3. & 4. extra de offi. deleg. Alex. in rubr. num. 17. ff. de offi. eius, & cons. 12. nu. 3. in sexto, Maran. de ord. iud. 4. par. 5. dist. princip. nume. 14. Couar. lib. pract. quæst. cap. 4. numer. 7. Rolan. cons. 75. nu. 17. in 3.

29 Declaratur iste casus de foraneis constitutis in eisdem locis, & causis, alioquin si in diuersis locis, & causis essent constituti, aliud esset dicendũ, quia tunc in causis, & loco delegatus, est alijs absque dubio præferendus. Tum quia cum habeant limitatam iurisdictionem, non debent mittere falcem in messem alienam, quia
30 iurisdictio delegata non debet excedere fines delegatos, l. diligenter, ff. manda. cap. cum dilecta, vbi Doct. extra de rescrip. Tum etiam quia delegatus nihil repræsentat extra iurisdictionem, l. fi. cum materia, ff. de iurisd. omn. iud.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus confirmare potest quãlibet sententiam ex illis contrarijs prolatis per Vicarios.*

QVAESTIO LXIII.

Ex præmisis quoque decidi potest, quod si Vicarij in solidum ab episcopo constituti contrarias
1 proferant sentẽtias in aliqua causa, poterit episcopus quamlibet sententiam ex illis confirmare, Bal. in cap. dilecti, l'vltimo, col. vlt. in princ. vers. item si duo sunt Vicarij, & ibi Fran. quæstio. 15. de appellat. Bertach. de episc. lib. 4. par. 5. num. 12. tit. de pot.

& auct. episc. circa iud. nume. 44. & 69. in fi. & par. 6. tit. de Vicar. episc. numero 12. Io. Iacob. Melill. de praeceden. Vica. c. 3. num. 2.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius iurisdictionem exercere potest regulariter episcopo praesente.*

2 *Recurri potest ad vicarium in omnibus tam praesente episcopo, quam absente.*

Fallit, nu. 3. 4. cum seq.

Declaratur, num. 6.

6 *Vicarij Apostolici deputati in episcopatibus, omnia possunt, quae sui principales.*

QVAESTIO LXIV.

AN autem Vicarius Episcopo praesente possit exercere iurisdictionem, dubitant etiam Canonistae, & faciunt regulam affirmatiuā, teste Gemin. in cap. licèt, num. 12. de offi. Vicar. in sexto, vbi etiam Franc. col. 2. ver. in ea, glo. in fine regulariter, Feder. de Sen. cons. 302. nume. 4. ad finem, Franc. Marc. quaest. Delph. 483. num. 2. parte 1. Ioan. de Selua in tract. de benefic. par. 2. q. 15. Rebuff in pract. benefic. tit. forma Vica. Archid. num. 187. Boer. decis. 347. num. 6. Dicens ad Vicarium de omnibus haberi recursum episcopo praesente, sicut absente, post Ioan. Andr. in addit. ad Specul. tit. de offic. Vica. Ioan. Picar. cons. 52. numer. 95. & 96. inter consi. Menoch. volu. 1. & aliàs non silere iurisdictionem ordinariā praesente maiore, cōprobat latè Carauit. in comment. super ritu magnae curiae Vic. 48. num. 6. & 7. Fallit in reuerentialibus, de quibus latè supra quaest. 58. num. 4. post Feder. d. cons. 302. dicto num. 4. Menoch. consilio 257. num. 73. vol. 3. Cucc. Instit. iur. cano. de Vic. episc. num. 129.

4 Secundò fallit in casibus exceptis in cap. cum nullus, de tempor. ordin. in sexto, Gemin. in dicto capit. licèt, num. 12. Franc. col. 2. super dict. glo. in fi. vers. regulariter, post Bal. in l. humanum, C. de leg. Ioan. de Selua tract. de benefic. parte 2. quaestione 15. num. 17.

5 Tertiò fallit in casu cap. eam te, de rescrip. vbi Fel. in §. scriptum fuerat, nume. 16. circa princip. quòd si Pontifex Maximus scribat alicui extraneo, quod beneficium conferat loco, & vice episcopi, & hoc constet, vt si dicatur, tibi vices gerenti, tunc poterit conferre, antequam superueniat collator, non autem eo superueniente.

6 Declarantur supradictae fallentiae, vt non habeant locum in Vicarijs Episcoporum creatis à summo Pontifice propter inhabilitatem ipsorum episcoporum, quia isti propter superioris reuerentiam, & auctoritatem, omnia possunt, quae sui principales, vt declarat Io. Picar. cons. 52. num. 164. inter consil. Menoch. lib. primo, de mente Bart. in l. 1. §. hi quibus, ff. delegat. 3. in l. filius, ff. delegat. & in l. comperimus, in fine, de proxi. sacrorum scrin. lib. 12. subdens ex facto deputatos esse Vicarios à summo Pontifice in episcopatu Bergomensi, & in episcopatu Ariminensi, & alibi passim Vicarios Apostolicos deputari à summo Pontifice videmus.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Vicarius non potest exercere actus voluntariæ iurisdictionis sine speciali mandato Episcopi, & num. 2.*

Contra, num. 3.

4 *Vicarius potest exercere iurisdictionem voluntariam extra diœcesim.*

QVAESTIO LXV.

Actus quoque voluntariæ iurisdictionis non posse exerceri per Vicarium sine mandato speciali episcopi, docet Rom. sing. 760. Dicens,
1 quod in actibus voluntariæ iurisdictionis Vicarius generalis non succe-
2 dit, per tex. in cap. licèt, de offic. Vicar. lib. 6. etiam episcopo existente in remotissimis partibus, sequitur Ferrand. in apost. ad Abb. in rep. capit. si quis contra, num. 35. in fin. ext. de foro compet.
3 Sed ea verior est sententia, quam probabo infra, quæst. 163. cum seq. Vbi vide, & hanc eandem firmare videtur Fel. in c. ex parte, col. 3. post num. 1. vers. an autem, extra de constit. Bal. in margarita, in ver. vicarius Domin. in cap. fin. de off. Vicar. in 6. Et quia si Vicarius episcopi est ordinarius, & exercere potest iurisdictionem ordinariam, vt dixi latè su-
4 pra quæst. 55. à fortiori exercere poterit voluntariam, quæ facilior est, cum possit etiam extra diœcesim exerceri, l. 2. vbi Bal. ff. de offic. procons. Ias. in l. fi. num. 7. ff. de iurisdi. omn. iud. Menoch. de arb. iud. lib. 1. quæst. 43. nume. 16. cum sequent. & num. 29.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi alium vicarium regulariter constituere non potest.*

Ampliatur, num. 9. cum seq. & nume. 11. 12. 13. 14.

Declaratur, nu. 15. 16. 17. 18. 19. 20. cum seq. vsque ad finem.

2 *Vicarium dare difficilius est, quàm delegatum.*

3 *Vicariorum infinitas est vitãda.*

4 *Episcopus dicitur elegisse industriam personæ sui vicarij propter causas graues, & arduas illi mandatas.*

5 *Vices suas quis demandare non potest, nec seruire per substitutum, quãdo est electa industria personæ.*

6 *Iudex onus iudicandi, & cognoscendi sibi mandatum, in alterum reijcere non potest.*

8 *Vicarius Proconsuli Asiæ, Comiti, & Præfecto, à solo deputabatur Imperatore.*

18 *Vicario Episcopi afferenti causam absentiæ creditur.*

20 *Vicarius Episcopi non potest delegare laico causas criminales, etiam insimul cum clerico.*

24 *Officialis quando possit deseruire per substitutum, remissiue.*

QVAESTIO LXVI.

Nunc accedendo ad actus iurisdictionis magis speciales, illud quæro in primis, an Vicarius generalis Episcopi possit constituere alium Vicarium generalem.

1 Respondeo, regulariter non posse, secundum Bal. in l. aliquando, nume. 3. ff.

3.ff.de offi.proconſ.Hoſt. Butr.Abb. & alij,in c.clericos,extra de offi.vic. Io.And.Archid.& Innoc.in c.1. Ancar.num.2. Gemin.num.11.de offic. vica.lib.6. Turrecrema. in cap. perlectis,§.ſi ſunt,num.6.diſt.25.Rota decis.4.alias 378. per totam, titu.de offic.Vic. vbi Papaz.in apoſt. Card. in clem. 2. num.2. num.4.de reſcr. & in clem.vnica,num.10. de offi.Vica.

2 Dicens,difficilius eſſe dare Vicariũ, quàm delegatum,poſt Ancaran. ibi, Soz.in l.more, num.13.ff.de iuriſdic. omn.iud.Guid.Papę,deciſ.374.nu.6. Nicol.Mil. in reper.in verſ.Vicarius epiſcopi, in add. Pauin. de poteſtat. cap.ſede vac. 2.par. princ. q.10. nu. 21. Boer. deciſ.52. num. 4. Aufrer. ad deciſ.Toloſ.36.Fran.Marc.quæſt. Delph.317. nu. 4. par.1. Pariſ. conſ. 80.num.15.in 4. Vant.de null. tit.de null.ex defec.iuriſd.ord.num.25.Gaſpar Cabal. ad conſt. Ægid.lib.3. ca. 17.nume.1. Foller.pract.crim.cano. 1.par.moral.nu.120. Iac.Put. deciſ. Rot.168.lib.1. Gig. conſ.42. num.6. Vaſq.de controuerſ.Illuſt.c.31.num. 21.Port.conſ.87.num.16.Cucc.Inſt. iur.cano.de Vic.epiſc. nume.40. poſt Redoan.de reb.eccl.non alien. R.de ancto.prælat.num.66. Probatur hæc ſententia tum in d.cap.clericos,tum

3 etiam,quia infinitas eſt euitanda Vicariorum,ſecundum Abb. in præallegato cap. Prout etiam,quia videtur per epiſcopum electa induſtria perſonæ ipſius Vicarij propter cauſas

4 graues,& arduas illi mandatas,cap. fi. §. is cui, vbi latè Fel. extra de of. delega. Dec.in l.1.num.32. verſ. ſed tamen fundamentum, & ibi Niger, num.31. Seyſell. in 3. no. ff. de offic. eius,Menoc. de arb.iud. lib. 1. q. 54. num.7. cum ſeq. & q. 68. num.15. & propter controuerſiarum diffinitionem,quæ hominis ingenium, & peritiam reſpiciunt,l.inter artifices,ff.de ſolut.Menoc. d. q.68.num.15.& in terminis Vicarij epiſcopalis, Abb.in d.cap.clericos,Rebuf.in pract.benef. tit.forma Vica. Archi. nume.73. Et quando eſt electa induſtria perſonæ, non poſſunt vices alteri demandari,

nec poteſt quis ſeruire per ſubſtitutum,d.cap.fi. §. is cui,vbi Docto. de offi.delega. Alex.conſ.10. lib.primo, Crauet.conſ.303. num.1.Menoch. d. q.54. num.7.& 9. 68. num. 10. & ad terminos noſtros Abb.in ſæpius citato capitulo,num.16.cum plur. ſeq. 5

Et quia iudex onus iudicandi, & cognoſcendi ſibi mandatum in alterum reijcere non poteſt, l.ſi cũ dies, §.quæ ſine,& l.qualem,ff.de arb. Paris de Put.in tract.ſynd. c. de arbitr. eorum,num.6. ver. an ſi iudex, poſt Roman. conſ.238. & tradit Menoc. d.quæſt. 54. in princ. meritò nec Vicarius,qui dicitur iudex ordinarius, vt ſcripſi ſupra,quæſt.55. poterit vices ſuas ſibi ab epiſcopo mandatas in alterum reijcere,& per conſequẽs alterum Vicarium conſtituere.Vnde ad corroborationem huius concluſionis dicebat Ang.in l. in his, C. de diuerſ. offic. lib. 12. quòd ſolus Imperator dat Vicarium Proconſuli Aſiæ,Comiti, & Præfecto, quem citauit in propoſito Pauin. de poteſtat. capit.ſede vacan.2.par.princ. quæſt. 10. num.20. 6 7 8

Ampliatur, vt nec in temporalib. tantùm, nec in ſpiritualibus ſubſtituere poſſit,Pauin.d.tract.de poteſt. cap. 9

cap. sede vacan. d. par. 2. q. 10. nu. 19. Rebuff. in loco supra citato, nu. 75.

10 Sed quòd Vicarius episcopi aliũ Vicarium substituere possit ad causas temporales, tenet Vant. dicto tit. de null. sent. ex defec. iurisd. ord. numero 25.

Cuius sententiæ non possum acquiescere, tanquàm referenti se ad Rotam decis. 378. & 350. quæ hoc non dicit in libro meo.

11 Secundò ampliatur, etiam si mandatum speciale habeat ad substituendum. Nam regulariter ex solo mandato speciali alium Vicarium constituere non poterit, Rota dicta decis. 378. num. 2. post Host. in cap. 1. de off. Vic. in 6. vbi latè hoc differit Gemin. num. 11. firmat idem Aufre. ad Tolos. decis. 36. Put. dicta decisio. 168. nume. 1. Mill. in ver. Vicarius episcopi, & est communis opinio, teste Paris. d. cons. 80. num. 15.

12 Tertiò, ampliatur, etiam in Vicario generali capituli sede vacante tam in spiritualibus, quàm etiam in temporalibus, qui nec solo mandato, & commissione capituli, alium Vicarium constituere poterit, etiam in spiritualibus tantùm, Pauin. dicto tracta. de potesta. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 19. post Goffred. Io. And. Archid. Innoc. & communiter omnes sic relati in clementi. 2. de rescrip.

13 Quartò ampliatur idem in Vicario, siue Locumtenente legati, qui alium Vicarium creare non potest, Franc. Marc. q. Delphin. 117. nu. 16. parte 2. per tex. in d. cap. clericos, cum ibi not. de offi. Vic.

Quintò ampliatur, vt nec etiam dare possit œconomũ, nisi adsit mandatũ speciale, Lap. alle. 8. vbi apost.

14 Mandos. in ver. œconomum, Felin. cap. quoniam, in fine, post Butr. ibi relatum, extra de off. ord.

15 Primò declaratur, nisi in mandato fuissent verba illa inserta, videlicet, damus potestatem substituendi alium, quem nos Vicarium cum eadem potestate substituimus, Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vica. Arch. num. 77. post Doct. quos citat in c. 1. de offic. Vicar. in sexto, Melill. de præced. Vicar. cap. 1. num. 14. Tunc enim ea ratione substituere posset, quia censetur Vicarius substitutus ab ipso Domino, secundum Doct. superius allegatos, firmat Fran. Marc. d. q. Delph. 317. num. 2. par. 1. Pauin. in d. trac. de potesta. cap. sede vacan. d. quæst. num. 20.

Secundò declaratur, vbi crearet

16 Vicarium ad certos actus, seu ad aliquam speciem actuum, quia tunc etiam sine speciali mandato episcopi posset substituere, Innoc. post glo. & Archid. in dicto cap. 1. de offi. vic. lib. 6. Pauin. d. q. 10. num. 21. & ante illum Bal. in l. aliquando, num. 3. ff. de offi. procons. Cucc. d. tit. de vic. episc. nu. 41. Capic. decis. 151. Vant. de nullit. tit. de null. ex def. iurisd. ord. nu. 25. Et ideò volunt generales Vicarios creare posse in eorum diœcesibus vicarios foraneos, & ita vidi sæpe obseruari.

Tertio declaratur, nisi adsit neces-

17 saria causa substituendi, vel propter absentiam, aut infirmitatem, vel si ad modicum tempus substituatur, vel adsit consuetudo: tunc enim aliũ vicarium substituere poterit, vbi adsit.

sit mandatum speciale, Butr. in dicto capit. clericos, num. 1. & 3. vbi dicit substituere posse per modicum, & non frequenter, Host. in d. cap. 1. Ancar. num. 2. Gemin. num. 6. Fran. col. 1. in glo. in ver. ipsius: Dicens, ita de consuetudine probata seruari, Cardin. in clem. vnica, colu. antepenult. circa finem, num. 20. de offic. vicar. glo. & Doct. in clem. 1. in ver. locorũ, de regula. Ioan. And. in cap. cum ex eo, §. porrò, de elect. in 6. Abb. in d. cap. clericos, Fel. in c. G. perpetuus, num. 3. de fide instru. Bal. in d. l. aliquando, num. 1. in 2. opp. Rota dicta decis. 4. aliàs 378. num. 2. vbi Papaz. in apostil. num. 4. Mill. in ver. Vicar. episcopi, post Rom. cons. 371. sic per Mil. citatum, Guido Papæ, deci. 374. num. 6. Put. d. decis. 168. num. 2. lib. 1. Rota decis. manuscrip. 170. libro 2. Paul. de potesta. cap. sede vac. dicta q. 10. num. 21. Bertran. cons. 117. col. 3. num. 5. vol. 2. Paris. dicto cons. 80. num. 15. & seq. Pet. Ruyz Maur. decis. Lituanica 4. inserta post decisio. Pede. num. 382. post Ripam in trac. de peste, parte 2. num. 147. Vasq. de controuers. illustr. cap. 31. nume. 21. Cucc. dicto titu. de Vicar. num. 41. cum seq.

18 Extenditur hæc declaratio, vt credendum sit Vicario asserenti causam absentiæ, Franc. Marc. d. q. 317. per not. per glo. & alios in cap. pastoralis, in princ. ff. de off. deleg.

19 Secundò extenditur etiam ad Vicarium foraneum episcopi datum in vna parte diœcesis ad causarum vniuersitatem, quia subdelegare causam vnam non prohibetur, non tamẽ subdelegare poterit causarum vniuersitatem, glo. in cap. cum causam, in ver. delegatus, in fine, de appella. Bart. in l. 1. ff. quis, & à quo, Fel. in c. super quæstionum, §. si verò, nu. 17. vers. tertiò fallit, extra de offi. deleg. post Host. & Imol. ibi citatos.

20 Subdeclaratur supradicta tertia declaratio, vt non possit delegare laico causas criminales, etiam insimul cum clerico, nec etiam coniugato, & est communis opinio, teste Ripa in cap. decernimus, num. 5. in fine, extra de iud. & ibidem Dec. nu. 10. Rolan. cons. 4. nume. 4. in primo, Clarius in prac. crim. §. fi. q. 41. ver. quæro nunquid, & vers. seq. & dixi supra, lib. 1. q. 31. vbi vide.

21 Quartò declaratur in his, quæ sũt iurisdictionis contentiosæ, non autẽ voluntariæ, in quibus Vicarius Vicarium dare potest, But. in c. 3. num. 2. extra de off. Archipresb. Io. à Turrecrema. in c. perlectis, §. hi sunt, nu. 6. distin. 25.

22 Quintò declaratur, vbi Vicarius vellet committere alicui vices suas in modum delegationis, quia tunc causas alteri delegare non prohibetur, glo. Inno. Archid. & alij in d. c. 1. in ver. ipsius, de offi. vic. in 6. cum cæteris adductis supra in secunda declaratione, Franc. in ca. si delegatus, in vltimo not. de off. deleg. in 6. post Rotam decis. 3. aliàs 350. eo. titu. de off. vic. in nouis, vbi Papaz. in apost. num. 6. Soc. in d. l. more, num. 23. ff. de iurisdic. omn. iud. Bero. in rub. nu. 2. extra de off. deleg.

23 Subdeclaratur, nisi Vicarius esset in illa causa delegatus, quia illã subdelegare non posset, nisi adesset mãdatum speciale, Rot. d. decis. 4. aliàs

378.

378. num.8. vbi Papaz. post Io. And. in cap. is cui, de off. deleg. lib. 6. Fel. in cap. super quæstionum, §. si verò, num. 17. vers. tertiò fallit, extra de offi. delega. Put. decis. 436. Rota decis. manuscrip. 139. 2.

24 Alias etiam possem adferre declarationes, quibus officialis deseruire potest per substitutum, quas cumulatè refert post alios Caraui. ritu. 3. nu. 20. & 21. & ego prætereo, ne videar extra cancellos vicarij episcopalis prosilire, vos ad loca remittés, vbi materiæ pertractantur.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius substitutus à vicario habente facultatem substituendi, exequi potest commissa Vicario substituenti.*

2 *Et literas delegatas vicario super liquidatione fructuum.*

QVAESTIO LXVII.

VBi autem Vicarius substitutus fuerit à Vicario habente facultatem substituendi, poterit etiam e-
1 xequi commissa eidem Vicario substituenti, & incœpta per illum perficere, Papaz. in annot. ad Rotam decis. 1. aliàs 47. nu. 3. tit. de off. vic. in no. dicens, ita fuisse decisum in causa Ceneten. canonicatus, & præbendæ coram Domino Vestano, & idem in alia apost. ad Rot. decis. 4. aliàs 378.
2 in fi. eo. tit. & alias substitutum in Vicariatu à Vicario, qui habebat ab episcopo potestatem substituendi, posse exequi literas delegatas Vicario super liquidatione fructuum, resolutum fuisse in vna Senen. canonicatus, & præbendæ coram domino Romano die 25. Octobris 1546. testatur Put. decis. Rot. 487. li. 2. ex Dec. in capit. quoniàm, Abb. 3. notab. de offi. deleg. firmat Peregr. decis. Rotæ manuscript. 150. lib. 2. & decisio. 31. Dicens, quòd Vicarius delegatus ad fructuum liquidationem, potest aliū substituere nomine episcopi, & substitutus poterit liquidare.

SVMMARIVM.

1 *Substitutus, siue Locumtenens Vicarij poterit alterum subdelegare ad recipiendum iuramentum, & examen testium.*

QVAESTIO LXVIII.

PRout etiam iste Vicarius substitutus, siue Locumtenens Vicarij,
1 poterit alterum subdelegare ad recipiendum iuramentum, & examen testium, vbi erit iustè deputatus, Put. decis. Rotæ 169. numer. 5. in primo libro.

SVMMARIVM.

1 *Substitutus, siue Locumtenens Vicarij, potest constituere procuratorem.*

QVAESTIO LXIX.

NEc non procuratorem consti-
1 tuere, Tolos. decis. 36. vbi Aufrer. in annot.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus confirmat Abbates, & Priores, Archiepiscopus Episcopos, Patriarcha Archiepiscopos.*

2 *Vicarius Episcopi non potest confirmare Prælatos sine speciali mandato.*

Al

At contra, num. 3.
Ampliatur, nu. 6.
Declaratur, nu. 7. 8. & 9.
4 *Capitulũ sede vacante potest confirmare, licèt non possit conferre beneficia.*
5 *Confirmare esse de lege iurisdictionis.*

QVAESTIO LXX.

At maiora prosequendo, quæ sunt de lege iurisdictionis, quæ spectat ad episcopum confirmare Abbates, & Priores sibi subiectos, non exemptos, ad Archiepiscopum Episcopos, ad Primatem, siue Pa-
1 triarchã Archiepiscopos, c. nullus, el primo, 17. q. 7. c. cum ex iniuncto, in fine, de hære. c. si abbatem, de ele. lib. 6. c. cum venerabilis, & c. significauerunt de excep. cap. fin. 64. distin. c. cum dilecti extra de elect. c. bonæ, el primo, ca. propter, eodem titu. & ibi Docto. cap. non debet, §. si autem, & cap. seq. 65. dist. cap. si inter. 6. q. 4. cap. placet, c. si Archiepiscopus, vbi Abb. & alij, & cap. 89. vbi etiam Abb. num. 1. & seq. extra de temp. ordin. Abb. in cap. 1. in fin. post Host. extra de supplen. neglig. prælat. latè scribit Rebuf. in pract. benefi. tit. forma Vica. Archi. num. 32. & seq.

Quæro igitur, an Vicarius generalis Episcopi, confirmare possit Abbates, Priores, & alios non exemptos subditos Episcopi, & Vicarius Archiepiscopi Episcopos, Vicarius ve-
2 rò Primatis, siue Patriarchæ, Archiepiscopos. Et videntur huiusmodi cõfirmationes requirere speciale mandatum, secundum Doc. in c. fi. de off. Vic. lib. 6. Rebuf. in pract. benef. tit. forma Vic. Archiep. num. 33. Franc. Marc. q. Delph. 548. num. 1. parte 2. & de confirmatione cuiusdam electionis canonicæ facta per Vicarium de mandato Episcopi, Calder. cons. 1. quem refert & sequitur, Pauin. tract. de pot. capituli sede vacante, secunda parte princip. quæst. 4. in sexto, Cucc. Insti. iur. cano. de Vicar. episc. num. 120.

3 Sed quòd prædictæ confirmationes non requirant de necessitate mãdatum speciale, & perfici possint per Vicarios memoratos, probat glo. in cap. fin. in ver. non possunt, vbi Ioan. And. & Ancara, in vltima quæst. Gemin. num. 8. Franc. colu. 2. vers. sed quæritur primò, de offi. Vic. in 6. Io. de Selua in tract. de benef. par. 2. q. 14. num. 7. hanc eandem sententiam sequitur pro Vicario Episcopi Andegauensis, qui Abbatem electum confirmauit, Fran. Marc. modò sibi contrarius, q. Delph. num. 1184. numer. 10. & q. seq. num. 3. par. 1. & q. 1. 363. vbi loquitur de Vicario episcopi Valentiæ, qui Præpositũ dictæ Ciuitatis confirmauit, firmat Nicol. Mill. in reper. in vers. Vicarius Episcopi, post Federic. tract. de permut. quæst. 26.

Mouentur ea ratione, quia aliud est conferre beneficium, de quo tex. in dicto cap. fin. & aliud est confirmare, & huiusmodi differẽtiam probat tex. sic citatus in c. 1. de institu. lib. 6. c. ex frequentibus extra eodem, & c. cum olim, extra de maio. & obed. Vbi deuoluitur ad capitulum sede
4 vacante potestas confirmandi, licèt non deoluatur potestas conferendi beneficia; eandem differentiam probat

bat Archidia. in dicto cap. fin. dicēs, quòd confirmatio Prælatorum non est donatio, sed necessitas, non autē liberalitas. Quibus etiam suffragatur hæc ratio mea. Nam confirmare est de lege iurisdictionis, Calder.
5 conf. 200. de elect. quem citauit Gemin. in d. cap. fin. nume. 8. Rauin. de offic. & pot. cap. sede vacan. 2. parte princ. q. 2. num. 2. in ver. confirmare, Feder. de Sen. tract. de permut. q. 26. Nicol. Mill. in reper. in vers. iurisdictionalis est actus, Lancellott. Insti. iur. cano. de elect. confirmat. §. final.

Quæ verò sunt de lege iurisdictionis, transeunt in Vicarium Episcopi, vt scripsi supra hoc eodem libro, q. 57. meritò etiam confirmandi potestas.

6 Ampliatur, vt prędictæ confirmationes expediri possint à superiore, etiam extra diœcesim, Gemin. in d. c. fi. num. 8. ad finem.

7 Declaratur hæc ampliatio, vbi cōfirmatio fieret sine iudicio contradictorio, sed ex sola informatione superioris de electo, secus si in contradictorio: nam tunc fieri non posset extra diœcesim, Ancar. in dicto cap. fin. in fine, Gemin. num. 8. ad finem, post Io. Andr. & Archidia. relatos, & Franc. col. 2. versi. & primò quæritur.

8 Secundò principaliter declaratur, vbi Vicarius haberet plenum mandatum cum expressione aliquot specialium, & clausula, quod omnia facere possit quæ Episcopus, siue Archiepiscopus, vel Patriarcha, etiam si mandatum exigant speciale, Ancara. Gemin. & Franc. in præcitato c. fi. in fin. glo. in ver. non possunt.

9 Extenditur declaratio, etiam si Archiepiscopus extaret in remotis, Ancar. Gemin. & Franc. in locis iam adductis.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi beneficia conferre non potest sine mandato speciali, & qualis sit forma mandati, num. 2.*

Ampliatur, num. 3. 4. cum seq. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. cum sequ. 24.

Declaratur, num. 25. 26. 27.

6 *Baldi auctoritas est grandis.*

12 *Beneficium curatum quando coram Vicario Episcopi dimitti possit.*

13 *Capitulum sede vacante recipere potest quamlibet resignationē.*

18 *Conferendi potestas quæ comprehendat.*

20 *Donare qui non potest, ita nec potest donanti consentire.*

21 *Capitulum sine consensu Episcopi quando non possit conferre.*

22 *Vicarius non potest consentire collationi, etiam Episcopo præsente.*

At contra, num. 23.

Auctor sequitur negatiuam, numero eod.

24 *Vicarius Episcopi non potest constituere pensionem, nisi sibi fuerit specialiter concessum.*

28 *Prouisionis verbum est latum.*

QVAESTIO LXXI.

Licet autem Vicarius Episcopi cōfirmare possit, sicut iā superius scriptum fuit: non tamen potest conferre

1 ferre beneficia sine speciali mandato, cap. fin. vbi Canonistæ, de off. vic. in 6. Bal. in l. aliquando, num. 8. ff. de off. proconf. Rota decis. 7. aliàs 371. num. 1. tit. de offi. Vica. in no. Rom. cons. 330. nume. 5. Vbi Mandos. in apost. Soc. cons. 260. num. 17. Bertac. de episc. par. 6. num. 13. lib. 4. Mill. in reper. in ver. vicarius episc. Bertrand. cons. 166. numer. 3. in 9. Dec. cons. 128. col. fin. vers. 2. nu. 3. Couar. lib. 3. var. resol. cap. 20. nu. 7. Rolan. cons. 47. num. 19. vol. 1. Gaspar Caball. in add. ad const. Ægid. lib. 3. ca. 17. num. 2. Formam vero mandati

2 ad beneficia conferendum ponit Io. And. in c. deliberatione, §. prohibemus, de offi. deleg. in 6. vbi glo. recitat cautelam, quam sequitur Franc. Marc. q. 995. num. 4. parte prima, Cucc. Inst. iur. cano. de Vicar. episc. num. 78. lib. 2.

3 Primò ampliatur supradicta conclusio etiam in Vicarijs capituli sede vacante, Pauin. de potest. cap. sede vacan. 2. par. q. 10. nu. 32. Rebuff. in pract. benefi. tit. forma Vicar. Archid. num. 62.

4 Secundò ampliatur etiam in Vicarijs Episcopi Cardinalibus, siue ab aliquo, siue etiam à Papa cõstitutis, quia beneficia conferre nõ possunt, nisi eisdem à Papa data sit potestas, Gemin. in cap. fin. num. 8. ad finem, Franc. in vlt. notab. & in fine primæ quæstionis, post Bald. in l. aliquando, circa finem, ff. de off. proconf. & alios citatos per eum, & Bal. refert Barba. in tract. de Card. leg. à lat. in prælud. num. 4. vbi dicit esse menti tenendum tanquam mirabile dictum, & magnam esse ampliationem, quia

5 sæpenumero Papa constituit Cardinalem Vicarium, Pauin. in dicto tract. de off. & potest. cap. sede vacan. dicta quæst. num. 39. & latius comprobat Rebuf. in pract. benefic. titu. forma Vicar. Arch. nume. 61. 64. & num. 70.

6 Sed contrariam sententiam tenet Barbat. tract. de Card. leg. à lat. in prælud. num. 4. Dicens contra Bal. in dicta l. aliquando, quod licèt auctoritas tanti Doctoris grandis sit, veritas tamen est in contrarium, & inconuincibiliter probatur hoc modo: Vicarius dicitur etiam legatus, l. Vicarius, ff. de legat. Specul. tit. de off. leg. in princip.

Sed legatus Cardinalis conferre potest beneficia, cap. 1. de offi. legat. in sexto, ergo etiam Vicarius episcopi Cardinalis. Et quia collatio beneficiorum competit Cardinali legato magis gratia honoris, & prærogatiuæ, quàm legationis, d. cap. 1. ergo ratione huiusmodi prærogatiuæ poterit etiam conferre Vicarius Episcopi Cardinalis.

7 Sed opinionem Barbat. credo periculosam, cum velit cum Bal. concurrere in d. l. aliquando, & illam cõfutat Rebuf. d. tit. forma Vic. Arch. num. 65. cum seq. & ad tex. in d. l. vicarius, respondet, quòd loquitur de alio legato, quàm de illo habente auctoritatem conferendi beneficia, quorum collatio soli legato de latere conceditur, d. c. 1. vbi glo. & Doc. & ideò ab vno legato ad alium longè diuersum non est inferendum, vulgatis regulis.

Prout etiam respondetur, quòd ille tex. mandat Vicario alieni muneris

neris suscipere legationem, & ideò non erit ibi legatus ante susceptã legationem, sicut nec Cardinalis Vicarius erit legatus quo ad beneficiorũ collationẽ ante susceptam legationẽ collationem, & sic ante susceptũ mãdatum in collatione beneficiorũ requisitum, per tex. in d.c.fi.de off. Vic. in 6. ergo videtur mandatum requisitum, & posse in contrarium retorqueri tex. in d.l. Vicarius.

Minus obstat, quòd collatio beneficiorum magis competat legato Cardinali gratia honoris, & praerogatiuae, quàm legationis. Quia respõdetur, quòd soli Cardinali non com-
8 petit collatio beneficiorum, nec etiã quando est Vicarius, sine mandato speciali, d.c.fi. sed statim, quòd est legatus à latere, d.c.1. de off.leg.in 6. & ideò vbi non erit legatus, non poterit conferre beneficia. l.4. §. toties. ff.de dam.infec.cum similibus.

9 Tertio ampliatur etiã si Vicarius potestatem haberet recipiendi resignationes beneficiorum causa permutationis, vel simpliciter, quia non poterit conferre beneficia resignata absque speciali mandato conferẽdi, Rot.deci.5.aliàs 397.n.2.& 3.in nouis, vbi etiam sub dubio reliquit, nisi specialis conferendi cõmissio distinctè fieret post factam resignationẽ, & decis.1.aliàs 288.in antiq. vbi dicit istam opinionẽ communiter teneri in Rota, Cald. cons. 3. firmat Gem.in c.fi.n.10.de off.vic.in 6. quã-
10 uis arguat in contrariũ, prout Rota d.decis.5.aliàs 397.vbi apost.Papaz. Io. de Selua tract. de benefic. par.2. q.14.nu 9.Staphil.de lit.grat.& iust. sub c. de var.mod. vac. fol.69. vers. quapropter reiecta ista conclusione, Fel.in ca.auditis, col.6.n.13.de praescr.Rom.consi.330.nu.5.vbi Mãdos. in apost.Rolan. consil. 47. nu. 20. in primo, Franc.Marc.q.Delphin.86.n. 2.par.1.Vin.Carroc.in repe. reg. cũ quid prohibetur, nu.18.de reg.iur.in 6.tomo 6.Cucc.Inst.iur. can. de vic. epis.num.83 post Bellame.decis.94. Mant.consi.38.post nume.10.& ita scio fuisse in Rota iudicatũ, teste Io. Pau.in decis.manuscript. Et ideò ad
11 cautelam inseri debet in Vicariatu, quòd Episcopus dedit facultatẽ recipiendi resignationes, & beneficia resignata conferẽdi, vt docet Rebuf. d.tit.for.Vic. Arch. nu.176. Quãuis
12 aliàs coram Vicario Episcopalis iurisdictionis dimitti posse beneficiũ curatum per eos, qui volunt alia incompatibilia obtinere, dicat Pau.de pot.cap.sede vac.1.par.princ. q.12. nu.22.per extrauag.Io.22.execrabilis, §. caeterum, & par.2.q.2.nu.13.& seq. quamlibet resignationem posse recipere capitulũ sede vacante, tanquam iurisdictionis voluntariae.

13 Quarto ampliatur, vt sine speciali mãdato conferendi non possit recipere renũciationes, & expedire per-
14 mutationes beneficiorum, Calder. cõsi.7.de rer.permut. consi.4 de off. vic.& cons.3.de renunc. Vbi ampliat tam in beneficijs collatiuis, quàm in electiuis, & praesentatiuis, quia licèt in istis confirmet ex mandato generali, non potest tamen recipere renũciationem, nec alienationem facere, firmat Moh.decis. Rot.323. Cucc.d. tit. de vic.epis.nu.82.& hanc sententiã, quòd Vicarius Episcopi nõ possit expedire permutationes benefi-

N ciorum,

ciorum, cōmunem dicit Gam. in repet. c. licèt, de rerū permut. nu. 101. tomo 5. post hæc scripta visus.

Quintò ampliatur, vt etiam bene-
15 ficia deuoluta, quæ per capitulū sede vacante conferri possunt, nō possit cōferre Vicarius episcopi sine speciali cōmissione, vt not. Nicol. Mil. in reper. in verbo, vicarius, post Pet. Moret. in cap. fin. de offic. vic. in 6.

Sextò ampliatur, vt nec etiam instituere possit sine speciali mandato
16 Vicarium perpetuum in ecclesia, Iacob. Put. decis. Rotæ 239. in princip. libro secundo, dicens ita fuisse resolutum in vna Mediolanen. secunda Martij 1545.

Septimò ampliatur, etiam si Vicarius haberet potestatem eligendi, & præsentandi cū clausula, & alia ma-
17 iora faciēdi, quia adhuc Vicarius nō poterit conferre beneficia, Paris. cōsilio quadragesimoprimo, in principio, volumine quarto, Rebuff. in dicto titu. forma Vicar. Archid. nu. 51. & sequen. post Bertrand. cons. 133. colum. 1. in secundo, secundum antiquam impressionem, Gemin. in capit. cum illis, §. cum autem, de præben. in sexto, per illum textum: vbi dicitur, quòd vnus specialis modus alium non comprehendit, & c. susceptum, de rescri. eodem libro sexto, & nihil maius videtur potestate cōferendi per rub. vt benef. eccles. sine
18 dimi. confer. Nam comprehendit institutionem, præsentationem, & quamlibet aliam prouisionem, Rebuff. in tracta. de collatio. in concord. §. statuimus, in verbo, conferatur, reprobata opinione Castrē. consilio 261. venerabilis, quæstione secunda, volumine 1. qui tenet cōtrarium. firmat Cucc. Institutio. iur. cano. de Vicar. epis. num. 74.

19 Octauo ampliatur, vt nec etiam Vicarius consentire possit collationi absque speciali mādato, Ioan. de Selua tracta. de benefi. parte secunda, quæst. 14. num. 10. post Feder. consil. 259. Rebuff. in dicto titu. forma Vic. Arch. nu. 90. cum seq. Fel. in vi ex parte, col. 3. post num. 1. versi. 2. per id quod notat Feder. extra, de cōst. ea ratione simili, quia qui non po-
20 test donare, ita nec donanti consentire. l. creditor. C. de donat. inter uir. & vx. l. cum quis. ff. de reg. iur. Tiraquel. qui multa similia congerit in tract. de l. connub. in vltima l. glo. 3. Quia qui consentit donanti, rem ipsam donare videtur. l. quæ dotis, vbi Bal. colu. 3. ff. sol. ma. l. si liqueat, vbi Bal. in 20. no. C. de inoff. donat. ergo eodem modo cōsentiens collationi, conferre dicitur, quod Vicarius facere non potest sine speciali mandato, dicto c. fi. de offi. Vica. lib. 6.

Et ideò si Canonici conferre tenebātur cum Episcopi consensu, Capitulum sine consensu Episcopi cōfer-
21 re nō poterit. c. vnico. §. fi. ne sede vacan. lib. 6. c. si pro te, de rescrip. vbi gl. in ver. assensu. l. fi. C. de contrah. emp. plenè Matterett. tract. de elect. in 12. q. fol. 75. Cucc. Insti. iur. can. de Vica. nu. 85.

22 Extenditur supradicta ampliatio, vt nec etiam consentire possit collationi Vicarius, etiā Episcopo absente, dicto c. vnic. §. fi. ne sede vac. in 6. Feder. consi. 264. nu. 1. Bertac. de episco. lib. 4. par. 6. titu. de Vica. epis. nu. 16. licèt hoc sub dubio relinquat Rebuff.

buff.dicto tit. forma Vica.Arch.nu. 93.& seq.Fel.in dicto.c.ex parte,colum.3.post numerum primum,versi. secundò respondeo,Roma.sing.700. Io.de Selua tracta.de benef.per.2.q. 14.num.10.Cucc.Inst.iur.can.de vica.episc.nu.85.

23 Sed contrarium probat Archi. in c.Reati.63.disti.dicēs, se ita de facto obtinuisse in Romana curia, nēpe, quòd sufficit consensus Vicarij, Episcopo absente, in electione Prælati, quem etiam refert & sequitur, Rebuff.tracta.nominat.q.14.nu.16. post Bal. in capitulo,cū venerabilis, de consuet.Nico.Pigno. in apost.ad Rom.d.sing.700.post Fel.& alios ibi citatos.

Non tamē recederem ab opinione præcedēti,cum Archid. loquatur de consensu electionis,diuerso a cōsensu collationis,cum nihil maius videatur potestate conferendi, vt supra dictum fuit in fine septimæ ampliationis, & dixi etiā supra hoc eodem li. q.30.vbi vide.

24 Nedò ampliatur, vt minus possit constituere pensionem, nisi hoc sibi fuisset ab Episcopo specialiter concessum,Bero.consi.18.nu.10.vol.1.

25 Primò declaratur,vt nō procedat in Vicarijs Episcoporum, à summo Pontifice cōstitutis,quia isti possunt conferre beneficia,etiā sine mandato Episcopi,respondit Oldra. consi. 208.nu.3.per tex.à cōtrario sensu in c.Ecclesiæ cathedrali, de supplē.neglig.prælat.li.6.sequitur.Rebuf.trac. nominat.q.8.nu.27. Quod tamē verū putarē ego,vbi adesset summi Pōtificis mādatum, vt dixi supra, in 2. ampliatione,ad quam me refero.

26 Extēditur huiusmodi declaratio, vt Vicario Apostolico episcopatus dirigi possint nominationes, vt debeat nominatis & graduatis prouidere,sicut Episcopus, Rebuf. tract. nominat.quæst.8. nu.27. Vbi verum intelligit, quando Episcopo & eius Vicario copulatiuè diriguntur.

27 Secundò declaratur, nisi Vicario data esset potestas prouidēdi ad beneficia, tunc enim beneficia poterit conferre,Rebuf.dicto titu.forma Vicar. Arch.nu.50.& in trac.de collat. in concord.§. prefatique ordinarij, in versi. prouisionē, ea ratione,quia

28 verbum prouisionis est latum,glo.in clem.fi.de elect. Cucc.Inst.iur.cano. de Vic.epis. nu.75. cum seq.

SVMMARIVM.

1 *Mandatū Vicarij ad conferendū beneficia,qualiter accipiatur.*

2 *Mandatum Vicarij ad conferendum beneficia,quando se extendat ad ea,quæ Episcopus cōferre potest, auctoritate Apostolica,vel alia speciali.*

QVAESTIO LXXII.

Illud autem censeo aduertendū, quòd mandatū Vicarij ad conferendum beneficia procedit in beneficijs spectantibus ad collationem ipsius Episcopi iure ordinario, non autem se extendit ad ea, quæ Episcopus cōferre potest,auctoritate Apostolica,vt in casu clem.vnicæ,de supplen.neglig. prælat. scribit Rebuf.in pract.benef.tit.forma Vic. Arch.nu. 98. dicēs,in instrumento Vicariatus hæc verba esse conscribenda,videlicet: Damus potestatem conferendi

2 beneficia, quæ nos iure ordinario cõferre possumus, & etiam omnia alia, quæ iure deuoluto, auctoritate Apostolica, vel quauis alia potestate, à iure cõmuni, vel speciali nobis concessa: vel dicitur, qualitercunque, vel quomodocũque, seu quomodolibet spectantia. Faciunt in proposito, quæ scripsi supra, q. 36. plura congerit in materia collationis beneficiorum deuolutorum ad Episcopũ Pauin. in tract. de pot. cap. sede vac. 1. par. prin. q. 2. à nu. 1. vsque, ad 11. firmat Cucc. Inst. iur. can. de Vic. ep. nu. 79. cum seq.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi ex speciali mãdato conferendi non potest conferre beneficia de nouo creata, nisi exprimatur in mãdato talis singularis facultas.*

QVAESTIO LXXIII.

RVrsus ex mandato speciali conferendi non poterit Vicarius Episcopi conferre beneficia de nouo creata, nisi in litteris Vicariatus
1 exprimatur talis singularis facultas cle. si. iuncta glo. in ver. tibi, de rescrip. Rebuf. in pract. benef. ti. forma Vic. Archid. num. 124. Dicens se vidisse apponi hanc clausulam: damus potestatem conferendi dignitates, & quæcunque beneficia, etiã de nouo creanda, quæcunque, qualiacunque, & quantacunque.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius habens facultatem conferendi beneficia, quamdiu episcopus absit, conferre nõ potest Episcopo præsente. Declaratur, num. 3.*
2 *Episcopus præsumitur præsens.*

QVAESTIO LXXIIII.

ET si Vicario data erit facultas conferendi beneficia, quamdiu Episcopum abesse contigerit, is nun-
1 quã præsente Episcopo poterit conferre, c. si delegatus, de offi. deleg. in 6. c. antiqua, de priuil. Ioan. de Selua tract. de benef. 3. par. q. 14. col. pen. Rebuf. in pract. benef. tit. forma vic. Arch. nu. 235. & seq. subdens, quòd per eum, qui habebit collationem ab huiusmodi Vicario, erit probanda absentia Episcopi tempore dictæ collationis, tum quia est suæ inten-
2 tionis fundamentum, tum etiam quia præsumitur præsens Episcopus, vt consuluit Bertand. consi. 2. viso processu, col. 4. num. 17. volum. 4. & ponit Cucc. Inst. iur. cano. de Vica. epis. num. 102. sed quòd valeat collatio, si Vicarius ignorauit præsentiam Episcopi, docet Rebuf. in rep. c. postulasti, extra de cler. excom. min. nu. 341. in 4.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi, habens potestatem conferendi beneficia affecta graduatis, & nominatis, vel vacantia in mensibus illi præstitutis, nõ poterit alia cõferre. Declaratur, nu. 2.*

QVAESTIO LXXV.

ET si etiam Vicario data fuerit potestas conferendi beneficia
1 affecta graduatis, & nominatis, vel vacantia in mẽsibus illi præstitutis, non

non poterit nec alia, nec alijs conferre, cum non debeat fines mandati, & Vicariatus excedere, c. cui de non sacerdotali, de præben. lib. 6. Rebuf. in pract. benef. titu. forma Vica. Arch. num. 237. Paris. consil. 40. in prin. vol. 4. Cucc. Instit. iur. cano. de Vic. episc. num. 103.

2 Declaratur, nisi dictum sit, quòd conferat clericis beneficiatis, quia ex eo non prohibetur conferre non beneficiatis, Paris. d. cons. 40. nu. 11. ea ratione, quia expressio eorum, quæ tacitè insunt, nihil operatur, l. 3. ff. de leg. 1. l. conditiones, ff. de condi. & demonstr.

SVMMARIVM.

1 Vicarius Episcopi ex mandato speciali non potest conferre beneficia vacantia in curia, etiã post mensem.

Declaratur, nu. 2. & 3.

QVAESTIO LXXVI.

ET minus ex mandato speciali poterit Vicarius conferre beneficia vacantia in curia, etiam post mẽ
1 sem, nisi specialiter exprimatur in mandato, Archid. in ca. statutum, in fine, de præben. lib. 6. Franc. Marc. q. Delph. 996. num. 4. par. 1.

2 Declaratur, ante factam collationem, secus si sit collatio facta, quia sustineretur, licèt non esset ista specialis potestas expressa, Io. And. in d. c. statutum, vbi etiam Franc. Marc. q. Delph. 996. num. 4.

3 Secundò declaratur, nisi Episcopus esset absens, quia eo præsente, non potest per alium conferre, dicto capitulo statutum, ibi, tantummodo per se ipsos, cum gloss. ibi, ad finem.

SVMMARIVM.

1 Vicarius Episcopi non potest conferre beneficia reseruata Papæ, etiam si fuerit deputatus Vicarius à Papa ad conferendum beneficia reseruata, siue affecta.

QVAESTIO LXXVII.

SIcut nec etiam conferre poterit
1 beneficia reseruata Papæ, etiam si fuerit aliàs à Papa deputatus Vicarius ad conferendum beneficia reseruata, siue affecta, vt in regu. Cancell. 14. reseruat, & declarat Mandos. ibi in comment. q. 6. in fi.

SVMMARIVM.

1 Subuicarius Episcopi non potest beneficia conferre.

Declaratur, num. 2.

3 Certum etiam dicitur per relationem ad aliud.

QVAESTIO LXXVIII.

NEc substitutus à Vicario, qui habet generalem potestatem substituendi, conferre poterit bene-
1 ficia, vt respondit Paris. cons. 80. nu. 17. & seq. vbi ampliat, etiam si Episcopus substituerit Vicario aliquem loco sui, per tex. in c. fin. de offi. Vic. lib. 6. & ne maiora transeant in subuicarium, quàm in vicarium, contra regulas omnes; & contra dicta Bal. in l. aliquando, ff. de off. procons.

2 Declaratur, nisi subuicarius fuerit substitutus cum potestate conferendi, vel cum simili potestate, quia

N 3 tunc

tunc poterit conferre, sicut potest Vicarius ex mandato speciali, Paris. d.cons.80.num.17. cum seq. Rebuff. in pract.benef. tit. forma Vic.Arch. nu.79.& tract. nominat. q.8. nu. 28. Ea ratione, quia censetur substitutus cum eadem speciali potestate, habita relatione ad ipsam, & paria sunt certum exprimere, vel se ad certum referre, l.ait Prætor, §.1.ff.de re iud. l.vbi autem, §.qui vero, ff.de verbo. oblig.cap.tibi, qui. de rescript.in 6.
3 Nam certum dicitur etiam per relationem ad aliud, l.certum, vbi Doct. ff.si cert.petat.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus non tenetur stare Vicarÿ collationi facta contra formam mandati.*

2 *Vicarius si nulliter conferat beneficia, tenetur ad damna, & expensas, & ad conferendum aliud beneficium.*

QVAESTIO LXXIX.

1 Illud verò certi iuris est, quòd si Vicarius contulerit contra formã mandati, non tenetur Episcopus stare illi collationi, arg. l.diligenter, ff. manda. c. dilecta, extra de rescript. Rebuff.in prac.benef. titu.de Vicar. epis. num.4. referens, ita consuluisse
2 Domi.cons.114. Et num. 41. subdit Vicarium teneri illi, cui confert ad damna, & expensas, & aliud ei beneficium conferre, per tex.in cap.inter cætera, vbi Doct. extra de præben.

SVMMARIVM.

1 *Possidens beneficium 30. annis, dicitur acquisiuisse possessionem, licèt collatio facta sit per Vicarium assertum.*

QVÆSTIO LXXX.

1 Crediderim tamen, quando prouisus possideret beneficium 30. annis, tunc fuisse acquisitam possessionem conferendi, licèt collatio fieret per assertum Vicarium, teste Moh. decis. Rot. 225. in codicibus manuscriptis.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi ex speciali mãdato conferendi beneficia, potest conferre dignitates.*

2 *Beneficiorum appellatione veniũt etiam dignitates.*

3 *Procurator datus ad acceptandũ beneficia, poterit etiam acceptare dignitates.*

QVÆSTIO LXXXI.

1 Sed an Vicarius generalis Episcopi ex mandato speciali conferendi beneficia possit etiam conferre, & dignitates? Et posse scribit Gemi. in c.fin.num.11.Franc.in vlt.not. de offic.Vic.lib.6.Lap. alleg.84. nu.10. vbi latè Mandos. in apost. in ver. a. 2
Rota decis.7.alias 437. & decisio.8. alias 580.eodem titu.in antiq.de offic.Vicar.& alibi Abb.in cap.fina.de concess.præb.Fel.in ca.causam, quæ, num.14.de rescr. Staphil.de lit.grat. & iust.fol.60.rub.de modo & forma impetr.vers.circa tertium principale, num.3.sub cap.dignitatis quando includatur, in litt. benef. Io.de Selua trac.de benef.q.55.par.3. Rebuff. in pract.benef.titu.quid sit benef.num. 11.& tit.forma Vica.Arch.nu.112.

Franc.

Franc. Marc. q. 995, nu. 2. & 4. par. 1. Cucc. Insti. iur. cano. de Vicar. episc. nu. 91. ea ratione, quia appellatio-
2 ne beneficiorum veniunt etiam dignitates, cum non sit materia ambitiosa, c. tua, de ver. sig. ca. dudū, vbi Io. And. de præben. latè Mandos. in apost. ad Lap. dicta alleg. 84 & quia
3 procurator datus ad acceptandum beneficia, poterit etiam acceptare dignitates, teste Fel. in ca. postulasti, col. 16. de rescrip. sequitur Rebuf. in loco supra allegato, subdens nihilominus tutius esse exprimere in Vicariatu etiam dignitates.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi ex speciali mādato conferendi, potest conferre curata beneficia, officia, capellas, & alia munera ecclesiastica.*

2 *Procurator constitutus ad acceptandum beneficia, poterit acceptare beneficia curata.*

QVÆSTIO LXXXII.

Amplius etiam Vicarium Episcopi conferre posse prębendas ex speciali mandato conferendi be-
1 neficia, nec non beneficia curata, officia, capellas, & alia ecclesiastica munera, siue beneficia, scribunt Feli. in cap. causam quæ, nu. 14. extra de rescrip. Staphil. de litt. grat. & iust. fol. 60. vers. vtrum, iuncto præcedenti vers. secus autem, Rebuff. in pract. benef. tit. quid sit beneficium, num. 11. & forma Vic. Arch. num. 116. & seq. Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. episc. num. 91. Licèt enim curata beneficia non veniant in prouisione, nisi de ipsis mentio fiat, cap. cum in illis, de præben. lib. 6. Tamen quia hoc est fauorabile, ideo ampliandum, cap. dudum, & cap. is cui, de præben. lib. 6. Sic etiam procurator constitutus ad
2 acceptandum beneficia, poterit etiā acceptare curata, teste Imo. in cap. accedens, col. 2. de præben. Staphil. de litt. grat. rub. de modo & forma impetr. vers. prædicta tamen.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi ex mandato speciali conferendi poterit commendare.*

Declaratur, num. 2.

QVÆSTIO LXXXIII.

Sicut etiam potest Vicar. episcopi commendare ex mandato spe-
1 ciali conferendi, Rebuf. in pract. benef. tit. forma Vica. Arch. num. 119. ea ratione, quia plus est conferre, quàm commendare, cap. nemo, de elect. lib. 6. & cui licet quod est plus, non potest quod minus est non licere, reg. cui licet, de regu. iur. in 6. firmat in specie Cucc. Instit. iur. cano. de Vic. episc. num. 92.
2 Declaratur, vt non procedat in Vicario speciali dato ad conferendum, quia iste non poterit commendare, Gemin. in d. c. nemo, de elect. lib. 6. quem sequitur Fel. in ca. auditis, num. 12. extra de præscr. Rebuf. in loco iam citato, num. 120. Franc. Marc. q. 904. par. 1.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi, habens facultatem conferendi beneficia, poterit conferre etiam ea, quæ va-*

carunt ante datam facultatem.
Non autem ea, quæ post datam facultatem fuerunt erecta, nu. 3.
2 *Mandatum Parochianis, non extenditur ad non deuolutas causas tempore constitutionis.*

QVAESTIO LXXXIV.

1 FVit etiam resolutum in Rota, Vicarium Episcopi habentem facultatem conferendi beneficia, posse cõferre etiam illa, quæ vacarunt ante datam facultatem, teste Caput. decis. 368. lib. 1.

Est enim huiusmodi prouisio fauorabilis, & ideò amplianda, vt dixi supra, q. 82.

2 Licèt aliàs non soleat mandatum extendi, nisi ad deuoluta tempore constitutionis, Bellamer. decis. 470. & 625. quem refert Vant. tract. de null. titu. de null. sent. ex defe. mand. num. 99. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. num. 101. vbi Vicarius conferre non potest beneficia erecta, & constituta post mandatum ei factum.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius habens facultatem ab Episcopo conferendi omnia beneficia, dicitur etiam habere facultatem prouidendi de illis, quæ Episcopus habet in personam suam.*
Declaratur, num. 2.

QVAESTIO LXXXV.

1 RVrsus facultatem datam Vicario per Episcopum conferendi omnia beneficia, præstare quoque facultatem prouidendi de his, quæ Episcopus habet in personam suam, tradit Put. decis. 94. lib. 1. Dicens, ità fuisse factum in vna Salamantina.

2 Quod tamen declarat, quando Episcopus illis renunciasset in manibus superioris, non autem Vicarij.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi habens potestatem conferendi beneficia, potest etiam conferre in mense alternatiua.*
2 *Paulus Alberus Romanus vtriusque signaturæ Referendarius Archiepiscopus Ragusiæ.*

QVAESTIO LXXXVI.

1 ET vlterius Vicarium Episcopi, habentem potestatem conferendi beneficia, posse etiam conferre in mense alternatiuæ; licèt de alternatiua nulla mentio fiat in Vicariatu, latè comprobat Put. decis. 488. lib. 2. dicens, ita fuisse resolutum in causa Portugalliæ, de Galeros, & tradit Than. decis. Rot. 23. & aliàs hoc idẽ audiui Romæ comprobatum ab Illustri admodum, & Reuerendissimo Domino Paulo Albero vtriusque 2 signaturæ Referendario, nunc Archiepiscopo Ragusiæ, & Domino meo colendissimo, cuius doctrinam, assiduosque in legali philosophia labores, vitæque ac morum honestatem semper venerabor.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius ex mandato speciali Episcopi potest conferre beneficia, etiam Episcopo præsente.*
Declaratur, nu. 3.
Ad Vicarium recurri potest in omnibus causis tam præsente Episcopo, quàm absente.

QVAE-

QVAESTIO LXXXVII.

1 Nec non etiam ex mandato speciali Vicarius potest conferre beneficia, etiam episcopo præsente, Boer. decis. 347. num. 6. Nam ad illum in omnibus recurri potest, episcopo præsente, quemadmodum absente, Io. And. in add. ad Specul. titu. de off. Vic. Gemin. c. licet, num. 1. 2. Franc. col. 2. vers. in ea. glo. in fi. regulariter, Io. Picard. inter cons. Menoc. 52. num. 95. & seq. vol. 1.

2 Declaratur, nisi vicario data fuerit facultas conferendi beneficia, quamdiu episcopum abesse contigerit. Quia præsente episcopo conferre non poterit, vt dixi supra, q. 74.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius ex mandato speciali episcopi dicitur conferre beneficia, tanquam delegatus, siue commissarius, non tanquam ordinarius.*

2 *Appellatur à collatione beneficij facta à Vicario ad episcopum, non autem ad alium superiorem.*

QVAESTIO LXXXVIII.

1 Vbi autem Vicarius generalis episcopi ex mandato speciali beneficia confert, non dicitur illa conferre tanquam ordinarius, sed tanquam delegatus, seu specialis commissarius, Rota decis. 7. aliàs 371. numero 2. & ibi Papaz. apost. in litera A. tit. de off. Vic. in no. post Fel. in c. licet, colu. 1. de offic. ord. Pauin. de offic. & potest. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 31. Paris. cons. 80. nu. 13. in 4. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. num. 112.

2 Et ideò, si contigerit appellari à dicta collatione, appelletur ad episcopum, non autem ad alium superiorem, Rota, Pauin. & Paris. in locis superius adductis, post Gemin. Fran. & alios, in c. 2. de off. Vic. in 6. colum. penul. vers. item si episcopus, Nicol. Mil. in repert. in versic. Vicarius episcopi, Cucc. d. tit. de Vic. episc. numero 113.

SVMMARIVM.

1 *Collatio beneficij à Canonico facta Vicario Episcopi, spectantis ad collationem Episcopi, & Capituli, quando valeat.*

QVAESTIO LXXXIX.

1 Licèt autem capitulum sine consensu episcopi conferre non possit, vbi canonici teneantur conferre cum episcopi cõsensu, vt dixi supra, q. 71. nu. 21. tamen quando Vicarius, vti canonicus, prouideret de beneficio spectante ad collationem episcopi, & capituli, valeret collatio, teste Put. decis. 15. de præben.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus non potest committere collationem beneficiorum Vicario non habenti administrationem temporalium.*

QVAESTIO XC.

1 Illud etiam vidi notari per Doct. episcopum nõ posse committere beneficiorum collationem Vicario, qui non habet administrationem temporalium, vt per Nicol. Mill. in reper.

reper. in ver. Vicarius episcopi, post Rom. in loco per eundem Mill. citato.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius ex mandato speciali conferendi non potest conferre beneficia episcopo, illum constituenti.*

Declaratur, num. 3.

2 *Conferre beneficia sibi ipsi est prohibitum.*

4 *Vicarij, & Commissarij Apostolici in dies per Papam deputantur in episcopatibus, propter inhabilitatem, & impedimentum Episcoporum.*

QVAESTIO XCI.

Non tamen ex speciali mandato
1 conferendi Vicarius episcopi poterit conferre episcopo, qui illum constituit, secundum Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vica. Arch. num. 8 2. & 84. & in tract. de nominat. q. 8. nu. 28. & rub. de collat. §. præfatiq; ordinarij, in ver. conferre, in concord. Franciæ. Cum enim Vicarius conferat beneficia vice episcopi, collato beneficio in episcopum, diceretur episcopus sibi ipsi conferre, quod est
2 prohibitum, Abb. in c. fina. extra de instit. Felin. post alios, in c. sané, el 2. num. 4. extra de offic. delega. Papaz. in apost. ad Rot. decis. 4. alias, 378. num. 7. tit. de offi. Vica. in no. Pauin. de off. & potest. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 5. nu. 9.
3 Declaratur, nisi vicarius episcopi creatus esset apostolica auctoritate, quia tunc episcopo poterit conferre, Rebuf. d. titu. forma Vica. Archi. nume. 83. Quod notandum est pro vicarijs, & commissarijs apostolicis,
4 qui in dies in episcopatibus per Papam deputantur, propter episcoporum inhabilitatem, & impedimentum, de quibus Quint. Mandos. in reg. Cancel. 24. de malè promotis, q. 6. num. 13. & idem Rebuff. in tract. de nominat. q. 8. num. 28. & rub. de collat. §. præfatique ordinarij, in ver. conferre, in concord. Franciæ, vbi refert, quod Regnicolæ hoc non seruant, ne episcopi omnia beneficia in diœcesi sibi retineant.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi non potest sibi ipsi conferre beneficia.*

2 *Substitutus Vicarij conferre potest beneficia Vicario substituenti, habenti substituendi potestatem, & nu. 3.*

4 *Substitutus Vicarij capit auctoritatem ab episcopo.*

QVAESTIO XCII.

Vnde ex præmissis nec Vicarius
1 poterit sibi ipsi conferre, prohibitus ex tex. in c. fin. extra de instit. & c. per vestras, extra de iure patro. cum adductis per Pauin. de potesta. cap. sede vacan. 2. par. q. 5. num. 19.
2 Declaratur, vt non procedat in substituto Vicarij, qui conferre potest Vicario substituenti, tanquam à Domino substitutus, Rebuff. dicto ti. forma vic. Arch. nu. 27.

Quod tamen improbat Pauin. d. q. 5. num. 9. iuribus per eum citatis. Quibus responderi potest ex dictis per Rebuff. tract. de nominat. qu. 8.
3 nu. 28. Vbi probat, quòd substitutus vica-

vicarij habentis potestatem substituendi, potest vicario conferre, quia substitutus non capit auctoritatem à Vicario, sed ab Episcopo, c. non indiscretè, extra de procur. & idem Rebuff. rub. de collat. §. præfatique ordinarij, vers. conferre in concord.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus, qui dedit Vicario potestatem conferendi beneficia, ante Vicarium conferre potest, & num. 4.*

2 *Papa maiorem sibi retinet potestatem, quàm concedat.*

3 *Vicarius censetur reuocatus ab episcopo, quo ad collationem beneficij ab episcopo factam.*

QVAESTIO XCIII.

Porrò episcopus, qui dedit Vicario potestatem conferendi beneficia, ante eumdem Vicarium poterit conferre, text. cum glo. in c. constitutus, extra de concess. præben. Quia maiorem, sibi retinuit potestatem, quàm concesserit, vt in Papa est tex. in c. dudum, de præben. lib. 6. & de episcopo tradit Gemin. in c. licèt, num. 6. in fin. de off. Vica. in 6. Bald. in l. sed si hac, §. semper, in fin. ff. de in ius vocan. Fel. in cap. cum olim, el secundo, in princ. extra de offic. deleg. Bertac. de epis. lib. 4. par. 6. tit. de Vic. episc. num. 3. & par. 5. nume. 32. Franc. Marc. quæst. Delph. 421. num. 3. & 4. par. 1. Ioan. Picard. inter cons. Menoc. 52. num. 18. cum seq. vol. 1. Prout etiam, quià per collationem episcopi censetur Vicarius reuocatus, quo ad illam collationem, Cald. cons. 11. rub. de off. Vic. quem sequitur Rebuff. qui hanc partem defendit in pract. benef. titu. forma Vicar. Arch. num. 122. Fel. in cap. ex parte decani, num. 16. in fi. extra de rescr. post Alber. in l. sæpe, in fin. ff. de offi. præs. Vbi dicit, quòd si episcopus cõferat ante eum, cui commisit vices suas in conferendo, valet collatio episcopi per l. iudicium soluitur, ff. de iudi. subdens, ita Romæ fuisse iudicatum contra Guid. de Suzar. firmat Boer. decis. 347. num. 10. & Ioan. de Selua, tract. de benefic. par. 3. qu. 16. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Collatio beneficij facta ab episcopo præfertur collationi Vicarij, & num. 2.*

Ampliatur, num. 3. 4.

Declaratur, num. 5. 6. & 8.

5 *Possidentis beneficia melior est conditio, quàm prouisi.*

7 *Literæ priuatæ episcopi, in quibus committitur collatio beneficiorum vacantium in fauorem certæ personæ, non valent in præiudicium collationis factæ per Vicarium.*

QVAESTIO XCIV.

Qvid autem si Episcopus, & Vicarius conferant eadem die? quæ nam collatio præfertur? Et præferri collationem episcopi, tamquã maiorem, collationi Vicarij, probat 1 text. in cap. si à sede, de præben. lib. 6. cap. dudum, eod. tit. Et quia collatio episcopi præcessisse præsumitur, 2 Calder. cons. 2. sub rub. de offic. Vic. Fel. in cap. ex parte decani, num. 16. in fin. extra de rescr. Ias. in l. 1. num.

6. ff.

6.ff. sol.mat. firmat Boer. decis.347. num.10.post Alber.de Rosar.in l.sæpe audiui Cæsarem,in fin. ff.de offic. præs.Fran.Marc.quæst. Delph.1199. num.2.par.1. Io.de Selua, tract. de benef.par.3.quæst.15. nu.17. & par. 2. quæst.15.num.30. Rebuff.in prac. benefic. tit. de rescript. ad beneficia vac. num. 40. & forma Vicar. Arch. num.123.vbi num.121. extendit,etiã si collatio fiat ab episcopo extra diœcesim,& in tract. nominat. quæst.14. num. 64. & plenè in tracta. de pacif. possess.limita.17. Franc.Marc.q.99. nume. 2. par. 1. post Franc. in c. si à sede, Menoc. quamuis de prædictis non faciat mentionem,tract. de arb. iud. lib.1. casu 48. numer.17. Cucc. Insti.iur.cano.de Vic.epis. nu.95.

3 Ampliatur,etiam si episcopus cõtulerit beneficium extra diœcesim, eo die quo vicarius intrat,Calder.d. cons.11. Cæsar Lambert.in tract. de Iurepatron. secundo lib. tertia par. q.art.3. Couar.lib.3. var.resol. cap. 20.num.8.in fine,Cucc.Insti.iur.can. de vic.epis. nu.97.

4 Ampliatur etiam in capitulo, & vicario eius sede vacante,quia si conferant eadem die, collatio capituli præualebit,Paul. de pot. capituli sede vacan.secunda par. princip.num. 21. post Calder. dicto cons.11.tit.de offi.Vica.

5 Declaratur,nisi prouisus à vicario possessionem accepisset ante prouisum ab episcopo, quia tunc melior est conditio possidentis,d.cap.si à sede,Rebuf. d.tit.de rescrip. ad benef. vacant.nu.30. & in tit. forma Vicar. Archiep.num.213. Dicens, ita fuisse visum Senatui Parisiensi, & scripsisse in tract.de pacif. possess. nume.297. versi.quartò etiam procedit, scribit multa in proposito Ias. dicta l.1. nu. 6. sequitur March.d. quæst. Delph. 999. nu. 3. Cucc.Instit. iur.cano. de Vic.epis. nu.94.

6 Declaratur, vbi æquo iure procederent ambæ collationes, secus si in collatione vicarij adesset dies,& hora,& in illa episcopi dies tantùm, vt in simili concursu collationum Papę, & ordinarij,differendo concludit Ias. in d.l.1. num. 6. in fin. Vbi dicit hanc opinionem esse veriorem, & credere ita Romæ fuisse obtentum, ea ratione,quia collatio Vicarij habet tempus magis determinatum.

7 Vnde aliàs decisum fuit in Rota, q literæ priuatæ episcopi,in quibus cõmittitur Vicario collatio beneficiorum vacantiũ in fauorem certæ personæ,non valeant in præiudiciũ collationis factæ per Vicarium virtute potestatis eidem prius datæ per episcopum,teste Achil.decis.216.

8 Tertiò declaratur,vbi primò prouisus à Vicario non acceptasset, q2 ad episcopum potestas reuertitur,c. si compromissarius,de elect.lib.6.Rebuf. dicto titu. forma vica. Archiep. num.445.

Quartò declaratur in duabus institutionibus factis à Vicario,& Episcopo, quia præfertur præsentatio

9 facta episcopo, quando Vicarius nõ habebat ius instituendi,Card. cle. 1. q.9. de iure patro.quem refert & sequitur Rolan.cons.47.nu.85. lib.1.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius non potest cognoscere de viribus collationis facta ab Episcopo.*

QVAE-

QVAESTIO XCV.

ET cum maior sit collatio episcopi, quàm vicarij, vt visum fuit
1 supra, non poterit de viribus collationis factæ ab episcopo idem Vicarius cognoscere, vt respondit Bero. conf. 14. nu. 6. vol. 1. ea ratione, quia inferior factum superioris rescindere non potest, c. cum venissent, extra de instit. cap. vt nostrum, extra de appell.

SVMMARIVM.

Collatio beneficij facta à Vicario episcopi excommunicati, interdicti, vel suspensi, an teneat.

QVAESTIO XCVI.

QVid etiam si episcopus sit excommunicatus, interdictus, vel suspensus, an interim Vicarius conferre possit, & valeat eius collatio? Dicam infra lib. 3. q. 17. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Collatio beneficij facta à Vicario episcopi reuocato, an teneat, remissiue.*

QVAESTIO XCVII.

ET quid etiam si Vicarius reuocatus fuerit, an valeat collatio?
1 Dicam infra, libro 3. quæst. 36. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Conferentes indignis, subiacent multis pœnis, & quibus, remissiue.*

2 *Episcopus an sit priuatus potestate conferendi, si eius vicarius beneficium indigno contulerit, remissiue.*

QVAESTIO XCVIII.

ET quoniã conferentes indignis,
1 multis pœnis subiacent, quas recenset Rebuf. in pract. benef. titu.
2 pœnæ collat. indig. conferen. per to. quæro etiam, si Vicarius indigno contulerit, an episcopus sit priuatus potestate conferendi? Dicam infra, lib. 3. q. 37. per to. Vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius si beneficium contulerit indigno, an possit digno conferre, remissiue.*

QVAESTIO XCIX.

SEd quid è conuerso, si Vicarius in
1 digno contulerit, an possit digno conferre? Dicam infra, lib. 3. quæst. 38. Vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Idoneus ad beneficia, quis.*

2 *Collatio beneficij irrita est, nisi fiat dignis personis, & habilibus.*

3 *Collator qua pœna puniendus, si conferat indignis.*

QVAESTIO C.

SEd nec illud est in proposito negligendum, quòd si in Vicariatu dictum fuerit, vt conferatur idoneis,
1 intelligitur de idoneis, moribus, sciẽtia, & ætate, c. cum in cunctis, extra de elect. Paris. conf. 40. col. 2. vol. 4. Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vica. Arch. nu. 87. Ego autem credo, quòd irrita sit collatio beneficiorum, præsertim

2 fertim non habentium curam animarum, & prouifio nifi fiat perfonis dignis, & habilibus, quamuis dictum non fuerit, quòd Vicarius conferat idoneis, iuxta conftitutionem Alex. III. in c. quia nonnulli, de cler. non ref. c. licèt canon. de elect. in 6. Et col
3 lator aliter conferens pœna conftitutionis concilij venit puniendus, ca pit. graue nimis, extra de præben. Concil. Trident. cap. 3. feff. 7. in decreto de reform.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius epifcopi non prohibetur conferre beneficiatis propter illa verba vicariatus: quòd conconferat idoneis.*
Declaratur, num. 2.

QVAESTIO CI.

1 NEc ex illis verbis appofitis in Vicarium, nempe quòd conferat idoneis, Vicarius epifcopi prohibetur conferre beneficiatis, vt con fuluit Parif. conf. 40. nume. 9. & feq. volum. 4.

2 Quod tamen verum non puto, vbi fieret collatio beneficiatis aliorum beneficiorum curatorum, vel aliàs incompatibilium, per text. in c. de multis, vbi Doctò. extra de præben. Concil. Trid. c. 4. & feq. feff. 7. in decreto de reform.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius habens mandatum fpeciale ab epifcopo conferendi beneficia, non poterit extra diœcefim conferre.*
Contra, num. 4.
Ampliatur, nu. 7. & 8.
Declaratur, nu. 7. 9. & 10.
2 *Ordinarius iurifdictionem voluntariam extra territorium exercere non prohibetur.*
3 *Vicarius, vel Locumtenens ordinarij inferioris à Principe, non poteft voluntariam iurifdictionem exercere extra territoriũ.*
5 *Intellectus c. ftatutum, de praben. lib. 6.*

QVAESTIO CII.

SEd nec ea quæftio contemnenda eft, an Vicarius epifcopi, cui da-
1 ta fuit poteftas conferendi beneficia, conferre poffit extra diœcefim, an verò in diœcefi tantùm, in qua negatiuam partem tenuit Bal. in l. 2. num. 1. ff. de offic. proconf. quem refert Boer. decif. 30. num. 1. Franc. in c. cum in generali, in vltimo not. de offic. Vic. in 6. Franc. Marc. q. Delph. 117. in fine, par. 2. arg. tex. in c. ftatutum, de præben. in 6. cum concordantibus, adductis fupra, d. q. 117. Et
2 quia licèt ordinarius voluntariam iurifdictionem poffit exercere extra diœcefim, & territorium, per glo. & Canoniftæ, in c. nouit, extra de offic. lega. Alex. Caftrenf. & alij, in l. fi. ff. de iurifd. omn. iud. tamen Vicarius, vel Locumtenens ordinarij inferio-
3 ris à Principe, id non poteft, Bar. in l. cunctos populos, C. de fum. Trin. & fide Catho. quem refert, & fequitur Bald. in d. l. 2. num. 1. Franc. in dicto cap. cum in generali, qui inferunt ex eo Vicarium epifcopi tanquam Vicarium ordinarij non poffe exercere iurifdictionem extra diœcefim, firmat Franc. Marc. d. q. 117. in fi.
4 Sed affirmatiuam probauerunt, Rota

Rota decis. 2. tit. de offic. Vic. in vlt. Bisig. Boer. dicta q. 30. nu. 6. post Gemin. in dicto capit. cum in generali, num. 10. Rebuf. in prac. benef. tit. for. Vic. Arch. num. 227. post Ioan. de Selua in tract. de benefi. 3. par. q. 40. & idem Rebuf. tract. nominat. q. 14. n. 65. Ripa in tract. de peste, fol. 150. vers. sed ego, sic relatus in apost. ad Rotam, dicta decis. 2. Lambert. in tract. de iure patro. art. 6. 2. q. princi. par. 2. lib. 2. fol. 281. Pauin. de potest. cap. sede vacan. 2. par. q. 1. nume. 7. Menoc. de arbit. iud. lib. 1. q. 43. num. 19. Couar. lib. 3. var. resol. cap. 20. num. 8. Cucc. Inst. iur. cano. de vica. episc. num. 98.

Mouentur, quia Vicarius episcopi est ordinarius, qui exercere potest ea, quæ sunt voluntariæ iurisdictionis extra territorium, secundum Canonistas, in d. c. nouit, & Legistas, in d. l. fina.

Non obstat tex. in d. c. statutum,
5 tum quia loquitur specialiter de beneficijs in Curia vacantibus, & quia recenset factum, & illa verba tex. in eorum diœcesibus existentibus, non prohibent huiusmodi collationẽ extra diœcesim, vt firmat Boer. dicta q. 30. num. 6. Nec aduersatur ea ratio, quòd Vicarius Ordinarij nõ possit exercere actus voluntariæ iurisdictionis extra diœcesim: quia Vicarius episcopi ordinarius est, vt scripsi supra, quæst. 55. vbi vide. Et ideò non solùm nõ prohibetur, sed potest exercere actus voluntariæ iurisdictionis extra diœcesim, sicut episcopus, vt dixi etiam in dicta quæst.

6 Ampliatur, vt etiam episcopus cõmittere possit Vicario alterius episcopi in alia diœces. residenti beneficiorum collationem, Rota decis. 7. alias 371. num. 3. tit. de offic. Vic. in no. vbi num. 4. & 8. firmat Papaz. in apost. ad Rot. secundum nouam impressionem.

7 Declaratur hæc ampliatio, vbi cõsensus non solum committentis, sed etiam commissarij, & partium interueniat, Rota dicta decis. 7. & ibi Papaz. in apost.

8 Secundò ampliatur, vt etiam extra diœcesim vicarius recipere possit insinuationes, nominationes, & gradus, cum sint voluntariæ iurisdictionis, Boerius dicta quæst. 7. nu. 7. post Ioan. de Sel. in tract. de benef. in 2. part. quæst. 14. colum. 2. ante fin. Corset. in tract. de potest. regul. 80. Barbat. in c. nouit, num. 17. cum seq. de off. lega.

9 Declaratur, vt non procedat in beneficijs vacantibus in curia, Gemin. in d. cap. fin. ad fin. Franc. in d. cap. statutum, col. 3. vers. in glo. fina. Boer. dicta quæst. 30. num. 6. Rebuff. in pract. benef. titu. forma Vic. Arch. num. 229. Couar. lib. 3. var. resolut. cap. 20. nu. 9. vers. cæterum, Cucc. d. tit. de vic. epis. nu. 99.

10 Secundò declaratur, quando episcopus limitauit vicario potestatem conferendi beneficia diœcesis in ciuitate, & diœcesi, quia extra illam potestas conferendi non extenditur, Rebuf. dicto titu. forma vica. Arch. num. 229. Cucc. d. titu. de vic. episc. num. 100.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi aliquid recipere prohibentur pro collationibus beneficiorum.*

2 *Sena-*

2 *Senatus Parisiensis decreto permissum est vicarijs Episcoporũ aureum tantum recipere pro collationibus beneficiorum.*

3 *Episcopi, siue eorum vicarij prohibentur etiam oblatum sponte, recipere pro literis dimissorijs, aut testimonialibus, vel eorum sigillo.*

QVAESTIO CIII.

1 ET licèt episcopis prohibitum sit, aliquid recipere pro beneficiorum collationibus, c. 1. c. non satis, extra de simon. Rebuf. pract. benef. titu. benef. quot mod. acqu. Paul. Fusc. episc. Sarnen. tracta. de visit. & reg. eccles. c. 32. nu. 8. lib. 1. vbi prohibitum esse dicit, aliquid accipere ex pacto, aut consuetudine pro collationibus beneficiorum, institutionibus, præsentationibus, nominationibus, electionibus, aut quouis titulo prouisionis, per decretum Concil. Trid. 14. sess. 24. de reformat. Refert
2 tamen in d. loco Rebuff. decreto Senatus permissum esse Vicarijs pro collatione beneficij aureum tãtùm, & non plus recipere, firmat idem Carun. de pub. concu. §. quia verò.
3 Porrò aliud dicendum in literis dimissorijs, aut testimonialibus, pro quibus, nec pro sigillo, nec aliqua alia causa, aliquid, etiam sponte oblatum, recipere licet. 1. quæst. 1. quasi per totam, & ca. de ordinationibus, Concil. Trid. cap. primo, sess. 21. de reformat.

SVMMARIVM.

1 *Insinuationes nominatorum ad beneficia, quibus fiant.*

2 *Vicarius Episcopi recipere potest insinuationes nominatorum ad beneficia, Episcopo absente, vel impedito.*

Ampliatur, num. 3.

4 *Insinuatio nominatorum ad beneficia, facta vicario, ligat Episcopum.*

5 *Præsens, quis dicatur.*

QVAESTIO CIV.

1 CVmque fiant insinuationes nominatorum ad collationem beneficiorum illis, ad quos spectat collatio, de quibus latiore folio scribit Rebuff. tract. nominat. quæst. 14. per tot. & num. 58. Ideò quæro, an Vica-
2 rio episcopi huiusmodi insinuationes fieri possint; & posse vbi episcopus esset absens, vel impeditus, latè comprobat Rebuff. d. q. 14. num. 59.
3 cum seq. Vbi ampliat, vt in absentia Vicariorũ fieri possint officialibus, vel assessoribus, vel Prioribus claustralibus, aut superioribus, ordinatio. Reg. ar. 9. rub. des gradues simples, & ex dictis per glo. & Doct. in clem. vn. in ver. diœcesanis, de foro compet. & num. 69. comprobat huiusmodi exhibitionem Vicario fa-
4 ctam ligare Episcopum in tantum, quòd si postea episcopus alteri conferat, collatio non valeat, licèt dicat se ignorare insinuationem Vicario factam, & subdens, num. eod. quòd
5 dicitur præsens, qui est in ciuitate, vel in continentibus ædificijs, iuxta text. in l. qui in continentibus, ff. de verb. sign. firmat idem Rebuff. rubr. de coll. §. teneantur, in vers. aut eorum Vicarijs, in concordan. Franc. & latè Io. de Selu. de benef. par. 2. q. 14. nu. 4. & nu. 6. SVM-

SVMMARIVM.

1 *Mandatum Apostolicum, an vni ex Vicarijs praestare sufficiat, & num. 2.*

QVÆSTIO CV.

1 QVid autem, si plures sunt Vicarij, an vni sufficiat praesentare mandatum Apostolicum, vel insinuare? Et satis esse, vni insinuare, probat Rebuff. in tract. nominationum, quaest. 14. nume. 62. & 64. & rub. de collat. §. teneantur, in verbo, aut eorum Vicarijs, in concord. Franc. Et
2 latè Ioan. de Selua tract. de benefic. par. 2. quaest. 14. num. 11. Vbi declarat verum, quando Vicarij haberent potestatem conferendi in solidum, nec vnius potestas ab altero dependeret.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum Apostolicum Vicario praesentatum, non ligat episcopum absentem, quominus cōferre possit beneficium.*
Contra, num. 2.
Declaratur, num. 3.

QVÆSTIO CVI.

ILlud autem controuerti solet in collatione beneficiorum, an sufficiat praesentare mandatum Apostolicum Vicario episcopi, vt ipsius episcopi manus ligentur in collatione beneficij, ipso episcopo absente. Nā Compostel. in cap. capitulum, in glo.
1 magna, vers. item quid, de rescrip. & Io. And. in c. si soli, de concess. praeb. in 6. tenent non sufficere fieri praesentationem vicario, & quòd si episcopo in remotis agente, fuerit praesentatum mandatum eius Vicario, vel Capitulo, & Episcopus hoc ignorans contulit praebendam primò vacantem, tenet collatio, & si Vicarius haberet speciale mandatum ad conferendum: quia per constitutionem Vicarij non aufertur potestas Episcopo, quin conferat, quando vult, arg. c. dudum, §. nos igitur, & c. quāuis, il secundo, de preben. in 6.
2 Sed contrarium probat Ioan. de Selua in tract. de benefi. par. 2. quaest. 2. num. 4. & 6. Vbi concludit, quòd licèt episcopus absens contulerit beneficium vacans, ignorans insinuationem mandati Apostolici, vel nominationis fuisse factam suo vicario, non valet collatio in praeiudicium nominati, quia episcopus, & vicarius sunt vnum & idem, capit. 2. de consuet. in 6. Quam etiam sententiam
3 declarat, vbi praesentatio fuisset facta vicario in subsidium, quando non posset haberi copia episcopi, tunc enim ipsum episcopum non ligaret, & ita dicit procedere opinionem Ioan. And. in dicto cap. si soli.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus Vicarius alterius Episcopi recipiendo insinuationem nominatorum ad beneficia, in dubio intelligitur recipere tanquam Episcopus, non tanquam Vicarius.*
2 *Insinuatio facta capitulo, cuius canonicus erat Vicarius, quando liget episcopum.*

O QVAE-

QVAESTIO CVII.

SEd quid, si contingat Episcopum esse Vicarium alterius Episcopi, vel Archiepiscopi,& illi fieri insinuationem? Et quidem si non exprima-
1 tur,quòd sit insinuatio tanquam Vicario, vtique intelligetur ei facta tanquam episcopo, & non tanquam vicario,vt comprobat Rebuff.tract. nominat.quæst. 14. num.*66.* & num. *68.* Idem esse probat, si fuerit facta insinuatio capitulo, & vnus canoni-
2 cus erat Vicarius Episcopi,quia per huiusmodi insinuationem capitulo factam non ligatur Episcopus, nisi illi canonico intimatum fuerit, tanquam vicario episcopi, & vlterius asserit,num.*69.* quod satisfactum sit Regno Franciæ, si insinuatio nominationis fiat episcopo vicario alterius episcopi sub duplici qualitate per literas duplicatas, cum per illas solas ita certus sit, ac si duas haberet duplicatas.

SVMMARIVM.

1 Insinuans Vicario Episcopi nominatos ad beneficia, quærere debet instrumentum Vicariatus, aut probare Vicarium communiter reputari.

QVAESTIO CVIII.

PVto tamen aduertendum, quòd is,qui insinuat vicario, quærere
1 debet instrumentum Vicariatus, & si non possit habere instrumentum, probandum est, quòd ille erat habitus, & nominatus Vicarius, & talis communiter reputatus, Rebuf.tract. nominat.q.14. nu.71. & rub. de collat.§.teneantur,ver. aut eorum vicarijs,Cucc.Inst.iur.can.de Vic. episc. num.114.

SVMMARIVM.

1 Regula Cancellariæ,reseruans beneficia eorum, qui sunt familiares, & commensales continui Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium,an reseruare censeatur beneficium Vicarij Cardinalis constituti in Archiepiscopatu,vel Episcopatu.

QVAESTIO CIX.

NVnquid autem,si vicarius Cardinalis in Archiepiscopatu,vel episcopatu constitutus habeat bene-
ficium,illudque vacare contingat, 1
censeatur reseruatum, iuxta regul. Cancell.3. de reseruat. reseruantem beneficia eorum, qui sunt familiares,& commensales continui Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium. Hanc q. proposuit Quint. Mandos. in reg.3. cancell. reseruat.q.19. Vbi differendo casum, tandem concludit,quòd si ille,qui fuit Vicarius cōstitutus, erat prius Cardinalis constituentis familiaris, & continuus commensalis,& tunc talis postea vicarius effectus manet,& ideò eius beneficia vacantia censentur sub hac regula comprehensa. Aut nunquā fuerat in familiaritate, & continua commensalitate Cardinalis, illum vicarium constituentis, & tunc eius beneficia non censentur sub familiaritatis prætextu,& continuæ commensalitatis reseruata, & hanc distinctionem asserit fuisse in Rota seruatam.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Administratio spiritualis consistit etiam in præsentando aliquem ad beneficium iurispatronatus.*
2 *Vicarius Episcopi sine mandato speciali non potest præsentare.*
3 *Præsentatio patroni dicitur donatio.*
4 *Procurator sine speciali mandato domini non potest donare.*
5 *Vicarius habens facultatem præsentandi, non potest se ipsum præsentare.*

QVAESTIO CX.

1 ET quoniam administratio spiritualis consistit etiam in præsentando aliquem ad beneficium iuris patronatus pertinens ad Episcopi præsentationem, secundum Bal.consilio 477. nu. 1. vol... Pauin. de potest.cap.sede vac. 2.par.prin.q.5.nu. 3. Quæro, an Vicarius episcopi pos-
2 sit præsentare;& non posse, nisi adsit mandatum speciale, probat Abb. in c.fi.nu.6. vbi Imo. & alij Canonistæ, extra de concess.præben.Prob.in c.1. de offic.Vic. Rebuf.in pract.benefic. tit.de Vicarijs Archiep. nu.71. cum sequen.post Roch. Cur. in tract. iur. pat. in verbo, honorificum, quæst.5. Pau.de Cittad. in simili tract. 6.par. q. 41. cum sequen. & in simili etiam tract.Lamber.lib.2.par.3.art.5. primæ q. princ. nu. 2. Potest enim præ-
3 sentatio patroni dici donatio, d.c.fi. vbi notat Abb. num.5. Et ideo opus
4 est speciali mandato, c.qui ad agendum,de proc. in 6. glo.ibi,& Docto. l.procurator totorum,l.mandato, ff. eo. l.procuratorem, C. eo.

5 Declaratur,vt non possit Vicarius episcopi, habens facultatem præsentandi,se ipsum præsentare, c.per nostram, extra de iurepatro. Pauin. de offic.& potest.cap.sede vacan.2.par. princ.q. 5. in fine,vbi ampliat, quòd nec substitutus præsentare potest substituentem.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi potest instituere præsentatum, sine speciali mãdato,secundum communem, communiorem, & magis communem.*
At contra,num.4.
Communis ampliatur, nume.17. 19. 20. 21.
Declaratur,nu.22.
2 *Institutio quid.*
3 *Capitulum sede vacante potest instituere præsentatum,nu.14.*
Gerit vices episcopi, non tamen potest conferre beneficia spectantia ad collationem episcopi, num.
5 *Conferre verbum comprehendit institutionem.*
6 *Institutio, & destitutio pertinent ad episcopum.*
7 *Vicarius Episcopi non potest quẽ priuare benefic. sine speciali mandato.*
8 *Dictio, quoquo modo, quot casus excludat.*
9 *Taxatiua, nisi, excludit alios casus præter nominatos.*
10 *Rebuff.intellectus ad cap. ex frequentibus, extra de institu. & Abbatis, & num.seq.*
12 *Couar. intellectus ad idem.*

O 2 13 *Au-*

13 *Auctoris intellectus ad idem.*
15 *Spiritualia facilius dãtur, quàm tollantur.*
16 *Lex noua suppletur per antiqua interpretationem.*
18 *Vicarius Episcopi admittendo præsentatum non dicitur instituere.*

Patroni factum, qui præsentauit clericum Vicario Episcopi, & rogauit illum, vt admitteret, & Vicarius respondit: Placet.

QVAESTIO CXI.

HVic & illa subnecti potest quæstio, apud Canonistas disputabilis. An scilicet vicarius generalis
1 episcopi possit instituere præsentatum. Nam partem affirmatiuam tenuit glo. in c. ex frequentibus, in verbo officialium, extra de institu. glo. in c. fin. in verbo non possunt, & ibi Archidia. Domin. Franc. de offi. Vic. in 6. Io. And. Imo. Abb. & alij in d. c. ex frequentibus, Caiet. in repet. c. fi. col. 13. de elect. in 6. Vbi idem dicit de vicario electi confirmati nondũ consecrati, Rot. decis. 43. Nota, quòd vicarius, in antiq. Roma. sing. 601. Io. de Sel. trac. de benefi. par. 3. quęst. 14. num. 2. Aufrer. ad Capel. Tolosa. quæst. 148. Bellamer. decis. 93. licet Vicar. Stafil. de literis grat. & iustit. fol. 69. Bertach. de episcopo, par. 6. lib. 4. tit. de vic. episc. num. 13. Roch. tract. de iur. patro. in verbo, competens, quæst. 31. & in simili tract. Lambert. qui latè istum articulum examinat, par. 3. arti. 5. prima quæstio. princ. num. 2. Boer. decis. 30. num. 4. Mill. in verbo vic. episc. Lancellot. in §. dissimiles, Insti. iur. cano. de instit. Bertran. cons. 467. nu. 1. in 4. Rolan. cons. 47. num. 45. in primo, Io. Bapt. Ferret. cons. 344. subdens nu. 2. quòd vicarius de necessitate tenetur instituere, Couar. lib. 3. var. resolu. c. 20. num. 7. Gaspar Cabal. in add. ad cõstitu. Ægidian. lib. 3. c. 17. num. 2. & hæc est communis opinio, communior, & magis communis, vt attestantur Lamber. Ro. & alij relati per Couar. in loco præcitato, & Rola. dicto cons. 47. nu. 45. Cucc. Inst. iur. can. de Vic. epis. nu. 87. Mouentur omnes ex tex. in d. c. ex frequentibus circa principium, quem singularem dicit Aufrer. d. q. 148. Vbi summus Pontifex detestatur quandam prauam consuetudinem, ꝙ clerici recipiant ecclesiastica beneficia sine consensu episcoporum, vel officialium suorũ, qui hoc de iure possunt: & sic officiales episcopi de iure possunt transferre ius, & conferre titulum ecclesiastici beneficij in clericos. Nihil enim aliud refert ille consensus ad beneficia recipienda, nisi quandã translationem iuris, & tituli à superiore
2 factam, & consequenter institutionem, vt declarant Doct. ibi, & Abb. in auctoritate, eo. tit. nu. 7. post glo. in c. 1. de reg. iur. in 6. Roma. d. sing. 601. qui dicit casum d. c. ex frequentibus, esse rotundum.

Secundò argumentãtur Doct. hoc modo: Capitulũ sede vacante potest
3 instituere, c. 1. vbi Doct. de institu. in 6. sed capit. sede vacante gerit vices epi, glo. in cap. vnico in 2. notab. de maiorit. & obed. in 6. Innoc. in cap. eam te, vbi Dec. num. 7. extra de rescrip. ergo etiam Vicarius episcopi, qui eius vices gerit.

Sed

Sed contrariam sententiam, quòd Vicarius generalis episcopi sine mādato speciali non possit instituere, tenuerunt, Card. in clem. 2. quæst. 8. de iu. patro. & Imol. ibi circa fi. versicu. sed quid si clericus, quos ita refert in hanc partem Rolan. d. consil. 47. numer. 21. & hanc opinionem sequentib. Rebuff. in pract. benefic. de Vica. Archiep. num. 126. cum plurib. sequitur Roch. in tracta. de iure patro. in ver. competens, prout illum refert Lambert. in simili tracta. lib. 2. par. tertia, artic. 5. prima quæst. princi. num. 2.

Mouentur ex tex. in c. fi. de offic. vica. in 6. Vbi vicarius episcopi non potest conferre beneficia sine specia-
5 li mandato, ergo nec instituere poterit, quia verbum, conferre, comprehendit etiam institutionem, Rub. vt ecclesiasti. benefic. sine diminut. confirm. Abb. in cap. auctoritate, num. 8. extra de insti.

Secundò adducebat Rebuff. in lo-
6 co præallegato hanc rationem: Institutio, & destitutio, tamquam correlatiua pertinent ad episcopum, cap. cum ex iniuncto, vbi Abb. nu. 3. extra de hæret. Abb. in c. conquerente, nu. 2. extra de off. ord. Sed vicarius episcopi non potest quem destituere, &
7 priuare benef. ex generali commissione, c. licèt, vbi glo. Ancar. Domin. Franc. & alij de off. vic. in 6. cap. 1. in ver. episcopos, de capell. monac. in 6. Ancar. cons. 60. nu. 1. ergo nec instituere, arguendo à correlatiuis, secundum reg. l. fin. C. de ind. vid. tollen.

Tertiò præter scribentes adduco tex. in c. 13. sess. 14. apud Cōcil. Trid. in decreto de reforma. Vbi patrono non licet quoquo modo præsentare aliquem ad beneficia sui iuris patronatus, nisi episcopo loci ordinario, ad quem institutio ipsius beneficij pertinet, ergo nō licebit vicario præsentare, & per consequens non poterit vicarius instituere, maximè per
8 dictionem illam, quoquo modo, quæ includit omnes casus similes, dissimiles, æquales, & maiores expressis, & indirectos, vt respondit Io. Ceph. cons. 149. nu. 15. & 53. num. 22. & 76.
9 num. 16. & 121. num. 1. lib. 1. Et per illam taxatiuam, nisi, quæ alios excludere videtur, l. qui aliena, §. libertos, ff. de neg. gest. ca. si duo, de procur. in 6. cum concordantibus citatis per Crauet. cons. 155. nu. 1.

Ad contraria, quæ superius allegata sunt, & primò ad tex. in dicto cap. ex frequentibus, respondetur, quòd ibi dicitur secundum Abb. nu. 8. pos-
10 se clericos institui ab officialib. episcopi, qui hoc de iure possunt, & sic ab illis, qui habent speciale mandatum, non autem ab alijs, ponderando illud relatiuum, qui, quod restringit secundum Bar. in l. omnes populi, ff. de iust. & iu. quasi quòd illi episcoporum Vicarij possint instituere, quibus de iure est permissum: & ideò cum non permittatur, nisi habentibus mandatum speciale, vt dixi supra, non infertur necessariò, quòd illis hoc sit permissum ex generali commissione.

Secundò respondetur ex intentione Rebuff. in loco superius allegato, quòd ille text. damnat. clericos, qui
11 ecclesiastica beneficia recipiunt sine consensu episcopi, vel officialiū suo-

ram, qui de iure possunt, ex quo consensu non infertur necessariò auctoritas instituendi, quia potest intelligi de alia prouisione, quàm institutionis, vt de collatione, cum tex. se non restringat tantùm ad institutionem.

12 Vel & tertiò potest intelligi text. in d. c. ex frequentibus, de institutione; quæ non confert titulum beneficij, sed habenti iam illum, ex intentione Couar. in d. c. 20. num. 7. vel vicario episcopi dat auctoritatem administrandi curam animarum, iuxta tex. in cap. 1. de capell. monac. in 6. Quia vicarius generalis episcopi absque speciali commissione potest habenti beneficium, vel eius vicario, auctoritatem hanc exercendi curam animarum impartiri, secũdum Imol. & alios communiter in d. capit. ex frequentibus, vt refert Couar. in d. c. 20. num 7.

Ego autem sequor partem affirmatiuam, quæ est communis, communior, & magis communis, vt retuli supra; & satis commodè probatur in dicto cap. ex frequentibus, iuncta glo. ibi in ver. officialium. Nec aduersatur intellectus supra relatus in responso ad partem prædictam: tũ, quia cauillosus reputatur per Abb. ibi, num. 8. tum etiam, quia esto, q subsisteret propter illud relatiuum, qui, & restringeretur ad officiales episcoporum, qui de iure possunt in-

13 stituere, non tamen sequitur, quòd restringat se tantùm ad illos officiales, quibus fuerit permissum, & quòd illi tantùm instituere possint, quibus fuerit mandatum. Namque cum plures sint species Vicariorũ episcopalium, vt scripsi supra, lib. 1. quæst. 3. potest illud relatiuum, qui, restringere tex. ad officiales episcoporum, qui possunt, hoc est, ad generales, ad exclusionem foraneorum, quia generales Vicarij episcoporum habent ordinariam iurisdictionem, & idem tribunal, & consistorium cum episcopis, non autem foranei, vt dixi supra, lib. 1. quæst. 55. Et ideò, quia instituere clericum in beneficio spectat ad iurisdictionem episcopalem, ca. conquerente, vbi latè Abb. num. 2. extra de off. ord. post Specul. tit. de iurisd. om. iud. num. 30. cap. cum ex iniuncto, in fine, vbi Abb. extra de hæret. & dicto cap. ex frequentibus, vbi Abb. Vicarius generalis episcopi poterit instituere, sicut episcopus.

Ad tex. in dicto cap. fin. de off. vic. in 6. respondetur, quòd loquitur de collatione beneficiorum; quæ licèt quandoque sumatur pro institutione, vt superius dictum fuit, tamen differt ab institutione, secundum gl. in dicto cap. fin. in ver. non possunt;

14 quod probatur. Nam capitulum sede vacante potest instituere, dicto c. 1. vbi Doct. de institu. in 6. & tamen non potest conferre beneficia spectantia ad collationem episcopi, cap. illa, & ibi Docto. extra, ne sede vacante, cap. vnico, §. cum verò, eod. titu. libro 6.

Nec obstat argumentum de destitutione ad institutionem, tamquam correlatiuis: & quòd sicut Vicarius sine speciali mandato destituere nõ potest, eodẽ modo nec instituere. Nã istud argumentum non procedit in spiritualibus, in quibus nos versamur, quia spiritualia facilius dantur,

15 quàm tollantur, cap. inter corporalia,

lia, in princ. de translat. præla. Dec. in l. nihil tam naturale, num. 7. ff. de reg. iur. Et ideò licèt Vicarius destituere non possit absque speciali mãdato, potest tamen instituere.

Prout etiam non obstat tex. in c. 13. sess. 14. apud Concil. Triden. in decreto de reform. Quia licèt dicat tex. institutionem fieri non debere, nisi ab episcopo loci ordinario, & ꝙ propter illas dictiones, quoquo modo, & nisi, videantur exclusi similes casus, dissimiles, æquales, & maiores expressis, ac indirectos, vt superius dictum fuit, tamen respondetur, Vicarios non esse similes, nec æquales, nec maiores episcopis, sed vnum, & idem cum illis, cap. non putamus, cũ glo. in ver. videtur, vbi Archid. nu. 2. Ancar. num. eo. Gemin. num. 1. & 7. Franc. colum. 1. de consuetud. in 6. cap. Romana, in princ. de appel. in 6. & dixi sæpius, ideò exclusi non censentur, sed Archidiaconi, Archipresbyteri, Decani, & Præpositi, vt probatur in cap. nullus, 16. q. 7. secundum quem intelligitur tex. in dicto c. 13. vt iura iuribus concordentur, & lex noua suppleatur per interpretationem canonis antiqui, iuxta l. sed & posteriores, vbi Bart. ff. de leg. l. non est nouum, cum legibus sequentibus, ff. eod.

16 Quod eo magis suadetur, quia Concilium Tridentinum volens Vicarium episcopi excludere, vti solet huiusmodi verbis, episcopis tantùm, non eorum Vicarijs, sit permissum, vt in cap. 6. sess. 24. in fine, in decreto de reformat. Et quia in dicto cap. 13. prohibetur alijs, quàm episcopis instituendi facultas ratione ordinariæ iurisdictionis, quæ residet in episcopo, quæ ratio militat etiam in eius Vicario, qui ordinarius est, vt dixi supra, q. 53. Ergo etiam militare debet eadem dispositio iuris, l. illud, ff. ad l. Aquil. l. fin. C. de indic. vid. tollen. c. translato, extra de consti. cum cæteris in fortioribus adductis per Grauet. cons. 227. nume. 3. 4. 6. cum seq. & per consequens facultas instituendi non erit Vicario episcopi deneganda.

17 Ampliatur prædicta conclusio, vt non solùm vicarius episcopi possit instituere præsentatum, sed etiam illum tantùm admittere, per tex. in dicto cap. vnico, cum glo. in secundo not. ne sede vacan. lib. 6. vbi Vicarius admittendo præsentatum, non

18 dicitur instituere, & recensetur factum cuiusdam patroni, qui præsentauit clericum Vicario episcopi, & rogauit illum, vt admitteret, & Vicarius respondit, placet, & quia notarius inseruit in instrumento, qualiter Vicarius illum admisit, & instituit, ideò propter huiusmodi differentiã potest instrumentum redargui de falso, & quòd Vicarius admittendo præsentationem, non dicatur præstare consensum, scribit Cald. in decis. Rot. alleg. 73.

19 Secundò ampliatur, vt Vicarius possit recipere, & admittere resignationem simplicem in eius manibus factam alicuius beneficij spectantis ad episcopi institutionem, vel collationem, tamquam ipsius institutionis præambulam, vt per similia latè comprobat in capitulo, ne sede vacante, Pauin. tract. de potesta. cap. sede vacan. 2. par. q. 2. nu. 11. cum seq.

30 Tertiò ampliatur supradicta conclusio, vt non solùm vicarius episcopi præsentatum instituere possit, sed etiam ex officio, vel ad instantiam partis cogere ecclesiasticum patronum post præsentationem ad dandum, & conferendum partem congruam, & sufficientẽ vicario, cũ qua valeat vitam suam, & cætera onera incumbentia supportare, Capell. Tolos. quæst. 148. & sequen. Dicens ita fuisse obseruatum in dicta Capella, per gl. in cap. fin. de off. vicar. in 6. & tex. in clem. 1. de iure patro. sequitur Aufrer. in addit. ad dictam quæst. 148. Rebuff. in pract. benef. titu. for. vic. Arch. nu. 163.

21 Quartò ampliatur, vt si sit discordia de iure patronatus, potest de illa ecclesia tollere reliquias, & ostia claudere, & inhibere, ne celebretur in ea, & ibi constituere œconomum, qui conseruet fructus, donec de rectore prouideatur, vt de episcopo legitur in cap. de iure patro. cap. cum vos, extra de off. ordin. Bertach. de episc. circa spir. num. 150. ad finem tituli. Quod idem in Vicario eius est dicendum, cum talia sint ipsius institutionis præambula, quæ sicut institutio, per ipsum expediri possunt, vt superius fuit dictum in tertia ampliatione.

22 Declaratur, vt vicarius episcopi se ipsum instituere non possit, sicut nec præsentare, cap. per nostras, de iure patro. cap. fin. extra de institu. Pauin. de potesta. cap. sede vacan. 2. par. princ. quæst. 5. num. 9.

Vbi ampliat etiam in substituto, quòd non possit substituentem instituere.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi ad petitionem patroni remouere potest institutum per episcopum, vel alium in ecclesia, & instituere præsentatum ab ipso patrono.*

2 *Contraria sententia est verior.*
Ampliatur, num. 7.
Declaratur, num. 8.

3 *Inferior non potest impedire potestatem superioris.*

4 *Imperium episcopi est maius imperio Vicarij.*
Iurisdictio episcopi est firmior iurisdictione vicarij.

5 *Vicarius recipit potestatem ex cõmissione Episcopi.*

6 *Episcopus potest interdicere vicario, ne de aliquo negotio se intromittat.*

QVAESTIO CXII.

SEd hic quæro, an Vicarius episcopi cognoscere possit de institutione facta per episcopum. Hanc quæst. excitare videtur Ioan. And. in cap. licèt, in Nouella, de off. Vic. In 6.
1 Dicés, quod vicarius ad petitionem patroni potest remouere institutum per episcopum, vel alium in ecclesia, & instituere præsentatum ab ipso patrono, & quòd fuit ista quæstio Bononiæ disputata, vt refert Gemi. ibi. num. 6. Franc. Marc. q. Delphin. 483. num. 1. Ea ratione, quia proceditur in hoc casu ciuiliter, ex quo petitur declarari præsentatum ius non habere in institutione, vt notat Innocen. in ca. querelam, in princ. post Ioan. And. de elect. Et quia officialis episcopi cognoscit causas matrimonij; carnalis

carnalis, vt supra dictum fuit, quæst. 43. cum seq. ergo etiam spiritualis 3. cap. quoniam frequenter, §. porrò, extra, vt lite non contest. Debetque præsentatus à patrono instirui, & per consequens destitui ab episcopo institutus, vt arguit Gemi. in d. c. licèt, num. 6.

2 Sed contrariam sententiam tenuerunt, Lap. in dicto cap. licet, Ancara. numero secundo, Gemin. numero 6. Franc. in 3. col. vers. & aduerte, Cald. cons. 2. titu. de off. Vicar. Bertach. de epis. par. 6. libro 4. quæst. 29. num. 19. Rebuff. in pract. benef. tit. forma vic. Archi. num. 156. Franc. Marc. dicta quæst. 483. par. 1. Cucc. Insti. iur. can. de vicar. epis. num. 89. & 110.

3 Ea ratione, quia inferior non potest impedire potestatem superioris, clemen. ne Romani, de elect. cap. inferior, 21. dist. cum adductis latè per Aufrer. ad decis. Tolos. 480. Et licèt eadem sit episcopi, & vicarij iurisdictio, ca. non putamus, cum gl. in ver. videtur, vbi Archid. Ancar. Gemin. & Franc. de consuet. lib. 6. & dixi sæpius, maius tamen est episcopi impe-
4 rium, & firmior est iurisdictio, quàm Vicarij, Bart. in l. iudicium soluitur, numero secundo, ff. de iud. Bertach. de episc. lib. 5. par. 5. titu. de potesta. episc. circa iud. num. 32. & ex commissione Episcopi recipit Vicarius
5 potestatem, cap. fin. de off. Vica. in 6. Dec. cons. 66. nume. 4. Illique potest
6 episcopus interdicere, ne de aliquo negotio se intromittat, Tolos. decis. 480. vbi Aufrer. in addit.

Ad rationes supra adductas in cõtrarium, & primò ad illam, quòd petendo declarari præsentatum ius nõ habere, ciuiliter agatur: respondetur, quòd non militat in præsentatis ab episcopo institutis, sed in illis, qui fuerunt instituti ab inferiore episcopi, puta à plebano, vt considerat Ancara. in dicto cap. licèt, numero secundo, Franc. ibi, colum. 3. in ver. & aduerte, post Gemin. num. 6. sic declarando opinionem Ioan. And. refert Franc. Marc. dicta quæstio. 483. num. 6. Nec obstat argumentum de causarum matrimonialium cognitione, cum vicarius illam nõ habeat absque mandato speciali episcopi, vt dixi supra, q. 44. vbi vide.

7 Ampliatur supradicta conclusio, vt vicarius non possit cognoscere de institutione facta ab episcopo, etiam si in mandato exprimerentur aliqua exigentia speciale mandatum, secuta clausula generali, Gemin. in dicto cap. licèt, num. 6. Franc. dicta col. 3. vers. & aduerte, post Lap. ibi citatũ, Franc. Marc. dicta quæst. 481. num. 1. in fine.

8 Declaratur, nisi constaret de expressa, & speciali commissione episcopi. Tunc enim Vicarius cognoscere posset de huiusmodi institutione, & præsentatum à patrono instituere, secundum Lap. Ancar. Franc. Bertach. & Marc. in locis superius adductis.

SVMMARIVM.

1 *Ordinarius exercere potest iurisdictionem voluntariam etiam extra prouinciam.*

2 *Commissio data ab inferiori à Principe, nõ potest exerceri extra territorium committentis.*

3 *Vicarius episcopi non potest instituere.*

tuere extra diœcesim.

4 *Contra, num. 4.*

5 *Gabriel de Monte, episcopus Aesinus, contulit canonicatum extra diœcesim.*

6 *Intellectus cap. statutum, in fi. de praeb. in 6.*

7 *Insinuatio nominationis, & gradus potest fieri à Vicario, etiam extra diœcesim.*

QVAESTIO CXIII.

DVbitatum etiam scio, an Vicarius episcopi instituere possit extra diœcesim praesentatos in eius diœcesi. Nam licèt iurisdictio volun
1 taria possit exerceri extra prouinciam ab ordinario, Ias. in l. fina. nu. 7. vbi etiam alij, ff. de iurisd. om. iudic. Doct. in cap. nouit, extra de offic. lega. Bald. in l. 2. num. 1. ff. de off. procons. Rota decis. 5. de off. vicar. in antiq. Boer. q. 30. Menoc. de arb. iud. libro primo, quaestio. 43. numero 19.
2 Tamen cōmissio ab inferiore à principe facta, nunquam exerceri potest extra territorium cōmittentis, Bar. in l. cunctos populos, C. de summa Trinit. & fide cathol. & in l. fin. ff. de off praef. vrb. Bal. in l. 2. in 2. not. ff. de off. procons. Ex quibus Vicarium
3 episcopi non posse extra diœcesim instituere, probat idem Bal. ibi, Fran. in cap. in generali, de off. vicar. in 6. cum caeteris adductis per Boer. dicta quaest. 30. num. 2. post Abb. in dicto capit. nouit, numer. 5. de off. leg. Roc. de iure patr. in ver. competens alicui, q. 24. moti per tex. in capit. statutum, in fine, de praeben. in 6.
4 Sed contrariam sententiam rectè defendit in hac quaestio. Boer. dicta quaestio. 30. num. 6. post Rotam dicta decis. 5. Gemin. in cap. cum in generali, de off. Vicar. in 6. cum multis alijs concordantibus, de quib. Boer. dicta quaest. num. 8. Dicens, hanc vltimam partem, & opinionē tanquam ordinarijs fauorabiliorem seruari in supremis curijs. Et ratio huius conclusionis est, quia Vicarius episcopi dicitur ordinarius, vt dixi sup. q. 55. & ideò potest exercere iurisdictionem voluntariam extra diœcesim, secundum ea, quae supra in principio huius quaestionis allegata sunt. Et ita ex facto hoc eodem anno Domini 1584. obseruatum scio per illustrem admodum, & Reuerendissimum Do- 5
minum Gabrielem de Monte episcopum Aesinum, D. M. qui extra diœcesim degens in oppido Barbarae, cōtulit canonicatum eius Vicario, & huiusmodi collatio tenuit, & per illam praeuenit Illustrissimum, & Reuerendissimum Cardinalem, tunc agri Piceni legatum de latere.

Ex quibus cessant allegata supra in contrarium, quae non loquuntur de ordinario, vt declarat Boer. d. q. 30. per totam, respondens ad tex. in dicto cap. statutum, quod est speciale ibi in beneficijs vacantibus in cu- 6
ria. Et quia narratur ibi factum, non tamen prohibetur Vicarius conferre beneficia extra diœcesim de mente Gemin. in dicto cap. cum in generali, de offic. Vic. in 6.

7 Ampliatur, vt Vicarius possit facere extra diœcesim insinuationem nominationis, & gradus, Boer. dicta quaest. 30. nume. 6. post multos alios ibi relatos.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Vicario Episcopi asserenti in institutione de iure patronatus non creditur in praiudicium Episcopi.*

QVAESTIO CXIIII.

1 FVit etiã decisum in Rota, quod non credatur Vicario Episcopi asserenti in institutione de iure patronatus in prçiudicium episcopi, vt refert Mascar. de probat. conclus. 956. num. 28.

SVMMARIVM.

1 *Vniones ecclesiarum qualiter, & quando fiant per Episcopos.*
2 *Vicarius Episcopi vnire potest beneficia.*
At contra, nisi adsit mandatum speciale, nu. 3. & 8.
3 *Vnio est de arduis, & reseruatis Episcopo.*
4 *Archidiaconus non potest facere vnionem beneficiorum.*
5 *Ardua, & reseruata non veniunt in mandato generali.*
6 *Vnire beneficia est alienare.*
7 *Procurator non potest alienare sine mandato speciali.*
9 *Vniendi facultas nõ censetur data ex mandato conferendi beneficia cum clausula generali.*
10 *Clausula generalis secuta post specialia expressa in mandato, includit consimilia nõ expressa, non autem maiora.*
11 *Vnire beneficiũ est quid maius, quàm conferre.*
12 *Prælati inferiores Episcopo non possunt vnire beneficia.*
13 *Vnio non potest perfici ab Episcopo sine consensu capituli.*
14 *Episcopus quando non possit conferre beneficia sine consensu capituli.*

QVAESTIO CXV.

1 ET cum sæpe contingat Episcopos facere vniones ecclesiarum parochialium, & baptismalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel nõ curatorum, cum curatis, propter earum paupertatem, & euidentem vtilitatem, vt per Dec. consi. 233. nume. 2. latè Rebuff. in pract. benef. tit. de benefic. vn. num. 39. cum seq. Zabarel. consi. 47. Lacellot. in §. 1. Instit. iur. can. de vnio. eccles. Concil. Triden. cap. 6. sess. 21. & c. 9. sess. 24. in decreto de refor.

2 Ideò quæro, an Vicarius Episcopi vnire possit beneficia? Partem affirmatiuam probat Hieron. Gabr. consilio. 200. num. 3. ea ratione, quia Vicarius generalis Episcopi potest omnia, quæ Episcopus, his exceptis, quæ inueniuntur prohibita, capit. 2. & 3. de offic. Vic. in 6.

3 Sed quòd Vicarius vnire non possit sine mãdato speciali Episcopi, ex eo constat, quòd vnio est de reseruatis, & arduis Episcopi, nec inferioribus cõpetit. c. sicut vnire, & ibi Abb. num. 3. Maria. Soc. nume. 45. vbi ex

4 alijs inquit Archidiaconum non posse hãc facere vnionem, extra, de excess. prælat. & ita fuisse resolutum in Rota, tradit Mohed. deci. 337. & Put. decis. 1. de offic. Vic.

5 Et illa, quæ ardua, & reseruata sunt, non veniunt in generali mandato, c. 1. vbi Doct. post glo. extra de offi.

offi.lega. Gemin.consi.38.nume.10. Abb.in capitu.prudentiam.§.sexta, col.2.extra de offi.deleg. Paris.consi. 10.num. 7. in quarto, cum adductis per Rolan.consi.75.num. 20. cum sequen. vol.3. & ideò opus erit spe-
6 ciali, tum etiam, quia vnire est alienare, capitu.1.vbi no. Doct.extra,ne sede vacan.clemen.vlt. de reb. eccl. non alie. Bal.consi.1. volumi.1. Rebuf. in practi. benefic. reg. de vnio. glo. 11. Vocatis, quorum interest, num.2. Dec.consi. 175. per totum.
7 sed alienare quis non potest absque mandato speciali, cap. qui ad agendum, vbi Doct.de proc.in 6.l.procurator totorum.l. mandato. ff. eo. l. procuratorem.C.eo. ergo nec etiam
8 vnire; & hanc partem tenuit Gemin. consi.38.num.10.Rebuf.qui alios citat in dicta practi. benefi.titu.de benef. vn. num. 37. & titu. forma Vic. Arch.num.102. Maria. Soc. in dicto capitu. sicut vnire, num. 45. Paris. consi.40.nu.1. cum seq. vol.4.Cucc. Inst.iur.cano.de Vic.epis. nu.106.
9 Ampliatur prædicta conclusio, etiam si Vicario data esset specialis potestas conferendi beneficia cum generali clausula, secundum Rebuf. & Paris.in locis iam adductis, ea ra-
10 tione, quia clausula generalis secuta post specialia expressa in mandato, includit consimilia non expressa, non autem maiora, secundum Arch. in dicto capitu. qui ad agendum, Soc.cõsi.129.ad fi.in 4.Crauet. cõsi. 95. num. 20. volumine primo, & in his terminis Paris. dicto consi. num. 1.& 2.
11 Sed vnire beneficiũ est quid maius, quàm conferre, meritò, &c.

Quòd autem maius sit, probat Paris.in loco præallegato, tũ quia vnio non potest fieri ab inferioribus præ-
12 latis Episcopo. c. sicut vnire, vbi Abb.extra, de excess.prælat. & tamẽ beneficia conferre possunt etiam inferiores prælati, no.in c. cũ & plantare, extra de priuileg. tum etiam, quia vnio per Episcopum non po-
13 test explicari, sine consensu capituli. c. Pastoralis, in fi. extra, de donat. Abb. in dicto c. sicut vnire, numer. 3. At conferre beneficia potest Episcopus solus, nisi habeat omnia communia cum capitulo, vel
14 nisi aliud sit de consuetudine, secundum Host. in sum.c. 1. §.1.versi. in collationibus ergo beneficiorum, extra, de his quæ fiunt à prælat. sine consen.capituli, & in titu. de electio. §.quis possit eligere, ver. quid, extra de præben.

SVMMARIVM.

1 *Vniones ecclesiarum quando reuocentur, & diuidantur.*
2 *Vicarius Episcopi reuocare potest vniones, & diuidere ecclesias parochiales.*
At contra, nisi adsit mandatum speciale, nu.3. & 9.
4 *Solemnitas requisita in cõstruendo, requiritur etiam in destruendo.*
5 *Episcopus sine consensu capituli non potest reuocare vnionem beneficiorum, sicut nec facere.*
6 *Archidiaconus non potest vnire ecclesias, nec diuidere, sine consensu Episcopi.*
7 *Diuisio est species alienationis.*

8 *Vi-*

8 *Vicarius dicitur etiam procurator Episcopi.*

QVÆSTIO CXVI.

SEd quia vniones ecclesiarum reuocantur, & ecclesiæ parochiales
1 diuidũtur per Episcopum, causa subsistente. c. ad audientiam, vbi Abb. & alij, extra de eccles. ædif. Pet. Perus. tract. de vnion. reuoc. num. 1. & 2. & per totum, latè Pauin. de offi. & pot. capitu. sede vacan. 2. par. princi. q. 3. num. 17. vsque ad finem, Soc. iu. consi. 91. num. 8. & per totum, parte secunda, Concil. Triden. capitu. 5. 6. 7. sess. 7. & c. 4. sess. 21. in decreto de reform.

Quero è conuerso, an Vicarius Episcopi possit reuocare vniones, & ecclesias, siue parochias diuidere.
2 Pro affirmatiua respondisse videtur Gabr. consi. 200. Vbi probat dismembrationem, & separationem iurium ecclesiæ, factam à Vicario Episcopi Valentini valere, accedente consensu capituli, & pro licentia diuidendi bona ecclesiæ data à Vicario Laudæ respondit Cæphal. consi. 700. nu. 45. & seq. vol. 5.

Sed quòd Vicarius non possit supradicta perficere sine speciali man
3 dato Episcopi, ex eo constat, quia eiusdem naturæ debet esse distractus, cuius est cõtractus, l. ab emptione. ff. de pact. multa scribit Gerard. sing. 3. & solemnitas, quę requiritur in cõstruendo, requiritur in destruen
4 do, authen. quæ contra. C. de repud. latè Osasc. decis. Ped. 52. num. 9. & 10. cum sequen. Rebuf. dicto titu. de vn. reuoc. num. 24. Vbi Episcopus sine consensu Capituli non potest reuocare vnionem, sicut nec facere, per tex. in ca. 2. extra de relig. dom. cle. si. de reb. ecc. non alie. sicut nec
6 etiam Archidiaconus potest vnire ecclesias, nec diuidere sine consensu Episcopi, firmant Inn. & Abb. in c. ad hæc, ille num. 2. iste num. 1. extra de offi. Archid. & confirmatur, quia diuisio est species alienationis, l. si pupillorum, in prin. ff de reb. eo-
7 rum. l. cum solùm, ff. de vsufr. Bal. in l. 1. C. si aduersus transact. & in capitu. primo, columna quarta de proh. feu. alien. per Feder. Dec. consi. 88. num. 4. & in specie Abb. in dicto capitulo, ad audientiam, el primo, numero secundo. Vbi dicit quòd diuisio parochiæ fieri non potest sine causa, quia dicitur alienatio rei ecclesiæ: & ideo sicut procurator alienare non potest sine speciali mãdato, c. qui ad agendum, vbi Doc. de procur. in sexto, l. procuratorem, C. eo. ita nec Vicarius, qui etiam dicitur Episcopi procurator. c. pe-
8 titio, vbi Doc. de procur. Gemin. in c. licèt, num. 12. Franc. columna secunda, versicu. & aduerte, de off. Vica. in sexto, diuidere poterit ecclesias; & aliàs Vicarium Episcopi sine
9 mandato speciali non posse vigore sui Vicariatus supprimere, seu diuidere beneficium, tradit Put. decisio. Rotæ, 53. numero primo, volumine tertio, post Abb. in capitulo, cum accessissent, super versic. & etiam, confirmat extra de cõstitu. Domin. in capitulo finali, secunda colum. de off. Vic. in 6.

SVMMARIVM.

1 Episcopus quando nouam possit erigere

erigere parochiam.

2 *Vicarius sine speciali mandato Episcopi non potest nouam erigere parochiam.*

3 *Nec transferre ecclesias vetustate collapsas in matrices, aut alias ecclesias viciniores.*

4 *Ardua exerceri non possunt sine speciali mandato.*

5 *Vicarius Episcopi sine speciali mandato non potest supprimere beneficium.*

QVAESTIO CXVII.

ACcedit etiã aliquando, Episcopum erigere nouam ecclesiam
1 parochialem propter diuini cultus augmentũ, si sit difficile parochianis suam adire parochiam, capit. ad audientiam, el primo, vbi Abb. num. 2. extra de eccles. ædific. & in capitu. tua nos, numero secundo, extra, eod. Rebuf. in pract. benefic. titu. de erec. in curatam, in princip. & per totum, Conci. Trid. cap. 4. sess. 21. in decreto, de refor.

Quæro igitur, an Vicarius Episcopi possit huiusmodi parochias erigere. Et non posse sine speciali mã-
2 dato, probat tex. in capit. nemo, cum gl. in ver. veniat per se, vel per aliũ, de consecratio. distinctione prima. Et quia per erectionem nouarũ parochialium, antiqnæ parochiæ diuiduntur, secundũ Abb. & alios in locis superius allegatis.

Et ideò quemadmodum Vicarius nõ potest diuidere ecclesias, siue parochias, sine speciali mandato Episcopi, vt dictum fuit supra in proxima quæstione præcedenti, eodem modo nec illas erigere poterit, sicut
3 nec etiam transferre ecclesias, quæ vetustate collapsæ sunt, & nequeunt propter inopiam instaurari, in matrices, aut aliàs ecclesias viciniores, iuxta formam Concil. Triden. in capitulo septimo, sessione vigesimaprima, in decreto de reformatione. Etenim huiusmodi ardua sine spe-
4 ciali mandato Episcopi expediri nõ possunt, Innocen. & Abb. in cap. ad hæc, extra de off. Arch. & per Canonist. in ca. fin. de off. Vica. in sexto, &
5 & dixi sæpe. Et aliàs Vicarium Episcopi sine speciali mandato non posse beneficiũ supprimere, tradit Put. decisio. 53. lib. 3.

SVMMARIVM.

1 *Prælati quando facere possint inuestituras, locationes, arrendationes, & annuos census rerum ecclesiæ, & alienationem.*

2 *Vicarius Episcopi nõ potest alienare res ecclesiæ, nisi adsit mandatum speciale.*

Declaratur, nu. 7. cum seq.

3 *Nec Archidiaconus.*

4 *Alienatio rerum ecclesiæ dicitur esse de arduis.*

5 *Vicarius non potest ardua expedire sine speciali mandato Episcopi.*

6 *Ius auctorizandi est ius merè Episcopale.*

8 *Alienatio continens meram donationem, non potest expediri à Vicario Episcopi, etiam habente mandatũ faciendi quidquid ipse Episcopus in persona facere posset.*

QVAE-

QVAESTIO CXVIII.

FIunt quoque à prelatis inuestituræ, locationes, arrendationes, an-
1 nuique census de rebus ecclesiarum, tam cathedralium, quàm etiam inferiorum, necnon alienationes ex causa, & cum solennitatibus requisitis, in capitulo primo, de rebus ecclesiæ non alienandis, in sexto, clem. prima, eodem titulo, capit. fine exceptione, duodecima, quæst. 2. glo. in capitulo transmissam, in verbo, de talibus, vbi Canonistæ, extra de elect. cap. 1. vbi glo. Butr. Abb. & alij, extra de in integrum restit. & iterum Abb. & alij in cap. cum Apostolica, num. 5. & 9. cum sequent. extra de his, quæ fiunt à præla. sine consensu capituli, Bald. cons. 478. num. 2. in 4. Barbat. cons. 60. in 4. Guido Papæ, decis. 594. Menoch. de arb. iud. lib. 2. casu 172. Rolan. cons. 15. num. 16. cum sequentib. in primo.

Ideò quæro, an Vicarius episcopi disponere sic possit, & alienare res ecclesiæ.

Pro affirmatiua respondit Ceph. ad fauorem Vicarij Laudæ, consilio 700. num. 45. & seq. vol. 5. ea vulgata ratione, quia vicarius omnia potest, quæ episcopus, etiam si sint meri imperij, iuribus, de quibus ibi per eum, & ego dixi sæpius.

2 At contra, nisi adsit mandatum speciale episcopi, dixi supra, quæsti. 114. 115. & in proxima quæstione præcedenti, & in specie Abb. consil. 88. num. 6. col. 5. vers. secundò potest se tueri, Staphil. de lit. grat. & iust.
3 num. 68. & in Archidiacono firmat Abb. post Innoc. num. 2. extra de officio Archidiac. Staphil. d. num. 68. Menoch. qui de inuestitura loquitur, cons. 1. num. 78. vol. 1. Bero. consil. 83. num. 19. & per totum, vol. 1.

4 Quibus accedit hæc ratio. Nam alienatio rei ecclesiæ dicitur esse de arduis, dicto capit. ad hæc, cum glo. in ver. ardua, vbi Innocen. & Abb. & tradit Rebuff. in pract. benefi. tit. de vnio. reuoc. num. 24. Et ideò absque
5 speciali mandato fieri non potest, secundum Canonist. in præalleg. cap. ad hæc, glo. in cap. 2. in vers. reseruata, circa medium, vbi etiam Docto. extra de offi. lega. Io. Picar. consi. 52. inter consi. Menoch. num. 98. vol. 1. post Feder. de Sen. cons. 302. Et quia
6 ius auctorizandi est ius merè episcopale, cap. fine exceptione, 12. q. 2. capit. 1. de reb. eccles. non alienan. cap. in venditionib. 17. quæst. 4. Bero. d. cons. 83. nu. 3.

Nec ratio Cepha. superius adducta vera est (pace tanti viri,) quia licèt regulariter Vicarius omnia possit, quæ potest episcopus, non tamen potest expedire ardua, & illa, quæ requirunt mandatum speciale episcopi, vt superius dictum fuit.

7 Declaratur, nisi Vicarius episcopi habeat mandatum faciendi quidquid ipse episcopus in persona facere potest, vt respondit Abb. d. consil. 88. num. 6. col. 5. vers. secundò potest se tueri, ex Bar. in l. procurator cui libera, ff. de procur. & in l. creditor, §. Lucius, ff. man.

8 Subdeclaratur, vbi alienatio cõtineret merã donationẽ, quia tunc Vicarius illã facere non pót ex illo mã dato faciendi omnia, quę potest eps, Abb. d. cons. 88. col. 5. nu. 6.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Episcopus recipit iuramentum fidelitatis, & obedientiæ à vasallis suis beneficiatis.*
2 *Iuramenti fidelitatis, & obedientiæ, quod Episcopus recipit à beneficiatis, forma.*
3 *Iuramentum fidelitatis Episcopo præstandum à beneficiatis, recipi potest per eius Vicarium. Declaratur, nu. 7. & 8.*
4 *Sicut etiam per procuratorem.*
5 *Vicarius dicitur etiam Episcopi procurator.*
6 *Prouisi de beneficijs habentibus curam animarum, & de canonicatibus, & dignitatibus in ecclesijs cathedralibus, qualiter, & quando facere debeant professionem coram Vicario Episcopi.*

QVAESTIO CXIX

Recipit etiam episcopus iuramēta fidelitatis, & obedientiæ à va-
1 sallis suis beneficiatis, ca. nullus, vbi Canonistæ, extra de iureiuran. cuius iuramenti formam ponit Abb. in ca.
2 tua nos, num. 5. extra eo. Concil. Triden. cap. 12. sess. 24. in decreto de reformat. Ideò in proposito quæro, an huiusmodi iuramentū recipere possit episcopi vicarius. Et quod possit, ea ratione probatur, quia receptio istius iuramēti est iurisdictionis epi-
3 scopalis, glo. in cap. transmissam, in ver. de talibus, vbi Doc. extra de electio. Ea verò, quæ sunt iurisdictionis, possunt regulariter exerceri per Vicarium, vt dixi supra, q. 55. & alibi sæpe, tum etiam, quia iuramentū fidelitatis recipi potest per procu-
4 ratorem, cap. eam te, vbi Canonistę, extra de iur. Alexan. in l. qui bona, §. si in alieno, num. 25. ff. de dam. infec. ergo etiam recipi potest per Vicarium, qui dicitur episcopi procu-
5 rator, cap. fin. in ver. idoneis, extra de voto, c. petitio, vbi Doct. extra de procur. Gemin. in c. licet, numer. 12. Franc. col. 2. vers. & aduerte, de offi. Vic. in 6.

Sed hodie secundum formam Cōcil. Trid. in d. c. 12. sess. 24. prouisi de
6 quibuscunque beneficijs curam animarum habentibus, tenentur à die adeptæ possessionis, ad minus intra duos menses, in manibus ipsius episcopi, vel eo impedito, coram eius Vicario generali, seu officiali, orthodoxæ suæ fidei publicam facere professionem, & in Romanæ ecclesiæ obedientia se permansuros spondere, ac iurare. Et idem facere tenentur prouisi de canonicatibus, non solum coram episcopo, & eius Vicario, sed etiam in capitulo.

7 Declaratur, vt non possit Vicarius recipere iuramenta fidelitatis ab illis vasallis, qui aliquod feudum habent episcopale. Prout non potest inuestituras de nouo facere, aut antiquas renouare, nec homagium recipere, sic in capitulo sede vacante, firmat Pauin. in tract. de offi. & potestate capituli, sede vacante, prima parte princi. quæst. 10. num. 14. cum seq. post Io. And. Hostien. & Abb. in ca. nihil, in fine, de electione. Et ideò idem dicendum erit in Vicario episcopi, qui strictiorem habet potestatem, quàm capitulum, Pauin. in dicto tract. in 1 par. princ. q. 2. nu. 2.

Sub-

8 Subdeclaratur, nisi adsit speciale mandatum, cuius vigore causas feudales cognoscere potest, secundum Cardin. in clementina prima, nu. 19. de offic. Vic.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus visitare debet annuis vicibus diœcesim, & quare.*
2 *Vicarius episcopi non potest visitare diœcesim absque speciali mandato, & num. 6.*
Declaratur, nu. 8. 9. 10. & 12.
3 *Visitatio diœcesis est reseruata episcopo.*
4 *Reseruata episcopo non veniunt in generali mandato.*
5 *Vicarius capituli sede vacante non potest visitare sine speciali concessione.*
7 *Visitatio competit episcopo iure ordinario.*
10 *Episcopus quotidianam visitationem non potest alteri, quàm Archidiacono demandare.*
11 *Dictionis, tantùm, natura qualis.*

QVAESTIO CXX.

1 ET visitat annuis vicibus diœcesim, vt exquirat quo vnaquęque basilica in reparatione sui indigeat, & si qua fuerit reperta destituta, præcipiat sacerdoti reparationem, & clericos discutiat, quomodo teneant ordinem baptismi, vel missarum, vel qualiter quæque officia in ecclesia peragant, doceant ignaros, corrigãt, & reforment, consulantque saluti animarum, iuxta formam sacrorum canonum, vt habetur in c. decernimus, c. episcopum, ca. placuit, 10. q. 1. & per duos plenissimos tractatus visitationis, Maria. Soc. & Franc. Pauin. quorum sic comminiscitur Fel. in c. cum ex officio, 2. num. 1. extra, de præscript. & scribit iterum Pauin. de offi. & potest. c. sede vac. par. 1. prin. quæ. 7. per totam, & nouissimè Paul. Fusc. episc. Sarnen. vir summæ religionis, & doctrinę, in tracta. de visita. & regim. ecclesia. per totum.

2 Ideò quæro, an visitatio diœcesis fieri possit per vicarium episcopi. Et non posse, nisi adsit speciale mandatum, probatur, quia visitatio videtur episcopo reseruata, qui regulariter 3 visitare tenetur, dicto c. decernimus, c. si episcopus, vbi Arch. & alij, de off. ord. in 6. Soc. in dicto tract. visita. in 4. q. princ. vers. 12. quæro vtrũ, Bott. de syno. par. 2. nu. 2. Concil. Trid. c. 3. sess. 24. in decreto de reform. Ea verò, quæ reseruata sunt, non veniunt, 4 nisi specialiter exprimantur, Abb. in c. prudentiam, §. sexta, col. 2. de offi. deleg. Paris. cons. 10. num. 7. in 4. cum alijs adductis per Rolan. cons. 75. nu. 20. cum sequ. in 3. tunc enim militat regula c. fin. de offi. Vic. in 6.

Quòd in generali mandato episcopi non veniunt ea, quæ verisimiliter episcopus non esset concessurus, tum etiam, quia nec vicarius capituli sede vacante visitare potest absque 5 speciali concessione, vt in specie argumentatur Rebuff. in pract. benefic. titulo forma Vica. Archiep. numero 100. per glo. & Docto. in clementina prima, in versicu. capituli de hæret. Gemin. à Rebuff. non citatus in capitulo, licèt, numero nono, in fi. Franc. columna secunda, versiculo, tertiò limita, post Lap. ibi relatum, de off. vica. in sexto, & hanc partem probare

P vide-

videtur Henric. Bott. in dicto tract.
6 de synodo, par. 2. numero primo: Dicens, episcopum demandare posse vicario suo facultatem visitandi dioecesim, ea ratione, quia visitatio competit iure ordinario, glo. in dicto c. si
7 episcopus, de offi. ord. in 6. & ideò delegari potest, ca. quod sede, extra de offi. ord. Concil Trid. ca. 3. sess. 24. in decreto de reform. Paul. Fusc. dicto tract. visita. capitulo secundo, nume. 18. lib. 1. Cucc. Insti. iur. cano. de vic. episc. nu. 106.
8 Declaratur, vbi episcopus fuerit legitimè impeditus, d. c. decernimus, cum sequen. d. cap. si episcopus, vbi Canonistæ, dicto capitulo inter caetera, eodem titulo, Concil. Trid. d. c. 3. sess. 24. in princ. Bott. d. par. secunda, nume. 2.
9 Subdeclaratur, vt possit facere Vicarius illam visitationem, episcopo impedito, quæ spectat ad episcopũ, & quam episcopus potest cui vult committere, dicto capitulo decernimus, cum sequen. capitulo, in glo. in ver. annos, Concil. Triden. d. c. 3. ibi, per suum Vicarium, aut visitatorem. Non autem poterit facere visitationem quotidianam, quam Archidiaconus facere consueuit, quia hanc vi
10 sitationem episcopus alteri, quam Archidiacono demandare non potest, secundum glo. in dicto capitulo, episcopum, in ver. annos, decima, quæstione prima, & Archidia. in d. capitulo, si episcopus, Concil. Trid. in dicto capitulo tertio, in ver. Archidiaconi, sess. 24. Vbi Archidiaconi, Diaconi, & alij inferiores in ijs ecclesijs, vbi visitationem exercere legitimè consueuerant, debent assumpto notario de consensu episcopi per se ipsos tantùm ibidem visitare: ergo exclusi videntur vicarij episcoporũ, ponderando præsertim dictionem
11 illam, tantùm, cuius natura est affirmare illud, quod ponit, & excludere, & negare omne aliud, vt in l. 1. C. de patria potesta. Blanc. de compro. q. 1. num. 28. & in vers. accedat.
Secundò subintelligitur, nisi episcopo ex Apostolico priuilegio visi-
12 tare per alios sit permissum, iuxta extrauagan. Bened. vas electionis, §. si verò proximè, de cens. exact. glo. & Doct. in dicto cap. si episcopus, de off. ord. in 6.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo deleganti visitationem alteri propter impedimentum, est credendum.*

QVAESTIO CXXI.

1 EPiscopo autem deleganti Vicario visitationem, vel alteri, propter impedimentum, credendum esse, non est ambigendum, vt per Alex. & Ias. post alios antiquiores in l. 1. ille, num. 55. iste, nu. 59. Dec. num. 69. Purpura. 246. Curt. iuni. 69. Niger 122. Rimin. iun. 553. post Natt. & alios, ff. de off. eius. Vbi communem esse dicunt, deleganti credendum impedimentum, & hanc eandem communem testantur Doc. in c. si pro debilitate, num. 6. ext. de off. deleg. Et quia literis episcoporum credi tanquam publico instrumento, dicit gl. in c. post cessionem, vbi Canonistæ, ext. de probat. & maximè si sunt sigillo auctentico munitæ, prout literæ vicariatus, in quibus delegantur visita-

visitationes, Crauet. cons. 122. nu. 14. in 1. Nouel. regu. 80. Rebuf. in concord. Franc. rub. de collat. §. teneantur, in ver. aut eorum Vicarijs.

SVMMARIVM.

1 *Vicario episcopi visitanti diœcesim debent congruè subministrari necessaria, & qua.*

2 *Nemo cogitur suis stipendijs militare.*

QVÆSTIO CXXII.

1 CErtum etiam est, Vicario episcopi visitanti necessaria congruè subministranda, vt equi, vestes, familia, & alia oportuna præter victualia, quæ episcopi sibi ipsis parare solent, quando visitant personaliter, cap. si episcopus, & ibi glo. Io. And. Archid. & alij, c. inter cætera, cum gl. in ver. necessaria, & ibi Doct. de off. ord. in 6. Cui ratio illa satis consonat, quòd
2 nemo cogitur suis stipendijs militare, cap. iam nunc, 28. q. 1. cap. cum ex officij, extr. de præscr. Spec. de salar. in princ. Scriptum est enim Deuter. cap. 25. non alligabis os boui trituranti, & ad Corinth. 1. cap. 9. quis militat suis stipendijs? quis plantat vineam, & de fructibus eius non edit? quis pascit gregem, & de lacte gregis nō manducat? quasi dicat, nemo. Nec magnum est, ab eo metantur tēporalia, per quem spiritualia seminātur, vt ex Apostoli oraculo ad Corinth. 9. inquit summus Pontifex in d. ca. si episcopus, & post illius terga Lancell. otin §. vlterius, Insti. iur. cano. de cens. cum adductis per Pauin. de potestate capit. sede vacante, parte prima, quæstione tertia, numero nono, & latè Senat. Pedemon. decisione 99. numero 22.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus tenetur subministrare vicario visitanti equos, vestes, familiam, & alia oportuna. Visitandi autem expensas vict ualium.*

2 *Episcopus ad vitandum scandalum tenetur subministrare Vicario visitanti etiam expensas victualium.*

3 *Consuetudo, vt omnia gratis fiāt per visitatorem, obseruanda est.*

4 *Sumptus Vicarij visitantis, & famulatus quales, remissiuè.*

8 *Visitatores à quibus debeant abstinere, & quæ sint illis permissa, remissiuè.*

QVÆSTIO CXXIII.

SEd est aduertendum, quòd episcopus tenetur Vicario parare ne-
1 cessaria ad aliud, quàm ad victum, videlicet, equos, vestes, familiam, & alia oportuna, visitandi autem tenentur illi subministrare expensas victualium, capit. si episcopus, & ibi gl. in ver. prouidere, & Io. And. de offic. ord. lib. 6. c. inter cætera, cum glo. in ver. necessaria, & ibi Docto. extra de off. ord. Arch. in c. Romana, in princ. de consuet. in 6.

2 Declaratur primò, nisi victualia sine scandalo à subditis haberi non possent, quia tūc episcopi præter necessaria supradicta tenentur etiam illi parare victualia, Inno. in d. cap. inter cætera, & Io. And. & Archid. in d. c. si episcopus.

Secundò declaratur, vt non pro-

 cedat

cedat in ijs locis, seu prouincijs, in
3 quibus consuetudo est, vt nec victua
lia, nec aliud quidquā à visitatorib.
accipiatur, sed omnia gratis fiant.
quia tunc huiusmodi cōsuetudo ob-
seruanda est, Concil. Trid. in c. 3. ver-
sic. in ijs verò locis, sess. 24. Et ideò
episcopus in omnibus visitanti pro-
uidebit, secundum ea, quæ tradunt
Archid. & Ioan. And. in dicto capi-
tulo, si episcopus, & Innocen. in dicto
cap. inter cætera.

4 Quantus autem sumptus, & famu
latus esse debeat, & à quibus absti-
nere debeant visitatores, quid've il-
lis liceat, & quando, & qualiter visi-
5 tare debeant, traditur in c. Romana,
& per totum tit. & ibi Docto. extra
de cens. Syluest. in summa, in ver. vi-
sitatio, Domin. de Mus. in formul. Pla-
cent. in ver. visitatio ecclesiæ, plenè
Paui. Socin. iun. & Pau. Fusc. in tract.
de visit. Concil. Trid. cap. 3. sess. 24.
Menoc. de arb. iud. lib. 2. casu 424.

SVMMARIVM.

*1 Episcopus tenetur ex delicto vica
rij commisso in visitatione.*

QVAESTIO CXXIV.

1 QVid autem, si Vicarius delin-
quat in negotio visitationis, an
episcopus teneatur? & teneri scribūt
Archid. in cap. si episcopus, de offic.
ord. libro 6. Butr. Host. & Zabarel.
in cap. ad hæc, de officio Archidiac.
Bertach. de episc. parte septima, lib.
4. quæst. 7. Bott. in tract. de synod.
episc. secunda par. nume. 3. qui sub-
dit, melius esse episcopum persona-
liter interesse, nisi aliàs sit commo-
dum ecclesiæ, vel personæ detrimen
tum. Vide tamen, quæ dicam infra
libro tertio, quæst. 30.

SVMMARIVM.

*1 Vicarius episcopi ex generali com-
missione vicariatus causas ciui
les cognoscere potest.*

*2 Procurator generalis causas ciui-
les agere potest, si non requirit
mandatum speciale.*

*Causæ ciuiles fori episcopalis quæ
sint, remissiue.*

*3 Vicarius episcopi non potest cogno
scere causas feudales absq; mā-
dato speciali.*

4 Nec capitulum sede vacante.

*5 Vicarius episcopi strictiorem ha-
bet potestatem, quàm capitulū,
sede vacante.*

*6 Vicarius episcopi an, & quando
debeat in foro suo attendere sta-
tuta, & consuetudines Ciuita-
tis.*

QVAESTIO CXXV.

VLterius etiam progrediendo in
campum episcopalis iurisdic-
tionis, cum in officialem episcopi p
commissionem officij generaliter si-
bi factam causarum cognitio trans-
feratur, teste Bonifacio Octauo in c.
licet, vbi Canonistæ, de off. Vic. in 6.
1 conclusio fieri potest, Vicarium epi-
scopi ex generali commissione Vica
riatus causas ciuiles cognoscere pos-
se, d. c. licet, & tradit Card. in clem. 1.
nu. 19. de off. Vica. Bal. cons. 478. nu-
mero 6. in 4. Aufrer. in addit. ad To-
los. q. 148. Bero. rub. nume. 26. extra
de off. deleg. Spec. de procur. §. ratio-
ne igitur sui, col. 7. vers. sed nunquid
media, cū adductis per Vant. de nul.

cx

ex inhab. seu def. mand. num. 92. vbi generalis procurator potest agere
2 causas ciuiles non requirentes speciale mandatum, Et quauis dicat Rebuff. in pract. benef. titu. forma Vica. Archid. num. 165. solere etiam committi Vicario, vt partes cogere possit ad recognoscendum scripta sua, & chirographos, tamen superuacanea est huiusmodi commissio, cum ex generali commissione habeat Vicarius in ciuilibus administrationē, quod etiam fatetur idem Rebuff. dū eo loci subdit non esse necessariam specialis concessionis expressionem. Quæ vero sint causæ ciuiles fori episcopalis, recenset latè Cucc. Inst. iur. cano. de episc. titu. 6. num. 122. cum pluribus sequentib. vsque ad numer. 200. lib. 2.

Declaratur prædicta conclusio, vt non habeat locum in causis feudali-
3 bus, quas Vicarius cognoscere non potest absque mandato speciali, ne fortè tales procuret vasallos, quos dominus nollet habere, Cardin. in clementina prima, numero 19. de offic. Vic. per tex. in cap. verum, extra de foro compet. prout etiam, quia capitulum sede vacante non succedit in iure cognoscendi causas feudales,
4 vt post alios scribit Pauin. de off. & pot. c. sede vac. 1. par. princ. q. 7. nu. 8.
5 ergo nec Vicarius episcopi, qui strictiorem potestatem habet, quàm capitulum, vt idem Pauin. d. par. 1. q. 2. nu. 1. declarat. Nunquam tamen Vi-
6 carius episcopi in foro suo attendere debet statuta, vel consuetudines laicorum super ordine procedendi, nisi essent ab episcopo, vel alia synodali cōstitutione approbata, & tunc solùm in profanis, non autem in spiritualibus essent attendendæ, vt multis pro Vicario episcopi Lucani respondit Ancar. cons. 18. num. 2. 3. cū seq. concludens, num. 7. quòd ille Vicarius non astringitur ex forma statutorum committere causas consilio sapientis.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi cognoscere potest causas beneficiales ciuiliter motas.*

2 *Non autem criminaliter motas, nisi mandato speciali.*

3 *Nisi Vicarius esset creatus à Papa.*

QVAESTIO CXXVI.

1 Causas quoque beneficiales cognoscere potest Vicarius Episcopi, si ciuiliter motæ sunt, non autē criminaliter, vt quando agitur ad priuationem beneficij: tunc enim specialis requiritur commissio, c. licèt, vbi Io. And. Ancar. nu. 2. Gemin.
2 nu. 7. Fran. col. 1. ad fi. de offi. Vic. in 6. glo. & Doct. c. 1. in ver. per episcopos, de capel. monac. in 6. Anca. cōs. 60. nu. 1. Bal. cons. 478. nu. 6. in 4. vbi licèt vicarius episcopi non possit ob crimen quem priuare à beneficijs, potest tamen declarare possessorem nō habere iustum in eo titulum, sequitur Ferrand. ad Abb. rep. c. si quis cōtra, nu. 3. extra de foro compet. Pauin tract. de pot. cap. sede vac. 3. par. prin. q. 10. num. 22. & 23. post Feder. trac. permut. q. 26 Foller. in prac. criminal. can. 1. par. moralium, num. 135. Mill. in ver. vicarius episcopi, Bero. in rub. nu. 2. & 26. extra de off. deleg.

P 3 Bur-

Bursat.consl. 310.nu.26. Cucc. Instit. iur.can.de vic.episc.num.89.

3 Declaratur, nisi Vicarius aliàs haberet iurisdictionem, vt pro Vicario Patriarchæ à Papa creato respondit Bal.d. consl.478. col. 3. nu. 14. & seq. Rebuff.in pract.benef. tit.forma vic. Arch.nu.152.& nu.156.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi sequestrare potest possessionem beneficij cum fructuum custodia apud idoneã personam.*

QVAESTIO CXXVII.

1 ET tanquã ordinarius sequestrare potest possessionem beneficij cum fructuum custodia apud idoneã personam, vt in casu clem. 1. de sequestr.poss.& fructuum, vbi Canonistæ, latè Vestr.in prac.lib.7.cap.2.nume.1. & latius Grauat.ibi in annot.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi arctare potest illicitum possessorem ad titulũ exhibendum.*

QVAESTIO CXXVIII.

1 PRout etiam potest arctare illicitum possessorem beneficij ad exhibendum titulum, c. ordinarij, de off.ord.in 6. & pro Vicario episcopi respondit Ancar. consi.60. nu. 1.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi potest mandare executioni sententiam suam. Declaratur, nu.2.*

3 *Delegatus an sententiam suam exequi possit, remissiuè.*

QVAESTIO CXXIX.

1 ET insuper sententiam suã mandare executioni, secundum Ioa. And.Abb.& alios, in c.si quis cõtra, in 1.lect.nu.29.& in 2. nu.34. Bal. in marg. ver. vicarius, & iterum Abb. post Inno. in c. cum ab ecclesiarum, nu. 3.extra de offic.ord. Cucc. Insti. iur.can.de vic.episc.nu.66. post Conrad.tit.de potest.vic.nu.3. Rebuf.in pract.tit.eo.nu.18.

2 Declaratur, vt procedat in vicario principali, qui facit idem consistorium cum episcopo, cum in Vicario foraneo idem, quod in delegato, sit dicendum, Abb.in dicto ca.si quis contra, in 1.lectu. numero 29.& in 2. num. 34.

3 An autem delegatus suam possit exequi sententiam, tradit glo.& Docto. in dicto cap. si quis contra, vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi non potest recipere resignationes beneficiorum absque speciali mandato. Declaratur, nu.5.& 6.cum seq.*

2 *Resignationes beneficiorum is potest recipere, qui potest beneficia destituere.*

3 *Capitulũ sede vacante recipere potest beneficiorũ resignationes.*

4 *Vicarius episcopi non potest quem destituere, & priuare beneficio, sine mandato speciali.*

6 *Beneficia incompatibilia coram vicario episcopi dimitti possũt.*

7 *Vicarius episcopi recipere potest resignationem beneficij ad institutionẽ episcopi pertinentis.*

QVAE-

QVAESTIO CXXX.

AT resignationes beneficiorum Vicarius recipere non potest
1 sine mandato speciali episcopi, vt probatur in c. dudum, in princip. in ver. recipiendi auctoritate vestra resignationes, depræben. lib. 6. Staphi. de litt. grat. & iust. nu. 68. post Cald. cons. 4. an renunciatio, tit. de renuncia. Rebuff. in prac. benefi. tit. forma Vic. Arch. num. 106. post Rot. decis. 287. in antiquis, Pauin. de offic. & potest. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. Franc. Marc. q. Delphin. 86. numero secundo, par. 1. Mant. consilio 38. post numerum 10. Et ratio est,
2 quia regulariter is potest recipere resignationes beneficiorum, qui potest beneficia destituere, Innocen. & alij, in c. quod in dubijs, extra de renun. Abb. in cap. cum olim, colum. antepen. vers. sextò dubitatur, extra de maior. & obedien. vbi huiusmodi argumento firmat capitulum posse
3 se recipere resignationes beneficiorum sede vacante, quod latius prosequitur Pauin. in d. 2. par. princ. q. 2. num. 13. Sed Vicarius episcopi non
4 potest quem destituere, & priuare beneficio, ex generali commissione, sed requiritur speciale mandatum, glos. & Docto. in cap. 1. in versic. per episcopos, de capell. monac. in 6. Ancar. consil. 60. numero primo, & dixi supra, c. 125.

5 Declaratur, nisi Vicarius speciale mandatum haberet ad destituendũ inuitos, quia tunc vigore huiusmodi mandati poterit recipere beneficiorum resignationes, Pauin. d. quæst. 10. nume. 32.

6 Secundò declaratur, vt possit coram Vicario episcopi dimitti curatum beneficium per eos, qui volunt alia incompatibilia obtinere, Pauin. de potest. cap. sede vac. 1. par. prin. q. 10. num. 22. & par. 2. q. 2. nu. 13. cum seq. per extrauag. Ioannis 22. Execrabilis, §. cæterum.

7 Tertiò declaratur, nisi resignatio beneficij fiat ad institutionem Episcopi pertinentis: tunc enim quemadmodum Vicarius episcopi potest instituere præsentatum à patrono, vt latè dixi supra, q. 110. eodem modo potest recipere resignationem, tanquam præambulam institutionis, vt per similia probat Pauin. d. par. 2. q. 2. num. 13.

SVMMARIVM.

1 Iurisdictio vicarij est maior iurisdictione delegati ab episcopo.

2 Episcopus potest committere causam vicario, vt cognoscat eam tanquam delegatus, non tanquam vicarius.

Declaratur, nu. 4.

3 Episcopus potest sibi auocare causam, & prohibere vicario, ne iudicet, sed non è conuerso.

4 Episcopus delegando causam vicario suo in fraudem appellationis interponendæ ad Metropolitanum, excõmunicari potest.

QVAESTIO CXXXI.

SEd vlterius quæro, an episcopus delegare possit causam Vicario suo, vt cognoscat illam, tanquam delegatus, non tanquam vicarius. Vtilitas huius quæstionis ea est in

practica, quia si cognoscit causam, tanquam Vicarius, non poterit ab eius sententia appellari ad episcopum, secus, si tanquam delegatus, vt
1 dicam infra, libro 3. quæst. 2. Prout etiam, quia maior est iurisdictio Vicarij, quàm delegati ab episcopo, gl. in cap. Romana, §. fin. in ver. obseruandæ, de offic. ord. in 6. Bertac. de episc. lib. 4. par. 5. num. 32. & differt in multis à delegato, vt dixi supra, lib. 1. q. 23. vbi vide.

2 Respondeo igitur episcopum posse committere causam Vicario, vti delegato, non autem tanquam Vicario, Abb. in cap. dilecti, el 3. num. 18. post Io. And. ibi super glo. in ver. qui nô erat de curia, extra de app. apost. ad Specul. in titu. de app. §. nunc tractemus, in ver. obuiari, num. 6. Quod etiam illa ratione confirmatur, quia episcopus potest sibi auocare causam, & prohibere Vicario, ne iudi-
3 cet, sed non è conuerso, Ioan. And. & Innocen. in c. Romana, de appell. in 6. Tolos. decis. 485. vbi latè Aufrer. in addit. Abb. in c. si quis contra, in 1. lect. num. 25. & in 2. num. 30. extra de foro compet. Franc. in cap. vt nostrum, colu. 4. vers. tertiò quæritur, extra de app. Maran. de ord. iud. 4. par. 16. dist. num. 60.

4 Declaratur, nisi episcopus delegasset vicario in fraudem appellationis interponendæ ad Metropolitanum, quia tunc episcopus commodum de fraude non solùm non debet reportare, sed per superiorem excommunicari potest, Abb. in dicto c. dilecti, num. 18. post Specul. eo. tit. §. nunc tractemus, nu. 6.

SVMMARIVM.

1 *Notarius deputatus ad scribendũ omnes sententias episcopi, tenetur etiam scribere sententiam in causa commissa vicar. suo.*
Declaratur, nu. 2.

QVAESTIO CXXXII.

Non est etiam silentio prætereundum, quòd licet notarius depu- 1 tatus fuerit ad scribendum omnes sententias episcopi, si tamen episcopus committit vnam causam Vicario suo, illa etiam in causa iste notarius tenetur scribere sententiam, teste Bal. in l. fina. in princip. C. vbi, & apud quem, apost. ad Bar. in l. 1. in fi. ff. quis, & à quo, faciunt glo. & Doct. in cap. 1. in ver. per episcopos, de capell. monac. in 6. Ias. l. sed si hac, §. Prætor ait, in fi. ff. de in ius voc.

2 Declaratur, vbi notarius habet de huiusmodi scriptura salarium, Bald. cum apostil. in locis superius adductis.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum ad futuras causas potest fieri procuratori.*
2 *Episcopus non potest committere suo vicario futuras commissiones Papæ.*

QVAESTIO CXXXIII.

Qvero insuper, an episcopus possit committere Vicario futuras commissiones Papæ, quæ solent episcopis in dies demandari. Videbatur posse fieri delegationem ad futuras causas, quemadmodum fieri potest mandatum, vt per Innocent. qui

1 qui ita argumẽtatur in c.cum olim, Abbas, in princ. extra, de off. ord. Alexan.in l.more,vbi 1a ſ.num. 13.ff. de iuriſd.om.iud.Foller.ſuper conſt. Regni. c. iuſtitiarij nomen, titu. de offic.iuſt.nu.110.poſt Fricc.tract.de ſubſeud.Barto. in ſecundo libro, 28. auctoritate.

Sed in Vicario epiſcopi in contra-
2 trarium eſt veritas, teſte Fel. in cap. eam te,nu.17.circa prin.extra de reſcrip. poſt Rot. deciſ.9.aliàs 847. de offic.vic.in antiq.& eo.tit deciſ.4.in antiquioribus Biſigneti, & deciſ. 6. ti. de offi. deleg. ſecundum nouam impreſſionem, Pauin. de off. & pot. cap. ſede vac 2.par.prin.q.10. num. 35. Cuc.Inſt.iur.can.de Vic.epiſ.nu. 115. iuriſdictio enim, quæ nondum competit, committi non poteſt, vt dixi ſupra, q.36.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius foraneus Epiſcopi an cauſas ſubdelegare poſſit, remiſſiuè.*

QVAESTIO CXXXIIII.

1 Nunquid autem Vicarius foraneus epiſcopi cauſas ſubdelegare poſſit,dixi ſupra hoc eodem libro q 65. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Epiſcopi non poteſt cognoſcere cauſam Epiſcopo delegatam.*

Ampliatur, nu 4.& ſeq.

Declaratur,nu 6. cũ ſeq.& nu.9.

2 *Epiſcopus cognoſcit cauſam ſibi delegatam, non vt Epiſcopus, ſed vti delegatus.*

3 *Epiſcopus conſtituendo Vicariũ, videtur illi ſolùm committere, quæ competunt ratione ordinariæ iuriſdictionis.*

4 *Cauſæ Epiſcopo delegata,non trãſeunt in capitulum, ſede vacante.*

5 *Litteræ, præcepta, & mandata apoſtolica, directa Epiſcopo, non tranſeunt in eius vicarium.*

6 *Vicarius Epiſcopi à ſummo Pontefice conſtitutus, omnes prærogatiuas epiſcopi conſequitur.*

7 *Mandatum Epiſcopo factum extenditur ad eius Vicariũ creatum à Papa.*

QVAESTIO CXXXV.

Hvc etiam neceſſariò pertinet, quòd ſi Epiſcopo fuerit cauſa delegata, non poteſt eam Vicarius
1 cognoſcere,Doct.in cle.2. de reſcri. Franc.in c.non putamus, col.2.verſ. delegatio autem, de conſuet. lib. 6. Fel.in c.at ſi clerici,§.fi.num. 21.de iud. Dec.in c. quoniam Abb. nu.15. extra de offic. deleg. Feder. de Sen. conſ.130.ad finem,Bertach.in tract. de epiſ lib.4.par.7.q.4.& par.5. tit. de poteſt. & auct. epiſc. circa iud, num. 39. Pauin. de offic. & poteſt. cap. ſed. vac. 2. par. prin. q.10.nume. 34. poſt Inno. & alios, in c.eam te. vbi Ripa, num.46. & ſeq. extra de reſcrip. Soc. conſi. 39.capit. primum dubium, col.6. verſ. amplius, dicto volum. 4. Sebaſt. Sap.in apoſt. ad Abb. in rep. c. ſi quis contra, num. 35. in ver. facit idem conſiſtorium,extra de foro compet. Et ratio eſt, quia cauſam delegatam Epiſcopus

pus non cognoscit, vt Episcopus, sed tanquam delegatus, Gugl. de Cu in l.& si Prætor. ff. de offic. eius, sic relatus per Dec. in d. c. quoniam Abbas, numero 15. post Alexan. in l. & quia ad finem, ff. de iurisd. omn. iud. Et ideò non succedit Vicarius in illa prærogatiua, & dignitate, in qua Episcopus, quia Episcopus constituendo
3 Vicarium generalem, videtur solùm ea committere, quæ competunt ratione ordinariæ iurisdictionis, nō autem ea, quæ competunt ratione iurisdictionis delegatæ, secundum Feder. de Sen. dicto consilio 130. Dec. in dicto c. quoniam Abbas, numero 15. Rolan. consi. 39. nume. 18. vol. 1. Cucc. Inst. iur. can. de vic. epis. num. 16.

Ampliatur idem in capitulo sede
4 vacante, in quod non transeunt causæ Episcopo delegatæ, Doct. in c. eam te. Vbi Fel. nu. 17. extra de rescrip. in c. cum olim, vbi latè Abb. extra de maior, & obed. in c. verum, num. 17. extra de foro compet. Roman. consi. 506. vbi Mandos. num. 14. Dec. consi. 128. col. 1.

Secundo ampliatur idem in man-
5 datis, præceptis, & litteris apostolicis Episcopo directis, quæ non transeunt in eius Vicarium, Alexan. in dicta l. & quia, in fine, Fel. in d. c. eam te, 5. scriptum fuerat, in fine, & num. 17. extra de rescrip.

Declaratur, vbi Vicarius esset ab Episcopo constitutus, secus si à summo Pontifice, quia tunc omnes præ-
6 rogatiuas Episcopi cōsequitur. Ideò etiam causas Episcopo delegatas poterit cognoscere, vt declarat Alex. in dicta l. & quia, & Dec. in dicto c. quoniam, num. 15. in fine, & probat Bar. in l. filius. ff. delegat. & illo casu mandatum factum Episcopo ex-
7 tenditur ad Vicegerentem, Alexan. in l. more, num. 41. ff. de iurisd. om. iud. firmat Rip. quamuis simpliciter loquatur, in dicto c. eam te, num. 46. & ratio est, quia Vicarius à Papa creatus, videtur magis repræsentare Episcopum, quàm eo casu, quo creatur ab Episcopo, vt respondit Ruin. consi. 148. nu. 5. in 4.

Declaratur, nisi Pontifex alterna-
8 tiuè mandauerit causam Episcopo, vel eius Vicario, Fel. in d. c. eam te, nu. 17. circa medium, de rescrip. & dixi supra, lib. 1. q.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus non potest cognoscere causam Vicario suo delegatam.*
Contra, nu. 8.
Declaratur, num. 6. 8 9. 12. 13. & seq.

2 *Vicarius Episcopi delegatus Papæ non cognoscit causam, tanquam Vicarius, sed vt delegatus.*

3 *Delegationis rescriptum non extenditur vltra delegatum.*

4 *Vicarius Episcopi delegatus Papæ maior est Episcopo suo in causa sibi delegata.*

5 *Capitulum sede vacante non potest cognoscere causam Vicario delegatam sub nomine officij.*
Contra, num. 8.

6 *Episcopus causam cognoscere potest Vicario delegatam sub nomine officij.*
Contra, nu. 8.

7 V.

7 *Vicarius Episcopi delegatus Papa dicitur cognoscere causam vice Episcopi.*

9 *Litteræ, præcepta, & mandata Apostolica directa Vicario Episcopi, transeunt etiam in Episcopum.*

Contra, nu. 10.

Ampliatur affirmatiua, nu. 11.

13 *Dominus nouiter creatus, non conuenitur per rescriptum obtentum contra Vicariū, nisi lite contestata.*

14 *Inhibitio facta Vicario capituli sede vacante, non afficit successorem, & modernum Episcopum.*

QVAESTIO CXXXVI.

SEd quid è conuerso, an Episcopus cognoscere possit causam eius Vicario delegatam? Et non pos
1 se, tradunt Doct. in clem. 2. vbi Ancar. col. 1. Card. num. 10. Imola numer. 14. de rescript. Franc. in c. dilecti, el 2. q. 5. extra de app. & iterum in c. non putamus, col. 2. vers. delegatio autem, de consuet. lib. 6. Dec. in c. quoniam, num. 9. ad finem, extra de offic. deleg. Barbat. in apost. ad Bar. in l. quod Principi, ff. deleg. post Butr. in dicto c. quoniam, Bertach. tract. de epis. lib. 4. par. 7. q. 4. & par. 5. tit. de auct. epis. circa. iud. nu. 39. secundum vnam impressionem, & 59. secundum alteram. Et ratio est, quia tunc Vicarius non cognoscit cām tanquam Vicarius Episcopi, sed tanquam delegatus Papæ, Gugl. de Cuc. in l. & si Prætor. ff. de off. eius, quem refert, & sequitur post alios Dec. in d. cap. quoniam, nu. 15. Et ideò ad ipsum non est cognitio
3 causæ extendenda. l. non omnis, ff. si cer. pet. c. cū intentionis, extra de priuileg. Rota decis. 431. in no. Crauet. consi. 251. in 4. probatur in c. P. & G. extra de rescr. c. 2. eod. tit. lib. 6. Fel. in c. eam te, num. 17. extra eo. Vbi rescriptum non debet ad alios extendi, neque ad multos. Et in causa delegata per Papam maior est Vi
4 carius episcopo suo, & separatum est auditorum vnius ab auditorio alterius, secundum Doct. in dicta clemen. 2. & in specie Card. num. 10. Imola, nume. 14. cum cæteris superius adductis.

5 Ampliatur idem in Vicario capituli, sede vacante, Pau. de pote. cap. sede vacan. 2. par. prin. q. 10. nu. 14. post Paul. de Eleaz. in cle. & si principalis, de rescrip.

6 Declaratur supradicta conclusio, vt locum habeat, quando causa est delegata Vicario sub nomine proprio, & dignitatis: secus si nomine dignitatis tantùm, quia tūc episcopus illam cognoscere poterit, Bertach. tract. de epis. lib. 4. par. 5. nume. 59. post Specul. in tit. delegat. ver. quid si causa, Innoc. in c. eam te, nu. 5. vbi Abb. num. 14. de rescrip. Barbat. in apost. ad Bar. in d. l. quod principi, in ver. c. ea ratione, quia licèt Vicarius
7 sit delegatus Papæ, dicitur tamen cognoscere causam vice episcopi, cum talis dignitas Vicariatus ei non cōpetat iure proprio, vt post Bar. in d. l. quod Principi, in fi. & in l. & quia, ff. de iurisd. om. iud. firmat late Dec. in c. quoniam Abbas, num. 9. extra de offic. deleg. & oriatur ex iurisdictione, & tribunali episcopi, vt dixi supra

supra hoc eodem lib.q.22.

8 Sed quòd etiam episcopus non possit cognoscere causã à Papa delegatam Vicario sub nomine officij, tenet Card.post Pau.in clem. 2. q.9. de rescrip. refert illum Ripa.in d. c. eam te,numero 46.Imola in d.clem. 2.numero 14.in fine, de mente But. Franc in cap. statutum, col... vers. sextò aduerte,de rescrip.in 6.& in c. non putamus, colum.2.vers.delegatio autem, de consuetu. in 6. & in c. dilect.q.5.de app.Cucc.Inst. iur.cano.de vic.epis.numero 117. cum sequen. vbi inquit episcopum posse se immiscere in illa causa, quando Vicarius functus est officio suo,aut remouere Vicarium ab officio, vt illum impediat in delegatione. Cum enim separatũ sit auditorium delegati Papæ,& episcopi,non debet rescriptum extendi ad alium, quam ad ipsum delegatum, vt superius dixi. Nec Bertach. supra in contrariũ relatus firmat in sua sententia pedẽ, sed remittit se ad Doct.in d.clemen. 2. qui tenent contrarium, vt superius dixi.

Secundò declaratur,vt locum habeat in rescripto delegationis, non autem in præceptis,litteris,& man-

9 datis apostolicis, quæ fiunt Vicario episcopi, quia huiusmodi transeunt in episcopum, Abb. in d.c. eam te, numero 46.& licèt Bal. in l.aliquando, nu.quinto,ff.de offi.proconsl. di-

10 cat, mandatum factum Vicegerenti, non arctare dominum, receptior tamen videtur præcedens sententia ex numero Doctorum, & ea ratione, quia mandata restringi non debeant, sicut debet restringi delegata iurisdictio, sed ampliari, cap. sciendum, 8. qua st. prima, & post alios Fel.in dicto cap.eam te, §.scriptum, columna prima, in prin. nume. 16.

Extende huiusmodi declaratio-

11 nem,vt in dubio scriptũ videatur Vicario,vt vices episcopi gerenti, non vt executori,Abb.in dicto c.eam te. in fi. Feli.in d.§.scriptum fuerat,col. 1.in prin.nu.16.

Secundò extenditur etiam si episcopus crearetur post commissionẽ

12 datam Vicegerenti,Abb.in d.c.eam te,num.14.Fel.in dicto §. scriptum. d.col.1. num. 16. latè Paul. de off.& potest.c.sede vac.1.par.princi.q.10. num.20.

13 Subdeclaratur,vt procedat in mãdatis,non autem in iurisdictione delegata, quia per rescriptum contra Vicegerentem non conuenitur dominus nouiter creatus, nisi quando contra gerentem vices esset lis contestata, Innocen.Io.And.But.Imola. & Gemin. quos refert Feli. in dicto §. scriptum fuerat, columna 1. circa medium.

14 Secundò subdeclaratur, vt non procedat in inhibitione facta Vicario, seu officiali deputato per capitulum sede vacante,quia talis inhibitio nõ afficit successorem, & modernum episcopum, vt si ille cõtrauenіat inhibitioni dicatur attentasse, Rober. Lancellot. trac. de attent. c. 20.lim. 28. nume. 5. dicens ita vltimo loco fuisse resolutum,15. Decẽbris 1574. in vna Albarazinen. coram R. P. D. ac Fratre suo Cantutio, Præceptore ac D.M.in Gymnasio Perusino recolendæ memoriæ.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Vicarius potest esse iudex in causa sui Episcopi.*
Contra, nu. 2.
Ampliatur, nu. 5.
Declaratur, nu. 6. & 7.
3 *Vicarius Episcopi dicitur iudex competens ad mittendum in possessionem nomine pauperum Episcopi procuratorem.*
4 *Episcopus executor piarum voluntatum, & pater, ac proc. pauperum.*

QVÆSTIO CXXXVII.

QVæritur etiã, & in dubium reuocatur, an Vicarius possit es-
1 se iudex in causa sui Episcopi? Partem affirmatiuam tenet Papaz. in apost. ad Rotam, decis. 1. aliàs, 47. in fi. num. 5. citans Feli. in c. cum venissent, col. fi. nu. 7. ad finem, in ver. & vide Bal. de iudi.

2 Sed certior videtur sententia negatiua, quam sequi videtur Sapia in apost. ad Abb. in 1. lect. c. si quis contra, nu. 25. in ver. ad eius Vicarium, extra de foro comp. secundum paruam impressionem iuniorem, de mẽte Feli. in dicto c. cum venissent, colum. fi. num. 7. ad finem, in ver. & vide Bal. in l. si quis, c. de episc. & cleri. qui num. 6. videtur præsupponere, quòd non possit, quia idem est tribunal Episcopi & Vicarij, c. 2. de cõsuetu. in 6. cum glo. in clemen. 2. de rescrip. firmat Caball. in add. ad cõsti. Aegid. lib. 2. c. 17. numero quinto, pulcrè Capic. decis. 137. in princip. & nu. 9. Barbat. de præstan. Card. q. 11. num. 10.

Nec aduersatur apost. Rot. allegata superius in contrarium, quia fundat se in auctoritate Feli. in dicto c. cum venissent, dicto versi. & vide Bal. in d. l. si quis, num. 6. Qui tantum dicit Vicarium esse iudicem competẽtem ad mittendũ in posses-
3 sionem procuratorem Episcopi nomine pauperum, quod etiam probauit Gemin. consi. 114. num. 5. Dicens quòd Vicarius episcopi potest pronunciare se iudicem competentem in causa corã eo mota per procuratorem episcopi nomine pauperum contra laicum excipientem de incompetentia.

Nã episcopus pias exequitur vo-
4 luntates, & dicitur procurator pauperum, pater, vt post alios scribit Menoc. de adip. possess. rem. quarto, numero 256. referens communem esse opinionem, quòd ideò possit petere missionem in possessionem nomine pauperum hæredum institutorum: si ergo Vicarius cognoscit missionem in possessionem petitam per episcopi procuratorem nomine pauperum, non erit iudex Vicarius in re episcopi, sed in re pauperum in effectu, vt declarat Baldus in dicta lege, si quis, dicto numero sexto, pulchrè declarat Geminia. dicto consilio 114. nume. 5. & 6. atque ita declarabitur locus supra relatus in contrarium.

5 Ampliatur, vt nec etiam possit esse iudex in causa ecclesiæ sui episcopi eo casu, quo nec etiam episcopus esse potest, Capic. decis. 137. in prin. & nu. 9. & aliàs dicam infra, li. 3. q. 14. quòd episcopo suspecto recusato, potest etiam Vicarius recusari.

6 De-

6 Declaratur, quòd licèt Vicarius non possit esse iudex in causa episcopi sui, non tamen prohibeatur corã episcopo testificari in causa pro actore, si necessitas immineret, glo. c. dilecto, in ver. recusastis, in fine, extra. de test. Gemin. consi. 114. nu. 6.

7 Subdeclaratur, vbi Vicarius deponeret de exercitio suę iurisdictionis, quia tunc erit testis suspectus, vt tenuit Rota, teste Diu. decis. 7. in codicibus manuscriptis.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus non potest in propria causa iudicare.*

2 *Potest tamen esse iudex in causa sui Vicarij.*

Declaratur, num. 3 & num. 5. & sequen.

3 *Episcopus quando dicatur iudicare in propria causa.*

4 *Episcopus non tenetur stare malefactis à Vica. suo.*

Vicarius in malefactis ab eo non gerit vices episcopi.

5 *Vicarius Episcopi quando possit conueniri coram Metropolitano, siue eius vicario.*

QVAESTIO CXXXVIII.

AT non minor superest difficultas, nunquid è conuerso episcopus possit esse iudex in causa sui Vicarij. Cum enim episcopus & vicarius faciant vnum & idem tribunal, & auditorium, & eandem habeant iurisdictionem, capitu. Romana, vbi Canonistæ in prin. de appella. in 6. ca. non putamus cum glo. in ver videatur. vbi Archidia. num. 2. Franc. col. 1. post Ancar. numero secundo, Gemin. num. 1. & 7. de consuet. lib. 6. cum cæteris adductis supra hoc eodem lib. q. 57.

1 Diceretur episcopus iudicare in propria causa, & fungi officio iudicis, & partis, quod ei prohibitum esse, dicit Bal. in l. si quis, num. 6. c. de episco. & cleri. & in l. prima, in fine vbi Salic. c. ne quis in sua causa iudi.

2 Sed contrarium probat Specula. in titu. de compet. iud. adit. §. sequitur, num. 3. Dicens quòd de maleficio, vel quasi, commisso in officio ab officiali episcopi, vt puta in sententia, & processu, agendum est coram episcopo, cuius est officialis, & non coram Archiepiscopo, vel eius officiali, sequitur Bal. in add. ad §. fi. in ver. officiales, dicens, quòd officiales episcopi conueniuntur corã episcopo, Paui. de potest. cap. sede vac. 2. par. princi. q. 10. num. 22. Bertac. de episcopo. lib. 4. par. 5. num. 19. probat Capic. decis. 137. num. 7. post Franc. in c. 1. col. 2. 3. & penult. de pœn. lib. 6. Alber. in d. l. 1. c. ne quis in sua causa iud. plura scribit in proposito Foller. super const. Regni, tit. de magist. iud. cap. Magister iustitiarius, nume. 36. 37. 38. cum alijs seq.

3 Nec refragantur rationes superius allegatæ in contrarium, quia locum habent, quando episcopus esset in aliqua culpa delicti commissi ab eius vicario: tũc enim diceretur episcopus in propria causa iudicare, quia ex ea teneretur, Host. in c. ad hæc, vbi Zabarel. q. 5. Butr. colum. fin. extra de offic. Archid. Rota decis. 6. alias 278. tit. de offi. vic. in no. & de-

& decis. 6. eodem tit. in antiq. & decis. 1. in antiquioribus Bisigneti, & vbique Papaz. in apost. Ancara. Archid. & Geminia. in c. si episcopus, de off. ord. in 6. Feli. in c. cum ordinem, num. 6. extra de rescrip. & in c. Petrus, num. 8. extra de homic. cum multis concordantibus, de quibus infra, lib. 3. q. 30. vbi vide, & ibi vide latius, quàm hic.

4 Aliàs verò factum à vicario, quando malè agit, non dicitur factum ab episcopo, nec illi actui stare tenetur, Gemin. cons. 114. Castrens. cons. 348. columna secunda, volumine primo, Dec. consi. 142. num. 3. & in c. sanè, el secundo, columna secunda, de off. deleg. vbi dicit, quòd tunc Vicarius non gerit vices episcopi, Franc. in apost. ad Abb. in c. eam te, num. 12. & 13. in littera A, extra de rescrip. Bellame. consi. 4. vtrum episcopus, colum. penult. Syl. in §. ab hostibus, Inst. de Att. tut. Rebuff. in pract. benefi. tit. forma vic. Arch. num. 189. Fel. in dicto c. Petrus, num. 11. extra de homic. Et ideò non dicitur iudicare in propria causa. Vnde Bal. in l. obseruando, §. proficisci, num. 2. ff. de off. proconsl. dicit, quòd tunc Potestas non potest esse iudex in crimine suæ familiæ, si pro ea tenetur.

5 Declaratur, vbi episcopus requisitus nollet causam cognoscere, quia tunc Vicarius coram Metropolitano, vel eius Vicario poterit conueniri, Specul. in dicto §. sequitur, num. 3.

Secundò declaratur eisdem mo-
6 dis, quibus infra, lib. 3. q. 57. Vbi traditur an Episcopus punire possit Vicarium suum delinquentem,

SUMMARIUM.

1 *Vicarius generalis episcopi potest etiam se intromittere in causa vicarij specialis.*

2 *At contra, nu 2.*

3 *Episcopus delegando causam alicui, videtur illam abdicare vicario suo.*

QUAESTIO CXXXIX.

Quid etiam, si episcopus faciat Vicarium suum generalem, & vnum specialem, an generalis se intromittere possit in illa causa speciali: & posse latè probat Bero. consilio vigesimosecundo, numero 40. volumine 1. ea ratione, quia deputatus videtur accumulatiuè, non autem priuatiuè, iste vicarius specialis, vt latè ibi per eum.

2 Sed contrarium tenet Gemin. in c. licèt, numero decimotertio, vbi Franc. columna secunda, vers. quid autem si episcopus, de offi. vic. lib. 6. post Lapum ibi relatum, & ratio est, quia episcopus delegando causam
3 alicui, videtur eam abdicare vicario suo, Innoc. in c. Romana, de appel. Franc. in c. dilecti, q. 2. eodem titu. Bertach. de epis. libro quarto, parte prima, num. 25. in fine.

SUMMARIUM.

1 *Episcopus quando non habeat iurisdictionem in loco vicarij specialis suæ diœcesis.*

QUAESTIO CXL.

His etiam addi potest, quòd si aliquis vicarius specialis in aliquo

quo loco diœcesis ex dispositione
1 iuris, seu ex consuetudine derogatiuè, & non accumulatiuè, fuerit deputatus, episcopus in illo loco non habebit ordinariam iurisdictionem, nec illam per se, aut per alium exercere poterit, vt respondit Bero. consil. 22. num. 7. volum. 1. post Canonistas, in c. cum episcopus, de off. ord. in 6.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus quando possit delegare causam Vicario alterius Episcopi.*

2 *Episcopus non potest exercere iurisdictionem contentiosam extra diœcesim.*

QVAESTIO CXLI.

Nec etiam prohibetur episcopus delegare causam Vicario alterius episcopi, si vltra consensum cō-
1 mittentis adsit quoque consensus commissarij, & partium, Rota decis. 7. aliàs 371. vbi Papaz. in apost. tit. de off. vic. in no. num. 4. & 9. & decis. vltima, eo tit. in antiquioribus Bisigne. secundum nouam impressionem. Quod etiam ea ratione con-
2 firmatur, quia aliàs episcopus non potest exercere iurisdictionem contentiosam extra diœcesim, Gomes. in c. 2. §. statuto, num. 61. in fine, de const. in 6. & clarius ante illum Feli. in c. auditis, num. 11. extra de præscrip. quos refert, & sequitur Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 43. nume. 20.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus an cognoscere possit de nullitate sententiæ sui vicarij, & è contra vicarius de nullitate sententiæ episcopi, remissiuè.*

QVAESTIO CXLII.

An autem episcopus cognoscere possit de nullitate sententiæ vicarij, & è contra Vicarius de nul-
1 litate sententiæ episcopi, dicam infra, lib. 3. q. 11. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi non potest cognoscere causas criminales sine mandato speciali.*

Ampliatur, nu. 2. 3. & 4.

Declaratur, num. 6. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 18. 19. & quæ sint causæ criminales fori episcopalis, remissiuè, nu. 1. in fi.

5 *Indefinita quando non æquipolleat vniuersali.*

9 *Episcopus, vel alius superior, an ex eadem inquisitione vicarij sine nouo processu condemnare debeat inquisitum, remissiuè.*

15 *Laicus, qui deposuit falsum coram iudice sui loci, cui tamen remissa fuit examinatio per vicarium episcopi, potest ab eodē vicario puniri.*

16 *Testis, qui deposuit falsum in causa matrimoniali coram episcopo, vel eius vicario, potest etiam puniri per iudicem sæcularem.*

17 *Practica iudicis ecclesiastici in causis criminalibus, remissiuè.*

QVÆSTIO CXLIII.

Licèt autem in officialem episcopi per generalem commissionē sibi

sibi factam causarum cognitio trãsferatur, potestas tamen inquirendi, corrigendi, aut puniendi aliquorum excessus, seu aliquos à suis beneficijs, vel administrationibus amouendi, non transfertur in eundem, nisi sibi specialiter hæc committantur, vt formalibus verbis iussit Bonifacius huius nominis octauus, in c. licèt, de off. Vic. in sexto, ex quo text. fit conclusio, quòd Vicarius Episcopi non possit cognoscere causas criminales ab-
1 sque mandato speciali, secundum Io. Andr. Archid. Ancar. Domin. Franc. & alios ibi, Specul. titu. de inquis. §. 1. num. 5. Bart. in l. 1. §. cum vrbem, num. 10. ff. de offi. præfec. vrb. latissimè Marian. Soc. in c. qualiter & quãdo, num. 162. extra de accusat. Maran. in aur. Specul. 4. par. titu. an sit iud. ord. vel delega. num. 16. Bertac. de episco. lib. 4. par. 6. q. 13. Pauin. de offi. & potest. capitu. sede vacan. quæst. 10. 2. par. princ. num. 33. Rebuf. in pract. benef. titu. forma Vic. Arch. num. 173. Lancellot. Inst. iur. cano. §. 1. de off. Vica. Clar. in pract. crim. §. fin. quæst. 40. in fine, vbi etiã Giacar. in addit. Nec aduersatur idẽ Specu. in d. titu. de inquis. §. 1. vers. quid de officialibus, dicens officiales episcoporum posse cognoscere ordinariè causas criminales per extrauag. dudum, Alexan. 4. de appell. & ita fuisse obtentum, prout refert Marian. Soc. in dicto capit. qualiter, nu. 162. Namque dictam extrauag. dudum, fuisse correctam per text. in dicto cap. licèt, comprobat Io. And. ibi, quem refert Soc. in d. cap. qualiter, nume. 162. cum sequen. concludens, num. 173. post alios ibi relatos, quòd Vicarius episcopi non potest inquirere ad finem, vt puniat.

Et quamuis Hostien. in dicto c. licèt, asserat etiam quòd ex speciali commissione episcopi Vicarius non possit de crimine accusati cognoscere, nec diffinire ea ratione, quia nec episcopus electus, & cõfirmatus potest talia facere, vt ipse not. in capit. ex frequentibus, extra de Institu. & hæc omnia refert Nicola. de Mil. in reper. in vers. Vic. episc.

Contrarium tamen seruari refert Lap. in dicto cap. licèt, & Mill. in dicto vers. Vicarius episcopi, vbi rationem Hostien. confutat ex alijs per eundem Mill. relatis. Causas autem criminales, & earum species spectantes ad forum episcopi recenset copiosè Cucc. Inst. iur. cano. de episco. à num. 78. vsque ad 116. lib. 2. quem vide.

2 Ampliatur, vt si Vicarius cognoscat causas criminales sine speciali mandato episcopi, processus sit nullus, tanquam iurisdictione deficiente, Feder. de Sen. cons. 220. num. 2.

3 Secundò ampliatur etiam in Vicario capituli sede vacante, Pauin. dicta q. 10. num. 3.

4 Tertiò ampliatur, etiam si episcopus vsus fuerit in commissionibus his verbis, videlicet: Committo tibi curam, & regimen episcopatus. Nã ex huiusmodi indefinita non poterit Vicarius cognoscere causas criminales, Bart. in dicta l. 1. §. cum vrbẽ, ff. de off. præfec. vrb. sequitur Anca. in dicto c. licèt, in princ. & Franc. colum. fin. ad fi. in vers. sed quæritur, ea ratione secundum eosdem, quia in-
5 definita æquipollet vniuersali, quando

Q

do militat par ratio omnium particularium: non si diuersa, sicut militat in eis, quæ requirunt mandatum speciale, cum non veniant in generali concessione vicariatus, dicto capit. licèt.

6 Primò declaratur, nisi in generali mandato vicariatus expressa forent similia prędictis, aut maiora; vt si collatio beneficiorum committeretur, & simile, tunc enim posset cognoscere causas criminales, Maria. Soc. in d.c. qualiter, num. 173. extra de accusa. Cucc. Inst. iur. cano. de Vica. episco. nu. 71. cum sequ.

Secundò declaratur, quando Vicarius inquirit, & cognoscit, vt referat
7 episcopo, non autem, vt puniat, quia tunc non requiritur specialis commissio, Io. Monac. & Lap. in dicto ca. licèt, quos refert Gemin. num. 4. qui (licèt perplexè) sequitur Lapi sententiam contra Io. And. qui tenet cõtrarium, eandem sequitur Ancaran. num. 2. Franc. col. 1. in princ. 2. limi. post Rot. deci. 2. aliàs 66. vbi Papazz. in apost. tit. de offic. Vica. in nō. Angel. in reperto. in ver. vicarius, Bertac. de episco. dicta q. 13. Marian. in d.c. qualiter, q. 5. art. 14. nu. 173. quem refert & sequitur Fel. in cap. non potest, colum. 4. num. 5. extra de re iud. & declarat Diaz. in pract. crim. can. capit. 4. num. 5. Mill. in dicto versic. vicarius episcopi, Menoch. de arbit. iud. lib. 1. qu. 43. nume. 27. Foller. in pract. crim. cano. prima par. moral. num. 124. & par. 3. tit. vel absoluantur, num. 26. Cucc. Insti. iur. cano. d. tit. de Vic. episco. num. 70. quamuis sub dubio id relinquat.

Extenditur hæc declaratio, vt nō solùm possit Vicarius inquirere ad
8 effectum referendi episcopo, quando videt inquisitum esse condemnandū, sed etiam potest illum absoluere, quando videret absoluendum, absq; alia relatione, Marian. in dicto cap. qualiter, num. 171.

An autem episcopus, vel alius superior, ex eadem inquisitione sine nouo processu condemnare debeat
9 inquisitum, remittit se Marian. ad 20. articulum principalem in dicto c. qualiter, versicu. item aduerte, vbi vide.

Tertiò declaratur, quando Vica-
10 rius vellet inquirere, vt delinquentes se corrigant & emendent, si malè fecerint, quia tunc non requiritur specialis commissio, Franc. in d. c. licèt, col. 1. in prin. limit. 3. post Innoc. & Io. Andr. in c. ad nostram, el 2. extra de iureiur. Ancar. nu. 2. vers. sed in alio casu, vbi dat exemplum, quando inquiritur contra vsurarium, vel alium, vt pœniteat, firmat Gemin. nu. 4. post Lapum, quem refert ibi, & sequitur ad finem Marian. in dicto c. qualiter, nu. 162. cum seq.

11 Quartò declaratur, quando Vicarius vellet inquirere ad publicam vtilitatem, secus si ad priuatam in casibus, in quibus inquirere potest, Marianus in dicto capitu. qualiter, num. 175.

Quintò declaratur, vbi Vicarius vellet inquirere, & punire pœna priuationis, seu depositionis ab officio,
12 vel ab administratione, vel alia maiori, secus, si pœna pecuniaria, vel alia simili, arg. à cessante ratione, tex. in dicto capitu. fina. de off. Vica. lib. 6. & tradit Marian. in dicto capitu. qua-

qualiter, numero 167. Vbi tamen nõ audet hoc affirmare propter generalitatem tex. in dicto capitu. fina. in vers. puniendi.

Sextò declaratur, quando vicarius vellet inquirere in crimine hæresis,
13 quia tunc non requiritur speciale mandatum, Franc. in dicto c. licèt, in tertia limit. per tex. in ca. præsidentes, & in c. vt commissi, de hæret. in sexto, Marian. in dicto capitu. qualiter, num. 173. post Io. And. in dicto cap. licèt.

Septimò declaratur, quando clericus, vel laicus offenderet aures Vicarij, ne si falsum coram eo deponerent, aut si vellet alio modo inciden-
14 ter inquirere, non autem principaliter: tunc enim Vicarius posset illum pro motu suo punire arbitrariè, Feder. cons. 302. Paul. de offi. & potest. c. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 22. Marian. in dicto c. qualiter, nu. 175. quod tamen intelligit; in casibus à iure permissis, per eundem relatis, nu. 103. cum pluribus seq.

Extenditur hæc declaratio, etiam si laicus falsum dixisset coram iudice sui loci, cui tamen remissa fuit e-
15 xaminatio per Vicarium episcopalem, vt in Vicario episcopi Aquen. resp. Rolan. cons. 12. à num. 1. vsque ad 12. vol. 2. Vbi etiam subdit vnum aliud, num. 12. cum seq. hic non omittendum, quòd ille testis, qui deponit falsum in causa matrimoniali co-
16 ram episcopo, vel eius vicario, possit etiam puniri per iudicem secularem, quod etiam decisum in facti cõtingentia per consilium Neapolitanum, testatur Afflict. decis. 219. sequitur Clar. in prac. crim. §. fi. q. 38. vers. quæro nunc. Practicam autem
17 iudicis ecclesiastici ad procedendũ in criminalibus ponit Foller. pract. crim. cano. tit. aut criminibus specificatis, num. 50. cum seq.

Octauò declaratur, vt prædicta vera sint in Vicario generali episco-
18 pi, non autem foraneo, Zabarel. in cle. 1. q. 17. & 18. de off. Vica. Mil. in reper. in ver. Vicarius episcopi.

Vltimò declaratur, vt non procedat supradicta conclusio in Vicario
19 episcopi creato per Papam, nam potest cognoscere causas criminales absque speciali mandato episcopi, Bal. cons. 478. nu. 14. & seq. vol. 4. Rebuf. in prac. benef. titu. forma Vicar. Arch. nu. 152. & nu. 156.

SVMMARIVM.

1 Vicarius episcopi dicens in principio inquisitionis; de mandato & ordine superioris, an dicatur procedere, vt ordinarius, an verò vt delegatus, nu. 2.

QVAESTIO CXLIV.

Aduertendum etiam censeo, quòd si Vicarius episcopi in-
1 quirat contra aliquem, & dicat in principio inquisitionis; de mandato, & ordine superioris, videlicet, Archiepiscopi, adhuc dicetur procedere, vt ordinarius, probat glos. in ca. cum aliquibus, de rescrip. in 6. Foller. prac. crim. cano. 2. par. iud. titu. aut criminibus specif. num. 13. Sed contrarium tenet Lap. in c. licèt, de
2 off. vic. in 6. Innoc. & Host. in c. 1. de off. Archipresb. & Archid. in c. 1. de off. Vic. in 6. quos refert Maria. in c. qualiter, & quando, num. 179. Quod

Q 2 tamen

tamen intelligitur, & declaratur, vt dixi supra hoc eodem libro, q. 55. in 2. declaratione, cum sequ. vbi vide melius, quàm hic.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi qualiter procedere possit contra canonicos ecclesiæ cathedralis, & num. 2.*

QVAESTIO CXLV.

1 NOn tamen Vicarius episcopi procedere poterit contra Canonicos Ecclesiæ cathedralis, nisi adhibitis duobus de capitulo, iuxta formam Concil. Trid. in c. 6. sess. 25. in decr. de reform. tradit Picard. inter consil. Menoch. 52. nume. 180. in primo.

2 Declaratur, nisi vicarius ex priuilegio, aut constitutionibus, siue consuetudinibus, siue concordijs, seu quocunque alio iure maiorem habeat potestatem, quàm dicto decreto Concilij comprehendatur, vt traditur in d. c. 6. in fi.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi nō potest punire excessus officialium laicorū illi seruientium.*

At contra, nu. 2.

Ampliatur, nu. 3.

Declaratur, nu. 5.

4 *Vicarius Cardinalis punire potest familiares eidem Cardinali seruientes.*

6 *Officialis minor volens punire delinquentem subditum maiori officiali, tenetur notum facere.*

7 *Episcopus maior est vicario suo.*

8 *Casus, in quibus quis potest esse iudex suorum familiarium, remissiuè.*

QVAESTIO CXLVI.

SEd nunquid Vicarius episcopi punire possit officialium, & laicorum excessus, qui illi seruiunt, videlicet cancellarij, vel notarij actorū, nunciorum, executorum, & similium. Dubium faciebat tex. in c. cum contingat, extra de foro competen. vbi clerici non debent conueniri propter excessus coram eo, cui seruiunt, per quem tex. partem negatiuam tenent Butr. & Ancara. & latius Barba. nu. 14. vbi latissimè disputat, an episcopus, vel eius officialis possit tam in ciuili, quàm in criminali esse iudex illorum, qui de sua familia sunt, & Carauit. super ritu magnæ curiæ Vic. 49. num. 24. 1

Sed contrariam sententiam defendit Io. And. post Archid. in c. si episcopus, de off. ord. in 6. quos refert & sequitur Boer. decis. 9. num. 7. post Aufrer. in trac. de potest. eccles. super laic. fol. 40. versic. 25. episcopus, Franc. Marc. q. Delphin. 281. in fine, par. 1. Foller. in prac. crim. in secunda edit. versicu. fiat relatio nuncij, & vers. audiantur excusatores, & super const. regni rit. de magist. iustit. cap. magister iustitiarius, nume. 33. post Barba. in d. c. cum contingat, nu. 14. & in tract. de præstan. Card. q. 21. nu. 10. post Card. in cle. ne Romani, de elec. plura congerit Carauit. super d. ritu 49. numero decimo, & numero 13. & alibi etiam scribit Abb. in c. fin. num. 5. per illum text. de offic. Arch. quòd familiares episcopi gaudent

dent priuilegio fori: ita vt si delinquant, non possint à iudice laico puniri, sed per iudicem ecclesiasticum, 6
& ita ad fauorem episcopi Brixiensis, qui petijt familiarem suum captum à familia potestatis, pulchrè respondit Calcan.consf.72. cui subscripsit Io.de Monte Sperello, dicés ita 7
communiter teneri, firmat Capic. decis. 12.nu.1. Boss. de foro compet. post numerum 127.& est communis opinio, vt testatur Clar.in pract.cri. §.fin. q.35. ver.quæro nunquid, cum 8
alijs per eundem relatis. Et ideò Vicarius tanquam iudex ecclesiasticus punire poterit familiares sibi seruientes, vt expresse dicunt Boer. & Marc.in locis iam citatis.

3 Ampliatur, vt non solùm punire possit officiales, & cancellarios, aliosque familiares, sibi seruientes, sed etiam familiares, & seruientes episcopo suo, tum propter vnitatem episcopi, & vicarij, de qua supra hoc eodem libro, q.57. tum etiam, quia
4 familiares Cardinalium puniri posse ab eorum vicarijs, dicit Card. in dicta clemen. ne Romani, quem refert, & sequitur Barbat.d.q.11.num. decimo, & familiares episcopi per iudicem ecclesiasticum, dicit Clar. dicta q.35. vers. quæro nunquid, cũ cæteris iam adductis, quibus addo Soarez lib. recept. senten. numero 156. episcopi familiam, vbi testatur de communi.

Crediderim tamen veram esse huiusmodi ampliationem, quando Vi-
5 carius notum faceret episcopo voluntatem puniendi illos. Quia secundum Bar. in l. officiales, C. de offic. rect. prouinc. per illum tex. quando minor officialis vult punire delinquentem subditum maiori officiali, illi tenetur notum facere, sequitur illum Boer. dicta decis.9.numero 5.in fi. & numero 6. Vnde cum maior sit episcopus Vicario suo, secundum Arch.in c.Romana, col.1. in ver.curiam, de appel.in 6. Brugen.enchiridion par. aut simil. iur. in ver. iudicium, ad medium, Pet.Bell.tract.de re milit.par.1.tit.17.de off. Vic.nu.2. illi tenetur facere notum. Declarationes autem, quæ deseruiunt supradictæ conclusioni, adfert pleno cornu Barbat. in d.c.cum contingat, nu. 83. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 Familiares episcopi, & vicarij, illisque seruientes, portare possunt enses, & arma defensiua, vel inuasiua.

QVAESTIO CXLVII.

Non omitto etiam in proposito, quòd sicut episcopus familiares, & seruiẽtes habere potest armatos, qui portare possint enses, & arma defensiua, vel inuasiua, secundum 1
Bal.in l.nam & salutem, §.fi.ff.de off. 1
præfec. vig. quem refert & sequitur Menoc.de arbit.iud. lib.2.casu 394. nu.65. Aufre.de potest. eccl.num.18. Rolan.consf.37.nu.17. in 4. Sic etiam Vicarius eosdem seruientes habere poterit ratione vnitatis personæ, & tribunalis, vt sepissimè dictum fuit.

SVMMARIVM.

1 Iudex laicus an crimen vsurarũ cognoscere possit, an verò remittere debeat ad iudicem ecclesiasticum, remissiuè.

Q 3 2 Iu-

2 *Iudex laicus vsuram cognoscere potest, cum quæstio versatur super facto, non autem super iure, & num. 4.*

3 *Vicarius episcopi inhibere potest iudici seculari, ne instrumentum quasi vsurarium exequatur, & num. 5.*

Et reuocare inhibitionem, & reuocationem inhibitionis in causa vsuraria.

6 *Vicarius episcopi an possit inhibere iudici laico, ne procedat contra clericum, qui falsum coram eo deposuit.*

7 *Iudex ecclesiasticus an laicum punire possit, qui coram eo falsum deposuit.*

8 *Et quando, & qualiter, & in quibus casibus possit iudici seculari inhibere.*

QVAESTIO CXLVIII.

SÆpissimè etiam quæri solet, & in dubium reuocari, an crimen vsurarum cognosci possit per iudicem ecclesiasticum, an per laicum: & Senat. Pedemont. post alios differendo
1 hunc articulum, ad partes refert infinitas auctoritates hinc inde, & latè etiam illum examinat Cucc. Instit. iur. cano. de episc. titu. 6. à num. 87. vsque ad 98. quorum omnium argumenta referre esset potius laboriosum, quàm subtile.

Sed ea ab omnibus distinctio approbatur, iudicem secularem tãtùm procedere posse, cum quæstio super facto, non super iure versatur, quam distinctionem fecit Bart. in l. omni, C. de sacrosan. eccles. & in l. Titia, ff. solut. matrimo. sequuntur illam Feder. de Sen. Lap. Alexan. Roma. Cam peg. in locis relatis, & probatis per Mandos. ad Lap. alleg. 55. in litera b, hanc etiam cõsulendo sequutus fuit Rolan. cons. 75. nume. 37. in primo, post Doct. in l. Titia. ff. solu. matrim. Dec. & Card. in locis per Rolan. citatis, & latè comprobat Cucc. Instit. iur. cano. de episc. tit. 6. num. 88. cum sequen. lib. 2. post alios à se congestos, ita etiã concludere omnes Doctores tam Legistas, quàm Canonistas, refert Ias. cons. 153. num. 3. in 4. post Bald. in l. filium eum diffinimus, ff. de his, qui sunt sui, vel alieni iur. qui dicit ita de consuetudine seruari, Clar. in pract. crimin. §. vsura. ver. hoc crimen, & §. fin. q. 37. ver. quæro igitur, referens ita practicari, concludi, & obseruari, post Soc. Alcia. & alios eò loci cumulatos, hanc etiam magis communem refert Turzan. in suis comm. op. 90. in fine, & secundũ hanc distinctionem respondit Vulpell. in cons. 70. numero quarto post Marquar. Rip. & alios eo loci relatos, dicens huiusmodi distinctionem omnes pro indubitata comprobare, & Serenissimum Principem Vrbinẽsem rescripsisse aliàs ad preces inquisiti per literas ad Iudicem directas, vt fieret relatio, ex qua decernere posset, an cognitio causæ foret ad ecclesiasticum iudicem remittenda; ita etiam pro Vicario episcopi scripsit Franc. in capitulo, cum teneamur, numero vigesimo quarto, de appel. dum ponit vnum exemplum in
3 vicario episcopi, qui primò inhibuit iudici seculari, ne aliquod instrumentum quasi vsurarium exequeretur, subdens vlterius, quòd si pronũciet, instru-

instrumentum non esse vsurarium,& reuocet suam inhibitionem, & ab hac sententia appelletur,poterit idē Vicarius suam reuocationem reuocare, & iudici seculari iterum inhibere,& mandare, vt supersedeat in exequendo,quem refert,& sequitur, Robert.Lancellot. in trac.de attent. capitu.20. limit.2. numero 19.& ad iudicem ecclesiasticum inhibentem seculari fieri huiusmodi causæ remissionem,dixit Maria.in capitulo, cum sit generale,numero 22. de foro compet. quem sequitur Clar. in dicta quæst. 37. firmat Cephal. consil.402.numero 27. in tertio,dicens, cautius esse causam vsurariam tractari coram iudice ecclesiastico ad
4 auferendam omnem dubitationem, de mente Bald. cons.17. numero primo, in fin. vol... Vbi inquit etiam pluries vidisse seruari, & proinde Cephal.in loco præcitato docet praxim,vt possit adiri Vicarius episcopi,& coram eo ostendi testatorem fuisse vsurarium manifestum,qui Vicarius receptis debitis informationibus pronunciabit dictum testatorem fuisse vsurarium manifestum, qua pronuncia redditur delictum manifestum;& aliàs episcopum pos-
5 se prohibere iudici laico,ne exequatur testamentum vsurarij, dixit Bal. in l.hac consultissima, C. de testam. quem refert, & sequitur Bertac. de episc. lib.4. par.quinta,titu.de potesta. episc. circa iud. numero 66. vbi etiam numero 63. cum sequen. scri-
6 bit an possit inhibere iudici laico,ne procedat cōtra clericum,qui falsum coram eo deposuit, de quo etiam Clar.dicto §.fina.versicu.sed quæro, qui refert plures opiniones communes, & illam seruari dicit in practica, quòd secularis iudex clericum punire non possit, neque corporaliter,neque pecuniariter;& pro Vicario episcopi Aquens. ita respondit Rolan. cons.12. numero 26. cum sequen.in 2.& iterum Clar.in versicu.
7 quæro nunc, firmat iudicem ecclesiasticū posse laicum punire,qui coram eo falsum perhibuit testimoniū, & locum esse præuentioni inter iudicem secularem, & ecclesiasticum. Quorum tamen rationem, veritatemque,& quando iudex ecclesiasticus sub prætextu, quòd instrumentum, cuius executio coram seculari petitur, sit vsurarium, vel prætextu
8 absolutionis petitæ à iuramento,vel quòd causa sit ecclesiastica, possit inhibere iudici seculari, scribunt Ang.Imo.Alex.Rip.& alij,l.4.§.condemnatum,ff.de re iud. & quamplures casus inhibitionis faciendæ per iudicem ecclesiasticum sub pęnis,& censuris,ponit Mandos.trac.de inhibit.q.10.11.12.13.& 14.quem in specie refert, & sequitur Lancellott. de attenta.post inhibitionem,in præfat par.2.q.4.nu.79.80.81.82.83.84.85. 86.87.Vbi ēt latè scribit non requiri citationem iudicis secularis in huiusmodi inhibitione, dummodo coram ecclesiastico fuerit pars citata, secundum magis communem, num. 82. licèt aliqui contra, nu.83.& alij malè seruari citationem dicant, nu. 85. Inhibitiones verò iudicis ecclesiastici seruari de stylo refert idem, nu.89.& nu.91. tunc inhibere iudici seculari in certis casib. quando causa est spiritualis,vel spirituali anne-

xa,& dependens, aliàs secus. Quæ omnia libuit tangere per indicem, cum sint generalia loca iudicis ecclesiastici, non autem specialia Vicarij episcopalis, de quo tantùm decet habere sermonem.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi potest recipere cautionem de restituendis vsuris ab hæredibus vsurarij manifesti, & illis parare actionẽ, quibus est restitutio facienda, iuxta formam cap. quanquam, de vsur. in 6.*

QVAESTIO CXLIX.

ILlud etiã certi iuris est, quòd vbi vsurarius est manifestus, non po-
1 test sepeliri in ecclesiastica sepultura, ét si mandauerit vsuras restitui, nisi primò de ipsis vsuris fuerit, prout patiuntur facultates eius, plenariè satisfactum, vel illis, quibus facienda est restitutio, si præstò sint ipsi, aut alijs, qui eis possint acquirere, vel eis absentibus, episcopo, aut eius Vicario, siue rectori parochiæ, cautum sit de restitutione facienda, per quos actio illis, quibus est facienda restitutio, paratur, vt est tex. in cap. quamquam, vbi Canonistæ super gl. in ver. loci ordinario, de vsuris lib. 6. latè scribit Cephal. conf. 402. in 3.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi debet compescere per censuram ecclesiasticam dominos, & terrarum vniuersitates, ne permittant alienigenas in terris suis conducere domos ad fœnus exercendum, vel conductas habere.*

2 *Et capitulum sede vacante.*

QVAESTIO CL.

ET quia quò minor fæneratoribus aderit fænerandi commoditas, eo magis adimetur fænus exercẽdi libertas, dicit summus Pontifex in capitulo primo de vsuris, in 6. Vicarius episcopi tanquam loci ordina-
1 rius debet per censuram ecclesiasticam compescere dominos, & terrarum vniuersitates, ne permittant alienigenas in terris suis conducere domos ad exercendum fœnus, vel cõductas habere, vt probatur dicto ca. 1. in fine, vbi Canonistæ, de vsur. lib.
2 6. Quod in capitulo sede vacante tanquam ordinario, & vices gerente episcopi, nec non in illo, qui aliàs iurisdictionem habet in spiritualibus, exemplum ponit Paul. de offi. & pot. cap. sede vacante, quæst. 7. 2. parte princ. num. 3. Propterea idem in Vicario episcopi dicendum est, qui etiã est ordinarius, vt scripsi supra hoc eodem libro, q. 55.

SVMMARIVM.

1 *Crimina mixti fori, quæ sint.*

QVAESTIO CLI.

1 INter crimina autem mixti fori, in quibus iudex secularis, & ecclesiasticus præuentionem sæpe contendunt, solent passim connumerari crimen hæresis, adulterium, incestus, concubinatus, stuprum, sacrilegium, sodomia, sortilegium, vsura, simonia, falsum in literis apostolicis, blasphemia, diuinatio, fornicatio fœminarũ cum clericis, & personis ecclesiasticis, lenocinium parentum, & dominorum

norum, filias, & famulas prostituendo, vt post alios refert Clar. in pract. crim §. adulterium. §. fornicatio. §. 1 hæresis, §. incestus, §. sacrilegium, §. sodomia, §. stuprum, & q. 18. & 37. in §. fin. & casus, in quibus episcopus potest procedere contra laicos recenset Bettach. tract. de episc. lib. 4. par. 2. tit. de auct. epis. circa spir. à num. 5. vsque ad 18. & Senat. Pedem. q. 103. latissimè, Cucc. Insti. iur. can. de epis. tit. 6. num. 87. cum sequen. & nu. 100. vbi prædicta crimina mixti fori recenset, & alia delicta ecclesiastica, speciesque causarum, quæ spectant ad forum episcopale, quæ tantùm sat est hic supremis labijs degustare, ne videar proprios, & speciales limites Vicariatus extendere.

SVMMARIVM.

1. *Vicarius Episcopi in criminibus mixti fori procedere potest contra laicos per viam captura.*
   At contra, nu. 3.
   Declaratur, nu. 4.
2. *Episcopus tenere potest officiales armatos pro executione iustitiæ.*
4. *Prælatus, qui præscripsit facultatem exequendi contra laicos, potest eos capi facere, & incarcerare.*

QVAESTIO CLII.

Ex prædictis autem criminib. mixti fori, in quibus episcopus procedere potest contra laicos, vt superius tactum fuit, dubitatio solet oriri, an iudex ecclesiasticus in illis possit capi facere laicos, aut carcerare, vel punire, an verò tantùm procedere possit contra eos per censuras.

1 Nam partem affirmatiuam pro iudice ecclesiastico probant Ioan. Andr. Domin. & Franc. in cap. cum episcopus, de offic. ord. in 6. Rom. sing. 711. Felin. in cap. cum sit generale, num. 20. extra de foro competen. & in cap. significasti, colum. fi. ext. de off. deleg. latè Aufrer. in clemen. 1. q. 5. de hæret. & in tract. de potesta. eccle. super laic. in princ. per tex. in cap. attendendum, 17. q. 4. ca. contra idolorum, 26. q. 1. quos citat in specie nostra Couar. de pract. quæst. cap. 10. num. 2. & post longam disputationem ita concludit Foller. pract. crim. cano. secunda par. iud. titu. aut crimini specif. nume. 52. & num. 54. latè etiam tuetur hanc partem Cuc. Inst. iur. can. de epis. titu. 6. num. 112. libro 2. dicens pluribus in vrbibus vidisse laicos capi, & carcerari à familia pontificia, iudicibus laicis non repugnantibus, & aliàs episcopum tenere posse officiales armatos pro executione iustitiæ, respondit Rolan. consi. 47. per totum, volu. 1. 2

3 Sed pro contraria parte respondit Oldr. consil. 86. arguendo à speciali crimine hæresis, de quo tex. in capit. excommunicamus, el secundo, ad fi. de hæret. cap. vt commissi. eo. titu. in sexto, & in clemen. 1. eo. & in cap. 1. de off. ord. in cap. postulasti, extra de homic. ca. cum C. laicus, de foro compet. l. placet. C. de sacrosan. eccles. §. si verò canonicum, in Auc. de mandatis princ. quibus probatur, iudicibus ecclesiasticis non aliter esse permissam ceorcendi potesta-

testatem, quam censuris, & eis non sufficientibus, ministerio iudicis secularis, quibus fundamentis conatur hanc sententiam defendere latissimè Ioan. Lup. in capit. per vestras, §. sed est pulchra dubitatio, de donat. inter vir. & vxo. Ancaran. in dicto cap. cum episcopus, & in reg. ea, quæ. q. 11. de reg. iur. in 6. qui dicit hanc esse communem sententiam, & idem fatetur Ioan. And. in addit. ad Spec. tit. de off. ord. Foller. in pract. crim. cano. fol. 97. num. 52. & seq. Didac. dicto capit. 10. num. 2. quem retulit idem Foller. super const. Regni, tit. de episc. audien. num. 6. & post Menchiac. & alios, Clar. in practi. crim. §. fin. q. 37. ver. vnum tamen, subdens hanc opinionem communem in practica seruari apud ipsum, nec ab illa esse vllo pacto recedendum, & ita ex facto iudicatum per Parlamentum Parisiense, & ad terminos Vicarij episcopalis, quod non habeat capturam contra laicos in causa matrimoniali, & alijs causis spiritualibus, comprobat latissimè Franc. Marc. q. Delphin. 449. per totam, par. 1.

4 Quæ tamen sententia declaratur, vbi prælatus legitimè præscripsisset hanc facultatem exequendi contra laicos, quia tunc eos capi, & carcerari facere posset, Bal. in cap. significasti, de off. de leg. sequitur Lup. in d. §. sed est, nu. 26. quem sequitur Couar. dicto cap. 10. num. 2. vers. primũ. Dicens ita iamdiu obtinuisse vsum in aliquot Hispaniarum diœcesibus, nec vnquam abrogatum à Carolo Rege inuictissimo. Hanc etiam opinionem ab vtriusque partis fautoribus receptam, refert Clar. dicta q. 37. in fine. Et quoniam in hac quæstione specialis edita fuit consultatio directa Gregorio XIII. fe. re. ab incerto auctore inter consi. Iac. Beret. 3. per totam, vbi multis folijs differendo articulum ad partes, & referendo hinc inde singulas rationes, & argumenta, partem affirmatiuam vti magis communem defendit, & cons. 4. traditur, an liceat episcopo tenere familiam armatam pro exequutione iustitiæ, non putarem esse ab ista magis communi discedendum, nec ad alium auctorem in hac controuersia esse recurrendum.

SVMMARIVM.

1 *Tortura debilitat membra.*
2 *Irregularitatis periculum imminet clerico torquenti.*
3 *Vicarius Episcopi potest inferre torturam absque periculo irregularitatis, & nu. 4. & 7. Ampliatur, nu. 11.*
5 *Et mãdare laicis ministris, quòd torqueant clericum, & nu. 9.*
6 *Quamuis de iure episcopus, vel eius Vicarius faciens clericum torqueri per laicos, sit excommunicatus.*
8 *Tortura clericorum non debet esse sæua, sicut laicorum.*
9 *Consuetudo obseruatur, quòd laici torqueant clericum ad mandatum episcopi, quamuis aliud disponat ius commune, & nume. 7.*
10 *Delicta clericorum non debent remanere impunita.*
11 *Vicarius episcopi cum assistentia iudicis secularis faciens vnum*

vnū clericum torqueri propter crimen, ex quo postea fuit ad mortem condemnatus, non efficitur irregularis.

QVAESTIO CLIII.

SEd magis in specie prosequendo iurisdictionem vicarij episcopalis in ijs, quæ ad criminalia pertinent, quæro nunc, an iste iudex reos possit subijcere tormentis? Dubium etenim faciebat, quia per torturam debilitantur membra: & debilitatio probatur tum per ipsam experientiam, tum etiam auctoritate Abb. in c. accusasti, in fine, extra de accusat. Angel. de malef. in ver. mēbrum, num. 8. Bal. in l. non sunt liberi, in secunda lectura, ff. de statu homi. dum scribunt tortum non posse statim exercere officium brachij. Quando autem membra debilitantur, tunc periculum est, ne torquens clericus incurrat irregularitatem, Card. in cap. 1. extra ne cler. vel mona. dicens bonum esse, quòd talis
2 clericus peteret dispensationem, & refert illum Felin. in capitu. cum illorum, nume. 12. extra de senten. excom.

3 Sed in contrarium est veritas, vt testatur glo. in cap. presbyteri, el primo, 5. q. 6. probat tex. in cap. illi, qui, 5. q. 5. ibi, religiosus tortor. Abb. in c. vniuersitatis, num. 5. extra de sent. excom. vbi Felin. nu. 2. Diaz in pract. crimin. cano. capitulo 117. numero 15. & ita quotidie practicari videmus.

4 Nec allegata superius in contrarium super periculo irregularitatis vera sunt, quia contrarium tenet gl. in dicto cap. accusasti, Abb. in cap. clerici, num. 3. extra ne cler. vel mona. Fel. in cap. cum illorum, num. 12. Nec dissentit ab hac sentētia Card. in dicto cap. 1. prout etiam declarat Felin. in præcitato capitulo, cum illorum.

5 Ampliatur, vt Vicarius episcopi laicis etiam ministris præcipere possit, quòd torqueant clericum: licèt enim de iure episcopus, vel eius Vicarius faciens clericū torquere per laicos, sit ipso iure excōmunicatus, vt ex alijs refert Felin. in dicto capit. vniuersitatis, num. 2. Dec. in cap.
6 dilectis, in princ. extra de appell. Diaz in dicta pract. crimi. cano. dicto c. 17. num. 7. Subdens de mente aliorum, quòd si clerici nesciunt torquere, sic poterit vocari laicus offi-
7 cialis, qui ligabit clericum torquendum, & postea clerici torquere poterunt, firmat hanc sententiam Abb. in dicto c. vniuersitatis, nume. 6. ea potissimum ratione, quia tortura clericorum non debet esse ita sæua,
8 sicut laicorū, sed debent subijci verberibus, non autem debent supponi aculeis, seu fidiculis, & in cap. cum in contemplatione, de reg. iur. in 6. Diaz in loco iam citato, num. 13. & seq. Vin. opin. commun. in ver. clerici non possunt, Clar. in pract. crim. §. fin. quæst. 64. vers. sed an clericus. Verbera autem non per laicum, sed p clericū debent inferri, vt dictum fuit superius. Et ideò tortura non est per laicum inferenda, sed per clericum, secundum communem sententiam, de qua Ripa, in capitu. decerminus, nume. 39. extra de iudic.

9 Ta-

9 Tamen in contrarium est communis obseruantia, secundum Abb. in dicto cap. vniuersitatis, num. 6. & in c. vt famæ, num. 8. de senten. excom. quem refert Diaz pract. crimi. cano. cap. 117. nu. 6. Foller. pract. crimin. cano. fol. 260. num. 11. & post alios, Clar. dicta quæst. 64. ver. sed hic quæro. Dicens quotidie vidisse obseruari, vt mandante episcopo, clerici à iudicibus secularibus torqueantur, & hanc esse bonam consuetudinem, ne aliàs delicta clericorum remaneant impunita, quidquid dixerit
10 Abb. in dicto cap. vniuersitatis, & in dicto c. vt famæ, cuius dicta confutat Alex. in dicto cap. illi, qui, vt refert Clar. in d. vers. sed hic quæro.
11 An autem Vicarius episcopi cum assistentia iudicis secularis faciens vnum clericũ torqueri propter crimen, qui postea ad mortem condẽnatus fuit, efficiatur irregularis, ex facto respondit Cæpol. consil. crim. 78. per totum, Vicarium non effici irregularem, quem retulit Giacar. apost. ad Clar. §. fin. quæstione quadragesima, in fine.

SVMMARIVM.

1 Concilium Toletanum prohibuit, ne iudices ecclesiastici iudiciũ sanguinis agitarent.

2 Irregulares sunt iudices, & omnes participantes in causa sanguinis.

3 Vicarius Episcopi nõ potest exercere pœnam verberationis, vel fustigationis.

Contra, nu. 4 Declaratur, num. 5. cum alijs seq.

6 Episcopus, qui facit aliquem crudeliter fustigari, per duos menses à missarum celebratione suspenditur.

7 Presbyteri, Abbates & Leuitæ nullis debẽt verberibus subiacere, exceptis grauibus, & mortalibus culpis.

8 Clericus in casu, quo sit verberandus, non potest verberari per laicum, etiam de mandato episcopi, sed per ministrum ecclesiæ.

QVAESTIO CLIIII.

Et cum olim fuerit statutum in Concilio Toletano, ne iudices ecclesiastici iudicium sanguinis agitarent, neue per se facerent membrorum truncationes, aut iudicarent inferendas, sub pœna priuationis honoris, ac loci. c. his à quibus. 23. q. 8. in Archiepiscopatu, vbi Abb. extra de rapt. c. clerici, & c. sententiam, & vtrobique Canonistæ. ext. ne cler. vel mona. diuus Tho. 4. sent. dist. 5. q. 2. art. 5. post medium, vbi dicit, quòd iudex, & omnes qui participant in causa sanguinis, sunt irregulares propter hoc, quòd effusio sanguinis non decet ministros Dei, refert illũ Ant. Franc. in apost. ad Abb. in cap. sicut, ante finem, extra eo. Diaz. in pract. crim. cano. cap. 92. Boss. de foro compet. nu. 160. dicens Vicarium episcopi non condemnare hæreticũ ad mortem, sed declarare hæreticum esse.

(margin numbers 1 and 2 beside this paragraph)

2 Quæro etiam in proposito, an Vicarius Episcopi possit exercere pœnam verberationis, vel fustigationis, in quibus, vt plurimum solet interuenire aliqualis effusio sanguinis.

3 his. Nam pro negatiua est tex.iud. c.in Archiepiscopatu,cũ glo. in ver. flagellis,vbi episcopus potest subditos flagellis afficere ea moderatione adhibita, quòd flagella ad sanguinem non procedant, glo. in d. c. his à quibus,in ver. præcipiant, 23. q.8.& hanc partem videtur probare Abb.in dicto c. in Archiepiscopatu. num. 3.& in cap.1.num.3.extra. de calumniat. Sed contrariam sententiam tenet Paul.Grillàn.in tract. de relax.carcer. q.5. quẽ sequitur Diaz in pract. crim. cano. c.125. num. 6. Vbi in fine detestatur illos iudices,
4 qui flagellandos induunt lineis vestibus cera intinctis, vt desuper flagellentur,quasi diligant inutiles correctiones,dũ scrupulis consulunt,ea ratione, quia illa qualis qualis effusio nõ consideratur,cum non veniat principaliter ex sententia, sed ex post facto, secundum regulam l. si quis nec causam,vbi Doct. ff. si cert. pet.

Nec aduersatur tex. in dicto c. in Archiepiscopatu, quia ibi non reprobatur aliqualis effusio sanguinis, sed quòd flagella in sanguinis vindictã videantur transire, vnde prohibetur vindicta sanguinis, non autem accidentalis effusio.

Declaratur igitur prædicta con-
5 fusio, vbi adesset qualis qualis effusio ex moderata verberatione, secundum Grillan. & Diaz. in locis superius allegatis,secus si immoderata & crudelis, firmat etiam Clar. in pract.crim. §.fi.q.70.ver. est etiam, vbi dicit quòd episcopus, qui facit
6 aliquem crudeliter fustigari, per duos menses à missarum celebratione suspenditur, per tex. in cap. præterea,de cler.percuss.

Secundò declaratur in Clericis,
7 qui verberari possunt pro minoribus culpis,secus in Presbyteris, Abbatibus & Leuitis, qui nullis debent verberibus subiacere, exceptis grauibus & mortalibus culpis,tex.cum glo.in c.cum beatus 45.dist.Præpos. in c.fi. 35.dist. Diaz. in d.c.125.nume. 2.

Tertiò declaratur, quòd in casu, quo clericus venit verberandus,non
8 possit verberari per laicum etiam de mandato suo, sed per ministrum ecclesiæ clericum, & pro honestate in ecclesia, cap. vniuersitatis, vbi Abb.in princ. & num.5. de sent. excom. Idẽ Abb.in cap.inter alia, col. 4. de immunit.eccles.& post multos alios,Diaz in dicto capitu. 125. nu. 3.& 4.

SVMMARIVM.

1 *Iudex ecclesiasticus non potest imponere pœnam exilij.*
Contra, nu 2.
3 *Intellectus cap. cum non ab homine, extra de iud.& cap.2. extra de cler.excommu.*
4 *Episcopus potest regulariter inuocare auxilium brachij secularis.*

QVAESTIO CLV.

Solet etiam dubitari,an Vicarius Episcopi possit imponere delinquentibus pœnam exilij. Nam huius
1 modi facultas non videtur concessa iudici ecclesiastico, cap.cum non ab homine,vbi Butr.& latè Abb.nu.14. extra de iud.firmat Felin.ibidem,nu mero

mero 7. per tex. in capit. 2. in fine, de cler. excommu. & in cap. 1. nume. 3. extra de calum. & hãc dicit esse cõmunem opinionem Alciat. in dicto cap. cum non ab homine, num. 110. Clar. in pract. crim. §. fin. quæstio. 67. in fine.

2 Sed contrariam sententiam tenet Abb. in dicto capit. 1. num. 3. per illum tex. & in d. cap. cum non ab homine, num. 4. Dec. nume. 13. ad fin. post Barbat. ibi, colum. 6. vers. & dicit hoc, Diaz, qui de Vicario Episcopi loquitur in pract. crim. cano. cap. 126. in princ. & num. 3. & 4. & hanc obseruare coẽm consuetudinem dicit Foller. in pract. crim. cano. 3. par. iud. tit. & si confessi, aut conuicti, num. 15. & 16. Clar. dicta quæstione 67. in fine.

Probatur hæc sentẽtia tum in dicto cap. 1. tum etiam in cap. hi, qui, 3. quæsti. 4. cum glo. in ver. in exilio, & in cap. cum beatus, 45. dist. & in cap. synodo, 63. dist. cap. felicis, de pœn. & c. accedens, extra de restit. spol. cum cæteris similibus citatis per Doctores superius allegatos.

Nec aduersantur tex. in d. ca. cum non ab homine, & in dicto cap. 2. de cler. excommun. min. quia loquun-
3 tur, quando quis traditur curiæ seculari, quo casu ecclesia solet interdicere, ne moriatur, cap. nouimus, ext. de verborum signific. & isto respectu de exilio loquuntur, vt mortem exilio excludant, non autem, quod iudex ecclesiasticus exilium imponere nequeat, prout etiam sic declarat Dec. in dicto cap. cum non ab homine, num. 13. Aliter etiam respondet Abb. in dicto cap. 2. num. 4. quod cum episcopus de facto pœnã exilij imponere non possit, inuocat auxilium brachij secularis, sicut re-
4 gulariter potest, vt in capitulo primo de offic. ordin. & tradit latè Couar. libro pract. quæstio. capitulo decimo, Pau. Fusc. tract. de visitat. & reg. eccl. cap. 32. num. 10. libro 2.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi non potest reuocare clericum ab exilio.*

2 *Princeps solus, & non alius dare potest licentiam reuertẽdi misso in exilium.*

3 *Episcopus, vel eius Vicarius, potest dare licentiã exuli reuertendi ex iusta casa.*

Declaratur, nu. 4.

5 *Clericus missus de facto in exilium per Vicarium Episcopi, potest per eundem reuocari.*

QVAESTIO CLVI.

Qvid autem è conuerso? an Vicarius episcopi reuocare possit clericum ab exilio, in cuius pœnam damnatus fuit? Videtur enim non posse, secundum Præpos. in cap.
1 in primis, per illum tex. 2. quæstione prima, ea ratione secundum eum, quia ex quo legitimè est missus in exilium, non potest inferior super istis gratiam facere, argumen. tex. in cap. cum te, vbi Canonistæ, extra de sent. & re iudic. facit tex. in l. relegati, in fine, vbi Bart. ff. de pœn. notat, quod misso in exilium solus Princeps, & non alius, potest dare licentiam reuertendi, latè comprobat

2 bat Franc. Marc. quæstio. Delphin. 353. parte secunda, & huiusmodi argumentis in Vicario episcopi firmat hanc partẽ Diaz in pract. crim. cano. c. 126. in fi. Foller. pract. crim. cano. 3. par. ind. tit. & si confessi, aut conuicti sunt, nu. 121. & 122.

Declaratur, nisi adsit iusta causa reuertendi, quia tunc episcopus, vel
3 eius Vicarius dare potest licentiam reuertendi, Diaz. d. c. 126. in fi. post Bart. in d. l. relegati, quæ autem sit iusta causa reuertendi, residet in arbitrio ipsius iudicis, secundum ea, quæ scribit Menoc. de arbit. lib. 2. casu 140. Et secundum huiusmodi arbitrium videmus quotidie Episcopos, & eorum Vicarios facere gratiam de pœnis exilij, quemadmodum de alijs, nulla habita differentia.

Subdeclaratur, vbi adesset speciale
4 mandatum episcopi, aut verba in instrumento Vicariatus importantia speciale mandatum, secundum notata de Vicario imperij per Felin. in d. c. cum te, nu. 15. post Bal. in l. 2. num. 14. C. de pedan. iud. Ancar. consi. 331.

Secundò declaratur, nisi clericus esset de facto missus in exilium per Vicarium, tunc enim posset per eundem iudicem reuocari, Diaz in dicto
5 cap. 126. in fi. post Præpos. in d. cap. in primis, Bal. & Ias. in l. si pacto, quo pœnam. C. de Pac. scribit latè Vant. tracta. nullit. titu. quid sit nullitas, num. 17.

SVMMARIVM.

1 *Delicta personarum ecclesiasticarum, quæ ob illorum atrocitatem deponuntur, & traduntur curiæ seculari, quæ sint, remissiue tamen.*
2 *Depositio quotuplex.*
3 *Depositio verbalis, quæ sit.*
4 *Depositio actualis, siue degradatio clerici, quæ.*
5 *Degradãdi forma, & modus, qui, remissiue, & nu. 11.*
6 *Depositio verbalis est ordinis episcopalis.*
Contra, nu. 8.
7 *Vicarius generalis episcopi non potest aliquem deponere ab ordine.*
8 *At contra, si adsit mandatum speciale.*
Declaratur, nu. 9.
10 *Degradatio actualis, & solemnis, qualiter fiat.*
11 *Degradans clericum, quomodo pronunciare debeat, vt degradatus tradatur curiæ seculari.*
13 *Iudex secularis in crimine merè ecclesiastico tenetur stare processui iudicis ecclesiastici, non autem in crimine communis fori.*
14 *Crimina cõmunis fori quæ sint, remissiue.*

QVAESTIO CLVII.

Et quia non nunquam tam grauia delicta à personis ecclesiasticis committuntur, vt ob eorum atrocitatem è sacris ordinibus deponātur & curiæ tradantur seculari,
1 tituæ de pœn. Specul. in titu. de acc. §. 52. Abb. in c. cum non ab homine, col. 8. & sequ. & in capitu. at si clerici. §. de adulterijs, extra de iud. Maran.

ran.de ord.iud.4.par.11.distin.titu. de Iudic.secul.vel economum.71.Diaz in practi. crimina.cano.c.127.nu.7. & sequen.& c.132.& 133.Iul.Clar.in practi. crimina. §.fi.quæst.36.versicu.scias etiam,cum seq.Conc.Trid. c.4.sess.13.

Quæro igitur,an Vicarius Generalis episcopi possit clericum deponere;& pro intellectu huius quęstionis aduertendum censeo, duplicem esse depositionem.Nam alia est verbalis, & alia actualis. Verbalis est,
2 quando episcopus pronunciat sententiam contra clericum, per quam
3 priuat illum ordinibus clericalibus, & hæc propriè loquendo appellatur depositio,licèt quandoque à Doctoribus dicatur degradatio. Actualis verò depositio, quæ propriè à Doc-
4 toribus appellatur degradatio, est, quando clericus non modò priuatur per sententiam,sed etiam personaliter, & actualiter degradatur, exuitur & spoliatur ordinibus ecclesiasticis,capit.degradatio,vbi Doct. de pœn. in sexto,Abb. in c. qualiter & quãdo,lo secondo,num. 10. extra, de accus.Iul.Clar.in pract. cri.q.74. in princi.post alios ibi citatos, & in
5 specie Foller. qui ponit modum, & formam degradandi sacerdotes verbaliter,& realiter,in pract. crimina. cano.tertia par.iud.titu.& si confessi & conuicti,num.15.& 16. Lancellott. Insti. iur.cano.in rub.de depos. seu degrada.cum glo.& in princi. & §.1.Conc.Trid.dicto c.4.sess.13.Menoc.de arb. Iud. lib. 2. cent. 5.casu 415.per totum.

Vbi ergo quæritur,an verbalis depositio fieri possit per Vicarium.Du-
6 bium facit, quia plerique dicunt, hanc esse ordinis episcopalis,vt per glo.in c.transmissam,in ver.de dotalibus, vbi Abb. refert quinque opiniones diuersas Canonist. in c. non potest,de reg.iur.in sexto,& in capitu.2.de pœn.in 6.Specul.titu. de accus.in ver.degradatur,& ea,quæ sũt ordinis episcopalis,perfici non possunt per Vicarium,vt dixi supra hoc eodem libro quęst. Et Vicarium generalem episcopi non posse aliquem
7 ab ordine deponere,sed tantũ amouere à beneficio, dicit Franc. in capitu.licèt,in glo. prima, in fine,versicu.de iure tamẽ,& colum.secunda, versicu.in ea glo.dicitur,non in omnibus,& colum.fi.versi.aduerte.Gemin.num.7.post Ancar.nu.2.& Lap. de off.Vic.in 6.

Ita quòd si vicario concedat capitulum sede vacante,quòd omnia possit excepta collatione beneficiorum, non poterit adhuc deponere clericos. Paui. in tract.de off.& potest,ca.sede vacan.2. par.prin.q. 10. nu.18.post Lapum ibi citatum, eandem conclusionem probat Lancellot. in §. 1. cum sequen. cum glo. in versi.solus episcopus, Inst.iur. cano. de depos. & degradat. Archid. in c. Romana,col.1.in fi.de appella. in 6. Ancar.rub.de reg.iu.in sexto,cũ adductis per Pauinum d.q.10.num.18. sibi contrarium, num.33.

Tamen Vicariũ ex mandato spe-
8 ciali episcopi posse etiam deponere clericum, dicit Bal. in l. aliquando, numero 8. ff. de offi. procons. & ita de consuetudine seruari dicit Fran. in dicto ca.licèt in glo.prima,in fine Gemin. nume. septimo,& pro Vicario

rio

rio episcopi Perusini, qui volebat deponere canonicum ob delictũ, quod patrarat, respondit Abb. consilio vigesimoquinto, in fine, volumine primo, Paui. dicta quæst. 10. numero 33. Albert. in repe. cap. quoniam, q. 7. numero octauo, de hæret. in sexto, tomo 5. post hæc scripta visus. Et hodie ex decreto Concilij Tridentini in dicto cap. 4. sess. 13. cauetur, Vicarium episcopi ad verbalem depositionem deuenire posse cum assistentia Abbatum, vel aliorum constitutorum in ecclesiastica dignitate, & tradit glo. in d. §. 1. in ver. auctoritatem, Instit. iur. can. de depos.

9 Declaratur, vt procedat in Vicario generali, nõ autem in vicario foraneo, Paui. dicta questione decima, num. 33.

10 Actualis autem, & solemnis degradatio fit per ipsum episcopum seruatis hodie solemnibus, de quib. Concil. Triden. dicto ca. 4. sess. 13. vbi hæc omnia traduntur post tex. in dicto c. degradatio, vbi Archid. & tradit Menoc. dicta centu. 5. dicto casu 415. numero 25. Lancellot. dicto §. 1. Inst. de depos. & degra. Clar. dicta q. 74. vers. sed quæro.

11 Forma autem verbalis depositionis, & actualis degradationis ponitur in dicto cap. degradatio, de pœn. in sexto, & in pontif. libro, fol. 189. & 190. sic referente Clario in d. q. 74. in princip. ponit eandem Io. Viguer. instit. Christi. Theolog. titu. de sacram. ord. sub cap. de pœn. & censur. eccle. num. 197. remissiuè Menoc. dicto casu 415. numero 24. Lancellott. dicto §. primo.

Facta autem solemni degradatione, seculari potestate præsente, de-
12 gradans pronunciabit, vt secularis iudex degradatum tãquam clericali priuilegio exutum recipiat puniendum in forum suum, vt formalibus verbis docet Lancellot. in dicto titu. de depos. §. clericus, subdens ecclesiam tunc debere intendere, vt citra periculum mortis in illum sententia moderetur, de quo latè Doc. in cap. nouimus, de verbor. signific. Diaz in prac. crimin. cano. cap. 133. nume. 4. Boss. de foro compet. nu. 160.

An autem iudex secularis tenea-
13 tur stare processui iudicis ecclesiastici, Clar. in pract. crim. §. fi. quæst. 96. vers. quæro etiam, dicit esse communem sententiã, quòd in crimine merè ecclesiastico secularis tenetur exequi sententiam ecclesiastici absque alia cognitione, secus si crimen est communis fori, quia tunc non tenetur stare processui ecclesiastico, sed de nouo cognoscere debet. Quæ autem sint crimina fori communis,
14 ponit Clar. in dicta prac. crim. §. fin. quæst. 37. per totum, & 18. casus in specie recenset, Bertach. de episc. lib. 4. parte 2. titu. de potesta. & aucto. epis. circa spir. à numero quinto, vsque ad 18. & tetigi supra hoc codẽ libro, quæst. 150. Et quoniam materia ista non magis pertinet ad Vicarium episcopalem, quàm ad inquisitorem, & alios iudices ecclesiasticos, vt per Clar. in dicta quæstio. 96. vers. quæro, ideò sat est, lectorem admonuisse, locaq; designasse, ex quib. ipse quod in rem suam esse videbitur, possit depromere, more Tiraquel. in tracta. de vtroque retrac. in præfat. nu. 42. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Iudices ecclesiastici in quibus casibus punire possint clericos publicatione bonorum.*

2 *Vicarius episcopi sine speciali mãdato non potest confiscare bona clericorum.*

3 *Confiscatio bonorum non venit in generali commissione iurisdictionis.*

4 *Vicarius generalis Papæ habet ius confiscandi sine mandato speciali.*

Pandulphus Malatesta Vicarius summi Pontificis in Ciuitate Fani.

QVAESTIO CLVIII.

QVæri etiam solet, & in dubium reuocari, an iudices ecclesiastici imitando leges ciuiles possint punire clericos pœna amissionis bonorum, ex not. per Butr. in cap. quia diuersitatem, extra de conceff. præb. quem refert Imo. col. 4. Felin. in cap. irrefragabili, §. cæterum, nume. 11. extra de offic. ord. scribit latè Diaz in pract. crimi. can. cap. 124. ferè per totum, vbi, num. 6. in fine, cum sequ. dicit hunc articulum egere declaratione pontificia, firmans nihilominus licere iudicibus ecclesiasticis ad legum imitationem punire clericos
1 bonorum publicatione in casibus, in quibus laici essent puniendi, nulla habita ratione, siue mobilia sint, siue immobilia, & ita communiter teneri dicit Clar. in pract. crimin. §. fina. quæst. 78. vers. quæro nunc, post Ancara. in capit. vergentis, numero vigesimoprimo, extra de hære. & latè scribit Boer. decis. 163. per totam.

Ideò quæro nunc in specie nostra, an Vicarius episcopi possit in prædictis casibus confiscare bona clericorum. Et non posse, nisi adsit mandatum speciale, probatur, tum quia Vicarius ex generali mandato non potest punire, cap. 2. vbi Docto. de offi.
2 Vic. in 6 tum etiam quia in generali commissione iurisdictionis non venit ius confiscationis bonorum, secũ-
3 dum Bal. in l. Imperatores, in fi. ff. de off. præfec. vig. sequitur illum Franc. Marc. q. Delphin. 613. num. 1. par. 2. post Alex. in l. 1. nu. 75. ff. de off. eius, Rom. cons. 59. num. 2. vbi latè Mandos. in annot. in ver. positi, & in ver. reseruata.

Declaratur, vt non procedat in vicario generali Papæ, in quem transit ius confiscandi, absque speciali commissione, vt pro Pandulpho Malatesta Vicario summi Pontificis in Ciuitate Fani, respondit Roma. cons. 59. nu. 2. cum seq. 4

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia quales pœnas indicere possit.*

QVAESTIO CLIX.

HAbet etiam ecclesia alias pœnas imponere præter supradi-
1 ctas. Nã potest facere imprimi characterem in faciem, inducere seruitutem, damnare ad triremes, ad perpetuos carceres, ad perpetuum murum, inferre pœnam mitrationis, gabiæ, publicationis bonorum, detrudere in arctum monasterium, interdicere assumptionem dignitatis, indicere priuationem dignitatis, mandare,

dare, vt mulieri, quæ habuerit duos viros, tondeantur vestes, & abscindātur crines, & publicè vituperetur, & alias quoque imponere pœnas etiam corporales citra sanguinis vindictam, de quibus Hostien. in summa, titu. de pœn §. quas pœnas, Innoc. in cap. qualiter, & quando, lo secundo, numero 6. cum sequen. de accusat. apost. ad Fel in. in capitulo secundo, in ver. pœnam, extra de calum idem Felin. in cap. cum non ab homine, num. 8. extra de iud. Diaz. in pract. crim. cano. à cap. 123. vsque ad fin. Clar. in pract. crim. §. fin. q. 70. Foller. prac. crim. cano. 2. par. iud. tit. reperti culpabiles citentur, num. octauo, cum sequentibus, & tertia parte, titu. & si confessi, numero 56. cum pluribus sequen. Quas pœnas satis fuit quasi tangere per indicem, ne vi dear prosilire extra cancellos Vicarij episcopalis.

SVMMARIVM.

1 Vicarius episcopi potest imponere clericis pœnas pecuniarias, & illas cameræ episcopali applicare.

2 Diœcesanus episcopus habet fiscū.

At contra, quòd habeat cameram tantùm, num. 3.

4 Fiscus quomodo differat à camera.

QVAESTIO CLX.

Sicut etiam potest Vicarius episcopi imponere clericis pœnas pecu
1 niarias pro delicto, & illas cameræ episcopali applicare, tāquam iudex ecclesiasticus, cap. dilectus, extra de off. ord. & cap. si vos, 13. quæstio. 5. & quamuis contrarium differendo sustineat Paul. Fusc. episcopus Sarnen. trac. de visit. & regim. eccles. cap. 32. lib. 1. sub rub. de pœnis pecuniarijs: tamen præcedens opinio affirmatiua est communis, vt testatur Abb. in cap. vt clericorum, num. 10. extra de vita, & honest. cler. Clar in prac. crimin. §. fi. quæst. 80. vers. in hac autem.
2 Nam diœcesanus Episcopus habet fiscum, glo. in ca. quia diuersitatem, extra de concess. præb. Aufrer. decis. Tolos. 229. qui de procuratore fiscali loquitur Archiepiscopatus Tolosæ, refert illum Franc. Marc. quæstio. Delphin. 339. num. 12. & post Card. in cap. 2. §. 1. de hæret. Felin. cap. excommunicamus, eo. tit circa principium, & hanc sententiam omnes tenere dicit Foller. pract. crim. cano. 2. par. iud. titu. de nunc. fac. numero 14. & numero 16. quòd fiscalis* promotor Vicario assistit, eiusque curiæ in causis fiscalibus, & in Miscellan. nume. 14. hanc eandem communem, & veriorem dicit Diaz in pract. crimin. cano. cap. 124. & 134. & moribus receptam, & frequentissimo vsu comprobatam dicit Couar. libro secundo variarum resolut. cap. 9. numero nouo, Clar. dicto §. fin. quæst. 80. dicto vers. in hac, firmans ex alijs ita seruari de consuetudine, cum declaratione tamen, de qua per Diaz. in dicto cap. 9. num. 10. Cucc. Instit. iur. cano. de epis. num. 75. dicens de generali cōsuetudine dari episcopo procuratorem, & aduocatum fiscalem. Hanc eandem generalem consuetudinem latè prosequitur Carauit. super ritu 17. num. 11. vsque ad finem, & illam extendit in quolibet alio ha-

*for. procurator.

R 2 bente

bente iurisdictionem quasi episcopalem, post Imo. in dicto cap. quia diuersitatem, numero decimo, in fin. extra de conceff. præben.

3 Quamuis in puncto iuris disputando sustinere conetur, quòd ecclesia vniuersalis habeat fiscum, episcopus autem Cameram tantùm, cui pœnæ applicentur, eam constituens differentiam inter fiscum, & cameram, vt fiscus habeat nonnulla priuilegia hypothecæ, 4 præsertim tacitæ, camera verò non, iuribus, & rationibus, de quibus ibi per eum, quę supremis tantùm labijs degustasse sat erit, cum non sint propria huius materiæ loca.

SVMMARIVM.

1 *Hæresis in causa qualiter procedatur.*

2 *Hæresis in causa exprimuntur nomina accusatoris, & testium coram episcopo, vel eo absente coram eius Vicario.*

Ampliatur, nu. 4.

Declaratur, nu. 5.

Subdeclaratur, nu. 9.

3 *Inquisitor hæreticæ prauitatis de consilio episcopi, siue eius Vicarij ad hæretici cōdemnationem procedere debet, & qualiter.*

6 *Capitulum sede vacante non succedit in consilio episcopi requisito in aliquo actu.*

7 *Est tamen successor Episcopi, & maiora potest, quàm eius Vicarius.*

QVAESTIO CLXI.

Sed quid in causa hæresis? Tu scis, quòd in ea ꝓceditur simpliciter, 1 & de plano, nec dicta testium publicantur, vbi periculum imminet graue in publicatione, ca. vt inquisitionis, & cap. fin. c. in fide, cap. accusatores, §. licèt, ca. statuta, §. iubemus, de hære. in sexto, & in extrauag. comm. in prima, quæ incipit, ex eo, Lancell. in §. plura, cum gl. in ver. processum, Institu. iur. cano. de hæret. sed secretò, quando proceditur coram inquisitore, nomina accusatoris, & testiũ exprimuntur coram episcopo, vel eo 2 absente coram eius Vicario, & de ipsorum consilio ad condemnationem 3 proceditur, dicto §. iubemus, & cap. vt commissi, §. si priuandi, eo. tit. firmat Couar. lib. 3. variarum resolut. cap. 20. numero tertio, ad finem, post Alciat. in cap. quod sedem, num. 77. extra de off. ordi. Boss. de foro competen. num. 160. dicens, quòd inquisitor cum Vicario episcopi non condemnat hæreticum ad mortem, sed declarat hęreticum esse.

Quæro, an talis expressio nominũ 4 accusatoris, & testium, fieri possit coram Vicario non habente ad id speciale mandatum, sed generalem tantùm commissionem; & posse fieri, tradit Archid. in cap. licèt, in ver. transferatur, de off. Vicar. in 6. probat Alciat. in dicto cap. quod sedem, numero 77. Couar. dicto cap. 20. nume. 3. & in capitulo sede vacante, & eius Vicario, Pauin. tract. de off. & potesta. cap. sede vacan. 1. par. princ. q. 10. num. 24.

Declaratur huiusmodi conclusio, vt

5 vt procedat episcopo absente, secus eo præsente, glo. in dicto c. statuta, §. iubemus, in ver. absente, & ibi Doct.
6 Quibus suffragatur hæc ratio. Nam capitulum sede vacante nō succedit in consilio requisito per episcopum in aliquo actu, secundum Abb. in ca. cum olim, colu. pen. vers. nono, extra de maior. & obed. per tex. in cap. vnico, ne sede vac. in 6. & tamen dicitur episcopi successor, & esse maioris po
7 testatis, quàm Vicarius episcopi, vt de primo tradit Feder. de Sen. cons. 30. num. 3. post glo. in cap. vnico, de maior. & obed. in 6. quod pro regula ponit Abb. in capit. cum olim, in primo not. extra eo. hanc etiam esse communem regulam, scribit Roma. cons. 506. num. 13. in fine, vbi etiam Mandos. apost. in ver. 1. Bursat. cons. 108. num. 25. in primo. Et de secundo idem Feder. dicto consil. 30. numero 3. quem sequitur Dec. in cap. quoniam Abbas, num. 15. vers. & videmus, extra de off. deleg. Paui. dicto tract. de potesta. cap. sede vacan. par. 1. q. 2. nu. 2.

Subdeclaratur, nisi fieret expres-
8 sio ista coram officiali episcopi tanquam coram persona honesta, & iure perita, dicto §. iubemus, cap. statutum, in ver. aliquibus alijs personis, cum glo. in dicto versic. absente, vbi Doct.

Secundò subdeclaratur, nisi talis expressio præsente episcopo fieret coram Vicario de conscientia eius-
9 dem episcopi, vt sentire videtur glo. in dicto versicu. absente, faciunt in proposito dicta per Abb. in capit. significasti, secundo notabili, extra de off. ord. Io. And. in cap. nullus, §. inferiores, in verbo, remotis, in fine, de temp. ord. in 6. Rolan. cons. 4. nume. 19. in primo.

SVMMARIVM.

1 Vicarius episcopi quando dare possit consilium inquisitori hæretica prauitatis in condemnatione hæretici.

QVÆSTIO CLXII.

Dixi in proxima quæstione præcedenti, quòd inquisitores hæreticæ prauitatis debent condem-
1 nare hæreticos de consilio episcopi, vel eius Vicarij, ipso episcopo absente, & de consilio eorundem punire defensores hæreticorum, & receptatores sub pœnis, de quibus in capitu. vt commissi, §. puniendi, de hæretic. in sexto.

Modò quæro, an Vicarius absque mandato speciali episcopi dare possit huiusmodi consilia inquisitori; & satis esse generalem commissionem, tradit Archid. in c. licèt, in ver. transferatur, de off. Vic. in 6.

SVMMARIVM.

1 Vicarius episcopi an possit requirere magistratus seculares, vt iurent facere obseruari constitutiones contra hæreticos.

QVÆSTIO CLXIII.

Rursus ex generali commissione habet Vicarius episcopi auctoritatem requirendi Potestates, & Re-
1 ctores Ciuitatum, seu gubernatores, vel alios superiores seculares, quocunque nomine censeantur, vt iurēt obseruare, & facere obseruari con-

stitutiones editas contra hæreticos, ca. vt officium, §. fin. vbi Gemin. & Franc. de hæret. in 6. Archid. in cap. licèt, in ver. transferantur, de offic. Vic. in sexto.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi compellere potest ecclesiastica censura magistratus ad exhibendum sibi statuta facta contra sanctum officium Inquisitionis.*

2 *Vicarius episcopi quando priuare possit magistratus eorum officijs, & illos inhabilitare.*

QVAESTIO CLXIIII.

ET eandem auctoritatem habet vicarius episcopi compellendi ecclesiastica censura magistratus ad
1 exhibendum sibi statuta facta ad impediendum, vel retardandum sanctũ officium Inquisitionis contra hæreticos, vt reuocent, vel moderent eatenus, ne impediatur processus, vel aliquatenus retardetur, c. statutum, el 2. de hæret. in 6. Archi. in cap. licèt, in princ. de offi. Vica. lib. 6. Dec. in cap. consuetudinis, in fin. extra de consuet.

Sicut etiam priuandi officijs dic-
2 tos magistratus, & illos inhabilitare, si illi obedire recusent in concernentibus fidem, cap. vt officium, §. fi. vbi Gemin. num. 3. Franc. in vlt. notab. de hæret.

SVMMARIVM.

1 *Vicarij Potestatum possunt concedere represalias.*

Vicarij episcoporum ex mandato speciali.

2 *Vicarius episcopi an habeat merum, & mixtum imperium, & iurisdictionem.*

QVAESTIO CLXV.

ET quoniam Vicarij Potestatum, qui habent merum, & mixtum imperium, & iurisdictionem, conce-
1 dere possunt represalias, teste Bal. in l. si cum te, §. sed omnino, num. 4. C. ne fil. pro pat. vbi apost. in ver. quis magistratus, sequitur illum Bertach. in tract. de episc. par. 6. lib. 4. titu. de Vicar. episco. num. 10. putarem hoc idem vicario episcopali esse permis-
2 sum ex mandato speciali, quia & is habet merum, & mixtum imperium, & iurisdictionem, cap. si quis episcopus, vbi glo. prima, 1. quæst. 8. & c. de persona, 11. quæstio. prima, Docto. in capitu. cum contingat, extra de foro competen. Ias. in l. imperium, numero 18. vbi alij, ff. de iurisd. omn. iud. Abb. in c. quod sedem, num. 4. 5. 6. 7. & sequ. de off. ord. & dixi supra, hoc eodem lib. q. 1. in fi.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi potest inquisitum absoluere absque mandato speciali, & num. 4.*

Contra, num. 2.

Declaratur, num. 5.

3 *Condemnare qui non potest, non potest etiam absoluere.*

6 *Absolutus à crimine non commisso, habet exceptionem rei iudicatæ, nec amplius contra eum procedi potest.*

7 *Absolutus à crimine non probato, potest iterum inquiri, nec illi competit exceptio rei iudicatæ.*

QVAE-

QVAESTIO CLXVI.

DIctum fuit supra, quòd vicarius generalis episcopi non potest punire aliquem sine mandato speciali. Quæro è contra, an absoluere pos-
1 sit inquisitum? Partem in hac quæstio. affirmatiuam tenuerunt Maria. in c. qualiter, lo 2. q. 5. art. 14. extra de accusat. quem refert, & sequitur Fel. in cap. non potest, col. 4. nume. 5. extra de re iudic. Dicens, quòd licèt Vicarius episcopi ex generali mandato non possit punire, tamen sicut potest inquirere absque mandato speciali, secundum Io. Monac. Lap. & Gemin. in cap. licèt, num. 4. Ancara. num. 2. Franc. col. 1. in princ. in prima limit. de off. Vicar. in 6. Rota decis. 2. aliàs, 66. vbi apostil. Papaz. tit. de off. Vica. in no. Diaz. in pract. crimin. cano. cap. 4. nu. 5. Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 43. nu. 27. ita potest absoluere inquisitum, etiam absq; alia relatione ad superiorem, subdês hoc esse dictum peregrinum, & nũquam obliuiscendum.

Sed contrariam sententiam tenet
2 Ripa in l. qui condemnare, col. 3. nume... ff. de re iudic. vbi refert Maria. & Fel. in locis superius citatis, & eorum sententiam impugnat ea ratione, quia Vicarius episcopi prohibetur condemnare criminosos ex defectu potestatis, non autem in fauorem inquisiti, per tex. in cap. licèt, de off. Vic. in 6. Vnde sicut Vicarius caret potestate condemnandi, ita etiã carere videtur potestate absoluendi, per regulam, l. nemo, qui condemna-
3 re, vbi Dec. & Cagno. ff. de regul. iuris, quam multis extollit Menoc. lib. 1. de arb. iud. q. 43. num. 25. non dissentiens, num. 27. à Ripa in loco superius relato, & impugnans Maria. & Felin. in locis prællegatis ea ratione, quia iurisdictio in cap. penult. de offi. Vicar. in 6. est limitatè concessa Vicario, cum illi cognitio causarum mandata fuerit, non autem decisio causarum criminalium, & ideò ad absolutionem non videtur extendenda, secundum regulam supradictam, & hanc sententiam defendit latè Foller. pract. crimin. cano. 3. par. iud. tit. vel absoluantur, in fine, ea ratione, quia si absolutio illi permitteretur, frustratoria esset relatio facienda episcopo.

Sed præcedentem affirmatiuam defendit Diaz. in pract. crim. cano. d.
4 cap. 5. num. 5. in illis tamen terminis, in quibus loquitur decisio Rotæ 66. super qua Maria. & Felin. fundãt eorum intentionem, hoc est, quòd sicut Vicario permittitur facere inquisitionem ad effectum remittendi culpabiles inquisitos ad episcopum, secundum Rotam dicta decis. 66. cũ cæteris superius adductis, eodem modo poterit absoluere inquisitos ad effectum remittendi illos ad episcopum, si fuerint inuenti culpabiles, & sic intelligendo cessat regula dictæ l. nemo, qui condemnare, secundum Diaz in dicto cap. 5. nu. 6. negatiuã verò declarat esse veram, vbi Vica-
5 rius absolueret inquisitum à crimine, & secundum eandem declarantur dicta per Ripam, & Menoc. in locis superius adductis, non autem, si absolueret inquisitum non à crimine, sed ab inquisitione, ad effectũ transmittendi illum puniendum ad

episcopum, si fuerit culpabilis inuentus, sicut fuit dictum supra, procedere partem affirmatiuam. Et hanc distinctionem crederem esse recipiendam, quia conciliat vtramque partẽ, & illã cõfirmo ratione, præter alios, apud me satis concludenti. Nam vbi reus inquisitus absoluitur ab inquisitione ad effectum transmittendi illum ad episcopum, secundum primã partem, non videtur absolutus simpliciter, & diffinitiuè, sicut quando absoluitur à crimine non commisso, prout loquitur secunda opinio, quia
6 in primo casu non obstat exceptio rei iudicatæ, quemadmodum in secundo, sed iterum inquiri potest, secus in secundo, vt per Bart. in l. 2. ff. vi bon. raptor. Boss. tit. de senten. nu. 77. Clar. in pract. crimin. §. fin. q. 57. versi. hæc quidem, & vers. seq. referens veram esse conclusionem, & ab omnibus approbatum, quòd quando quis est absolutus à crimine non commisso, competit exceptio rei iudicatæ, nec potest amplius contra eum procedi, secus si absolutus esset
7 à crimine non probato, post Foller. in pract. crim. cano. fol. 302. num. 3. & ideò non est mirum, si Vicarius de potestate ordinaria poterit absoluere inquisitum ad allegatum effectum transmittendi illum ad episcopum, puniendum, vt in prima parte, licèt prohibeatur punire ipsum, non autem possit absoluere diffinitiuè, vt in secunda.

SVMMARIVM.

1 *Iuramentum purgationis quando deferatur.*

2 *Est meri imperij.*

Nec deferri potest à vicario sine mandato speciali.

3 *Vicarius sine speciali mandato non potest exercere merum imperium.*

QVAESTIO CLXVII.

CVmque in ecclesiasticis curijs frequenter obseruari soleat forma iuramenti purgationis, quando accusator non probauit, etiã si reus nihil probauerit, nec adsint indicia ad torturam contra ipsum reum, vt per Soc. in l. ait Prætor, in princ. versic. circa secundum, de iureiur. Bertac. de episco. lib. 4. par. 1. tit. de vic. episc. num. 12. in fine, & latè traditur in secunda, quæst. 5. per totum, Clar. in pract. crim. §. fin. quæst. 63. versic. solet etiam.

Ideò quæro, an Vicarius episcopi reo deferre possit huiusmodi iuramentum; & non posse sine mandato speciali, probatur ea ratione, quia
2 istud iuramentum est meri imperij, Specul. titu. de iur. om. iud. in ver. secundum canones, Bertac. de episco. dicto titu. de vic. episc. num. 12. in fi. ea verò, quæ sunt imperij meri, non
3 possunt expediri per Vicarium sine speciali episcopi mandato, capit. 2. vbi Doct. de offi. Vic. in 6. & dixi supra hoc eodem lib. q. 56.

SVMMARIVM.

1 *Gladius excommunicationis est neruus ecclesiasticæ disciplinæ.*

2 *Excommunicatio est actus iurisdictionis episcopi.*

3 *Vicarius episcopi, & quilibet iudex ecclesiasticus, excommunicare potest.*

An-

Ampliatur, nu.5. 6. & 7.
Declaratur, num.8.
Vicarius Archiepiscopi quando excommunicare possit suffraganeos.
4 *Iurisdictio sine coerctione, nulla est.*
8 *Vicarius Episcopi quando possit excommunicare iudices, & Dominum temporalem.*
9 *Iurisdictio Vicarij episcopalis sine facultate excommunicandi esset nulla in effectu.*

QVAESTIO CLXVIII.

1 At neruus ecclesiasticę disciplinæ est gladius excommunicationis, c.nemo, 2.q.1.c.dilecto, de sen ten.exc. in 6. Concil.Triden. in c. 3. sess.25.

Vnde quæro in proposito, an Vicarius episcopi possit excommunicare? & quod possit ea ratione probatur: nam excommunicatio est actus iurisdictionis episcopi, c.cum ab ec-
2 clesiarum, vbi glo.in ver. ecclesiastica sententia, & ibi Abb.& alij, extra de off.ord.c.transmissam, vbi glo. & alij in ver.de dotalibus, extra de ele. glo. in dicto c.nemo, in ver. excommunicet, 2.q.1. Couar.in cōment. c. alma mater, par.1. §.11. in princi.& ob vicem commissam mandatam esse facultatem excommunicandi, voluit glo. in dicto c.ab ecclesiarum, in dicto ver.ecclesia, in fine, Abb.& Felin.in c.ex literis, num.4. de offi. de-
3 lega. Immò quòd quilibet iudex ecclesiasticus possit excommunicare, etiam si sit delegatus inferioris à Principe, & ab ipso episcopo, probat tex.in cap.peruenit, 11. q.1. & per illum tex. glo.in dicto capitulo, ex literis, in vers. si subdelegatus, & ibi Abb.& alij extra, de offi.delega.glo. in dicto c.nemo, in ver. excommunicet, Abb. in dicto c. cum ab ecclesiarum, num.4 & est communis opinio, vt testatur Couar. in d. c. alma mater, dicta par.1.§.11.num.1.in fi.Nauar.in Manuali Confess.c.27.num.5. & in terminis Vicarij episcopi, Bero. in rubri. numero 27. extra, de offic. delega.

Amplius etiam Vicarium Archiepiscopi suspendere, interdicere, vel excommunicare posse Episcopum suffraganeum nondum cōsecratum, aut etiam consecratum, Archiepiscopo absente, scribunt Archidia. & Domin. in cap.1. §.fi. per illum tex. de off.ord.in 6. Fel. c.eam te, col.2. circa medium, de rescrip. Cucc.Inst. iur.cano.de consecr.epis. num.6. lib. 4. Alioquin Vicarius episcopi non diceretur habere iurisdictionem, cū iurisdictio sine coerctione sit nulla, 4
l.1. vbi Doct. ff.de iurisd. om. iud.& in ca. cum contingat, extra, de foro compet. Abb.Imol.Fel.& alij in d.c. ex literis, & gladius excommunicationis dicitur neruus ecclesiasticæ disciplinæ, d.c.dilecto, cum alijs superius citatis. Quod tamen falsum est, cum Vicarius habeat iurisdictionem, & quidem ordinariam, vt dixi supra hoc eodem libro, quæst.55. ergo etiam non est verum, quòd Vicarius episcopi non possit excommunicare.

5 Ampliatur, etiam si Vicarius episcopi non esset sacerdos, Abb. post Cald.in c.ab excommunicato, num. 16. extra, de rescr. Paul.Borgas.tracta.

cta.de irreg.& dispens.fol.359.Brun. cons.97.nu.10.lib.2.

6 Secundò ampliatur etiam in vicario capituli sede vacante, cap.his qui in fi.extra, de maior.& obe. c. vnico, eo.tit.in 6. Rebuf.in prac. benef. tit. de deuolut.nu.63.

7 Tertiò ampliatur, vt tanquam ordinarius possit excommunicare iudices, & Dominum temporalem, qui ab eo moniti volunt negare sacramentum pœnitentiæ damnatis ad mortem, illud petentibus, cle.1. de pœniten.& remiss. quem tex. in cap. sede vacante, & eius vicario, citat Pauin.de offi.& potest.cap.sede vac. prima par. princ.q.8.nu.5.

8 Declaratur, Vicarium episcopi excommunicare posse, non quidem principaliter, sic puniendo crimina, 2 & delicta, quia illa non potest cognoscere, c.2. & ibi Doc. de offi.Vica. in 6. sed incidenter, & in consequentiam, ne sit elusoria sua iurisdictio,

9 quæ sine illa nulla esset in effectu, vt declarat Bero. in rub. numero 27. & 28.extra de offic. delega. per tex. in capitu.præterea, & capitu.ex literis, extra eodem.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi quando possit excommunicatos denunciare Religiosos, & nu.2.*

3 *Parochus, vel alius sacerdos, siue regularis, siue secularis, qui sponsos alterius parochiæ sine illorũ Parochi licentia matrimonio coniungere ausus fuerit, suspensus manere debet arbitrio ordinarij.*

QVAESTIO CLXIX.

ET eodem modo vicarius episcopi publicè denunciare potest excommunicatos illos Religiosos, qui 1 clericis, aut laicis sacramenta extremæ vnctionis, vel eucharistiæ ministrarunt, vel matrimonia solemnizarunt, non habita super his presbyteri parochialis licentia speciali, vel qui excommunicatos à canone, præterquam in casibus à iure expressis, vel per priuilegia sedis Apostolicæ concessis per statuta prouincialia, aut synodalia promulgatis, absoluere à pœna, & à culpa quæquam præsumpserint, vt est tex.in clemen. 1. in 2 princi. in vers. locorum ordinarij, vbi Abb.num. 22.de priuileg.

Declaratur, vbi Vicario constiterit de excommunicatione per citationem excommunicati, vel extraiudicialem informationem, Abb. in d. cle. 1. d.nu. 22.

Hodie autem parochi, vel alij sacerdotes, siue regulares, siue seculares, 3 qui sponsos alterius parochiæ sine licentia Parochi illorum matrimonio coniungere, aut benedicere ausi fuerint, etiam si id sibi ex priuilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendant, ipso iure tãdiu suspensi maneant, quamdiu ab ordinario eius Parochi, qui matrimonio interesse debeat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absoluatur, vt in cap. 1. sess.24. apud Concil. Triden.in decret. de reform. matr.

SVMMARIVM.

1 *Anathema qualiter differat ab excommunicatione, & nu.10.*

2 *Ana-*

2 *Anathema quid, & nu. 3.*
4 *Anathematizati separati sunt à fraterna societate, & à corpore Christi, quod est ecclesia.*
5 *Anathema qua solemnitate feratur, & qualiter etiam absolutio, num. 6.*
7 *Anathama quando, & quibus imponatur.*
8 *Competit solis episcopis.*
9 *Vicarius episcopi anathematizare potest sine mandato speciali.*
11 *Sicut inferior ab episcopo habens episcopalem iurisdictionem, de iure speciali.*
12 *Anathematis solemnia hodie communiter non seruantur.*

QVAESTIO CLXX.

Dubitari etiam potest, an Vicarius episcopi, sicut absque speciali mandato potest excommunicare, simili etiam modo possit anathematizare. Et videbatur dicendũ non
1 posse, quia differt anathema ab excommunicatione, c. pe. §. notandum, & c. fi. 3. q. 4. Abb. in c. cum ab ecclesiarum, num. 5. vbi apostilla Antonij Franc. & aliorum, extra de offi. ord. & in c. cum non ab homine, vbi Dec. num. 13. extra de iud. Est enim ana-
2 thema mortis æternæ damnatio, ca. nemo episcoporum, 11. q. 3. Archid. in c. Guilisarius, 23. q. 4. Ant. Franc. ad Abb. in d. c. cum ab ecclesiarum, num. 5. & in rub. de sent. excom. Fel. in c. 2. nu. 7. extra de excep. Dec. in d. c. cum non ab homine, nu. 13. Vbi, quòd dicitur anathema, suprema ma-
3 ledictio. Et anathematizati intelligẽdi sunt non simpliciter à fraterna so-
4 cietate, vel etiam corpore Christi, quod est ecclesia separati, d. c. fi. 3. q. 4. & probatur in c. certum, 24. q. 3. Et ideò cum maiori solemnitate, quàm excommunicatio fertur ab episcopo circunstãtibus sibi duodecim sacer-
5 dotibus, & candelis accensis, quæ post publicationem sententiæ proijciuntur, & pedibus conculcantur, & interdum candelæ extinguuntur, & proijciuntur tres lapides in signum maledictionis æternæ Dathan, & Abiron, & plus soluitur in hoc de sigillo propter aggrauationem excommunicationis, c. debent, 11. q. 3. c. Engeltrudam, 3. q. 4. Fel. in rub. numero 3. extra de sent. excom. Specul. tit. de sent. §. vt autem, nu. 29. Franc. Marc. q. Delph. 855. nu. 2. par. 2. latius Couar. in comment. c. alma mater, par. 1. §. 8. num. 6. & 7. cum seq. vsque ad fin. Pau. Borgas. tract. de irreg. & dispens. par. 6. q. 8. & seq. Prout etiam cum maiori solemnitate fertur ab-
6 solutio anathematis, vt legitur in ca. cum aliquis, dicta 11. q. 3. Abb. in d. c. cum ab ecclesiarum, nu. 5. Nec debet anathema imponi, nisi pro mortali crimine, & illis, qui aliter corri-
7 gi nõ patiuntur, c. nemo episcoporũ, 11. q. 3. apostilla, ad Fel. in c. 2. num. 7. extra de excep. & aduersus proteruum, & maximum in rebellione contumacem, Couar. in d. ca. alma, §. 8.
8 Et competit solis episcopis, quamuis excommunicatio competat etiam Prælatis inferioribus, Dec. in d. cap. cum non ab homine, num. 13. de iud. 11 glo. in princ. in ver. anathema, Instit. Lancellot. de sent. excomm. Couar. d. §. num. 6. circa prin. Et ideò licèt Vicarius episcopi excommunicare possit absque mandato speciali, non tamen

tamen videtur posse anathematizare, tanquam malus sit ex prædictis, quàm excommunicare, arg. ca. licèt, de off. vic. in 6.

Verior tamen videtur mihi contraria sententia, quòd s. Vicarius epi
9 scopi absque speciali mandato possit anathematizare. Nam certũ est, quòd anathema est in effectu excom
10 municatio, nec differt ab excommunicatione quoad vinculum, sed quoad solemnitatem, secundũ Abb. Dec. & alios Canonistas, in d. c. cum non ab homine, nu. 13. & in dicto c. cum ab ecclesiarum, num. 5. & idem Abb. in rep. c. si quis contra, num. 52. extra de foro compet. Lancellot. in fi. prin. Inst. iur. cano. de sent. excom. Franc. Marc. d. q. 855. in prin. par. 2. Couar. d. §. 8. in princ. & in fin. & num. 6. in prin. Pau. Borgas. d. tract. de irregul. par. 6. fol. mihi 324. Et cum excommunicatio sit actus iurisdictionis, c. cum ab ecclesiarum, vbi glo. in ver. ecclesiastica sententia, & ibi Abb. & alij, in ver. de dotalibus, extra de ele. gl. in c. nemo, in ver. excommunicet, 2. q. 1. Couar. in comment. dicti cap. alma mater, par. 1. §. 11. in prin. Dicendum est, quòd etiam Vicarius Episcopi possit anathematizare, ex dictis per Abb. in d. c. si quis contra, num. 51. & seq. col. pen. quem refert, & sequitur Fel. in d. c. 2. nu. 7. ad fin. extra de excep. Dum scribunt, quòd anathema competit etiam inferiori
11 episcopo habenti episcopalem iurisdictioně iure speciali: à fortiori itaq; competere debet Vicario, qui non solùm habet episcopalem iurisdictionem, sed est vna, & eadem persona cum ipso, & facit idem tribunal, & auditorium, vt sæpissimè dictum fuit.

Ad contra responsio patet ex supradictis, quia non est differentia quoad vinculum inter anathema, & excommunicationem, sed quoad so
12 lemnia, quæ hodie communiter non seruari, testatur Abb. in rep. d. cap. si quis, num. 52.

SVMMARIVM.

1 *Monitoria contra detinentes res alienas, aut scientes detineri, non aliter, quàm ab episcopo cõceduntur.*

2 *Regulariter autem tam ab episcopo, quàm ab eius vicario.*

QVAESTIO CLXXI.

FVit etiam in Concilio Tridentino, sess. 25. cap. 8. constitutum, ne
1 monitoriæ generales contra detinentes res alienas, aut scientes esse detentas ab alijs, vt nisi restituant, vel reuelent detentores intra certum tempus, sint excommunicati, ab alio, quàm ab episcopo concederentur.

At regulam, quòd tam episcopus, quàm eius Vicarius illas decernere
2 posset, ponit Syl. nupt. lib. 3. vers. monitoriæ, num 28. post Doct. in l. in ciuile, C. de furt. glo. Card. Lanfranc. & alij in clemen. dispendiosam, in vers. præmoniti, de iud. & alios cumulatos, quod ea ratione confirmatur, quia Vicarius episcopi excommunicare potest, vt scripsi supra hoc eodem libro, q. 167. Nec per iuclusionem episcopi excluditur eius Vicarius, qui facit idem tribunal cum ipso, vt sæpius dixi, & aliàs Conci. Triden. excludens Vicarium in c. 6. sess.

24.

24. loquitur taxatiuè, & expresſè, dicēs, quòd epiſcopis tantùm, non eorum vicarijs ſit permiſſum.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus remitti debet ad ſuam excommunicatorem abſoluendus.*

2 *Condemnare qui poteſt, poteſt etiam abſoluere.*
Declaratur, num. 6.

3 *Vicarius epiſcopi poteſt abſoluere illum, quem excommunicauit.*
Ampliatur, nu. 4. cum ſeq.
Declaratur, nu. 9. cum ſeq.

5 *Iudex quilibet eccleſiaſticus, etiã non ſacerdos, nec ſubdiaconus, poteſt excommunicare etiam extra diœceſim, & num. 7. 8. & 12.*
Contra, nu. 11.
Declaratur, nu. 9. cum ſeq. & nu. 13. cum alijs ſeq.

9 *Abſoluens à culpa debet eſſe ſacerdos.*

10 *Sacerdos qui non eſt, poteſtatem non habet ligandi, & ſoluendi, in foro pœnitentia.*

11 *Vicarius epiſcopi, qui non eſt ſacerdos, ſanctè, & honeſtè faceret, ſi committeret ſacerdoti abſolutionē excommunicationis, & nu. 13.*

14 *Vicarius Epiſcopi non poteſt ſine ſpeciali commiſſione abſoluere excommunicatum, quando tantùm eſſet illi commiſſa ſententia excommicationis.*

15 *Vicarius Epiſcopi quando ex ſolo mandato ad excommunicandum non poſſit abſoluere excommunicatum, & nume. 16.*

QVAESTIO CLXXII.

SVcceſſiuè quæro, an vicarius epiſcopi poſſit abſoluere, ſicut excõmunicare. Et poſſe, ea ratione probatur. Quia excommunicatus ad excommunicatorem ſuum remitti debet abſoluendus, ſecundem regulam c. paſtoralis §. præterea, vbi Fel. nu. 9. poſt Abb. & alios, extra de offi. ord. Inno. in c. prudentiam, num. 14. Fel. num. 19. extra de offi. deleg. & ille, qui poteſt condemnare, poteſt etiam abſoluere, l. 3. vbi Doct. ff. de re iud. & conuertibilia ſunt abſoluere, & condemnare, nam qui poteſt vnum, poteſt etiam aliud, Ripa in d. l. 3. & poſt Archid. & Card. inferior, 21. diſt. Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 43. num. 3. & ſeq. ſubdens, ex tex. in c. verbum, de pœnit. diſt. 1. poteſtatem datam ad ligandum, eſſe quoque commiſſam ad ſoluẽdum, quod placuit Innoc. in d. c. prudentiam, num. 14. extra de off. de leg. & hanc opinionem tenuit Anto. de Butr. in c. tua, de off. vic. quem refert apoſtilla ad Abb. in c. nuper, in ver. excommunicatus, circa medium, extra de ſent. excom. & de Vicario epiſcopi, Card. in cle. 1. num. 19. de off. vic. ſcribit latè in propoſito Couar. in comment. c. Alma. par. 1. §. 11. numero 10.

(margin numbers 1, 2, 3 as printed beside the lines: 1 at "batur. Quia", 2 at "re iud.", 3 at "ſent. excom.")

4 Ampliatur idem in Vicario capituli ſede vacante, c. his qui, extra de maio. & obed. c. vnico, eod. tit. lib. 6. Rebuff. in pract. benef. tit. de deuolut. nu. 63.

Secundò ampliatur, vt abſolutio

extra

extra diœcesim, quia absolutio est
5 voluntariæ iurisdictionis, quæ extra prouinciam potest exerceri. l. 2. vbi Bal. de off procons. Ias. in l. fi. vbi etiam alij. ff. de iuris. om. ind. Rota decis. 5. de off. vic. in antiq. Boer. q. 30. Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 43. nu. 16. & 19. Vbi etiam adfert quamplures declarationes ad regulam di-
6 ctæ l. 3. ff. de re iud. quæ deseruire videntur huic q.

Tertiò ampliatur, etiam si Vica-
7 rias Episcopi non sit sacerdos, Abbas post Cald. in c. ab excommunicato, nu. 16. extra de rescrip. & in c. transmissam, nu. 2. post Host. extra de ele. Io. Viguer. Inst. Christ. Theolog. tit. de sacram. ord. c. de his, qui excommunicare possunt, num. 110. Pau. Borgas. tract. de irregular. & dispens. fol. 359. nu. 4. Et ratio est, quia excommunicatio est actus iurisdictionis, & à quolibet iudice ecclesiastico exerceri potest, etiam non sacerdote, vel diacono, nec subdiacono, vt latè disserendo scribit Couar. in commen. d. c. alma. par. 1. §. 11. nu. 10. de senten. excom. Brun. consi. 97. nu. 16. lib. 2.

Declaratur hæc ampliatio, vt procedat respectu pœnę, non autem
9 respectu culpæ, nam respectu culpæ absoluens debet esse sacerdos, Abb. in dicto c. ab excommunicato, num. 16. extra de rescri. per tex. in cap. omnis. de pœnit. & remiss. & in c. in nouo, 21. dist. Nec aliquis in foro pœnitentiæ habet auctoritatem ligandi & soluendi, nisi sit sacerdos, di-
10 cto c. omnis, extra de pœnit. & remiss. c. cum satis, vbi Innoc. num. 2. Abb. in prin. & num. 2. extra de offi. ord. & idem Abb. in c. accedentibus. in fi. extra de excess. prælat. vbi Sap. in apost. in ver. per solum episcopũ, Oldr. consi. 73. num. 7. Et ideò vbi Vicarius non est sacerdos, sanctè & honestè faceret, committere absolu-
11 tionem sacerdoti, qui absoluat à pœna & à culpa, secundum Abb. in dicto cap. ab excommunicato, nu. 16. de mente Host. ibi, & more Saluatoris nostri, qui nõ curauit aliquem pro parte, sed in totum, quem adducit in proposito Abb. in loco præallegato, firmat Spec. in titu. de sent. §. vt autem. num. 36. Syluest. in summa, in ver. Absolutio. 1. no. 3. ver. quintus. Henric. Botr. tract. de syno. par. 3. par. 5. nu. 12. Dicens, hanc opinionem esse tutiorem, vt refert Couar. in commen. dicti c. alma. dicto §. 11. nu. 10. Quamuis disputando conetur multis argumentis cõtrarium susti-
12 nere ex intentione, & Ioan. Andr. & Henric. in cap. à nobis. colum. 3. de sent. excom. vbi etiam Card. opp. 2. & Florent. 3. par. tit. 24. c. 77. prin. Concludens, omnino absolutionem ab excommunicatione posse ministrari ab habente iurisdictionem, etiam si is, nec presbyter, nec diaconus sit, nec subdiaconus. Sed præcedentem declarationem videtur
13 quoque approbare Nauar. in Manual. confess. cap. 27. nu. 14. de mente diui Thomæ, in 4. dist. 18. sum. Anton. 3. par. titu. 24. cap. 77. & Tabien. in ver. absolutio. Dicens, à sola excommunicatione posse excommunicatorem absoluere, etiam non sacerdotem quoad forum cõscientiæ, sola prima tonsura initiatum, non autem absoluere posse quoad forum pœni-

pœnitentiæ, vbi absolutio coniungitur cum peccatorum absolutione, commodius tamen videri committere absolutionē presbytero; à quo vt absoluatur excommunicatus, coram notario, & testibus, curare debet, vt cum oportuerit possit probare absolutionem.

Secundò declaratur supradicta conclusio, nisi Vicario esset tantùm
14 excommunicationis sententia delegata, quia tunc si excommunicat, non poterit absoluere, nisi hoc in commissione dicatur, Borgas. tract. de irreg. & dispens. par. 6. titu. de absolut. à maiori excom. num. 29. post Goffred. in simili tract. citatum.

Tertiò declaratur, quando Vicarius haberet mandatum episcopi ad excommunicandum, tunc enim, si
15 in contumacia excommunicauit, absoluere poterit, nisi esset commissa causa cum termini præfixione ad expediendum; & terminus esset elapsus, Paul. Borgas. dicto tract. de irregula. & dispens. par. 6. tit. de absolutione à maiori excommunic. num.
16 29. Aliàs enim extra huiusmodi terminum Vicarius Episcopi sine speciali mandato absoluere non poterit excōmunicatum, vt probat Borgas. dicta par. 6. nu. 29. per tex. in c. si homo. 17. q. 1. & in c. in litteris, extra de offi. deleg.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus qualiter, & quando in absolutione excōmunicationis debeat præstare cautionem iuratoriam de parendo mandatis.*

2 *Absolutionis ab excommunicatione forma qualis.*

QVAESTIO CLXXIII.

Porrò in absolutione excommunicati cautio iuratoria de parēdo mandatis ecclesiæ recipiēda est, 1
c. super eo. cum alijs seq. vbi Abb. & alij, extra de sent. excom. & iterum Abb. in c. ad hæc, nu. 3. extra de appella. Et exhibenda est realis satisfactio per excommunicatum, antequā absoluatur, si offensa fuerit manifesta: si verò dubia, sufficiet cautio cum pignore, vel fideiussore. c. ex parte, el primo, de verb. sig. c. venerabilibus. §. 1. de sent. excom. in 6. Doc. in c. qua fronte, de appella. latè Couar. in comment. c. alma mater. par. 1. §. xi. nu. 10. de sent. excom. in 6. Dicens, idem esse respondendum in excommunicato propter contumaciam. Nam si contumacia est manifesta, non potest absolui, nisi præmissa reali satisfactione expensarū, & præstita sufficienti cautione de stando in iudicio, sed si contumacia non est manifesta, absolutio fit præstita tantùm sufficienti cautiōne. d. c. venerabilibus. §. 1. d. c. qua fronte, & ibi glos. quam communiter sequuntur ibi Doct. vt refert Couar. d. §. 11. num. 11. ad medium, vbi declaratur, quando satisfactio potest exhiberi. Et demum in absolutione 2
dicitur psalmus, & oratio, iuxta formam ca. à nobis, de sent. excom. de qua Couar. in loco iam citato, in ver. tertium.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus remitti debet ad excommunicatorem absoluendus.*

2 Ab-

2 *Absoluere nemo potest, qui non potest condemnare, & nu. 3.*

Declaratur, num. 17.

4 *Excommunicatus ab episcopo, nõ potest absolui, nisi à Metropolitano, vel Papa.*

5 *Princeps incipiendo causam cognoscere, videtur eandem sibi aduocasse.*

6 *Episcopus potest sibi aduocare causam, & prohibere Vicario, ne se intromittat.*

7 *Vicarij iurisdictio suspensa dicitur in causa per episcopum aduocata.*

8 *Episcopus committendo causam in specie, derogat Vicario iurisdictionem.*

9 *Condemnandi potestate sublata, dicitur sublata potestas absoluendi.*

Declaratur, nu. 17. & 18.

10 *Subdelegatus absoluere potest excommunicatum per delegantem.*

11 *Suffraganei possunt absoluere excõmunicatos à Concilijs prouincialibus.*

12 *Inferior quando absoluere possit excommunicatum in statutis Episcopi, remissiue tamen, nu. 20.*

13 *Archidiaconus absoluere potest excommunicatum ab episcopo.*

14 *Pœnitentiarius absoluere potest excommunicatum, etiam in casibus episcopo reseruatis.*

15 *Vicarius Episcopi potest absoluere excommunicatum ab episcopo.*

Declaratur, nu. 18. cum seq. & per totam quæstionem.

16 *Intellectus, c. pastoralis. §. Præterea, extra de off. ord.*

QVAESTIO CLXXIIII.

QVid autem, si episcopus aliquẽ excommunicauerit, an iste excõmunicatus absolui possit à Vicario? & videbatur dicendum non posse. Quia regula est, quòd ab excommunicatione lata ab l. homine, alius homo non absoluit, sed excom-
1 municatus ad suum remittitur excommunicatorem, quam regulam sumit Feli. ex c. Pastoralis, vbi idem, num. 9. post Abb. extra, de offi. ord. & idẽ Abb. in c. si quis contra, in prima lectu. nu. 15. & in secunda, nu. 30. extra, de foro compet. Innocen. post glo. in capitulo, prudentiam, numero 14. Feli. num. 19. Abb. in §. si verò, in fi. num. 10. extra, de offi. deleg.

2 Et quia sicut is, qui condemnare potest, absoluere potest, sic nemo
3 absoluere potest, qui condemnare non potest. l. nemo qui condemnare, vbi Dec. & Cagnol. ff. de reg. iur. & hanc regulam multis extollit Menoc. de arb. Iud. lib. 1. q. 43. num. 25. cum sequen. Couar. in comment. c. alma mater, par. 1. §. 11. num. 10. de sent. exc. lib. 7. & ideò cum Vicarius non excommunicauerit, sed Episcopus, non videtur quòd Vicarius absoluere possit, sed episcopus, cum ad episcopum pertineat absoluendi potestas, ad quem etiam potestas ligãdi pertinuit, Innocen. in dicto c. prudentiam, num. 14. extra de offi. delega. scribit latè Couar. d. §. 11. num. 10. Et sicut posito vno ponitur & aliud ex prædictis, ita vno sublato tolli-

tollitur & aliud, Menoc.d.q.43.in fine, & magis in puncto probat tex. in c.primo 26.q.6. Vbi excommunicatus ab episcopo non potest absol-
4 ui ab alio, quàm à Metropolitano, vel Papa.

Prout etiam & tertiò, quia episcopus cognoscendo causam excommunicationis, videtur illam causam sibi aduocasse, vt de Principe incipiente causam cognoscere scribit Innoc. in c. cum M. Ferrariensis, vbi Dec. num. 36. in secunda conclusione, ex-
5 tra de const. & iterum, consi. 137. Calder.consi.7.titu. de præben.& est communis opinio, vt testatur Ripa in dicto c.cum M.num.197.Grauat. in annot.ad Vestr.lib.3.prac.c.9.nume.18.Et idem est dicendum in episcopo, qui etiam auocare potest sibi
6 causam, & Vicario interdicere, ne de aliquo negocio se intromittat, Tolos.decis.480.vbi Aufrer.in addit.& post Innocen. in c. Romana de offi. ord.lib.6.Abb.in c. si quis contra, in prima lect. nume. 25. & in secunda nume.30. extra, de foro compet. Et causa per episcopum aduocata, dicitur quoque suspensa iurisdictio Vi-
7 carij quo ad illam causam, & gesta per eum sunt nulla, Tolo. dicta decisio.480.& ibi Aufrer.in addit. col.1. faciunt no.per Abb.in dicto c.si quis contra, in prima lectura, num. 25.& in rep.num.30. Vbi tenet, quòd episcopus vni committendo causam in specie, derogare videtur iurisdictio-
8 ni Vicarij: si ergo eius iurisdictio est suspensa, & gesta tunc per eum sunt nulla, causa executionis per episcopum auocata, videtur quoque suspẽsa potestas absoluendi, quia condem-
9 natione sublata, censetur etiam sublata absolutio, Ancar. in cle. 1. de hæret. Docto.in rub. de acq. poss. vbi Soc. num. 24. de communi fidem facit, quos cum alijs retulit Menoc. dicta q.43. num.29. ad finem & sequutus est, num.32. in fine. Vbi nulla potest ratio considerari, cur potius cõdemnandi facultas interdicatur, quàm absoluendi.

Sed contrariam sententiam puto veriorẽ, & quòd Vicarius possit absoluere excommunicatum ab episcopo, Pro cuius conclusionis fundamẽto prçsupponendum est, quòd Vicarius habet idem consistorium cum episcopo, idem tribnnal & eandem personam, vt latè sæpissime scripsi, & in specie supra, q.57. Nec non habet cognitionem causarum & iurisdictionem ordinariam, c.licèt, vbi Canonistæ, de off. Vic.in 6.Card. in cle.1.nu.19 de off. Vic.Abb. in c. si quis contra.nu.25. in 1.lect. & in 2. num. 30. de foro compet. & dixi supra, q.55. & potestatem absoluendi excommunicatos, vt supra dixi. q. 171. Ideò videtur, quòd possit etiam absoluere excõmunicatũ ab episcopo, cum etiã subdelegatus absoluere
10 possit excommunicatum per delegantẽ, secũdum Feli. in c.pastoralis, nu. 11. extra de off.ord. post Domin. & Lap.in c.cum plures, de offi. delega.in 6.Nauar. in Manua. confesso. c.27.num.5. Et suffraganei absolue-
11 re possunt à sententijs latis per Cõcilia prouincialia, Archid.in summa 18.dist.in finalibus verbis, & ibi Gemin.& Præpos.quos refert, & sequitur Duen. regu.252. circa medium. vbi facit regulã, quòd inferior pos-

S sit

sit absoluere excommunicatum in
12 statutis episcopi, nisi reseruauerit sibi absolutionem, post Io. And. Imol. & Abb. in c. graue, in fi. de præben. de quo late Henric. Bott. de syno. episcopo. arti. 5. conclus. vnica, per totam, Nec non etiam Archidiaconum posse absoluere excommunicatum ab
13 episcopo, firmant Innocen. & Abb. in capitulo primo, in fine, versicu.
14 quæro, extra de off. arch. Et quòd etiã Pœnitentiarius absoluere possit excommunicatum ab excommunicatione reseruata, etiã episcopo, dicit Abb. in c. his, qui. nu. 3. ad finem, extra, de maio. & obed. Lancellott. in §. episcopali, Insti. iur. cano. de sẽt. excommu. ergo etiam Vicarius episcopi absoluere poterit, cum idẽ tri-
15 bunal & auditorium faciat cum episcopo, vt superius dictum fuit.

Nec aduersatur, quòd excommunicatus ad suum excommunicatorẽ remitti debeat absoluendus, dicto c. pastoralis, §. præterea, superius adducto in contrarium: quoniam respondetur, tex. in dicto §. præterea, & Canonistas ibi, loqui de excommunicatis à delegato, qui absolui nõ
16 possunt ab alio iudice, vel ordinario, vel delegato, de quo latè Menoc. de arb. Iud. lib. primo, q. 43. nu. 22. nos autem de Vicario episcopi, qui non diuersus, sed est idem iudex, qui episcopus, vt superius relatum fuit, & tradit pulchrè Brugẽ. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium: & gesta per eum dicuntur gesta per episcopum, glo. in c. 1. in ver. episcopos, de capel. monac. in *6*.

Minus & secũdò obstat, quòd qui nõ potuit condẽnare, non possit etiã absoluere, per regulam l. nemo, qui condemnare. ff. de regu. iur. & quòd absolui non possit, nisi ab excommunicatore, & sic ab episcopo, secundũ ea, quæ superius dicta sunt, quia respõdetur, quòd huiusmodi regula
17 non habet locum, vbi habenti potestatem absoluendi, & condemnandi, fuit potestas condemnandi sublata, quia non propterea censetur sublata potestas absoluendi, secundum gl. in clementina prima, in ver. contra eos, vbi Canonistæ, de hæret. quorum sententiam communem esse dicit Ripa in dicta l. 3. nu. 11. ff. de re iud. cũ cæteris adductis per Menoc. dicta q. 43. num. 29. vbi num. 31. declarat veram huiusmodi communẽ, quando ratio sublatæ potestatis in condemnando, non militat in absoluendo, sicut non videtur militare in Vicario episcopi, quia habet idem auditorium & iudicium, quod episcopus, vt superius relatum est.

Vltimò non obstat, quòd episcopus causam sibi aduocasse videatur per cognitionem excommunicationis, & quòd aduocata causa, suspẽsa videatur iurisdictio Vicarij, secundum superius dicta. Nam respondetur, quòd licèt sit suspensa potestas excommunicandi, non tamen suspensa videtur potestas absoluendi, vt etiam supra dictum fuit in præcedenti respõsione: & quia videtur per episcopum derogatum causæ quo ad speciem excommunicationis per illius aduocationem, non autem quo ad speciem absolutionis, vt arg. capituli, cum studuisti, & not. ibi & in capitulo, cum M. Ferrariensis extra de constitu. & c. ad petitionem de

accus.

accus. tradit Abb. in c. si quis cōtra, nu. 25. in 1. lect. & in 2. nu. 30. extra de foro comp.

Ego tamen crederem, quòd quā-
18 do episcopus esset in diœcesi, vel in loco propinquo, tunc absoluendus esset excōmunicatus ab ipso episcopo, secundum ea, quæ dicit Abb. in d. c. si quis contra, in prima lectura, nu. 25. & nu. 30. in secunda, vbi in illa quæstione, an à delegato episcopi re cusati, vel nō recusati, appellari possit ad eius Vicarium, distinctionis fæ dere sentit non esse appellandū ad eum præsente episcopo, siue existente in diœcesi, vel loco vicino, in quo etiā dicitur pręsens, secundum Abb. in loco præallegato, per tex. in c. si contra vnum, de offi. deleg. in 6.

Et hæc distinctio confirmari posse videtur ex ijs, quæ scripsi supra in ea, q. 58. an Vicarius Archiepiscopi habeat iurisdictionem in episcopos suffraganeos, vbi in præsētia episcopi non potest illos excommunicare, ergo etiam ipso episcopo præsente non poterit Vicarius absoluere excommunicatum ab episcopo, secundum regu lam d. l. nemo qui condem nare. Et quia in reuerentialibus Vicarius præsente episcopo non exercet iurisdictionem, Feder. de Sen. cō-si. 302. nu. 4. cum alijs concordantibus adductis supra dicta quæst.

Hæc tamen distinctio non esset fa-
19 cienda, vbi adesset speciale mandatum episcopi ad absoluendū excom municatum. Nam Vicarius potest ex speciali mandato absoluere etiā à casibus episcopo reseruatis, gl. in c. 1. in princi. 26. q. 6. Rebuf. in pract. benef. tit. forma Vic. arch. num. 179. post Host. in sum. §. cui conferēdum ver. quòd si episcopus, de pœniten. & remiss. gl. in §. de eo. in ver. in generali. Inst. iur. cano. Lancellotti de pæni. & remiss. Cōcil. Trid. cap. 6. sess. 24. in decreto de reform. & in c. 7. sess. 13. tit. de casuum reseru. Et alios
20 casus, in quibus inferior absoluere potest, vel non à censuris episcopi, ponit Henric. Bott. in tract. de syno. art. 5. conclu. vnica, à num. 1. vsque ad finem, ad quæ loca lectorem remitto, cum propria nō sint quæstionis nostræ.

SVMMARIVM.

1 *Legatus generalis nō potest se impedire in causa specialiter com missa per Papam.*
2 *Excommunicatus à delegato Papa non potest absolui nisi per Papam, etiam defuncto delegato.*
3 *Episcopus delegando causam alicui in specie, videtur derogare iurisdictioni Vicarij quoad illam speciem.*
4 *Et prohibere potest Vicario, ne iudicet in causa.*
5 *Ligandi potestatem habet, qui habet potestatem absoluendi.*
6 *Excommunicationem latā ab homine quis remittat.*
7 *Vicarius episcopi absoluere potest excommunicatū à delegato ipsius episcopi.*
Declaratur, nu. 14.
8 *Si vinco vincentem te, multò magis vinco te.*
9 *Appellari potest à delegato episcopi ad eius Vicarium.*
Declaratur, num. 15.

10 *Delegatus vnius episcopi potest absoluere excommunicatos ab alijs delegatis episcopi.*
11 *Vicarius episcopi maiora potest, quàm delegatus.*
12 *Procurator generalis an prohibere possit speciali negocium sibi commissum.*
13 *Legatus non facit idem tribunal cum Papa, sicut episcopus cum Vicario.*
14 *Vicarius non habet in omnibus idem consistorium cũ episcopo.*

QVAESTIO CLXXV.

QVid in excommunicato à delegato episcopi, an & is absolui possit à Vicario? Et non posse, probat tex. in c. studuisti. de offic. lega. Vbi legatus generalis non potest se
1 impedire in causa spetialiter cõmissa per Papam, immo quantũ ad illã causam delegatus cẽsetur maior legato, & in c. pastoralis. §. præterea, extra de offic. ord. Vbi excommuni-
2 catus per delegatum, eo etiam defuncto, per alium, quàm per Romanum Pontificem non potest absolui.

Tertiò, quia episcopus delegando causam alicui in specie, derogare videtur iurisdictioni Vicarij quoad
3 illam speciem, vt arg. tex. in c. cũ M. & no. ibi, extra de consti. & d. c. studuisti, & de accus. c. petitionem, firmant, Abb. in c. si quis contra, nu. 25. in prima lect. & 2. nu. 30. extra de foro compe. cum episcopus possit expressè prohibere Vicario, vel offi-
4 ciali suo, ne iudicet in causa, Inno. in c. Romana, de offic. ordi. in 6. vt refert Abb. in loco præallegato, Tolos. q. 480. vbi Aufre. in addi. ergo in excommunicatione lata à delegato episcopi, videtur Vicario interdicta absolutio.

Quartò, quia ad illũ spectat potestas absoluendi, ad quem pertinuit potestas ligãdi. cap. inferior. 21. dist.
5 Innoc. in c. prudentiam. nu. 14. extra de offic. deleg. ergo ad Vicarium episcopi non pertinet potestas absoluendi, cum non pertinuerit potestas ligandi, iuxta regulam. l. nemo qui cõdemnare. ff. de regu. iur. & dixi supra præcedenti quæst. & iuxta regu-
6 lam, quòd excommunicationem latam ab homine nemo possit remittere, nisi ille, qui excommunicauit, vel superior. c. Pastoralis. §. præterea. vbi latè Felin. extra de offic. ordina. Abb. in c. prudentiam. §. si verò, in fi. de offic. delega.

In contrarium faciunt ea, quæ superius adducta sunt in quæstione
7 præcedente pro parte affirmatiua, quæ fortius militare videntur contra delegatũ, si militant contra episcopum delegantem, per regulam tex. capit. auctoritate, extra de concessio. præben. in 6. de qua Abb. in cõ
8 si. 21. & seq. volu. 1. Anto. de Præt. in tracta. de iurisd. epis. c. 6. num. 40. Secundò facit dictũ Archid. in c. 2. in fine. de cons. in 6. vbi à deputato episcopi appellari potest ad eius Vica-
9 rium tanquàm ad vnum, & idẽ consistorium, quem refert & sequitur Franc. ibi, colum. penult. in glos. in ver. Auditorum. Card. in clem. 2. nu. 25. de rescri. Rota decis. 371. titu. de offi. Vic. in no. apost. ad Bar. in l. 1. §. 1. in ver. & idem auditorium. ff. de appel. & ad Roma. sing. 558. Bal. in c. dilecti. el 3. vbi late Franc. in 2.

q. ex-

q. extra de app. Feli. in c. si quis contra, nu. 5. ver. sed caue, extra de foro compet. post Maria. ibi relatum, ergo excommunicatus à delegato epi
10 scopi potest absolui à Vicario.

Tertiò adducitur Inno. in d. c. prudentiam, nu. 14. in prin. super ver. delegatis, vbi dicit, quòd delegatus vnius episcopi potest absoluere excommunicatos ab alijs delegatis ab episcopo, ergo a fortiori potest absoluere Vicarius, qui facit idem consistorium cum episcopo, c. 2. de consuetu. in sexto, clemen. & si principalis, de rescrip. & vtrobique Canonistæ, & maiora potest, quàm dele-
11 gatus, Felin. in cap. quòd sedem, nume. 2. ad. fin. extra de offic. ordina. Bald. in l. aliquando, nu. 7. ff. de offic. procon. Doct. in rub. ff. de offi. eius.

Quartò probat text. in l. si hominem, ff. manda. vbi generalis procurator potest ex causa prohibere spe-
12 ciali, ne attentet negocium sibi commissum, quem tex. in simili de appellatione à delegato episcopi ad Vicarium citat Abb. in d. cap. si quis contra, in prima lectura, nu. 2. & in secunda, nu 30. de foro compet.

Ad tex. in dicto ca. studuisti, & in dicto c. pastoralis, §. præterea, qui fuerunt superius adducti in contrarium pro parte negatiua, respondetur, quòd legatus, & Papa non con-
13 stituunt idem tribunal, sicut episcopus & Vicarius, vnde meritò in appellatione interposita ad Papam, legatus se intromittere non potest, & hanc responsionem dedit Abb. in locis superius citatis.

Tertium argumentum, quòd videatur derogata iurisdictio Vicarij in illa specie, non obstat quoad speciem absolutionis diuersam ab excommunicatione, vt in dicto simili declarat Abb. in locis præallegatis, & dixi supra, in q. proxima præcedenti, in secunda & vltima responsione ad contraria.

Sicut non obstat regula l. nemo, qui condemnare, cum superius adductis pro concordanti: quia responsum fuit itidem in dicta præcedenti q. in secundo fundamento ad contraria.

Putarem ego, seruandam esse eandem distinctionem adductam in eadem præcedenti quæstione in fine, ex adductis per Abb. in d. c. si quis contra, num. 25. in prima lectura & in secũda, nũ. 30. Vbi in eadem quæ-
14 stione, an à delegato episcopi appellari possit ad Vicarium, distinguendo concludit, quòd si episco-
15 pus est præsens, vel in diœcesi, vel in loco propinquo, tunc appellari debet ad ipsum, per tex. in cap. si cõtra vnum. de offi. deleg. in 6. quando autem est absens, ad Vicarium, arg. d. l. si hominem, & eorum quæ notat Io. And. in d. c. si contra.

Nec habet Vicarius idem consi-
16 storium cum episcopo in omnibus, sed in ijs, quæ competunt ratione iurisdictionis ordinariæ, vt per Doct. in c. licèt, de off. Vica. in 6. cum adductis supra, q. 57. hoc eodem libro.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum Papæ ad absoluendũ excommunicatum ab episcopo, vel eius Vicario, non extenditur ad absoluendum excommunicatum per delegatum episcopi.*

QVAESTIO CLXXVI.

1 VIdetur etiam notari, quòd si summus Pôtifex mandet cuipiam, vt absoluat excommunicatum ab 2 episcopo, vel eius Vicario, non extendetur ad absoluendum excommunicatum per delegatum episcopi, vt consulendo respondit Calder. consi. 1. de sent. excomm. quem refert & sequitur Franc. Paul. in tractat. de offi. & potest. ca. 6. sede vacan. 2. par. prin. q. 6. in fine.

SVMMARIVM.

1. *Episcopus potest sibi auocare causam Vicarij, & eidem cognitionem illius interdicere.*
2. *Habet maius imperiũ, quàm Vicarius, & firmiorem iurisdictionem.*
3. *Vicario competit iurisdictio nomine episcopi.*
Vicarius absoluere potest excommunicatum ab episcopo suo.
4. *Excõmunicatus à delegato episcopi nõ potest ab episcopo absolui.*
Declaratur, num. 7.
Episcopus non potest cognoscere causam eius Vicario delegatã.
Ampliatur, nu. 6.
Declaratur, nu. 7.

QVÆSTIO CLXXVII.

AT è conuerso episcopum absoluere posse excommunicatum ab eius Vicario, ea ratione probatur, quia episcopus potest auocare 1 sibi causam Vicarij, & eidem interdicere, ne se intromittat in illa causa, Tolos. q. 480. vbi Aufrer. in addi. & post Inno. in c. Romana, de offi. ord. in 6. Abb. in cap. si quis contra, num. 27. in prima lectu. & in 2. num. 30. extra, de foro compet. & maius est imperium episcopi, quàm Vicarij, maiusq. priuilegium, & firmior 2 iurisdictio, Gemin. in c. licèt, nu. 4. in fine, de offic. Vica. in 6. Bal. in l. sed si hac, §. semper, in fi. ff. de in ius voc. Feli. in c. cum olim, el 2. in princi. extra, de offi. delega. Picard. inter cõsi. Menoc. 52. nu. 118. cũ sequen. vol. 1. Bertac. in tract. de episc. lib. 4. par. 6. titu. de Vica. epis. nu. 3. & par. 5. nu. 31. eo. lib. Fran. Marcus. Delph. 421. nu. 3. & seq. par. 1. & ideò si Vicarius poterit absoluere, à fortiori poterit absoluere episcopus, qui Vicarium constituit, & cuius nomine cõpetit 3 Vicario iuris dicẽdi potestas, Bartol. in l. quod Principi, in fine, ff. de leg. 3. vbi Barbat. in add. firmat, Abb. in c. quoniã, nu. 1. & Dec. nu. 9. extra, de off. deleg. & in terminis glo. per illũ tex. in §. episcopali, in ver. hominis, Inst. Lancellott. de sent. excommun.

4 Declaratur, vt non procedat, quãdo Vicarius censuram fulminasset in aliqua causa sibi delegata, quia tunc excommunicatus à delegato, non poterit absolui ab episcopo, c. pastoralis, §. præterea, vbi Abb. & Feli. nu. 9. de off. deleg. & in c. prudẽtiam, eo. titu. & dixi supra, q.

5 Nec potest episcopus cognoscere causam Vicario suo delegatam, Ancar. in cle. 2. col. 1. Imo. nu. 14. Zabarel. nu. 10. de rescrip. Bertac. de epis. lib. 4. par. 7. q. & par. 5. titu. de auc. epis. circa iud. nu. 39. secundum paruam impressionem, & nu. 59. secundum magnam, Franc. in c. dilecti, lo 2. q. 5. de appella. Dec. in c. quoniam, num.

num. 9. ad fi. extra, de off. deleg.

6 Quod etiam extendi posse videtur, vbi causa esset delegata Vicario sub nomine dignitatis, & eo nomine censuram fulminasset, ex his, quæ su-

7 pra scripsi, q. 135. vbi vide & declara.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus à Vicario episcopi suffraganei absolui potest ab Archiepiscopo, vel eius Vicario.*

Ampliatur, nu. 2.

Declaratur, 3. 4. 5. cum seq.

3 *Excommunicatus iustè, debet remitti absoluẽdus ad suum excommunicatorem. & nu. 8.*

4 *Et ad cautelam, etiam in dubio.*

5 *Nisi excommunicator requisitus, malitiosè denegasset absolutionem excommunicato.*

6 *Archiepiscopus, vel eius Vicarius, non potest per viam querelæ adiri ab excommunicato per suffraganeum.*

Declaratur, nu. 10.

7 *Archiepiscopus, & eius Vicarius, non sunt iudices subditorum suffraganeorum, nisi in casu appellationis.*

9 *Excommunicati ab episcopo suffraganeo, quibus casibus adire possit Archiepiscopum per viam querelæ, & nu. 10.*

10 *Excõmunicatus nulliter per suffraganeum, absolui potest ab Archiepiscopo, recepta idonea cautione, ad cautelam.*

11 *Non tamen de necessitate.*

12 *Contumax excommunicatus nõ potest absolui, nisi præstita cautione, vbi tamen probetur cõtumax, non autẽ si præsumatur.*

QVAESTIO CLXXVIII.

SIcut etiam certum est, excommunicatum à Vicario episcopi suffraganei absolui posse ab Archiepi-

1 scopo, vel eius vicario, ad quẽ prouocauit, c. venerabilibus, §. 1. & seq. & ibi Canonistæ, de sent. excom. in 6. & in c. ad reprimẽdum, vbi Host. Io. Andr. & Abb. extra, de offi. ord. & idem Abb. post Calder. in c. ab excõmunicato, nu. 12. extra, de rescrip. & in c. per tuas, vbi gl. in ver. in Sardicen. concilio, & Abb. nu. 6. & seq. extra, de sent. excomm.

2 Ampliatur, etiam si lata fuerit excommunicatio post appellationem, quia cõstito, quòd ex tali causa fuerit ad Archiepiscopum prouocatũ, ad cautelam relaxanda est excommunicatio, recepta cautione de parendo mandatis, d. c. venerabilis. §. sed si, vbi Ioan. Andr, & d. c. per tuas, vbi Abb. nu. 6.

3 Declaratur, nisi certum sit sententiam excommunicationis esse iustam, quia tunc remitti debet ad excõmunicatorem, d. c. venerabilibus. §. sanè, vbi Io. Andr. & Abb. in præcitato c. per tuas, nu. 6. Honestius tamen esset in dubio remittere abso-

4 lutionem suffraganeo, probat tex. in d. §. sanè. ver. quòd si dubitetur, etiã firmat Abb. in eodem c. per tuas, nu. 6. & 10. Lancellot. in §. vbi verò, Insti. iuricano. de sent. excomm.

5 Subdeclaratur, nisi excommunicator requisitus, malitiosè denegasset absolutionem excommunicato, d. §. sanè, cum gl. in ver. exhibens, &

tex in d.c.per tuas, & in c. cum contingat,& in c.prudentiam & vtrobique Canonistæ,de offi.deleg.Lancellot.in d.§. vbi verò.

Secundò declaratur, vbi excommunicatus à suffraganeo,vel eius Vicario, prouocasset ad Archiepiscopum: secus si eundem adiuisset per viam querelæ. Nā regulariter querelam huiusmodi non debet Archiepiscopus, vel eius Vicarius audire, quia nō sunt iudices, nisi in casu appellationis, c. pastoralis. extra, de offi.ord.d.c. per tuas, & ibi Abb. & alij Canonistæ,& ideò remitti debet excommunicatus ad excommunicatorem, absoluendus, d. c. ad reprimendam, & d. c. venerabilibus, in prin.Abb.in d. c. ab excōmunicato, nu.13.& in d.c.ad reprimendū,nu.3.

6 lam huiusmodi...

7 quia nō sunt...

8 excommunicatus...

9 Subdeclaratur, nisi excommunicatio esset euidenter nulla, vel iniusta, vel quando periculum esset in mora, vt declarat Oldrad. consi.93. refert illum apost. ad Abb.& in d.c. ab excommunicato,nu.14.sub littera g.vel quādo aliquis subditus episcopi suffraganei fuit excommunicatus ad instantiā partis, & petit coram Archiepiscopo puniri suffraganeū de excōmunicationis iniustitia, iuxta terminos c.sacro,& ibi Abb.& alij extra, de sent. excommu.vbi iniustè excommunicato prouisum est per refectionem damnorum, & interesse, ac expensarum, vel quando subditus suffraganei fuit excommu-

10 nicatus ex officio iudicis,nō ad partis instantiam. Nā in omnibus casibus prædictis potest excommunicatus adire Archiepiscopum, vel eius officialem per viam querelę:& tunc absolui debet excōmunicatus ante causæ cognitionē, recepta prius ab eo idonea cautione de stādo iuri, & parēdo mādatis,d.c.venerabilibus, in prin.& §.porrò,vbi gl.& Io.And. iuncto c.cum desideres,vbi Abb. de sent.exc.& idem Abb. in d. c. ad reprimen.& in d.c. ab excōmunicato, & in d.c.per tuas,nu.8.cum seq.post glo.in ver.in Sardicen.in d.§.vbi verò, Inst.iur.cano. Lancellott.de senten. excommuni.

11 Intellige, vt ad cautelam excommunicatus nulliter, absolui debeat, de necessitate autem auditur excōmunicatus nulliter,non petita absolutione, Abb. in sæpius citato c. per tuas,nu.3.& 9.

Tertiò principaliter declaratur in contumace probato, qui absolui non potest, nisi præstita cautione de stando iuri, & solutis expensis, dicto §. porrò, versiculo, secus autem, Inno.in c.prudentiam,col.fi.de off. deleg. secus in contumace præsumpto, dicto vers. secus autem. & scribit Couar.in Comēt.c.alma mater,par.1.§.11.vbi Lancellot. declarat,in §.manifestum, Inst.iur.car.de sent.excommunic.

SVMMARIVM.

1 *Dispensatio à canone solis episcopis est permissa.*

2 *Vicarius sine speciali mandato episcopi non potest absoluere excommunicatum excommunicatione canonis.*

Declaratur, nu. 3.

3 *Excommunicatum maiori excommunicatione episcopo reseruata solus*

solus episcopus absoluit, minori autem sacerdos.

Ampliatur, num. 4.

5 *Excommunicatus excommunicatione canonis non potest ab episcopo absolui, vbi conditor canonis reseruauit sibi absolutionem.*

Ampliatur, & declaratur octo modis, remissiue tamen.

6 *Excommunicatus excommunicatione iuris, vel canonis, ab ordinario exemptus, debet absolui per Papam.*

Papa solus episcopus est exemptorum.

7 *Excommunicatus ab homine, à solo excommunicante debet absolui.*

8 *Nisi excommunicatio lata sit generalis per hominem, vel iudicis sententiam.*

QVAESTIO CLXXIX.

Qvidquid autem de excommunicatis ab episcopo, siue eius Vicario, aut delegato, dictum fuerit superius, de excommunicatis excommunicatione iuris, vel canonis, aliud est dicendum, quia vicarius episcopi non poterit absoluere huiusmodi excommunicatos, sine mandato speciali. Nam dispensatio à canone videtur permissa solis episcopis, Inno. in c. fi. in fi. de post. prael. & in c. 1. de eo qui fur. ord. susc. Fel. in c. pastoralis, §. praeterea, num. 10. de off. ord. vbi scribit quòd vbicunq; canon relinquit absolutionem ab excommunicatione inferioribus, intelligitur de solis episcopis. Et quòd solus episcopus, non autem Vicarius sine speciali mandato, absoluat, probauit glo. in c. 2. in ver. refutantur, vbi Archi. de poenit. & remiss. in 6. Abb. in c. nuper, nu. 6. Fel. nu. 1. col. 2. de sent. exc. Specu. tit. de sent. §. vt autem, nu. 42. in fine, Butr. in c. sua, de off. vic. vt refert apost. ad Abb. in d. cap. nuper in ver. excommunicatio, circa mediũ, Concil. Trid. c. 6. sess. 24. in decreto de reseruat.

3 Declaratur, vt procedat in excõmunicato excommunicatione maiori episcopo reseruata, in qua solus episcopus absoluit, vt declarat Abb. & Fel. in d. ca. nuper, ille, num. 6. iste nu. 1. col. 2. vbi volunt, quòd si maior esset excommunicatio, solus episcopus absoluit, si verò minor, sacerdos, scribit latè Couar. in comment. d. c. alma mater, par. 1. §. 12. nu. 6. & hãc esse communem opinionem, testatur Nauar. in Manua. confessor. cap. 27. nu. 39. Ampliatur supradicta declaratio, etiam si excommunicatio lata fuerit per constitutionem, siue statutum episcopi, siue Prelati ecclesiastici, Abb. in dicto c. nuper, num. 5. Ioa. And. Imol. & Abb. in c. graue, in fi. de praeb. Fel. in d. c. pastoralis, §. praeterea, nu. 9. vers. fallit primò, de offic. ord. vbi aequiparat excommunicatũ constitutione inferiorum excommunicato canonis Papae.

5 Subdeclaratur, nisi cõditor canonis, vel episcopus, reseruasset sibi absolutionem, d. cap. nuper, vbi Abb. & alij superius citati, Duen. reg. 252. referens vnam ampliationem, & octo limitationes, quae in ordine videri possunt apud Henric. Bott. trac. de syno. epis. art. 5. in vnica conclusione, quam ibi facit, & Couar. in d. capit. alma,

alma, par. 1. §. 12. num. 4. dicens, hãc esse communem opinionem.

Secundò principaliter declaratur, in excommunicato exempto ab ordinario, quia non potest absolui à vicario episcopi, etiam si absolutio re-
6 seruata non sit à conditore canonis, Feder. cons. 14. sequitur Domin. in c. non solum, de regu. iur. in 6. Fel. in d. §. præterea, num. 10. ver. limita hanc primam fallentiam. Nam huiusmodi absolutio pertinet ad Papã, qui solus censetur episcopus exemptorum, secundum Fel. loco iam citato, & probatur in cle. vnica, de sup plen. negli. præla. tradit Rebuf. titu. de vnion. reuoc. nu. 22.

Tertiò declaratur in excommunicatione hominis, à qua solus excõ-
7 municans absoluit, etiam si sibi non reseruauerit absolutionem, Felin. in sæpius allegato, §. præterea, nu. 9. per illum tex. post Abb. & alios ibi, & dixi supra q. 171. & 173. licèt non videantur pertinere ad hanc q. Subdeclaratur, nisi excommunicatio lata
8 sit per hominis, & iudicis sententiã, quæ generalis sit, vt post Imo. in d. c. graue, Host. & alios in c. excommunicamus, el primo, de hæret. firmat Couar. d. §. 12. num. 4. ver. 2. vbi respondit ad ea, quæ ibi ex aduerso in hac declaratione afferuntur.

SVMMARIVM.

1 *Absolutio à canone, si quis suadente diabolo, in quibus casibus competat episcopo, remißiuè tamen.*

2 *Vicarius episcopi absoluere potest ex mandato speciali excommunicatum pro violenta manuum iniectione in illis casibus, quibus competit Episcopo absolutio.*

3 *Vicario episcopi aliqua committi poßunt, quæ alijs non poßunt.*

4 *Vicarius Papæ non potest absoluere à violenta manuum iniectione subditos, vel aliunde venientes absque mãdato speciali.*

5 *Sacerdos an, & quando absoluere poßit excommunicatum à can. si quis suadente diabolo.*

QVAESTIO CLXXX.

Minimè etiam illum absoluere poterit Vicarius episcopi, qui pro violenta manuum iniectione incidit in canonem, si quis suadente diabolo, in illis etiam certis casibus, quibus ex officio competit episcopo
1 absolutio, præstita satisfactione, vt in c. de cætero, de sent. excom. & in c. in his quibus, & vtrobique Canonistę, do offi. ord. & in c. ea noscitur, vbi Abb. extra de sent. excom. Nisi tamen adsit mandatum speciale episcopi, vt probatur in d. c. fi. vbi Abb.
2 in princi. & Fel. post Imo. & Butr. in c. ab excommunicato, extra de resc. glo. in dicto c. de cætero, in ver. licet, vbi Canonistę, Lancellot. in §. his autem, Insti. iur. cano. de sent. excomm. vbi volunt huiusmodi absolutionem excommunicationis alijs posse committi, & dicam in proxima sequenti quæst. si ergo alijs committi potest,
3 fortius mandari poterit Vicario, cui aliqua committi possunt, quæ alijs non possunt, Bald. in l. aliquando, nu. 7. ff. de off. procons. Fel. in c. quod sedem, nu. 2. ad finem, extra de off. ord. & ad terminos nostros, quòd episcopus

pus committere possit Vicario absolutionem excommunicationis, voluit Spec.tit.de senten.§.vt autem, nu.42. in fi.

4 Ampliatur, vt nec etiam Vicarius Papæ possit absoluere subditos, vel aliunde venientes à violenta manuũ iniectione, sine mandato speciali, Io. And.in c.tua, extra de offic. vic. quẽ refert & sequitur Paulu. tract.de offic.& potestat.capit.sede vac. 2.par. prin. q.10. nu.35.

5 Declaratur, in casibus necessitatis, in quibus cum sacerdos inferior absoluere possit à violenta manuum iniectione, recepta cautione iuratoria visitandi in propria persona ecclesiam Romanam, cessante impedimento, & suscipiendi apostolicum mandatum, ca.si quis suadente. 17.q. 4. & cap.quòd de his, & c. quamuis, de sent.excomm.& c.ea noscitur, & vtrobique Abb.& d.c.de cætero, eo. tit.& ibi glo.& Innoc.& in d. c. fin. Fel.in d.§.præterea, num.12. fortius poterit absoluere Vicarius episcopi, secundum superius dicta.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi potest committere alteri absolutionem ab excommunicatione.*
2 *Absolutio ab excommunicatione est delegabilis.*
3 *Excommunicatio est meri imperij, quandoque etiam mixti, & delegari potest.*
4 *Absoluendi potestas par est cum potestate ligandi.*

QVAESTIO CLXXXI.

HVc etiam spectat, Vicarium episcopi committere posse alicui absolutionem ab excommunicatione, vt probant Imola, post Butr. in c. 1 ab excommunicato, de rescrip. Abb. & Fel.in c.his quibus, ille, nu.1. per illum, tex. iste, in princi.extra, de off. 2 ord. Dum scribunt, absolutionem ab excommunicatione esse delegabilẽ per ordinarium, & per consequens per Vicarium episcopi, qui ordinarius est, vt dixi supra q. 55. & in specie, Abb.in c.ab excommunicato, nu. me.19.post Host. ibi, de rescri. & dixi supra, q.174. & quemadmodum 3 delegari potest excommunicatio, secundum Abb.in d.c.his quibus, & in c.pastoralis, §.præterea, nu.2.extra, de off. ordin. quæ meri imperij est, quando exercetur officio iudicis ad vtilitatem publicam, vel mixti, quando exercetur ad fauorem priuatum, Abb. in c.quoad sedem, in fi. de offi. ord. Menoch. de arb.iud. lib.2. casu 438.in fin. cent. 5. & ideò delegabilis, secundum canones, Innoc.in cap. trasmissam, in fine, extra, de elect. Abb.in d.§.præterea, num.2.c.in Archiepiscopatu, vbi Canonistæ, de rapt.& dixi supra, q. sic è conuerso de- 4 legari poterit absolutio, cuius potestas par est cum potestate ligandi, c. verbũ, de pœnit, dist. 1.& in hoc puncto vtitur hoc argumento Abb.in d. c.his quibus, nu.3.

SVMMARIVM.

1 *Censura appellatione non solum venit excommunicatio, verùm etiam suspensio, & interdictũ.*

2 Cen-

2 *Censura est neruus ecclesiastica disciplinæ.*
3 *Iudex ecclesiasticus suspendere potest, & interdicere, quemadmodum excommunicare.*
4 *Iurisdictio ecclesiastica sine coercitione esse non potest.*
5 *Suspensio perpetua, vel diuturna, dicitur esse de arduis.*
6 *Ferri non potest per episcopum sine capitulo.*
7 *Capitulum sede vacante suspendere potest, & interdicere.*

QVAESTIO CLXXXII.

PRosequendo censuras fori episcopalis, quæritur, an Vicarius episcopi suspendere possit, & interdicere: & posse ea ratione probatur, quia appellatione censuræ nō solùm
1 venit excommunicatio, verùm etiam suspensio & interdictum, c. quærenti, vbi Abb. extra de ver. sig. c. is cui, de sent. exc. in 6. Abb. in c. cū ab ecclesiarum, num. 2. in fi. extra, de off. ord. c. pastoralis, §. præterea, nu. 10. ver. hanc primam fallentiam, extra eo. Oldra. consl. 86. in fin. Bal. consl. 478. nu. 7. & seq. in 4. Couar. in commen. c. alma mater, par. 2. nu. 7. de senten. excom. Nauar. in manua. confess. c. 27. num. 164. Concil. Triden. c. 3. sess. 25. in decreto, de reform. Sed cen-
2 sura est neruus ecclesiasticæ disciplinæ, vt no. Abb. in c. cum inter, extra de consuet. & per illam iudices ecclesiastici exercent iurisdictionem, c. licèt, vbi Archid. & alij, de iureiu. lib. 6. c. ex literis, in fi. vbi Canonistæ, de offi. delega. Innoc. & Abb. in d. c. cum ab ecclesiarum, ille num. 7. iste, num. 4. de offi. ord. Concil. Triden. d. c. 3. sess. 25. ergo iudex ecclesiasticus 3
potest suspendere, & interdicere, & hanc partem firmat in iudice ecclesiastico Abb. in d. c. cum ab ecclesiarum, num. 4. post Innoc. in fi. & in Vicario episcopi Rebuf. prac. benef. tit. forma Vica. Archiep. nu. 174. Couar. d. c. alma, d. §. 2. nu. 7. Nauar. in d. c. 27. nu. 159. & 168. quam puto veram esse, ne aliàs Vicarius episcopi habeat iurisdictionem sine coërctione
4 ecclesiastica, contra tex. in d. c. ex literis, in fi. & in l. fi. vbi Doct. ff. de off. eius, firmat in Archidiacono glo. & Abb. in d. c. 2. 1. extra de archid. & licèt secundum Rebuf. in loco prælegato soleat exprimi in Vicariatu ad maiorem cautelam, commissio suspendendi, & interdicendi: putarem tamen fore exprimendam in casibus, in quibus ageretur de perpetua suspensione, vel multum diuturna, quam Vicarius episcopi ferre non posset sine mandato speciali: nā
5 suspensio perpetua, vel diuturna, dicitur esse de arduis, secundum Inno. & Abb. in c. ad hæc, num. 1. in princ. & in vers. quæro, de offi. Archie. ita
6 vt dicant episcopum eam ferre non posse sine capitulo, faciunt congesta per Feli. in d. §. præterea, nu. 10. vers. habet igitur locum ista ampliatio.

Ampliatur etiam in vicario capituli sede vacante, c. his, qui in fi. ex-
7 tra de maio. & obed. c. vnico, eo. titu. lib. 6. Rebuf. in pract. benefic. titu. de deuolut. numero sexagesimotertio; formam verò, interdicti ponit Foller. practi. crimin. canon. secunda par. iud. fol. 158.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi relaxare potest interdictum, & absoluere à suspensione.*
Qui potest suspendere, potest etiam absoluere.
2 *Censura appellatione continetur suspensio, interdictum, & excommunicatio.*
3 *Suspensus, & ecclesia interdicta, remittuntur ad suspendentem, & interdicentem absoluendi.*
4 *Suspensus in contumaciam absolui debet præstito iuramento de parendo mandatis ecclesiæ.*

QVAESTIO CLXXXIII.

ET quemadmodum Vicarius episcopi suspendere potest, vt supra dictum fuit in proxima q. præcedente, ita etiam potest absoluere, vt scri-
1 psi supra, q. 171. & comprobat Nauar. Manua. confesso. c. 27. nu. 168. & 159. & 161. Nam suspensio, interdictum, & excommunicatio, continen-
2 tur sub vno vocabulo cēsuræ, c. quærenti, vbi Abb. de ver. sign. & in cap. cum ab ecclesiarum, nu. 2. in fine, pen illum tex. de offic. ord. Oldra. cons. 86. in fine, Lancellott. in §. 1. Institu. iur. cano. de ecclef. censu. & illa regula, quòd excommunicatus remittitur absoluendus ad suum excommunicatorem, extenditur quoque ad su-
3 spensionem, & interdictum, dicto capitu. cum ab ecclesiarum, vbi Abb. Card. in clem. 1. q. 4. vers. quis, & ibi Imol. col. 4. & in c. graue, colum. 5. de præben. Fel. in c. pastoralis, §. præterea, num. 9. vers. amplia regulam, extra, de offi. ord. & si fuerit lata suspensio in contumaciam, tunc huiusmodi absolutio fit recepto iuramento de parendo mandatis ecclesiæ, cap. venerabili, vbi Abb. Fel. post alios, de sent. excom. Quæ forma extenditur etiam ad absolutionem ab interdicto, secundum Abb. in c. ad hæc, l. vlt. nu. 3. extra de appella.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi ex mandato speciali absoluere potest suspensū à suspensione iuris, vel canonis. Declaratur, nu. 4. Subdeclaratur, nu. 5.*
2 *Absolutio à suspensione iuris conceditur episcopo in casibus, in quibus potest dispensare.*
3 *Mandatum generale Vicarij non comprehendit specialia, nec illa, quæ ex gratia proueniunt.*
4 *Episcopus quando possit absoluere à suspensione iuris.*
5 *Vicarius specialiter deputatus ab episcopo, potest absoluere à suspensione non deducta ad forū contentiosum, & à casibus etiā Apostolicæ sedi reseruatis.*

QVAESTIO CLXXXIIII.

AT suspensum à suspensione iuris, vel canonis, vicarius episco-
1 pi absoluere non poterit sine mandato speciali. Sicut enim Vicarius dispensare potest ex mandato speciali, vt dixi supra, q. 35. eodem modo absoluere poterit à suspensione iu-
2 ris, vel canonis. Nam absolutio à suspensione iuris conceditur episcopo in casibus, in quibus dispensare potest, vt declarat Fel. in c. pastoralis, §. præterea, nu. 9. in ampliatione prima

mæ fallentiæ,in fi. extra, de off. ord. Abb.in c.tam literis, n.3.verſ.primo
3 caſu,extra de teſt.& in generali man dato Vicarij non veniunt ſpecialia, nec illa,quæ ex liberalitate, vel gratia proueniunt, ſed opus eſt mandato ſpeciali,Card.in clem.1. de offic. Vic. Caſtrenſ.conſ.148. num.1. Rolan.conſ.75.nu.20. in 3. & probatur in c.6. ſeſſ. 24. apud Concil. Trid. in decreto de reform.vbi Vicarius ſpecialiter deputatus poteſt abſoluere in foro conſcientiæ à ſuſpenſionibus prouenientibus à delicto occulto,& ſedi Apoſt.reſeruatis.

4 Declaratur, vt abſoluere poſſit à ſuſpenſione iuris in ijs caſibus, quibus epiſcopo eſt permiſſum, vt quando eſſet lata ſuſpenſio in contumaciam, vel etiam ad tempus non determinatum, & in caſibus non reſeruatis à conditore canonis, & ſuper quibus epiſcopus diſpenſare poteſt, vt declarat Abb.in dicto c.tam literis,3. vbi Aret.& Fel. & idem Fel. in dicto §.præterea,num.9.in fi. de off. deleg.& in c.nuper,nu.2.col.2.in fin. de ſent.exc.poſt glo. in c.cupientes, §.cæterum, verſ. ſuſpenſos, de elect. in 6.& in clem.1.§.penult.in ver.excommunicationis,de hæret. quam dicit communiter approbari Abb. in dicto c.tam literis,num.3. licèt ab ea diſſentiat, ſic etiam illum declarat Nauar.in Manua.confeſſ. ca.27. num.162. Couar. in 2. par.Epito. c. 6.num.15. & quòd Vicegerens Epiſcopi abſoluere poſſit à ſuſpenſione in contumaciam lata, & non in pœnam delicti, abſolutè, ſine termino, & reſeruatione, ſiue iure communi, ſiue iure particulari confirmata per Papam,dicit Nauar.in dict. Manua. confeſſo.cap.27. num.162. arg. cap. nuper,de ſent.exc.& capi.literis, de conſti. poſt Innoc. quem dicit communiter receptum in c.2.de ſolut.

5 Subdeclaratur,niſi ſuſpenſio proueniat à delicto occulto, & non deducto ad forum contentioſum, quia tunc Vicarius epiſcopi ſpecialiter deputatus abſoluere poteſt à ſuſpenſione, etiam in caſibus ſedi Apoſtolicæ reſeruatis,Concil.Triden.dicto capitu. 6. ſeſſ. 24. in decreto de reformatione.

SVMMARIVM.

1 *Interdicta ab homine, & à iure, vel canone proferuntur.*

2 *Vicarius ex ſpeciali mandato epiſcopi poteſt relaxare interdicta.*

Declaratur,nu.4.

3 *Interdicti pœna minor eſt ſuſpenſionis ab officio.*

QVAESTIO CLXXXV.

1 ET quoniam interdicta nõ ſolum ab homine proferuntur, verùm etiam à iure,vel canone,vt in c.clericis,§.nos igitur,in fine, de imunit. eccleſ.in 6.c.fi.in fi. de pœn.eo.titu. c.quanquam de conſuetu.in 6.glo.in c.alma mater,in glo.in ver.à iure,de ſent.excom. in 6. Lancellott.Inſtitu. iur.cano.de eccle.interd. in princip.

2 poterit Vicarius ex mandato ſpeciali epiſcopi illa relaxare,nam ſuſpenſio, & interdictum ſub cenſuræ vocabulo continentur, & in caſibus, in quibus Vicarius abſoluere poteſt à ſuſpenſione, poterit quoq; relaxare interdictum,vt ſcripſi ſupra,q.

Pœna

3 Pœna enim interdicti minor est suspensionis ab officio, vt scribit Diaz in prac.crimi.cano. c.21. in princip. Et ideò cum Vicarius Episcopi ex mandato speciali absoluere possit à suspensione iuris, vt supra dixi in proxima q. præced. poterit quoque relaxare interdictum, reg. cui licet, de reg.iur. in 6.

4 Declaratur, vt possit relaxare interdictum in illis casibus episcopo permissis, nec reseruatis à conditore canonis, vt dixi in q. præcedenti, & probatur in c.clericis, §. nos igitur, in fi. ibi, à supradictis autem excommunicationis, & interdicti sententijs nullus absolui valeat, de immun. eccles. in 6. Couar. in comment. c. alma mater, par. 2. §. 2. nu. 5. de sent. exc. in 6. post glo. & Doct. in cap. ad hæc, num. 3. de appella.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi ex speciali mandato ad absoluendum non potest absoluere suspensum in illis casibus specialiter episcopo demandatis per summum Pontificem, remissiue.*

QVÆSTIO CLXXXVI.

1 AN autem ex mandato speciali ad absoluendum possit Vicarius episcopi absoluere suspensum in illis etiam casibus specialiter episcopo demandatis per summum Pontificem, dixi supra, quæstio. 35. & quæstione 183.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest ex causa absoluere à iuramento, & qua.*

2 *Absolutio à iuramento dicitur quadam dispensatio.*

3 *Est iurisdictionis.*

4 *Spectat ad iudicem ecclesiasticum.*

5 *Ad Capitulum sede vacante.*

6 *Ad Vicarium episcopi. Ampliatur, nu. 7. Declaratur, num. 8. 9. & seq.*

7 *Absolutio à iuramẽto conceditur, parte etiam non citata.*

11 *Periuro concedi non potest per vicarium episcopi.*

12 *Concessa nulliter per Vicarium episcopi, potest à iudice seculari cognosci.*

QVÆSTIO CLXXXVII.

SCio etiam episcopũ posse ex causa absoluere à iuramento, vt per
1 Canonist. in c.1. vbi Abb. num. 7. Fel. num. 15. extra de iureiur. Virg. Boccat. qui huiusmodi causas recenset in comment. ad constit. Pice. glo. 2. nu. 34. & 35.

Ideò dubitari potest, an etiam absoluere possit Vicarius. Dubium enim faciebat, quia absolutio à iuramento videtur esse quædam dispen-
2 satio, cum sit relaxatio iuris communis, vt refert Felin. in dicto capitu. 1. nume. 19. Sed Vicarius episcopi non potest dispensare absq; speciali mãdato, vt scripsi supra, quæst. 35. ergo nec etiam absoluere à iuramẽto, vel relaxare.

Sed verius esse arbitror Vicarium episcopi absoluere posse à iuramento, vel relaxare, absq; mandato speciali. Quia negari non potest, quin ista absolutio, vel relaxatio sit iurisdictionalis, Io. And. in addi. ad Specul.

3 col.tit.de lega. §.nunc de episcoporum, ver.sed nunquid legatus, sequitur Felin.in dicto cap.1.num.20. Et illa, quae sunt iurisdictionis, transeūt in Vicarium absque mandato speciali, vt latè scripsi supra, quaest.57. Prout etiam, quia in relaxatione, siue absolutione a iuramento, iudex
4 competens est iudex ecclesiasticus, Innoc.in cap. debitores, de iureiur. sequitur Abb.in c.peruenit, num.3. eod.titu.post Specu. de lega. §.nunc ostendendum, ver.24. & seq. ergo ēt Vicarius episcopi, tanquam iudex ecclesiasticus, & hanc partem in ca-
5 pitulo sede vacante, tanquam geren te vices episcopi, probat Felin.dicto cap.1.nume.20. vbi respondit ad obiectum superius formatum, & in vi
6 cario episcopi Paul.Castren. consil. 216.colum.pen.& in Vicario episco pi Rhegini Alex.cons.222.nu.4.in 2. & in Vicario episcopi Alexandriae, Rolan. cons. 34. volum.1. ita etiam fuit decisum per Tolos.qu.230. vbi Aufre.post Host.c.tua, de offic.Vica. & hanc partem pro Vicario episcopi sequitur Virg. Boccat. comment. ad const. Pice. glo.2.num.53.

Ampliatur haec sententia, etiam
7 parte non citata, Oldrad. cons.120. Ancar. 18. Dec. c.qua fronte, extra de app. Alciat.c.cum contingat, nume.125.de iureiu.Gomes.trac.breu. num.46. & hanc sententiam seruari apud Gallos, dicit Gugl.cap.Rainutius, ver.duas habens filias, col.vlti. de testa. Rupella, lib.1. forens. insti. ca.30. hanc etiam magis praxi conuenire dicit apostil.ad Alexan.dicto cons.222. litera b. pluribus ab eis ci tatis rationibus, Couar.libro 1.var. resol. c.4. num.5. ita etiam de facto seruari dicit Butr.c.debitores, extra de iureiur.quem sequitur Anton. de Prato inter consi.Alexan.49.volu.4. Ancar. sibi contrarius, cons.57. col. pen. Afflic. decis.220.colum.4. Rui. cons.170.num.30.in 3.Crauet. cons. 70.num.7.& haec est communis opinio, & communis practica, & communis curiarum obseruantia, vt testantur Afflict. & Ruin. superius relati, Rolan.cons.13.nu.38. in primo, Virg.Boccat.dicta glo.2.num.53.ita etiam de facto tolerari, fuisseque in sacro consilio determinatum, scribit Vrsil.ad Afflict. dicta decis. 220 nume. 14.

Et quamuis contrariam sententiam sequutus fuerit cōsulendo Ancar. cons.190.Ruin.cons.26. in 4. sibi contrarij, Feder.cons.300. & post Imo.& Card. dicto capit.debitores, Cald.cons.1.de fer.Guid.Papae deci. 140. Alex. dicto cons.222. colu.3. & hanc tutiorem dicat Fel. c.1. de iureiur.& communem, Ias. l.nec quidquam, §.vbi decretum, colu.9. ff. de off.Procons.Loffred. cons. 12. Grat. cons.23. in 2. & magis communem, Vrsill.dicta decis.220. post Io.Bapt. Ferret.cons.149. lib. 1. & post alios Cephal.cons.51. nu.23. in 1. & 653. nu.34. in 5. Menoc.consi.24. nu. 11. in primo.

8 Tamen prior sententia foedere distinctionis declaratur, vt locum habeat, quando absolutio, siue relaxatio à iuramento petita esset ad effectum agendi, & ad personam habilitandam, vt non obstante iuramēto detegere possit fraudem contractus. Altera verò, quando ad tollendam

dam

cam obligationem contractus, vel probationem causæ, Virg. Boccat. d. glo. 2. num. 47. dicens, hanc distinctionem sibi valde placere, & seruari per auditores, quibus S.D.N. Papa committit absolutionem à iuramento, si, & prout de iure fuerit relaxandum, firmant Rolan. & Conar. locis superius citatis.

Secundò principaliter declaratur,
9 quando episcopus commisisset Vicario omnimodam iurisdictionem in omnibus causis, & factis, vel aliquod spirituale enumerasset in literis Vicariatus, Tolos. d. q. 230.

10 Subdeclaratur, vbi spiritualia enumerata, essent maiora, vel paria iuramenti absolutioni. Nam illa spiritualia enumerata ad maiora non traherentur, Aufrer. d. decis. Tolos. & dixi supra, lib. 1. q.

11 Tertiò principaliter declaratur, nisi petens absolutionem, esset iam effectus periurus, quia Vicarius episcopi absolutionem à periurio concedere nō potest, Fel. c. 1. ver. 7. quæro etiam, extra, de iureiu. Ruin. conf. 66. col. 2. in 4. Rol. d. conf. 34. nu. 4. in 1. & hoc esse clarum dicit Bocca. super consti. Picc. d. glo. 2. nu. 40. in fi.

An autem iudex secularis cognoscere possit de nullitate absolutionis
12 à iuramento, dubium faciebat, quia tractare videbatur de materia spirituali, quæ laicis non conuenit, ca. per venerabilem, extra, qui fil. sint leg. sed posse cognoscere, respondit Ancar. conf. 382. & ita fuisse pluries decisum in sacro consilio Neapolitano, testatur Afflic. dicta decis. 220. num. 9. & iudicatum ab amplissimo Senatu Montisferrati, refert Rolan. d. conf. 34. nume. 11. post Veronen. Soc. Marf. Paris. & alios ibi citatos, & comprobat hanc sententiam rationibus, & auctoritatibus, Vrsill. ad Affli. d. decis. 22. nu. 9.

SVMMARIVM.

1 Vicarius episcopi facere potest edicta, constitutiones, & statuta distringentia totam diœcesim.

2 Et capitulum sede vacante.

3 Vicarius episcopi non potest statuere super ijs, quæ competunt episcopo de iure speciali.

Declaratur, nu. 7.

4 Magistratus possunt condere statuta super ijs, quæ pertinent ad propriam iurisdictionem.

5 Capitulū sede vacante super quibus statuere possit, & nu. seq.

6 In quibus dicatur episcopi successor.

QVAESTIO CLXXXVIII.

Rursus prosequendo ea, quæ pertinent ad regimen diœcesis, & fori episcopalis, quæro nunc, an Vicarius episcopi facere possit constitutiones, statuta, & edicta distringentia totam diœcesim. 1

2 Et posse, ea ratione probatur, quia omnia prædicta pendent à iurisdictione, Abb. c. cū olim, col. pe. vers. septima dubitatio, ext. de maio. & ob. Bar. Alex. Ias. & alij, Lomnes, nume. 10. vers. quartò est aduertendum, extra de consti. Roma. conf. 220. Pauin. trac. de pote. cap. sede vacan. prima par. princ. q. 6. numero primo, & per totam: sed Vicarius episcopi habet iurisdictionem ordinariam, vt scripsi supra, hoc eo. libro. q. ergo facere

T potest

potest statuta, edicta, & constitutiones, prout in capitulo sede vacante, argumentantur, Abb. d.c. cum olim, col.um.pen. vers. septimò dubitatur, & Fel. post alios, d.cap. cum omnes, num. 10.

3 Declaratur supradicta conclusio, vt procedat quoad ea, quę competūt Vicario ratione ordinariæ iurisdictionis, secus quoad ea, quæ illi, vel episcopo, competunt de iure speciali, quia in his Vicarius episcopi statuere non potest ex dictis per Bart. Ias. & alios, in d.l. omnes populi, in dicta prima q. principali, Alex. in l. 1. col. 3. in fine, ff. de iurisd. om. iud. Bal. in l. nulli, C. de sent. Feli. in d.c. cum omnes, dicto nume. 10. dicto versicu. quartò est aduertēdum. Vbi voluntq;

4 quòd magistratus possunt condere statuta super his, quæ pertinent ad propriam iurisdictionem, latius Fel. in d.c. cum omnes, num. 10. versicu. licèt, dicens, quòd licèt capitulum sede vacante statuere possit tanquā

5 successor in iis, quæ competunt episcopo ratione iurisdictionis, secundū Feder. cons. 16. & alios relatos post Abb. in d.c. cum olim, col. pe. versicu. septimò dubitatur, tamen statuere non potest super his, quæ competunt

6 episcopo de iure speciali, quia in illis non dicitur episcopi successor, post Cardi. ibi relatum, qui dicit se aliàs ita consuluisse, cons. 38. firmant Innoc. & Abb. in c. cum consuetudinis, extra, de consuetu. dùm dicunt, quòd capitulum potest sine consensu episcopi statuere super rebus pertinentibus ad capitulum, puta qualiter debeat capitulum congregari, & qualiter diuidantur distributiones quotidianæ, vel diuidatur mensa grossa, secus autem circa iura ipsius, vel statum ecclesiæ, vel in negocijs magnis, & arduis, vel in reseruatis

7 Papæ, & ideò in istis erit opus mandato speciali episcopi, c. fi. vbi Canonistæ, de off. Vic. in 6. & dixi supra, q. 57. faciunt scripta per Fel. in d.c. cum omnes, in fi. post Abb. in c. edoceri, nu. 4. extra, de rescrip. & in d.c. cum consuetudinis, num. 4.

SVMMARIVM.

1 *Parum est iura condere, nisi conditor illa tueatur.*

2 *Vicarius episcopi absque speciali mandato exequi non potest mādata, præcepta, & pœnas edictorum.*

QVAESTIO. CLXXXIX.

Et quoniam parum esset iura cōdere, nisi eadem quisque conditor tueatur, l. 2. §. post originem, ff. de orig. iur. c. vbi periculum, §. prætere, de elect. lib. 6. poterit Vicarius exequi mandata, præcepta, & pœnas edictorum ex mandato speciali episcopi, secundum Rebuff. in pract. benefic. titu forma Vica. Archi. num. 175. licèt enim Vicarius habeat cognitionem causarum, ca. 2. vbi Doct. de off. Vica. in 6. tamen sine mandato speciali non potest corrigere, neque inquirere, neque punire, d. capitulo 2. & ibi Docto. & dixi supra, quæst. 142.

(margin numbers beside lines: 1 at "tor tueatur"; 2 at "nas edictorum")

SVMMARIVM.

1 *Episcopus inuocare potest auxilium brachij secularis.*

2 *Brachij secularis inuocandi praxis.*

xis, & forma, remißiuè.

3 *Brachium seculare præstandum est Vicario episcopi.*

4 *Vicarius episcopi potest mandare Potestati, vt faciat retineri eũ, qui est in carceribus suis, nec eum relaxet sine ipsius vicarij licentia.*

5 *Iudex ecclesiasticus potest compellere sub pœna excommunicationis secularem ad præstandũ sibi auxilium.*

6 *Brachium seculare iustè peti debet, & in subsidium.*

7 *Iudex ecclesiasticus non debet incipere à cauda, sed à capite.*

8 *Brachium seculare non debet concedi in crimine seculari, vel mixto, nisi sibi fiat fides de processu.*

9 *Iudex secularis in rebus ecclesiasticis tenetur exequi mandatũ iudicis ecclesiastici, nec aliud quærere.*

10 *Potestas exequi debet sententiam episcopi, vel eius Vicarij.*

11 *Iudex ecclesiasticus à quo non debet inuocare brachium seculare, pendente appellatione.*

QVAESTIO CXC.

INuocat etiam episcopus auxiliũ brachij secularis ratione suæ iu-
1 risdictionis, c. 1. vbi Canonistæ, extra de off. ord. latè Couar. lib. prac. q. c. 10. Foller. super const. regni, titu. de nouo, Feder. cod. comp. c. post mundi machinam, vbi docet practicam,
2 & formam inuocandi, nu. 90. 91. 92. 93. & 101. & in pract. crimi. cano. 2. par. iud. titu. non compar. contuma. rep. fol. 160. Paul. Fusc. tract. visita. & regim. eccles. c. 34. nu. 13. lib. 2. ideò & eodem modo poterit huiusmodi auxilium inuocare Vicarius, nam iu dici ecclesiastico brachium seculare
3 est præstandum, c. princeps, c. administratores, 24. q. 5. Menoc. de arbi. iud. lib. 2. cent. 5. casu 452. post Cardi. Alber. Abb. & alios eo loci cumulatos, Rolan. cons. 37. lib. 1. Grauat. in annot. ad Vestr. lib. 8. nu. 8. & seq. & in Vicario episcopi, Fran. Marc. q. Delphin. 147. par. 1. & ante illum Bald. cons. 91. vol. 5. Vbi consuluit, Vicarium episcopi posse mandare
4 potestati, vt faciat retineri eum, qui est in carceribus suis, nec relaxet sine licentia ipsius Vicarij.

5 Ampliatur, vt iudex ecclesiasticus nedum inuocare, sed etiam compellere possit secularem ad præstandũ sibi auxilium sub pœna excommunicationis: nam potestas ecclesiastica dicitur maior temporali, cap. solitæ, extra, de maior. & obed. & secularis potestas dependet ab ecclesia, glo. & Doct. in c. nouit, extra, de iudic. cum adductis per Franc. Marc. dicta decis. 147. in princ. ex quibus hanc sententiam comprobare videtur, quam dicit esse communem, Alciat. in ca. perniciosam, num. 123. de offic. ord. sequitur Grauat. in annot. ad Vestr. dicto cap. octauo, num. 40. Couar. de practi. quæst. capitu. 10. num. 2. per text. in capitu. 2. extra de maledic. quibus suffragatur tex. in cap. 5. sess. 24. in decreto de regular. apud Cõcil. Triden.

6 Declaratur, vbi brachij secularis auxilium iustè petitur, & in subsidium, cap. 1. ad fin. de statu monac. in 6. Doct. in capit. cum non ab ho-

mine, de iudi. & c. significasti, de off. delega. Feder. de Sen. conf. 251. col. fi. Vbi dicit, quòd licèt possit inuocare brachium seculare, tamen debet inuocari, cum necesse est, & iuris ordine seruato, hoc est, quando alia iuris remedia deficiunt, quia nō de-
7 bet iudex ecclesiasticus incipere à cauda, sed à capite, cum iura loquentia de brachio seculari, dicāt, si opus est, vel necesse est, vel in subsidium, vt in cap. 1. vbi Abb. Fel. & Alcia. de off. ord. c. dilecto, de sent. exc. in 6. c. postulasti, extra, de homic. c. 2. de maledi. c. Princeps, 23. q. 5. c. quoniam, de off. ordi. Afflic. decis. 220. Couar. prac. q. c. 10. num. 1. Rolan. alios cumulans, cons. 37. num. 5. & seq. referens, Docto. ita communiter tenere, quorum sententiam sequitur Grauat. in d. c. 8. num. 40. post cumulatos, & confirmatur ex tex. in d. cap. 5. in fin. ibi, si opus fuerit, sess. 25. & aliàs, vbi iudex secularis inuocatur, praecedente sententia nulla, non debet concedi brachium, nisi iustè inuocetur, & summatim examinare debet, secundum Feder. de Sen. d. cons. 251. Rolan. d. cons. 37. num. 7. post alios à se congestos, Alcia. in c. 1. num. 126. de off. ord. Vbi quòd in crimine seculari, vel mixto, non tenetur iudex secularis praestare auxi-
8 lium episcopo, nisi sibi fiat fides de processu, dicens, hanc esse communē opinionem, Iul. Clar. in prac. cri. §. fi. q. 96. ver. quaero etiam, in fine.

Secundò declaratur, vbi ageretur de re communis fori, non autem merè ecclesiastica. At si de ea, & iudex ecclesiasticus sibi auxilium impartiri petat, tunc iudex secularis tenetur exequi mādatum, nec aliud quae-
9 rere, secundum Canonistas, à quibus legistae dissentiunt, sequentes Bar. in l. magistratibus, n. 4. ff. de iurisd. om. iud. adeò quòd vnaquaeque pars testatur communem esse sententiam, secundū Ias. in d. l. magistratibus, nu. 10. Imo. in d. ca. 1. Alciat. nume. 100. de offi. ord. Grauat. in d. c. 8. num. 41. & post Bero. Simanc. & alios; communem contra Bart. dicit Clar. in pract. crimin. §. fi. q. 96. versicu. quaero etiam, & eandem vidisse seruari,
10 & in specie, quòd Potestas debeat exequi sententiam episcopi, vel eius Vicarij, dixit Bal. d. cons. 91. num. 1. volu. 5.

Extenditur haec declaratio, vt nec etiam iudex ecclesiasticus teneatur inuocare auxilium brachij secularis ad capiendum clericos sibi subditos, quoties fuerit sibi visum, nisi eo casu, quo eius potestas minimè sufficeret, c. cum episcopus, vbi Canonistae, de offi. ord. in 6. & omnium communem dicit Couar. de pract. q. d. c. 10. num. 3. vers. quartò non est praetermittendum. Vbi ampliat etiam in ijs locis, in quibus temporalis iurisdictio non pertinet ad episcopum, reprobata opinione cuiusdam auctoris in consuetu. Paris. titu. 1. §. 41. nu. 66. hanc et coēm refert Clar. in d. §. fi. q. 37. vers. vnum tamen, in fi.

Tertiò declaratur, vbi esset appel latum, quia appellatione pendente,
11 ecclesiasticus, à quo non debet inuocare brachium seculare, Alber. in l. episcopale, vbi Castren. in fine, C. de episco. obedientia, Oldrad. cons. 84. Dec. in c. significasti, nu. 4. ad fi. extra de off. deleg.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Episcopus, vel eius Vicarius, tenere potest officiales armatos pro executione iustitiæ, & numer. sequen.*
3 *Vicarius episcopi deputare potest cancellarios, notarios, nec non nuncios, & executores.*
4 *Officiales episcopi arma deferre non prohibentur.*

QVAESTIO CXCI.

SEd quoniam Magistratus seculares non sunt faciles ad conceden dum familiam in auxilium curiæ epi scopalis, solent plerique episcopi, &
1 eorum vicarij tenere officiales armatos pro executione iustitiæ, sequentes opinionem Bal. in l. nam salutem, §. fi. ff. de offi. præf. vig. de qua post alios scribit Paul. Fusc. tract. de visit. & regim. eccles. c. 32. nu. 13. in 2. ea ratione, quia episcopus, & eius
2 Vicarius sunt officiales communis, sequitur Abb. in cap. significasti, vbi Dec. num. 5. latè differit comprobando hanc sententiam, tanquam veriorem, contra Abb. & alios diuersum tenentes, extra, de offic. delega. firmat Diaz. in pract. crimi. cano. ca.
3 114. num. 2. Barbat. de Card. leg. à lat. quæst. 5. num. 18. & vicarium episcopi deputare cancellarios, notarios, necnon nuncios, & executores, testatur Gemin. in cap. 1. num. 5. de off. Vicar. in 6. nec prohibitum
4 esse officialibus episcopi deferre arma, dicit Bal. in dicta l. nam & salutem, §. vltimo, ff. de offic. præfec. vig. Menoch. de arbit. iudi. lib. 2. cent. 4. casu 394. nu. 64.

SVMMARIVM.

1 *Laici non possunt regulariter capere clericos sine mandato prælati, cui subsunt.*
2 *Laicus capiens clericum sine mandato sui prælati, est excommunicatus.*
3 *Captus repertus clericus remitti debet ad iudicem ecclesiasticum.*
4 *Iudex ecclesiasticus non tenetur stare processui facto per secularem.*
5 *Laicus asserens se habere literas Apostolicas brachij secularis, vel aliud apostolicum mandatum, tenetur exhibere.*
6 *Nuncio sedis Apostolicæ absque literis non creditur.*
7 *Executori non creditur, nisi ostendat copiam suæ potestatis.*
8 *Exactores publici non possunt aliter inchoare exactiones, nisi ostendant commissionem iudici prouinciali.*
9 *Legati de latere, gubernatores ecclesiastici, non possunt procedere contra clericos, episcopo irrequisito.*
10 *Episcopus, vel eius Vicarius, habita notitia clerici detenti à seculari, debet illū repetere, aliàs punitur, & num. 11.*
12 *Episcopo repetenti à iudice seculari clericum suum, creditur, si scribat illum esse clericum.*
13 *Episcopus ad conseruationem suæ iurisdictionis potest vti gladio spirituali, & materiali.*

T 3 QVAE-

QVAESTIO CXCII.

Et cum sępe contingat, magistratus secolares vigore literarum expeditarum super auxilio brachij secularis per aliquem iudicem Apostolicum executionis, de quibus Vestr. lib. 8. practi. c. fi. nu. 20. vel prętexta alicuius Apostolici mandati iubere capi clericos, aliasue personas ecclesiasticas, & captas carceribus mancipari.

Quæro igitur, an priusquam deueniatur ad huiusmodi capturas, & carcerationes, requiri debeat episcopus, vel eius Vicarius, vel vni eorum debeant ostendi literæ brachij secularis, siue mandatum Apostolicum?

Respondeo, certi iuris esse, quòd laici non possunt regulariter capere clericos, & illos trahere ad iudiciũ, nisi adsit mandatum prælatorum,
1 quorum iurisditioni illi clerici sunt subiecti, formalis est tex. in ca. vt famæ, vbi Canonistæ, extra, de sent. excom. c. cum non ab homine, extra, de iudic. c. si iudex laicus, de sent. exc. in sexto, vtrobique Canonistæ, scribit Diaz in practi. crimina. cano. capitu. 14. numero secundo, latius Iul. Clar. in practi. crimina. §. fin. q. 36. in princi. Menoc. de arb. iud. libro secundo, cent. secunda, casu 180. numero 17. Boss. titu. de capt. numero 37. Alioquin laicus est excommunicatus, capitulo tertio, in fine, in versiculo ex
2 petit, de senten. excom. probat tex. in dicto cap. vt fama, & glo. in dicto ca. cum non ab homine, firmat Boss. dicto titu. de capt. num. 35. Sed captus repertus clericus, ad ecclesiasti-
3 cum iudicem remitti debet, vt consuluit Ias. consi. 121. in primo dubio. libro quinto, & ita seruari dicit Afflic. in tertia rub. super consti. regni, post num. 19. sequitur Clar. d. quæstione 36. versic. regulariter, & q. 38. vers. item intelligenda, referens ita sentire omnes, quæ quidem remissio fieri debet absque dedecore, & ignominia, vt per Clar. dicta q. 36. versic. quæro quomodo, post Carraui. super ritu 235. nu. 7.

4 Nec iudex ecclesiasticus tenetur stare processui facto per secularem, tanquam iudicem incompetentem, secundum communem sententiam Doctorum, de qua fidem facit Dec. in capit. at si clerici, de iudic. Craue. consi. 42. nume. 1. Vin. libro 1. com- 3
mun. opin. in ver. iudex, Clar. d. q. 36. in fine.

Et ideò vbi laicus asserit se habere literas Apostolicas brachij secularis, vel aliud apostolicum mandatum, siue potestatem, tenetur ostendere, vel literis probare, nec illi aliter creditur, l. vnica, vbi Dec. nu. 15. C. de manda. princ. capit. cum in iure
5 peritus, vbi Innocen. numero quarto, Felin. numero tertio, extra de offic. deleg. melior tex. in extrauagan. comm. quod incipit, iniunctæ, de electio. scribit Bart. in dicta l. vnica, quem sequitur Dec. in primo nota. dicens non credi etiam nuncijs Apo-
6 stolicæ sedis, vel Principis, absque literis, probat tex. in l. prohibitum, vbi hoc firmat Bart. num. 1. C. de iure fisci, libro decimo, Guido Papæ, quæstione 332. & magis in terminis 4
Felin. in dicto capitulo, cum in iure, numero tertio, post Rot. decisione decimaquinta, titu. de dolo, & contumacia,

macia, Feder. consilio 251. sequitur Dec. in dicta l. vnica, numero octauo, qui omnes dicunt, quòd etiam exe-
7 cutor tenetur ostendere copiam suæ potestatis, aliàs ei non creditur, & melior omnium est tex. in §. eos, in Auten. de collatio. Vbi publici exactores non possunt aliter inchoare
8 exactiones, nisi ostendant commissionē iudici prouinciali, & post omnes Concil. Trident. capitulo vigesimo, sessio. 24. in decreto de reforma. Vbi mandat legatis etiam de latere, nuncijs, gubernatoribus ecclesiasticis, vel alijs, ne vigore quarumcun-
9 que facultatum turbent Episcoporum iurisdictionem, nec procedant contra clericos, nisi episcopo prius requisito, eoq; negligente, aliàs processus est nullus, & ordinatio, & tenētur parti ad interesse; literæ enim, & commissiones debent innotescere illis, quorum interest, secundū Bart. in dicta l. prohibitum, post tex. in dicto §. eos. Et per consequens ostendi debent episcopo, vel eius Vicario, quorum munus extat statim, quòd eis innotescit, clericum sibi subditū
10 à iudice seculari detineri, illum repetere, cap. dilectis, vbi Dec. numero secundo, post alios, extra de appellatio. capit. si iudex laicus, cum glo. de sentent. excommunicat. in sexto, Clar. in §. fina. suæ pract. crimin. dicta quæstione trigesima sexta, versic. regulariter, in fi. & expressius Abb. in dicto cap. dilectis, numero quarto. Dicens, quòd iudex ecclesiasticus potest repetere clericum suum ab alio iniustè detentum, quia sua interest, ne violetur eius iurisdictio, vt possit subditus sibi, & ecclesiæ suæ debita seruitia impendere, aliàs posset iudex ecclesiasticus, tanquam negligens, ab administratione deponi, & fortè etiam criminaliter puniri, vt in facti contingentia consuluit Cassaneus, consilio trigesimo octauo, quem refert, & sequitur Clar. dicto versicu. regulariter, in fine. Et quòd episcopus possit repetere clericum sibi subditum ab alio detentum, probat tex. in capit. dilectis, & ibi Doct. extra de appellatio. dicto capitulo, si iudex laicus, & ibi glo. de senten. excommunicatio. in sexto. Imò etiam
11 inuitum repetere posse, scribit Foller. pract. crimin. cano. secunda parte iud. titu. reperti culpab. numero trigesimo secundo, post Bal. l. prima, ff. de rei vendicatio. Bartol. l. præcipit, C. de cano. statut. libro decimo, subdens, numero trigesimo tertio, quòd episcopo repetenti clericum
12 suum à iudice laico creditur, si scribat illum esse clericum, & per literas suas faciat fidem de clericatu, non autem si literas missiuas, & testimoniales miserit, post Bal. si quis per calumniam, C. de episcopis, & clericis.
13 Et aliàs ad conseruationem episcopalis iurisdictionis, posse Vicarium episcopi vti etiam gladio materiali, ac spirituali, probatur in capit. dilecto, de sentent. excommunicatio. in sexto, scribit latè Innoc. in ca. venerabilis, col. 2. nume. 3. cum seq. Abb. nu. eod. extra de cens.

SVMMARIVM.

1 Vicarius episcopi an possit facere gratiam delinquentibus, remissiuè tamen.

QVAESTIO CXCIII.

1 AN autem Vicarius episcopi indulgere possit delinquentibus, & gratiam facere, dixi supra hoc eodem libro, quæst. trigesima octaua, vbi vide.

SVMMARIVM.

1 Vicarius episcopi an possit exercere actus voluntariæ iurisdictionis, remißiuè.

QVAESTIO CXCIV.

1 SEd aggrediendo voluntariam iurisdictionem vicarij episcopalis, illud quæro in primis, an Vicarius exercere possit actus voluntariæ iurisdictionis absque mandato sui episcopi. Dixi supra hoc eodem libro, q. 38. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 Vicarius Episcopi sine mandato speciali non potest interponere auctoritem in actibus voluntariæ iurisdictionis, & nu. 2.
Contra, num. 3.
Declaratur, nu. 10. cum seq.

3 Vicarius generalis Imperatoris potest præstare consensum in alienationibus feudorum, quæ dependent ab imperio.

4 Vicarius episcopi dare potest curatorem minoribus 14. ad exercendas lites spirituales, & num. 6.

5 Interponere decretum in alienatione rerum minoris, & emancipationibus liberorum.

7 Vicarij Præsidum an poßint decreta interponere.

8 Decreti interpositio est de lege iurisdictionis.

9 Nec potest alteri delegari.

10 Vicarius episcopi in quibus casibus non poßit decretum interponere.

QVAESTIO CXCV.

AT magis in specie quæro, an Vicarius episcopi possit interponere decretũ, vel auctoritatem absque mandato speciali episcopi. Nam 1
partem negatiuam tenuit Goffred. in summa, titu. de offi. vicar. Calder. consilio primo, rubri. eiusdem tituli, Rebuff. pract. benefic. titu. forma Vicar. Archid. numero 104. & 184. post Doc. in cap. illud, de iure patro. hanc etiam partem tenet Roma. sing. 693. in fine, post Feder. de Sen. cons. 258. vbi firmat, quòd consensus episcopi requisitus ad validitatẽ * testamen- *for. instrumenti. ti facti per capitulũ, non potest præstari per generalem Vicarium; eandem etiam sententiam comprobat Tolos. decisio. 97. concludens, quòd in alienationibus rerum ecclesiæ, siue transactionibus non sufficit epi-
2 scopi auctoritas, & minus Vicarij. Et quòd Vicarius non possit interponere decretum sine mandato speciali, respondit Bal. consi. 475. numero 2. volumine primo, Socin. consilio 91. colum. 2. numero nono, volumine quarto, Barbat. consilio 40. colum. 3. numero tertio, versi. secus si non esset exemptus, volumine primo, Cucc. Institu. iur. cano. de Vica. episc. numero 105. & in exemplatione instrumenti, Hostien. in cap. fina. de fide instrumento. quem refert, &

sequitur

sequitur, sub dubio tamen, Decian. resp. 24. nume. 44. volum. 1. Rimin. iun. consi. 233. volumine tertio, quē refert, & sequitur Caualca. decisione 45. numero 40. de inuestitura rei ecclesiasticæ, & subdens hanc sententiam non placere Vicarijs episcoporum.

3 Sed affirmatiuam probat Isern. in cap. imperialē, in princ. col. 8. versi. sed an vicarius, de prohib. feud. alie. Vbi inquit, quod Vicarius generalis Imperatoris potest præstare consensum in alienationibus feudorum, quæ dependent ab imperio, refert, & sequitur Rolan. consi. 88. num. 33. cum seq. vol. 1. & de Vicario Episcopi, Io. And. in c. licèt, in nouel. de off. vicar. in 6. post Hostien. & Innoc. in c. tua, ext. eo. Bal. in Marg. in ver. vicarius, Nicol. Mil. in repert. in ver. vicarius episcopi, Aufre. ad Tolos. d. q. 97. post glo. in c. 2. in ver. officialem, de offic. Vic. in 6. quos refert Redoan. tract. de reb. eccles. nō alien. rub. de auct. prælat. in alien. interp. Port. consi. 99. num. 43. Gabr. consi. 200. per totum, & specialiter, nu. 2. 3. cum seq. vbi dicit Vicarium episcopi Valentiæ posse præstare consensum dismembrationi iurium ecclesiæ, sicut Archiepiscopus, Archid. in c. fin. de iudic. in 6. dicens officialem

4 episcopi dare posse curatorem minoribus 14. ad exercendas lites spirituales, Felin. in c. ex parte, colum. 3. post nume. 1. versi. an autem, de const. Corn. consil. 181. nu. 39. in 2. post Fedet. de Sen. consi. incipiente, concessio facta, Paui. de off. & potest. ca. sede vac. 1. par. princ. q. 2. num. 11.

5 Vbi quòd vicarius episcopi potest decretum interponere in alienatione rerum minoris, in emācipationibus liberorum, & dare curatorē ad

6 litem pupillis, Guid. Panciro l. consi. 128. in princ. loquens de vicario Reuerēdissimi episcopi Parmæ, qui decretum interposuit in quadam conuentione Archipresbyteri, & canonicorum S. Mariæ Castriniani.

Et hæc sententia verior videtur, & probari lege & ratione, lege probatur per tex. in l. suggerente, cum glo. in ver. vicarios. C. de offic. eius, qui vicē alter. obt. Vbi vicarij Præsidum, seu Rectorum, habent aucto-

7 ritatem dandi tutores, & curatores petentibus, & interponendi decretum ad alienandum res minorum, & similium personarum, & ad emācipationes legibus celebrandas.

Ratione autem probatur, quia vicarius regulariter omnia potest, quę is, cuius vices gerit, Doc. in capitulo finali. de officio Vicarij, in sexto, & ideò poterit auctoritatem interponere, sicut Episcopus, tum etiam, quia interponere auctoritatem in alienationibus rerum ecclesiæ, est iurisdictionis, secundum Feder. con-

8 sil. 30. quem sequitur Abb. in cap. cum olim, col. 4. vers. tertiò dubitatur, extra de maior. & obedien. & ea, quæ sunt iurisdictionis, transeunt in vicarium generalem episcopi, vt scripsi latè supra q. in prima declaratione. Sicut etiam, quia huiusmo-

9 di decretum tanquā requirens causę cognitionem delegari non potest. l. nec quicquam. §. vbi decretum, & ibi Doct. ff. de off. procons. Propterea dicendum est, quòd illud Vicarius

rius interponat auctoritate ordinaria, non autem delegata, & omnium melius probat tex. in dicto capit. fin. vbi etiam Archid. de iudic. in sexto. Vbi officialis episcopi dare potest curatorē minoribus 14. ad lites spirituales exercendas.

10 Declaratur supradicta conclusio, vt non procedat in actibus, in quib. consensus, vel auctoritas competeret episcopo de consuetudine, vt in electione Archiepiscopi, vel in doctoratu alicuius, in quibus Vicarius sine mandato speciali episcopi non potest auctoritatem interponere, vt dixi supra hoc eodem libro, quæstio. Nec non in collationibus beneficiorum, in quibus Vicarius non potest consentire sine mandato speciali, vt etiam scripsi supra, quæstio. 29 & 30. Et in permutationibus beneficiorū, quorum permutandorum auctoritatem non potest dare Vicarius, nisi expressè fuerit illi cōcessa facultas, capit. quæsitum, extra de rerum permutat. Calder. consilio septimo, de rerum permutat. & consilio quarto, de offic. Vicar. & consilio tertio, de renunciat. Imo. in capitu. exhibita, numero trigesimoquinto, extra de rerum permutatio. Rebuff. in pract. benefic. titu. forma Vicar. Archiepis. numero 104. Pauin. de offic. & potestate capituli sede vacante, secunda parte princi. quæstione decima, numero trigesimosecundo, Feder. de rerum permutat. quæstione vigesimasexta, Ioan. Bapt. Ferret. consil. 343. nume. decimoquinto, post Belamer. decisio. Rot. 94. Vicarius episcopi. vbi ampliat, etiam si ab episcopo habeat potestatem recipiendi beneficiorum resignationes, & eorum institutiones. Gam. repet. cap. licèt, num. 101. de rerum permut. tomo 5. vbi de communi. Et in alienationibus rerum ecclesiarum, in quibus sola auctoritas episcopi non sufficit, vt per Tolos. dicta quæstione nonagesimaseptima, Guido Papæ, quæstione 149. & 594. & alibi sæpius, scribit Barbat. consilio sexagesimo, in quarto, Crauet. 152. nume. 8. Redoan. tract. de rebus ecclesi. non alienandis, rubri. de auct. prælat. numero sexagesimo. Vbi etiam in casibus, quibus episcopus interponere potest auctoritatem, Vicarius non potest, quia iura expressè nominãt episcopum, cuius industria est electa, post Tolos. decisione 97. cum glo. ibi.

11 Et generaliter declaratur, vt non possit Vicarius episcopi legem dicere, vel actoritatem suam interponere in his, quæ ad suam instructionem non pertinent, Io. Bapt. Ferret. consil. 327. numero tertio, post Canonistas in ca. fin. de offic. Vicar. in sexto. Dec. in capit. cum accessissent, col. 6. numero nono, extra de constitu. vbi subdeclarat, nisi adsit mandatum episcopi speciale.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi an possit interponere auctoritatem in creatione dignitatis, quæ fit per canonicos in ecclesia cathedrali, remissiuè.*

QVAESTIO CXCVI.

SEd an Vicarius episcopi interponere possit auctoritatem in creatione dignitatis, quæ fit per Canonico-

1

nicos in ecclesia cathedrali, scripsi supra hoc eodem libro, quæstio. 31. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi an decretum interponere possit in doctoratu scholastici, remissiuè.*

QVAESTIO CXCVII.

1 QVid in doctoratu scholastici, an etiam Vicarius possit interponere auctoritatem episcopi? dixi supra hoc eodem libro, q. 29. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi an transferre possit ius patronatus in laicum, vel approbare similem donationem sine consensu Episcopi.*

QVAESTIO CXCVIII.

AN etiam transferre possit ius patronatus in laicum, vel similem donationem iuris patronatus approbare sine episcopi consensu? Et non posse, in terminis contra
1 Vicarium episcopi Vicentini respõdit latè Io Bapt. Ferrett. consi. 327. & consi. 343. Vbi ampliat non sufficere tacitum consensum episcopi, & consi. 345. post Calder. consi. 1. de offi. Vic. Bursat.consi.310. num.27. Cucc. Inst. iur. can. de Vica.episco. nume.84. Hiero. à monte, var.quæstio.iur.q.21.nu.6. cum seq. vbi hoc latè comprobat, & dixi etiam supra, q.31.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi an auctoritatem interponere possit ædificationi monasterij, & illi Abbatissam præficere, & nu.2.*

QVAESTIO CXCIX.

1 NVnquid etiam interponere possit auctoritatem ædificationi monasterij per testatorem relicti, & illi Abbatissam præficere, & si corrupta sit, despensare cum illa? & non posse sine speciali mandato episcopi respondit Calder. consi. 3. de offi. Vica. & dixi supra, q.31.
2 Quamuis contrarium consulendo probet Bero.consi.21.num.29.lib.2. de quo vide, quæ scripsi supra dicta q.31.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum, & ecclesia inferiores quibus casibus statuere non possint absque consensu Episcopi.*
2 *Consensus Episcopi requisitus in statutis capituli, & ecclesia inferioris non potest per Vicarium suppleri.*
Contra nu.3.
Communis, nu.4.
Declaratur, nu.4. & 6.
5 *Absentia Episcopi Vicarij potestas confirmatur.*
7 *Canonicorum numerus an taxari possit à Vicario Episcopi.*

QVAESTIO CC.

ET cum plures sint casus, in quibus capitulum, & ecclesiæ inferiores, statuere non possunt sine cõsensu

1 sensu episcopi, quos recenset Innoc. Abb. & alij, c. cum consuetudinis, extra de consuet. & in c. cum omnes, vbi latè Feli. numero septimo, & sequen. Dec. in 2. lectu. num. 3. extra de consti. Abb. post Innoc. in c. requisiuisti. in not. 8. de test. & in capitulo cum accessissent, vbi etiam latè Feli. nu. 15. cum seq. & Dec. nu. 9. extra, de consti.

Quaero igitur, an in casibus istis, in quibus requiritur consensus episcopi, sufficiat cõsensus Vicarij. Partem negatiuam tenuit Feder. consi.

2 264. si canonici, sequitur Roma. sing. 693. ex longaeua, in fine, Feli. dicto capitulo, cum omnes, num. 9. ad finẽ, Dec. nu. 3. in 2. lect. per. tex. in c. si. de off. Vic. in 6.

Sed affirmatiuam probauit Dec.

3 d. c. cum omnes, nu. 3. dicens sibi videri, quòd huiusmodi cõsensus praestari possit per vicarium, quia similis esse videtur institutioni spectanti ad episcopum, quae per Vicarium expediri potest, cap. ex frequẽtibus, vbi Abb. & alij, extra, de instit. & scripsi latè supra hoc eodem libro, q. 110. Nec aduersatur tex. in dicto c. fina. cum loquatur de de collatione beneficij, quae principaliter pertinet ad episcopum.

Prima tamen sententia, quae communis est, retenta, declaratur, vt nõ

4 procedat episcopo absente, quia tũc in illis casibus consentire potest Vicarius, Archid. in capitulo, Reatina, 63. distin. in fine Dec. d. capitu. cum omnes, secunda lect. numero tertio &c. dilecti, lo secundo, vbi apost. inver. propter absentiam. extra, de appella. Ias. in l. cum filius familias, co-lum. 1. nu. 3. ff. si cer. peta. ea ratione,

5 quia propter absentiã episcopi confirmatur Vicarij potestas, c. nullus, §. 1. de temp. ordin. lib. 6. late Feli. c. ex parte, col. 3. post numerum primum, versi. an autem. extra, de cõst. Ias. l. in prouinciali, §. si ergo, nu. 6. ff. de op. no. nunc. Fran. Marc. q. Delph. 699. nu. 1. & 2. par. 1. Rebuf. tract. nominat. q. 14. nu. 60.

Secundo declaratur, nisi Vicarius haberet speciale mandatum episco-

6 pi, d. c. si. vbi Canonistae, Feder. dicto consi. 264. Fel. in dicto c. cum omnes nu. 9 post Domin. c. 2. de offi. Vica. in 6. & Io. de Deo, in suis q. vbi dicit, quòd in taxatione numeri Canonicorum non sufficit auctoritas Vica-

7 rij, non habentis mandatum speciale, Lap. in vltima alleg. firmat idem Fel. c. cum accessissent, num. 15. Dec. nu. 9. extra, de const. Io. Bapt. Ferret. consi. 327. nu. 2. post decisionem, quae reperitur inter consilia Calder. 1. de off. Vica.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi quandoque sunt loco Abbatum.*

2 *Monachus sine licentia Abbatis non potest ire ad studium.*

3. *Vicarius Episcopi quando dare possit licentiam Monacho eundi ad studium in locis, in quibus Episcopus est loco Abbatis.*

QVAESTIO CCI.

Contingit etiam aliquando, episcopos esse loco Abbatum in ec-

1 clesijs quoad Monachos ei subditos, vt de episcopo in ecclesia Cataniensi te-

si testatur Abb.consi. 88. numero 5. volumine primo,not.in ca. causam, quæ.de iud.

Quæro igitur in proposito, an huiusmodi Monachis, qui aliàs sine licentia Abb. ad studium proficisci
2 non possunt, secundum tex.in c.2.ne cler, vel mona.lib.6. Vicarius episco
3 pi possit licentiam impartiri. Abb. dicto consi. 88. nu.5.& 6.respondit, non posse ex sola generali commissione Vicarij, nisi episcopo existente in remotis, per tex.cap. cum nullus,de temp.ord.in 6.Pauin.prac.de offi.& pot.cap.sede vac.2.par.prin. quæst.8.nu.25.

SUMMARIUM.

1 *Vicarius Episcopi an dare possit licentiam contrahendi matrimonium non præcedētibus denunciationibus, per sacrum Concilium Tridentinum iudicio ordinarij remissis, & nu.3.*

2 *Episcopi mentio non excludit Vicarium.*

QUAESTIO CCII.

ET cum sacrosancta Tridentina Synodus prudentiæ, ac iudicio ordinarij reliquerit, in c. 1. sess.24. de reforma. matr. an denunciationes, quæ debent matrimonium præcedere, ex causa omitti possint.

Quæro, an Vicarius episcopi da-
1 re possit licentiam contrahendi matrimonium non præcedentibus denunciationibus. Et non posse, responderunt ex facto Clarissimi II. CC. Iacob Menoc. consi.69. nu.55. cum seq.in princ. Cæphal. consi. 422.nu. 72.cum seq.in 3. quos refert Claud. Bertaz. ad consi. Bart.Bertaz. 283. sub litera d. moti ea potissimum ratione, quia Concilium Tridentinum in d. c. 1. mandans episcopo munus istud remittendi denunciationes ex causa, videtur elegisse industriam personæ episcopi, qui propterea nō potest alteri mandare vices suas, c. fi.§.pen.de offic.deleg.cum alijs auctoritatibus adductis per supradictos Dominos consulentes, quorum auctoritas, & si patens sit toto orbe terrarum, tamen non videtur vsquequaque vera, quia maior eorū propositio, quòd Concilium Tridentinum munus illud remittendi denunciationes remittat iudicio, & prudentiæ episcopi tantùm, non videtur conuenire verbis tex. in dicto cap. 1. qui cum formaliter illud iudicio ordinarij, ac prudentiæ remittat, quamuis episcopum, qui ordinarius est, includat, non tamen excludit eius Vicarium, cum & is etiā habeat ordinariam iurisdictionem, secundum veram communem & receptam Doctorum sententiam, quā latè supra pertractauimus, hoc eodem libro, q.43. igitur cessant rationes, & auctoritates tantorum patrum. Et per consequens verius esse videtur, quòd Vicarius episcopi tanquam ordinarius possit ex causa dare licentiam contrahendi matrimonium non præcedentibus denunciationibus. Quod ex eo etiam confir-
2 matur. Nam Concilium aliàs volens excludere Vicarium à potestate concessa episcopo, loquitur taxatiuè, & Vicarium expresè excludit, vt in c.6. sess.24.ibi, non eorum Vicarijs sit permissum, in decreto de refor-

reforma. Si enim sic expressè non excluderetur Vicarius, potius videretur inclusus sub nomine episcopi,
2 Arch.in c.Reatina.63.dist.quem sequitur Feli.c. si quis contra num. 5. ver. sed caue, extra de foro comp. post glo.in c. pen. de capel. monac. in 6.Vbi volunt,quòd facta mentione de episcopo, subintelligatur, vel Vicario,& quòd verbum episcopus, Vicarium non excludat; & ex facto
3 remittere ex causa Vicarium huiusmodi denunciationes, & nihilo minus valere matrimonium, comprobat Caualca.decis.Fiuiza.29.nu.17. cum sequen.dicens,ita iudicasse Papiæ,dũ esset Vicarius generalis Reuerẽdissimi episcopi de anno 1579. & quòd eius sententia confirmata fuit,refert illum,& sequitur Clau. à Bertazola d.consi.283.in fi.subdens, Cæphal.& Menoc.non satis propriẹ fidere consultationi,vt in calce consiliorum innuunt:dixi etiam, supra. q.43.hoc eodem libro.

SVMMARIVM.

Licentiam dare electo in prælatum ecclesiæ alterius diœcesis, vel volenti se transferre ad aliam diœcesim, est iurisdictionis. 1

QVAESTIO CCIII.

Quæro etiam prosequẽdo actus voluntariæ iurisdictionis, an Vicarius Episcopi dare possit licentiam electo in prælatum ecclesiæ alterius diœcesis, vel volenti se transferre ad aliam diœcesim; & posse ea ratione probatur,quia hoc est iurisdictionis, c.si. religiosus, vbi Canonistæ de elect. in 6. & per illum tex. Abb.c.cum olim,col.3.versi.sed dubitatur, extra de maior. & obed. & illa, quæ sunt iurisdictionis transeũt in Vicarium generalem episcopi, vt supra scripsi libro hoc eodem, quæstio. 57.

SVMMARIVM.

1 *Clericus non potest prorogare iurisdictionem alterius iudicis absque consensu episcopi proprij.*

2 *Vicarius episcopi non potest dare licentiam clerico prorogandi iurisdictionem.*

Declaratur nu.3.remissiue.

Subdeclaratur nu.4.

4 *Clericus etiam episcopo consentiente non potest prorogare iurisdictionem iudicis secularis.*

5 *Episcopus quando prohibere possit iudici laico, ne procedat in causa clerici.*

6 *Secularis iudex an possit punire clericum, qui coram eo falsum deposuit.*

QVÆSTIO CCIIII.

1 Et quoniam summus Pontifex prohibuit clericis consentire in iudicem non suum absque licentia proprij episcopi,in c.significasti,vbi Canonistæ, extra, de foro compet. in capitu.Romana,in princi.eo.titu. lib. 6.

2 Quæro, an huiusmodi licentiam possit Vicarius impartiri?& nõ posse testatur Pauin. de off.& potest.ca. sede vac.2.par.prin.q.10.nu.12.

3 Declaratur eisdem modis,quibus supra,hoc eodem libro,q.30. & seq. Subdeclaratur, vbi iudex, in quẽ con-

4 consentire vult clericus, esset ecclesiasticus. Nam si secularis, tunc illius iurisdictionem prorogare non potest etiam episcopo consentiente, d.cap.significasti, vbi Canonistæ. Vnde aliàs episcopum prohibere posse
5 iudici laico, ne procedat in causa clerici litigantis coram ipso laico, & clericum repitere, scripsit Bertach.tract.de epis.lib.4.par.5.titu. de auct.epis.circa iud.nu.66.& non posse iudicem secularum punire cleri-
6 cum etiam de licentia episcopi ob falsum coram eo depositum, respondit pro vicario episcopi Aquen.Rolan.consi.12.nu.26.cum seq.in 2.

SVMMARIVM.

1. *Vicarius episcopi suffraganei an consentire possit, quòd Metropolitanus cognoscat de negocio principali, omisso articulo appellationis interposita ad ipsũ Metropolitanum.*

QVAESTIO CCV.

HIs etiam simile est, Vicarium episcopi suffraganei sine speciali mandato non posse consentire,
1 vt Metropolitanus cognoscat de negocio principali, omisso articulo appellationis ab eodem Vicario ad Metropolitanũ interpositæ, vt contra Vicarium episcopi Concordien. respondit Ferrett.consi.307.num.1. in 2. Vbi asserit communem conclusionem Doct.in c.Romana, in princ. de foro compet. in 6. & num.3. ad finem ampliat, etiam si Vicarius suffraganei pure detulisset appellationi.

SVMMARIVM.

1. *Episcopi expulsi à diœcesibus suis procedere possunt contra expulsores in locis aliarum diœcesum, obtenta, vel petita licentia ab Episcopo diœcesano.*
2. *Vicarius episcopi sine mandato speciali non potest dare licentiã episcopis expulsis à suis diœcesibus exercendi iurisdictionem in sua diœcesi.*

Declaratur, nu.3.

QVÆSTIO CCVI.

CLemens etiam huius nominis quintus concessit olim in Concilio Viennensi episcopis expulsis ab eorum diœcesibus facultatem procedendi contra expulsores, consiliarios, & fautores, & inter eorum
1 subditos ius dicere in locis aliarum diœcesum, obtenta licentia ab episcopo diœcesano, vel saltem petita, vt in clementia vnica, vbi Io. And. Abb.& alij de foro compet.

Ideò quæro in proposito, an Vi-
2 carius episcopi diœcesani dare possit licẽtiam Episcopis expulsis exercendi suam iurisdictionem, vel satis sit, si ab eo petatur.

Et non posse, nisi habeat mandatum speciale, tradit glo.in d.clemen. 1.in ver.diœcesani, arg.tex.in c.cum nullus, in secundo responso, de tempor.ord.in 6.& ca.2.& 3.de off.vicario. titu. & eandem sequitur Rebuff. in practi.benefi.tit. forma vic.Arch. num. 178. & Abb. in dicta clemen. vnica, numero 10. Paul.de potest.capituli sede vacan.2.par.princi.q.10. num.28.

De-

3 Declaratur, vbi episcopus diœcesanus esset in diœcesi, vel circa illam, secus, si multum distaret, quia tunc à Vicario obtineri posset, glo. & Abb. in d. cle. vnica, nu. 18.

SVMMARIVM.

1 *Religionem professurus poterat disponere de rebus suis inter viuos donando sub conditione, si fuerit professus religionem.*

2 *Religiosus non potest renũciare, aut obligare se cum iuramẽto, etiam in fauorem piæ causæ, nisi de licentia episcopi intra duos menses proximos ante professionem.*

3 *Vicarius episcopi dare potest licentiam religionem professuro renũciandi bonis, & se obligandi.*

QVAESTIO CCVII.

1 Religionem professurus, poterat de rebus suis disponere inter viuos donando sub conditione, si religionem fuerit professus, Durant. de arte testan. titu. 3. de hæred. inst. caute. 9. per glo. in §. illud, in Auc. de monac. & Bar. auc. si qua mulier, C. de sacros. ecc. Roma. consi. 237.

Sed quia hodie nulla renunciatio,
2 aut obligatio, etiam iurata, etiam in fauorem piæ causæ, tenet, nisi de licentia episcopi intra duos menses proximos ante professionem, secundum Concil. Trid. c. 16. sess. 25. de regular.

3 Ideò quæro, an huiusmodi licentiã possit Vicarius impartiri; & posse probatur in dicto capi. 16. ibi, siue eius Vicarij.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius absente Episcopo, vel impedito, siue ab episcopo specialiter deputatus, explorare debet voluntatem virginis volentis suscipere habitum regularem, vel postea emittere professionẽ, an sit coacta, vel seducta.*

QVAESTIO CCVIII.

1 Non est omittendum in proposito, quòd Vicarius, absente episcopo, vel impedito, siue ab episcopo specialiter deputatus, explorare debet voluntatem virginis volentis suscipere habitum regularem, vel postea emittere professionem, an coacta, an seducta sit, an sciat quid agat, iuxta formam Concil. Trid. c. 17. sess. 25. de regular.

SVMMARIVM.

1 *Canonicus regularis, Monachus, clericusque tonsuratus ante annos legitimos sine consensu parentum creatus, potest à parentibus reuocari, vbi ad Papam reclamauerit intra annũ, aut ad episcopum, vel eius Vicarium.*

QVAESTIO CCVIIII.

Si autem quis ante annos legitimos tonsuratus est, vel Monachus, vel Canonicus fiat regularis, 1
sine consensu parentum suorum, potest à parentibus reuocari, vbi ad Papam, aut ad episcopum, vel ad eius Vicarium reclamauerit intra annũ, post annum verò in clericatu remanere debere, dicit tex. in capitu. si quis

quis autem, vbi Abb. & alij Canonistæ, extra, de regular.

SVMMARIVM.

1 *Ingressus, & accessus ad Moniales, an de licentia episcopi dari possit, & qualiter.*

2 *Vicarius dicitur superior, sicut episcopus.*

3 *Episcopi nomen non excludit Vicarium.*

QVAESTIO CCIX.

AT Bonifacius huius nominis octauus prohibuit etiam honestis ingressum, & accessum ad moniales, nisi adsit rationabilis causa, & illius, ad quem pertinuerit, specialis
1 licentia, vt legitur in cap. 1. de statu reg. in 6. cuius constitutionem innouauit sacrosancta Tridentina synodus, in c. 5. sess. 25. Volens, quòd nemini liceat ingredi intra septa monasterij cuiuscunque generis, aut conditionis, vel ætatis fuerit, sine episcopi, vel superioris licentia in scriptis obtenta, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, & quòd huiusmodi licentiam dare tantùm possit episcopus, vel superior in casibus necessarijs, quos recenset glo. in d. c. 1. in princ. in vers. causa, vbi Doct. de statu regular. in 6.

Igitur quæro in proposito, an huiusmodi licentiam dare possit Vicarius episcopi; & posse ex eo probatur, quia Vicarius episcopi dicitur
2 superior, sicut episcopus, secundum Archid. in c. Romana, col. 2. in vers. ab Archidiacono, de appell. in sexto, nec illud verbum, episcopus, excludit eius Vicarium, Fel. in cap. si quis contra, num. 5. extra, de foro compe.
3 & probatur in cap. 18. sess. 25. apud Concil. Trid. in decreto, de regul. dicam infra, lib. 3. q. 6.

SVMMARIVM.

1 *Licentia concessa ab Episcopo, siue eius Vicario, intrandi cũ plaustro in monasterio Monialium, intelligitur de prima vice tantùm.*

QVAESTIO CCX.

POrrò licentia concessa ab episcopo, siue eius Vicario, intrandi cũ plaustro in monasterio Monialium,
1 intelligitur de prima vice tantùm, Alber. de Rosa. secunda par. stat. q. 182. incipiente, quòd per dominum fratrem Vbertum, circa fi. quem refert & sequitur Ias. l. diuortio. §. qđ in anno, num. 14. in add ff. sol. matr.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia inferiora ecclesiastica quibus conferantur.*

2 *Ignorantia mater cunctorum errorum vitanda à sacerdotibus.*

3 *Sacerdotes scire debẽt sacras scripturas, & Canones.*

4 *Christus virtus, & sapientia Dei est.*

5 *Episcopus Calinen. fuit amotus ab executione Pontificalis officij, & administratione ecclesiæ, quia nesciebat Donatum.*

6 *Episcopi, vel eorum vicarij, tenentur singulis annis in synodo diœcesana sex ad minus eligere examinatores.*

7 *Vicarius qualiter, & quando possit examinare clericos descrip-*

V tos

tos ad examen, & num. 8. & 9. vsque ad 11.

11 *Et an conferre teneatur nominatis ab episcopo, si cognouerit illos inbabiles, & nu. 12.*

QVAESTIO CCXI.

1 ET quoniam beneficia inferiora ecclesiastica, præsertim habẽtia curam animarum, conferri debent personis, quę ætate, scientia, ac moribus commendantur, iuxta constitutionem Alexandri iij. in Concilio Lateranensi, vt legitur in ca. cum in cunctis, §. inferiora, extra, de elect. quam reassumpsit Gregorius decimus in Concilio generali Lugdunensi, vt legitur in cap. licèt canon, de electio. in 6. & Innouauit sacrosancta Tridentina synodus in cap. 3. sess. 7. in decreto de reforma. Vnde ad euitandam ignorantiam matrem cunctorum errorum, maximè in sacerdotibus Dei, qui docendi officium in populo Dei susceperunt, ex Concilio Toletano, ex diuo Augustino, & alijs sacræ paginæ consultissimis tenentur habere scientiam sacrarum scripturarum, & canonum, ne sacrarũ scripturarũ ignari, Christũ quoque, qui virtus Dei est, & sapientia, ignorent, vt legitur, in cap. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 10. & per totam distinctionem decimam octauam. Vnde Dominus: quia scientiam repulisti, & ego te repellam, c. nisi, extra, de renunc. Scribit in proposito multa Faber in proœm. Institu. Iacob. Benius, tract. de priuileg. Iurisconf. priuil. 24. num. 4. latissimè Decian. resp. 14. nume. 29. cum seq. volum. 1. & aliàs Honorium huius nominis Pontificem tertium amouisse episcopum Calinen. ab executione Pontificalis officij, & administratione ecclesiæ, quia nesciebat Donatum, refert tex. in c. fi. extra, de ætate, & qual. Rebuf. prac. benef. tit. de cler. & quomodo creentur, nu. 25.

(Margin numbers beside the above: 2 at "tandam ignorantiam", 3 at "cilio Toletano", 4 at "que, qui virtus Dei", 5 at "amouisse episcopum".)

6 Episcopi, vel eorum Vicarij, tenentur singulis annis, in synodo diœcesana sex ad minus eligere examinatores, quorum tres ab episcopo electi, debent cum ipso examinare clericos vocatos ad examen per edictum publicum, seu ab episcopo, vti idoneos nominatos ad regendam ecclesiam parochialem vacantem, vt habetur in c. 18. sess. 24. apud Cõcil. Trid. in decreto, de reform. post tex. in c. fi. vbi Canonistæ, de elect. in 6. Ideò in proposito quæro, an vicarius episcopi possit examinare vnà cum cæteris examinatoribus descriptos, siue vocatos ad prædictam ecclesiã;

7 & posse vbi episcopus est impeditus, dicit tex. in dicto c. 18.

8 Ampliatur, vt Vicarius possit etiã accedere quibus votis magis videbitur, si examinatores pares, aut singulares fuerint, d. c. 18.

9 Secundò ampliatur, vt Vicarius possit etiam examinare personas tã regulares, quàm sæculares, etiam ad nutum amouibiles, deputandas ad curam animarum in monasterijs, seu domibus * Vicariorũ, quibus imminet cura animarum personarum sæcularium, Concil. Trid. d. ca. 11. sess. 25. de regular. & monial. * for. monachorũ.

10 Declaratur hæc ampliatio, vt nõ habeat locum in monasterio Cluniacensi cum suis limitibus, nec non in ijs monasterijs, seu locis, in quibus Abbates, generales, aut capita ordinum sedem ordinariam principalẽ

habent

habent,& in alijs monasterijs,seu domibus,in quibus Abbates,aut alij regularium superiores iurisdictionem episcopalem, & temporalem in parochos, & parochianos exercent, d. c.11. ad finem.

Declaratur principaliter,nisi episcopus vicarios aliquos nominauerit,vt illis Vicarius conferret,(quia 11
tunc imputabitur episcopo,& Vicarius illos non examinabit, Rebuf. in prac.benefi. tit.forma Vic. Archiep. num.75.& seq.arg.tex.in c.si episcopus,de præben. in 6.

12 Subdeclaratur, quòd si Vicarius eos cognoscit inhabiles, non debet illis prouidere, sed monere episcopum,cuius vices gerit,Rebuf.d.titu. forma Vic.Arch.nu.86.

SVMMARIVM.

1 *Coadiutores,& vicarij ecclesiarũ imperitis rectoribus deputantur.*

2 *Vicarius Episcopi sine mãdato speciali an deputare possit coadiutores, seu vicarios perpetuos, & nu 6.*

3 *Legatus de latere gerit vices Papa.*

4 *Non tamen potest dare coadiutores episcopi,sine mandato speciali.*

5 *Coadiutoris episcopalis datio est de reseruatis Papa.*

QVÆSTIO CCXII.

INde sacrosancta Tridẽtina Synodus audiens illiteratos, & imperitos parochialium Rectores, sacris minus aptos esse officijs, & alios ꝓpter eorum vitæ turpitudinem potius destruere, quàm ædificare, statuit,in c.6. sess.21. in decreto, de reform.quòd episcopi etiam tanquam sedis Apostolicæ delegati eisdem illiteratis,& imperitis,si aliàs honestæ
1 vitæ sint, coadiutores, aut vicarios pro tempore deputare possint cum congrua fructuum pro sufficienti victu assignatione,vel aliter eis prouidere,quod quidem antiqui etiam canones probauere ob alios tam Rectorum,quàm etiam inferiorum Prælatorum defectus, vt est videre in 7. q.1.& q.2. & 33. distin. per totam 3. q.9. indicas, & 17.q.2. c.Gonsaluus, e.de rectoribus,& ca. fi. vbi Abb. & Canonistæ, extra, de Cler. ægrot.& de Abbatibus,& alijs Prælatis,Fran. Pauin.de offi.& potest.cap.sede vac. in 2.par.princ.Quæro igitur in proposito, an huiusmodi coadiutores, vel Vicarios deputare possit Vicari' episcopi. Et non posse sine mandato speciali,ea ratione probatur,nam ex generali commissione Vicarius episcopi non posset quem destituere, & 2
priuare beneficio,c.licèt,vbi glo. Ancaran.Domin.Franc.& alij, de offic. Vic.in 6.c.1.in ver.episcopos,de capell. monac. in sexto, Ancar. consil. 60. num.1. sicut nec reuocare vniones ecclesiarum, vt scripsi supra, q. 115. hoc eodem libro, & quia legatus de latere, qui gerit vices Papæ,
3 vt legitur,in ca.1.& in c.quod translationem, extra,de offi.lega.non potest dare coadiutores episcopis, nisi
4 habeat à Papa specialem potestaté, d.c.quod translationem,glo. in cap. vnico, in primo not. de cler. ægrot. lib. 6. ita nec vicarius episcopi poterit dare coadiutores Prælatis in-

 ferio-

ferioribus, vel Rectoribus, sine speciali mandato episcopi. Et sicut datio coadiutoris episcopalis videtur esse de maioribus Papæ reseruatis, d.c. 1. vbi glos. in primo not. & d.ca. quod translationem, vbi etiam glos. & Canonistæ, cum adductis per Bero. q. famil. 136.n.4. ita datio coadiutoris presbyteralis videtur esse
5 de reseruatis episcopo, & per consequens, non comprehensa in generali commissione vicariatus, nisi specialiter fuerit commissa, cap. 2. vbi Doct. post glos. extra, de offi. lega. Abb. in c. prudentiam, §. sexta, colu. 2. de off. deleg. Paris. cons. 10. num. 7. in 4. cum adductis per Rolan. cons. 75. nume. 20. cum seq. in 3. & in terminis Iac. Put. decis. Rotæ 239. in prin. lib. 2. dicens ita fuisse resolutum in vna Mediolanen. 2. Martij 1545.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi an possit conferre beneficia dignitates, commendare, præsentare, instituere, & cætera beneficialia expedire, remissiuè.*

QVAESTIO CCXIII.

1 AN autem vicarius episcopi conferre possit beneficia, dignitates, commendare, præsentare, instituere, & similia cætera, quæ ad beneficiorum collationem pertinent, peragere, scripsi latè supra, q. 71. vsque ad quæst. 114. hoc eodem libro, vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi dare potest licentiam celebrandi in domo, & sacra ministeria conficiendi.*

QVAESTIO CCXIV.

1 RVrsus prosequendo reliqua, quæ videntur respicere voluntariam iurisdictionem, non diffiteor, Vicarium episcopi dare posse licentiam celebrandi in domo, & sacra ministeria conficiendi, vt per Calig. in Marg. Fusc. fol. 41. vers. 82. casus, Rota decis. 86. aliàs 580. tit. de rescr. in antiq. Clar. in prac. cri. §. fi. q. 79. versic. domus priuatorum.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi an dare possit licentiam subdito eligendi sibi confessorem.*

QVAESTIO CCXV.

1 POstremò an vicarius episcopi dare possit licentiam subdito eligendi sibi confessorem, dixi supra hoc eodem libro, q. 15. vbi vide.

Finis Libri Secundi.

TRACTATVS DE VICARIO EPISCOPI. OFFICIO EIVS, ET POTESTATE, ETC.

LIBER TERTIVS.

AVCTORE IACOBO SBROZZIO I.V.D. AB VRCEANO.

SVMMARIVM.

1 *Appellatur à sententia Vicarij Episcopi ad Archiepiscopum, vel ad illum, ad quem ab Episcopo appellaretur, vel ad Papam.*

2 *Consuetudo, quòd à sententia Vicarij episcopi non appelletur ad Archiepiscopum, vel ad superiorem, ad quem ab episcopo appellatur, non debet attendi.*

3 *Appellatio ab interlocutoria Vicarij episcopi, vel à quocunque grauamine reparabili per diffinitiuam non debet attendi.*

4 *Metropolitanus non potest cognoscere de negocio principali, omisso articulo appellationis, etiam cum consensu Vicarij suffraganei.*

5 *Ampliatur, & declaratur, numero 5.*

QVAESTIO I.

CVM sit expositum superiore lib. de officio, & potestate Vicarij episcopalis tam in his, quæ respiciunt ordinem, & dignitatem episcopi, quàm etiam iurisdictionem, sequitur, vt de modis illis videamus, quibus officium, & potestas Vicarij cesset, & finiat. Quod cum per nullitatem, appellationem, recusationem, reuocationem, & mortem episcopi, & Vicarij, contingat: ideò de singulis dispiciamus. Et in primis videamus, qualiter cesset iurisdictio Vicarij per appellationem, & nullitatem, & successiuè, ad quem appellari possit à sententia lata per Vicarium episcopi.

Nam quòd appellari possit ad Archiepiscopum, vel ad illum, ad quem appellaretur ab episcopo, vel ad Papam, probat tex. in ca. Romana, vbi glo. Inno. & Arch. de app. in 6. & ite-

rum, Arch. Franc. & alij in cap. 2. de consuet. in 6. apost. ad Specu. titu. de app. §. nunc tractemus, vers. tertio, Papaz. in annot. ad Rot. decis. 3. alias 350. titu. de off. vicar. in no. Brugen. enchir. par. aue simil. iur. in ver. iudicium, Conc. Triden. c. 1. in fi. & 2. sess. 13. & cap. 20. sess. 24. in decreto de refor.

2 Ampliatur, etiam si stylus, & consuetudo etiam immemorabilis extaret in contrarium, d. c. 1. sess. 13.

3 Declaratur, vt verum sit in appellationibus à diffinitiua, vel ab habente vim diffinitiuæ, & cuius grauamen per appellationem à diffinitiua reparari nequit, secus ab interlocutoria, vel à quocunque alio grauamine ante diffinitiuam, Concil. Triden. d. c. 1. sess. 13. & c. 20. sess. 24. in decreto de reformatione.

4 Secundò declaratur, vt Metropolitanus non possit cognoscere de negocio principali, omisso articulo appellationis, etiam cum consensu vicarij episcopi suffraganei, nisi eiusdem

5 adsit mandatum speciale, vt respondit Io. Bapt. Ferret. cons. 307. num. 1. & 2. dicens hanc esse communem conclusionem Doctorum in cap. Romana, in princ. de foro compet. in 6. & nu. 3. ampliat, etiam si Vicarius suffraganei pure appellationi detulisset.

SVMMARIVM.

1 *Appellari non potest à sententia Vicarij ad episcopum.*
Ampliatur, nu. 5. 6. 8. 10. 11. 12. 14.
Declaratur, nu. 15. 16. 17. 18. 20. cum seq. vsque ad finem.

2 *Appellatio quid sit, & nu. 14.*

3 *Appellari non potest ab eodem ad se ipsum.*

4 *Distinctio personarum debet esse inter iudicem à quo, & iudicem ad quem.*

5 *Appellari non potest à Vicario generali constituto tantùm in ciuitate ad episcopum.*

6 *Appellari non potest ab officialibus inferiorum Prælatorum ad ipsos Prælatos.*
Declaratur, nu. 7.

8 *Appellatio à quocunque vices gerente non datur ad illum, cuius vices gerit.*
Declaratur, nu. 9.

11 *Processus in causa appellationis interpositæ à vicario ad episcopum est nullus.*
Ampliatur, nu. 12.
Declaratur, nu. 13.

14 *Consuetudo, quòd à vicario appelletur ad episcopum, non est attendenda.*

15 *Appellari potest à vicario foraneo, vel delegato episcopi ad episcopum.*

16 *Vicarius episcopi reuocare potest suam interlocutoriam.*
Ampliatur, nu. 17.
Declaratur, nu. 18. cum seq.

19 *Appellatio ab interlocutoria Vicarij episcopi, vel ab alio grauamine reparabili, in diffinitiua non datur.*

20 *Appellari potest à vicario ad episcopum in causa sibi delegata per eundem episcopum.*
Declaratur, nu. 23.

21 *Appellari potest à collatione beneficij facta per vicarium, ad episcopum.*

22 *Vi-*

22 *Vicarius non confert beneficia, vti vicarius episcopi, sed tanquam commissarius.*

23 *Episcopus delegando causam vicario malitiosè in fraudem appellationis interponēdæ ad Metropolitanum, potest excommunicari per ipsum superiorem.*

24 *Nullitas sententiæ vicarij proponi potest coram episcopo.*

QVAESTIO II.

SVccessiuè quæro, an à sententia Vicarij episcopalis appellari possit ad suum episcopū, aut ad Archiepiscopum, vel Primatem, siue Patriarcham, si Archiepiscopi, vel Primatis est Vicarius. Et non posse, probat
1 tex. in c. Romana, in princ. vbi Doct. de app. in 6. c. non putamus, vbi etiā Arch. Ancar. Franc. post Gem. de cōsuet. lib. 6. c. si contra, in fi. de off. deleg. eo. lib. Doct. in clem. & si principalis, de rescri. Lancel. in §. fin. cum glo. in ver. Vicarium generalem, Instit. iur. cano. de off. Vic. Abb. in ca. si quis, in 1. lect. nu. 26. & in 2. num. 31. ext. de foro compet. & in c. cum terra, num. 1. ext. de elect. Bar. in l. 1. in fi. ff. quis, & à quo. Tolos. q. 479. Bertach. de episc. lib. 4. par. 6. tit. de Vic. epis. nu. 17. Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium officialis, Bero. rub. nu. 24. ext. de appell. Senat. Pedemont. decis. 131. nu. 17. Massuer. ad pract. Papien. in for. libel. act. real. in ver. Vicarius, in fi. & vers. seq.

Et ratio est, quia appellatio est de minori iudice ad maiorem prouocatio, d. c. 2. Et si appellaretur ad episcopum, Archiepiscopum, Patriarcham, siue Primatem à sententia Vicarij, vtique daretur appellatio ab
3 eisdem ad se ipsos, d. cap. Romana, & d. c. 2. cum notatis vtrobique per Doc. & sic nulla esset distinctio personarum inter iudicem à quo, & iudicem ad quē, vt animaduertit Dec.
4 in ca. dilecti, el 3. nu. 4. in glo. ibi, idē credo, extra de appel. Prout etiam quia si daretur appellatio à Vicario ad episcopum, qui illum creauit, posset episcopus alteri committere vices suas in illa causa, & sic nunquā perueniret ad Metropolitanum, vt declarat Arch. in d. c. 2. in vers. item si ab officiali. contra ea, quæ dicta sunt in proxima q. præced.

5 Primò ampliatur, etiam non dari appellationem ad episcopum à sententia Vicarij generalis constituti in ciuitate tantùm, Calder. cons. 2. de appel. quem refert apost. ad Gemin. in d. c. non putamus, nu. 3. in fin. sub litera c. de consuet. lib. 6.

6 Secundò ampliatur, etiam nō dari appellationem ab officialibus inferiorum prælatorum ad prælatos, quorum sunt Vicarij, nec etiam ad Metropolitanum, sed ad episcopum, d. cap Romana, §. ab Archidiaconis, vbi Arch. colu. 2. in ver. officialib. de app. in 6. glo. in c. dilecti, el 3. in ver. post huiusmodi, circa medium, vbi etiam Doct. ext. de app. Quia idem est auditorium istorum officialium cum ipsis inferioribus prælatis, secundum Docto. supra allegatos, & ideò militat ratio d. c. 2. de consuet. in 6. & d. c. Romana, de appel. eo. tit. cum alijs superius adductis.

Declaratur, nisi consuetudo extaret, quòd ab istis prælatis, vel eorum officialib. appellari posset ad Archie-

7 piscopum omisso medio, d. §. ab Archidiaconis, vbi Doc. & glo. in c. dilecti, in ver. post huiusmodi, circa medium, vbi Dec. nu. 3. in ver. secundò fallit, Franc. in d. c. non putamus, col. pen. in ver. sextò not. Lancell. Instit. iur. cano. de off. Vic. §. fi.

Tertiò ampliatur idem in quolibet iudice gerente vices alterius generaliter, l. 1. & 2. C. de off. eius, qui
8 vic. alt. ger. Bart. l. præcipimus, C. de app. Dec. in c. dilecti, el 3. col. 1. ad fi. nu. 4. ext. de appel. Arch. in d. c. Romana, in princ. & in vicario cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 14.

9 Declaratur hæc ampliatio, vt procedat in illis vicarijs, qui ab ordinarijs electi sunt, non autem à principe, ad quem ab eius Vicario potest appellari, Dec. in d. ca. dilecti, in fin. post Franc. in d. c. non putamus, col. 2. vers. aduerte tamen ad consuet. in 6. vbi declarat, verum esse in principibus, qui superiorem non recognoscunt. Nam ad illos appellatur ab eorum vicarijs propter defectum superioritatis, cum princeps non habeat superiorem.

10 Quartò ampliatur, siue appelletur in iudicio, siue extra, Rot. dec. 7. aliàs 371. num. 2. titu. de off. Vic. in nouis. secundum nouam impressionem, Nicell. de concor. glos. nu. 83.

11 Quintò ampliatur, vt appellatio interposita à sententia vicarij ad episcopum, & commissio causæ, & processus inde factus sit nullus, Gemin. d. c. non putamus, nu. 3. de consuetu. lib. 6. post Io. And. Franc. col. fin. qui melius aperit os Lapi, & Dominici subobscurè loquentium, Spec. tit. de appel. §. nunc tractemus, vers. quid si de facto.

Extenditur hæc ampliatio, etiam si partes litigarent coram delegato
12 episcopi in causa appellationis, Specul. d. §. nunc tractemus, Firman. in ver. iurisdictio, nu. 130.

Declaratur prædicta ampliatio, quando appellatio interponeretur à
13 sententia valida, quæ non posset rescindi, nisi remedio appellationis, tunc enim appellatio, & processus est nullus, secus, si sententia est nulla, quia tunc retractari posset ab ipso officiali, & episcopo, Gemi. in d. cap. non putamus, nu. 3. post Lap. ibi relatum, Franc. d. col. fi.

Sextò ampliatur, etiam si consue-
14 tudo quantocunque tempore seruata extaret, quòd appellandum esset ad ipsum, d. c. 2. & ibi latè Franc. de consuetu. in 6. Abb. in c. cum terra, nu. 1. ext. de elec. & in c. dilecti, el 3. nu. 16. Dec. nu. 4. extra, de app. Rolu. cons. 79. num. 17. in 3. Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium, & ratio est, q̃a de substãtia appellationis est, quòd ad maiorem iudicem interponatur, secundum Doct. d. ca. non putamus, & alios præallegatos, & comprobat Bero. in rubr. num. 24. extra de appel. confutans argumenta, quæ contra glo. in d. c. 2. disputando per eundem adducuntur.

Declaratur supradicta conclusio,
15 vt p̃cedat in appellationibus interpositis à vicario generali, secus a vicario foraneo, vel à delegato episcopi, etiam ad vniuersitatem causarũ, quia tunc ad episcopum appellari posset, cap. super quæstionum, de off. deleg. d. c. dilecti, el 3. vbi Abb. num. 18. & iterum Abb. in capitu. relatũ, de off. delega. post glo. in clem. 2. in

ver.

ver.foraneos, vbi Card.& alij, de rescript.Ioan.And. Inno.Arch. Ancar. Gemin.& alij, in d.ca.non putamus, vbi Franc.col.2.in glo.in ver.officiali, dicit à collatione beneficij, vel ab aliquo articulo specialiter commisso Vicario, semper appellari ad episcopum, Innoc.Archid.& alij in dicto c. Romana, de appel.in 6.Franc. in ca. licèt, col.1.vers.item si episcopus, de off.Vica.in 6. Abb.in ca.si quis contra, in prima lectu.num. 26.30. cum seq.de foro compe.glo.in §.fi.in ver. Vicarium, Instit.iur.cano. Lancellot. de off.vicar.& in dicto cap.2. in ver. officialis, vbi Doct.de consuet. Bart. in l.1.in fine, vbi latè apost. ff.quis, & à quo, Calder.consi.2. Pauin.de offic. & potesta. cap.sede vac.2.par. prin. q.10.nume.14.Rolan.consi.85.nu.11. & 17. in fin.in tertio, Brugen.enchir. par.aut simil.iur..in ver. iudicium officiali.Massuer. ad practi. Papien. in for.libel.act. real.in ver. Vicarius, in fine, & ver. seq. Moh. decis. Rot. 133. hom.27.lib.1. in codicibus manuscriptis.

Declaratur, nisi pars peteret re-
16 tractationem alicuius grauaminis, quia tunc posset Vicarius suam interlocutoriam reuocare etiam post appellationem, & ab ea potest ad episcopum appellari, Gemin. in dicto c.non putamus, num.3.ad finem, post Lapum ibi relatum, Franc. col.2. in vlt.not. quod Gemin.extendit in de-
17 legato episcopi, Papaz.in apostil. ad Rot.decis.3. aliàs 350. de off.Vic. in no. Put.decis.13.de appellat. & Lap. in dicto cap.declarat, quando retractatio petitur per viam iustitiæ, nam
18 per viam attentati debet appellatio iustificari apud iudicem, ad quem, quæ cum sit nulla, vt dixi in principio quæstionis, iustificari non potest. Quod tamen licèt Gemin. ibi conetur affirmare declarando Lapum,
19 hodie tamen cessare videtur huiusmodi difficultas, quia ab interlocutorijs ordinariorum non datur appellatio, nisi eo casu, quo grauamen reparari non potest in diffinitiua, Franc.in dicto ca.2. Papaz. in apost. ad Rot. decis. 3. aliàs 350. de offic. Vic. in no. Concil.Triden. capitu.1. sess.13.& c.20. sess.24. in decreto de reformat.

Secundò declaratur, vt non pro-
20 cedat, quando episcopus delegasset vnam causam Vicario suo, quia tunc in dicta causa ad episcopum appellabitur, ex quo vicarius eam non cognouit, vt Vicarius, sed tanquam delegatus, Io.And.in dicto cap. dilecti, el 3. in glo..in ver. qui non erat de curia, & ibi Abb.nume.18. apost. ad Specul.in tit.de appellat.dicto §.nũc tractemus, nu.6.in ver.obuiari, Cardin.in clem.2.q.8.de rescrip.Fel.in c. insinuante, num.1.de off.deleg. Bertach.de episc.par.6.lib.4.titu.de vic. epis.num.17.post Rotam decis.371. in no. Franc.in dicto cap. dilecti, q. 3. Gemin.in c.licèt, num.9.in fine, de offi.Vica. in sexto. Et idem dicendũ
21 est de beneficij collatione à Vicario facta, à qua si appelletur, appellabitur ad episcopum, quia non contulit,
22 vt Vicarius, sed vt specialis commissarius, Nicol. Mil.reper. vers.Vicarius episcopi, Cocc.Insti.iur.cano.de Vic.epis.nu.126.

23 Subdeclaratur, nisi episcopus delegasset Vicario causam malitiosè

in fraudem appellationis interponendæ ad Metropolitanum, tunc enim episcopus non debet de fraude commodum reportare, sed excommunicari posset per ipsum superiorem, Abb. in dicto cap. dilecti, nume. 18. post Specu. de appell. dicto §. nũc tractemus, vers. sed secundum præmissa, num. 6. Bertach. de episc. par. 6. lib. 4. dicto tit. de vicar. episc. num. ... qui dicit, fraudẽ huiusmodi probari per coniecturas, Gemin. dicto c. non putamus, num. 31. in fi. Franc. colum. 2. vers. sed limita, de consuetud. lib. 6.

Tertiò declaratur, vt quamuis ap-
24 pellari non possit ad episcopum, potest tamen ad eundem dici de nullitate, Cardin. in dicta clem. 2. num. 8. de rescrip. Franc. post alios in dicto cap. 2. in fine, de consuetu. in sexto, Vant. de nullit. titu. coram quo null. num. 20. in fi. Cucc. Inst. iur. cano. de vic. epis. nu. 126.

SVMMARIVM.

1 *Causæ appellationum Apostolica auctoritate committendæ, quibus committi debeant.*

QVAESTIO III.

Causas autem appellationum auctoritate Apostolica committendas, Metropolitano, seu illius Vicario generali, committi, voluit Con-
1 cil. Triden. c. 2. sess. 13. in decreto de reformatio. Quod tamen declarat, nisi Metropolitanus esset aliqua causa suspectus, vel distet vltra duas diętas legales, quia tunc vni ex vicinioribus episcopis, seu illorum vicarijs, non inferioribus iudicibus, committuntur. d. c. 2.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegium episcopi, quòd à sententia sua non appelletur, non transit in Vicarium.*

2 *Appellatione prohibita à sententia Potestatis ex forma statuti, non intelligitur prohibita à sententia sui Vicarij.*

QVAESTIO IIII.

At priuilegium competens epi-
1 scopo, quòd ab eius sententia non appelletur, non transit in Vicarium, secundum Bar. Bal. & Castren. in l. à proconsulibus, nu. 2. per illum text. & ibi apost. in ver. sui Vicarij, C. de appel. sequitur Bertach de episco. par. 6. lib. 4. tit. de Vic. episc. nu. 8. in fine. Vbi ampliat idem, si ex forma statuti à sententia Potestatis appellatio sit prohibita, quia tunc non intelligitur prohibita à sententia
2 sui Vicarij, post Franc. in c. dilecti, el 3. q. 6. & 7. de appel. Cephal. consil. 615. nume. 103. in 5. Ias. à prædictis non citatus, l. sed si hac, §. fin. col. fin. ff. de in ius voc. Roman. sing. 76. & ibi Nic. Pig. in apost. Cucc. Inst. iur. cano. lib. 2. titu. 8. de Vicar. episco. num. 38.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Patriarchæ, Archiepiscopi, vel Episcopi cognoscere potest causas appellationum, quas deuoluunt ad ipsos.*

QVAESTIO V.

Posse tamẽ vicarium Patriarchę, Archiepiscopi, vel Episcopi cognoscere causas appellationũ, quas de-

deuoluunt ad ipsos, probat tex. in c. dilecti, el 3. vbi etiam hoc not. Abb. nu. 1. Fran. 2. q. & Dec. ext. de appel. firmat Bertac. de episc. par. 6. lib. 5. tit. de Vic. epis. num. 17. Foller. pract. crim. cano. 1. par. moral. num. 123. & post alios Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. epis. nu. 125.

SVMMARIVM.

1 *Appellari non potest à delegato episcopi ad vicarium.*
Contra, nu. 11. cum seq.
Declaratur, nu. 20. cum seq.
Ampliatur, nu. 26.
Subdeclaratur, nu. 27. & 28.

2 *Officialis foraneus non dependet à principali.*
Contra, nu. 15.

3 *Legatus generalis Papæ non potest se impedire in causa specialiter delegata per Papam.*

4 *Excommunicatus à delegato non potest absolui, nisi à summo Pontifice.*

5 *Episcopus alteri delegando causã, videtur auferre iurisdictionem vicario.*
Vicarius tamen ordinarius remanet, num. 18.

6 *Episcopus inhibere potest Vicario, ne iudicet in certa causa.*

7 *Et reuocare Vicarium ad libitũ.*

8 *Argumentũ ab æquiparatis quando valeat, & nu. 19.*

9 *Appellare, & reuocare, æquiparantur, & nu. seq.*

12 *Episcopi mentio Vicarium includit, & num. 14.*

13 *Episcopi factum, dicitur factum Vicarij.*

15 *Vicarius foraneus subditus est Vicario generali.*

16 *Officialis Archiepiscopi cognoscit causam appellationis interpositæ ad Archiepiscopum.*

17 *Legatus non facit idem tribunal cum Papa, sicut Vicarius cum Episcopo.*

23 *Episcopo absente ampliatur potestas Vicarij.*

24 *Vicarius quando non habeat eandem iurisdictionem, quam episcopus.*

QVAESTIO VI.

MAior est dubitatio, nunquid à delegato Episcopi appellari possit ad eius Vicarium, an verò omisso medio Vicarij debeat appellari ad episcopum.

Nam Abb. differendo ad partes hanc quæstionem, in ca. dilecti, el 3. num. 3. extra, de appella. & in cap. si quis contra, in prima lect. nu. 25. & in 2. nu. 30. extra, de foro comp. residere videtur in negatiua sententia, nisi quando episcopus est absens, sequitur Dec. ibi, nume. 3. Hanc etiam partem tenet Gemin. in c. licet, num. 10. Franc. col. 2. vers. quartò limita, post Lapum ibi relatum, & notatur in d. c. 2. de consuetu. in 6. Cardin. in clem. 2. num. 24. cum seq. de rescript. 2 Dicens, post Laud. quòd officialis foraneus non dependet à principali, firmat eandem sententiam Roman. sing. 464. tu habes titulum, sequitur Maria. in c. dilecta, in 2. col. versicu. secundò quæritur, an à delegato, Guido Papæ, quæst. 272. Cassan. catal. de glor. mundi, par. 7. in 20. consider. ex his, refert Hier. Gig. cons. 82. num. 4.

Pro qua sententia primò adduci-
tur tex. in c. studuisti, extra, de offic.
deleg. Vbi de causa specialiter com
missa delegato per Papam, legatus
3 generalis se impedire non potest, qa
quoad illam causam delegatus cen-
setur maior ipso legato, vt ibi, & in
c. pastoralis, §. præterea, de offi. ord.
Vbi excommunicatus per delega-
tum etiam eo defuncto, per alium
4 quàm per Romanum Pontificem ab-
solui non potest, ergo idem dicendũ
videtur de Vicario episcopi. Nam
episcopus alteri delegando, videtur
5 auferre in illa causa iurisdictionem
Vicario, dicto cap. studuisti, & arg. c.
cum M. cum not. ibi, de const. & in c.
ad petitionem, extra, de accusa. quia
episcopus inhibere potest Vicario,
6 ne in certa causa iudicet, per l. iudi-
cium soluitur, ff. de iud. c. vt nostrum,
vbi Doc. extra, de appell. cum addu
ctis per Innoce. & alios, in c. Roma-
na, de appella. in sexto, Tolos. decis.
480. Maran. de ord. iud. par. 4. distin.
16. numero 58. & sequen. Quinimo
7 potest illum ad libitum reuocare,
not. in clem. secunda, in ver. per elec-
tionem, vbi Doc. de rescrip. & in cle-
men. fi. de procur. Bal. l. solent, num.
6. ff. de offic. proconf. Barbat. in cap.
postulasti, in primo not. in fine, de
rescrip. & in c. quoniam Abbas, nu.
37. Abb. num. 2. extra, de off. deleg.
Rebuf. in pract. benefi. tit. forma vic.
Arch. nu. 192.

Secundò argumentabatur Roma.
8 dicto sing. 458. ab æquiparatis, iuxta
tex. in l. si quis seruo, ff. de furt. latè
Dec. in c. translato, in prima lect. ex-
tra, de const. Hercul. de non offend.
c. 24. num. 17. Nam appellare, & re-
9 cusare, æquiparantur, c. super eo, de
appella. Castrens. cons. 122. circa fi-
nem, vol. 2. secundum impressionem
Papiensem, Alex. cons. 89. columna
secunda, vers. quintò probatur, volu.
1. Senat. Pedemont. decis. 84. nume.
12. Bursat. cons. 21. num. 21. volum. 1.
Sed si delegatus allegetur suspectus,
illa causa agitari debet coram epi-
10 scopo, c. si contra vnum, de off. dele.
in 6. Lancellot. in §. recusationis, in
fi. Insti. iur. can. de iudic. ergo eodem
modo causa appellationis.

Partem tamen affirmatiuam supe
11 riori contrariam defendunt Archid.
in ca. 2. in fine, quem refert & sequi-
tur Franc. sibi contrarius, col. pen. in
glo. in ver. Auditorium, de consuet.
in 6. Cardin. in cle. 2. num. 25. de re-
scrip. Rota, decis. 3. aliàs, 350. licèt,
& decis. 7. aliàs, 371. de offi. Vica. in
no. vbi etiam apost. & apost. ad Bar.
in l. 1. §. 1. in ver. & idem auditorium.
ff. de appella. & apost. ad Roma. di-
cto sing. 464. Bal. in capitu. dilectis,
vbi latè Franc. in secunda q. extra,
de appella. Fel. in cap. si quis contra,
num. 5. vers. sed caue. extra, de foro
compe. Maria. in ca. dilecti, el. tertio,
colum. 12. vers. secundò quæritur, an
à delegato, & ibi Perus. in dicta qu.
2. Cucc. Institu. iur. cano. de Vic. epi-
sco. num. 114.

Mouentur isti ea ratione, quia epi
scopi, & vicarij idem est consistoriũ,
capitu. Romana, de appell. in sexto,
c. 2. de consuetu. eo. lib. 6. & vtrobi-
que Doct. & in eundem Vicarium
transfertur causæ cognitio, dicto ca.
Romana, & capitu. licèt, de offi. vic.
eo. lib. 6. Vnde licèt sublata videatur
potestas respectu instantiæ princi-
palis.

palis, non tamen sublata videtur respectu instāis appellationis, quia talem potestatem non transtulit in alium nec specifice sibi retinuit, pro quibus facit dictum Archid. in cap. Reatina.63.dist. Vbi facta mentione de episcopo, subintelligitur, vel Vi-
12 cario, quam sequitur Feli. in dicto c.si quis contra, nume.5. versic. sed caue, allegans glo.in c. penultimo, de capell.monac, & Bal.in l.fina. C. vbi & apud quem. Vbi factum à Vicario, dicitur factum ab episcopo, &
13 secundum Bal.in cap. dilectis, in 3. col.extra,de appella.prosecutio appellationis interpositæ coram episcopo, fieri potest coram Vicario. Nam verbum, episcopus, non excludit Vicarium, Fel. in dicto c.si quis contra, dicto num.5. per not. ibi, in
14 tex.& glo.cum concord.qui volunt, quòd ille text. loquens de episcopo, non negat posse fieri executionem à repræsentate eum: & ideò sicut appellatio potest interponi ad episcopum, eodem modo ad eius Vicariū. & aliàs dixit Innoc.in d.capitu. Romana.in princ. quòd à subditis episcopi appellari potest ad Vicarium, ergo etiam à Vicario foraneo, qui
15 subditus est;& hoc argumento vtitur Card.in dicta cle.2.nū.25.

Secundò adducitur tex.in dicto c. dilecti, el 3.extra, de appella. Vbi officialis Archiepiscopi cognoscit cau
16 sam appellationis interpositæ ad Archiepiscopum, firmat Abb.ibi, num. primo & tertio, & Dec.in primo not. & in capi.dilectis, eo. titu.& dixi supra, q. 2.

Nam Archiepiscopus cognoscere videtur illas causas ministerio Vicarij sui, cuius iurisdictio non est separata à iurisdictione Archiepiscopi, cuius est pars, vt refert Abb. in dicto ca.dilectis, num.3.ergo eodem modo cognoscere debet causam appellationis interpositæ à delegato episcopi.

Nec aduersatur tex.in dicto c.studuisti, pro parte negatiua superius citatus vnà cum dicto capi. pastoralis, §.præterea.quia respōdit Abb. in dicto c. si quis contra, in prima lect. num. 25. & in 2. num. 30. quòd legatus non facit idem tribunal cū Papa, sicut Vicarius cum episcopo,
17 ideò mirum non est, si de appellatione interposita ad Papam non potest se intromittere legatus; & licèt episcopus delegando alteri causam, videatur quo ad illam speciem derogare iurisdictioni sui Vicarij, secundum ea quæ supra dicta sunt, tamen Vicarius remanet iudex ordinarius
18 habens idem auditorium, & tribunal cum episcopo, secundum Rotā, decis.3, aliàs, 350. titu. de offi. Vica. in nouis: & ideo sicut appellari potest ad episcopum, ita videtur posse appellari ad eius Vicarium, secundum ea quæ superius dicta sunt.

Pro ut non obstat argumentum à recusatione delegati ad eius appellationem. Nam respondit Fel.in dicto capit. si quis contra, numero 5. versicu. ad c.si contra, quod recusatio & appellatio in materia ista nō æquiparantur, nec verum est, quòd appellatio & recusatio per omnia æquiparentur, secundum glo. in §.fi.
19 versi. ad episcopum, in fine Institu. iur. cano. Lancellott. de offi. Vica. per tex.in c.super eo, el secundo, extra

tra

tra de de appella. & in capitulo secundo, de consuetu. in sexto, ideò cessat argumentum ab ęquiparatis, Barto. Ias. & alij in l. 1. ff. de leg. 1. cũ adductis per Dec. in capitulo, translato, prima lectu. num. 3. extra, de constitu. latè Euerard. in loco ab æquiparatis.

In hac quæstione putarem non esse recedendum à negatiua parte,
20 quæ communis est, teste Guid. Papę, dicta quæstio. 272. Cassan. dicta cõsider. 20. par. 7. cum declaratione tamen, vt procedat, quando episcopus præsens esset, non si absens, vt per Abbat. in dicto cap. si quis contra, in prima lectu. num. 25. & in secunda,
21 num. 30. & in dicto ca. dilecti, el 3. nu. 3. & cum eadem pertransit Fel. sibi parum costans, in c. 1. num. 49. circa medium, extra de consti. per tex. in l. si hominem. ff. manda. & in c. si contra, de offi. delega. in sexto, Dec. in dicto ca. dilecti, num. 2. Io. de Selua, tract. de benefi. par. 2. q. 14. nu. 2. quidquid scripserit apost. ad Roma. dicto sing. 464 dicẽs, quòd siue præsente, siue absente Episcopo, sit in arbitrio appellantis appel-
22 lare ad Vicarium, siue ad Episcopum.

Quam sanè declarationem ego confirmo ea ratione, quia propter reuerẽtiam Episcopi delegantis ipso præsente cessare debet iurisdictio Vicarij in causa specialiter per Episcopum delegata, vt aliàs in simili scripsi supra, lib. 2. q. 58. & ab-
23 sente Episcopo Vicarij potestas ampliatur, c. cum nullus, de tempor. ord. in 6. Ias. in l. cum filius familias, nu. 3. ff. si cer. pet. Dec. in dicto capit. dilecti, num. 2. & hac distinctione retenta non obstãt rationes adductæ superius in contrarium: & primò nõ obstat, quòd Vicarius habeat idem cõsistorium cum Episcopo, & quòd in eundem causarũ cognotio transferatur.

Quia in causa per Episcopum delegata Vicarius nõ habet idem tribunal cum episcopo. Nam dele-
24 gatus Episcopi maior est Vicario in illa causa, Roman. dicto sing. 458. apost. ad Barto. in dicta l. prima §. 1. ff. quis & à quo, Cassan. in dicto Catal. de glor. mundi, dicta considera. 20. post alios superius relatos. Nec Vicarius semper habet eandem iurisdictionem, quam Episcopus, & idem tribunal, vt patet in capitulo, licèt, cum not. ibi per Doc. de offi. Vica. in sexto, & in capitulo,
25 Romana, columna prima, ad finem, de appella. eo. lib. 6. post glo. in c. si contra, in ver. appellari, de offi. deleg. in 6.

Sicut etiam non obstat tex. in dicto capitulo, dilecti, & in dicto capitulo, dilectus, quia loquuntur de appellationibus interpositis iure ordinario ad Metropolitanum, quas Vicarius eius cognoscere debet, tanquam habẽs idem tribunal cum eo, vt considerat Abb. in dicto capitulo, dilecti, numero primo. Nos verò de speciali appellatione loquimur interposita à delegato Episcopi, & sic differente ab ordinaria appellatione, ideò non videtur de vna ad alteram inferendum vulgatis locis.

26 Ampliatur hęc declaratio, vt procedat, etiam si Episcopus esset recusatus,

ſatus, quia eo abſente, non autem præſente, adhuc appellare poteſt ad eius Vicarium à delegato ipſius Epiſcopi recuſati, non vt cauſam diſcutiat, ſed vt alteri diſcutiendam & finiendam committat, Abb. in dicto capitulo, ſi quis contra, in prima lect. num. 25. & in ſecunda, num. 30. & 31. Fran. in dicto capitulo ſecũdo, col. pe. ver. in glo. in auditorium, de conſuetu. lib. 6.

72 Subdeclaratur, vt procedat incõſulto Epiſcopo, ſecus eo conſulto, quia tunc ſiue ſit abſens, ſiue præſens, Vicarius cauſã huiuſmodi appellationis cognoſcere poſſet, Dec. in dicto capitulo, dilecti, numero ſecundo.

Secundò intelligitur procedere in Vicario generali, non autem in Vicario foraneo, qui non poteſt huiuſmodi cauſas appellationis cognoſcere, ſicut Vicarius generalis, Dec. in d. cap. dilecti, in princip.

SVMMARIVM.

1 *Appellari poteſt à delegato Vicarij Epiſcopi ad ipſum Vicarium.*

2 *Appellantis in poteſtate eſt, an appellare velit à delegato Vicarij Epiſcopi ad ipſum Vicarium, an verò ad Epiſcopum.*

QVAESTIO VII.

A Sententia verò delegati per Epiſcopi Vicarium appellari poſſe ad ipſum Vicarium, reſpondit Abb. in c. ſuper quæſtionum, nu. 9. circa finem, de off. dele. poſt Arch. & Io. And. in c. 2. de conſuet. in 6. Rota deciſ. 3. aliàs 350. & deciſ. 7. aliàs 371. de offi. Vic. in no. Fel. in c. ſi quis contra, nu. 5. verſ. ſed cauſæ, extra, de foro comp. Bertac. de epiſ. par. 6. lib. 4. tit. de Vic. epiſ. num. 17. ita vt ſit in poteſtate appellantis, quem maluerit eligere, ſecundum Arch. Io. And. & Rotam in locis iam adductis.

SVMMARIVM.

1 *Appellari poteſt à ſententia inferioris Prælati ad Vicarium Epiſcopi diœceſani.*

QVAESTIO VIII.

PRout etiam appellari poteſt à ſententia inferioris Prælati ad 1 Vicarium Epiſcopi diœceſani, ſecundum Ioan. And. c. 2. de conſuet. in 6. quem refert, & ſequitur Melill. in opuſc. de Præced. Vic. c. 3. num. 11.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius epiſcopi debet infra triginta dies gratis exhibere acta appellanti.*

2 *Notarius verò copiam exhibere, recepta competenti mercede.*

QVAESTIO VIIII.

VBi autem à Vicario epiſcopi fuerit appellatum, debet ipſe 1 infra triginta dies acta gratis exhibere appellanti, c. 3. ſeſſ. 13. apud Concil. Triden. in decreto de refor2 matione. Quod tamen in notario locum non habet, cum teneatur exhibere copiam intra menſem, recepta congrua mercede, Concil. Triden. c. 20. ver. porrò, ſeſſ. 24. in decreto de reformat.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Episcopus cognoscere potest de nullitate sententia vicarij sui, & econtra.*

2 *Et reuocare interlocutoriam eiusdem ea casu, quo posset ipse Vicarius.*

3 *Nec non admissionem appellationis eo casu, quo posset idem Vicarius, & è contra.*

QVAESTIO X.

Licet autem à Vicario non possit ad Episcopum appellari, vt dictum fuit superius: potest tamen co-
1 gnoscere de nullitate sententiæ sui vicarij, & è contra, secundum Card. in clem. 2. num. 8. de rescrip. Gemin. in c. non putamus, num 3. Franc. col. fi. ad fin. de consuet. lib. 6. dicens, in vlti. not. quòd Episcopus potest reuocare sententiam interlocutoriam sui Vicarij, & in cap. dilecti, l'vltimo, q. 11. post Bal. de app. Vant. de null. sent. tit. coram quo null. in fi. nu. 20. Cucc. Inst. iur. can. de Vic. epi. num. 126.

Ampliatur, vt cognoscere possit de iniquitate, & reuocare interlocutoriam Vicarij eo casu, quo Vicarius posset & non aliter, Bal. & Fran. in d. c. dilecti, in 12. q. post glos. in c. 2. de consuet. in 6. Bertach. tract. de epis. lib. 4. pat. 3. tit. de pot. epis. circa iud. num. 44. secundum paruam impressionem, & 69. secundum magnam, & par. 6. tit. de Vic. epis. num. 18. in fine.

Nec non reuocare admissionem appellationis factam per Vicarium
3 eo casu, quo ipse posset, & è contra; Fran. in d. c. dilecti, 13. q. & remissiue in d. c. non putamus, colum. pen. vet. quid autẽ, si Vicarius episcopi, Bertach. in loco præallegato.

SVMMARIVM.

1 *Nullitas sententia Vicarij corã ipso Vicario proponi potest.*

QVÆSTIO XI.

Rursus coram ipso Vicario episcopi nullitatem sententiæ suæ
1 proponi posse, dixit Domin. in d. c. non putamus, num. 3. Franc. col. fin. in fine, & in vltimo not. post Lapum, & Specul. ibi relatum, de consuetu. libro 6. Cucc. Inst. iur. cano. & Vic. epis. num. 16.

SVMMARIVM.

1 *Supplicari potest à sententia officialis ad suffraganeum.*
At contra, nu. 4.
Ampliatur, nu. 9.
Declaratur, nu. 10. cum seq.

2 *Supplicatio differt ab appellatione.*
Declaratur, nu 6 cum seq.

3 *Vicarius non habet idem consistorium cum Episcopo, quoad supplicationem.*

5 *Archidiaconi auctoritas in sexto decretalium praualet omnibus alijs.*

7 *Princeps solus admittit supplicationem propriam, & strictam.*

8 *Victus re iudicata, non potest coram iudice supplicare, sed coram Principe.*

11 *Episcopus quãdo possit restituere in integrum aduersus sententiam sui Vicarij.*

QVAE-

QVÆSTIO XII.

SVcceſſiuè quæritur, & in dubium reuocatur, an prohibita appellatione à Vicario ad epiſcopum, cenſeatur quoq; prohibita ſupplicatio.
1 Innoc. in ca. Romana, num. 1. de appell. in 6. tenet, quòd à ſententia officialis ſupplicari poſſit ad ſuffraganeum, ſed non è conuerſo, idem probat Ioan. And. in d. cap. Romana, vbi Arch. colum. 1. Laud. & Steph. relati per Card. in cle. 2. num. 8. de reſcrip. cum adductis per Toloſ. deciſ. 479. vbi Aufrer. in addit. Pauin. tract. de pot. cap. ſede vacan. 2. par. prin. q. 10. num. 14. remiſſ. Franc. Marc. q. Delphin. 322. num. 8. par. 1. Et ratio eſt, quia ſupplicatio differt ab appella-
2 tione, Abb. in c. ex literis, poſt Inno. extra, de reſtit. in integr. Silua. conſi. 63. num. 2. latè Contar. comment. l. vnicæ, in 8. q. nu. 5. & ſeq. C. ſi à moment. poſſ. fuer. app. Lancellot. de attenta. 2. par. cap. 19. pendente recurſu, num. 25. Maran. de ord. iud. par. 6. tit. & quandoque appellatur, nu. 12. Rebuff. qui duodecim aliàs tradit differentias vltra prædictas, tract. de ſuppl. ſeu error. prop. q. 10. in præfat.

Nec habet Vicarius idem conſiſtorium cum epiſcopo quoad ſupplicationem, Franc. cap. non puta-
3 mus, colum. pen. in ver. in ea glo. ibi, ſuſpicionis, de conſuet. lib. 6. poſt Io. And. in cap. Romana, in princ. de appel. lib. 6.

Sed quòd à ſententia Vicarij ad epiſcopum ſupplicari non poſſit, tenuerunt Hoſtien. & Archid. in dicto cap. Romana, colum. 1. Io. And. poſt Genzel. dicta clem. 2. vbi Card. num.
4 8. tangit Franc. dicto capit. 2. colu. penul. in glo. in ver. ſuſpicionis, poſt Gemin. num. 2. & poſt alios Toloſ. q. 439. & Aufrer. in additio. & hæc eſt communis opin. vt teſtatur Aufrer. in dicto loco.

Moti ea ratione, quia ſi à ſententia Vicarij ſupplicari poſſet ad epiſcopum, fieret fraus prohibitæ appellationi, contra mentem dicti cap. Romana, & dicti cap. 2. de conſuet. in 6. Quod eſt abſurdum, quia cum quid vna via prohibetur, ad illud alia via non debet admitti, cap. cum quid, de reg. iur. in 6. cap. tuæ, extra, de procuratorib.

Prout etiam, quia ſi eſſet permiſſa ſupplicatio à conſiſtorio Vicarij ad epiſcopum, conſiſtorium Epiſcopi non eſſet idem cum Vicario ſuo, ſed diuerſum, contra tex. in dicto cap. 2. & in dicto cap. Romana, & gl. & Doct. in clemen. 2. de reſcrip. Et ideò eſt dicendum, quòd ſicut prohibetur appellari, eodem modo ſit prohibitum ſupplicare, & hanc partem credo veriorem, tum ex prædictis rationibus, tum etiam propter auctoritatem Archidiaconi, in dicto cap.
5 Romana, quæ in libro ſexto debet præualere omnibus alijs, teſte Felin. in c. 1. col. 5. ad finem, extra, de conſti. quem refert, & ſequitur Ferrat. caut. 19. in fine.

Nec obſtat, quòd ſupplicatio differat ab appellatione, ſecundum ea, quæ ſuperius fuerunt adducta in cõtrarium. Quia huiuſmodi differentia procedit in caſibus expreſſis, in alijs vero à pari procedunt appella-
6 tio, & ſupplicatio, Imola conſ. 146. colum. 4. in fine, Roland. qui alios

cumulat, consil. 94. numero 9. & seq. volum. 1.

Prout etiam respondetur, quòd locum habet huiusmodi differentia,
7 vbi ageretur de supplicatione, quæ fit coram Principe aduersus iudicis sententiam per viam gratiæ, quæ nō videtur prohibita, licèt sit prohibita appellatio, Contar. in dicta quæst. 8. num. 15. post Tolos. dicta q. 479. Aufrer. ibi, & alios cumulatos, secus in supplicatione, de qua agimus, quæ non fit principi, sed episcopo habenti eandem iurisdictionem regulariter, quam habet Vicarius, vt dixi supra, lib. 2. q. Et ideò prohibita appellatione à tribunali Vicarij ad episcopum, erit quoque eadem ratione prohibita appellatio, quod etiam comprobatur ex dictis per Castren. in l. fin. C. de edic. diui Hadr. tollen. quem refert, & sequitur Contar. in dicta q. 8. num. 14. ver. contrariam, & num. 15. cum seq. Vbi dicit, quòd sicut victus re iudicata non potest
8 appellare, eodem modo nec potest supplicare aduersus eandem coram eodem iudice, secus si coram Principe, Imo. consi. 145. ver. & ideò Ripa in c. 1. nu. 3. de rescri. Marsil. not. 647. Ruin. consil. 157. nume. 19. circa fin. post Ias. in auth. quæ supplicatio, nu. 6. de prec. impera. offer. Rolan. consil. 38. nu. 16. in 2. Decian. responso. 147. nu. 9. in primo.

Ampliatur supradicta conclusio,
9 vt locum habeat etiam in Vicario capituli sede vacante, Pauin. trac. de offi. & potest. cap. sed. vac. 2. par. princip. q. 10. nu. 14. post Zenzel. in dicta cle. & si principalis, de rescr. & Ioan. And. in c. Romana, de appel. in 6.

Declaratur, vt locum habeat, vbi
10 agitur de stricta supplicatione, secundum Tolos. d. q. 479. ea ratione, quia frustra quæritur, an possit ad Episcopum supplicari, cum solus Princeps possit illam admittere, quod etiam firmat Aufrer. ad dict. 2 q. Tolos. & dictum fuit superius. Non autem vbi agitur de supplicatione largè sumpta, prout concernit commodū restitutionis minoris, vel maioris, ex causa; quia tunc, sicut Vicarius potest restituere in integrum, vt dicam infra, qu. proxima sequenti, à fortiori adiri poterit episcopus, vt restituat contra sententiam sui offi-
11 cialis, sicut concludit Tolo. d. q. 479. sic declarando opinionem Innocentij, & aliorum superius relatam, firmat Bertach. tract. de epis. lib. 4. par. 5 5. tit. de auct. & potest. epis. circa iudi. nu. 43. post Franc. in c. dilecti, q. 9. extra, de app. Card. in dicta clem. 2. num. 8. Bertach. dicto libro 4. par. 6. tit. de Vic. epis. num. 18. Cucc. Instit. iur. cano. de epis. nu. 308.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Episcopi potest in integrum restituere.*
Ampliatur, nu. 2. 3. 4. 5. 6.
Declarantur, nu. 7. 8. cum seq.
2 *Ordinarius habens administrationem potest concedere restitutionem in integrum.*
3 *Et delegatus ad vniuersitatem causarum.*
4 *Vicarius episcopi concedere potest restitutionem in integrum tā maiori, quàm minori ex causa.*
5 *Et tam aduersus sententiam suā, quàm*

quàm aduersus sententiam episcopi.

At contra,num. 11.

6 *Episcopus restituere potest in integrum contra sententiam sui vicarij.*

7 *Restitutio in integrum ex causa concedi debet.*

8 *Vicarius episcopi non potest restituere in integrum aduersus rē iudicatam.*

9 *Sed aduersus sententiam,quæ non transit in rem iudicatam sententia lata in contumaciam illius, qui ex forma statuti habetur pro confesso, & conuicto, nunquam transit in rem iudicatam.*

10 *Princeps solus restituit in integrum aduersus rem iudicatā, restitutio in integrum tractari debet coram superiore iudicantis.*

12 *Vicarius foraneus non potest concedere restitutionem in integrum.*

Declaratur,num. 13.

QVAESTIO XIII.

1 SEd an Vicarius episcopi in integrum possit restituere? Et posse dicit Card.in cle.2. num.8.de rescr. Franc. in c.dilecti,q.9.de appel.Bertach.de episc.lib.4.par.5.q.27.nu.67. tit.de auct.episc.circa iud.Abb. in c. ex literis,num.11.ad finem, & in ca. seq.num.2. extra, de restit. in integ. probat tex.in l.in causæ,la 2.§.nunc videndum,vbi Bart. cum l.seq. ff.de minor.& in l.fi. vbi glos. & Doct. C. vbi,& apud quem,in integ.rest.c.causa,cum glos. in ver. habentibus, vbi Doct.extra,de resti. in integ.Vbi ordinarij, qui habent iurisdictionem cum administratione, possunt concedere restitutionem in integrum, sed Vicarius episcopi habet iurisdictionem,& quidem ordinariam cum administratione,vt dixi supra, lib.2. q. 55.& probatur in cap.petitio, & ibi, Doct.extra,de procur.c.in noua,ibi, qui administrationibus associantur pontificibus, 16.q.7.c.causa,cum gl. in ver habentibus, & ibi Doct. extra de resti. in integr.Foller.prac.crimi. can.3.par.iud.n.134.tit.& si confessi aut conuicti,meritò poterit in integrum restituere,firmat Bero. in c.ex literis, nu.27.extra, de rest. in integ. post Innoc.& Io.And. in c.Romana, de appe.in 6.quos refert, & sequitur Sfort.Odd.tract.de rest.in integ.par. 1. q.33. art.22.num.157. reprobata Host.sententia,& Archi.in d. ca.Romana,qui aliter senserunt, Cucc.Insti.iur.cano.de Vic.episc.nu.128.

3 Ampliatur, vt locum habeat tam in Vicario generali,quàm etiam foraneo,qui est delegatus ad vniuersitatem causarum, Abb.in c.causa,nu. 7.ver.ex hoc infertur,extra, de resti. in integr. Probatur in dicto c.causa, vbi delegatus ab ordinario habente administrationem, potest restitutionem in integrum concedere, meritò etiam Vicarius foraneus poterit illam concedere, qui dicitur delegatus ab episcopo, vt scripsi supra, lib. 1. q.33.

4 Secundò ampliatur, tam in restitutione in integrum, quæ cōceditur minori,quàm in ea, quæ conceditur maiori,ex causa, secundum Abb. in d.c.ex literis,nu.11.in fi.

Tertiò ampliatur, vt concedere possit restitutionem in integrum, tã aduersus sentẽtiam suam, quam aduersus sententiam episcopi, Cardin.
5 Fran.& Bertac.in locis superius adductis, Rebuf.in pract.benefi.tit.forma Vicar.Arch.num.155.Maran.de ord.iud.par.6.tit. & quandoque appel.num.382.post Innoc. c.dilecti,de priuil.Conrad. in templo iud. lib. 2. ca.6. §.2. numero 10. quos refert,& sequitur in proposito,Sfort.Odd.tracta.de restit.in integ.par.1. q.33.nu.156.art.22.

Quartò ampliatur, vt etiam adiri
6 possit episcopus, vt restituat contra sententiam sui vicarij, Abb.in d.c.ex literis, nu.11.Franc. d.c.dilecti, q.9. vbi etiam Fel.de appel. post Inno.in c.Romana,de appel.in 6.Bertach.de epis.par.5. lib.4.titu.de potest.episc. circa iud. num.67.Odd. dicto tract. de restit.in integ.par.1.q.33.art.22. num.155. Foller.prac.crim.cano.3. par.iud.titu.& si confessi,aut conuicti,num.164.post Io.And.in ca.Romana,primo resp.de appe.cuius sententiam sequitur Panorm.in d. c.ex literis,de rest.in integr.Io.Faber, in auct.quæ supplicatio.C.de precibus Imper.offer.& est communis, & obseruata sententia, secundum Aufrer. decis.Tolos. q.49.quos refert, & sequitur Foller. d. num.164. Subdens, quòd officiales in sententijs dicere solent: condemnamus salua Domini voluntate,& Rebuf. trac.de supplic. seu erro.proprio,to.1.nu.6.fo.604.

7 Declaratur, vt restitutio in integrum aduersus suam sententiam cõcedatur à Vicario, ex causa,secundũ Abb.in d.ca.ex literis,nu.11.in fine, & probatur,in l.3.& ibi glos. & Bar. ff.de rest.in integr.& l.in causæ,la 1. §.causa autem,ff.de minor.d. ca. ex literis,extra eod.

Secundò declaratur,vt non procedat,quando eius sententia transiuisset in rem iudicatam: tunc.n. restitutio non posset à vicario concedi.
8 Nam iudex restituere potest aduersus sententiam in casibus, in quibus non transit in rem iudicatã,vt quando lata esset in contumaciam illius, qui ex forma statuti habetur pro cõfesso,& conuicto,quæ nunquam transit in rem iudicatam, vt resp. Natta
9 cons.444. nume. 5.& 6. post Aretin. Anan.Felin.& alios,Cephal.consilio 241. numero 77. in secundo. Et eo casu satis est restituere iudicem in integrum absque principe, vt post Fe-
10 lin.in c.lator, numero octauo, de re iudic.resp.Natta dicto consilio 444. in fine. Secus quando sententia transit in rem iudicatam; tunc enim restitutio non est, nisi à Principe concedenda, secundum præallegatos, & tradunt Imol. Franc. & Dec. in c.tua, extra, de appell. Afflict. super const.reg.tit.quæ sint regalia,in princ.nu.99.Rolan.consi.38.& 43.in prin.libro secundo,Contar.cõment. l.vnicæ,q.8.nu.28.& seq. C.si à moment. pos. fu. app.

11 Tertiò declaratur, vt procedat quoad restitutionem in integrum aduersus sententiam suam tantùm, secus contra sententiã episcopi,contra quam restituere nõ potest, Abb. in d. c.tum ex literis, num.3. extra, de rest.in integ. Et ratio est,quia restitutio in integrum contra sententiam,tractari debet coram superiore ipsius

ipsius iudicantis, l. 1. C. vbi, & apud quem rest. in integ. &c. l. aduersus, C. si aduersus rem iud. cum adductis per Abb. in c. causa, num. 7. extra de restit. in integ. sed ista declaratio nõ esset recipienda per ea quæ scripta fuerunt sup. in 3. ampliat. vbi vide.

Quartò declaratur, vt procedat in Vicario generali episcopi, secus autem in foraneo, Iacob. de Sancto
12 Georg. in l. aduersus, num. 5. C. si aduers. rem iud. post Abb. in cap. pen. num. 7. extra, de rest. in integr. Odd. d. q. 33. art. 22. nu. 159.

13 Hæc tamen declaratio minus videtur recipienda ex dictis supra in prima ampliatione, & per eundem Abb. in d. c. pen. num. 7. qui expressè concludit, Vicarium foraneum episcopi, tanquam delegatum ad vniuersitatem causarum, posse in integrum restituere.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius ex suspicione episcopi nõ potest suspectus recusari, & nu me. seq.*
At contra, nu. 4.
Ampliatur, nu. 7.
Declaratur, num. 8.
Ampliatur declaratio, nu. 10.
Declaratur, nu. 11.
Subdeclaratur, nu. 12. *cum seq.*
3 *Auditorium Vicarij quando sit diuersum ab auditorio episcopi, & num. 8. & seq.*
5 *Suspectus quando est superior, sũt quoque suspecti eius officiales.*
6 *Intellectus l. vnica. C. si quacunq; præd. digni.*
7 *Vicarius præsumitur magis obediens episcopo in iurisdictione episcopali, quàm sit in delegata.*
10 *Vicarius capituli sede vacante non facit idem consistorium cũ capitulo in causa sibi delegata.*
11 *Vicarius episcopi creatus à Papa, vel ab alio superiore non potest suspectus recusari, licèt recusatus sit episcopus.*
Declaratur, nu. 12. cum seq.
15 *Signaturæ stylus non sinit Vicarios allegari suspectos, sed illis dare adiunctos.*

QVAESTIO XIIII.

1 Vlterius quæro, an vicarius episcopi possit recusari suspectus, si iustè recusari possit eius episcopus. Partem negatiuã probauit Bal. in l. vnica, num. 4. per illum tex. C. si quacunque præd. dig. Vbi si ordinarij iurisdictio declinata fuerit, eo quia tentauerit per ambitum contrahere nuptias cum subiecta contra formam d. l. vicario eius competunt omnia, vel ciuilia, vel criminalia negocia ea ratione, secundum Bald. quia suspicio afficit personam, & non iurisdictionem, & ideò licèt tribunal episcopi sit idẽ, quod Vica-
2 rij, quia tamen diuersæ sunt personæ, recusato episcopo non erit recusatus vicarius, & Bal. sequitur Dec. in c. 1. num. 17. extra, de iud. Barbatra c. de præstan. Car. legat. à lat. c. 3. num. 12. & iterum Bal. in auc. clericus, C. de episco. & cler. Angel. in l. aduersus, in fin. C. si aduers. rem iud. quos refert Redoan. tract. de reb. eccles. non alien. c. 3. num. 29. cum seq. & aliàs dicit Staphil. de lit. gra. fol. 136. quem refert Papaz. ad Rot. decis. 1. aliàs, 47. titu. de offi. Vic. in no-

3 quòd de stylo signaturæ non possunt vicarij recusari, sed illis dantur adiuncti. Et alibi dicitur, quòd auditorium episcopi non est idem, quod vicarij quoad recusationem, Archidia. in cap. non putamus, in fine, Franc. colu. penulti. de consuetu. lib. 6. Sed partem affirmatiuam tenuit Sali. d. l. vnica, vbi etiam Soc. Ias. l. apertis-
4 simi, nu. 9. ad finem, C. de iud. Innoc. Imola, Abb. & Fel. cap. insinuante, in prin. extra, de offi. deleg. Franc. d. c. non putamus, col. pen. in ver. in ea glo. ibi, suspicionis, de consuet. in 6. post Gemin. ibi, nume 8. & iterum Franc. in ca. si contra, in fine, de offi. delega. in sexto, & in c. dilectus, col. 10. de appella. & in c. postremo, col. 7. in vers. 12. causæ, eo. titu. Ripa in d. c. 1. num. 44. extra, de iudi. Capic. decis. 137. nu. 9. Rebuf. in pract. benefi. titu. for. Vic. Arch. nu. 190. Bertac. de episc. lib. 4. par. 5. nu. 69. & par. 6. tit. de Vic. epis. num. 12. Caballin ad consti. Aegid. c. 17. nu. 5. lib... Redoan. de reb. eccles non alien. d. c. 3. nu. 29. Bertrand. cons. 184. num. 2. in 3. Ant. Burg. in repet. c. cæterum, de rescri. num. 128. tomo 2. post hæc scripta visus. Vbi ampliat interponendam esse appellationem à non admissione recusationis, & generaliter,
5 quòd vbi superior est suspectus, sint quoq; suspecti eius officiales, respondit Brun. cons. 31. num. 9. Menoc. in resp. causæ Finarien. nu. 90. cum seq. Bursat. cons. 21. num. 19. vbi de communi Lancellot. tracta. de attent. 2. par. c. 6. num. 38.

Mouentur isti per tex. in d. c. insinuante, extra, de offi. delega. vbi dicitur, quòd episcopus, & eius Vicarius recusantur suspecti ex familiaritate cuiusdam Rectoris cum ipso episcopo, quem iudicem in causa impetrauerat, quia cum ille Rector esset per episcopum admissus in suum familiarem post causam sibi commissam, erat per consequens familiaris vicarij, secundum Abbatis intellectum, quem deducit ibi, num. 3. & ideò recusato episcopo ex causa dictæ familiaritatis fuit quoque recusatus Vicarius.

Secundò adducitur tex. in c. visis, 16. q. 2. in illis verbis, humani moris est illum vereri, cuius iudicio, & voluntate nunc erigitur, nunc deprimitur, quasi quòd vicarius debeat episcopum suũ timere, à quo fuit creatus, & potest ad libitum reuocari, gl. in cle. si. de procur. & in cle. & si principalis, in ver. per electionem, vbi Card. num. 10. Ancar. col. 2. Abb. nu. 9. de rescr. Bal. l. solent, num. 6. ff. de offi. procons. Franc. c. vt nostrum, de appella. Abb. in capit. quoniam Abbas, num. 2. de offic. delega. & ob huiusmodi metum suspectus sit trahi posse in episcopi suspecti sentẽtiam, vt animaduertit Ripa d. c. 1. nu. 44. extra, de iudi.

Tertiò adducitur hæc ratio: vicarius habet idem tribunal cum episcopo, c. Romana, de appella. in 6. cap. 2. de consuetu. eo. lib. 6. Bar. & alij, l. præcipimus, in fine, C. de appella. & dixi sæpe, ideò sicut episcopus recusatur suspectus, pari ratione recusari potest Vicarius, qui habet idem tribunal cum ipso.

Ad tex. in dicta l. vnica, superius adductum in contrarium, respondetur, quòd loquitur de suspicione orta

ta

6 ta ex inhabilitatione iudicis in pœnam illius delicti, non autem de suspicione orta in his quę pertinent ad officium episcopi,& ideò non est mirum,si in casu dictæ l. vnicæ,vicarius non redditur suspectus,quia ordinarius incidit in pœnam dictę legis ob suum delictum, propter quod Imperator committit vicario vniuersa negocia ciuilia,etiam criminalia,ita vt tunc Vicarius videatur à Principe ad illa negocia constitutus: non sic,vbi episcopus redditur suspectus non propter inhabilitatem personæ, sed ob causam aliquam, quæ solet reddere iudicem suspectum,quia tūc verisimile est ipsum trahi in episcopi sententiam, vt Ripa dicto c. 1. nu. 44. declarat. Vel etiam, & secundò respondetur, quòd vicarius ordinarij in dicta l. vnica, non habet idem tribunal cum ipso: nam de iure ciuili appellatur à vicario ad ordinarium suum superiorem, l. à proconsulibus, vbi Bal. C. de appellati. refert illum Dec. quamuis aliud sentiat in cap dilecti,el 3. num.4. ad fi. extra,eo. Salic.dicta l.vnica, quem refert & sequitur Fel.d.cap.insinuante,num. 1.secus autem de iure canonico, secundum quod ex identitate tribunalis non potest appellari à Vicario ad episcopum suum, dicto ca. 2. de consuetud. in 6. cap.Romana, de appella.eo.lib. & ideò non est de vicario dictæ l. vnicæ,ad episcopi vicarium longè diuersum arguendum, vulgatis regulis.

7 Hæc conclusio sic probata ampliatur procedere non solùm quando causa episcopo, & vicario insimul delegatur,sed etiam quando Vicarius procedit tanquam vicarius, secundum Abb.in dicto ca.insinuante, vbi dicit fortiorem esse recusationem in vicario non delegato, qa vicarius præsumitur magis affectus, & magis obediens ipsi episcopo in iurisdictione episcopali sibi per episcopum delegata, quàm in iurisdictione delegata vtrique eorum per superiorem, sequitur Roma. cons. 58. quem refert apost. ad Abb. in dicto c.insinuante,in versi.affectus.

8 Declaratur, nisi causa esset commissa vicario per Episcopum, non tanquam vicario, sed tanquam delegato,Card.in cle.2.q.8. de rescrip. Feli.d.c.insinuante, num.primo, referens Cardinalem ita consuluisse ea ratione, quia tunc vicarius tanquam delegatus non habet idem tribunal cum episcopo, cùm à Vicario sic delegato ad episcopum appelletur, Io.Andr.c.dilecti, el 3. in glo. in

9 versi.quod non erat de curia, extra, de appe.vbi Abb. num. 18. apost. ad Specul.de appel. §. nunc tractemus, num.6.vers.obuiari,quod non esset si haberet idem tribunal, c. 2. de consuetu.in 6. cap.Romana,de appella, eodem libro sexto,glo.& Doct. in d. clem. 2.de rescript.& cum diuersum sit tribunal,nil mirum si vicarius nō potest recusari suspectus, quamuis recusatus fuerit episcopus.

10 Ampliatur hæc declaratio etiam in Vicario capituli sede vacante, qui in causa sibi delegata non facit idem consistorium cum ipso capitulo,Pauin.tract.de potestat. cap. sede vac. 2.par.princ.q. 10. nu. 14.

Secundò declaratur principaliter, vt non habeat locum in Vicario episcopi

11 sco pi electo, seu confirmato per Papa m, vel alium superiorem, quia tūc e̜ı iscopo recusato non erit Vicarius recusatus, Fel. in d. c. insinuante, nu. 1. in fine, probat tex. in d. l. vnica, C. si quacunque præd. dig. vbi Salice. hoc firmat, Bertac. de episc. lib. 4. par. 6. tit. de Vica. episco. vbi ita saluat Bal. in loco supra citato in contrarium, sequitur Barbat. tracta. de Card. lega. à lat. q. 3. num. 12. Ripa d. ca. 1. num. 44. de iud.

12 Subdeclaratur, nisi eadem causa suspicionis esset in vtroque; tunc enim recusatio episcopi includit recusationem sui Vicarij, Bertach. dicto titu. de Vic. episc. nu. 12. post Franc. in dicto capit dilecti, 14. q. extra, de app. Barb. d. tract. de Card. à lat. q. 3. num. 12.

Secundò subdeclaratur, vt non procedat in causa specialiter dele-
13 gata vicario per Papam, quia tunc militat ratio, ne episcopus trahat vicarium in suam sententiam, Ripa in d. c. 1. num. 44. de iudic.

Sed contrariam tenet Card. in d. clem. 2. q. 8. de rescrip. quem sequi-
14 tur Fel. in d. c. insinuante, nu. 1. quorum sententiam credo veriorem ex ijs, quæ superius scripta sunt in prima declaratione.

Tertiò principaliter declaratur,
15 vt non procedat de stylo signaturæ, secundum quem Vicarij non allegantur suspecti, sed dantur illis adiuncti, Staphi. de lit. grat. secundum vnam impressionem, fol. 185. & secūdum aliam 136. relatus per Papaz. ad Rot. decis. 1. aliàs, 47. in fi. tit. de offic. vic. in no. plura scribit in proposito Capic. decis. 137. nu. 3. & 10.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus suspectus recusari potest, recusato suspecto eius Vicario, & num. 5.*
Contra, nu. 3.
Declaratur, nu. 5.

2 *Assessor suspectus recusari potest, iudice, cui assidet, recusato.*

4 *Assessor ob iudicis imperitiam communiter recipi solet.*

QVÆSTIO XV.

Sed quid è conuerso, an Vicario recusato suspecto, possit etiam episcopus recusari. Partem affirma-
tiuam in Vicario ordinarij sequutus 1
est Sali. l. vnica. C. si quacunq; præd. dig. Dec. c. 1. num. 17. extra, de offi. deleg. & de Vicario episcopi, Rebuf. in prac benef. tit. de vic. Arch. num. 219. Cuc. Inst. iur. can. eo. tit. nu. 152. Et ratio est, quia episcopus, & Vicarius habent vnum, & idem tribunal, c. 2. de consuet. lib. 6. c. Romana, de appella. eo. libro, & dictū fuit aliàs. Et ideò, recusato Vicario episcopi, potest etiā recusari ipse episcopus, prout simili ratione recusato asses-
sore, iudicem quoque recusari posse, 2
dixit Abb. in d. c. 1. nu. 14. quem refert, & sequitur Dec. ibi, nu. 17.

Sed contrariam sententiam tenet Bal. in d. l. vnica, in fin. Ang. l. aduer-
sus, in fi. C. aduers. rē iud. Ias. l. aper- 3
tissimi, nu. 9. in fine, C. de iud. Franc. in c. dilecti, q. 14. extra, de appell. & in c. si contra, vbi est notabilis text. col. 2. in fi. de offi. deleg. in 6. Bertac. tract. de epis par. 6. lib. 4. tit. de vic. epis. num. 11. Bero. in c. 1. num. 128. extra, de iud.

Nec

Nec aduersatur adducta superius in contrarium, cum loquantur de Vicario non episcopali, nec valeat argumentum ab assessore iudicis suspecti ad Vicarium episcopi, cum assessor ob iudicis imperitiam communiter recipiatur, Abb. in d. c. 1. nu. 14 per totum tit. de off. asses. & ideò verisimile sit, quòd iudex imperitus sit suspectus, ne sequatur assessoris suspecti opinionem: at in episcopo non potest cadere huiusmodi suspicio, cũ causa suspicionis vicarij sit coram ipso episcopo probanda, vt dicam infra, q. proxima seq.

4

5 Declaratur, nisi vicarius allegaretur suspectus ex causa concernente ipsum episcopum, vt si esset oriundus de terra aduersarij, quia tunc etiam episcopus erit suspectus, Gem. in d. c. si contra, nu. 10. Fran. col. 2. ver. in ea. gl. in fine, post Oldr. cons. 268. & dicta infra q. seq.

SVMMARIVM.

1 *Recusationis vicarij causa probari debet coram episcopo.*
Ampliatur, nu. 2. cum seq.
5 *Vicarius episcopi cognoscit de suspicione alterius vicarij, vel auditoris episcopi, absente episcopo.*
6 *Arbitri cognoscunt de suspicione vicarij episcopi, existente episcopo in remotis.*
Declaratur, nu. 7
8 *Vicarij suspicio de consuetudine debet per episcopum committi alicui confidenti.*

QVAESTIO XVI.

Quæro insuper, an suspecto recusato Vicario episcopi, causa recusationis sit probanda coram Metropolitano, vel alio superiore, sicut causa appellationis, an verò coram episcopo, vel coram arbitris. Et probandam esse coram episcopo, monet tex. in c. si contra, vbi Ancar. in 4. & 5. not. Archi. col. 2. in fi. vers. cũ autẽ, Gem. num. 7. & 8. Franc. in 4. not. de off. deleg. in 6. Host. in c. legitima, de app. in 6. iterum Gemin. c. non putamus, nu. 7. de consuet. in 6. glo. in §. fi. in ver. ad episcopum, Insti. iur. cano. Lancell. de offi. Vic. Ang. post Pet. de Suza. l. præcipimus, C. de app. Bal. l. 1. in fi. C. si quacunq; præd. dig. Henric. Ferram. ad Abb. c. si quis contra, nu. 35. extra, de foro comp. secundũ paruam impressionem, Ias. l. apertissimi, colu. 3. C. de iud. Redoan. tract. de reb. eccle. non alien. q. 22. c. 3. nu. 27. & nu. 30. Bero. in c. 1. num. 128. extra, de iud. 1

Et ratio est, quia recusatio Vicarij concernit eius personam, & cohæret eius personæ, nec quo ad illam facit idem tribunal cum episcopo, ideò non prohibetur episcopus cognoscere causam recusationis sui vicarij, sicut prohibetur cognoscere causam appellationis, Anca. d. 4. not. Card. clem. 2. nu. 28. de rescrip.

Ampliatur idem in recusatione delegati ab ipso episcopo, vel eius auditoris, quia probari debet coram episcopo delegante, vel auditorem deputante, d. c. si contra, vbi Archid. in fi. ver. cum autem, & Gem. Ancar. & Franc. Lancellot. in §. recusatio- 2

nis,

nis,in fi.Insti.iur.can.de iudi.Roma. sing.458.

Declaratur hæc ampliatio,nisi episcopi delegatus allegaretur suspec-
3 tus ex causa concernente ipsum episcopum, vt si esset oriundus de terra aduersarij, quia tunc episcopus de causa recusationis non cognoscet, Gemin.d.cap.si contra,nu.10. Fran. col.2. ver. in ca.glo. in fin.post Old. cons.268.

Secundò ampliatur, siue præsens sit episcopus, siue etiam absens, Ar-
4 chid.d.c.si contra, in d.vers.cum autem,dicens,causam recusationis esse proponendam coram delegato recusato,& significandum, quòd vult ire ad episcopum, & quòd tunc recusatus procedere nō potest, aliàs datur appellatio, sequitur Imo. vt refert Gemin. d.nu.7. & videtur hoc idem probare Host.& Inno.c.cum speciali,de appe. in 6. sicut refert Fran. in d.ca.si contra,in 4.no. qui licèt citet Host.& Inno. in diuersam sententiā, dicta tamen illorum refert similia dictis Archidiacono,prout etiam refert Gem.d.nu.7. probat tex. in d.§. recusationis,cum glo.in ver.recuset, & no. in d.c.legitima, in ver. per iudicem,vbi glo.& Doct.

Declaratur,vbi episcopus esset in-
5 tra diœcesim,vel ꝓpè absens, secus, si in remotis, quia si delegatus eius, vel auditor erit suspectus allegatus, tunc Vicarius eius cognoscet de huiusmodi suspicione,Io.And. d.cap.si contra, sequitur illum Ancar. no. 4. Gemi.num.7.Fran. in eod. not. post Lapum ibi citatum, qui dicit, quòd si episcopus haberet plures officiales in solidum, & esset ipse in remotis, vnus officialis cognoscet de recusatione alterius, idem Franc. in c. dilecti, quæst. 2. de appell. Bertach. tract.de epis.par.6. lib.4.titu.de vic. epis.num.17.post Abb.d.c.si contra, Prosper Paser. cons.43.num.9. & ratio est,qnia tribunal vicarij dicitur tribunal episcopi,potestque vicarius episcopo absente, quod illo præsente non potest, vt scribunt Gemin. & Fran. in locis superius citatis: si verò erit allegatus suspectus Vicarius,
6 tunc de recusatione illius cognoscēt arbitri, sicut cognoscerent de recusatione episcopi, cum in diœcesi nō sit alius iudex,qui cognoscat, Gem. dicto cap.si contra,num.7. Ancar.& Franc. in 4.not. in fine. Et quamuis Papaz. in annot. ad Rotam, decis. 1. aliàs,47.de off.Vic.in nouis,dicat,in fine apost.quòd quando allegatur vicarius suspectus,non debent eligi arbitri, tamen citat in proposito Felica.super quæstionum, §.quem verò, & in c.insinuante,de off.delega. qui in lib. meo hoc non dicit, posset tamen saluari apostilla, quando præsens esset episcopus,vel non multùm absens, quia tunc ad episcopum recurritur,secundum prædicta.

7 Subdeclaratur,nisi adsit alter Vicarius in solidum,quia ad illum pertinebit huiusmodi cognitio,Lap.Gemin. & Franc. in locis superius citatis.

Secundò declaratur, vt non procedat de consuetudine, secundum quam episcopus committit causas recusationis alicui confidenti, Ioan.
8 And.d.c.si contra,quem sequitur Gemin.num.8. dicens hoc facere debere, quando episcopus est suspectus, pro

pro quo facit supradicta prima declaratio ad primam ampliationem, plura scribit Capic.decis.137. num. 10. Villaloh. in suis com. op. vbi Io. Fich. in apost. in ver. episcopus, vt suspectus.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo excommunicato, vicarij potestas suspenditur.*

2 *Collatio facta ab excommunicato, vel ab eius vicario non valet.*

3 *Conferens beneficia tempore excommunicationis, efficitur irregularis.*

Ampliatur, nu.4.

Declaratur, nu.5.6. cum seq.

6 *Collatio beneficij ab excommunicato occulto, vel tolerato, facta, tenet, & seq.*

At contra, nu.8.

Auctor sequitur affirmatiuam, num.9.

10 *Delegati iurisdictio non est suspensa, excommunicato delegante.*

11 *Vicarij capituli sede vacante, non est suspensa iurisdictio, excommunicato capitulo.*

QVAESTIO XVII.

SEd quid si episcopus fuerit excõmunicatus, aut suspensus, an sit suspensa Vicarij potestas? & suspensam esse, probat tex. in c.1. vbi glo. in
1 ver. ipsius officialis, in fine, & Franc. in vlti. not. post Ancar. nu.2. de offi. Vic. in 6. cle. fi. vbi glo. in ver. contestata, Imola, & Cardin. de procur. Ancar. clem.2. col.1. in fine, Card. nu. 9. de rescrip. Abb. in ca. licèt, num.8. extra, de off. deleg. Fel. in c. insinuante, num.1. circa finem, extra, eodem, Bal. in d.c. licèt, num.9. dicens, quòd excommunicatio inficit auditorium episcopi, & Vicarij, Io. de Selua, tracta. de benef. par.2. q.14. nu.6 & par. 6. titu. de Vic. epis. num.3. Cucc. Instit. iur. cano. de Vic. episc. num.134. Paris. cons.89. nu.6. vol.4. Et ideò, si episcopus, vel eius Vicarius, conferat interim, non valebit collatio, im-
2 mò collator efficitur irregularis, teste Aret. c. cum non ab homine, col. pen. de iud. Franc. Marc. q. Delphin. 1233. per totam, & seq. q. in princi. par.1. Paris. consi.89. vol.4. Rebuff. pract. benefi. titu. for. Vica. Arch. nu. 217. & seq.
4 Ampliatur idem, si episcopus est suspensus, vel interdictus, Rebuf. in repet. c. postulasti, not.2. de cler. excom. ministr. prout idem refert in practi. benefic. titu. forma Vic. Arch. num. 217. probat Paris. dicto consil. 89. num.10. in fine, Bertach. tract. de episc. lib.4. par.5. num.69. & dicta par. 6. num.3. & quando persona episcopi est inhabilis, non valere collationem Vicarij ex defectu personæ episcopi, tradit Caldas, alleg.56. numero secundo.
5 Declaratur, quando vicarius esset ab ipso episcopo excommunicato creatus, d. cap.1. in fine, ibi, si iurisdictionem tantùm recipiunt ab eodem, & ibi Doct. de off. Vic. in 6. Fel. d.c. insinuante, nu.1. in fine.
Secundò declaratur, nisi excom-
6 municatus sit à superiore toleratus, Paris. dicto consi.89. in fine, & alias, quòd collatio beneficij ab excom-
7 municato tolerato, vel occulto, valeat, placuit, Inno. capitulo, si iure, in glo.

glo. sua, in ver. circa temporalis, de sen. exc. Abb. ca. veritatis, num. 42. in fine, de sent. excommu. Fel. c. ad probandum, nu. 6. vbi dicit, ita fuisse iudicatum in Rota, tempore suo, extra de re iudi. Franc. Marc. dicta q. 969. nu. 5. & 13.

8 Sed diuersum sensisse videtur Rebuf. d. tit. forma Vica. Arch. nu. 218. dicens, vicarium non posse conferre, episcopo excommunicato, suspenso, vel interdicto, etiam si vicarius, & episcopus ignorent excommunicationem, per glo. & Doct. in c. pen. de cler. excommun. ministr. Abb. & alij, c. pastoralis, §. verùm, de app. & quia in his, quæ geruntur ratione priuati officij, non est differentia inter occultum, & publicum excommunicatum, secus in his, quæ gratia publici officij geruntur, glo. & Doct. d. c. ad probandum, Rebuf. in concord. Franc. tit. de excom. non vitan.

Sed præcedens opinio subsistere videtur, quia dignitas exercet collationem, nô autem persona, & dignitas non est excommunicata, Inno. c. 9 si verò, de sent. excom. sequitur illũ Abb. in d. c. ad proban. nu. 15. extra, de re iud. & melius in d. c. veritatis, nu. 43. Felin. in præcitato c. ad prob. nume. 7. & hanc partem latè probat Paris. consi. 89. num. 23. & seq. vol. 4. Prout etiam, quia etiam collatio beneficij fieri dicitur ratione publici officij, Franc. Marc. d. q. 969. num. 7. & nu. 10. & ideò cessat ratio superius adducta in contrarium.

Tertiò declaratur, vt non habeat locum in delegato excommunicati, cuius iurisdictio nô est suspensa, ex-
10 communicato delegante, Ancar. d. cle. 2. col. 1. in fine, post Paul. & Cardin. num. 9. ea ratione, quia vicarius in causa sibi delegata nô facit idem consistorium cum episcopo, Bertac. tract. de episc. titu. de vic. episc. num. tertio.

Extenditur hæc declaratio, vt locum habeat, etiam in vicario capi-
11 tuli sede vac. Pauin. de pot. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 10. num. 14. post Paul. & Car. in cle. & si principalis, nu... de rescript.

SVMMARIVM.

1 *Subuicarius non dicitur excommunicatus, licèt sit excommunicatus vicarius.*
Ampliatur, nu. 2.
Declaratur, num. 3. 4. 5. 6. 7. cum sequen.
8 *Intellectus capitu. 1. de off. vica. libro sexto.*
9 *Excommunicatus delegatus non potest subdelegare.*
10 *Subuicarius excommunicato vicario non potest perficere causas cœptas ante excommunicationem vicarij.*
11 *Delegatus potest perficere causas cœptas ante excommunicationem delegantis.*
12 *Delegati iurisdictio non expirat per excommunicationem delegantis.*
Declaratur, nu. 13. cum seq.

QVAESTIO XVIII.

ET quid, si tantum fuerit Vicarius episcopi excommunicatus, nunquid etiam sit excommunicatus eius subuicarius? & non esse, probatur in ca. 1. & ibi Innocen. Archid. Ancar. Gemin.

1 Gemin. & Franc. de offi. Vica. lib. 6. Pauin. de potest. cap. sede vac. 2. par. princi. q. 10. nu. 2. Rota, decis. 4. aliâs 378. num. 2. titu. de offi. vica. in nou. Bero. c. quoniam Abbas, nu. 110. extra de off. ord. Cucc. Inst. iur. cano. de Vicarijs, tit. 8. nu. 11. lib. 2.

2 Ampliatur, siue subuicarius datus sit ab episcopo, siue ab eius vicario, glo. in d. c. 1. in ver. ipsius, vbi Archid. & Innocen.

3 Declaratur, nisi subuicarius participet cum vicario excommunicato in crimine damnato, quia tunc est excommunicatus, sicut vicarius, d. ca. 1. vbi Io. And. in ver. qui, ita Innocen. & Archid. in ver. excommunicationis, per tex. in c. si concubinæ, extra, de sent. excom. & ideò dicunt in ver. officiū, quòd si officialis episcopi esset excommunicatus, quia exercet officialitatem, tunc ille, qui in eodem officio sibi deseruit, siue stando iuri coram eo, siue recipiendo commissionem causarum ab eo, excommunicatus est, quia dicitur illi participare in crimine damnato, firmat Gemin. d. c. 1. nu. 4. & 6. ad finem, & Franc. qui ex prædictis notat, quòd excommunicatus non potest esse vicarius episcopi.

4 Subdeclaratur, vt non procedat, quando subuicarius reciperet commissionem causarum, vel vicariam ab episcopo, quia tunc non esset excōmunicatus, Innoc. in d. c. 1. in ver. officium. & Archid. in ver. excommunicationis maioris, Franc. in vlt. no. post Innoc. in c. tua. extra, eo. Paui. tracta. de potest. capitu. sede vacan. par. 2. princ. q. 10. num. 20.

Secūdò principaliter declaratur, vbi excommunicatio esset lata propter delictum proprium ipsius officialis, & sic propter delictum personæ, secus, si onus erat reale, & inhærebat officio: tunc enim etiam subuicarius est excommunicatus, Fran. d. c. 1. in 2. not. 5

Tertiò declaratur, quòd licèt subuicarius non sit excommunicatus, non tamen valent gesta ob eodem post excommunicationem Vicarij, vel officialis, d. c. 1. cum glo. in prin. & ibi Inno. Fran. & alij, Rota d. decis. 4. aliâs, 378. nu. 2. firmat Pauin. de potest. cap. sede vacan. 2. par. q. 10. nu. 20. in fine. 6

7 Extenditur hæc declaratio etiam in causis commissis subuicario ante excommunicationem, Innoc. d. c. Romana, in princ. de off. Vicar. & quamuis hoc iuris esse videatur cōtrouersi ex eis, quæ scribit gl. & Archi. qui hunc passum aliâs differit in eodem c. col. 1. & 2. vbi etiam seniores in diuersum allegat, quibus suffragatur tex. in c. licèt, vbi etiam Abb. num. 8. extra, de off. delega. & tandem residet in sentētia Hostiensis ibi relati, qui videtur sētire, quòd non valeant gesta subuicarij, si vicarius fuerit excommunicatus, re integra, hoc est, ante quàm citatio præcedat excommunicationem, secus, re non integra, ex rationibus latè per eundem Archid. relatis, qui subdit credere sententiam Hostiens. veriorē, quam etiam sequuntur Fran. post Io. An. vt refert Gemin. in d. c. 1. nu. 6. in ver. in eadē glo. ibi, is cui, & Ancar. nume. 2. tamen sententia Innocen. supra firmata defensari posse videtur ea ratione, quia officialis

cialis ordinarij non poteſt exercere iuriſdictionem ſuam poſt eiuſdem excommunicationem, cuius officialis eſt, ſicut nō poteſt poſt mortem, vt probat idē Innocen. in loco præcitato. Et ſicut Vicarius epiſcopi non poteſt mortuo epiſcopo cauſas eo viuente cœptas perficere, Specu. de offic. ord. §. 1. & ibi Bal. in addi. ver. quid de Auditoribus, & ver. Auditores autem, & clarius in titu. de iudice ordinario, & de Auditoribus in ver. nota, quòd Vicarius, Archid. in d. c. 1. in fi. de offic. Vic. in 6. Bal. l. aliquando, nu. 7. ff. de offic. procon. Rebuff. in pract. benefi. titu. forma Vic. Arch. num. 162. Franc. Marc. q. Delphin. 112. nu. 1. Ideò nec etiam ſubuicarius poterit cauſas cœptas ante excommunicationem Vicarij perficere poſt eiuſdem excommunicationem. Et quia, ſi volumus intelligere tex. in d. c. 1. de ſubuicario, tanquam delegato ad cauſas, non
8 autem de Vicario, iuxta intellectū Archid. ibi. in ver. gerat, & Innoc. in fi. vbi etiam Gemin. nu. 6. ad fin. tūc re integra ex eo potiſſimum non tenent geſta delegati poſt excommunicationem delegantis, quia excommunicatus nec etiam poteſt ſubdelegare cauſas. 23. q. 1. c. audiuimus.
9 cap. ad probandum, extra de re iud. poſt gl. in d. c. 1. in prin. Gemin. in dicto c. 1. nu. 6. in glo. in ver. is cui, circa princ. per illum tex. in fin. vbi etiam Franc. quæ ratio non cadit in ſententia Innoc. relata ſuperius, meritò verior eadem eſſe videtur.

Ego tamen crederem, ſententiam Innoc. ſuperius relatam veram eſſe eo caſu, quo eſſet ſubſtitutus Vicarius officiali, ſecundum intellectum gloſ. in d. c. 1. in ver. ipſius, & in ver. recipiunt, & Inno. in fi. non autem, ſi delegatus. Nam primo caſu, quem-
10 admodum mortuo Epiſcopo Vicarius nō poteſt cauſas cœptas eo viuente perficere, eo quia vnum eorū eſt tribunal, & conſiſtorium, vt volunt Doct. ſuperius relati, ita nec ſubuicarius poterit Vicario excommunicato cauſas cœptas ante eius excommunicationem poſtea perficere, per ſuperius dicta.

At ſecus, vbi ſubſtitutus non eſſet Vicarius, ſed delegatus ad cauſas ſpeciales. Tunc enim re non inte-
11 gra, quia cauſæ cœptæ ſunt ante delegationem, perfici poſſunt à delegato, dicto cap. licèt, cū cæteris adductis per Archid. in dicto cap. primo. Et ita ſententiam eius, & Hoſtien. aliorumque, quos retuli ſupra, intelligerem, quod etiam videtur eſſe de mente Ancar. in dicto cap. 1. num. 2. & Gemin. nu. 6. ad medium. Et hoc idem videtur poſſe comprobari ex ſententia eiuſdem Innocen. qui in dicto cap. licèt, de offi. deleg. ſentit per excommunicationem delegantis non expirare iuriſdictionē
12 delegati, cui etiam accedere videtur Ioan. And. ibi, vt refert Abb. in eodem loco, num. 8. faciens eandem diſtinctionem. Itaque, ne videatur ſibi contrarius Innocen. ſupra relatus, intelligenda eſt eius ſententia in dicto capit. 1. de ſubſtituo Vicario, non autem delegato, ſicut loquitur in d. c. licèt.

Secūdò etiam confirmatur. Quia licèt Epiſcopo ſuſpecto poſſit quoque ſuſpectus recuſari eius Vicarius,

rius, vt scripsi supra, quæstio. 14. tamen Vicarius in causa sibi delegata ab episcopo, non potest recusari; etiam episcopo ipso recusato. Quia hoc casu non habet idem tribunal cum episcopo, vt in primo, sicut dixi dicta quæst. 15. Et ideò ratione huiusmodi diuersitatis mirum non est, si subuicarius non potest cognoscere causas cœptas antè excommunicationem, sicut potest delegatus.

Et quamuis Gemin. in dicto cap. a. dicto num. 6. super glos. in ver. is
13 cui, sequi videatur Butrij sententiã, & concludere, quòd etiam re integra non expiret subdelegati potestas, nisi quando purus subdelegatur articulus in facto consistens, non si iurisdictio subdelegatur, vbi excommunicatio superuenit post delegationem. Tamen non recedo ab opinione Hostiens. quam sequuntur Ancar. Arch. & Franc. superius relati.

Subdeclaratur, vt procedat, quan-
14 do subuicarius esset à vicario creatus, non autem ab episcopo, d. c. 1. in fi. cum gl. in ver. tantùm, & ibi Doct. Fel. c. insinuante, nu. 1. in fine, extra de offi. deleg.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicato Vicario, non erit excõmunicatus illius successor.*

QVAESTIO XIX.

1 PORrò excommunicato Vicario episcopi, non esse illius successorem excommunicatum, tradit Abb. c. quoniam, nume. 8. circa princip. Bero. num. 101. extra de offic. deleg. per not. in c. 1. de offi. Vic. in 6. Cucc. Inst. iur. cano. de Vicarijs, tit. 8. num. 12. lib. 2.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Archiepiscopi nõ potest excommunicare Episcopum suffraganeum, nec valet excõmunicatio.*

At contra, quod valeat excommunicatio, num. 4.

2 *Vicarius Archiepiscopi, excommunicans suffraganeum, punitur.*

4 *Excommunicatiò nulliter lata, vel iniustè, ligat, & vinculum inijcit, & num. 5.*

6 *Sententia lata ex falsa causa, nulla est.*

7 *Excommunicator iniustus tenetur reficere damna, & expensas excommunicato.*

8 *Et punitur.*

QVAESTIO XX.

1 QVid etiam, si Vicarius Archiepiscopi excommunicet episcopum suffraganeum, an ista excommunicatio teneat? Videbatur non tenere, quia Vicario prohibita est.
11 huiusmodi censura in episcopum, c. Romana. §. officiales autem, & ibi Canonist. de off. Vica. in 6. & scripsi supra, lib. 2. q. 58. & factum contra legis prohibitionem non tenet, per regulam l. non dubium. C. de leg. cũ concordantibus adductis per Vant. de nullit. sent. tit. de null. sent. ex defec. iurisd. ord. nume. 122. & in terminis huius q. glo. in c. 1. §. officialem, vers. non attentent, de offic. ord. in sexto, & hanc partẽ tenet Archid.

in dicto c. Romana. §. officiales, su-
per glos. in dicto ver. non attentent,
Bertach. de episc. lib. 4. par. 6. titu. de
Vic. episc. numero octauo, in fine,
vbi refert ex eadem glos. Vicarium
2 tunc esse puniendum, ea ratione,
quia deficit Vicario potestas excom
municandi, per tex. in dicto §. offi-
cialem. Vnde excommunicationis
sentẽtia lata videtur à iudice nõ ha-
bente potestatem, quae nulla est, l. 1.
& per totum. C. si à non compe. iud.
Nec potest dici ab illo iudicatum,
qui iudicandi potestatem non ha-
bet. l. 1. §. fi. ff. ad Tertul. Vant. de nul
3 lit. sent. ex defec. iurisd. ord. in prin.
& in terminis Syluest. in summa, in
vers. excommunicatio. 2. in princip.
Cucc. Inst. iur. cano. de Vica. episco.
nume. 124. quamuis sub dubio hoc
relinquat.

Sed quòd valeat huiusmodi ex-
4 communicatio, sensisse visa fuit glo.
dicto ver. non attentent, quam se-
quuntur ibi Hostien. & Ioan. Monac.
vt refert Archidia. & Ioan. Andr. ea
ratione, quia speciale est in senten-
tia excommunicationis, vt liget etiã
iniustè lata, 11. q. 3. c. 1. & 2. c. sacro,
de sent. excom. si episcopus. §. si er-
go. & §. cum autẽ, & cap. quibus epi
scopi, eodem titu.

Nec aduersari videntur contra-
ria, tum ob allegatam excommu-
nicationis specialitatem, tum etiã,
5 quia etiam sententia excommuni-
cationis nulla, tenet, & vinculum
inijcit, prout videmus, quando est
lata ex falsa causa, si tamen idem sit
iudicium de iniusto, & nullo, dicto c.
sacro, cum adductis per Dec. consi.
214. num. 5. Quae tamen aliàs nulla
est, etiam à Principe lata, cle. pasto-
6 ralis, vbi Canonistae, de rescri. l. qui
testamento, vbi Legistae. ff. de ex-
cusat. tut. cum multis adductis per
Vant. de nullit. ex defec. proces. nu-
mero 128. cum sequen. in fine. Prout
etiam, quia iniustè excommunica-
to prouisum est per refectionem
damnorum, interesse, ac expensa-
rum, dicto c. sacro, vbi Abb. & alij,
7 & tradit Fast. ad Rot. can. 4. dub.
14. & ipse iniustus excommunica-
8 tor punitur, vt traditur in d. c. sa-
cro, firmat Melil. de praeced. Vic. c.
12. num. 11.

SVMMARIVM.

1 *Suspensio episcopi habentis priuilegium doctorandi an Vicarium afficiat, remissiuè.*

QVAESTIO XXI.

NVnquid autem suspenso episco
po, qui habet priuilegium do-
1 ctorandi, sit quoque suspensus eius
Vicarius ab huiusmodi collatione,
sibi specialiter demãdata? Vide quae
dixi supra, q. 17.

SVMMARIVM.

1 *Suspensio officialis à collatione doctoratus, non afficit Archidiaconum, qui dedit officiali talem facultatem, & minus episcopum.*

Declaratur, nu. 2.

QVAESTIO XXII.

AT è conuerso, Vicario suspen-
so non esse suspensum episco-
pum, qui dedit illi facultatem licen-
1 tiandi, vel doctorandi, tradit glos. in

cle-

clemen.fina. in fine, de magistr. Vbi officiali Archidiaconi suspenso à collatione doctoratus, quia non seruauit formam dictæ clemen. non est suspẽsus Archidiaconus, firmat Ab. d.cle.fi. in fine.

2 Declaratur, nisi Episcopus ratum haberet, glos. & Abb. in locis superius adductis.

SVMMARIVM.

1 Episcopus potest alterum eligere vicarium, quãdo electus est excommunicatus.

QVÆSTIO XXIII.

1 QVin etiam, si Vicarius excommunicatur, posse episcopum alterum eligere, respondit Bero.cõsil.23. num.4. volum.1.

SVMMARIVM.

1 Episcopus intrusus quis, remissiuè tamen.

2 Vicarij gesta non tenent, quando episcopus est intrusus.

QVAESTIO XXIV.

1 NOnnunquam etiam creatur vicarius ab episcopo intruso, secundum ea, quæ de episcopo intruso scribit Bertac. tract. de epis. par. 4. lib.4. tit. de potest. episco. in temporal. nu. 104.

2 Ideò quæro, an gesta Vicarij episcopi intrusi de iure teneant; & non tenere, respondit Paulus Castrens. consil. 99. incipiente, circa primum quæsitum, in primo dubio, numero primo, vol. 2.

SVMMARIVM.

1 Vicarij gesta non tenent, vbi de eius mandato non constet. Declaratur, numero 2. remissiuè tamen.

QVAESTIO XXV.

1 VIdimus aliàs, Vicariatum Episcopi scriptura esse probandũ. Quæro nunc, an gesta Vicarij teneant, si non constet de eius mandato; & non tenere, dicit Ancar. capitulo, licèt, numero secundo, versicu. quæro, Vicarius, Gemin. numero 15. de offi. Vicar. libro sexto, Bal. capitulo primo, §. fina. in fine, tit. ne inter domi. & vassall. lis de inuest. or. Bertac. de episc. par. 6. lib.4. titu. de vic. episc. num. 6.

2 Declaratur eisdem modis, quibus lib.1. q. 64. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 Episcopus non potest ratificare sententiam latam ab eius Vicario non habente mandatum speciale in casibus illud exigentibus.

2 Vicariatus nomine aliquid facere, non est facere nomine constituentis.

3 Episcopus ratificare potest gesta eius nomine per vicarium.

QVAESTIO XXVI.

1 SEd an episcopus ratificare possit sentẽtiam latam ab eius Vicario sine mandato speciali in casibus requirentibus mandatum speciale? & quòd non possit, tradit Ancar. capi. licèt, num. 2. versic. quæro, Vicarius, Gemin.

Y

Gemin.nume.15.Franc. col.2.in fin. in glo.in ver.speciali mandato, de off.vicàr.lib.6. & ratio est, quia non est locus ratihabitionis, vt ex nunc, nec vt ex tunc,in ijs,in quibus consideratur initium,vt in sententia,& electione, secus in casibus, in quibus non attenditur initium,quia tunc ratificare potest episcopus gesta per vicarium,saltem prout ex tunc,post Io. And.reg.non firmatur,de reg. iu. in sexto,& quia secundum Gemin.in loco præallegato,facere nomine Vicariatus non est facere nomine constituentis,nisi in his, quæ veniunt ex generali mandato, & vicariatus, &
2 ideò rata haberi non possunt specialia,tanquam non gesta nomine constituentis,iuxta regulam, ratum, de reg.iu.in sexto, plura scribit in proposito Alex.cons.32.numero tertio, & quarto,volumine primo,Abb.consil. 88.columna quinta, numero sexto, volumine primo. Vbi licet gesta per vicarium nomine Episcopi in eius commodum ratificare per episcopum scientem,& tacentem, nedũ expressè approbantem.

SVMMARIVM.

1 Episcopus confirmans vnam causam de gestis,& administratis per suum vicarium,videtur cætera reprobare,& è contra vnã reprobans, videtur alia confirmare.

Declaratur,nu.2.

QVAESTIO XXVII.

Sed quid, si Episcopus confirmet vnam causam de gestis, & administratis,per suum Vicarium, an videatur cætera reprobare, & è contra, si vnam reprobat, an videatur
1 cætera confirmare, & reprobare respectiueque confirmare, tradit Bal. in l.tribunus, §. cum aliquis,in tertio no. de testa.tut. Fel. c.cum venerabilis,num.47.extra,de except.

2 Declaratur, vbi episcopus ad huiusmodi actum deuenerit, omnibus discussis,secus,si leuato velo aliquid approbasset,Bal.& Fel.in locis superius citatis post Sicul.in capitu. pro debilitate,extra, de offi.deleg.

SVMMARIVM.

1 Episcopus tenetur defendere sententiam sui officialis.

Declaratur, num.2. remissiuè tamen.

QVAESTIO XXVIII.

Episcopum autem teneri defen-
1 dere sententiam sui officialis, dixit Specula.de compet.iudi.a di.§. sequitur,num.3.

2 Quod tamen recipit declarationem,iuxta ea, quæ dicam infra duabus qq. prox. seq.

SVMMARIVM.

1 Episcopus non potest contrauenire gestis per suum vicarium.

2 Vicarij factum dicitur factum ab episcopo.

3 Episcopus tenetur stare benè gestis per suum vicarium, non autem malè.

4 Potest retractare compositionem factam à vicario in pœnis,in quibus dispensare non poterat.

5 Non tenetur de imperitia sui vicarij. De-

Declaratur, nu. 6. & 8.

6 *Culpa officialis domino nocere nõ debet.*

7 *Superior nõ tenetur de excessibus officialis reputati integri.*

8 *Episcopus nouiter creatus non conuenitur ex gestis per Vicarium.*

QVAESTIO XXIX.

ET non diffiteor, gesta per Vicarium adeò obligare episcopum, vt illis non possit contrauenire, secundum Paul. Castr. consi. 348. col. 3. vol. primo, Dec. consi. 142. nu. 3. Rebuf. pract. benef. titu. de Vica. episco. nu. 40. & ratio est, quia factum à Vicario, dicitur factum ab episcopo, & vnum est illorum tribunal, & consistorium, c. 2. cum glo. de consuetu. in sexto, & in c. 1. de capellis monac. in sexto, Io. de Selua trac. de benef. par. 2. q. 14. num. 7. Bertac. de episc. lib. 4. par. 8. tit. de auct. episc. circa iudi. nu. 44. Cucc. Institu. iur. cano. titu. 8. de vica. episc. num. 21. & seq. post Domi. consi. 114.

3 Declaratur, quando vicarius benè agit, secus, si malè, quia tunc episcopus non tenetur stare illi actui, Gemin. consi. 114. Castren. d. consil. 348. col. 2. Vbi episcopus retractare potest compositionem factam à Vicario in pœnis, in quibus dispensare

4 non poterat, sequitur Bertac. de episco. parte 5. libro 4. titu. de auct. & potest. episc. circa iud. numero 36. & iterum Castren. l. creditor, §. Lucius, ff. manda. Dec. capit. sanè, el secundo, col. 2. extra, de off. deleg. & d. consil. 142. n. 3. Syl. in §. ab hostibus, in ver. postliminij, Institu. de Attil. tut. Ant. Fran. ad Abb. c. eam te, nu. 12. & 13. in ver. 2. extra, de rescri. Rebuf. prac. benef. tit. de vicar. episc. nu. 41. & forma Vicar. Archiep. nu. 139. cum seq. Paul. Borgas. tracta. de irreg. & disp. par. 7. cap. fi. num. 23. Cucc. dicto tit. de Vic. episc. num. 22. Brun. cons. 89. nu. 14. cum seq.

5 Nec tenetur episcopus de imperitia sui Vicarij, quia creando ipsũ dedit operam rei licitę, & consuetę, Bald. rub. nume. 13. C. de pœna iud. qui malè iud. Salicet. l. fin. C. eo. refert, & sequitur illos Alexan. l. secunda, numero decimo, ff. quod quisque iur. Bertachin. tract. de episco. libro quarto, parte sexta, titu. de Vicar. episc. numero 51. post Castren. dicto consilio 348. columna secunda.

6 Nam culpa officialis, domino nocere non debet, l. prima, §. si procurator, ff. si quis ius dic. non obtempe. d. l. creditor, §. Lucius, vbi Castrens. ff. manda. & iterum Castrens. dicto consilio 348. colum. secunda, Brun. consi. 89. num. 14. cum seq.

Subdeclaratur, quando episcopus in aliqua culpa non posset deprehendi, vt quando communi opinione omnium bonum elegit officialem, sed fuit in officio corruptus, episcopo ignorante; tunc enim episcopus non tenetur, Rebuf. dicto tit. forma vica. Archid. numero 189. po Bellamer. consilio quarto, vtrum episcopus, columna penul. Syl. in dicto §. ab hostibus, in dicto ver. postliminij, Bal. rub. de pœna iud. qui malè iud. Et in proposito Felin. in cap. Petrus, numero vndecimo, extra, de homic. Vbi, quando deputatus à superiore

7 ad certú officium, esset persona valdè integra, superior non teneretur de excessibus istius officialis, Gondisla. Villadieg. tracta. de leg. 2. par. quæstione tertia, numero nono, Bertach. de episc. tit. de vicar. episc. numero quinto, dicens, quòd dicitur in culpa Potestas, qui conducit imperitum assessorem, post Bal. supra citatum, Cucc. Instit. iur. cano. de Vicar. episc. numero 130. post Castren. cõsilio 117. libro primo, Bisign. titu. de vicar. decisione octaua, numero primo, Redoan. de reb. eccles. non alienandis, & alios ibi relatos.

8 Secundò declaratur in episcopo nouiter creato, qui non conuenitur ex gestis per Vicarium, Ioan. Andr. Inno. Butr. & Gemin. in cap. eam te, vbi Fel. in §. scriptum fuerat, nume. 16. extra, de rescr.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus quando teneatur ex delicto sui vicarij, & num. 4. 8. 9. cum seq.*

2 *Et ad restitutionem damnorum datorum.*

3 *Imputatur illi, qui vtitur opera malorum hominum.*

5 *Dominus non tenetur ex delicto sui officialis extra officium cõmisso, & num. 10.*

6 *Potestas non tenetur de gestis per officiales extra officium, nisi ad exhibendum illos.*

Declaratur, nu. 7.

8 *Episcopus promittens soluere omnem condemnationem, non liberatur exhibendo officialem suum.*

9 *Episcopus ex pacto, vel statuto teneri potest pro vicario.*

10 *Dominus quãdo teneatur ex delicto sui officialis, remissiuè.*

4 *Vicarius episcopi quando teneatur de imperitia sui assessoris.*

QVÆSTIO XXX.

PRæmissis consequens est, quòd si episcopus fuerit in aliqua culpa, ex delicto sui vicarij teneatur, vt post ea, quæ in quæstione proxima scripta sunt, tradit Host. cap. ad hæc, 1
vbi Zabar. quæstione quinta, Butr. col. fi. extra, de off. Archid. Rota decis. 6. aliàs 278. tit. de off. vicar. in no. & decis. 6. eo. titu. in antiq. & decis. 1. Bisign. in antiquioribus, & vtrobiq; Papaz. in apost. Ancara. Gemin. Archid. in cap. si episcopus, de off. ord. in sexto, Felin. cap. cum ordinem, numero sexto, extra de rescrip. & cap. Petrus, numero octauo, extra, de homic. Ioan. de Selua, tract. de benefic. parte secunda, quæstione decima quarta, numero sexto, Pauin. de potesta. capit. sede vacan. secunda parte princip. quæstio. 10. nu. 22. & 23. Henric. Bot. tract. de syno. par. 2. numero tertio, Caraui. commen. super ritu magnæ curiæ, ritu 49. nume. 18. Cucc. Institu. iur. cano. de vicar. episc.
2 num. 130.

Ampliatur, vt etiam teneatur ad restitutionem damnorum datorum per suum officialem, Rota decisio. 6. aliàs 432. tit. de off. vicar. in antiq. & decisio. 1. eo. tit. per Bisignetum, Rebuff. pract. benef. titu. forma Vicar.
3 Archid. num. 188. illi enim imputatur, qui vtitur opera malorum hominum, l. ex maleficijs, in fi. ff. de act. & qui

qui malum elegit officialem, §. fina. Institu. pro soc. §. eos, in fine, Auc. vt iud. sine quoquo suf. coll. 2. cùm simili. alijs adductis per Rot. & Rebuf. in locis præcitatis, firmat Innoc. in dicto cap. ad hæc, extra, de off. Arch. Bertach. de epis. libro 4. par. 6. tit. de vic. epis. num. 5. post Bal. in marg. in ver. episcopus, nu. 9.

Ampliatur, vt simili modo Vicarius episcopi teneatur de imperitia sui assessoris, quando Vicarius esset iurisperitus, aliter non tenetur, vt resp. Brun. consi. 89. numero 19. cum sequen.

Declaratur, quando Vicarius, vel
4 officialis, delinquit in eadem materia, in qua vtebatur opera episcopi, Fel. d. c. si quando, nu. 2. extra, de rescrip. & in d. ca. Petrus, num. 10. cum seq. Vbi latè comprobat, quòd do-
5 minus nō tenetur de delicto officialis extra officium commisso, & ponit plures alias declarationes, firmat Bertach. trac. de episc. lib. 4. par. 6. d. titu. de vic. episco. num. 6. Vbi quòd Potestas non tenetur de gestis extra
6 officium suum per suos officiales, nisi ad exhibendum eos, si potest, vel nisi mandauerit, vel nisi ratum ha-
7 buerit, post Bal. rub. C. de pœna iud. qui malè iudic. & in l. obseruare, §. proficisci, ff. de off. procons. Bart. l. 1. §. familiæ, ff. de publi. Cephal. qui alios cumulat, cons. 362. numero 28. in 3. Pauin. de potesta. cap. sede vac.
8 2. par. princ. q. 10. nu. 23. Vbi declarat verum, nisi episcopus promiserit soluere omnem condemnationem, quia tunc non liberatur exhibendo, latè Carauit. dicto ritu, num. 20. post alios cumulatos.

Secundò declaratur, quando adesset statutum, vel aliud pactum, quòd
9 prælatus teneatur pro officiali, quia tunc tenetur ex vicarij delicto, Pauin. dicta quæstione decima, Carauit. dicto ritu 49. num. 20.

Alias declarationes ad regulam, quòd dominus teneatur ex delicto officialis, ponit Fel. in d. cap. Petrus, nu. 11. cum seq. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Vicarij, qui deliquit in officio, gesta valent, antequam ab officio remoueatur.*

QVAESTIO XXXI.

Gesta autem Vicarij episcopalis, qui deliquit in officio, valere
1 antequam ab officio remoueatur, dicit Pauin. de offic. & potesta. capituli sede vacan. quæstio. 10. num. 24. per not. in l. iubemus, §. sanè, & ibi Bald. C. de sacros. eccl.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus Vicarium potest reuocare ad libitum.*

Ampliatur, num. 2. 3. 4. 5. cum sequentibus.

Declaratur, num. 8. 11. 12. 14. 15. 16. cum seq.

6 *Procurator reuocari potest, etiam quòd dominus iurauerit illum non reuocare.*

8 *Episcopus, qui iurauit non reuocare vicarium, debet petere absolutionem à iuramento, si intendit illum reuocare.*

9 *Episcopus, qui iurauit non reuocare Vicarium, an sit periurus reuocando illum, non petita ab-*

 solutione

solutione à iuramento.
10 *Dominus, qui ex aliqua iusta causa procuratorem reuocauit, quē non reuocare promisit sub iuramento, an sit periurus.*
11 *Episcopus non potest reuocare vicarium à Papa confirmatum.*
Declaratur, nu. 12.
13 *Chorepiscoporum vsus sublatus.*
15 *Vicarij reuocati gesta an valeāt, & num. 16.*

QVAESTIO XXXII.

SEquendo ordinem aliàs præmissum, quæro, an Vicarius episcopi possit ad libitum reuocari. Et posse,
1 inquit glo. in clemen fin. de procur. & in clemen. & si principalis, in ver. per electionem, vbi Card. nume. 10. Ancar. col. 2. Abb. nu. 9. de rescript. Host. in sum. de of. vic. §. & quib. vers. sed nunquid, Barb. c. postulasti, no. 1. in fine, de rescrip. & in capit. quoniā Abb. num. 37. Abb. num. 2. de off. ordin. post Io. And. c. pen. de off. vicar. Franc. c. vt nostrum, de appell. Bal. l. solent, nu. 6. ff. de offi. procons. Cald. cons. 2. tit. de offic. vica. Rebuf. prac. benef. tit. for. vic. Archi. nu. 192. Bertrand. consi. 72. nu. 1. in 10. Bero. ca. prudentiam, num. 110. extra, de offi. dele. & cons. 22. num. 34. vol. primo. Soluitur enim iudicium vetante eo, qui iusserat iudicare, l. iudicium soluitur, ff. de iud.

Ampliatur, vt reuocari possit etiā sine consensu capituli, Franc. c. 1 col.
2 2. vers. sed quæritur, de off. vica. in 6. post Host. & alios ibi, dicens ita seruari de consuetudine in omnibus, Io. And. c. tua, de off. vic. quem refert & sequitur Pauin. de pot. c. sede vac. 2. par. princip. q. 10. nu. 18. Boer. decis. 347. num. 1. Aufrer. ad Tolos. q. 480. Abb. cap. si quis contra, num. 25. in 1. & 2. lect. num. 30. extra, de foro compet.

Secundò ampliatur etiam in quo-
3 libet Vicario cuiuscunque superioris, Gem. c. 1. de off. vic. in 6. Bertac. de epis. lib. 4. par. 6. tit. de vica. epis. nu. 9. post Bal. l. solent, §. sicuti, ff. de of. procōs. Fran. d. c. vt nostrū, extra, de app. Bertran. cōs. 72. nu. 1. in 10.

Tertiò ampliatur, vt remoueri possit ab officio, etiam quando illi
4 esset causa delegata nomine officij, non tamen nomine proprio, Ancar. cle. 2. col. 1. in fi. Card. num. 11. Imo. num. 14. de rescrip.

Quartò ampliatur, etiam si episcopus iurasset non reuocare Vicarium, But. d. c. tua, vbi Io. An. & Abb.
5 nu. 5. in fi. de off. vicar. Zacar. & Ant. Franc. ad Abb. c. quoniam Abbas, nume. 10. de off. ord. Pau. de Cast. cons. 361. nu. 4. vol. 1. Alex. cons. 18. nu. 8. in 2. Rebuf. d. tit. forma Vicar. Arch. 193. Boer. alios cumulans, d. q. 347. num. 1. Cucc. Insti. iur. cano. de vicar. epis. nume. 137. Alphon. Carmonen. trac. de benefi. incomp. par. 2. cap. 10. numero tertio, Gabr. libro 2. de iureiur. conclus. 1. nu. 14. Bertac. de episc. lib. 4. par. sexta, titu. de Vicar. episc. nu. 9. Quibus accedit glo. in c. fin. de procur. in 6. dicens, procuratorem reuocari posse, etiam si dominus iurauerit, illum non reuocare, quod ta-
6 men latè differit Felin. in cap. ex parte decani, num. 12. extra, de rescrip. & glos. sequitur Alex. dicto consi. 18. col. fin. libro 2. Dec. cons. 475. Boer. qui alios congerit, decis. 207. par. 2.

vbi

vbi refert, communem esse opinionem, quòd procurator constitutus cum iuramento ad resignandum beneficium ex causa permutationis, potest non obstante iuramento reuocari, sequitur Grauat. in annot. ad Vestr. lib. 5. prac. c. 13. nu. 15.

Extenditur ampliatio etiam ad vicarium constitutum à capitulo sede vacante, qui reuocari potest, etiã
7 si fuerit interpositum iuramentum, Io. And. dicto cap. tua, Archid. capit. 1. in fine, & ibi Hostien. de off. vic. in 6. sequitur Ant. Franc. ad Abb. in d. ca. quoniam, nume. 10. Pauin. dicto trac. de potest. cap. sede vacan. 1. par. q. 10. num. 1.

Declaratur, quando absolutio à iuramento per dominum reuocantẽ
8 fuerit petita, ne aliàs incidat in periurium, glo. quæ de domino periuro loquitur reuocante procuratorem in dicta clemen. fin. de procur. lib. 6. Castren. consi. 381. venerabilis, 3. q. volum. 1. Alex. dicto consi. 18. nu. 8. Felin. dicto capit. ex parte decani, num. 12.

Et de episcopo reuocante Vicarium, Rebuf. pract. benef. titu. forma vica. Archiep. num. 193. Cucc. d. titu. de vicar. epis. num. 138. Gabr. dicta conclusio. 1. nume. 14. libro secundo, de iureiuran.

Et quamuis sine labe periurij re-
9 uocari posse Vicarium, dixerit Ioan. Andr. in dicto cap. tua, quem retulit Ant. Fran. ad Abb. in dicto cap. quoniam, firmat Alexan. dicto consi. 18. num. 8. post Butr. dicto cap. penult. de off. vicar. Pauin. dicta quæstio. 10. vers. sed nunquid, vbi tamen reuocatio fieret cum causa, vt quia Vicarius malè gereret officium, vendendo iustitiam, vel similia faciendo, tunc episcopus, qui iurauit, reuocando illum, non esset periurus, Abb. d. cap. tua, in fi. vbi etiam Zacar. in add. post. & post Butr. ibi tradit Alexa. dicto consi. 18. nume. 8. Pauin. dicta quæstione decima, versicu. sed nunquid, num. 7.

Sicut etiam non est periurus do-
10 minus, qui ex aliqua iusta causa reuocauit procuratorem, quem non reuocare promisit sub iuramento, Gemin. & Franc. dicto capitu. fin. de procu. in sexto, & ante illos Feder. consi. 107. in fine, quos retulit, & sequutus est Boer. qui alios cumulat, d. q. 207. numero 3.

Secundò principaliter declaratur supradicta conclusio, quando Vicarius episcopi esset à Papa confirma-
11 tus, quia tunc episcopus non posset illum reuocare, Bald. dicta l. solent, numero sexto, qui loquitur de Vicario à superiore suffecto, ff. de off. pro consi. Rebuff. dicto titu. forma vicar. Arch. num. 194. Cucc. Inst. iur. cano. de vic. epis. nu. 139.

Subdeclaratur, vbi summus Pontifex confirmasset Vicarium episco-
12 pi ad vitam, non obstante quacunque reuocatione, secus, si confirmasset vicarium simpliciter: namque illa confirmatio debet intelligi sine præiudicio episcopi, & quatenus eius voluntas durauerit, Rebuff. dicto titu. forma Vic. Arch. num. 195. per tex. in capit. super eo, extra, de off. dele. Cucc. dicto titu. de Vicar. episc. num. 139.

Prout etiam reuocari non potest,
13 quando Vicarius factus esset per viã con-

conuentionis à Papa approbatæ, vt olim fiebat in chorepiscopis, secundum Rebuf. loco præcitato, nu. 200. quorum chorepiscoporũ vsum sublatum esse, scribit Lancellott. Instit. iur. cano. de chorepis. vsu sublato.

14 Tertiò declaratur, vt non habeat locum in vicario episcopi dato à lege, prout est Archidiaconus, qui reuocari non potest, tanquam habens Vicariatum inhærentem personæ, Rebuf. dicto tit. forma vicar. Archie. numero 199. post Abb. & alios in capitulo primo, in fine, extra, de offic. Archid.

Quartò declaratur quoad acta facta per Vicarium, quæ valent non 1 obstante reuocatione, bal. dicta l. solent, §. sicut, Rebuf. loco proximè citato, bertach. de episc. libro 4. par. 6. tit. de Vica. episc. num. 9. post Innoc. cap. intimasti, de appell. Franc. ca. 1. columna secunda, vers. acta tamen, de offi. Vica. in sexto, bertrand. cons. 72. num. 1. in 10.

Subdeclaratur, vbi reuocatio facta esset Vicario ignorante, quia tunc gesta per illum valent, non autem 2 ipso sciente reuocationem, Roman. singu. 58. & 616. Ias. l. more, num. 10. ff. de iurisd. om. iud. Dec. cap. si duobus, num. 12. extra, de appel. & consi. 295. nu. 5. vbi Grauat. in additio. refert, & sequitur Rober. Lancell. trac. de attent. par. 2. capit. 10. nume. 23. & sequ. dicens, Decij consilium aliàs fuisse canonizatũ in vna Nonaburgen. coram Simoneta, asserentes, ita repertum fuisse adnotatum per Tarquin. de S. Cruce ad Franc. in dicto capit. vt nostrum, extra, de appellat. Rebuf. dicta prac. benef. titu. de Simon. in resig. numero 4. & seq. post Calde. consil. 4. & alios à se congestos, Iac. Put. decis. 470. nu. 1. lib 2.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi per constitutionem secundi censetur tacitè reuocatus.*
Et damnum est subditis habere plures vicarios.
Contra, nu. 2.
Declaratur, nume. 3. 4. 5. 7. 9. 11. 12. 13. 14.

2 *Legatus primus non censetur reuocatus per secundum.*
Tutor datus in testamento non reuocatur per dationem alterius in codicillis.

4 *Vicarij gesta per notificationem illi factam de creatione secundi, non tenent.*
Declaratur, nu. 5.

6 *Episcopo deposito expirat ipso facto Vicarij potestas.*

7 *Vicarij gesta non tenent, quando sciunt secundi Vicarij creationem, & num. 8.*
Contra, nu. 9.
Declaratur, nu. 11.

10 *Vicario qualiter sit notificanda creatio secundi.*

11 *Vicarij gesta post eius reuocationem sciente, & patiente episcopo, valent.*

12 *Vicarius generalis episcopi non censetur reuocatus per constitutionem secundi specialis, vel ad certas causas deputati.*

13 *Clausula, citra reuocationem, operatur, vt primus vicarius non censeatur reuocatus per constitionem secundi.*

14 Vica-

14 Vicarius non censetur reuocatus per constitutionem alterius, vbi constitutio est nulla.

QVAESTIO XXXIII.

Sicut etiam quæro, an vicarius episcopi tacitè censeatur reuocatus per constitutionem secundi. Diuersæ sunt Doctorum in hac q. sententiæ. Nam Ioan. And. cap. tua, de offic. Vicar. tenuit, quòd censeatur reuocatus, quem sequitur Gemin. cap. licèt,
1 num. 14. post Lap. & Franc. colu. 2. vers. vltimò limita, de offic. Vicar. in sexto, Barbat. apost. ad Abb. cap. volentes, vbi etiam Abb. in 3. not. extra de officio lega. Dicens, damnum esse subditis habere plures Vicarios, Alex. & Ias. rub. ff. de offic. eius, vbi Hippol. Rim. num. 100. Bertach. trac. de epis. lib. 4. par. 6. titu. de vic. epis. num. 15. Pauin. de potestate capituli sede vacan. 2. par. princip. q. 10. num. 10. Ioan. de Selua, tracta. de benefic. parte 2. q. 14. nume. 2. quos retulit Boer. q. 347. num. 4. Franc. Marc. q. Delphin. 1100. num. 10. parte prima, sibi tamen contrarius in fine quæst. Nicol. de Mil. in reper. in ver. Vicarius episcopi, Cucc. Institu. iur. cano. de vicar. epis. nume. 143. vbi declarat, quando episcopus vnum vicarium duntaxat habere consueuerit, post Gemin. & alios in cap. licèt, de off. vic. in 6.

Mouentur ex l. si quis cum procuratorio, in fi. cum l. sequen. vbi Ange. Bal. & alij concludunt, quòd procurator reuocatus censeatur per constitutionem secundi, & tex. cap. non iniustè, vbi Canonistæ, extra, de procur. Rota decis. 170. & 174. in antiquis, & multis alijs cōprobat Boer. alios congerens, dicta q. 347. num. 2. & 3. Pet. And. Gambar. tract. de off. & potesta. leg. à lat. lib. 9. nu. 14.

Sed contrariam partem probauit glo. magna, cap. in Galliarum, 23. q.
2 5. quam secutus est Alberic. dicta l. si quis cum procuratorio. §. fin. vers. quid in legatis sedis Apostolicę, Martin. de Laude, tract. de leg. §. 10. Cardin. d. c. tua, q. 5. de off. vicar. sequitur Barb. c. volentes, col. 2. cum seq. vers. nota, hic tex. Panor. nu. 3. ext. de offi. leg. Rom. sing. 57. in fi. Boer. d. q. 347. nu. 5. in fi. Rebuf. pract. benef. tit. for. vic. Arch. nu. 104. & seq. Zacar. a postil. ad Abb. d. c. volentes, post Guil. de Cu. in d. l. si quis cum procuratorio, §. vnus, Pet. And. Gam. d. tract. de potest. leg. à lat. lib. 9. nu. 13. & hanc
3 sententiam veriorem, & communiorem, testatur Ioan. de Selua, d. q. 14. nu. 2. Boer. d. q 347. num. 7. & ibi referens communiter apponi solere clausulam expressæ reuocationis primi in creatione nouorum vicariorũ, & ita obseruari vidi in literis vicariatus, sequitur Vant. de nullit. tit. de null. ex def. manda. nu. 165. Massuer. ad Papien. prac. for. libel. actio. real. in ver. Vicarius, hanc etiam sententiam vti communem esse tenendam, scribit latè Alphon Carmonen. tracta. de benef. incomp. par. 2. cap. 10. nume. 9.

Et hæc sententia probatur tum per glo. in d. c. in Galliarum, dum voluit, quòd legatus primus non censetur reuocatus per secundum, & ideò nec etiam vicarius, qui habet ordinariam iurisdictionem, vt dixi supra, q. 55. lib. 2.

Tum

Tum etiam, quia tutor datus in testamento, non reuocatur per dationem alterius in codicillis, l. 2. C. de testa. tut. ideò nec etiam vicarius episcopi per constitutionem secundi, alia etiam argumenta refert Ioa. de Selua, d.q.14.& Alphon. d.ca.10. nu.7.cum seq.quæ missa facio.

Nec aduersantur, quę superius dicta sunt de procuratore reuocato p constitutionem secundi, quia respõdit Abb.d.cap.volentes,& Boer.d.q. 347.nu.5.quòd plures procuratores se impediunt per concursum, quia quandoque vnus affirmat, quod alter negat, per not.in c.pe.de elec. libro 6. Et ideò ius præsumit, quòd dominus dando secundum, censeatur reuocare primum. Secus in pluribus ordinarijs, cum habeant potestatem in solidum,& plures deputari soleant in eodem officio, vt facilius possit rei publicæ consuli. l.vnica,ff.de offi. consu. vbi Bar. Bal. & alij citati per Boer. d.q.347. nu.5. & dixi sup. lib. 1. q. 50. & comprobat Ioan.de Selua,d.q.14. num.2.

Declaratur, nisi expresſè, vel tacitè ex verbis secundæ constitutionis appareret, primum vicarium esse re-
3 uocatum, probatur in ca. si quidem, de procu.in 6. per quem sic declarat Rebuf. d.tit.for. Vic. Arch. nu.205.

Secundò declaratur, nisi facta fuerit intimatio, vel notificatio primo Vicario de constitutione secundi, q2
4 tunc censetur primus reuocatus, & non tenent gesta per illum post notificationem, sicut valent ante, Bal.d. l.solent, §.sicut, per illum tex.ff.de of. proconſ. post Innoc.c.intimasti, ext. de app. Bertach.de epis. lib.4. par.6. q.21.tit.de vic.episc.nu.15.vbi allegat præceptorem suum Ioa.de Prat. d.l.si quis cum procuratorio, §.fi.ita concludere, & sic fuisse de facto Paduæ determinatum in q. tunc occurrente.per tex.l.si fortè,ff.de off.præſ. Rom.sing. 57.quem cum alijs retulit Boer.d.q.347.nu.12. Dec. conſ. 395. col.2.Rebuf.loco præcitato,nu.206. 210.& 214. Et quamuis contrarium teneant Doct. superius adducti pro affirmatiua quos retulit Boer. dicta quæst. 347. num. 8. cum seq. tamen præcedens opinio videtur magis æqua, atque realis, vt inquit Boer. nu. 13. iuribus,& auctoritatibus per eũ adductis, quibus addo Franc. Marc. q.Delphin.1100.num.10. post Bar. l. 2.§.fin.in fi. ff. sol.mat.

5 Subdeclaratur, nisi primus Vicarius amotus fuisset culpa sua, tunc enim gesta per eum etiam non facta notificatione secundi non valebunt, Rom.sing.58.Bertach. tract. de epis. par.6.lib.4.tit.de vic.epis.nu.15.per tex. c.1.§.adijciebatur, de concessio. præben.in 6.

Sed hanc subdeclarationem impugnat Rebuff.d.tit.forma Vic. Arch. nume.208.& 209. ea ratione, quia quandiu gesta à vicario sustinentur, si non tendunt in præiudicium tertij, per regulam l.Barbarius, vbi Doct.ff.de offi.Prætor.c.ad proban.de re iud. ca. fi. in fin. extra, de accusa. Fel.cap.cæterum, num.24.ext.de rescrip.firmat Cucc.Instit. iur. can. de vic.episc.num.149.Et ad tex.in d.§. adijciebatur, respondetur, quod loquitur de graui delicto depositionis, ex quo crimine prælatus depositus etiam ignorans non potest contrahere,

trahere, vti prælatus: & ideò non videtur ex illo tex. generaliter posse inferri, quòd qualicunque culpa Vicarius remoueatur, gesta per illum non teneant, etiam non facta notificatione.

Et hæc sententia Rebuf. verior videtur, & probabilior, ponderando tex. d. §. adijciebatur, qui loquitur de nullitate contractus initi à Prælato deposito, vti prælato, ea ratione, q̄a ibi episcopus depositus est redditus inhabilis, & priuatus per sentētiam, quæ facit crimen notorium in tantū, quòd potest alterius prælati fieri electio per clericos, ad quos spectat, ex dictis per Innoc. c. qualiter, & quando, el 2. §. licèt, num. 1. Abb. & Fel. num. 51. & cæteri Canonistæ, extra, de accusatio. Et ideò mirum non est, si in tam graui culpa depositionis gesta Vicarij non tenent, etiā non facta notificatione de constitutione alterius, quia ipso facto expirat eius potestas, quod clarius firmat Franc. Marc. q. 1120. numero 8. par. prima.

6 Vbi dicit, quòd deposito episcopo, expirat ipso facto vicarij potestas. Quod non est dicendū in qualibet alia culpa per regulam d. l. barbarius, cum alijs superius adductis.

Tertiò declaratur, quando primus Vicarius habet scientiam secundæ constitutionis, tunc enim dicitur reuocatus, & non valent gesta per eū, dicta l. si fortè, vbi glo. & alij, ff. de offi. præsid. per quem dicebat Roma. sing. 57. in fine, quòd per aduentum successoris, intelligitur primus præses reuocatus, & quòd valent eius gesta, si ignorat reuocationem, & sing. 58. inquit amotionem iudicis ligare manus eius, quando scit eam, sequitur Fel. c. cæterum, num. 11. de rescr. Vbi dicit, sufficere qualemcunque

8 notitiam, post Calder. cons. 4. rub. de offi. Vicar. siue per procuratorem, siue per nuncium, aut amicum absq; eo, quòd mandatum, siue reuocatio ostendatur; & hanc partem tenuisse Senat. Burdegalen. refert Boer. dicta decis. 347. num. 15. post glo. in clem. causam, §. intimatio, de elect. & in c. cupientes, in princ. in ver. notitiam, de elect. vbi Gemin. §. 1. col. pen. facit illam singularem Franc. Marc. d. q. 1100. num. 10. Bertac. de epis. par. 7.

9 Sed hanc partem reprobat Boer. dicta q. 347. numero 14. vsque ad 18. concludens, non sufficere qualemcūque notitiam de creatione secundi vicarij, vel reuocatione primi, aliunde habita, quàm per expressam notificationem, & illum sequitur Rebuf. dicto tit. forma vic. Arch. num. 21. dicens, notificationem esse per episcopum, vel procuratorem, vel nun-

10 cium eius, faciendam, vel per episcopi secretarium, de mente eiusdem Boerij in loco pręcitato, numero 17. Vbi etiam subdit, esse faciendam p̄ secundum Vicarium habentem facultatem intimandi, aut intimari faciendi, à quibus non recedo eo casu, quo secundus vicarius esset tantùm constitutus, non autem quando primus esset reuocatus, tum ex argumētis, & auctoritatibus copiosè adductis per Boer. dicta q. 347. num. 14. & seq. tum etiam, quia solet quoque scienti fieri denunciatio ad alium

11 effectum, quàm ad certiorandum aliquem, secundum Bart. l. 2. §. fin. ff. sol. matri.

matri. Prout etiam, quia stante communi sentẽtia relata superius, quòd Vicarius non censeatur reuocatus per constitutionem secundi: non video, quomodo scientia huius secundi constituti possit eius reuocationẽ causare. Nec tex. d. l. si fortè, superius adductus in contrarium, probat assumptum, quia cum loquatur de successore, præsupponit iam esse reuocatum præcessorem, secundũ Bal. l. 2. 4. oppos. C. de liber. præter. vbi dicit, quòd quis succedit in ius alterius per priuationem, non autẽ præsupponit simpliciter esse constitutũ secundum officialem, sicut nos præsupponimus, & ideò nõ est ex eo arguendum, quòd per scientiam de secundo censeatur reuocatus primus, quia possibile est, secundum officialem, & Vicarium esse constitutum, & tamen primum non esse reuocatum, vt dixi supra, libro primo, & hoc stãte cessat dictum Calder. superius allegatum, quia declaratur quãdo secundum rescriptum non haberet tacitam conditionem primi reuocati, vt tunc sufficiat qualis qualis notitia, non autem in casu nostro, in quo secunda constitutio habet tacitam conditionem primæ constitutionis, scilicet, an velit episcopus reuocare primum, & ideò non sufficit qualis qualis notitia, vt refert d. q. 347. nume. 16. quem sequitur Cucc. Institu. iur. cano. de Vic. epis. num. 147. cum seq. dicens, quòd Vicarius præsumitur in dubio suam reuocationẽ ignorasse, non facta ei intimatione.

11 Subdeclaratur, nisi gesta post reuocationem primi essent, sciente, & patiente episcopo, quia tunc valent, & videtur instaurata Vicarij potestas, Boer. d. q. 347. in fine, quem sequitur Cucc. d. tit. de Vic. epis. num. 150. reprobata contraria sententia Rebuf. quem saluat, quando interuallum iudicis arbitrio declarandũ intercessisset à die reuocationis.

Quartò declaratur, vt locum habeat, quando secundus Vicarius esset constitutus generalis, non si ad
12 certas causas, vel actus: nam tunc primus non censetur reuocatus, Bertach. de epis. par. 8. lib. 4. tit. de Vic. episc. num. 151. in fin. post Rot. decis. 299.

Subdeclaratur, nisi primus etiam esset foraneus, quia per alterum foraneum creatum diceretur reuocatus, Cucc. d. tit. de vic. epis. nu. 140.

Quintò declaratur, quando secundus Vicarius esset constitutus citra
13 reuocationem primi, quia tunc non censetur reuocatus, Castren. l. si quis procuratorio, §. fi. ff. de procur. Bertach. d. tit. de vic. epis. nu. 25.

Sextò declaratur, quando secunda constitutio Vicarij esset nulla;
14 nam & tunc primus non censetur reuocatus, Bertach. d. tit. de vic. episco. nu. 15. in fi.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius non censetur reuocatus per episcopi præsentiam.*
2 *Nisi absentia episcopi fuisset causa finalis vicariatus.*
3 *Vicarius deputatus donec alter conualuerit, reuocatus censetur ipso reconualescente.*
4 *Vicarius nunquam reuocatur ex præsentia episcopi, quando episcopus solitus esset vicarios habere in præsentia.*

QVAE-

QVAESTIO XXXIIII.

Licèt autem adueniente Principe cessset magistratus,c.volētes, de priuil.lib.6.c.antiqua, ext.de priuil. c.si quem,de procu.eo.lib.6. non ta-
1 men censebitur vicarius reuocatus per episcopi pręsentiam,Io.de Selua tract.de benef.par.2.q.14.nu.2. post Io.And.ad Specu.de off.Vic. Rebuf. prac.benef.tit.for.vic. Arch.nu.222. Picar.inter cons.Menoch.52. nu.73. vol.1.& dixi supra,lib.2.q.Cucc. Institu.iur.cano.de vicar.epis.numero 156.

Declaratur,quando Vicarius esset cōstitutus ex causa absentiæ epi-
2 scopi; tunc enim per eius præsentiā reuocatus censetur,probatur in c. si delegatus,de off.deleg. lib.6.& in d. cap.si quem sub ea forma,de procu. in 6. Vant.de null.sent.tit.de inhab. ex defec.manda.nu.175.Io.de Selua tracta.de benef.par.2.q.12. nu.2. &
3 dicens, vicariatum finiri episcopo reuerso, si absentia episcopi fuerit causa finalis Vicariatus.
3 Prout etiam, quando datus esset Vicarius, donec alius conualuerit, Aegid.concl.135.si episcopus,Vant. de null.ex def. manda. nu.175.
4 Subdeclaratur, nisi episcopus solitus esset Vicarium habere in eius præsentia,Ioa.de Selua, d.quæst.15. num.17.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi ignorās reuocationē sui Vicariatus, & creationem sui successoris,debet habere salarium.*

QVAESTIO XXXV.

Quandiu autem Vicarius Episcopi ignorat reuocationem
1 sui Vicariatus, & successoris creationem, consequi debere salarium, scribit Rebuff.prac. de nomin. quæstione 14. numc.71. post Roman. l. diem functo,ff.de offi.assessor.

SVMMARIVM.

1 *Collatio beneficiorum facta per Vicarium episcopi reuocatum non tenet regulariter.*

2 *Etiam si reuocatio non esset intimata Vicario.*

At contra, quando non est facta intimatio, nu.6.

10 *Ampliatur idem in insinuatione nominationis ad collationē beneficij.*

3 *Legati gesta non valent, quando fuit reuocatus a Papa, licèt ignoretur reuocatio.*

At contra, etiam si fuerit reuocatus in publico consistorio, nu.7.

11 *Collatio beneficij, facta à Vicario episcopi reuocato, tenet, sciente, & patiente episcopo, etiam facta reuocationis notificatione.*

4 *Matrimonium contractum per procuratorem reuocatum, non tenet, etiam si reuocatio ignoretur, & nu.7.*

8 *Resignatio facta in manibus Vicarij reuocati per mortem episcopi ante notitiam obitus valet.*

9 *Vicarius episcopi mortui in longinquis beneficia conferre potest, non data scientia mortis.*

12 *Collationis nulliter facta ratificatio*

catio non tenet, nisi de nouo conferatur.

QVAESTIO XXXVI.

CÆterum collatio beneficiorum facta per Vicarium episcopi, q
1 reuocatus est, non tenet regulariter, 6
secundum Bal. l. solent, §. sicut, ff. de offi. Vic. Rom. singu. 57. post Canonistas, c. 1. de offi. Vic in 6. Franc. c. fin. in fi. vers. quid autem, de proc. eo. lib. 6. vbi citat Zabar. clem. 1. in 5. oppos. de renunciat. Alber. l. si pater, per illum text. ff. de manumis. vind. late Boer. q. 347. per totam, Rebuff. pract. benefi. tit. for. Vic. Archi. nu. 210.

Ampliatur, etiam si reuocatio nō esset vicario intimata. Boe. d. q. 347.
2 nu. 10. cum seq. post Franc. Calder. & Card. in locis superius citatis ex c. si tibi absenti, de præb. lib. 6. & c. dudum, §. nos igitur, eo. titu. & d. l. si pater, ff. de manumis. vind. Vbi inquit Alber. quòd si Papa mittit legatum ad aliquas partes, deinde il-
3 lum reuocauerit, non tenent gesta per eundem, etiā si reuocatio ignoretur. Et ratio est, quia sicut matri-
4 monium contractum per procuratorem reuocatum, non tenet, etiam si reuocatio ignoretur, l. si pœnituit, ff. de diuor. c. fin. §. fin. de procur. lib. 6. Feli. cap. ex parte decani, nu. 10. de rescrip. post glo. magnam, in fine, in cap. nec illud, vbi Archid. 30. q. 5.
5 ita spirituale matrimoniū contractum per procuratorem reuocatum non tenet, quamuis non fuerit reuocatio intimata, vt firmant Lap. Ancar. Franc. & alij, dicto capit. fin. de proc. in 6. Felin. dicto cap. ex parte decani, num. 11. de rescript. Pau. de Castr. consil. 361. volumine primo, Crauet. qui plura similia congerit, consi. 76. num. 3. Io. de Selua, tract. de benef. par. 2. qu. 14. num. 13. cum sequen.

Sed quòd valeat collatio facta p primum Vicarium reuocatum, non facta intimatione reuocationis, aut creationis secundi, tenet Bald. l. solent, §. sicut, ff. de offic. proconf. Bertach. tract. de episc. par. 1. lib. 4. q. 21. post Io. de Pratis præceptorem suū, in l. si quis cum procuratorio, §. fi. ff. de procur. referentem, sic fuisse de facto Paduæ determinatum in quæstione tunc occurrenti, Roman. sing. 57. dicens hanc quæstionem fuisse Romæ inter dominos Cardinales disputatam, & determinatam, quem refert, & sequitur Boer. dicta decisi. 347. num. 12. & 13. Dicens hanc sententiam esse magis æquam, & realē, & referens, ita tenere Doctores, qui sunt in ea sententia, quòd Vicarius non censeatur reuocatus per constitutionem secundi, firmat Rebuf. dicto titu. forma Vicar. Arch. nu. 210. cum seq. & titu. de simon. in resign. num. 4. & seq. vbi alios citat, & tracta. nominat. quæst. 14. num. 71. per tex. l. si fortè, ff. offi. Præs. quem citauit in proposito Roma. d. sing. 57. & sing. 566. vnà cum concordantibus adductis per Boer. dicta decis. 347. nume. 13. subdens, quòd aliàs esset decipere, & fraudare impetrantes, ac nominatos, & graduatos, qui à Vicarijs clam, & secretè fortè reuocatis, & ignorantibus reuocationē, obtinuissent collationem. & quia tenent gesta per legatum à Papa reuocatum

catum in publico consistorio ante reuocationis notitiam, Calder. consilio 4. de offi. lega. Feli. c. cæterum, num. 11. circa prin. extra, de rescri. subdens, quòd in dubio præsumitur reuocatio incognita, & Calder. sequitur Alber. l. barbarius, col. penul. ff. de offi. Prætor. & Boer. post alios, quos allegat, dicta decis. 347. numero decimo, cum seq. Vbi respondet singulis, quæ supra in contrarium scripta sunt, & Crauet. consi. 76. numero 30. hanc etiam partem multis confirmat Dec. cons. 295. numero 5. vbi Graua. in apost. citat pro concordanti Ias. l. more, nume. 10. ff. de iurisd. om. iud. Dec. c. si duobus, nume. 12. extra, de appella. Lancellot. tract. de attenta. 2. par. c. 10. nu. 23. dicens, consilium Decij aliàs fuisse canonizatum per Dominos de Rota in vna Nonaburgen. coram Simoneta, asserentes, ita repertum fuisse adnotatum per Tarquin. de Sancta Cruce ad Fran. c. vt nostrum, extra, de appella. & quòd ita fuit tentum in vna Lucen. Canonicatus coram A. Augustino sub die 26. Ianuarij 1546. & est decisio reccoll. Put. 3. collatio Vicarij, sub rub. de offi. deleg. & Vicar. Rebuf. in rep. c. postulasti, extra, de cler. excom. min. num. 341. tomo 4. post hæc scripta visus, & aliàs valere resignationem factã
8 in manibus Vicarij reuocati p mortem episcopi ante notitiam obitus, decisum fuit in Rota, teste Moh. decis. 215. Aug. 293. libro tertio, Put. decis. 3. de offi. Vica.

Prout quòd vicarius episcopi cõferre possit beneficia mortuo episcopo in longinquis, non data scientia mortis, tenet Chis. decis. 138. & eandem partem ampliatam etiam in insinuatione nominationis ad benefi-
10 cij collationem, quæ à reuocato Vicario episcopi facta est, ipso reuocationem ignorante, latè extendit Rebuf. tract. nominat. q. 14. numero 70. cum seq.

11 Declaratur, nisi collatio facta esset post reuocationem Vicario intimatam, sciente, & patiente episcopo, quia tunc valebit tanquam renouata sit potestas, Boer. dicta q. 347. in fine, refert Rebuf. dicto tit. forma vica. Archi. nume. 13. Boer. dissentiens ea ratione, quia conferendi potestas tacitè non datur, nisi expressè constituatur, c. fi. de offi. Vica. in sexto, quod verum credo, quia ratificatio collationis nulliter factæ non tenet, nisi quatenus de nouo confera-
12 tur, Guido Papæ, consil. 189. Rebuf. titu. forma Vic. Arch. nume. 11. post Doct. in capitulo, ratihabitionem, de reg. iur. in 6.

SVMMARIVM.

1 *Pœna indignè conferentium quæ, remissiue.*

3 *Episcopus, cuius Vicarius indigno contulit beneficium, an sit priuatus potestate conferendi, & nu 4.*

2 *Dolus Vicarij imputari non debet episcopo, qui non est in culpa.*

QVÆSTIO XXXVII.

ET quoniam cõferentes indignis, subiacent multis pœnis, quas re-
1 censet Rebuf. pract. benefi. titu. pœnæ colla. indig. confer. per totum, si

si vicarius cōtulerit beneficium indigno, non esse episcopum conferendi potestate priuatum, ex eo deducitur, quia dolus vicarij non debet
2 imputari episcopo, qui non est in culpa. Et ideò ad ipsum episcopum reuersa est potestas, l. 1. §. si procurator, ff. si quis ius dic. non obtemper. l. creditor, §. Lucius, vbi Castrens. ff. manda. c. si cōpromissarius, de elec. lib. 6. Domin. consi. 114. Dec. consilio 142. nume. 3. Et cum episcopus non peccauerit, puniri non debet, l. sancimus, C. de pœn. l. si quis in suo. C. de inoffi. testa. ex quibus hanc conclusionem formauit Rebuf. prac. be-
3 nef. tit. for. Vica. Arch. num. 140. Vbi declarat, nisi episcopus habuerit ratam collationem, vel dederit Vica-
4 rio potestatem conferendi indigno, quibus casibus episcopus esset conferendi potestate priuatus, per tex. in d. c. si compromissarius, & ita debet intelligi dictum eiusdem Rebuf. tract. nomin. q. 14. numero 63. qui diuersum sentire videtur.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius, qui contulit beneficium indigno, non potest illud conferre digno.*
Ampliatur, nu. 3. & 4.
2 *Beneficiorum collatio concessa Vicario, intelligitur de prima vice.*

QVAESTIO XXXVIII.

VBi autem vicarius contulerit beneficiū indigno, digno amplius illud non poterit conferre, tanquam
1 functus officio suo, c. si compromissarius, de elect. in 6. Sicut iudex, qui sententiam protulit, quam reuocare non potest, l. iudex, ff. de re iud. cap. in literis, extra, de offi. deleg.

2 Prout etiam, quia potestas conferendi data illi per episcopum intelligitur de prima vacatione, argu. l. boues, §. hoc sermone, ff. de ver. sign. cap. non potest, in fin. de præben. lib. 6. quibus, & similibus alijs probat hanc conclusionem Rebuf. pract. benef. titu. forma Vicar. Archi. nu. 146. cum seq.

3 Et in delegatis inferiorum à Papa comprobat eandem sententiam Cephal. consi. 359. num. 66. in 3. quamuis aliter sentiat in ordinarijs, & delegatis Papæ, vt patet in dicto cons. edito ad fauorem Illustrissimi, & Reuerendissimi D. Cardinalis Estensis, qui denuò collationem beneficij facere volebat, quando prima collatio erat nulla.

4 Ampliatur, vt facta collatione inhabili per Vicarium potestas non deuoluatur ad episcopū, sed ad Archiepiscopum, secundum Rebuf. tractа. nomin. q. 14. num. 63. Quia de se queri debet, qui talem elegit. Quod verum non putarem, nisi episcopus esset in culpa, iuxta ea, quæ scripsi supra, qu. 30. & propius proxima q. præcedenti.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus causam pendentem coram eius Vicario potest ad se auocare.*
Et quilibet inferior, nu. 3.
Ampliatur, nu. 4. & seq.
Declaratur, nu. 6.
2 *Episcopus causas per se audire non prohibetur, licèt habeat Vicarium.*

6 Epi-

6 *Episcopus non potest auocare ad se causam vertentem coram Archidiacono, vel alio inferiore ordinario.*

QVAESTIO XXXIX.

Vlterius quæro, an Episcopus possit causam coram eius Vicario pendentem ad se auocare, & prohibere illi ne iudicet in ea causa.

Et posse scribit Gemin. cap. licèt, num. 1 l. de off. vic. in 6. dicens, quòd
1 Vicarius non potest postea se intromittere, quia quantum ad illam causam habetur pro reuocato, post Lapum ibi relatum, sequitur Fran. col. 2. vers. secundò limita, Calder. consil. 2. tit. de off. vic. Abb. c. si quis contra, in prima lec. nu. 25. & in 2. num. 30. extra, de foro compet. post Ioa. Andr. c. Romana, in princ. in ver. idē & ibi Innoc. & Archid. in fi. 1. col. de appel. in 6. Bertac. de epis. lib. 4. par. 8. tit. de Vic. epis. nu. 19. & par. 5. tit. de auct. episc. circa iud. num. 61. Tolos. q. 480. vbi etiam Aufrer. in annotat. post Gemin. d. ca. Romana, & Abb. cap. vt nostrum, num. 2. Franc. not. 3. Dec. in princ. extra, de appel. Fel. c. quoniam, in fine, extra, de offi.
2 ord. Dicens, episcopum habentem Vicarium non prohiberi causas per se audire, Maran. de ord. iud. par. 4. dist. 16. Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium officialis, circa medium, Gaspar Caballi. in addit. ad constitu. Ægid. lib. 3. capit. 17. nu. 4. post Rip. c. cum M. nu. 195. extra, de constit. Couar. lib. pract. q. ca. 9. Rebuff. de nominat. in præfat. num 39. Bertran. consi. 9. num. 10. in 8. Bero. consi. 22. nu. 34. vol. 1. Cucc. Instit. iur. cano. de epis. nu. 189.

Moti ea ratione, quia si episcopus potest ex toto reuocare Vicarium ad libitum, vt scripsi supra, q. 32. ita etiam ex parte prohibendo illi, ne iudicet in causa, l. quæ de toto, ff. de rei vendi. ca. pastoralis, §. item cum totum, extra, de offi. d eleg. Prout ēt,
3 quia quilibet inferior auocando ad se causam coram Vicario suo pendentem, videtur eius iurisdictionem suspendere quoad illā causam, Abb. dicto cap. vt nostrum, numer. 3. vbi etiam Dec. & alij, & not. in cap. fin. de off. ord. libro 6.

Ampliatur, vt non solum prohibere possit Vicario, ne procedat in cau-
4 sa, verùm etiam delegato sui eiusdē Vicarij, Bertach. de epis. lib. 4. par. 5. tit. de pot. & auc. epis. circa iud. nu. 52. post Bar. l. iudicium soluitur, ff. de iudic.

5 Secundò ampliatur, vt gesta Vicarij in illa causa post auocationē, vel prohibitionem ab episcopo factam, non valeant, Tolos. d. q. 480. vbi etiā Aufrer. & Dec. dicto ca. vt nostrum, in princip. & ibi Franc. not. 3. in ver. vltimo.

6 Declaratur, vt non possit auocare ad se causam vertentem coram alio inferiore ordinario, vt Archidiacono, vel Abbate, Bertach. dicto tract. de episcop. libro quarto, parte quinta, titu. de aucto. episco. circa iudi. numero 41. post Archid. capitu. de persona, 11. quæst. prima, Io. de Imo. capitu. pastoralis, extra, de officio ordina. Franc. capitu. vt nostrum, not. 3. & versicu. vltimò, extra, de appellat.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius non potest prohibere episcopo, ne iudicet in causa pendente coram ipso episcopo.*

2 *Nec quidquam ordinare aduersus facta episcopi, nisi habeat speciale mandatum.*

QVAESTIO XL.

Econuerso autem vicarium prohibere non posse episcopo, ne iudicet in causa coram ipso episcopo pendente, tradit Io. Andr. c. Romana, in princ. ver. idem, de appel. in 6. firmat Brugen. enchir. par. aut
1 simil. iur. in ver. iudicium officialis, circa medium, & aliàs Vicarium
2 sine speciali mandato episcopi nihil posse aduersus episcopi facta ordinare, respondit Bertrand. consil.... vol....

SVMMARIVM.

1 *Episcopus venire potest contra compositionem factam cum Vicario de pœna depositionis in pecuniariam.*
Ampliatur, num. 5.

2 *Baro an possit reuocare compositionem sui officialis, remissiuè.*

3 *Pœna depositionis non potest commutari in pecuniariam, nisi ab habente potestatem dispensandi super crimine.*

4 *Episcopus sine causa dispensans super pœna depositionis, peccat.*

QVAESTIO XLI.

Sed an episcopus venire possit contra compositionem factam cum Vicario suo de pœna depositionis pro crimine in pecuniariam trans-
1 mutata? Et quòd possit, respondit Paul. de Cast. consi. 343. col. 1. vol. 1. Dicens, quod non obstante compositione facta per Vicarium, potest episcopus de nouo inquirere, & conuictum deponere, Bertac. de episc. lib. 4. par. 5. titu. de auct. episc. circa iud. nu. 53. & par. 6. tit. de vic. episc. num. 11. in fi. Rebuf. pract. benef. titu. for. Vic. Arch. nu. 153. & 154. Clar. prac. crim. §. fin. q. 57. vers. dictum est, in
2 fine: & de barone, qui vult reuocare compositionem sui officialis, Carauit. ritu 273. nume. 6. Et ratio est, quia pœna depositionis non potest trasmutari in pecuniariam, nisi per eum, qui habebat potestatem dispensandi de crimine, cap. licèt, & ibi gl.
3 de pœn. sequitur Bertach. dicto tit. de pot. episc. circa iud. nume. 53. vbi ampliat, peccare episcopum sine cau-
4 sa dispensantem super pœna depositionis, transmutando illam in pecuniariã, Mil. in reper. ver. vic. episc.

Ampliatur, etiam si vicarius haberet mandatum speciale ad dispensandum, vt dixi supra, libro secundo, quæstio. 37.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia cathedralis vacat per renunciationem, sicut per mortẽ.*
Ecclesia cathedralis quot modis vacare dicatur, & num. 3. cum sequen.

2 *Renunciatione episcopatus expirat Vicarij potestas.*
Vicarij gesta post resignationem episcopatus quando valeant.

3 *Mors ciuilis quando æquiparetur naturali.*

4 Vi-

4 *Vicarij potestas quibus modis expiret.*
5 *Episcopo translato an valeant gesta Vicarij.*
Declaratur, nu. 6.
7 *Vicarius episcopi non habet iurisdictionem coharentem territorio.*
8 *Vicarij capituli sede vacante potestas expirat per adeptionem possessionis episcopatus noui pralati.*
9 *Episcopus nouus si Vicarium veterem idoneum repererit, debet illum confirmare.*
10 *Permutatione Episcopatus non expirat Vicarij potestas.*
Declaratur, nu. 11.

QVÆSTIO XLII.

Dicitur etiam ecclesia cathedralis vacare per renunciationem,
1 quemadmodum per mortem episcopi, c. 1. de renunc. lib. 6. glo. in c. si cui nulla, in ver. moritur, de præb. eod. lib. & in c. si episcopus, in ver. mortem, de rescr. eo. lib. 6. Franc. Marc. q. 1120. nu. 2. post Canonist. in c. 2. de præb. eo. lib. 6.

2 Ideò quæro, an per renunciationẽ Episcopatus expiret vicarij potestas? Et expirare, scribit Fran. Mar. dicta quæstio. 1120. numero primo. Rebuff. pract. benef. titu. forma Vica. Arch. num. 219. scribit alia in proposito, Vant. de null. sent. tit. de null. sent. ex def. mand. nu. 168. & 171. Peregr. decis. Rot. 158. lib. 2. vbi tradit, gesta Vicarij post ecclesiæ resignationem valere, ante tamen notitiam resignationis, & an possit alium loco sui substituere, si habet facultatẽ substituendi in casu absentiæ.

3 Nam paria sunt vacare ecclesiam per renũciationem, & per mortem, secundum Canonistas, c. 2. de præb. in 6. & mos ciuilis in hoc casu æquiparatur naturali, gl. c. si propter tua debita, in ver. vacabit, de rescrip. lib. 6. & capi. si episcopus, in ver. sed capitulum, de suppl. neglig. præla. in 6. ideò sicut morte episcopi naturali vacat ecclesia, & expirat Vicarij potestas, vt superius dictum fuit, & dicam in q. seq. ita etiam per renunciationem, & sic per mortem ciuilem, secundum supradicta, & firmat Cuc. Inst. iur. can. de vic. epis. nu. 153.

4 Ampliatur, siue ecclesia vacet per renunciationem, siue per depositionem episcopi, per cessionem, translationem, relegationem, ingressum religionis, vel quocunque alio modo, de quo glo. d. c. si propter, in ver. vacabit, & d. cap. si episcopus de suppl. negli. præla. lib. 6. & ibi gl. super versic. mortem, & tradit Franc. dicta q. 1120. nu 3. & nu. 8. post Card. cle. fin. q. 14. de procur. Calder. cons. vltimo, tit. de sent. & re iud. Vant. d. titu. de null. ex def. manda. num. 168. & 171. & 175. Namque, cum principalis constituens desinat esse dominus, vel quasi, illius rei, cuius contemplatione constituerat Vicarium, cessante causa præsumitur cessare voluntas, & dissolui mandatum, ex quo videtur à principio adiecta, vel saltem tacita inesse conditio, quòd in eodẽ statu maneat, l. cum quis, in princ. ff. de sol. l. si Cornelius, vbi Bar. eo. tit. cum adductis, per Crauet. cons. 95. col. 2. versic. principaliter, & Vant. in loco præcitato.

Z 2 Secun-

Secundò ampliatur, etiam si episcopus esset ignorans translationis episcopatus, Calder. dicto cons. vlti. tit. de sent. & re iud. dicens, non valere gesta per Vicarium post translationem episcopi etiam ignorantis,
5 sequitur Fran. Marc. d. q. 1120. nu. 4. & seq. & nu. 11. ea ratione, quia abdicata erat potestas episcopi, c. quia in cunctis, §. adijciebatur, de concess. præb. lib. 6. Franc. capitu. cæterum, de rescr.

Declaratur hæc ampliatio, quan-
6 do summus Pontifex episcopi translationem admisisset, Franc. Marc. d. q. 1120. num. 4. & seq. post Calder. d. cons. vltimo.

7 Tertiò ampliatur, vt expiret Vicarij potestas etiam ante aduentũ successoris, Franc. Marc. d. q. 1120. nu. 8. quia Vicarius non habet iurisdictionem cohærentem territorio principaliter, sed accessoriè, & ideò non obstat tex. l. meminisse, ff. de officio proconf. & l. si fortè, ff. de offic. præf. qui loquuntur de ordinario habente iurisdictionem principaliter cohærentem territorio, non autem accessoriè, sicut habet Vicarius, cuius potestas ideò ipso facto expirauit, l. quod Principi, & l. si Augustæ, ff. de leg. 2. Franc. Marc. dicta q. 1120. post Bar. Alex. & Ias. l. more, & l. & quia, ff. de iurisd. omn. iud.

Quartò ampliatur etiam in Vicario capituli sede vacãte, cuius etiam potestas cessabit cessante capituli potestate per adeptionem possessionis
8 episcopatus noui prælati, Fran. Pauin. de pot. cap. sede vac. par. 2. q. 10. col. 6. ver. adde etiam, quòd potestas, nu. 19. dicens, ita seruari de consuetu-
9 dine, nisi officialis per nouum episcopum confirmetur, quod plerumque fit, quando idoneus ex inquisitione reperitur, sequitur illum Rebuff. d. tit. for. vic. Arch. nu. 220. & 221.

Declaratur suprapósita principalis conclusio, vbi episcopatus esset
10 locum alio permutatus, tunc enim non reuocatur ipso iure potestas vicarij, sed nouus episcopus poterit illum reuocare, Cald. cons. 4. de rescrip. Rebuf. d. titu. for. vic. Arch. nu. 225. Vbi etiam subdit, valere interim gesta vicarij, nisi nouus episcopus aliũ constituerit, & ipsi Vicario alterius episcopi constitutionem notificauerit, qua de re scripsi supra, q. 33. & post Soc. cons. 27. lib. 3. comprobat Cucc. Inst. iur. can. de vic. episc. nu. 155.

Hæc tamen declaratio videtur pe-
11 riculosa, quia ecclesia vacat etiam permutatione, gl. dicto c. si propter, in ver. vacabũt, de rescr. in 6. Et ideò uidetur expirare potestas Vicarij vacante ecclesia, per ea quæ superius scripta sunt.

SVMMARIVM.

1 Vicarij translati de officio ad aliud gesta valent.

QVAESTIO XLIII.

Cæterum si vicarius fuerit translatus de officio ad aliud, gesta eiusdem translati valere respondit
1 Calder. cons. 10. tit. de re iud. quem refert Pauin. de pot. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 10. nu. 15. Cucc. Inst. iur. can. de vic. episc. nu. 153.

SVMMARIVM.

1 Morte episcopi, vel vicarij, potestas vicarij expirat.

QVAE-

QVÆSTIO XLIV.

MOrte autem episcopi, sicut vicarij, expirare eius potestatẽ
1 probat tex. c. si gratiosè, de rescrip. lib. 6. c. illa, & c. fi. ne sede vacan. c. cũ olim, extra, de maior. & obed. melior est tex. clemen. fin. cum glos. in ver. contestata, de procur. Host. c. quoniã de offi. deleg. Io. And. Butr. nume. 9. & alij, c. tua, extra, de off. vic. Archid. c. Romana, in fine, Gemin. num. 6. de offi. vic. in 6. Anc. 1. Gemin. & Franc. 2. cod. tit. & lib. Imola, clem. 2. nu. 12. & 35. de rescr. Bal. l. aliquando, num. 8. extra, de offi. proconsf. Fran. Marc. q. Delph. 1120. num. 1. Calder. cons. 2. de offic. Vica. Cardin. Zabar. cons. 70. num. 2. Paui. de offic. & pot. cap. sede vaca. 2. par. princ. q. 10. col. 4. num. 12. Rebuf. prac. benef. tit. for. vic. Arch. num. 216. Gabriel. Roma. quamuis, de prædictis non faciat mẽtionem, tit. de procur. conclus. 3. numero 10. Couar. de pract. quæst. ca. 4. num. 4.

SVMMARIVM.

1 *Mortuo episcopo vicarius non potest expedire causas cœptas illo viuente.*

Contra, num. 3.

2 *Iurisdictio iudicis durat post mortem constituentis, re non integra.*

4 *Auditores Rotæ habent ordinariam cognitionem causarum solùm viuente Papa.*

5 *Capitulum mortuo episcopo succedit in iurisdictione, etiam quoad vicarij constitutionem.*

QVAESTIO XLV.

CAusas autem episcopo viuente cœptas post eius mortem posse expediri per Vicarium ea ratione, quia res desinit esse integra per quẽcunque actum, & exercitium iurisdi- 1
ctionis, tradit Alex. l. more, num. 32. ff. de iuris. om. iud. post gl. c. cum plures, in ver. inchoante, de offic. deleg. in 6. Et re non integra, iurisdictio iu- 2
dicis durat post mortem constituentis, l. & quia, vbi Bar. Alex. & cæteri, ff. de iurisd. omn. iud. Alex. d. l. more, nume. 29. & quoad causas cœptas, glo. dicto cap. 2. in ver. declaramus, Franc. 2. in vlt. not. de consuet. libro 6. dicens, quòd vicarius potest finire causam cœptam per episcopum, & è contra.

3 Sed contrariam partem, quòd scilicet Vicarius causas cœptas viuo episcopo, nõ possit illo mortuo perficere, tenuit Specul. de offic. ord. §. 1. vers. quid de auditoribus, & clarius titu. de iud. ord. & de auditorib. in ver. nota, quòd vicarius, Archid. c. 1. in fine, de offic. vica. in 6. Bal. ad Specu. tit. de off. ord. §. 1. ver. auditores autem, quem refert, & sequitur Rebuf. prac. benef. tit. for. Vic. Arch. num. 162. post Bertac. trac. de episc. lib. 4. par. 7. q. 6. num. 4. iterum, Bal. l. aliquando, num. 7. ff. de offic. proconsf. Franc. Marc. q. Delphin. 1120. num. 1. par. 2. Bero. c. quoniam Abb. num. 100. extra, de offi. deleg. Gabr. lib. 2. tit. de procur. conclus. 3. nu. 10. post glos. clemen. fin. vers. facit decretal. & ibi Card. col. 5. ver. ad id, quod oppono, & Imo. colum. fin. ver. demum glo. de procur. Conrad. tit.

de offi. Vic. num. 7. Cucc. Institu. iur. can. de vic. epis. num. 133. Mouentur
4 ex not. per Specul. d. tit. de offic. ord. §. 1. ver. auditores autem, vbi auditores Rotæ, qui vice Papæ viuentis causas audiunt, eo mortuo illas etiã cœptas in eius vita audire non possunt ea ratione, quia solum viuente Papa habent ordinariam cognitionem, quod etiã sensit Vestr. in pract. lib. 2. c. 17. num. 2. Prout etiam quia mortuo episcopo expirare Vicarij potestatem, & iurisdictionem satis dixi in proxima præcedenti, quæst. 44.

Nec aduersantur, quæ supra in cõtrarium scripta sunt, quia non loquũtur de Vicario episcopi, qui morte episcopi statim dicitur reuocatus, vt dixi in dicta præced. d. q. nec Franc. aliter sensit, dicto c. 2. nisi de causa cœpta per illũ, qui viuit, non si mortuus est. Et quemadmodum iurisdi-
5 ctio episcopi morte eius expirat, & illi capitulum succedit, etiam quoad vicarij constitutionem, vt per Felin. c. eam te, num. 9. extra, de maio. & obed. iterum Abb. ca. irrefragabili, num. 9. circa prin. extra, de off. ord. Fel. c. pastoralis, nume. 8. extra, de offi. ord. Dec. ca. quoniam Abbas, num. 15. extra, de offi. deleg. Concil. Trid. c. 16. sess. 24. ita etiam expirat iurisdictio sui vicarij, qui idem tribunal, auditorium, personam, & officium habet cum episcopo, vt dixi supra, lib. 2. q. 57.

SVMMARIVM.

1 Vicarius episcopi, cui fuit commissa causa sub expresso nomine proprio, potest adhuc in ea procedere, quamuis desinat esse vicarius.
2 Ampliatur, nu. 2.
3 Declaratur, num. 3. & 4.

QVAESTIO XLVI.

Non tamen Vicarius episcopi, cui causa commissa est sub ex-
1 presso nomine proprio, desinens esse vicarius, prohibetur in illa causa procedere, secundum glo. clemen. 2. in ver. principalis, de rescri. sequitur Card. ibi, nu. 7. Imola, num. 11. & 13. Franc. c. statutum, colu. 1. post glo. ibi, ver. 3. aduertẽ, & ver. quarto, aduerte, Gemin. numero 8. de rescrip. in 6. Barbat. ad Bar. l. quod principi, ff. de leg. 2. Abb. c. quoniam, num. 10. Fel. num. 7. post Imo. ibi, col. 8. de offic. deleg. Pauin. de potest. cap. sede vacan. par. 2. q. 10. num. 13. in fine.

Ampliatur idem in legato de latere, qui adhuc potest in causa pro-
2 cedere, etiam si desinat esse legatus, quando tamen causa fuit sibi commissa sub nomine proprio, Franc. d. c. statutum, col. 2. vers. 3. aduerte, post Imo. d. ca. quoniam, col. 8. Specul. de legat. §. superest, vers. sed pone.

3 Declaratur, quando Vicarius cœpisset de causa cognoscere, glo. dict. clem. 2. dicto vers. principalis, quam sequuntur ibi Doc. & declarat Fran. d. c. statutum, dicta col. 2. vers. tertiò aduerte, post Imo. d. c. quoniam.

Secundò declaratur, nisi Vicarius contraxisset inhabilitatem, per quã
4 fieret incapax iurisdictionis ecclesiæ, Pauin. dicta q. 10. num. 3. plura scribit Archid. dicto c. statutum, nu. 3. Gem. num. 8. Bal. l. generaliter, nu. 9. C. de episc. & cler.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Vicarius finito officio non potest procedere in causa sibi commissa ratione officij.*
Ampliatur, nu. 2. & 3.
Declaratur, nu. 4.
Subdeclaratur, nu. 5. & 6.

QVAESTIO XLVII.

Sicut etiam non poterit Vicarius finito officio procedere in illa causa, quæ illi commissa fuerit non sub nomine proprio, sed sub nomine
1 dignitatis, glo. clem. 2. vers. principalis, vbi Card. num. 7. Imola, num. 11. & 13. de rescrip. Abb. ca. quoniã, numero 10. cum seq. Fel. num. 7. post Imo. col. 8. de offi. deleg. Barbat. ad sarto. l. quod principi, ff. de legat. 2. Fran. c. statutum, col. 2. vers. 4. aduerte, de rescri. in 6. Rolan. cons. 39. nu. 16. vol. 1.
2 Ampliatur idem in legato de latere, Gem. d. c. statutum, nu. 8. Franc. col. 2. vers. quartò aduerte, post Archid. col. 2. nu. 3.
Secundò ampliatur, etiam si Vica-
3 rius cœpisset iam de causa cognoscere, Franc. dicto vers. quartò aduerte, per gl. in d. cle. 2.
Declaratur, vt non procedat in canonico ecclesiæ cathedralis, & alio
4 prælato, quia si desinit esse canonicus, vel Prælatus, non desinit esse iudex, Imola, dicta clem. 2. num. 11. latè Fran. d. c. statutum, col. 2. in prin. post Bald. d. l. generaliter, nu. 9. C. de episc. & clem. Fel. dicto c. quoniam, nume. 5. Paul. de Castr. cons. 288. ad primum respon. nu. 3. vol. 1.
Subdeclaratur, quando remotus
5 fuisset à Prælatura, vel canonicatu propter delictum, quia tunc desinit esse iudex, non tamen si remotus, vel suspensus esset ab administratione, Fran. & Bal. in locis præcitatis.
Secundò subdeclaratur, vbi cœpisset canonicus de causa cognosce-
6 re, secus si res esset integra, quia tũc desineret esse iudex, Franc. d. loco.

SVMMARIVM.

1 *Regula Cancellariæ de triennali possessore non prodest Vicario episcopi destituto.*
Declaratur, nu. 3.
2 *Vicarius episcopi iudicatur, sicut vicarius perpetuus.*
3 *Vicarius episcopi repræsentat episcopum, licèt confirmatus à Papa.*

QVAESTIO XLVIII.

Nec decretum de pacifico possessore editum in regula Cancellariæ. 33. & in regno Franciæ, vt latè scribit Rebuf. trac. de pacif. possess. ne possit molestari tam in possessorio, quàm in petitorio, quicumque possederit beneficium ecclesiasticũ triennio, poterit iuuare Vicarium episcopi destitutum, secundum eundem Rebuf. dicto tracta. num. 79. licèt enim habeat iste vicarius dignitatem, & possit iudicari de eo, sicut
2 de perpetuo, vt idẽ tradit, loco præcitato, post Fel. c. G. perpetuus, nu. 2. extra, de fide instru. Dec. cap. postulasti, num. 1. ad fin. extra, de rescri. & scripsi supra lib. 1. q. 4. tamen dignitas vicariatus manat potius ab episcopo, cuius vices gerit, vt deducit Rebuf. dicto tracta. nu. 79. & scripsi

 supra,

supra, libro primo, quæstio. quarta: quod tamen declarat, nisi Vicarius
3 esset à Papa confirmatus, nume. 80. quamuis impugnet postea declarationem ibidem, non enim minus repræsentat episcopum Vicarius confirmatus à Papa, Ruinus consi. 148. num. 5. Picar. inter consi. Menoc. 52. nume. 116. vol. 1. & dixi supra, lib. 2. quæst. 57.

SVMMARIVM.

1 *Successor in vicariatu succedit in cognitione causæ delegatæ Vicario sub nomine dignitatis.*
Contra, nu. 3.
Declaratur, nu. 9. cum seq.

2 *Legatum factum Vicario sub nomine dignitatis transit in successorem.*

4 *Dignitas Vicariatus Episcopalis Vicario non competit iure proprio.*

5 *Legatum factum Principi, transit in successorem.*
Legatum factum Augustæ, non transit in succedentem.

6 *Princeps habet dignitatem iure proprio.*

9 *Augusta coruscat radijs dignitatis Principis.*

8 *Dignitas nunquam moritur.*

QVAESTIO XLIX.

SEd an causæ delegatio facta Vicario episcopi sub nomine dignitatis transeat in successorem? Paul. aperiens os glo. in clem. 2. de rescri. tenet, quòd successor in Vicariatu succedat in cognitione causæ dele-
1 gatæ præcessori, & eundem sequitur ibi Card. Ancar. colum. 1. ad finem, quamuis obscurè. Prob. apost. ad Io. Monac. c. nemo, nume. 23. & seq. de elect. Abb. c. quoniam, num. 10. cum seq. Barbat. num. 45. & 46. latè Bero, differens articulum, nume. 100. cum seq. extra, de offi. delega. Paul. de potest. capit. sede vac. 2. par. princi. q. 10. num. 13. dicens, communiter teneri glos. dictæ cle. 2. & illi standum esse propter eius auctoritatem, Bertac. tract. de epis. lib. 4. par. 5. nume. 39. & par. 6. titu. de Vica. epis. nume. 14. vbi probat, quòd Vicarius episcopi succedit in legato facto suo
2 præcessori sub nomine dignitatis, hanc eandem sententiam obseruari à communi practica in Vicario episcopi, quia eius tribunal est perpetuum, tradit Pet. And. Gamb. de offi. & potest. leg. à lat. lib. 8. nu. 9. Cucc. Inst. iur. cano. rub. de Vica. num. 12. & seq. lib. 2. referens ita fuisse in Romana curia iudicatum, teste etiam Put. decis. 486. lib. 2. Capra, concl. 37. nu. 32. & latissimè omnium pro hac parte resp. Hier. Gabr. post hæc scripta visus, consi. 32. num. 7. 8. cum seq. vsque ad finem, lib. 2. qui nu. 6. & 25. testatur hanc sententiam esse veriorem, & æquiorem, cuius fundamenta nituntur ea ratione, quia præsupponitur, quòd Vicarius habeat iure proprio iurisdictionem, & quòd commissio causæ censeatur facta intuitu tribunalis, non autem personæ, iuribus, de quibus per eum.
3 Sed quòd ista delegatio non transeat in successorem, tenent Barto. d. l. quod Principi, in fine, & in l. more, vbi Fulgos. num. 25. Ias. 65. Dec. 54. Caccialup. 35. Roma. 8. Curt. 102. ff. de iurisd. om. iud. Franc. c. statutum, col.

colu. 2. ver. quintò aduerte, post Gemin. ibi, num. 8. de rescrip. lib. 6. Imola, clem. 2. nume. 11. cum seq. de rescrip. Card. sibi contrarius, in d. ca. quoniam Abb. Imola, num. 19. Dec. numero nono, & latissimè comprobat Bero. num. 100. referens, hanc esse communem opinionem Legistarum, & Canonistarum, firmat Lap. alleg. 89. Sebast. Medic. tracta. mors omnia fol. conclus. 31. nume. 33. ver. delegatio, & conclus. 110. num. 304. car. 133. Crot. cons. 102. numer. 14. vol. 1. Guid. Pancir. qui de Vicario Prætoris loquitur, consi 127. col. 1. & 2. hanc etiam esse magis communẽ Legistarum, & Canonistarum, & fuisse Romæ seruatam, testatur Gigas, cons. 48. Caualca. decis. Fiuiz. 40. numero 22. dicens, hanc esse receptiorem, & obseruatam, & secundum eam Papiæ iudicatum, ita etiam fuisse resolutũ in Rota, testatur Achil. decis. 331. & Caput. 397. Mantica post hæc scripta visus, de coniec. vlt. vol. lib. 8. tit. 17. num. 3. Quæ quidem sententia ea potissimum ratione probatur, quia talis dignitas Vicarij, sub cuius nomine fuit sibi causa

4 commissa, non competit eidem iure proprio, vt declarat Bar. dict. l. quod principi, in fi. & in d. l. more, nu. 19. & dixi supra, q. præced. Quando autem dignitas non competit iure proprio, sed alieno, tunc commissio non transit in successorẽ, vt pro-

5 batur in legato facto Principi, quod transit in successorem, secus in legato facto Augustæ, d. l. quod Principi.

6 & ratio est, quia Princeps habet dignitatem iure proprio, sed Augusta coruscat radijs dignitatis Principis,

7 Abb. & alij, d. ca. quoniam, & magis in terminis, Bar. d. l. quod Principi.

Prout etiam quia, vt inquit Bero. d. ca. quoniam, num. 100. cum seq. si dignitas vicariatus haberet successorem, & vacaret per mortem, prout necesse est dicere, si tenere volumus, quòd delegatio transeat ad successorem, & consequenter morte nõ extinguatur, sed vacet, sequeretur, quòd à voluntate, & nutu episcopi non penderet facere Vicarium. Quinimo illum facere, & creare teneretur, alioquin lapso termino legitimo potestas deuolueretur ad Papã, iuxta tex. cap. 1. & per totum, de suppl. negl. præla. Item sequeretur, quòd Vicarius reuocari non posset ad libitum episcopi, quia solo nutu quis potest priuari dignitate, & officio suo, nisi per Papam, vt no. c. fin. 9. q. 3. sed ad solum nutum episcopi, & ad eius voluntatem spectat facere, & creare, vel non creare Vicarium, adeò quòd si ipse nunquã vellet, potest hoc facere, c. 1. & 2. de off. vicar. in 6. no. in c. perlectis, 25. dist. cle. 2. de rescrip. Ergo dignitas vicariatus non est perpetua, sed dicitur de nouo assumi, & in ea non succeditur. Hæc tamen ratio ita subtilizata per Bero. videtur periculosa; quia licet episcopus possit ad libitum reuocare vicarium, tenetur tamen, & cogi potest, illum sibi de nouo constituere, vt scripsi supra, lib. 1. q. 46. Nec dignitas vicariatus reputatur temporalis, sed perpetua, vt dixi in quæstione proxi. præcedenti, & in hac specie comprobat Gabr. d. cons. 32. num. 19. & 21. cum seq. Et ideò inhærendum est rationi præcedenti,

cui

cui non aduersatur responsio Card. d.c.quoniã, prout illum refert Abb. ibi, num.11. Dicens, esse differentiã inter Augustam, & Vicarium episcopi. Nam Augusta participat de dignitate mariti passiuè, quia ipsa nihil agit, sed Vicarius participat de autoritate episcopi actiuè, quoniã habet ordinariam iurisdictionem, vt latè scripsi supra, lib.2. q.55. Quia replicatur pro communi sententia, quòd ratio, quare commissio causæ
8 transit in successorem, est, quia dignitas ipsa nunquam moritur, c. si gratiosè, de rescrip. in 6. & alij, dicto cap. quoniam, sed ista ratio cessat in dignitate Vicarij, quæ expirat morte, & reuocatione, vt latè scripsi supra, hoc eodem libro, q.32. & 44. ergo cessare debet conclusio illa, quòd commissio causæ transit in successorem.

Ad tex. verò in d.c.1.de offi.vica. in 6. respondeo tribus modis, vt per Bero. d.cap.quoniam, numero 101. quem videas.

Ego in hac perdifficili quæstione crederem recurrendum esse ad coniecturas, quibus percipi possit, an
9 Papa delegando causam vicario episcopi, rationem habuerit tribunalis; tunc enim successor in officio poterit cognoscere, secus si rationem habuerit personæ, quia tunc cognoscere non poterit, vt declarant; Butr.d. c. quoniam, nume.20.& 25. Abb. nu. 11. cum concordantibus adductis per Gabr. d.consil.32. nume.1. & 2. Quibus cessantibus in conflictu tantorum patrum nunquam recederem in iudicando à supradicta magis cõmuni.

Quæ tamen declaratur, vbi Vicarius esset constitutus ab ipso episco-
10 po: secus si à superiore, vt post Legistas in d.l. & quia, & Canonist. in d.c.quoniam resp. Rolan. consil.39. num.17. vol.1.

SVMMARIVM.

1 *Legatum factum Vicario episcopi, an debeatur successori.*

QVAESTIO L.

Hinc etiã alia quæstio venit decidenda, ex qua etiam plures similes terminari possunt, quod si te-
1 stator aliquid leget Vicario episcopi, & is Vicarius decedat, viuo testatore, legatum propterea successori non debebitur, secundum Barto. l. quod principi, in fine, ff.de leg.secundo, Mant.enchir.lib.12.cap.278.circa finem, Menoch.consf.257. nu. 91. volum. 3.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus cognoscere potest causam delegatam eius Vicario, finito officio Vicariatus. Contra, nu.2.*

QVAESTIO LI.

Licèt autem successor in Vicariatu nõ possit expedire causas delegatas præcessori sub nomine di-
1 gnitatis, non tamen prohibetur episcopus illas cognoscere, secundum Gemin.c.statutum, de rescrip. lib.6. Inno.c.eam te, num.5. vbi Abb.num. 14.

14. de rescr. Barbat. ad Bar. l.quod principi,ver. c. ff.de leg. 2. Bertach. tract.de epis. lib.4. par. 5. nu. 59.

2 Sed contrariam sententiam tenet Pau.& Card. clem.2. q. 9. de rescri. vbi Imo.num.14. in fine, post Fran. & alios, c.statutum,de rescrip.lib.6. Cum enim separatum sit auditoriũ delegati Papæ,& episcopi,non debet commissio causæ extendi ad alium, quàm ad ipsum delegatum,vt scripsi supra,lib.2.q.135. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Sindicari debet Vicarius episcopi, sicut alij officiales, finito officio.*

2 *Consuetudo seruanda est in materia sindicatus, contra Vicarium episcopi.*

Declaratur,nu.3.

QVAESTIO LII.

1 Vlterius quæro,an vicarius episcopi finito officio debeat sindicari, quemadmodum alij officiales, & iudices Ciuitatum. Et sindicari debere, pròbat rubrica,vt omnes iud. tam ciuil. quàm crim. cum Nigro ibi,in ver. vicarius,scribit Paris de Put. tract. de sindica. in prin. latè Carauit. super ritu magnæ cur. 265. per totum. Quicunque enim suscipit alienam administrationem, tenetur regulariter reddere rationẽ, iuxta illud euangelium: Redde rationem villicationis tuæ, c.qualiter, & quando,lo secundo, extra, de accusa. Soc. conf. 413. quod citat in proposito Rolan. consi.49. nume. 2. vol.1. Et specialiter, quòd vicarius iurisdictionis Episcopalis teneatur reddere rationem officij, & iurisdictionis,tradit Pauin. tract.de offi.& potest. cap. sede vacan. 2. par. prin. q.8. Conci. Trid. c.16.sess.24.in decreto de reform. Sed quoniam quælibet prouincia,& ciuitas habet suas cõsuetudines in materia sindicatus, 2

propterea non esset ab illis recedendum,Clar.prac.crim. §.fi. q.35.ver. fuit aliquando, quod verum putarẽ, 3

vbi ab episcopo, vel alio superiore ecclesiastico essent confirmatæ, vt respondit Anca. consi.18. num. 2. 3. cum seq.

SVMMARIVM.

1 *Causa committi non debet extra ciuitatem, vel diœcesim, quando reus, & actor sunt eiusdem diœcesis.*

2 *Vicarius episcopi vigore rescripti Papalis,extra diœcesim conueniri potest.*

Contra,nu.3.

QVAESTIO LIII.

Et quoniam Bonifacius huius nominis octauus,inter cæteras constitutiones,quas edidit circa iudices ab Apostolica sede deputandos,sanciuit,quòd vbi actor, & reus fuerint eiusdem ciuitatis,seu diœcesis,causa

1 committi non debeat extra ipsam ciuitatem, vel diœcesim, nisi ab episcopo contra aliquẽ de sua diœcesi, vel ab aliquo, contra eum, aut contra eius capitulum, sit actio dirigenda, quo casu potest etiam extra

tra ciuitatem, & diœcesim contra episcopum, aut contra capitulum committi, non tamen vltra vnam diętam à fine suæ diœcesis, vt legitur, c. statutum, §. cum verò, vbi glo. Ioan. And. & alij, de rescrip. in 6. qui qui alios etiam casus referunt, in quibus licet committere causam extra diœcesim. Quæro nunc, an dispositio dicti §. cum verò, extendatur ad vicarium episcopi. Pone enim, quòd aliquis de ipso Vicario conqueritur, asserens se iniustè excommunicatum, vel Vicarium iniustè iudicasse, aut per sordes, aut per gratiam, an poterit Vicarius trahi ad iudicium in loco vicino suæ diœ-
2 cesis. Et posse sentit Bertach. tract. de epis. par. 6. lib. 4. tit. de vic. episc. num. 18. dicens, quod Vicarius episcopi vigore rescripti Papalis potest conueniri extra diœcesim in loco vicino, post Ioan. And. & alios, d. §. si verò.

Sed contrarium probant Doctores, d. §. cum verò, vbi latè Archid. col. 9. ver. sed cum ista litera, adducit tex. in d. §. cum verò, ibi, contra
3 prædictos, quasi dicat non contra alios. Et sic quòd non potest committi causa contra vicarium extra diœcesim, arguendo ab inclusione episcopi, & capituli, ad Vicarij exclusionem. Et quamuis idem consistorium sit episcopi, & Vicarij, c. 2. cum glo. & Doct. de consuet. lib. 6. & dixi sępius, & propterea sicut contra episcopum causa committi debet extra diœcesim nō vltra diętam eodem modo contra Vicarium, vbi tamen vicarius conueniretur ex delicto, vel episcopus, non videtur militare argumentum ab identitate consistorij, vt declarat Archid. loco præallegato, ea ratione, quia contra conuentum ex delictis dirigitur actio in personam, non autem in consistorium. Et quia si Vicarius esset officio ob delictum cessaret etiam identitas consistorij, & absonum esset nimis trahere illum extra suā diœcesim contra formam dicti §. cū verò, & cap. nonnulli, de rescript. & c. olim, de excep. & vtrobiq; Doct. & c. neminem, 3. q. 6. c. fin. vbi Abb. & alij, de iud. prout sic declarat Archid. d. §. cum verò.

SVMMARIVM.

1 *Prælati committentes vices suas sub annuo censu, puniuntur.*
2 *Vicarius qui dedit pecuniā episcopo, vt illum faceret Vicarium, priuari debet officio vicariatus.*
Ampliatur, nu. 1.
3 *Vicarius recipere debet salarium de Camera episcopi, nec proprÿs stipendÿs militare.*

QVAESTIO LIV.

Placuit etiam Alexandro tertio, in concilio Lateranensi, & in Turonensi punire prælatos, vices suas
1 sub annuo censu committentes, vt in cap. primo, & cap. 2. vbi Doct. extra ne prælati vic. suas, Lancellet. §. demum, Inst. iur. cano. de simon. Quæro igitur in proposito, qua pęna puniri debeat Vicarius, qui dedit pecuniam episcopo, vt illum faceret Vicarium. Respondeo, quòd priuari debet

2 debet officio Vicariatus, d. c. 1. & 2. vtrobique Abb. qui optimè factum dicit, ea ratione, quia Vicarius debet recipere salarium de Camera episcopi nec proprijs stipendijs mi-
3 litare, glo. d. c. 1. ver. quantitatem, & cap. 3. ver. statuantur, cap. si episcopus, cum glo. in ver. ipse, & ibi Doct. de offic. ordin. in sexto, scripsi etiam supra, libro primo, q. 55. Non autem episcopus à vicario, ne ex huiusmodi labe simoniæ Vicarij, vt aliquid lucrentur præter sortem inducantur per fas, & nefas ad extorquendum pœnas, in ære, vbi in corpore luendæ forent, & facere modicas culpas grauiores, in subuersionem iudiciorum, & dispendium subditorum, & grauamen.

Ampliatur, etiam si episcopo fue-
4 rit data pecunia, vt faceret Vicariũ in temporalibus, Abb. c. 2. num. 2. & in ca. consulere, extra de simon. glo. d. §. demum, in ver. vices suas, Instit. Lancellot. de simon.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi differendo pœnam delinquentibus per gratiam, vel dissimulationem, punitur.*

QVAESTIO LV.

Quid autem si Vicarius episcopi differat delinquentibus per gratiam, vel dissimulationem pœnas legibus impositas, an puniatur. Et
1 puniri dicit Paul. de offic. & potesta. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 10. num. 24. per tex. in l. 1. de deser. lib. 12. & Bald. l. presbyteri, la 1. nume. 12. C. de epis. & cleri.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi pro debitis aliorum vicariorum non tenetur.*

QVAESTIO LVI.

Sed pro debitis aliorum Vicariorum nequaquam teneri Vicariũ
1 episcopi probat rub. cum nigro, C. vt nullus pro debito al. gra. & C. vt nul. Vica. pro aliorum vica. deb. ten. lib. 11. & in specie nostra, Pauin. de potest. capit. sede vacan. 2. par. prin. q. 10. num. 24.

SVMMARIVM.

1 *Potestas punire potest suos officiales quos elegit, delinquentes in officio.*
2 *Episcopus punire potest Vicarium delinquentem.*
Contra, nu. 3.
Declaratur, nu. 7. cum seq.
3 *Vicarius episcopi peccans in ijs qua sunt iurisdictionis, non punitur ab Archiepiscopo.*
Contra, nu. 3.
Declaratur, nu. 10.
4 *Nec dicitur subditus episcopo quo ad iurisdictionem.*
5 *Episcopus tenetur de delicto sui Vicarij in officio.*
Declaratur, nu. 10.
6 *Et exhibere Vicarium delinquentem.*
7 *Baro non potest punire suos officiales.*

8 Vi-

8 *Vicarius episcopi male agens vt priuatus non dicitur gerere vices episcopi, sed illi subditus est, & nu. 9.*

11 *Episcopus non potest in propria causa iudicare.*

12 *Vicarius capituli sede vacante punitur ab episcopo nouo.*

13 *Vicarius episcopi non potest conueniri durante officio.*

14 *Episcopus potest esse iudex subuicarij.*

QVAESTIO LVII.

SEd nunquid episcopus punire possit eius Vicarium delinquentem. Dubiũ faciebant dicta Bar. & Alex.
1 in apost. l. absentem. §. si quos. ff. de pœn. Vbi Rector siue Potestas punire potest eius officiales delinquẽtes in officio, non si extra officium in alium delinquerent, Bal. l. 1. §. familię. ff. de publ. iud. Paris de Put. tract. de synd. §. Potestas, lo 4. ver. iudici, folio 40. vbi declarat verũ in officialibus quos sibi elegit, Afflict. super cõstitu. regni incipiente, iustitiarij per prouincias, no. 7. quos refert, & sequitur Carauita ritu 49. nu. 10. Boer. q. 9. numero quarto cum sequen. par. 1. hanc etiam partem probat Specula. de compet. iud. adit. §. sequitur. num. 3. dicens quod de maleficio vel quasi officialis episcopi commisso in offi-
2 cio, vt puta in sententia vel processu agendum est coram episcopo cuius est officialis, non autem coram Archiepiscopo, nisi episcopus requisitus nollet causam cognoscere, sequitur Bal. ibi, in addit. Paui. de offic. & potestat. cap. sede vacan. 2. parte princip. q. 10. nu. 22. post Card. rub. q. 11. de rescrip.

3 Sed verius est, quòd episcopus nõ possit eius Vicarium punire, & ratio est, quia vbi Vicarius peccat in ijs, quæ sunt iurisdictionis, vel circa officium, punitur ab Archiepiscopo, secundum glos. cap. 1. in ver. rationabili, de offi. Vic. in sexto, Innoc. &
4 Archid. cap. Romana, §. fin. de foro competen. lib. 6. & quo ad iurisdictionem, & illa quæ ratione officij potest exercere, non dicitur subditus episcopo neque minor illo, Bero. consilio 22. numero 13. volum. primo. Prout etiam, quia episcopus non potest esse iudex in causa sui Vicarij, vt dixi supra, lib. 2. q. 137. ergo nec illum punire potest ex defectu iurisdictionis, toto titulo, si à non comp. iud. ne aliàs dicatur iudicare in propria causa, vt dixi in dicta q. 137. sicut etiam quia episcopus tenetur de delicto sui Vicarij, vel officialis delinquentis in officio, Rota, decis. 6. aliàs 278. in no. de offi. Vic. & decis. sexta, in antiqu. & in antiquioribus decis. 1. per Bisfig. & vtrobique Papaz. in apost. Archid. Ancar. & Gemin. c. si episcopus, de off. ord. in sexto, Felin. c. Petrus, num. octauo, extra de homic. & c. cum ordinem, nu. 6. extra, de rescr.

6 Nec non etiam, & quia episcopus tenetur exhibere vicarium, vel officialem delinquentem, Paui. de offi. & potest. capit. sede vacan. 2. par. prin. quæst. 10. nume. 23. Vnde cum non conueniat sibi ipsi illos exhibere, ne
7 sit iudex & pars, meritò illum punire non poterit, & hac ratione, & alijs superius deductis, Barones non pos-

se

se punire suos officiales latè desserendo concludit Carauit. ritu 49. numero 21. cum seq. & num. 18. 19. cum seq. post Boer. dicta decis. 9. per totam, parte prima.

8 Declaratur, quando Vicarius delinqueret circa iurisdictionem, secus si tanquam priuatus: tunc enim dicitur episcopo subditus sicut alij, glo. cap. 1. ver. ex rationabili, de off. vica. in 6. & ibi Archid. & alij, iterum Archid. capit. Romana, §. nec etiam, & Innocen. ca. fin. de foro compet. lib. sexto, facit quod scribit Dec. c. sanè, colum. 2. extra, de offic. delega. Vbi si Vicarius episcopi malè agit tan-
9 quam priuatus, non dicitur gerere vices episcopi, secus si tanquam iudex, ita declarando Castrens. consil. 117. col. fin. Brun. consi. 89. num. 14. & ideò sicut episcopus potest subditos delinquentes punire, ita videtur posse punire Vicarium si delinquat tanquam priuatus.

Sed contra hanc declarationem
10 facit dictum Specula. de comp. iud. addit. §. sequitur, num. 3. Vbi quod de maleficio, vel quasi officialis episcopi commisso in officio, vt puta in sententia, vel processu, agendum est coram epo, cuius est officialis, non coram Archiepiscopo, vel eius officiali, nisi episcopus requisitus nolit causam cognoscere, cuius dicta sequitur Bal. & ibi, in addit. §. fin. vers. officiales, Paui. d. q. 10. num. 22. in fine, post Card. rub. de rescrip. q. 1. Feder. consil. 110. & dixi supra, lib. 2. q. 59. Ego tamen crederem hanc sententiam speculatoris esse veram in illis casibus, in quibus episcopus non esset in aliqua culpa, & in quibus non teneretur ex facto Vicarij, vt dixi, d. q. &
11 supra hoc eo. libro, q. 29. & 30. Alioquin si etiam episcopus in istis iudicaret fungeretur officio partis, & in propria causa iudicaret contra Bal. l. obseruandum, §. proficisci, num. 1. ff. de offi. procons. & contra ea, quæ superius dicta sunt.

Secundò declaratur, vt non habeat locum in Vicario capituli sede va-
12 cante, qui si in officio delinquit, ab episcopo puniri potest promoto ad illum episcopatum, Concil. Trident. cap. 16. sess. 24. in decreto de reformat. Vbi ampliat, etiam si Vicarius absolutionem à cap. impetrasset.

Tertiò declaratur, vt non possit conueniri durante Vicariatu, sed officio finito probatur l. nec Magistra-
13 tibus, ff. de iniur. per quem sic dicit Paui. trac. de pot. c. sede vacan. d. q. 10. num. 23.

Quartò declaratur, vt non procedat in subuicario, cuius Episcopus iudex est. Gemi. capitulo primo, per illum tex. numero 2. de offic. Vicar. libro sexto.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius episcopi vsurpans sibi iura episcopalia non debet amplius admitti ad officium Vicariatus.*

QVÆSTIO LVIII.

Illud etiam non omitto, quòd si vicarius vsurparet sibi iura episcopalia contra formam vicariatus, existimarem non debere amplius admitti ad executionem officij vicariatus ne dum in eodem episcopatu, sed

sed nec etiam in alio, ex not. cap. illud, vbi glo. & Canonistæ, & in specie Socin. numero secundo, extra, de excess. prælat.

SVMMARIVM.

1 *Commissio impetrata contra canonicos, & capitulum, non comprehendit episcopum, neque Vicarium.*

2 *Episcopus, & Vicarius non sunt canonici, neque capitulum.*

QVAESTIO LIX.

SI autem aliqua commissio fuerit impetrata contra canonicos, &
1 capitulum, in qua nulla mentio fiat de episcopo, nec de vicario, non comprehendi episcopum, neque vicariũ, 1 tanquam non sint, neque canonici, neque capitulum, & minus pars ca-
2 pituli, scribunt Card. clem. vt hi, §. illi verò, de ætate, & qualit. ver. decimò quæro, in fi. & Caputaq. decis. 153. par. 1. num. 3.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus agere potest pro iniuria illata eius Vicario.*
Ampliatur, nu. 3.
Declaratur, nu. 8. cum seq.

2 *Ecclesia agere potest pro iniuria clerico illata.*

4 *Rebellio facta in personam Vicarij imperialis perinde est, ac si facta esset in personam Imperatoris.*

5 *Vicarium Cæsaris offendens incidit in crimen læsæ maiestatis, sicut Cæsarem offendens.*

6 *Iniuria facta Regio officiali spectat ad ipsum Regem.*

7 *Vicarium, vel nuncium episcopi offendens, offendit episcopum.*
Declaratur, nu. 8. & nu. 11.

9 *Consiliarium principis occidens non in contemptum dignitatis, sed ratione odij priuati non incidit in crimen læsæ maiestatis.*
Contra, nu. 10.

11 *Iniuria, quando facta dicatur ratione officij, vel odij priuati.*

QVAESTIO LX.

SIcut autem episcopus potest vicarium delinquentem in alium, vti priuatum, punire si culpa careat ipse episcopus, vt fuit superius demonstratum; ita etiam agere potest pro iniuria illata eidem vicario, vel subdito, Bar. l. fin. §. fin. vbi etiam apost. ff. de iniur. Bald. marg. in ver. clericus, Bertac. trac. de epis. lib. 4. par. 3. num. 15. & 18. post Innoc. & alios, c. dilectis, extra, de app. Io. And. c. ad Apostolicæ, de re iud. lib. 6. remissiuè, Paul. de potest. cap. sede vacan. 2. par. princip. quæst. 10. num. 24. post Card. clem. 1. de reliq. & vener. sanct. Et aliàs ecclesiam agere posse pro
2 iniuria illata clerico, tradit Abb. ca. cum contingat, extra, de sentent. excomm. Fol. prac. crim. cano. par. 2. titu. accus. porrect. numero 55. cum sequen.

3 Ampliatur, vt conspirantes clerici in Vicarium episcopi, vel illi contumelias inferentes teneantur eadẽ pœna qua conspirantes in ipsum episcopum, ut probat Bar. extrauag.
con

contra rebell. in ver. rebellando, numero quarto, Franc.Marc.quæ-
4 stione Delphin. 618. in fine, parte secunda, vbi rebellio facta in personam Vicarij imperialis, perinde est, ac si esset facta in personam Imperatoris, & incurritur crimen
5 læsæ maiestatis. Et ita incidere in pœnam læsæ maiestatis, qui offendit Vicarium Cæsaris, sicut ille, qui Cæsarem, respondit Menoc. consilio nonagesimo nono, numero quadragesimo nono, in primo, post Gig. de crimine læsæ maiestatis, li-
6 bro primo, quæstione 6. Et quod iniuria facta officiali Regio spectet ad ipsum Regem, scribit latè Afflict. super constitut. regni, rubri. de iniur. perso. cur. irrog. in constitut. incip. obseruent, numero secundo. Et expresè, quod offendens Vicarium, vel Nuncium Episcopi, ipsum Episcopum offendere
7 videatur, dicit Bald. sed si hac, §. semper, in fine, ff. de in ius voc. firmat Pauin. de potestate capituli sede vacante, secunda parte princip. quæstione decima, numero trigesimo quarto, Mandos. comment. regul. Cancell. 24. de malè promotis, quæst. 6. num. 4.

Declaratur hæc ampliatio, quan
8 do conspirasset quis in Vicarium Episcopi, vel illi fecisset iniuriam ratione officij, non si propter factum ipsius Vicarij, vt quia illum malè tractauit, & ratione odij priuati, non autem in contumeliam, neque in contemptum dignitatis, sed vt priuatum, Bart. l. prima, §. finali, ff. de iniur. & l. hostes, columna finali, ff. de captiuis, sequitur Roland. consilio quadragesimo octauo, numero nono, in secundo, vbi etiam, numero decimo, refert ex Isern. titul. quæ sint regal. ver. committen. crimen, Carrer. practic. crimina. §. homicidium, numero centesimo nono, Gigas, dicto tractatu de crimine læsæ maiestatis, quæstione quarta, libro primo, subdens.

9 Quod occidens consiliariũ Principis ratione odij priuati, & non in contemptum dignitatis, non incidit in crimen læsæ maiestatis, & numero octauo, quod est differentia inter iniuriam illatam famulo, vel ciuitati in odium ipsius, ab illa, quæ fieret in contumeliam episcopi, Clar. §. læsæ maiestatis, versicu.
10 quæro etiam, licet ipse solus indistinctè teneat, quod offendens consiliarium Principis, Principem offendere dicatur, & ideo incidat in crimen læsæ maiestatis. pulchrè Menoch. consilio centesimo septimo, numero vigesimo tertio, in secundo, & non aliter punitur offendens officialem ratione odij particularis, seu inimicitiæ, nisi pro iniuria illata priuatæ personæ, non autem de iniuria illata officiali. Afflict. in constitut. regni, libro tertio, rubr. 32. de iniur. curial. eos. numero 4.

11 Et magis in terminis, quod episcopus agere non possit pro iniuria illata Vicario, nisi fuerit facta in contumeliam ipsius episcopi, tradit Bertachin. dicto tractatu de episcop. libro quarto, parte tertia,

 titu.

titu. de potestat. & auctor. episco. in tempor. circa personas, numero decimo quinto, post Bart. dicta l. 1. § fin. ff. de iniur.

12 Tunc autem facta videtur iniuria ratione officij, non autem ratione odij priuati, quando est in executione ipsius officij, Roland. alios referentes, dicto consilio quadragesimo octauo, numero duodecimo, latius, consilio primo, numero trigesimo secundo, in tertio, Menoch. dicto consilio nonagesimo nono, num. 19. in primo.

Et hæc pro absolutione operis satis esse putaui ad laudem Dei Optimi Max. & gloriosæ Diuæ Virginis Mariæ Genitricis.

F I N I S.

ADDITIONES
AB EODEM AVCTORE NVNC ROTAE SENENSIS AVDITORE RECOGNITAE ET ANTEA NVMQVAM IMPRESSAE.

AD LIBRVM PRIMVM.

QVAESTIO III.

POST num.17. Et dici possunt etiam Vicarij episcoporum ipso iure infra illos octo dies capitulo non eligente Vicarium sede vacante iuxta formam concilij Trid. sess. 24. cap. 16.

QVAESTIO XVI.

Sub num. 2. post verbum cumulatos. Graff. decis. aur. par. 2. lib. 3. de visitatoribus. cap. 18. num. 20.

Sub num. 6. post verb lib. 2. Graff. de cap. 28. nu. 20. vbi testatur de communi.

Sub num. 8. post verbum vacante. Si alias ad Capitulum hæc electio spectabat vt censuit Sacra congregatio ad Concil. Trid. sess. 23. de Reform. cap. 10. in pœnam quoque impositam. Et capitulo nõ eligente infra spatium octo dierum iuxta cap. 16. sess. 24. potestas eligendi deuoluitur ad Metropolitanum, si ecclesia est suffraganea, si vacat Metropolitana ad antiquiorem Episcopum, si exempta ad viciniorem episcopum.

In fine, Emolumenta autem iurisdictionis episcopalis sede vacante non deuoluere ad capitulum probat tex. in clem. statutum, vbi Abb. num. 3. de Elect.

QVAESTIO XVII.

In fine, Adde quod Archidiaconus de iure antiquo communi habebat multas iurisdictiones hodie sublatas.

Ibidem, Ampliatur quod si ex constitutione Ecclesiæ Archidiaconus debet celebrare missam absente Episcopo, non poterit celebrare Archipresbyter neque Vicarius Episcopi vt responderunt Dec. cons. 664. Decian. resp. 16. nu. 20. lib. 2. Ea ratione potissimum, quia iura Archidiaconi nõ possunt tolli per Episcopum, nec alterari, minusque exerceri. Card. in cap 1. extende off. archid. glo. in cap. ad hæc de off. Vic.

QVAESTIO XVIII.

In fine, Ampliatur infra quæst. 16. num. 3. lib. 2.

QVAESTIO XX.

In fine, Et adde quod isti Foranei Vicarij, vel Archipresbyteri possunt inhibere seu prohibere ex causa rationabili, ne aliquis Confessarius approbatus ab ordinario audiat confes-

siones etiã virtute Iubilei, vt quãdo esset scandalosus, vel adeo ignorans, vel absolueret indifferenter, & imprudenter omnes, laxis habenis. Nauar. cons. 39. de sent. excom.

QVAESTIO XXVII.

Sub nu 6. post verb. q. 7. Idem etiam dicendũ esset, quando Generalis procurator ab Episcopo cum expressione facultatum quæ necessario dari solent nec procuratori conueniunt, quippe tunc etiam censetur Vicarius constitutus, vt tradit Chris. decis. 200.

QVAESTIO XXXI.

Sub num. 10. post verb. de iudi. Direct. Iud. Eccl. cap. 11. nu. 2.

Sub nu. 11. post verb. confutatur. Ioan Segur. in direct. Iud. Eccl. cap. 11. nu. 1.

Sub nu. 12. post verb. nu. 49. Extende hanc ampliationem, vt si forte episcopus faceret Laicum vicarium suum in spiritualibus, verba debent impropriari, & exponi vicarium suum, idest Assessorem. Bald. in d. c. 2. nu. 10. extende Iud. Direct. Iud. Eccl. c. 11, nu. 2. & supra nu. 10.

QVAESTIO XXXII.

Sub num. 1. post verb. seq. Ioan. Segur. in Direct. Iud. Ecclesiast. p. par. c. 11. nu. 6. Qui tamen consilium dat episcopis, vt eligãt vicarios presbyteros, vel saltem in Sacris constitutos, & probat huiusmodi consilium exemplis.

QVAESTIO XXXIII.

In fine, Director. Iud Eccl. in principio primæ partis num. 4. cum seqq. & per totum, vbi recenset omnes qualitates Iudicis Eccles. & c. 2. late differit an debeat esse nobilitate præditus, & qua nobilitate & cap. 5. late comprobat cauendum esse à Iudicibus eligendis, nimiam ingenij subtilitatem habentibus, qui tamen non sunt timoratæ conscientiæ & cap. 6. Vbi scribit de Iudicibus timoratæ cõscientiæ seligendis.

QVAESTIO XXXIV.

In fine, sed an exterus, vel originarius eligi debeat Iudex Ecclesiasticus, scribit Ioan. Segura in direct. Iud. Eccl. c. 9. qui nu. 4. Sentit Ciuem vnius Ciuitatis, vel Prouinciæ non posse in eadem esse officialem, vel Assessorem eo nu. seq. probat non esse eligendum Iudicem Originarium. Nisi esset vir eminentissimæ scientiæ & experimenti quia tunc ab episcopo vicarius eligi poterit, vt in fine capituli declarat.

QVAESTIO XXXV.

Sub nu. 5. post verb. num 8. Et de ætate Iudicis Ecclesiastici late scribit Direct. Iud. Ecc. p. par. cap. 1 per totum, & nu. 3. cum seqq. Vbi ætatem viginti sex annorum in electione Iudicis Ecclesiastici seruandam esse probat.

QVAESTIO XXXVI.

Sub num. 12. post verb. ciuili. Et sacra Congregatio censuit super d. cap. 16. sess. 24 in ver. saltem in iure Can. sit Doctor, quod alias electio sit nullã si vicarius electus non sit Doctor. Et quod si episcopus demortuus reliquit vicarium, quem elegerat, cum non esset Doctor, capitulum non debet eum confirmare, sed alium qui sit Doctor eligere. Et si plures ad officium vicarij a capitulo anuumeretur, in controuersia debet remanere magis idoneus, & habens has qualitates Concilij Tridentini, ceteri autem remouendi sunt. Quod tamen non extendi censuit ad vicarium prælati Ecclesiæ collegiatæ habentis iura episcopalia, quia si non est necesse, vt hic prælatus mortuus sit Doctor, ergo nec etiam vicarius veruntamen quod episcopus possit tenere vicarium non Doctorem, probat Nauar. cons. vnico de off. vicar. cum declaratione tamen, vbi commode vicarius Doctor teneri non potest. Sed quòd debeat esse Doctor in iure canonico, vel Licentiatus aut Magister in Theologia sacra, siue etiam Licẽtiatus comprobat Direct. Iud. Eccl. c. 3. nu 6.

In fine, Direct. Inquis. p. par. c. 3. nu. 10. & c. 4. per totum late differit an litteratus sine experimento in re iudiciaria, præferendus sit experto sine litteris.

QVAESTIO XXXVIII.

Sub nu. 4. post verb. lib. 2. Graff. 2. par. decis. lib. 3. c. 20. nu. 14.

Sub nu. 10. post verb. monachi. Graff. d. c. 20. nu. 14. Io. Segura in Dir. Iud. Eccl. p. par. c. 12. n. 2. cũ seq. Qui tamen licentiam Papæ requiri cõtendit ex sententia specul. de Iud. delega. §. superest videre versu numquid. Nisi Monachus esset eminẽtissimæ sciẽtiæ, & prudẽtiæ, q. a tũc de licentia superioris à claustro posset auocari, vt

vt extra Iurisdictionalia pro regimine rectaq. episcopatus gubernatione episcopo consulat,& assistat,vt declarat Segura in direct. Iud. Eccl. d.c.12. nu.7. ita conciliando contrariam sententiam.

QVAESTIO XL.

In fine, Graff.2.par.decis.lib.3.c.20.nu.14.

QVAESTIO XLI.

In fine,An autem vicarius episcopi Iudicem Maleficiorum dispensare possit ab huiusmodi irregularitate, dicam infra lib.2.q.20.

QVAESTIO XLIII.

Sub nu.4.post verb.par.1 Nauar.conf.15.de cler. non resid.

In fine, Et quod Ordinarius non possit dare licentiam paroco, vt sit vicarius episcopi. censuit. Nauar.d.conf.15. dicens vidisse curatum petere licentiam à Papa.

QVAESTIO XLVII.

In fine, Caput aquens.decis.306.par.1.

QVAESTIO L.

In fine, Quarto ampliatur etsi vnus principaliter constituat in vno loco, & alter in alio loco, quia non attenditur generalitas loci, sed commissionis causarum.

QVAESTIO LV.

Sub nu.6 post verb.debebatur.Firmac Carr. de loca.tit.de Sport.Iud.nu.84.

Sub nu.7.post verb.nu.75. Nauar.conf.vnico de offic.vic.

In fine, An autem vicarius episcopi possit accipere duos ducatos, vel aliquid pro ferenda sententia: resp,quod non. Afflic. in constit. Iudiciarijs not.3 nu.4.& de salario Iudici Ecclesiastico præstando late differit Io. Segura in direct.Iud.Eccl p.par.3.cap.14.per totum.

QVAESTIO LX.

Sub nu.2. post verb. lib.2. Et sacra congregatio censuit quod sede episcopali vacante vicarius debet eligi Doctor, alias electio est nulla,nec debet confirmari vicarius episcopi demortui, nisi esset doctor.

In fine, Declaratur quòd Negligente Capitulo constituere vicarium iuxta formam Concilij Tridentini d.sess.24.cap.16.Tunc deuolui tur ius deputandi vicarium ad Metropolitanū. Et si ecclesia Metropolita fuerit vacans, ad antiquiorem episcopum d.cap.16. & ibi sacra cōgregatio in ver.seu vicarium infra octo dies. Non tamen debet Capitulum sede vacante eligere vicarium cum pacto de participando emolumenta sportularum,Propinarum,& Trigesimarum, & similium, quia esset simonia. vt respondit Nauar.conf.2. ne prælati vices suas.

QVAESTIO LXI.

In fine,Nauar.c.22.nu.39.

QVAESTIO LXIV.

Sub nu.20.post verbum num.20.Mascard.de prob.conc.945. nu 7. cum seq. & concl.1405. nu.4.cum seq.

Sub nu.27 post verb.vol.1.& conclus.1405. nu.m13.

Sub nu.32.post verb.notoria. Idem Mascar. de prob.conc.945 nu.16.& concl.1405.nu.18

In fine,& conclus.945.nu 17.& conci.1405 num.18.

QVAESTIO LXX.

Sub nu.9 post verb.nu.45. Iudices etiam Ecclesiastici qualis est vicarius, non possunt intra corpus Ecclesiæ iudicium exercere, vt censuit sacra Congregatio ad Goncil.Trid. sess.22. de celebratione missarum in ver. De ambulationis strepitu.

FINIS LIBRI PRIMI.

AD

AD LIRVM SECVNDVM.

QVAESTIO V.

SVB num. 6. post verb. Innoc. ibi Ancar. in reg. ea quæ col 6. in 3. opp. de reg. iu. in 6.

In fine, Graff. 2. par. decis. lib. 3. cap. 13. Tit. de Cleric. circa Ord. nu. 1.

QVAESTIO VII.

Infine, Declaratur 20. vt vicarius generalis non possit concedere licentiam alteri episcopo exercens Pontificalia in sua diœcesi, nisi habeat speciale mandatum, vt censuit sac. Cong. ad Concil. Trid. sess. 6. de reform. c. 5. per glo. in ver. non extendat. c. cum nullus de temp. ord. in 6.

QVAESTIO XII.

In fine. An autem vicarius fidem facere possit probabilem clerico, quòd assumpserit clericale tonsuram, vide Rot. decis. 103. nu. 2. & 3. par. 3. diuers. Vbi declarat non credi de ordine per alium collato.

QVAESTIO XIII.

In fine, Nauar. cons. 10.

QVAESTIO XVI.

Sub nu. 3. post verb. Ciuitatensis. Dec. cons. 664. Decian. resp. 6. nu. 20. lib. 2.

QVAESTIO XIX.

In fine, Item limita sede vacante episcopali, cuius Capituli vicarius absoluere potest à casibus episcopo reseruatis, Graff. decis. aur. 2 par. lib. 3. Tit. de Visitat. c. 28. nu. 21.

QVAESTIO XX.

In fine, Sed quod episcopus specialiter committere possit vicario suo huiusmodi absolutionem, respondit Nauar. cons. 1. num. 88. de const.

An autem vicarius iste dispensare possit super irregularitate, non prouemente ex delicto occulto, vt quando Iudex condemnat ad pœnam mortis siue mutilationis aut quando miles interficit in bello iusto, respõdeo, quod non, secundum Nauar. cons 27. nu. 134 in fine.

verumtamen occultum homicidam casu interficientem posse ab episcopo, seu ab illius vicario generali dispensari, respondet Nauar. loco citato nu. 110. not. 3. in fine post Caiet. & alios.

Et etiam ordinatum ante ligitimam ætatem hociscientẽ, exercentẽ ordinem, quo sit irregularis.

Etiam si dispensandus sit alterius diœcesis.

QVAESTIO XXII.

Sub nu. 16. post verb. nu. 15. Et ideo vicarius impetrans beneficium, non tenetur facere mentionem vicario, quam; eo tempore detinet. Dominica s. de Paupert. q. 72. speciali, 7. nu. 11.

QVAESTIO XXV.

Sub nu. 5. post verb. nu. 3. Ant. Gabr. lib. 5. de prescr. conc. 1. nu. 37.

Sub nu. 6. post verb. nu. 29. Nauar. cons. 1. de maior. & obed.

Sub num. 17. post verb. manusc. 278. Subdeclaratur nisi consuetudo esset in contrarium Nauar. cons. 2. de maior. & ob.

QVAESTIO XXX.

In fine, Censuit etiam sacra Congregatio ad Concil. Trid. in c. 6. sess 25 in ver. Nec ad id vicarius episcopi, De reformatione, quòd vicarius episcopi non admittatur ad Capitulum, & id esse intelligendum, si capitulum est exéptum, & ita obseruatum in vicario Tarentin. Et super ver. Nec non consuetudinibus, censuit non obstare, quominus vicarius Archiepiscopi possit interuenire in Capitulo, & in eo præsidere, si talis facultas ei ante conciliũ ex consuetudine aut alio quocunque iure legitime competebat, iuxta decretum eiusdem concilij in fine, præsertim si ipsum capitulum nullo exemptionis aut speciali iure iuuetur aduersus omnimodam subiectionem. In his tamen, in quibus agendum esset in capitulo de re spectante ad Archiepiscopum seu suorum commodum, Congregatio æquum censuit, vt nec eius vicarius

rius interfit.

QVAESTIO XXXIV.

In fine, Et adde quòd vbi summus Pontifex mandat vicario generali in partibus dispensationes ad contrahendam matrimonia, vicarius non dispensat, sed exequitur, & dicitur potius executor quam dispensator, & si ante informationem captam, & latum decretum per eundē vicarium, sit consumatum matrimonium, & sint procreati filij, isti nō sunt legitimi. Nauar. conf. 3. qui filij sint legitimi.

QVAESTIO XXXVI.

In fine, Nec aliquid accipere licet episcopo, vel vicario pro dispensatione, vt censuit sacra congregatio ad Concil. Trid. sess. 22. de Reformat c. 5. Et voluit ibi, vt cognoscatur, quòd decretum quod solet poni in litteris dispensationum matrimonialium, vt nihil muneris, & præmij sponte oblati accipi posit pro illarum executione ita intelligentur sit, vt neq ordinarius ipse neq. vicarius eius quidquam prorsus capere posint pro mercede laboris suscepti, vt nec etiam aliquid accipere potest, pro laboribus in studendo processui siue pro decreto super dispensationibus matrimonialibus habitis à Sancta Sede Apostolica, vt censuit eadem sacra congregatio in decreto Concil. Trid. sess. 24 de reformatione Matrimonij c. 5. in ver. gratis concedatur.

QVAESTIO XLI.

Sub nu. 1. post verb reformatione. Et taliter sine comendatitijs promoti etiam prætextu familiaritatis continuæ commensalitatis episcopi Titularis, ab executione ordinum sic susceptorū, donec suo Prelato visum fuerit, sunt ipso iure suspensi ex Concil. Trid. sess. 14 c. 2. in fi. de Reform. vbi sacra cōgregatio facultatem prædictam Prelat. concessam, vic. eius aut officiali etiam concedit.

Sub nu. 2. post verb. Graff. 1. par. decis. lib. 3. cap. 13. de Ord. nu. 1.

Sub n. 6. post verb. n. 40. 36. De quo videmus Graff. 2. par. decis. lib. 3. c. 13. Tit. de cler. circa ord. nu. 1. & idem resoluit de vicarijs deputatis ob episcoporum inhabilitatem.

Sub nu. 8. post verb. num. 10. Et idem censuit sacra congregatio ad Concil. Triden. sess. 24. de Reformat. c. 8. in ver. Testimonio cōmendetur.

Sub num. 14. post verb. Archid. Graff. decis. aur. par. 2. lib. 3. cap. 13. Tit. de cler. circa ord. num 1.

In fine, Graff. d. par. 2. d. cap. 13. numero eodem.

Ibidem. Postremo Declaratur nisi episcopus aut vicarius essent irretiti aliqua censura publica. Rebuf. in prac. de form. Liter. dimissor. num 19.

Ibidem, An autem Vicarius episcopi absq; speciali mandaro possit ratificare ordinationem ab alio factam Clerico sibi subiecto absq; eius dimissorijs, & quando scribit Franc. in d c. cum nullus in 4. not de temp. ord lib. 6. Caputaque. decis. 126. nu. 41. in p. par. & ibi etiam an fieri posset in præiudicium tertij.

QVAESTIO XLIII.

Sub nu. 29. post verb. fuit. Et hanc sententiam late comprobat eisdem, & alijs argumentis Ioan. Segura in direct. Iud. Eccl. par. 2. c. 16. nu. 2. cum seq.

QVAESTIO LIII.

In fine, Non tamen emere potest res subhastatas auctoritate Exactoris collectarum Clero, pro Sanctissimo Domino Papa impositarum secundum Salic. in l. fi. nu 1. in fi. C. de rescind. vend.

QVAESTIO LV.

Sub nu 9 post verb. verissimam. Hanc etiam esse communem testatur Graff. decis. aur. par. 1. lib 4. Tit. quis exc possit.

Sub nu 35. post verb. Ancha nu. 2. Graff decis. aur. par. 1. lib. 4. Tit. quis exe. pos. c. 4. nu. 14.

QVAESTIO LXVI.

Sub nu 17. post verb. cum seq. Put. decis. 170. lib. 1.

Sub num. 18. post verb. deleg. Veruntamen quòd vicarius deponens de Exercitio Iurisdictionis Testis sit suspectus, sentic Rota in decis. diuers. 7.

Sub num 22 post verb. deleg. Thom. Trinis. decis. 19. nu. 3. lib. 1.

QVAESTIO LXXI.

Sub nu 14. post verb. Rot. Rota decis. 986. 3. par. diuers.

Sub num. 16. post verb. Martij 1545 Præuio tamen

tamen examine ordinarij, vel eius vicarij, & approbatione, vt censuit sacra congregatio ad Concil.Trid.sess.7. de reform. cap.7. ex Bulla Pij Quinti, & sess. 24. de Reform. c.16.

In fine, 3. Declaratur, vt non solum vicarius episcopi debeat habere speciale mandatum conferendi beneficia, sed etiam esse vicarius generalis in temporalibus & spiritualibus, vt multis probat Soc. cons.260. num.17. cum seq. lib 2.

QVAESTIO LXXX.

In fine, Et quando collatio Beneficij facta per vicarium det titulum coloratum, scribit Caputaq. decis.176. par.1.

QVAESTIO XCIII.

Sub nu.2. post verb. vol.1. Ceph. cons.539. vol.4.

QVAESTIO CXI.

Sub num.22. post verb. instituere. Potest tamen vicarius episcopi constituere consanguineum, & etiam gratificari quando variant Patroni, & sunt in pari numero, vt quia vnus præsentat vnum, & alter alium. Dec. cons. 129. nu.1.

Ibidem, Declaratur 2. vt mortuo episcopo sede vacante vicarius generalis sine speciali mandato non possit instituere, vt censuit sacra congregatio ad Decretum Concilij sess 24. de reformat. cap.13. contra Pauinum in suo Tractatu.

QVAESTIO CXVI.

In fine, Sicut nec etiam deputare potest vicarium perpetuum. Rota decis. 937. 3. par. Diuers.

QVAESTIO CXVII.

In fine, Et quòd facultas transferendi ecclesias collapsas nimia egestate laborantes; competens episcopo vigore supradicti c.7. sess. 21. in vers. Quod si, non competat eius vicario generali, nisi habuerit ex mãdato speciali, censuit sacra congregatio ibi. in ver. Quòd si nimia egestate.

QVAESTIO CXX.

Sub nu 2. post verb. totum. Late Graff. 2. par. decis. lib.3. De Visitatoribus c. 28. per totum.

Sub nu.4. post verb. sexto. Graff. 2. par. decis. lib. 3. c.28. de Visitat. nu.9.

Sub nu.7. post verb. nu.106. Nec potest Capitulum eligere Visitatorem ad visitandum Diœcesim absque vicario, vt censuit congregatio ad Concil. sess. 24. de Reform c.16.

Sub nu.8. post verb. nume.2 Extenditur hæc Declaratio, vt episcopis impeditis possint visitari a vicarijs etiam exempti qui ab ipsis episcopis visitandi essent, vt censuit sac. congregatio ad dictum c.3. d. sess.24. Nisi episcopi vellent visitare ex c.4. sess.6. Tunc enim non possunt nisi personaliter id agere, ex declaratione dictæ sacræ congregationis.

Sub num.11. post verb. accedat. Graff. dec. sit de Visitator. nu 9.

In fine, Vltimo subdeclaratur, vt vicarius generalis non possit visitare cappellas cathedralium ex Decreto Concil. Trid. sess.6. de reform. cap.4 ab episcopis visitandas sed alios visitationes facere ex Decretis Concilij. episc. legitime impedito, vt censet sac. Congregatio d. sess.6. c.4. & d. c.3. sess.24.

QVAESTIO CXXI.

In fine, Graff. 2. par. decis. lib.3. cap.28. de Visitat. nu.11.

QVAESTIO CXXII.

In fine, Vinc de Franc. decis.332. nu.6. cum seq. lib.2.

QVAESTIO CXXIV.

In fine, Graff lib.3. decis. cap.28. de Visitat. nu.84.

QVAESTIO CXXV.

In fine, Beneficium autem c. Odoardus etiã de solut. clericis pauperibus concedi potest per vicarium episcopi, vt respondit Ferret. cons. 316. in fi. lib.2.

QVAESTIO CXXX.

Sub nu.4. post verb. q.125. Ergo non potest recipere resignationes sine mandato speciali.

QVAESTIO CXXXV.

Sub nu.3. post verb. numero 116. Et ideo stilo signaturæ solet committi episcopo, & Vicario generali in hæc verba, Venerabili Fratri episcopo. N. & dilecto filio vic. eius generali.

Sub

Sub num. 5. post verb. rescrip Declaratur, vt procedat quando episcopus esset præsens, secus si absens, vt respondit Ferret. consf. 316. per totum lib. 2. Qui de Vicario Patriarchæ loquitur exequente rescriptum Papæ Pauli Tertij directum Reueren. Domino Patriarchæ Venetiarum absenti.

In fine, Declaratur, quando episcopo committitur nudum ministerium, vel aliqua causa specialis, vbi eligeretur industria personę secus vero quando committeretur causa generaliter.

QVAESTIO CXXXVI.

In fine, Tertio Declaratur, nisi vicarius dictam causam episcopo subdelegasset. Rebuf. in prac. benef. in forma vic. nu. 159. Nauar. consf. 5 de off. deleg.

QVAESTIO CXXXVII.

Sub nu. 1. post verb. iudi. Rim. consf 539. nu. 4 Vbi infert, quod etiam si episcopus non possit iudicare vbi agitur de interesse sue Mensæ, tamen vicarius poterit causam cognoscere, quia nihil ad eum de bonis episcopi, & comprobat per totum consf. vol. 1.

Sub nu 2. post verb. nume. 10. Latissime Surdus consf. 50. nume. 9. cum seqq. & per totum vol. 1.

Sub nu. 3. post verb. incompetentia. Surd. d. consf. 50. nu. 16.

Sub nu. 4. post verbum contrarium. Surd. d. consf. 16.

Sub nu. 5 post verb. recusari. Surd. d. consf. 50. per totum.

QVAESTIO CXXXVIII.

Sub nu. 1. post verb. iudi. Surd. consf. 50. nu 9. cum seqq. vol. 1.

QVAESTIO CXLIII.

Sub num. 7. post verb. relinquat. Graff. 2. par. decis. aur. lib. 3 Tit. de Visit. c. 28. nu. 25.

Sub nu. 13. post verb. licet. Graff. decis. aur. lib. 3. c. 28 de visitator. nu. 25. Sed contrarium tenet Gundissal. de Hæret. q. 7. nu 14. post Lap. & Io. de Imol. in cle. 1. de Hæret.

In fine, Pœnas autem fori ecclesiastici locis pijs aplicari, non autem vicario & minus cameræ episcopali, non obstante contraria consuetudine censuit Sa. Congregatio in c. 5. sess 25. in ver. Quæ locis pijs in Decreto de Reform. apud Concil. Tridentinum, etiam in minima parte.

QVAESTIO CXLV.

In fine, Congregatio autem censuit super c. 16. sess 24 Concil. Trident. quod si episcopus dum viuebat, habebat authoritatem procedendi sine adiunctis, quòd ita poterat vicarius, sin minus poterat procedere episcopus sine adiunct s, ita nec etiam vicarius & super d. cap. 5. sess 25. in ver. vel eius Vicarius censuit idem, quamuis capitulum non esset exemptum nec alio modo se tueretur aduersus Iurisdictionem episcopi, & dum in d. c. 6. in ver. coram Notario tamen ipsius episcopi sit mentio de processu formando, congregatio idem censuit etiam in visitatione quando esset adhibendus Notarius nec ad electionem vicarij cum Adiunctis, & id seruandum tam in Iudicialibus quam extraiudicialibus correctionibus. Data optione episcopo vel vicario quo magis in locovelint procedere, dummodo non in Ecclesia.

QVAESTIO CXLVI.

Sub nu. 4. post verb. citatis. Et Farinat. de Inquis q. 8. nu 46.

In fine, Et Carroc. Trac. Ioca. Tit. de Collec. nu. 62.

QVAESTIO CXLVII.

In fine. Et etiam quia vicarij episcoporum veniunt appellatione famulorum seu familiarium, vt scribit Io. Segura in Direct. Iud. Eccl. p par. cap. 14. nu. 34.

QVAESTIO CXLVIII.

Sub num. 1. post verb. subtile. Vt latissime omnium scribit farin. de Inquis. q. 8. nu. 134. cum seqq. post hæc scrip. visus.

Sub nu. 8. post verb. secus. Verumtamen Iudicem Ecclesiarum non posse inhibere seculari in delictis communibus scribit Mandos. de inhibit. c. 10. nu. 2. Surd. consf. 424. nu. 39. lib. 3. qui de vicario episcopi loquitur inhibente Auditores Rotæ in crimine periurij.

In fine. Quibus tamen addo Farin de Inq. q. 8. num 134. cum seqq. vsq. ad 141. vbi late differendo quatuor firmat in hoc articulo conclusiones distinctas & optimis rationibus, &

auctoritatibus comprobatas post hæc scripta visas, & pro ampliatione Corn.cons.19.per totum vol.3. vbi late comprobat vicarium episcopi Cornetani posse punire Iudæos fœnerales.

QVAESTIO CLI.

In fine, Late Farin. de Inquis. q.8.nu.20. vbi causas spirituales recenset, & nu.126.cum pluribus seqq. & per totam q. refert casus, quibus laicus potest conueniri coram Iudice ecclesiastico, & casus 149 in quibus Iudex ecclesiasticus potest cognoscere de laicorum personis. late ponit Aufrer de pot secul. super Eccl. person. reg.2. in vltima parte ad quem lectorem remitto, & ad Villagut. in pract. crim. cano.lib.3. de Inquis. cap.5. fere per totum. Decia. in Tract. crim. Tomo 1. cap. 10. Vbi ponit sexaginta sex limitationes ad regulam quòd Iudex eccles. non possit cognoscere de delictis contra laicos.

QVAESTIO CLVII.

Sub nu. 5. post verb.totum. Farin.de Delic. q.19.nu.49.& de inquis q.8.nu.72.cum seq.

Sub nu.13.post verb.debet. Cartar.de exec. sent.cap.ba. c.si nu.5.cum seq.Farin.de Inquis. q.7.nu.43 post hoc scripta uid.

QVAESTIO CLIX.

Sub nu.1.post verb.sequen.Farinat.de delic. q.19.nu.38.

QVAESTIO CLXI.

Sub num.3. post verb.esse. Direct. Inquisit. par.3.q 80.

In fine,3. Subdeclaratur, vt procedat quādo vicarius Episcopi non esset suspectus, nec ex genere Iudæorum, quia tunc esset repellendus. Simmac. de Cathol.inst.Tit.de epis.25.nu.6.

QVAESTIO CLXVIII.

Sub num.3. post verb delega. Graff decis.aur. par.1 lib.4.Tit.quis exc.pos.c.4.nu.14.

In fine, Declaratur, vt excommunicare possit absente episcopo. Graffid. decis. aur.d.c.4. nu.14. Sed ego contrarium, quòd etiā presente episcopo vicarius excommunicare possit puto verius ex allegatis supra in principio & q. 64. per totam. vbi vide.

QVAESTIO CLXXI.

Super nu.1.post verb.constitutum.in Decreto de Reformatione.

In fine, Et expressim quod vicarius generalis,& habens ad id facultatem ab episcopo possit sine præuia cognitione facta ab ipso met episcopo excommunicationes ad finem reuelationis pro rebus deperditis decernere, dum tamen ipse vicarius causæ cognitionem adhibeat, fuit resolutum per Illustriss. D.D. Sacræ congregationis die xxv. Februarij 1583. non obstante illa dictione taxatiua, à nemine prorsus præterquam ab episcopo, & quòd eadem potestas competat vicario capituli sede vacante, & super ver. præterquam ab episcopo in d. cap.3.sess.25.in Decreto de reformatione censuit non alias à vicario decerni monitoria nisi ex speciali mandato episcopi.

QVAESTIO CLXXII.

In fine, Aduertat autem vicarius ne subditum sibi excommunicet sine vlla monitione præmissa quòd qualiter procedat, declarat Natur. cons.4.per totum lib.5.

QVAESTIO CLXXXVII.

Sub num.1. post verb.& 35. Raudis. resp.8. nu. 128. cum seqq. vol.1 & fere per totum qui facit à 8.casus,& resp.53.nu 91.

Sub nu.6.post verb.nu.53. Post Bal.in d.c.8. in princ.de iure iuran.

Sub num.7. post verb.primo. Raudens.resp. 9.nu.30.cum seqq. vol.1. & resp.53. nu.47.co. vol Tho.Triuis.decis.64.lib.1.

Sub num. 11 post verb. in fine. Alex Raud. cons.9.nu.125.cum seqq. vol.1. & nu.52. resp. 53.vel.eo.

QVAESTIO CLXXXVIII.

In fine, Et posse vicarium episcopi proponere edicta ad concursum vacante Parochiali dicam infra.q.21. & confirmauit sacra congregatio ad Conc. Trid.c.18. sess.24 etiam si episcopus velit eam vicario conferre ibi in Idoneum in ea vicarium.

QVAESTIO CXCIV.

Sub num.2.post verb.episcoporum. Et quòd vicarius episcopi generalis non possit auctorare exemplationem instrumenti. respondit Decian.

Decian. consi.24. nu.44 lib.1. post Io.andr.& Host.in c.fi.executionem de fide instr. Quamuis sub dubio relinquat.

Sub num.6.post verb.Castriniani.Randens. resp.17 nu.38.par.o.vol.1.

QVAESTIO CXCVIII.

In fine, In electione autem Abbatissæ episcopus potest vnà cum vicario suo vel secretario, vel alio ab ipso assumpto, vota singulariū monialium oretenus expressa audire, vt censuit sacra congregatio.

QVAESTIO CXCIX.

In fine Est enim episcopus & etiam vicarius generalis pars capituli in fauorabilibus secus autem in odiosis, in quibus sunt diuersi Rot. decis.380. in antiquis, Caputaquen. decis. 183. par.1.

QVAESTIO CCI.

In fine, Et hanc sententiam comprobat eisdem argumentis Io. Segura in direct. iudic. eccles.2. p.c.16. nu.2. & seq Verumtamen sacra Congregatio in d. c 1. sess.24. in ver. Nisi ordinarius ipse censuit, quòd ordinarius non intelligatur nisi episcopus. Tamen Illustriss. Cardinali Farnesio Commendatario Farfensis Monasterij fuisse permissum, non autem eius vicario. Et quæ sint causæ emittendi denunciationes recenset Ioan. Segu. in Direct. Iud. Ecc.par.2.c.16.nu.4.5.cum seq.

QVAESTIO CCIII.

In fine, At regulam vnam quòd Clerici non possint conueniri de crimine coram seculař cum xxi. fallacijs, & aliam regulam quòd nec etiam in ciuili cum xxxij fallentijs, ponit gradatim. Cauens super Ritum 235. à nu.14 cum seqq.vsq. ad fi.& late Farinat. de Inquisit.q.8. à nu.1.vsque ad 14. & 22. casus ponit Aufrer. Tract.de potest.sec.reg.1.vbi latissime & idem in reg.2. in vltima parte. vbi ponit casus 149. In quibus Iudex ecclesiasticus potest cognoscere de laicorum personis, & ad terminos huius quæstionis Tho. Triuis. decis 8. lib.1. vbi differendo articulum, tandem resoluit contra clericum, quod possit à Iudice seculari puniri de falsitate coram eo deposita.

QVAESTIO CCVII.

In fine, In electione autem Abbatissæ an vicarius possit interuenire, vide supra. quæst. 198.

QVAESTIO CCXI.

Sub nu.5. post verbum cap.18. Et ibi etiam sacra congregatio in ver. Idoneum in Decreto de Reformatione, & in ver. ab eius vicario generali censuit vicarium sede episcopali vacante in locum examinatorum absentium, vel defunctorum alios auctoritate propria sufficere non posse, sed curare debere, vt elapso anno alij in locum demortuorum sufficiantur, seu eligantur in synodo, alioquin pro legitimis non haberi qui supererunt.

Sub num.8. post verbum cap.18. Et ibi in ver.accedere possit episcopus, censuit congregatio in hoc casu episcopum, vel eius vicarium habere votum decisiuum.

FINIS LIBRI SECVNDI.

AD LIBRVM TERTIVM.

QVAESTIO II.

SVB num. 7 post verb. sin Eugen. consil.30.qui de Tribunali episcopi. Nouariensis loquitur: num 39 cum seqq.

Sub nu.15. post verbum episcopum. Rota decis. 7. de off vic. in nouis.

Ibid. post verb manuscriptis. Subdeclaratur, vt non procedat in causis Iurisdictionis temporalis episcopi obtentæ a Principe Seculari. Nam à sententia vicarij episcopi in huiusmodi causis non appellatur ad episcopum, neq. ad Papam, sed ad ipsum Principem temporalem, vt late respondit Surd. cons. 275. per totum lib 2.

Sub num 19. post verb reformat. Et Metropolitanus etiam citra præiudicium cursus causæ coram episcopo non potest cognoscere de grauamine ante difinitiuam. Nec potest ad effectum prædictum absq. vlla inhibitione mandare simpliciter, vt sibi transmittatur copia processus expensis appellantis, vt censuit sacra congregatio ad dictam sess. xiij. de Reformat. c. 1. super ver. Nec episcopus seu eius vicarius.

Sub nu. 22. post verb. nu.126. Eugen. cons. 30. nu. 35. cum seqq.

In fine, Quarto declaratur, quod licet a diffinitiua vicarij generalis non posset ad episcopum appellari, tamen potest ab interlocutoria, vt dixi super nu. 17.

QVAESTIO III.

In fine, Et sacra congregatio censuit ibi in ver. Non autem inferioribus Iudicibus committatur, quod Nuntij Apostolici non possunt Auditoribus suis committere causas appellationum a sententijs in criminalibus latis per Episcopos seu eorum Generales vicarios. Rursus ab episcopo, vel eius vicario generali non appellatur ad Metropolitanum in causa religionis seu hereseos, sed ad Papam, vel ad supremum Inquisitionis Senatum. Peng. com. 31. in 3. p. Eymeriticanus de locis Theolog. lib.6. c. 4.

QVAESTIO XII.

Sub nu.1. post verb. rescrip. Vbi Capra nu. 30. Tomo 6. rep. can.

Sub num. 7. post verb. lib. 6. Capra in d. resp. cler. 2. nu. 30.

Sub nu. 11. post verb. nu. 8. Capra nu. 30.

QVAESTIO XIV.

Sub nu. 5. post verb. nu. 38. Surd. cons. 50. nu. 18 vol. 1.

Sub num. 9. post verb. episcopus Bertrand. cons. 33. nu. 1. vol. 3. Surd cons. 50. nu. 35. vol. 1. Sed contrariam partem consulēdo tenet Rim. Iun. cons. 539. nu. 4. & per totum lib. 1.

QVAESTIO XVI.

In fine, Tertio Declaratur, vtsi vicarius Capituli sede vacante allegaretur suspectus, recurrendum sit ad Capitulum tanquam superius, nec possunt eligi Arbitri, vt censuit congregatio super c. 16. sess. 24. de Reform. apud Concil. Tridentinum, & super ver. Qui sede vacante declarat Capitulum posse eligere arbitros ad cognoscendum de causis suspitionum contra vicarium.

QVAESTIO XVII.

Sub nu. 2. post verb. seq. Surd. cons. 50. num. 31. vol. 1. Ampliatur, quòd possit excommunicari vicarius, si excommunicato episcopo vellet iurisdictionem exercere. Surd. cons. 50. nu. 32. vol. 1. post Archid. in c. 1. num. 2. de off. vicarij in 6.

Sub nu. 10. post verb nu. 9. Capram nu. 29. tomo 6 repet. can.

Sub nu. 14. post verbi rescript. Vltimo Declaratur quòd licet episcopus sit excommunicatus, tamen vicarius vitari non debet, nec ipse vitare debet alios communicantes cum episcopo, vt resp. Nauar. cons. 6. lib. 5.

QVAESTIO XX.

In fine, Vide etiam sup lib. 2. q 78.

QVAESTIO XXV.

Sub num. 1. post verb. nu. 6. Mascar. de prob. Conc. 945. nu. 6.

QVAE-

QVAESTIO XXIX.

Sub num 4. post verb. seq. Direct. Iud.eccl. p.par.cap.13 num.2.

3. Sub nu.6,post verb seq. Et vicarius episcopi non dicitur habere mandatum ad delinquendum Achil.decis.380.

Sub nu.7 post verb relatos: Ioan.Segura in direct.Iud.eccl.par.1.cap.13.num.2.& seq. qui tamen resoluit episcopos teneri vtcumq. officiales elegerint, vt nu.4.cum seqq.

In fine,3.Declaratur nisi episcopus postquã sciuerit factum Vicarij, purgauerit eum addit. Tolos. decis 37. Nauar.cons.3. nu.62.de statu Monach.

QVAESTIO XXX.

Sub nu.3.post verb nu.9.Et non solum teneatur de facto vicarij, sed omnium suorum officialium.Rebuf.d.nu.188.

QVAESTIO XXXVI.

Sub nu. 10 post verb.sequen.Et idem si secuta esset resignatio in manibus episcopi, si non constat, quod obitus episcopi ad eiusdem vicarij notitiam peruenerit Put.decis.369.lib.2.

QVAESTIO XLII.

Sub nu.2. post verb. absentiæ. Secunda par. diuers.

QVAESTIO XLIV.

In fine, Surd. cons.30. nu.30,vol.1.

QVAESTIO XLVI.

Sub nu.1.post verb.& 13. Capra in rep. nu. 16.cum seq.Tomo 6.repet.canon.

QVAESTIO XLVII.

Sub nu.1.post verb.vol.1. Et ita fuit resolutum in Rota,vt tradit Achil.decis.381. Veral. decis.397.

QVAESTIO XLIX.

Sub nu. 3. post verb.rescr. Capra in rep.nu. 18.Tomo 6.repet.canon.

QVAESTIO LII.

Sub nu. 1. post verb reform. Ioan Segura in Direct Iud.eccl.p.par cap.13 num 7.cum seq.

In fine, Et in proposito Ioan de Segura in Direct Iud eccl p par.cap.13.num 7.cum seq. vbi recenset vicario debere sindicari à sede apostolica eiusue legato seu Metropolitano, non autem ab eorum episcopis.

QVAESTIO LIV.

In fine. Et idem dicendum esset,quando episcopus elegisset vicarium cum pacto de participando emolumenta sportularum, & similium, vt dixi supra lib.1.q.60.in fine.

QVAESTIO LVII.

Sub nu.11.post verb sunt.Firmat Surd.cons. 30.lib.1.Direct.Iud Eccl.par.1.c. 13.nu 7.

QVAESTIO LX.

Sub nu.7 post verb n 4. Et incidit in crimen læsæ maiestatis, vt respõdit Bolognin cons 75. quem refert, & sequitur Baiard.ad Clar.§.læsæ maiestatis nu.12

Sub nu. 10. post verb.in 2. Et non aliter punitur offendens officialem ratione odij particularis seu inimicitiæ, nisi pro iniuria illata priuatæ personæ, non autem de iniuria illata officiali. Affl. in const. regni lib.3. tub. 32. de Iniur.curial ver. 6os.nu.4.

F I N I S.

INDEX ADDITIONVM

Laici

Vicarij

vica-

vica-

F I N I S.

IN-

INDEX
RERVM SINGVLARIVM
IN TRACTATVM DE VICARIO EPISCOPI SERIE ALPHABETICA CONGESTVS.

A

a posi-

te

C

Non

Cle-

D

Epi-

Nec

De-

quæst.

Ex-

Inqui-

Iudi-

Laicus

L

M

N

O

Punire

T

V

Potest

in

tuali-

li.

Supe-

Decla-

Et

vica-

Amplia-

ijs

Si

Vica-

FINIS.

Regeſtum

* A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V

X Y Z, Aa Bb.

a b c d.

Omnes ſunt quaterniones præter Aa, qui ſunt duerniones, & Bb, & d, terniones.

Imprimatur, ſi placet R. P. Magiſtro S. Palatij Apoſtolici.

B. Gypſius Vicesg.

Imprimatur,

Fr. Paulus de Francis de Neapoli, ſocius Reuerendiſsimi Patris Magiſtri ſacri Pal. Apoſt.

ROMAE, Sumptibus Paulini Arnolfini Lucenſis.
Apud Gulielmum Facciottum. M. DCIV.
SVPERIORVM PERMISSV.